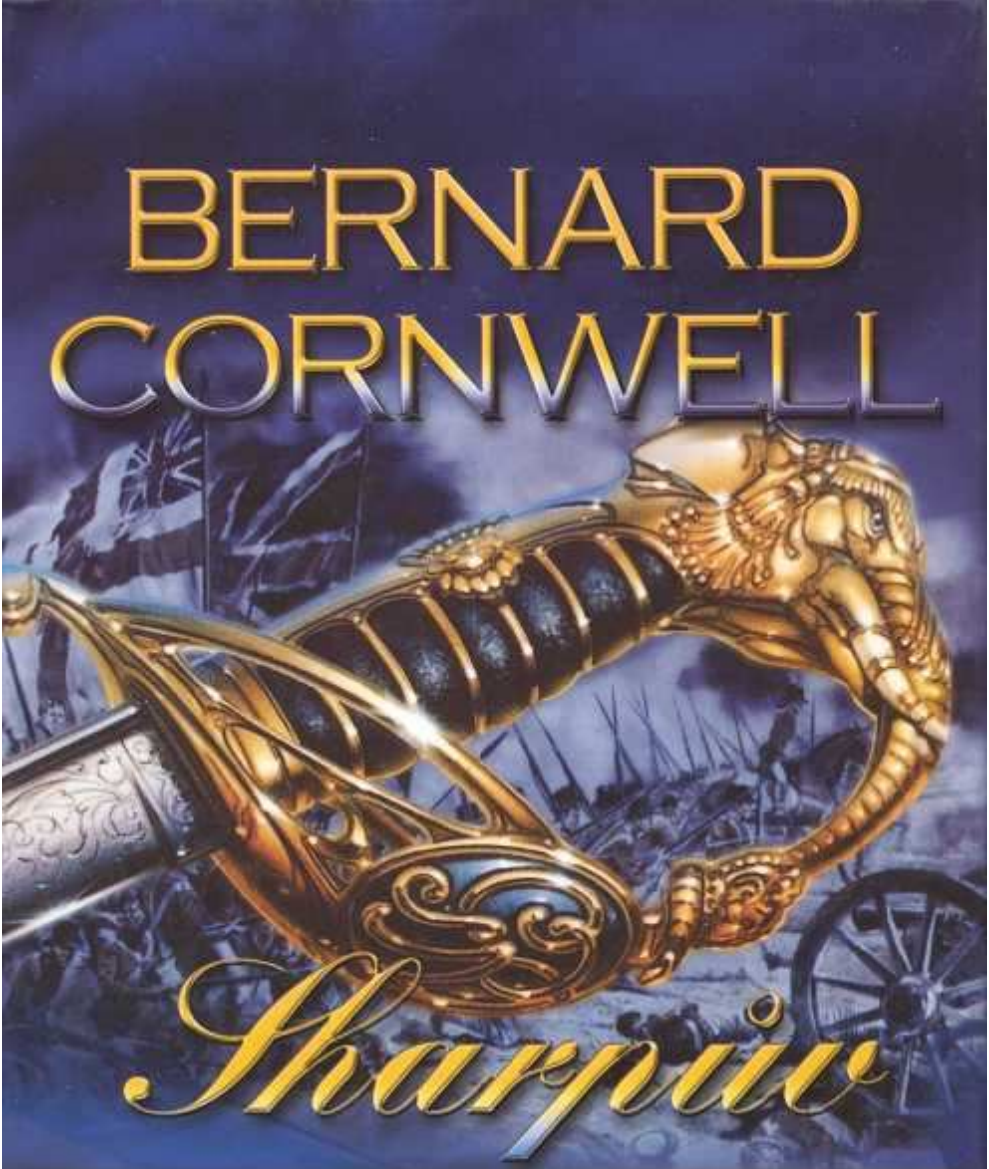
BERNARD CORNWELL

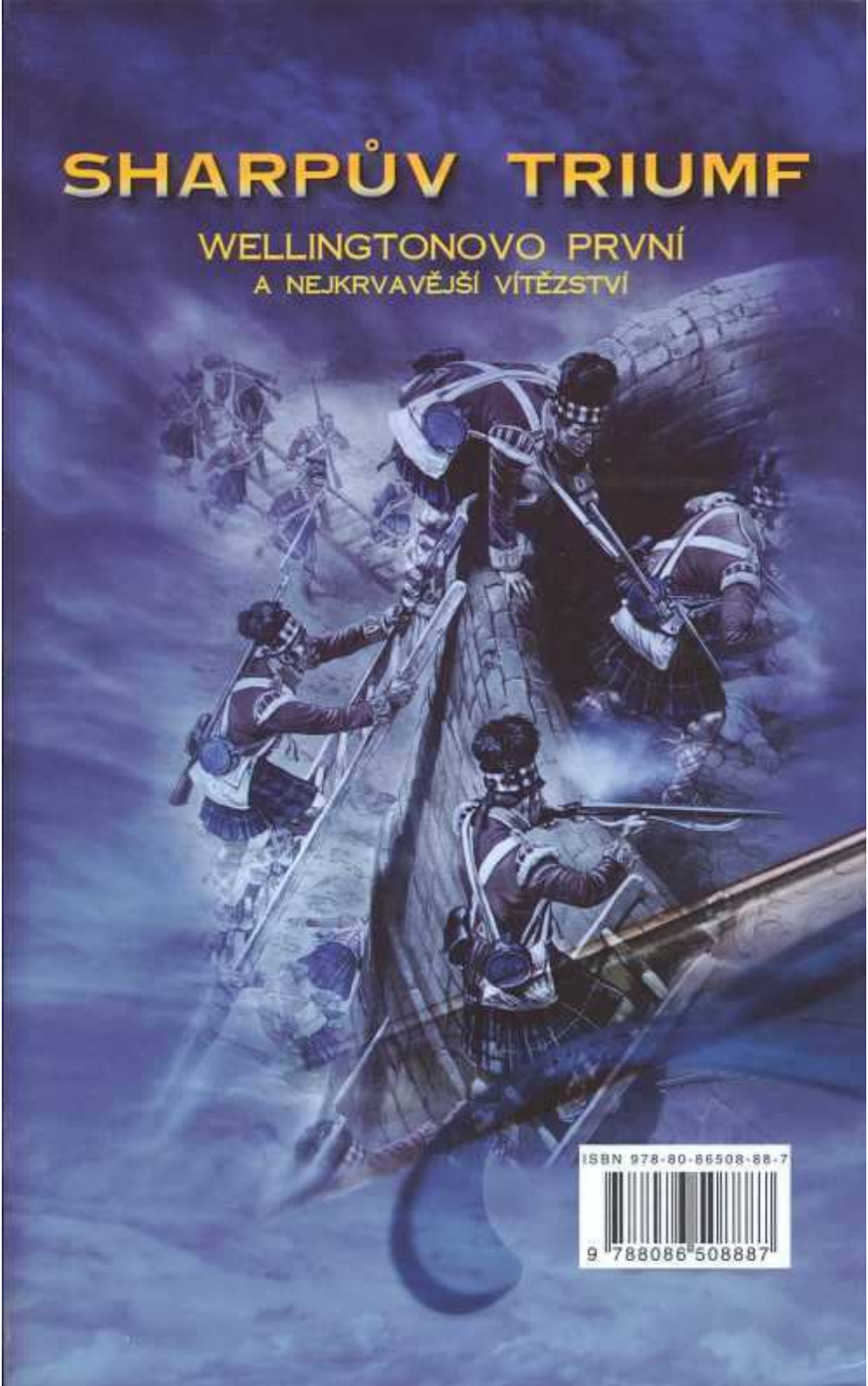

Sharpův

TRIUMF

SHARPŮV TRIUMF

WELLINGTONOVO PRVNÍ
A NEJKRVAVĚJŠÍ VÍTĚZSTVÍ

ISBN 978-80-86508-88-7

BERNARD
CORNWELL

Sharpův
TRIUMF

Richard Sharpe v bitvě u Assaye,
září 1803

Bernard Cornwell

SHARPE'S TRIUMPH

Richard Sharpe and the Battle of Assaye, September 1803

Copyright © Bernard Cornwell, 1998
All rights reserved
Translation © Jiří Beneš, 2007

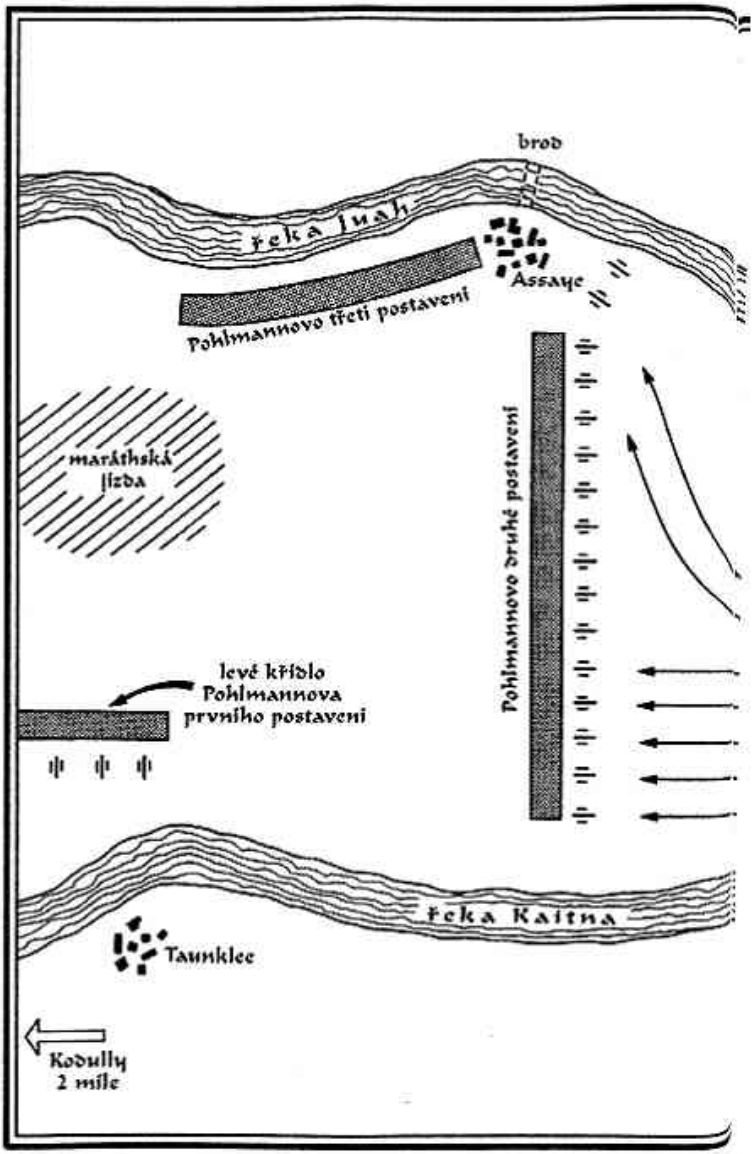
Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být reprodukována
jakoukoliv formou ani prostředky mechanickými
nebo elektronickými, ani fotokopírováním
nebo zaznamenáváním na jakýkoliv nosič informací.

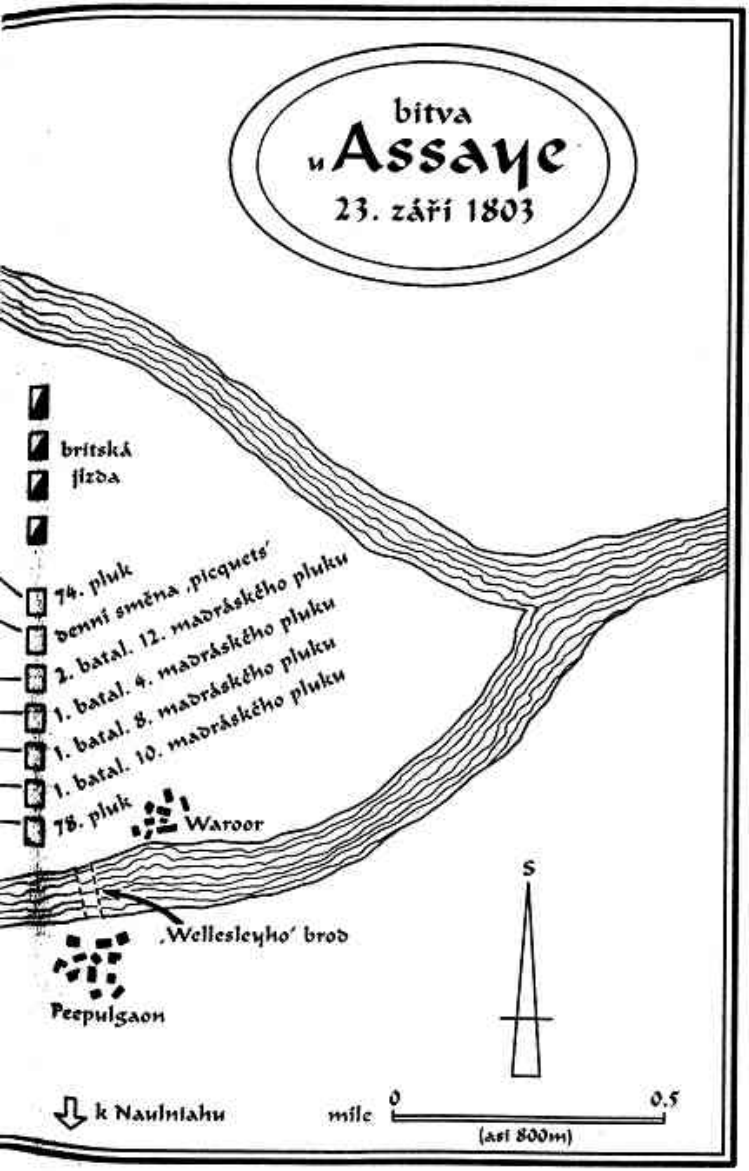
ISBN 978-80-86508-88-7

Sharpův triumf

věnuji Joelu Gardnerovi,

který prošel Ahmednuggur a Assaye se mnou

brod
řeka Juah
Assaye
Pohlmannovo třetí postavení
maráthská jízda
Pohlmannovo druhé postavení
levé křídlo
Pohlmannova
prvního postavení
řeka Kaitna
Taunklee
Kodully
2 míle

bitva
u Assaye
23. září 1803
britská
jízda
74. pluk
denní směna ‚picquets'
2. batal. 12. madráského pluku
1. batal. 4. madráského pluku
1. batal. 8. madráského pluku
1. batal. 10. madráského pluku
78. pluk
Waroor
‚Wellesleyho' brod
Peepulgaon
S
k Naulniahu
mile
0
0.5
(asi 800m)

KAPITOLA 1

Seržant Richard Sharpe tomu nemohl nijak zabránit. On tady nevelel. V posádce sloužilo nejméně tucet mužů vyšších hodností či vyššího postavení, včetně majora, kapitána, subadara a dvou jemadarů, a přesto měl pocit, že na tom, k čemu zde došlo, nese vinu. Pálil ho pocit viny, dusilo ho horko, svíral ho strach a vřel v něm hněv. A k tomu ty mouchy, které mu sedaly na zasychající krev na tváři, a dokonce lezly do pootevřených úst. Přesto se neodvážil ani pohnout.

Ve vzduchu prosyceném vlhkostí se vznášel pach krve a spáleného střelného prachu. Snažil se vybavit si, co se stalo. Všechno se seběhlo tak rychle. Poslední, na co si vzpomínal, bylo, že hodil tornu a sumku se střelivem do ohně. A právě to střelivo teď vybuchovalo a každá exploze vyrážela ze žhavého popela gejzír jisker. Několik mužů se tomu zasmálo. Zastavili se, chvíli se dívali, někteří rýpli mušketami do nejbližších těl a pak pokračovali dál.

Přestože mu mouchy lezly i po očích, ležel Sharpe zcela bez hnutí. Obličej měl zkrvavený a krev mu natekla i do pravého ucha a teď v něm zasychala. V jednom okamžiku se neudržel, musel mrknout a pak s hrůzou čekal, co bude dál. Naštěstí si toho nikdo z vrahů nevšiml.

Chasalgaon, tak se to místo jmenovalo. Malá, téměř zapomenutá pevnůstka na hranici Hajdarábádu. A protože hajdarábádský rádža byl spojenec Britů, tvořila její posádku stovka sepoyů Východoindické společnosti, spolu s padesáti jízdními žoldnéři z Maisúru. Jenže když sem Sharpe přijel, byla polovina sepoyů a všichni maisúrští jezdci mimo pevnost na hlídce.

Sharpe sem přijel ze Seringapatamu v doprovodu šesti vojáků s koženou brašnu nacpanou rupiemi. Přivítal ho velitel pevnůstky major Crosby, obtloustlý mrzoutský muž s rudým obličejem, který nesnášel horko a nenáviděl Chasalgaon. Vzal si od Sharpa složený list, který vysvětloval, co má seržant za úkol, klesl do plátěného křesla, přečetl si ho a něco nesrozumitelně zamumlal. Pak si list

přečetl ještě jednou. „A proč pro to, k čertu, poslali vás?“ zeptal se potom.

„Nikoho jinýho neměli, pane.“

Crosby znovu pohlédl na papír a zamračil se. „Proč neposlali nějakého důstojníka?“

„Říkám, pane, nikdo tam právě nebyl volnej.“

„To je zatraceně zodpovědný úkol, aby mohl být svěřen seržantovi, nemyslíte?“

„Nebojte se, pane, zvládnu to,“ prohlásil Sharpe s pohledem upřeným na špinavě žlutou plachtu stanu pár stop nad majorovou hlavou.

„To bych vám radil, seržante, protože vám nic jiného nezbývá,“ zabručel Crosby a hodil průvodní list na hromádku jiných zvlhlých papírů, které se vršily na jeho polním stole. „Ostatně i na seržanta vypadáte moc mladý.“

„To proto, že jsem přenošený,“ odpověděl Sharpe. Bylo mu šestadvacet – aspoň si to myslel – a většina seržantů v armádě byla mnohem starších.

Crosby na něj ostře pohlédl. Nebyl si jistý, jestli si z něj seržant nedělá legraci, ale žádný drzý výraz na jeho tváři neviděl. Pěkný mladík, pomyslel si rozmrzele, fešák, před kterým tam u nich v Seringapatamu nejspíš odkládají bibbis sárí samy. Crosby, jemuž zemřela žena před deseti lety na zimnici a nyní se musel každý čtvrtek uspokojovat za dvě rupie s místními dorotami, pocítil nával žárlivosti. „A jak si, k čertu, představujete, že tu munici dostanete do Seringapatamu?“ zeptal se.

„Najmu vozy, pane,“ odpověděl Sharpe. „Vozy s volským spřežením.“ Už dávno se naučil, jak jednat s důstojníky Crosbyho typu, kteří pořád něco namítají, a nikdy člověku nepomohou. Věděl, že nejlepší je odpovídat jim přesně, nic nedodávat a tvářit se sebevědomě.

„A za co je najmete? Za sliby?“

„Za peníze, pane,“ řekl Sharpe a poklepal na tornu, v níž měl brašnu s rupiemi.

„Panebože, oni vám ještě svěřili peníze?“

Sharpe neodpověděl a opět jen lhostejně hleděl na skvrny na stanové plachtě. Usoudil, že Chasalgaon zřejmě není nejúžasnější místo na světě. Byla to malá pevnost postavená na strmém srázu nad řekou, která se v době monzunu vylévala z břehů. Jenže letos monzun nepřišel a země všude kolem byla zoufale vyprahlá. Pevnost neměla žádný příkop, pouze jakýsi val z trnitých kaktusů s tuctem bojových bašt rozmístěných rovnoměrně po obvodu. Uvnitř se nacházelo cvičiště, což nebylo nic jiného než plácek udupané hlíny, z něhož trčel kmen staré uschlé palmy, který sloužil jako stožár pro vyvěšování vlajky. Cvičiště obklopovaly tři kasárenské baráky z vepřovic se střechou z uschlých palmových listů, kuchyně, důstojnické stany a kamenné skladiště munice. Sepoyové tam měli své rodiny, takže pevnost byla plná žen a dětí, ale Sharpe si všiml, že všichni jsou zamračení a jaksi nasupení, a pomyslel si, že Crosby zřejmě patří k tomu druhu zatrpklých důstojníků, kteří se cítí šťastni jen tehdy, když jsou všichni kolem nich nešťastni.

„Zřejmě ode mě čekáte, že vám ta volská spřežení zajistím, co?“ poznamenal Crosby podrážděně.

„Nečekám. Seženu si je sám, pane.“

„A jak se chcete s místními lidmi dorozumět?“ vrčel Crosby. „Chcete říct, že jste seržant, bankéř a tlumočník v jedné osobě?“

„Tlumočníka mám s sebou,“ odpověděl Sharpe, což bylo dosti odvážné tvrzení vzhledem k tomu, že Davimu Lalovi bylo teprve třináct let. Davi byl chytrý a všemi mastmi mazaný seringapatamský kluk, kterého Sharpe jednou přistihl, jak krade jídlo z vojenské kuchyně, a poté co dal hladovému uličníkovi za obě uši, aby ho naučil úctě k Jeho britskému Veličenstvu, ho odvedl do Lalina domu a dal mu pořádné jídlo. Lali pak s chlapcem promluvila a dozvěděla se, že jeho rodiče zemřeli a žádné příbuzné nemá nebo aspoň o nich neví, takže se protlouká, jak se dá, ale většinou krade. Měl blech jako opička a Lali Sharpovi radila, aby se ho zbavil. Jenže Sharpe poznal v osudu Daviho Lala něco z vlastního dětství, a tak ho vzal k řece Kávéří, tam ho pořádně vydrhl a po této očistě z něj udělal svého sluhu. Davi se naučil nejen čistit oděv, opasky a boty, ale také mluvit anglicky, i když to byla angličtina, kterou vzbuzoval u nejednoho urozenějšího důstojníka pohoršení.

„Budete potřebovat aspoň tři vozy,“ prohlásil Crosby.

„Ano, pane,“ souhlasil Sharpe. „Děkuji, pane.“ Věděl přesně, kolik vozů bude potřebovat, ale věděl také, že není rozumné hrát si před důstojníkem Crosbyho typu na chytrého.

„Tak si ty své zatracené vozy sežeňte, a až je budete mít, dejte mi vědět.“

„Ano, pane. Děkuji, pane,“ opakoval Sharpe, vypnul se do pozoru, udělal čelem vzad a vypochodoval ze stanu, aby našel Daviho Lala a šest vojínů, kteří na něj čekali ve stínu jednoho z kasárenských baráků. „Teď si uděláme oběd,“ oznámil jim, „a odpoledne se podíváme po nějakých vozech.“

„A co bude k obědu?“ zajímal se vojín Atkins.

„To, co pro nás Davi ukradne v kuchyni,“ odpověděl Sharpe. „Ale musíme sebou hodit,“ dodal. „Zítra ráno chci odsud vypadnout.“

Jejich úkolem bylo převézt do seringapatamské zbrojnice osmdesát tisíc nábojů do mušket, které byly ukradeny z muničního skladu Východoindické společnosti v Madrásu. Byly to náboje nejlepší kvality, jaká se dala v Indii sehnat, a zloději, kteří je ukradli, věděli přesně, kdo jim za ně zaplatí nejvíc. Jednotlivá knížectví Maráthské konfederace vedla neustálé boje buď mezi sebou, nebo podnikala výpady do sousedních států, ale teď, v létě roku 1803, musela čelit bezprostředně hrozící invazi britských sil. Tato hrozba způsobila, že dvě nejmocnější maráthská knížata, mahárádža z Gválijaru Sindhija a rádža z Berani Bhonsla, uzavřela spojenectví a shromažďovala svá vojska, aby Brity odrazila. A právě tito vládci slíbili za ukradenou munici celé jmění ve zlatě. Stalo se však, že jeden ze zlodějů, který pomáhal při vloupání do muničního skladu v Madrásu, nedovolil svému bratrovi, aby se připojil k bandě a podílel se na zisku, a ukřivděný bratr se mu pomstil tak, že zloděje prozradil zvědům Východoindické společnosti. O dva týdny později byla karavana, která munici převážela přes celou Indii, přepadena nedaleko Chasalgaonu ze zálohy sepoyi. Pár zlodějů bylo zabito a zbývajícím se podařilo utéct. Vojáci potom odvezli munici do pevnosti, uložili ji do úschovy v jejím malém muničním skladu, a nyní tedy mělo být těch osmdesát tisíc nábojů převezeno do

Seringapatamu vzdáleného tři dny cesty odtud na jih, z jehož skladu se měla zásobovat britská vojska, jež se připravovala na válku s Maráthskou konfederací. A tímto úkolem byl pověřen Sharpe, který strávil poslední čtyři roky jako seržant v seringapatamské zbrojnici.

Jenže Sharpe už nějakou dobu přemýšlel o jistém řešení, které se mu zdálo výhodné a také proveditelné, a přemýšlel o něm i teď, zatímco jeho podřízení vařili vodu z řeky v kotlíku nad ohněm, živeným vysušeným volským trusem. Základem toho řešení byla úvaha, že náboje se občas kazí, zvláště vlivem vlhkosti. A kdo mu v Seringapatamu dokáže, že se takhle nezkazilo řekněme… sedm tisíc nábojů z těch, které měl převézt? Nikdo. A Sharpe přemýšlel dál a nemohlo ho nenapadnout, že těch sedm tisíc nábojů prodá Vakilu Husseinovi, pokud ovšem je těch zabavených nábojů pořád ještě osmdesát tisíc. Zřejmě ano, protože major Crosby se nad tím počtem nijak nepozastavil, a právě když o tom Sharpe takhle přemýšlel, vyšel major Crosby s kloboukem na hlavě a šavlí u boku ze svého stanu. „Vztyk!“ zavelel Sharpe, když viděl, že major míří k nim.

„Myslel jsem, že sháníte ty vozy,“ zavrčel Crosby na Sharpa.

„Nejdřív se musíme najíst, pane.“

„Doufám, že jste si přivezli svoje jídlo. My tady nemáme žádný extra příděl na vykrmování královských vojáků, seržante.“ Major Crosby byl ve službách Východoindické společnosti, a třebaže oblékal stejný červený kabát jako vojáci Jeho Veličenstva, panovala mezi těmito dvěma vojsky značná rivalita.

„Samozřejmě, pane,“ přikývl Sharpe a ukázal na kotlík, v němž se vařila rýže a kousek masa, obojí ukradené z Crosbyho zásob. „Všechno si vezeme s sebou, pane.“

Od brány pevnosti se ozval havildar, domorodý seržant, a dožadoval se majorovy pozornosti. Ten na něj však nedbal. „Zapomněl jsem vás upozornit na jednu věc, seržante,“ řekl.

„Na jakou?“

Crosby se na okamžik zatvářil rozpačitě, ale pak si připomněl, že mluví s pouhým seržantem, a jeho výraz opět ztvrdl. „Část těch nábojů byla zkažená. To víte, vlhkost…“

„To je mi líto, pane,“ odpověděl Sharpe, aniž hnul brvou.

„Tak jsem je musel zlikvidovat,“ dodal Crosby. „Mám dojem, že asi šest nebo sedm tisíc.“

„To se stává, pane,“ pokýval hlavou Sharpe. „Vlhkost je svinstvo.“

„Taky si myslím,“ souhlasil Crosby s patrnou úlevou. Nečekal, že seržant přijme jeho výmysl, jako by to bylo něco samozřejmého. „Taky si myslím,“ opakoval a teprve pak se obrátil k bráně. „Co je, havildare?“

„Blíží se sem oddíl sepoyů Společnosti, sahibe!“

„Kde je kapitán Leonard?“ houkl Crosby. „Copak nemá dnes službu?“

„Tady, pane, tady jsem.“ Ze stanu vyrazil vysoký vyčouhlý kapitán, zakopl o kotvicí lano, pak si narovnal klobouk a spěchal k bráně.

Sharpe se rozběhl za Crosbym, který rovněž mířil k bráně pevnosti.“Dáte mi na to papír, pane?“ volal za majorem.

„Papír? Na co bych vám měl, k čertu, dávat papír?“

„Potvrzení o těch zkažených nábojích, pane,“ řekl Sharpe uctivým tónem. „Já za ně zodpovídám. Budu je muset vyúčtovat.“

„Později,“ odbyl ho Crosby. „Později.“

„Ano, pane,“ řekl Sharpe. „Jdi do prdele, parchantě zatracenej,“ dodal tišeji, aby to Crosby nezaslechl.

Kapitán Leonard vystoupil na vyvýšenou pozorovací plošinu, kam za ním vzápětí vylezl i Crosby. Major vytáhl z kapsy kabátu dalekohled. Z plošiny se otvíral výhled na menší říčku, která se v době dešťů vylévala z koryta, ale tento rok, kdy žádný monzun nepřišel, se mezi šedými plochými kameny proplétaly jen drobné praménky vody. Crosby se však díval dál, až za koruny stromů menšího lesíka, odkud se k pevnosti blížil oddíl vojáků v červených kabátech, vedený evropským důstojníkem na černém koni. V první chvíli si major pomyslel, že se to vrací kapitán Roberts z hlídky, ale pak si uvědomil, že Roberts má grošáka, navíc vyjel pouze s padesáti sepoyi, kdežto tenhle důstojník vedl oddíl bezmála dvakrát tak veliký. „Otevřete bránu!“ poručil major a v duchu uvažoval, koho to sem zase čerti nesou. Usoudil, že to nejspíš bude kapitán Sullivan z posádky v Milladaru, což byla podobná pevnůstka jako Chasalgaon.

Ale kvůli čemu by se sem Sullivan obtěžoval? Možná dostal nějaké nováčky a rozhodl se dát jim trochu do těla, ale v tom případě by to od něj bylo dost nezdvořilé, že svou návštěvu předem neohlásil. „Jemadare!“ houkl. „Otevřete bránu!“

„Provedu, sahibe,“ potvrdil domorodý poručík rozkaz a sepoyové už odtahovali trnité zátarasy před bránou.

Určitě bude chtít zůstat na oběd, pomyslel si Crosby mrzutě a uvažoval, co jeho sluhové dnes vaří. Zřejmě skopové s rýží. Dobře mu tak, Sullivanovi. Za to, že se neohlásil, bude muset žvýkat tuhé a vláknité maso. Ale jestli bude chtít nakrmit taky své sepoye, ať táhne ke všem čertům. Chasalgaon není žádná veřejná vyvařovna a nemá příděl potravin pro dalších sto hladových krků. „Je to Sullivan?“ zeptal se Leonarda a podal mu dalekohled.

Kapitán Leonard si blížící se oddíl dlouho prohlížel. „Já Sullivana neznám, tak nevím,“ řekl nakonec.

Crosby si vzal dalekohled zpátky. „Až ten bastard přijede, tak ho pozdravíte a řeknete mu, že se mnou může poobědvat. To platí i pro vás,“ dodal po krátké odmlce.

Major sestoupil dolů a vrátil se do svého stanu. Rozhodl se, že bude lepší, když hosty přivítá Leonard, aby on nevypadal příliš horlivě. Zatracený Sullivan, že se neohlásil, pomyslel si znovu, ale na druhou stranu, třeba veze nějaké nové zprávy. Samozřejmě o posledních novinkách z Maisúru se mohl dozvědět i od toho hezouna, toho seržanta ze Seringapatamu, ale to by muselo v pekle mrznout, aby Crosby vyzvídal, co se děje, na pouhém seržantovi. Jisté však bylo, že něco se děje, že se ve světě mimo tuhle zatracenou pevnost něco mění, protože je to už devět týdnů, co Crosby naposledy viděl maráthského jezdce, a to je v každém případě podivné. Úkolem posádky pevnosti v Chasalgaonu bylo zabránit, aby maráthské jezdecké hordy podnikaly nájezdy do bohatého území hajdarábádského rádži, a Crosby byl přesvědčen, že to dělá dobře. Přesto se mu občas zdálo zvláštní, že se tu neobjevují vůbec žádní nepřátelští nájezdníci. To ho znepokojovalo. Co ti bastardi mohou mít za lubem? Posadil se za stůl a zavolal si písaře. Musel napsat tomu zatracenému seržantovi ze Seringapatamu potvrzení o tom, že kvůli děravé střeše zdejšího muničního skladu došlo k znehodnocení

sedmi tisíc nábojů. Co jiného si měl vymyslet? Nemohl tam přece napsat, že je prodal a peníze strčil do vlastní kapsy.

A právě to si myslel Sharpe. „Ten parchant je určitě prodal nějakým bastardům, který je pak použijou proti nám," prohlásil před svými vojáky.

„Takže udělal přesně to, k čemu jste se chystal vy, seržante," řekl na to vojín Phillips.

„Do toho, k čemu jsem se chystal nebo nechystal, vám nic není," odsekl Sharpe. „Co je s tím jídlem? Ještě není?"

„Ještě tak pět minut," ozval se Davi Lal.

„To by snad velbloud uvařil rychleji," zamumlal Sharpe a zvedl batoh a tornu. „Jenom si odskočím," řekl.

„Ani vychcat se nejde bez toho svýho pitomýho batohu," poznamenal Atkins.

„Nechce, abys mu ukradl náhradní košili," odpověděl Phillips.

„Podle mýho tam má něco víc než čistý věci na sebe, něco důležitějšího, co před náma tají," mudroval Atkins. „Poslyš, Ježku," otočil se k Davimu. Všichni mu říkali Ježku, protože ať měl vlasy jak chtěl mastné nebo dlouhé, pořád mu trčely na všechny strany jako ježkovy bodliny. „Co to Sharpie schovává v tom svým batohu?"

Davi Lal na něj pohlédl a zakoulel očima. „Drahokamy, zlato, rubíny, diamanty, smaragdy, safíry a perly," odpověděl.

„Nejspíš jo, když s tím dělá takový ciráty."

Davi Lal se zasmál a znovu se obrátil ke kotlíku. Právě v tu dobu vítal kapitán Leonard před bránou návštěvníky, a když důstojník v čele oddílu sepoyů projížděl bránou, postavila se stráž do pozoru a dala k poctě zbraň. Důstojník odpověděl tak, že se dotkl jezdeckým bičíkem krempy klobouku, který měl nasazený podélně, s rohy vpředu a vzadu, aby mu přední roh stínil tvář. Byl to vysoký muž, velmi vysoký, a třmeny měl dlouhé, takže se zdálo, jako by jel na poníkovi. Jeho kůň však vypadal uboze i proto, že měl prověšený hřbet a odřenou kůži na bocích. Ale to nebylo zase nic tak zvláštního, neboť v Indii byl dobrý kůň vzácností a většina důstojníků vojska Východoindické společnosti jezdila na starých sešlých herkách. „Vítám vás v Chasalgaonu, pane," řekl ještě jednou Leonard. Nebyl si jistý, jak má cizího důstojníka oslovit, protože neměl na červeném

kabátě žádné viditelné označení hodnosti, ale jel v čele početného oddílu, choval se jako důstojník a na Leonardův pozdrav odpověděl s povýšenou nenuceností. „Je mi potěšením, že vás mohu pozvat, abyste s námi poobědval," dodal rychle Leonard poté, co muž zastrčil jezdecký bičík za opasek a vedl své sepoye přímo na cvičiště. Zastavil se až pod stožárem vrostlým do země, na němž v nehybném vzduchu zplihle visela britská vlajka, a čekal, až se oddíl jeho jezdců v červených kabátech rozdělí do dvou jednotek o dvou řadách a rozestoupí se po obou stranách stožáru. Crosby to sledoval ze stanu. Tolik okázalosti, jako kdyby přijel král, pomyslel si.

„Zastavit, stát!" zavelel cizí důstojník, když se obě řady rozmístily podél okraje cvičiště. Sepoyové se zastavili. „Na střed otočit! Zbraň k zemi!" Konečně pohlédl na kapitána Leonarda. „Vy jste Crosby?"

„Ne, pane. Jsem kapitán Leonard. A vy, pane?" Vysoký důstojník přešel jeho otázku bez odpovědi. Rozhlédl se kolem a zamračil se, jako by mu vše, co vidí, bylo proti mysli. Co to má, k čertu, znamenat? uvažoval Leonard. Nějaká inspekce, která je měla překvapit? „Nemám dát napojit vašeho koně?" nabídl se úslužně.

„To počká, kapitáne, to všechno počká," odpověděl záhadný důstojník, pak se otočil v sedle a vyštěkl na své muže další povel. „Bajonety nasadit!" Sepoyové vytáhli sedmnáctipalcové bodáky a nasadili je na hlavně mušket. „Chci vás, naše anglické druhy, řádně pozdravit," vysvětlil dlouhán Leonardovi. „Jste přece Angličan, ne?"

„Ano, pane."

„Ve Východoindické je příliš moc zatracených Skotů," řekl cizí důstojník. „Nevšiml jste si toho, Leonarde? Příliš moc Skotů a Irů, jalové a prázdné pakáže. Angličané jsou jiní." Muž tasil šavli a nadechl se. „Jednotko!" zavelel. „Namířit zbraň!"

Sepoyové založili muškety do ramen a Leonard si uvědomil, bohužel pozdě, že míří na jeho muže – na posádku pevnosti. „Ne!" vyrazil ze sebe, i když ne příliš hlasitě, protože tomu stále ještě neuvěřil.

„Pal!" vyštěkl důstojník. Zazněla ohlušující salva a nad cvičištěm, rozpukaným od spalujícího slunce, se vznesl oblak kouře,

jako by chtěl zahalit spoušť, kterou nadělaly olověné kule vystřelené do nic netušících vojáků posádky pevnosti Chasalgaon.

„A teď na ně!“zvolal vysoký důstojník, když salva utichla. „Na ně a dobijte je! Hněte sebou!“ Pobídl koně směrem ke kapitánu Leonardovi a téměř jakoby mimochodem máchl šavlí a zaťal její čepel hluboko do kapitánova krku. „Na ně! Všechny do jednoho pobijte!“ houkl znovu, když Leonard padl na zem se zpola uťatou hlavou. Pak vytáhl z pouzdra na sedle pistoli a vyrazil k důstojnickým stanům, zatímco jeho muži se s bojovým řevem rozběhli do všech stran a koutů pevnosti, aby povraždili všechno, co bylo v Chasalgaonu živé. Měli rozkaz zlikvidovat nejdřív muže, ženy a děti nechat na konec.

Crosby na to vše zíral, ochromený děsem a neschopností uvěřit, že to není zlý sen. Teprve teď začal třesoucíma se rukama nabíjet pistoli. Vtom však vchod do stanu ztemněl a objevila se v něm vysoká postava cizího důstojníka. „Vy jste Crosby?“ zeptal se muž.

Crosby měl tak stažené hrdlo, že nedokázal promluvit. Ruce se mu chvěly jako stiženému třesavkou a po tváři se mu lil pot.

„Ptám se, jestli jste Crosby,“ opakoval vysoký cizinec podrážděně svou otázku.

„Ano,“ vyrazil major jektavě ze sevřeného hrdla. „A kdo jste, k čertu, vy?“

„Dodd,“ odpověděl vysoký muž. „Major William Dodd, k vašim službám.“ Dodd zvedl pistoli a namířil ji Crosbymu do tváře.

„Ne!“ vykřikl Crosby.

Dodd se usmál. „Předpokládám, že mi vydáte pevnost, Crosby.“

„K čertu s vámi,“ odpověděl Crosby chabě.

„Moc pijete, majore,“ řekl Dodd. „V celé Východoindické se ví, že jste opilec. V boji jste se moc nevyznamenal, pokud jste se vůbec kdy v boji ocitl.“ Stiskl spoušť. Crosbyho hlava sebou trhla dozadu a na stanové plachtě za ní se rozstřílela krev. „Škoda žes byl Angličan,“ zamumlal Dodd. „Raději bych zastřelil Skota.“ Umírající major ještě na zemi zachrčel, pak sebou jeho tělo prudce trhlo a zůstalo ležet bez hnutí. „Teď poděkovat Bohu, stáhnout vlajku a najít pokladnu,“ přeříkal si Dodd, co je třeba ještě udělat. Překročil

majorovu mrtvolu, aby se přesvědčil, zda je pokladna tam, kde předpokládal – pod postelí. „Subadare!“ zvolal potom.

„Ano, sahibe?“

„Určete dva muže, kteří budou střežit pokladnu.“

„Provedu, sahibe.“

Major Dodd se vrátil na cvičiště, kde se předtím bránila malá skupinka červenokabátníků – Britů, ne sepoyů , aby se přesvědčil, zda se už s nimi jeho lidé vypořádali. Domorodý seržant však jeho rozkazy předvídal a vedl proti těm šesti, nebo kolik jich bylo, celý oddíl sepoyů. „Vražte do nich bodáky!“ křičel a sledoval je. „Pořádně je rozkuchejte! To je ono! Pozor tam vlevo! Pozor vlevo!“ křikl náhle, neboť uviděl, že za kuchyňským barákem se objevil vysoký seržant, Evropan, s mušketou s nasazeným bajonetem v rukou. Jeden ze sepoyů, který měl stále ještě nabitou mušketu, se otočil, zamířil a vystřelil a Dodd podruhé v krátké chvíli uviděl, jak se rozstříkla sprška krve, tentokrát pro změnu postříbřená jasným poledním sluncem. Seržant, zasažený do hlavy, na okamžik strnul, chvíli jakoby překvapeně civěl před sebe, pak pustil mušketu, padl k zemi a zůstal bez hnutí ležet s rozhozenýma rukama.

„Prohledejte to tady a najděte všechny zbývající!“ poručil Dodd. Věděl, že celá posádka ještě není zlikvidovaná a dost Angličanů se ještě schovává po barácích. Některým se podařilo přelézt trnitý val na obvodu pevnosti a uprchnout, ale s nimi si Dodd příliš starost nedělal. Nepochyboval, že je tak jako tak dostanou maráthští jezdci, jeho spojenci, kteří by měli hlídkovat v okolí. „Hledejte všude, všechno prolezte!“ houkl znovu na své muže a sám se šel podívat na koně důstojníků posádky. Nebyla to žádná výstavní přehlídka, ale když si je prohlédl, usoudil, že jeden z nich je přece jen lepší než ten, na kterém přijel. Přenesl tedy na něj své sedlo, vyvedl ho ven a přivázal ke kmenu uschlého stromu, jenž sloužil jako stožár. Vtom uviděl, že napříč přes cvičiště běží se zoufalým křikem jakási žena, které se podařilo vytrhnout dvěma mužům, ale jiný sepoy jí zezadu podrazil nohy, a když spadla, vrhl se na ni další a strhl jí z ramen sárí. Dodd jim už chtěl poručit, aby ji nechali a hleděli si mužů, ale pak si uvědomil, že posádka už je prakticky zlikvidovaná, a tak není

důvodu, aby si jeho lidé nedopřáli trochu povyražení. „Subadare?“ zvolal.

„Ano, sahibe?“

„Určete pár mužů, aby zkontrolovali, jestli jsou všichni mrtví, a další aby otevřeli zbrojnici. A ve stáji jsou dva koně. Vyberte si jednoho pro sebe a druhého vezmeme Pohlmannovi. Udělali jste dobrou práci, Gópále.“

„Díky, pane,“ řekl potěšeně subadar Gópál.

Dodd si utřel krev z šavle a znovu nabil pistoli. Jeden z ležících červenokabátníků se náhle pokusil převalit a Dodd k němu přistoupil, chvíli pozoroval jeho zoufalou snahu a pak mu vpálil kuli do hlavy. Muž sebou škubl a zůstal ležet bez hnutí. Major Dodd se s nevolí podíval na cákance krve, které mu potřísnily boty, pak se sehnul a krev setřel. Sharpe pozoroval vytáhlého důstojníka koutkem oka. Svíral ho strach, ale současně v něm vřel hněv. Věděl, že jeho muži jsou mrtví, a měl pocit, že je za jejich smrt zodpovědný. Polední slunce ho pálilo do tváře obsypané mouchami, které sedaly na zasychající krev. Rána na hlavě mu stále krvácela. Ve spáncích mu tepala bolest, a chvílemi měl dokonce pocit, že ztrácí vědomí. Byl však živý. Do pootevřených úst mu vlezla moucha, ale pak začaly vybuchovat náboje v sumce, kterou hodil do ohně. Důstojník se otočil v domnění, že se ještě někdo z Angličanů pokouší bránit, ale uviděl jen pár sepoyů. Stáli kolem pohaslého ohniště a s pobavením sledovali gejzíry popele, jež létaly do vzduchu.

Sharpe se neodvážil pohnout. Slyšel křik žen a pláč dětí, pak zaslechl dusot kopyt a čekal, až se v jeho zorném poli objeví jezdci. Byli to samozřejmě Indové, všichni divokého vzhledu, s šavlemi, mušketami, kopími, oštěpy, a dokonce s luky a šípy. Seskákali z koní a přidali se k těm, kteří povraždili posádku a nyní hledali lup.

Sharpe stále ležel jako mrtvý. Na tváři měl zaschlý škraloup krve. Kule, která ho zasáhla do hlavy, ho omráčila, takže si nevzpomínal, že pustil mušketu a padl na zem. Od počátku však cítil, že zranění není smrtelné. Vlastně to bylo jen škrábnutí. Bolela ho hlava a kůži na tváři mu stahovala zaschlá krev, ale to mu příliš starost nedělalo, neboť věděl, že i malé zranění na hlavě obvykle silně krvácí. Snažil se dýchat tak, aby se mu nezvedala hruď, nechal

ústa otevřená a nepohnul se, ani když mu moucha vlezla až kamsi ke kořeni jazyka. Pak ucítil směs pachů tabáku, araku, kůže a potu a uviděl, že se nad ním sklání Ind. V ruce měl nůž s děsivě zakřivenou rezavou čepelí. Sharpovi blesklo hlavou, že mu v příštím okamžiku podřízne hrdlo, ale Ind mu místo toho začal neurvale rozřezávat kapsy uniformy, až našel velký klíč od hlavního seringapatamského muničního skladu. Byl to klíč, který si Sharpe nechal udělat na tržišti, aby nemusel pokaždé vyplňovat formulář ve strážnici skladu. Ind klíč zahodil, vsunul ruku do druhé kapsy, a když ani v té nenašel nic cennějšího, přesunul se k dalšímu tělu. Sharpe civěl bez hnutí do slunce.

Někde blízko zasténal sepoy, který ještě nebyl mrtvý, ale vzápětí přiskočil jeden z útočníků a probodl ho bajonetem. Sharpe zaslechl poslední křečovitý nádech nešťastného vojáka a pak už jen odporný zvuk bajonetu vytahovaného z těla. Bože, všechno se odehrálo tak rychle! Sharpe se nemohl zbavit pocitu, že je za smrt svých vojáků zodpovědný, i když věděl, že na tom, co se stalo, žádnou vinu nenese. On tu bandu vrahů do pevnosti nepustil. Vyčítal si jen to, že několik vteřin váhal, než hodil batoh a sumku s náboji do ohně, a možná mohl těch pár vteřin využít lip a pokusit se své vojáky zachránit. Na druhou stranu dobře věděl, že většina z nich byla mrtvá nebo umírala dřív, než si stačil uvědomit, co se děje. Ve chvíli, kdy stěnou z rákosových rohoží proletěla první vystřelená kule, stál u zadní zdi kuchyňského skladu a močil a vteřinu či dvě se nezmohl na nic. A co taky měl udělat? Vždyť neměl tušení, nebo spíš nechtěl uvěřit, co ty výstřely a výkřiky znamenají, a potom, aniž si zapnul kalhoty, se obrátil a uviděl dohasínající oheň, na němž si vařili oběd, a bez uvažování do něj hodil batoh a sumku. Teprve pak rychle nabil mušketu, jenže když doběhl ke svým mužům, byl už boj skoro u konce. A skončil i pro něj, neboť mu cosi prudce odhodilo hlavu dozadu, projela jím bodavá bolest a pak… Pak už si vzpomínal jen na to, že ležel na zemi, na tváři mu zasychala krev a do úst mu lezly mouchy.

Přesto si myslel, že mohl udělat víc. Mučil se myšlenkou, že přece jen mohl zachránit Daviho Lala a některého z vojáků. Kdyby zpozoroval dřív, co se chystá, třeba by se jim podařilo přelézt val z

trnitých kaktusů a doběhnout mezi stromy nebo se někde schovat v houští. Ale teď už byl Davi Lal mrtvý, stejně jako všech šest jeho mužů, a on sám musel poslouchat, jak se jejich vrazi smějí a olupují je.

„Subadare!“ zvolal vysoký důstojník. „Stáhněte konečně tu pitomou vlajku! Říkal jsem to už před hodinou.“

Sharpe musel zamrkat, ale naštěstí si toho nikdo nevšiml. Zavřel oči, protože ho sluneční jas oslepoval. Chtělo se mu plakat, vyplakat se ze všeho hněvu, pocitu marnosti a zášti k těm lidem – k těm neznámým útočníkům, kteří to krveprolití způsobili. Šest jeho mužů mrtvých, Davi Lal mrtvý, a on nemohl udělat nic, aby jim pomohl. Také však uvažoval, kdo může být ten vysoký důstojník. Nemusel dlouho čekat a dostal odpověď.

„Majore Dodde.“

„Ano?“

„Všechno je naložené, sahibe.“

„Tak odsud vypadneme, než se vrátí patrola. Udělali jste dobrou práci. Řekněte ostatním, že dostanou odměnu.“

Sharpe sluchem napjatě sledoval, jak nájezdníci opouštějí pevnost. Co to, k čertu, bylo za lidi? uvažoval. Major Dodd… Vždyť byl v uniformě Východoindické společnosti, vlastně všichni ti hrdlořezové měli červené kabáty. Ale vojáci Východoindické to přece být nemohli. Byla to banda vrahů, nic jiného a Sharpe uvažoval, jaký cíl jejich akce mohla mít. Pochyboval, že při ní ztratili byť jen jediného muže. Ležel bez hnutí a čekal, až dozní kroky odcházejících vrahů a dusot kopyt koně jejich velitele. Někde plakalo dítě a vzlykala jakási žena a Sharpe stále ležel, dokud si nebyl zcela jistý, že major Dodd se svým přepadovým oddílem je pryč. Teprve pak se odvážil převalit na bok. Vzduch páchl střelným prachem a krví a bzučel hejny much. Sharpe zasténal a pomalu se zvedl na kolena. Voda v kotlíku s rýží a masem se vyvařila a jídlo se spálilo, a tak skopl kotlík z trojnožky, jako by to bylo to nejdůležitější, co teď mohl udělat. „Bastardi!“ vyrazil ze sebe. Pohled mu padl na překvapený výraz na mrtvé tváři Daviho Lala a opět se mu chtělo plakat.

Ze vchodu jednoho z baráků vykoukla polonahá žena se zkrvaveným obličejem a dítětem v náručí, ale když uviděla Sharpa, jak stojí nad mrtvými, rychle zmizela. Nechal ji být. Hledal svou mušketu, ale nikde ji neviděl. Všechny zbraně byly pryč! „Bastardi!“ zvolal do mrtvého ticha a tetelícího se horkého vzduchu a pak se vztekle rozehnal nohou po psovi, který očichával Phillipsovu mrtvolu. Pach střelného prachu, krve a spálené rýže ho nutil k dávení. Zašel do kuchyňského baráku a našel kanystr s vodou. Nejdřív se dlouze napil, pak si nacákal vodu na tvář a snažil se smýt si z ní zaschlou krev a nakonec si navlhčeným hadříkem začal omývat ránu na hlavě. Naštěstí to bylo opravdu jen škrábnutí. Náhle ho přemohl nával hrůzy a lítosti nad tím, co se stalo, a klesl na kolena. Napětí, které ho svíralo, se uvolnilo v několika vzlycích, ale pak v něm opět převládl hněv. „Bastardi!“ vyrazil ze sebe a opakoval to slovo znovu a znovu, zuřivě a zároveň bezmocně. Po chvíli si vzpomněl na svůj batoh. Vstal, vyšel na cvičiště a zamířil k vyhaslému ohni.

Spálené plátno batohu a sumky dosud žhnulo. Začal prohrabávat klacíkem horký popel a postupně nacházel, co oheň skryl – rupie určené k tomu, aby mohl najmout vozy, dále rubíny, smaragdy, diamanty a perly, safíry a zlato. Vrátil se do kuchyně, vzal plátěný pytlík s rýží, vysypal obsah na zem a dal do něj svůj poklad. Byl to opravdový poklad, královský poklad, který ukradl před čtyřmi roky v Seringapatamu králi Maisúru sultánu Típúovi, když ho dostal u Vodní brány do pasti, zastřelil ho a vzal si, co u něj našel.

Jenže teď klečel uprostřed pevnosti Chasalgaon obklopen pachem smrti a svírán pocitem viny toho, kdo přežil. Po chvíli si však uvědomil, že nemá smysl se tím trápit a že by měl raději něco dělat. Najít další, kteří přežili, a pomoct jim. A taky začít přemýšlet, jak pomstít mrtvé.

Jak se pomstít muži jménem Dodd.

Major John Stokes byl sice voják, ale tělem i duší kutil a řemeslník, a proto se stal velitelem zbrojnice. Jestliže někdo miloval své povolání, byl to právě on. Nic na světě ho tak netěšilo jako vyrábět, opravovat nebo zlepšovat věci a bylo mu jedno, jestli

konstruuje lepší dělovou lafetu nebo opravuje staré hodiny z majetku maisúrského rádži, jako třeba teď, či dokonce pěstuje květiny. Rádža byl mladý muž, ještě ani ne pořádně odrostlý chlapeckému věku, a za to, že dosedl na maisúrský trůn, vděčil britským vojskům, která z něj sesadila uzurpátora sultána Típúa. To samozřejmě vedlo k tomu, že mezi malou britskou posádkou a seringapatamským palácem panovaly dobré vztahy. Major Stokes objevil hodiny v jednom z předpokojů paláce a všiml si, že jsou zoufale nepřesné. A to byl důvod, proč si je odnesl do své dílny v seringapatamské zbrojnici, kde je s velkým zaujetím rozebral. „Nejsou signované," sdělil svému návštěvníkovi, „takže je to zřejmě místní práce. Na druhou stranu soudím, že se na jejich zhotovení nějak podílel Francouz. Vlastně si tím jsem skoro jist. Podívejte se na to krokové ústrojí, to je typická francouzská práce."

Návštěvník se sklonil nad změtí ozubených koleček a chvíli si je prohlížel. „Nevěděl jsem, že žabožrouti jsou dobrý hodináři, pane," řekl potom.

„To víte, že jsou," odpověděl Stokes s lehkou výčitkou. „A dělají krásné hodiny, moc krásné. Vezměte si Lépina nebo Berthouda. A samozřejmě nemůžu pominout Montandona. A taky Bregueta." Major zakroutil hlavou v němém gestu úcty k těmto velkým mistrům svého oboru a hleděl na rádžovy bídné hodiny. „Vidíte tu rez na hlavní hnací pružině? S tím se nedá nic dělat. Špatný materiál, zřejmě tady nic lepšího neměli. Dekorativní práce je skvostná, ale mechaniku Indové odbyli. Pohleďte na tu hlavní pružinu. To je hanba…"

„Ano, pane, hrozná hanba," přitakal seržant Obadiah Hakeswill, třebaže nerozeznal hlavní hnací pružinu od kyvadla, a navíc mu na nějakých hodinách ani za mák nezáleželo. Potřeboval se však od majora Stokese něco dozvědět a doufal, že když bude o jeho výklady jevit zájem, nakonec dosáhne svého.

„Bijí devátou, když mají bít osmou," pokračoval major a rýpl prstem do změti koleček, „nebo možná naopak, bijí osmou, když by měly bít devátou, už si nevzpomínám. Od jedné do sedmé jdou skvěle, ale někde kolem osmé se začnou chovat nevyzpytatelně." Major, který měl na starosti seringapatamskou zbrojnici, byl

obtloustlý chlapík s předčasně zbělelými vlasy a veselou povahou. „Rozumíte hodinám, seržante?“ zeptal se.

„Nemůžu říct, že bych rozuměl, to ne, pane,“ odpověděl seržant. „Jsem obyčejnej voják, pane, a pro mě jsou nejlepší hodiny slunce,“ dodal a ve tváři mu zacukalo, i když ne kvůli přiznání, že jsou mu všechny hodiny ukradené, ale protože tohle dělaly svaly v jeho tváři každých pár vteřin.

„Ptal jste se mě na Sharpa,“ řekl major, aniž zvedl pohled od rozebraných hodin. „No tohle!“ zvolal náhle. „To je neuvěřitelné! Tihle Indové! Kdo to kdy viděl, dělat čepy ze dřeva! Pane na nebi, ze dřeva! Není divu, že se pak hodiny chovají nevyzpytatelně. Víte, že Harrison také jednou udělal dřevěné hodiny? Dokonce i ozubená kolečka. Všechno ze dřeva.“

„Harrison, pane? To je někdo z armády?“

„Hodinář! Hodinář to je, seržante, a výborný, to mi věřte.“

, Ale ne žabožrout, že, pane?“

„Panebože ne! Říkám Harrison… Jak by mohl někdo s takovým jménem být Francouz? Harrison je Angličan a udělal už pěknou řádku krásných hodin.“

„To rád slyším, pane,“ pokýval hlavou Hakeswill a potom majorovi připomněl účel své návštěvy. „Je tu někde seržant Sharpe, můj dobrý přítel, pane?“

„Jistě, je tady,“ odpověděl Stokes roztržitě a konečně zvedl oči od hodin. „Přesněji řečeno byl tady, asi před hodinou jsem ho viděl, ale pak odešel na ubikace. Byl pryč, víte? Poslali jsme ho do Chasalgaonu a zrovna se tam připletl k té hrůze, co se tam stala.“

„K tomu masakru, pane?“

„Hrozná záležitost, opravdu hrozná! Tak jsem mu řekl, aby se šel dát do pořádku. Byl samá krev. Kdybyste ho viděl, vypadal jako pirát. Hrome, to je zajímavé.“

„Že byl samá krev?“

„Ale ne. Tady… Šestizubé krokovací kolo, navíc s vidlicovým aretovacím mechanismem. No tohle! To je opravdu třešnička na dortu, skoro jako Eggův zámek na obyčejné pistoli. Ale on se vrátí, seržante, takže jestli na něj chcete počkat… Ale je to skvělý chlapík, tenhle Sharpe, ještě mě nezklamal.“

Hakeswill se přinutil k úsměvu. Musel se k němu nutit, protože Sharpa nenáviděl, jak jen může nenávidět zapšklý člověk umanutý záští. „Taky si myslím," řekl a ve tváři mu opět zacukalo. „Je to jeden z našich nejlepších vojáků. A nepojede v dohledný době zase někam, myslím za nějakým úkolem?"

„Těžko," odpověděl Stokes a sáhl po zvětšovacím sklu, aby si lépe prohlédl jakousi součástku. „Potřebuju hb tady, seržante. Hrome, to je ono, vidíte? Tady na bicím kole chybí kolíček – ten, co zabírá tady do těch zubů, vidíte? Myslím, že je to jasné." Major zvedl hlavu, ale uviděl jen to, že podivný seržant s tikem ve tváři je pryč. Nevadí, řekl si, protože hodiny byly mnohem zajímavější.

Seržant Hakeswill zamířil ze zbrojnice k baráku, v němž byl dočasně ubytován. Třiatřicátý královský pluk, u něhož sloužil, se nyní nacházel v Hurryhuru, asi sto padesát mil na sever od Seringapatamu, a jeho úkolem bylo chránit cesty v západním Maisúru před bandity, a tak se pluk pohyboval po celém kraji, a když se ocitl v blízkosti Seringapatamu, kde byla zřízena zbrojnice a velký muniční sklad, poslal tam podplukovník Gore jednotku vojáků, aby zajistil doplnění střeliva. Úkolem byl pověřen velitel lehké roty kapitán Morris a k ochraně konvoje volských povozů, který měl vyjet následující den ze Seringapatamu do Arrakerry, kde právě pluk tábořil, vyčlenil polovinu svých mužů v čele se seržantem Obadiahem Hakeswillem. Šlo o snadný úkol, ale pro seržanta Hakeswilla bylo důležitější, že mu nabídl příležitost, na kterou už dlouho čekal.

Seržant se zastavil v jedné seringapatamské krčmě na sklenku araku. Kromě něj, majitele krčmy a jakéhosi beznohého žebráka, který se zvedl a natáhl k seržantovi ruku, za což si vysloužil pouze kopanec, tam nikdo jiný nebyl. „Zmiz, ty prašivěj parchante!" houkl Hakeswill na žebráka. „Nosíš sem blechy a vši. Zmiz, ať už tě nevidím!" Vylekaný žebrák se k Hakeswillově spokojenosti odvlekl ven a seržant se usadil v temném koutě a začal dumat o životě. „Měl by sis nafackovat, kamaráde," mumlal si polohlasně, a to majitele krčmy znepokojilo tak, že se skoro bál na muže v červeném kabátě s poškubávající tváří pohlédnout. „Můžeš si za to sám, Obadiahu," pokračoval Hakeswill v samomluvě. „Měls to vědět už dávno. Je

bohatej jako žid. Ty mě posloucháš, ty černej bastarde?“ vyštěkl náhle hlasitěji. Majitel krčmy, kterému to bylo určeno, zmizel v zadní místnosti a nechal mumlajícího Hakeswilla v lokále samotného. „Je bohatej jako žid, tenhle Sharpie, ale tají to. Jenže na mě si nepřijde, parchant. Ani nebydlí v kasárnách! Sehnal si kvartýr u Maisúrský brány, a taky má kluka, sluhu. I na to má peníze. A jaký si kupuje pití!“ Hakeswill nad tou nespravedlností zakroutil hlavou. Třiatřicátý pluk strávil poslední čtyři roky tím, že hlídkoval na maisúrských cestách, přitom Sharpe celou tu dobu žil v seringapatamském pohodlí. To nebylo správné, a už vůbec ne spravedlivé a Hakeswillovi to nedávalo spát. Pořád přemýšlel, jak je možné, že je Sharpe tak bohatý. Nejdřív si myslel, že kšeftuje s materiálem z muničního skladu, ale pak došel k závěru, že tímhle způsobem by si těžko nahrabal bohatství, jaké zjevně měl. „Člověk z krávy nevydojí víc mlíka, než má ve vemeni, ani kdyby tahal za struky sebesilněji,“ zamumlal. Jenže teď už věděl, jak Sharpe ke svému bohatství přišel, nebo si aspoň myslel, že to ví, a to, co se dozvěděl, naplnilo Obadiaha Hakeswilla palčivou žárlivostí. Poškrábal si místo na krku, kam ho kousl moskyt, a odhalil starou jizvu, kterou ho poznamenala katova oprátka. Ano, Obadiah Hakeswill byl oběšen, nebo spíš věšen, protože svou popravu přežil. Proto byl přesvědčen, že nemůže být zabit, a při každé příležitosti to o sobě rozhlašoval. „Jsem poznamenanej Bohem,“ tvrdil o sobě. „Samotným Bohem.“

Možná byl poznamenaný Bohem, ale ne bohatý. Nebyl ani trochu bohatý, přitom Richard Sharpe bohatý byl. Říkalo se, že chodí do Lalina domu, a to byl důstojnický nevěstinec, tak jak je možné, že ho tam pouští? Protože je bohatý, jak jinak? A teď Hakeswill konečně odhalil Sharpovo tajemství. Už pochopil, odkud to bohatství má. „Od Típúa!“ řekl nahlas a bouchl do stolu plechovým kalíškem, aby přivolal krčmáře a nechal si nalít ještě jeden arak. „A hoď sebou, ty černá hubo!“ dodal k tomu.

Ano, od Típúa! Musí to tak být, uvažoval. Copak neviděl Sharpa, jak se potloukal kolem místa, kde pak Típúa našli mrtvého? Taky se k tomu nikdo nehlásil, že sultána zabil, přitom každý věděl, že pár vojáků z dvanáctého suffolkského pluku zahnalo Típúa ve

zmatku na konci obléhání právě tam, do Vodní brány. Nakonec na to Hakeswill přišel sám, kdo poslal sultána na onen svět. Byl to Sharpe a důvod, proč o tom ten parchant mlčel jako hrob, byl jasný – protože obral mrtvého Típúa o všechny drahokamy, které měl sultán u sebe, a nechtěl, aby se o tom kdokoliv z armády, a už vůbec ne z vyšších důstojníků, dozvěděl. „Ten zatracenej Sharpie!“ vyrazil ze sebe Hakeswill nahlas.

Takže teď bylo třeba zařídit, aby Sharpieho převeleli zpátky k pluku. Ukončit jeho pěknou, čistou a pohodlnou službu, které si tady užívá. Ukončit jeho návštěvy v Lalině domě. Teď je řada na Obadiahu Hakeswillovi, aby si začal žít v přepychu a užíval si bohatství mrtvého krále. „Rubíny,“ řekl znovu nahlas a protáhl to slovo, jako by se s ním mazlil. „Rubíny a smaragdy a safíry a diamanty a zlato…“ Představa toho všeho mu vykouzlila na rtech úsměv. A stačí jen trocha prohnanosti, nic víc není třeba. Prohnanosti a drzé lži. „To bude tvůj konec, Sharpie, to si piš!“ vyrazil ze sebe do ticha lokálu a vychutnával si představu svého plánu, která se před jeho očima rozvíjela do krásy jako květy lotosů v seringapatamském vodním příkopu. A on nepochyboval, že ten plán vyjde. Od majora Stokese se dozvěděl, že Sharpe je ve městě, což znamenalo, že s tou lží může vyrukovat, a pak, stejně jako ten Stokesův hodinový stroj, se věci dají do pohybu. Každé kolečko toho soukolí se začne otáčet, jak má, všechno bude tikat, všechno poběží, říkal si seržant Hakeswill a ve tváři mu v návalu vzrušení zaškubalo rychleji a jeho prsty sevřely plechový kalíšek, jako by to bylo Sharpieho hrdlo. Bude bohatý.

Majoru Doddovi trvalo tři dny, než dopravil munici zpátky do Pohlmannova compoo, které mělo tábor hned vedle maráthského města Ahmednugguru. Compoo byla pěší brigáda složená z osmi batalionů, z nichž každý sestával z těch nej lepších námezdných vojáků severní Indie, přičemž všichni byli vycvičeni evropskými důstojníky a ti jim také veleli. Daulat Ráo Sindhija, maháradža z Gválijaru, jehož území se táhlo od pevnosti Baroda na severu k pevnosti Gawilghur na východě a směrem na jih k Ahmednugguru, se pyšnil tím, že vede sto tisíc mužů a že jeho armáda může zpustošit

zemi jako mrak kobylek, ale to nejspolehlivější jádro jeho vojska tvořilo compoo u Ahmednugguru o síle sedmi tisíc mužů.

A právě jeden z jeho osmi batalionů nastoupil asi míli od tábora k Doddovu přivítání. Jezdectvo, které doprovázelo sepoye do Chasalgaonu, jelo napřed, aby upozornilo Pohlmanna na Doddův návrat, a Pohlmann mu zorganizoval triumfální přivítání. Batalion stál v bílých kabátech s černými opasky a nablýskanými zbraněmi, ale Dodd, který jel v čele svého malého oddílu, měl oči pouze pro obrovského slona vedle žlutobíle pruhovaného stanu. Mohutné zvíře se v slunci zářivě třpytilo, neboť celé jeho tělo, včetně hlavy, bylo zahaleno obrovským koženým přehozem pošitým stříbrnými plíšky, sestavenými do složitých vzorů. Stříbro tak pokrývalo celé tělo slona, včetně hlavy, kde byly v přehozu pouze dva kulaté otvory pro oči, a splývalo po celé délce trupu dolů. Mezi stříbrnými destičkami zářily drahokamy a z temene hlavy zvířete visely dolů krvavě rudé hedvábné stuhy. Také konce klů měl slon pokryté stříbrem, zatímco samotné hroty byly zakončeny kovovými bodci ostrými jako jehla. Mahaut, vodič slona, se potil v těžké starodávné drátěné košili, která byla tak vycíděná, že zářila skoro stejně jako stříbrné odění zvířete. A za ním korunoval hřbet slona palankýn, nosítka vyřezaná z cedrového dřeva a pobitá zlatem, nad nimiž se klenul baldachýn ze žlutého hedvábí lemovaný chvějivými třásněmi. Po obou stranách slona stály v pozoru dlouhé řady pěšáků v purpurově rudých kabátech. Někteří vojáci měli muškety, jiní zase dlouhá kopí, jejichž široké hroty byly vyleštěny tak, že vypadaly jako ze stříbra.

Když se Dodd přiblížil asi na dvacet kroků, slon poklekl a muž, jenž seděl v nosítkách, z nich opatrně vystoupil na stříbrné schůdky, které tam přistavil jeden z jeho tělesných strážců, a odebral se do stínu pruhovaného stanu. Byl to Evropan, vysoký a mohutný muž, a i když se při zběžném pohledu mohlo zdát, že je obtloustlý, většinu jeho mohutnosti tvořily pevné svaly. Měl kulatou tvář zrudlou od slunce, mohutný černý vous a oči, jež jako by se těšily ze všeho, co vidí. Uniforma, kterou si navrhl sám, sestávala z bílých kalhot, zastrčených do anglických jezdeckých bot, a zeleného kabátu, ozdobeného zlatým prýmkem a náramenní šňůrou, přičemž na širokých ramenech kabátu, vyložených bílými hedvábnými

polštářky, visely krátké zlaté řetízky. Kabát měl jasně červené výložky, jasně červené lemování kolem ohrnutých manžet rukávů a zlacené knoflíky. Na hlavě měl muž dvourohý klobouk, ozdobený na vrcholu purpurově zbarvenými pery, upevněnými bílými odznaky s vyobrazením hannoverského bělouše, jílec jeho meče ve tvaru sloní hlavy byl ze zlata a na silných prstech se mu blýskaly zlaté prsteny. Vstoupil do stínu stanu s jednou otevřenou stranou a posadil se na divan, kolem něhož se shromáždili jeho pobočníci. Tohle byl plukovník Anthony Pohlmann, velitel compoo, k němuž ještě patřilo pět set jezdců a šestadvacet polních děl. Před deseti lety, kdy Sindhijovu armádu tvořila pouhá horda zpustlých mužů na vychrtlých koních, byl plukovník Anthony Pohlmann seržantem v hannoverském pluku vojska Východoindické společnosti. Teď jezdil na slonu a potřeboval další dva slony na to, aby na svých hřbetech nesli truhlice plné zlatých mincí, které vozil neustále s sebou, kamkoliv se hnul.

Dodd sesedl z koně a Pohlmann vstal. „Výborně, majore!“ zvolal plukovník angličtinou poznamenanou německým pří zvukem. „Odvedl jste skvělou práci!“ Pohlmannovi pobočníci, z poloviny Evropané, z poloviny Indové, se přidali a aplausem vítali vracejícího se hrdinu, zatímco plukovníkova tělesná stráž utvořila dvojitou řadu, kterou měl Dodd projít. „Připravil jste naše nepřátele o osmdesát tisíc nábojů,“ řekl triumfálně plukovník.

„O sedmdesát tři tisíc, pane,“ opravil ho Dodd a oprášil si prach z kalhot.

Pohlmann se jen usmál. „Takže sedm tisíc přišlo nazmar? To na věci nic nemění.“

„Nepřišly nazmar mou vinou,“ zabručel Dodd.

„To mě ani na okamžik nenapadlo,“ řekl Pohlmann. „Vyskytly se nějaké problémy?“

„Absolutně žádné,“ odpověděl Dodd sebejistě. „Nepřišli jsme o jediného muže, pane, dokonce nikdo z našich neutrpěl ani škrábnutí, zatímco z nepřátel nepřežil nikdo.“ Usmál se a na tváři mu popraskal škraloup prachu., ‚Ani jediný.“

„Takže naprosté vítězství,“ prohlásil Pohlmann a gestem vybídl Dodda, aby vstoupil do stanu. „Mohu vám nabídnout vína různých druhů. Ale taky je tu rum, arak, dokonce i voda. Prosím, majore.“

Dodd zůstal stát. „Mí lidé jsou unavení, pane,“ ukázal ven.

„Tak jim dejte rozchod, majore. Mohou se občerstvit v mém kuchyňském stanu.“

Dodd se vrátil ke svým vojákům, aby jim dal rozchod. Byl to typický hubený Angličan s podlouhlou bledou tváří a zasmušilým výrazem, který dezertoval od vojska Východoindické společnosti, což bylo něco zcela mimořádného, navíc s sebou odvedl sto třicet svých vojáků, sepoyů. Přešel k Pohlmannovi teprve před třemi týdny a někteří z plukovníkových evropských důstojníků byli přesvědčeni, že poručík Dodd je zvěd vyslaný Brity, jejichž armáda se připravovala na útok proti Maráthské konfederaci. Pohlmann si tím ale nebyl tak jistý. Vlastně tomu nevěřil. Jistě, takhle dosud žádný britský důstojník nedezertoval, ale málokdo k tomu měl takové důvody jako Dodd, navíc Pohlmann poznal Doddovu touhu vyniknout, neobratnost, která se neslučuje s úlohou špiona, a hněv vůči jeho bývalým chlebodárcům, ale také jeho schopnosti. Poručíkova pověst mluvila o tom, že to není žádný druhořadý voják, a jeho sepoyové ho milovali. Zkrátka Pohlmann byl přesvědčen, že poručíkovo zběhnutí není žádný krycí manévr a Dodd se k němu rozhodl z rozumných a praktických důvodů. Okamžitě ho tedy povýšil na majora a pověřil ho úkolem, který měl posloužit jako zkouška. Poslal ho do Chasalgaonu. Jestliže se Dodd osvědčí a prokáže, že je schopen zabíjet své bývalé druhy, nemůže být žádný špion, říkal si. A Dodd touto zkouškou prošel triumfálně, přičemž Sindhijovo vojsko při ní navíc získalo třiasedmdesát tisíc nábojů.

Dodd se vrátil do stanu a Pohlmann mu nabídl křeslo na čestném místě vpravo od svého divanu. Po jeho levé straně seděla žena, Evropanka, a Dodd od ní nemohl odtrhnout oči. A nebylo divu, neboť to byla výjimečně krásná žena, jaká se v Indii vidí jen vzácně. Byla mladá, stěží osmnácti či devatenáctiletá, a měla světlou pleť a blond vlasy. Její rty sice mohly být maličko plnější a čelo naopak o půl palce užší, aby se přiblížila ideálu ženské krásy, ale přesto z ní vyzařovalo cosi, co ji činilo zvláštně přitažlivou. Dodd usoudil, že

má přesně ten typ tváře, kterou malé nedokonalosti dělají zajímavější, navíc její půvab umocňovalo zdání křehkosti a zranitelnosti. Zprvu si myslel, že je to Pohlmannova milenka, ale pak si všiml, že její bílé plátěné šaty jsou v lemu roztřepené a část krajky jejich cudného límce hrubě vyspravovaná, a uvědomil si, že plukovník by nikdy nepřipustil, aby jeho milenka vypadala tak ošuntěle.

„Dovolte mi, abych vám představil madam Joubertovou," řekl Pohlmann, jenž si dobře všiml, jak si Dodd jeho společnici hladově prohlíží. „To je major William Dodd."

„Těší mě, že vás poznávám, madam Joubertová," řekl Dodd se zdůrazněním slova madam, zpola se zvedl z křesla a uklonil sejí.

„Majore," odpověděla hlubokým hlasem, nervózně se usmála a pak obrátila pohled k miskám s mandlemi na stole.

Pohlmann přivolal lusknutím prstů sluhu a usmál se na majora. „Simona je vdaná za kapitána Jouberta – to je tamhleten muž," ukázal ven, kde stál ve spalujícím slunci před nastoupeným batalionem malý kapitán.

„Kapitán Joubert velí tomuto batalionu, pane?" zeptal se Dodd.

„Tomuto batalionu nevelí nikdo," odpověděl Pohlmann. „Zatím. Ještě před třemi týdny mu velel plukovník Mathers. V té době v něm bylo pět evropských důstojníků – teď z nich zbyl jen kapitán Joubert a poručík Silliére," ukázal na druhého Evropana, vytáhlého hubeného mladého muže, a Dodd si jako dobrý pozorovatel všiml, že se Simona Joubertová při zaznění Silliérova jména zarděla. To ho pobavilo. Zdálo se, že Joubert je aspoň o dvacet let starší než jeho žena, zatímco Silliérovi mohlo být stěží o rok o dva víc. „A my potřebujeme Evropany," pokračoval Pohlmann a pohodlně se natáhl, až divan pod jeho váhou zaskřípěl. „Indové jsou dobří vojáci, ale my potřebujeme evropské důstojníky, kteří rozumí evropským taktikám."

„Kolik evropských důstojníků vám odešlo, pane?" zeptal se Dodd.

„Z mého compoo" pohlédl na něj Pohlmann. „Příliš mnoho."

Ti, co odešli, byli britští důstojníci a všichni měli se Sindhijou smlouvu, která jim zaručovala, že se nemusí účastnit bojů proti

vlastním krajanům. Navíc Východoindická společnost nabídla všem britským důstojníkům, kteří odejdou z maráthských vojsk, peněžní odměnu, což vedlo k tomu, že Pohlmann přišel o ty nejlepší muže. Jistě, stále mu pár dobrých důstojníků zbývalo, většinou Francouzů, spolu s několika Holanďany, Švýcary a Němci, avšak Pohlmann věděl, že si sotva může dovolit přijít o osmnáct evropských velitelů. Ještě že mu nedezertoval žádný z dělostřelců – Pohlmann totiž velmi věřil v sílu svého dělostřelectva a v to, že je schopno rozhodovat bitvy. Jeho kanóny obsluhovali Portugalci nebo Indové ze smíšených manželství z portugalských kolonií v Indii a tito skvělí odborníci mu zůstávali věrní.

Pohlmann do sebe obrátil sklenku rumu a nalil si další. Dokázal vypít značné množství alkoholu, aniž se to na něm projevilo, což byla schopnost, kterou se Dodd v žádném případě chlubit nemohl. Angličan věděl, že má tendenci hned se opít, a proto se omezil na usrkávání vína ředěného vodou. „Slíbil jsem, že se vám odměním, majore, jestliže se vám podaří zajistit ty náboje pro nás," řekl Pohlmann žoviálním tónem.

„Dostatečnou odměnou je mi vědomí, že jsem dokázal splnit svůj úkol," odpověděl Dodd. Cítil se špinavý a ošuntělý mezi vyfintěnými Pohlmannovými pobočníky a usoudil, že udělá lip, když bude vystupovat jako drsný voják. Navíc se domníval, že to je nejlepší způsob, jak zapůsobit na někdejšího seržanta. Říkalo se, že Pohlmann si uchovává starou uniformu z dob své služby u Východoindické společnosti jako připomínku toho, jak vysoko se od té doby dokázal pozvednout.

„Muži nevstupují do Sindhijovy armády z pouhého nadšení, že budou plnit své úkoly, ale kvůli odměně, kterou jim služba u něj nabízí," poznamenal plukovník. „Jsme tady, abychom zbohatli, nemyslíte?" Odepnul si od pasu šavli s jílcem ve tvaru sloní hlavy, jejíž pochva byla z měkké červené kůže posázené malými smaragdy. „Prosím, je vaše," řekl a podal zbraň Doddovi.

„Nemůžu si přece vzít vaši šavli," protestoval Dodd.

„Takových mám víc, a ještě krásnějších, majore. Trvám na tom, abyste si ji vzal."

Dodd tedy šavli přijal. Vytáhl čepel z pochvy a viděl, že je skvělá, mnohem lepší, než jakou kdy měl v posledních dvaceti letech jako poručík. Většina indických šavlí byla z nekvalitní oceli a v boji se snadno lámaly, avšak tuhle čepel, jak se Dodd domníval, zřejmě vykovali ve Francii nebo v Británii a teprve pak k ní přidělali v Indii ten krásný jílec. Byl ze zlata a jeho hruška měla tvar sloní hlavy, zatímco trup zvířete tvořil koš úchopu. Samotný úchop byl z černé kůže ovinuté zlatým drátkem. „Děkuji, pane," řekl Dodd téměř dojatě.

„Tohle je první z mnoha odměn," prohlásil Pohlmann ledabyle. „Ty další se na nás pohrnou jako záplava, až porazíme Brity. A to uděláme, i když ne zde," dodal a odmlčel se, aby se mohl napít. „Britové na nás mohou zaútočit každým dnem," pokračoval, „a nepochybně doufají, že zůstanu tady. Jenže to já nemám ani v nejmenším v úmyslu. Jen ať si pochodují za námi, eh? A zatímco nás budou pronásledovat, přijde monzun a rozvodněné řeky je zadrží. A s vodou přijdou nemoci, které je oslabí. A právě až budou oslabeni a unaveni, my budeme silní. Všechna Sindhijova compoos se spojí dohromady a také rádža z Berani slíbil vyslat své vojsko, a jakmile vytvoříme jednu velkou armádu, rozdrtíme Brity a skoncujeme s nimi. To ovšem znamená, že se musím vzdát Ahmednugguru."

„To není nijak důležité město," poznamenal Dodd. Viděl, že Simona Joubertová usrkává víno. Většinou měla sklopený pohled, ale občas oči zvedla a pohlédla na svého manžela nebo na poručíka Silliéra. O něj, Dodda, zájem nejevila, ale to se změní, umiňoval si major. Usoudil, že kapitánova žena má příliš malý nos, ale přesto to byl zde, v tom horku, v té zemi tmavých pletí, bledý a křehký zázrak. Blond vlasy jí splývaly podél spánků v lokýnkách podle módy, která panovala v Evropě před deseti lety, a sepnuté je měla perleťovými sponami.

„Ano, Ahmednuggur není nijak důležitý," souhlasil Pohlmann. „Ale Sindhija není rád, když je nucen opustit jakékoliv své město, a do Ahmednugguru dal přivézt spoustu zásob a trval na tom, že tam mám umístit jeden pluk. Tenhle," ukázal na nastoupené vojáky. „Je to zřejmě můj nejlepší pluk, ale já jsem nucen poslechnout a poslat ho do Ahmednugguru." Dodd okamžitě pochopil Pohlmannovo

dilema. „Jistě, nemůžete odvést pluk z města, aniž byste rozhněval Sindhiju, ale na druhou stranu o něj nechcete přijít, když Ahmednuggur padne.“

„Nedopustím, abych o něj přišel!“ prohlásil Pohlmann důrazně. „Obětovat tak dobrý regiment? Mathers ho vycvičil skvěle. Teď je Mathers pryč, připojil se k našim nepřátelům, ale pluk zůstal a já si nemůžu dovolit ho ztratit. Proto jmenuji jeho velitelem toho, kdo bude schopen dostat ho z Ahmednugguru se ctí a bez ztrát.“

Dodd pocítil nával vzrušení. Rád si namlouval, že z vojska Východoindické společnosti nedezertoval pouze kvůli penězům nebo kvůli svým právním potížím, ale aby získal příležitost vést vlastní pluk, na kterou tak dlouho čekal. Byl přesvědčen, že by se toho úkolu zhostil se ctí, a dobře věděl, kam svým posledním výrokem Pohlmann míří.

Plukovník se usmál. „Předpokládejme, že vám Mathersův pluk svěřím. Dokázal byste ho vyvést z ohně?“

„Ano, pane,“ odpověděl Dodd prostě. Poprvé od chvíle, kdy mu byla představena, na něj Simona Joubertová pohlédla, ale v jejích očích nebylo ani zbla sympatií.

„Celý?“ zeptal se Pohlmann. „I s děly?“

„Celý,“ řekl Dodd pevně, „se všemi děly, co jich má.“

„V tom případě je to od této chvíle Doddův pluk,“ řekl Pohlmann, „a jestli ho povedete dobře, majore, povýším vás na plukovníka a přidělím pod vaše velení ještě jeden regiment.“

Dodd to oslavil tím, že dopil číši vína. Byl tak přemožen vzrušením, že ani nemohl promluvit, ačkoliv pohled na jeho tvář říkal všechno. Konečně měl svůj pluk! Tak dlouho na to čekal, a teď tedy bude moct ukázat těm z Východoindické, jak umí jejich podceňovaní důstojníci bojovat.

Pohlmann luskl prsty, aby mu dívka, která je obsluhovala, nalila další sklenku rumu. „S kolika vojáky Wellesley přitáhne?“ zeptal se Dodda.

„Nemá víc než patnáct tisíc pěšáků,“ odpověděl sebevědomě nový velitel Doddova pluku. „Ale spíš míň. Navíc jsou rozděleni do dvou armád. Ten klouček Wellesley vede jednu a plukovník Stevenson druhou.“

„Stevenson je starý velitel, že?“

„Starý a opatrný,“ dodal Dodd přezíravě.

„A jezdectvo?“

„Pět až šest tisíc, většinou Indů.“

„Co děla?“

„Nanejvýš šestadvacet. A žádné větší než dvanáctiliberní.“

„Sindhija může postavit osmdesát děl, z toho některá jsou i osmadvacetiliberní,“ řekl Pohlmann. „A jakmile se k nám připojí vojská rádži z Berani, budeme mít pěchotu o síle čtyřiceti tisíc mužů a přinejmenším dalších padesát děl.“ Hannoveřan se usmál. „Ale bitvy, to nejsou jen počty vojáků a zbraní. Bitvy vyhrávají generálové. Povězte mi něco o generálmajoru siru Arthuru Wellesleym.“

„O tom kloučkovi Wellesleym?“ ušklíbl se Dodd. Britský generál byl mladší než on, ale to nebyl důvod, proč se o něm vyjadřoval s takovým pohrdáním. Tou pravou příčinou byla nenávist, neboť Wellesley měl konexe a byl bohatý, zatímco Dodd se nemohl pochlubit ani jedním z těchto dvou nutných předpokladů k úspěšné kariéře. „Je to mladíček,“ řekl, „teprve čtyřiatřicetiletý.“

„Mládí není překážka k tomu, aby byl někdo dobrý voják,“ namítl Pohlmann, i když dobře chápal Doddovu antipatii k britskému veliteli. Čtyři roky se musel Dodd dívat, jak jsou mladší důstojníci v královském vojsku povyšováni a stoupají po žebříčku hodností i funkcí, zatímco on zůstával v armádě Východoindické společnosti na nižších velitelských úrovních. Ve Východoindické si člověk povýšení nemohl koupit ani si ho vydobýt zásluhami, tam se ho mohl dočkat pouze trpělivostí a přibývajícími roky, takže čtyřicetiletý Dodd byl stále poručíkem, zatímco v královském vojsku se mnohem mladší chlubili hodností kapitána nebo majora. „Je Wellesley dobrý velitel?“ zeptal se Pohlmann.

„Nikdy nebojoval žádnou bitvu,“ prohlásil Dodd se zřejmou záští, „pokud nepočítáte Malavelly.“

„To byla ta jedna salva?“ zeptal se Pohlmann, který si jen matně vybavoval historku o této šarvátce.

„Jedna salva a útok na bodáky,“ řekl Dodd, „žádná pořádná bitva.“

, Ale porazil Dhoondiu.“

„To byl útok kavalerie proti hordě banditů,“ prohlásil Dodd pohrdlivě. „Věřte mi, pane, že Wellesley nikdy nešel v opravdové bitvě proti pěchotě a dělostřelectvu. Generálmajorem se stal jen proto, že jeho bratr je generálním guvernérem. Kdyby se místo Wellesley jmenoval Dodd, byl by rád, kdyby velel rotě, a ne armádě.“

„Je to aristokrat?“ zajímal se dál Pohlmann.

„Samozřejmě. Jak jinak?“ odpověděl Dodd. „Jeho otec byl hrabě.“

„Takže…“ Pohlmann si vložil do úst hrst mandlí a chvíli je žvýkal. „Takže,“ pokračoval,, je mladší syn šlechtice a k armádě ho poslali, protože se k ničemu jinému nehodil. A jeho rodina mu koupila rychlý postup vzhůru. Je to tak?“

„Ano, pane. Přesně tak.“

„Ale já jsem slyšel, že je schopný.“

„Schopný?“ Dodd o tom uvažoval. „Je schopný, pane, protože ho v tom jeho bratr podporuje penězi. Může si dovolit velké vozatajstvo. Vozí s sebou zásoby, takže jeho vojáci nestrádají hladem. Ale přesto platí, co jsem řekl, že nikdy nestál proti dělům a nikdy nebojoval s organizovanou pěchotou, jenom s chaotickými hordami.“

„Jako guvernér Maisúru si však vedl dobře,“ namítl opět Pohlmann.

„Jako guvernér se mohl osvědčit. Ale dělá tohle z někoho generála?“

„Slyšel jsem, že je pedant, který vyžaduje tvrdou kázeň,“ pokračoval Pohlmann ve výslechu.

„Dal zřídit báječné cvičiště,“ přitakal Dodd sarkastickým tónem.

„Ale není hlupák, že?“

„Ne,“ připustil Dodd, „hlupák není, ale ani generál. Byl povyšován příliš rychle a jako příliš mladý, pane. Porazil bandity, ale taky utrpěl debakl před Seringapatamem.“

„Ano, jistě, ten noční útok…“ Pohlmann o té šarvátce slyšel – o tom, jak Arthur Wellesley útočil proti Típúovým obráncům Seringapatamu, kteří obsadili lesík před hradbami města a v nočním

boji tam uštědřili Britům drtivou porážku. „Přesto si myslím," dodal, „že podceňovat nepřítele není k ničemu dobré."

„Stejně jako není k ničemu dobré ho přeceňovat, pane," trval na svém Dodd. „V každém případě nikdy nevybojoval pořádnou bitvu, myslím takovou, v níž by velel aspoň tisícovce vojáků. A nikdy nestál proti skutečné armádě, a už vůbec ne proti vojsku s vycvičenou pěchotou podporovanou dělostřelectvem. A podle mého mínění se proti němu ani nepostaví. Couvne a bude na svém bratrovi žádat další vojáky. Je to opatrný člověk."

Pohlmann se usmál. „Tak ho tedy vylákáme hlouběji na naše území, odkud už nebude moct couvnout – co říkáte? A tam ho porazíme." Znovu se usmál, vytáhl z kapsičky u kalhot hodinky a odklopil víčko. „Už budu muset odjet," řekl, „ale předtím vyřídíme ještě něco." Sáhl do kapsy svého přezdobeného kabátu a podal Doddovi zapečetěnou obálku. „To je oficiální pověření, které vás opravňuje velet Mathersovu pluku, majore," řekl. „Ale pamatujte," dodal, „chci, abyste ho bezpečně vyvedl z Ahmednugguru. Můžete nějakou dobu vypomoct obraně, ale nesmíte připustit, abyste tam uvízli v pasti. Mladý Wellesley nebude schopen oblehnout celé město, na to nemá dost mužů, takže byste měl mít dost příležitostí uniknout. Znepříjemněte mu život, majore, ale udržte pluk v takovém stavu, v jakém vám ho předávám. Rozuměl jste? a Dodd rozuměl velmi dobře. Pohlmann ho pověřil těžkým a nevděčným úkolem: ustoupit z boje, aniž by pluk utrpěl ztráty. Z takového manévru nekoukala žádná sláva, i kdyby byl proveden sebelépe. Na druhou stranu to byl manévr obtížný a Dodd věděl, že je to další zkouška jeho schopností. Tou první byl Chasalgaon, tou druhou bude Ahmednuggur. „Dokážu to," odpověděl zarputile.

„Výborně," řekl Pohlmann. „Ulehčím vám to tím, že odvezu rodiny vojáků vašeho pluku na sever. Tak se budete moct stáhnout z dobytého města bezpečněji, i když nepochybuji, že byste zvládl ústup i s ženami a dětmi. A co vy, madam?" obrátil se náhle k Simoně Joubertové a položil jí svou masitou ruku na koleno. „Odjedete se mnou, nebo zůstanete s majorem Doddem?" Mluvil s nijako s dítětem.

Zdálo se, že ji jeho otázka polekala. Zarděla se a pohlédla směrem k poručíkovi Silliérovi. „Zůstanu tady, plukovníku," odpověděla anglicky.

„Postarejte se o její bezpečí, majore," obrátil se Pohlmann zpátky k Doddovi.

„Samozřejmě, pane."

Pohlmann vstal. Jeho osobní strážci v purpurových kabátech, kteří stáli před stanem, rychle zaujali svá místa kolem slona, zatímco mahaut, jenž odpočíval ve stínu zvířete, nasedl tak, že se chytil ocasu a po něm se vyškrábal na sloní hřbet jako námořník šplhající po laně. Nahoře se pak protáhl kolem zlaceného palankýnu, usadil se na krku zvířete a otočil ho ke stanu. „Jste si jistá, že nechcete raději odjet se mnou?" obrátil se Pohlmann znovu na Simonu Joubertovou. „Cestovat v palankýnu je pohodlné, pokud netrpíte mořskou nemocí."

„Zůstanu tady se svým manželem," odpověděla. Když vstala, Dodd s překvapením shledal, že je mnohem vyšší, než si myslel. Vyšší a jakoby nemotornější, přesto to nijak neoslabilo její zvláštní přitažlivost.

„Ano, správná žena má zůstat po boku svého manžela," prohlásil Pohlmann a pohlédl na Dodda. „Uvidíme se za pár dní s vaším novým plukem, majore. Nezklamte mě."

„Spolehněte se, nezklamu," odpověděl Dodd a s novou šavlí v ruce sledoval, jak jeho nový velitel vystupuje po stříbrných schůdcích do baldachýnových nosítek. Dostal za úkol zachránit pluk a příležitost vybudovat si pověst a umiňoval si, že obojí dokáže.

KAPITOLA 2

Sharpe seděl v otevřeném přístřešku, v němž byly uskladněny dělové lafety, a hleděl do deště. Začalo pršet, i když to nebyl žádný monzunový liják, pouze vytrvalé a nepříjemné mžení, jež změnilo prach ve dvoře v mazlavou kluzkou kaši. Major Stokes, který přišel odpoledne v čistém červeném kabátě, bílé náprsence a naleštěných vysokých botách, obcházel zamyšleně kolem nově vyrobené lafety. „Netrapte se, Sharpe, opravdu na tom nenesete vinu," řekl.

, Ale cítím to tak, pane."

„Ano, chápu vás," pokýval hlavou Stokes. „Tak to bývá u těch, kteří přežili nějakou katastrofu. Ale nebyla to vaše vina, v žádném případě."

„Zůstalo tam všech šest mých mužů, pane. A ten chlapec, Davi."

„Chudák Ježek," povzdechl Stokes a dřepl si, aby se podíval podél chobotu lafety. „Myslíte, že je rovná, Sharpe? Pořád se mi zdá, jako by byla trochu prohnutá do oblouku vzhůru."

„Mně se zdá rovná, pane."

„To dřevo má málo hustá vlákna," zamumlal si pro sebe Stokes, vstal a odepnul si opasek s šavlí. Každé ráno a odpoledne ho sluha posílal do zbrojnice v pečlivě vyčištěném a vyžehleném oblečení, ale během hodiny už byl major vždy jen v kalhotách a košili a v rukou držel hoblík, pilu, dláto nebo teslici. „Mám rád, když je chobot rovný, jako když střelí," řekl. „Buďte tak hodný, Sharpe, a podejte mi čtyřku hoblík. Je tamhle na stěně."

„Chcete, abych ho nabrousil, pane?"

„Není třeba, Sharpe, udělal jsem to včera večer."

Stokes si svlékl kabát a vyhrnul si rukávy. „Tady dřevo pořádně nevyschne, to je celý problém." Sklonil se nad novou lafetou a začal

přejíždět hoblíkem po jejím chobotu, až mu od nástroje odletovaly zkroucené bílé hobliny. „Opravoval jsem hodiny," poznamenal během práce, „pěkný kousek, až na strojek. Hrubá místní práce. Můžete se na ně podívat, jestli chcete. Jsou v mé kanceláři."

, Ano, podívám se na ně."

„Taky jsem našel nové dřevo na nápravu. Něco úžasného!"

„Stejně se zlomí, pane," odpověděl Sharpe sklesle. Sehnul se pro jednu z mnoha koček, které ve zbrojnici žily, posadil si ji na klín a hladil ji, až začala spokojeně příst.

„Nesmíte si to tak brát, Sharpe, jednou ten problém s nápravou vyřešíme. Podle mě je všechno jen otázka dřeva, ničeho jiného. Vidíte, už to vypadá lip." Major odstoupil od svého díla a zkoumavě si ho měřil pohledem. Ve zbrojnici bylo zaměstnáno dost indických řemeslníků, ale major Stokes si nejradši dělal všechno sám; ostatně většina Indů měla dnes plné ruce práce s přípravou na svátek dusshera, což mimo jiné znamenalo, že museli zhotovit tři obrovské figuríny, které se pak při oslavě nesou k hinduistickému chrámu a tam se spálí. Indové pracovali ve vedlejším otevřeném přístřešku, kde na ohni bublal kotlík s klihem a několik mužů lepilo pruhy světlého plátna na proutěný koš, který měl tvořit jednu z hlav obrů. Stokes byl tím, co dělali, nadšen a Sharpe věděl, že nebude dlouho trvat a major se k nim přidá. „Řekl jsem vám, že se tady po vás dopoledne ptal nějaký seržant?" zeptal se náhle Stokes.

„Neřekl, pane."

„Byl tady chvíli před obědem. Podivný chlapík." Major se znovu sklonil nad chobotem lafety a začal hoblíkem srovnávat jiné místo. „Ve tváři mu v jednom kuse cukalo."

„Obadiah Hakeswill," řekl Sharpe.

„Jo, mám dojem, že se tak jmenoval," přikývl Stokes. ‚Ale nezdálo se, že by to bylo nějak důležité. Prý se mu naskytla cesta do města, a tak si řekl, že se podívá po starých kamarádech. Víte, co si myslím?"

„Nevím, pane," odpověděl nepřítomně Sharpe, protože uvažoval, proč, k čertu, Obadiah Hakeswill hledal právě jeho. V každém případě ne, aby si popovídal se starým kamarádem, a už vůbec ne s dobrým úmyslem.

„Že ty týkové trámy v Típúově starém trůnním sále jsou dokonale vysušené. Mohli bychom jich tak pět šest vylomit a udělat z nich celou řadu náprav.“

„Z těch zlacených trámů, pane?“

„To zlacení bychom z nich samozřejmě sundali. Hoblíkem by to šlo úplně snadno.“

„Myslím, že by se to rádžovi nelíbilo, pane,“ poznamenal Sharpe.

Stokes se zatvářil zklamaně. „To máte pravdu. Určitě by se mu to nelíbilo, ale jinak je k nám docela vstřícný, pokud se člověku podaří dostat se přes ty jeho zatracené dvořany. Ty hodiny jsou jeho. Bijí osmou, když by měly bít devátou, anebo naopak, už nevím. Myslíte, že je tenhle podpěrný klín dobrý?“

Sharpe pohlédl na klín, kterým se zvedá nebo sklápí hlaveň děla. „Vypadá dobře, pane.“

„Ale stejně bych ho mohl ještě trochu přejet hoblíkem. Skoro si říkám, jestli máme přesné vzornice – měli bychom je zkontrolovat. Není to skvělé, jak pěkně prší? Květiny už byly celé zvadlé. Jestli ten déšť chvíli vydrží, uděláme krásnou výstavu. Musíte se přijít podívat.“

„Ještě pořád chcete, abych tu zůstal, pane?“ zeptal se Sharpe.

„Abyste tu zůstal?‘ Stokes upínal podpěrný klín do svěráku, ale teď se otočil. „Samozřejmě že chci, abyste tu zůstal, seržante. Jste nejlepší člověk, jakého jsem kdy měl.“

„Ale ztratil jsem šest mužů, pane.“

„Už jsem vám říkal, že to nebyla vaše chyba. Nenesete na tom žádnou vinu, Sharpe. Žádnou! Dám vám dalších šest.“

Sharpe si přál, aby to bral stejně jako major, ale stále se nemohl zbavit pocitu viny za Chasalgaon, stále ho pronásledoval a tížil. Bezprostředně po masakru, ještě zpola omámený, bloudil po pevnosti. Většina žen a dětí zůstala naživu, ale všichni byli k smrti vyděšení a schovávali se před ním. Odpoledne se vrátil z hlídky zástupce velitele pevnosti kapitán Roberts, a když uviděl všechnu tu spoušť, dovrávoral ke kaktusové hradbě a zvracel.

Sharpe mu řekl vše, co věděl, a Roberts pak odeslal posla se zprávou do Hurryhuru, kde sídlilo velitelství armády. Potom Sharpa

propustil. „Předpokládám, že se to začne vyšetřovat," řekl mu před odjezdem, „počítejte tedy, že vás předvolají jako svědka. Ale počkat na to můžete i v Seringapatamu." A tak se Sharpe vrátil do hlavního města Maisúru, kde byla toho času jeho domovská základna. Vrátil také majoru Stokesovi váček s rupiemi a teď čekal, že ho major nějak potrestá. Jenže toho zajímal spíš problém nastavení úhlu podpěrného klínu děla. „Viděl jsem, jak se lámou šrouby kvůli nevhodnému úhlu klínu, a když se tohle stane v bitvě, je to špatné. Taky jsem viděl děla žabožroutů s železnými klíny, ale ty zase rezaví. Nevěřím, že je denně natírají olejem. Ale vy jste pořád duchem jinde, Sharpe."

„Nemůžu si pomoct, pane."

„To k ničemu není, pořád takhle dumat. To nechte básníkům a kněžím, ti za to aspoň dostávají peníze. Vy musíte pokračovat v životě. Co jste mohl dělat, abyste tomu zabránil?"

„Aspoň některého z těch bastardů zabít, pane."

„A zbývající by zabili vás a to by se nelíbilo ani vám, ani mně. Podívejte se na ten klín, to je paráda, nemyslíte? Ale musíme ho vyzkoušet. Co vaše hlava?"

„Hojí se, pane," řekl Sharpe a dotkl se obvazu, který měl ovinutý kolem čela. „Žádnou bolest už necítím."

„To byla prozřetelnost, Sharpe, Boží prozřetelnost. Bůh ve své nevýslovné milosti chtěl, abyste zůstal naživu." Stokes povolil svěrák a vrátil podpěrný klín na lafetu. „Ještě ten chobot přejedeme barvou a bude to hotové. Myslíte, že mi rádža dovolí použít ty stropní trámy?"

„Můžete se ho zeptat, pane, za to nic nedáte."

„To můžu, to můžu… Vida, návštěvník." Stokes se narovnal a pohlédl na dvůr, kde se objevil jezdec s dvourohým kloboukem zakrytým kapuci pláštěnky z voskovaného plátna. Jezdec, který vedl za uzdu ještě jednoho koně, sesedl a přivázal obě zvířata k jednomu z kůlů přístřešku. Klobouk a šavle prozrazovaly, že je to důstojník. Major Stokes si otřel ruce o kalhoty a usmál se na něj. „Přijel jste na inspekci, pane?" zvolal vesele. „V tom případě mám smůlu, protože tu najdete jenom zmatek a nepořádek. Nic není na svém místě, výkazy jsou v nepořádku, ve skladu dřeva řádí červotoč, v muničním skladu zase vlhkost a všechny barvy jsou zatvrdlé."

„Lepší zatvrdlé barvy než zatvrdlý rozum," odpověděl muž, smekl klobouk a odhalil bělovlasou hlavu.

Sharpe, který do té doby seděl na jedné z dokončených lafet, náhle vyskočil a shodil překvapenou kočku do hoblin. „Plukovníku McCandlessi!"

„Seržante Sharpe," odpověděl McCandless na pozdrav, setřepal vodu z klobouku a obrátil se k Stokesovi. ‚A vy jste, pane?"

„Major Stokes, pane, k vašim službám, pane. John Stokes, velitel zbrojnice, a jak vidíte, tesař Jeho Veličenstva."

„Jestli dovolíte, majore Stokesi, rád bych si promluvil se seržantem Sharpem." McCandless svlékl pláštěnku a teprve teď se před nimi ukázal v uniformě vojska Východoindické společnosti. „Seržant Sharpe a já jsme staří přátelé," dodal na vysvětlenou.

„Prosím, plukovníku, prosím," odpověděl Stokes. „Já teď musím do slévárny, abych to tam zkontroloval. Odlévají příliš rychle. Při rychlém lití zůstávají v kovu bubliny a to může vést k neštěstí. Říkám jim, že tohle není odlévání zvonů, ale nechtějí tomu rozumět. A taky mám ještě jiné věci na práci," dodal s pohledem upřeným k Indům, kteří připravovali gigantickou hlavu pro slavnost svátku dusshera.

„Byl bych radši, kdybyste tu zůstal," řekl McCandless stroze. „To, o čem chci mluvit se seržantem Sharpem, se týká i vás. Jsem rád, že vás vidím, seržante."

„I já vás, pane," odpověděl Sharpe a byla to pravda. Ještě před dobytím Seringapatamu se ocitl s plukovníkem Hektorem McCandlessem v Típúově vězeňské kobce, a jestliže je možné, aby mezi plukovníkem a seržantem vzniklo přátelství, pak v případě těchto dvou mužů se tak stalo. McCandless byl Skot, vysoký a ve svých šedesáti letech stále ještě statný, i když asketicky vyhlížející muž, a ve Východoindické společnosti byl hlavou výzvědné služby pro oblast jižní a západní Indie. Kdykoliv ho v posledních čtyřech letech jeho povinnosti zavedly do Seringapatamu, vždy se zastavil za Sharpem, aby s ním promluvil. Dnes však jeho zasmušilý výraz naznačoval, že si nepřišel jen přátelsky popovídat a že záležitost, kvůli níž Sharpa vyhledal, je mnohem vážnější.

„Vy jste byl v Chasalgaonu, že?" zeptal se.

„Ano, pane.“

„Takže jste viděl poručíka Dodda?“

Sharpe přikývl. „Na toho bastarda nikdy nezapomenu. Promiňte, pane,“ omlouval se vzápětí, když si uvědomil, že plukovník nemá rád vulgární výrazy. Skot byl asketický muž, zanícený křesťan a Sharpe si někdy říkal, čím to, že si ho tak oblíbil. Zřejmě proto, že McCandless byl vždy čestný, neznal, co je lež, a při své přímosti dovedl promluvit s kýmkoliv, ať to byl rádža nebo seržant.

„Popište mi ho,“ požádal McCandless Sharpa. „Nikdy jsem toho člověka neviděl.“

„Je vysokej, pane, a hubenej jako vy nebo já.“

„Ale jako já ne,“ poznamenal Stokes.

„Ve tváři je bledej, skoro nažloutlej jako po zimnici,“ pokračoval Sharpe. „Má protáhlej obličej, jako by snědl něco hořkýho.“ Chvíli uvažoval, jak Dodda popsat podrobněji. Zahlédl ho jen krátce, a to ještě kradmým pohledem. „Když sundal klobouk, viděl jsem, že má dlouhý zplihlý vlasy…, hnědý, pane. A taky dlouhej nos, asi jako sir Arthur, a hranatou bradu. Ale teď je zřejmě major Dodd, ne poručík. Slyšel jsem, jak na něho volají majore.“

‚A zabil všechny muže z pevnosti?“ zeptal se McCandless. „Všechny, kromě mě, pane. Měl jsem štěstí.“

„Nesmysl, Sharpe! Chránila vás ruka Boží,“ prohlásil plukovník.

‚Amen,“ dodal major Stokes.

McCandless chvíli na Sharpa zamyšleně hleděl. Měl ostře řezanou tvář se zvláštníma modrýma očima. Už dlouho prohlašoval, že chce odejít do výslužby a vrátit se do rodného Skotska, ale pokaždé si našel nějaký důvod, aby mohl zůstat v Indii i nadále. Většinu svého života strávil cestami po státech, které hraničí s územím spravovaným Východoindickou společností, neboť jeho úkolem bylo prozkoumávat tyto kraje a podávat svým nadřízeným zprávy o hrozbách, které by z nich mohly vycházet, i o jejich slabostech. Zkrátka v Indii se nestalo moc věcí, jež by plukovníkovi McCandlessovi unikly, a ze stejného důvodu se nyní začínal zajímat o Dodda. „Vypsali jsme odměnu na jeho hlavu,“ řekl. „Pět set guinejí.“

„Proboha!“ vyhrkl užasle major Stokes.

„Je to vrah,“ pokračoval McCandless. „V Seedeseguru zabil zlatníka a měl stanout před polním soudem, ale podařilo se mu uprchnout a já bych chtěl, Sharpe, abyste mi ho pomohl chytit. Nepronásleduju toho lotra, abych si vysloužil vypsanou Qdměnu – ostatně odmítl bych ji, kdyby se mi podařilo ho dopadnout –, ale chci ho vydat spravedlnosti, a vy byste mi v tom mohl pomoct.“

Major Stokes začal protestovat a namítal, že Sharpe je jeho nejlepší člověk a že se bez něj v žádném případě neobejde, ale McCandless vrhl na žoviálního majora ostrý pohled a to stačilo, aby ho umlčel.

„Chci mít poručíka Dodda pod zámkem,“ řekl tónem, z něhož bylo jasné, že je rozhodnut jít po dezertérově stopě jako ohař. „Chci ho postavit před soud a chci, aby byl popraven, a k tomu potřebuju někoho, kdo ho viděl a dokáže ho poznat.“

Přesto major Stokes sebral odvahu k dalším námitkám. „Ale já seržanta Sharpa taky potřebuju,“ naléhal. „Všechno tady organizuje. Vede pokladnu, rozpis služeb, přehled zásob ve skladu, prostě všechno.“

„Já ho potřebuju víc,“ prohlásil McCandless pevně. „Víte, kolik Britů je v Indii, majore? Možná dvanáct tisíc, přitom méně než polovina z nich jsou vojáci. Naše moc nespočívá na bedrech bílých mužů, aleje zajišťována mušketami našich sepoyů. Devět z deseti vojáků, kteří potáhnou do maráthských států, budou sepoyové a poručík Dodd přesvědčil více než stovku z nich, aby dezertovali! Dezertovali, majore! Dovedete si představit, jak by to s námi dopadlo, kdyby je následovali další? Sindhija zahrne Doddovy vojáky zlatem, aby k sobě přilákal další. To je třeba zastavit, a k tomu potřebuju Sharpa!“

Major Stokes poznal, že nemá smysl protestovat. „Ale přivedete mi ho zpátky, pane?“ zeptal se téměř žalostně.

„Jako že je Bůh nade mnou, přivedu. A co vy, seržante, půjdete se mnou?“

Sharpe pohlédl na majora. Ten pokrčil rameny, usmál se a kývl na souhlas. „Půjdu,“ odpověděl Sharpe Skotovi.

„Za jak dlouho budete připraven?“

„Okamžitě, pane," ukázal Sharpe na nový batoh, který si právě vyzvedl, a na mušketu opřenou o kousek dál o bednu. „Umíte jezdit na koni?"

Sharpe se zašklebil a pokýval hlavou ze strany na stranu. „Umím na něm sedět, pane."

„To stačí," prohlásil plukovník. Opět si navlékl pláštěnku, odvázal svého koně a podal uzdu toho druhého Sharpovi. „Je to poslušná kobylka a půjde sama, kam budete chtít."

„Takže hodláte vyrazit hned teď, pane?" zeptal se Sharpe překvapený McCandlessovým spěchem.

„Ano, hned teď," přikývl plukovník. „Čas na nikoho nečeká, Sharpe, a já musím chytit zrádce a vraha." Vyhoupl se na svého koně a sledoval, jak se Sharpe neohrabaně škrábe na druhého.

‚A kam tedy pojedete?" zeptal se Stokes McCandlesse.

„Nejdřív do Ahmednugguru a potom tam, kam nás povede Bůh," odpověděl plukovník, dotkl se ostruhami boků koně a Sharpe, s batohem na jednom rameni a mušketou na druhém, ho následoval.

Vydal se vstříc příležitosti, jak se ospravedlnit za Chasalgaon. A něčím lepším než trestem. Pomstou!

Major William Dodd přejel prstem v bílé rukavici po jednom z paprsků kola dělové lafety, pak si prst prohlédl a téměř devět set mužů, nebo alespoň tolik z nich, kteří, nastoupeni na cvičišti, na něj dohlédli, s napětím čekalo na výsledek.

Prst zůstal čistý. Dodd se narovnal a nasupeně si změřil obsluhu děla, která se odvážila projevit přede všemi radost. Však jim také dalo práci dělo vyčistit, protože i dnes ráno pršelo a oni museli táhnout všech pět děl pluku blátivými ulicemi ke cvičišti v blízkosti ahmednuggurské jižní brány. Přesto se jim podařilo uvést své zbraně do dokonalého pořádku. Kartáči odstranili každou skvrnku uschlého bláta, hadry omyli choboty lafet a naleštili hlavně, až se slitina mědi a cínu leskla jako mosaz.

Úžasné, pomyslel si Dodd, když si stahoval rukavici. Plukovník Pohlmann opustil Ahmednuggur, a zatímco táhl na sever, aby připojil své compoo ke shromažďujícímu se Sindhijovu vojsku, Dood vydal rozkaz k překvapivé inspekci svého nového pluku. Dal vojákům na

přípravu pouhou hodinu, ale zatím nenašel nic, nad čím by mohl projevit nespokojenost. Opravdu jsou úžasní, říkal si, když přehlížel čtyři dlouhé řady vojáků v bílých kabátech se čtyřmi děly a jednou houfnicí na pravém křídle. Navzdory lesku to však byly ubohé zbraně. Čtyři polní děla byla pouze čtyřliberní a houfnice pětipalcová, přičemž ani děla, ani houfnice nikdy nevystřelily opravdovou těžkou kouli, která by zabíjela. „Foukačky na střílení hrachu," zamumlal opovržlivě.

„Prosím?" ozval se kapitán Joubert, Francouz, který doufal, že velení pluku bude svěřeno jemu.

„Slyšel jste dobře, monser, foukačky na střílení hrachu," řekl teď již hlasitě Dodd. Pak odklopil víko kolesny a vytáhl odtud jednu čtyřliberní kuli. Byla velká asi jako poloviční kriketový míček. „To už na ně můžeme plivat a vyšlo by to nastejno, monser."

Joubert, postavou malý muž, pokrčil rameny. „Ale na bližší vzdálenost, monsieur…," začal ve snaze bránit děla.

„Na takovou, monser?" zeptal se Dodd a hodil kuli směrem k Joubertovi. Ten to však nečekal a nechal ji spadnout na zem. „Na blízkou vzdálenost nejsou k ničemu. Nenadělají o nic víc škody než kule z muškety, přitom jsou při střelbě desetkrát pomalejší a těžkopádnější." Znovu se sklonil nad kolesnou a chvíli v ní hrabal. „K tomu nejsou žádné kartáče? Myslím kartáčové střely?"

„Ke čtyřliberním dělům se nedodávají kartáčové střely," odpověděl Joubert. „Ani se pro ně nedělají."

„Tak si uděláme svoje," řekl Dodd, „z váčků napěchovaných kousky železa, monser. Přivážeme je k nábojovému kroužku a k náloži. Jeden a půl libry prachu najeden náboj. Sežeňte ve městě tucet žen a ať ty váčky začnou šít. Možná by jim s tím mohla pomoct i vaše žena, monser, co říkáte?" zašklebil se na Jouberta. Kapitán na to neodpověděl. Dodd cítil, že z toho muže vyzařuje slabost, a největší Joubertovou slabostí nepochybně byla jeho zvláštně přitažlivá žena. Bylo nad slunce jasné, že ona svým manželem opovrhuje, stejně jako to, že on se bojí, aby o ni nepřišel. „Zítra touto dobou chci mít třicet váčků pro každé dělo," poručil Dodd.

„Ale ty hlavně, majore…," pokusil se o námitku Joubert.

„Chcete říct, že se poškrábou?“ vysmíval se mu Dodd. „Co je podle vás důležitější, monser, nepoškrábané hlavně těchhle foukaček, nebo zachování pluku? Čistá děla, nebo spousty mrtvých vojáků? Opakuji, zítra touto dobou chci mít třicet kartáčových střel na každé dělo, a jestli na ně nebude v kolesnách místo, vyhoďte ty kuličky. To už bychom místo nich mohli střílet peckami z třešní.“ Dodd podrážděně bouchl víkem kolesny. I kdyby stříleli po nepříteli svépomocně vyrobenými kartáčovými střelami, ani v takovém případě si nebyl jist, zda tahle děla mají ve vojsku smysl. Věděl, že v Indii je má každý batalion, avšak podle jeho mínění nebyla k ničemu, pouze zpomalovala jednotku při pohybu a manévrování. Také při samotné střelbě to byly těžkopádné zbraně, navíc u nich bylo třeba držet nepříjemné volské potahy se všemi starostmi o ně, takže kdyby bylo na něm a měl by vlastní compoo, všechna polní děla by ze svých pluků vyřadil, protože když není pěchota schopná bránit se mušketami, k čemu jsou jí děla? Jenže teď mu byl hozen na krk pluk s pěti děly a on byl odhodlán použít je jako obrovské brokovnice a otevřít s nimi palbu na vzdálenost tří set metrů. Obsluhy budou nepochybně bědovat nad škodami na jejich hlavních, ale čert je vem!

Nyní si Dodd prohlédl houfnici, a když také ji, stejně jako všechna zbývající děla, shledal čistou, kývl subadarovi. Nevyslovil mu pochvalu, neboť si nemyslel, že je vhodné chválit, nebo dokonce odměňovat někoho za to, že dělá svou povinnost. Ocenění zaslouží ti, kteří vykonají něco víc, zatímco trestat je třeba ty, co selžou. Zbývající se musí spokojit s mlčením.

Jakmile byl hotov s inspekcí děl, přešel pomalým krokem podél řad mužů v bílých kabátech, každému pohlédl do očí a ani jednou přitom nezměnil svůj zamračený výraz, i když si dnes dávali vojáci zvlášť záležet, aby byli před novým velitelem jako ze škatulky. Kapitán Joubert šel krok za ním a pohled na to, jak musel za vysokým dlouhonohým majorem téměř cupitat, aby s ním udržel krok, vyvolával na tvářích vojáků úsměvy. Občas se Francouz odvážil něco poznamenat. „Tohle je dobrý voják, pane,“ řekl například, ale Dodd všechny jeho pochvaly ignoroval, a tak Joubert zmlkl a jen se mračil na majorova záda. Dodd cítil, že ho Francouz začíná mít plné zuby, ale bylo mu to jedno.

Také nijak nekomentoval, jak se mu pluk jeví, třebaže na něj dělal výborný dojem. Vojáci byli dobře a elegantně oblečení a zbraně měli stejně čisté jako jeho sepoyové, kteří, nyní v nových bílých kabátech, stáli na levém křídle, kde v britských plucích nastupují vojáci do rojnice. Bataliony Východoindické společnosti neměly žádné vojáky do rojnice, neboť se mělo za to, že sepoyové nejsou pro takový úkol dost dobří, ale Dodd se rozhodl, že udělá ze svých věrných sepoyů nejlepší rojničáře v celé Indii. Chtěl, aby dokázali, že se generálové Východoindické mýlí, a to tak, že mu pomohou Východoindickou zničit.

Většina mužů se podívala Doddovi do očí, když kolem nich procházel, ačkoliv jen málo z nich vydrželo jeho pohled déle a rychle uhnuli. Joubert si toho všiml a chápal to, neboť na tom Angličanovi s dlouhou kyselou tváří bylo cosi nepříjemného, téměř děsivého. Joubert usoudil, že Dodd zřejmě patří k těm, kteří používají k udržení kázně biče. Věděl, že se Angličané často uchylují k trestání svých vojáků bičováním, při němž se mění záda červenokabátníků ve zkrvavenou změť rozsekané kůže a živého masa, ale v tom odhadl Dodda špatně. Major Dodd nikdy ve svém životě nešlehl bičem jediného vojáka, a ne pouze proto, že v armádě Východoindické společnosti byly tyto praktiky zakázané, ale protože William Dodd bičování z duše nenáviděl a odmítal mu byť jen přihlížet. Major Dodd měl vojáky rád. Neměl rád většinu důstojníků, zvlášť ty, kteří stáli nad ním, ale k obyčejným vojákům choval téměř otcovskou lásku. Uvědomoval si, že dobří vojáci vyhrávají bitvy a z vítězných bitev se rodí sláva velitelů, takže úspěšný velitel potřebuje vojáky, kteří ho milují a jdou za ním. Jeho sepoyové toho byli důkazem. Staral se o ně, dbal na to, aby měli dost jídla a dostávali zaplaceno, a dokázal je vést k vítězství. A teď je dovedl i k bohatství ve službách maráthských knížat, která byla známa svou štědrostí.

Dodd ukončil přehlídku a vrátil se k zástavám pluku, jimiž byly dvě jasně zelené vlajky se zkříženými indickými šavlemi. Zvolil si je plukovník Mathers, Angličan, který velel pluku pět let až do doby, kdy odstoupil, aby nemusel bojovat proti svým krajanům. A teď tedy bude jeho pluk znám jako pluk Doddův. Anebo by ho měl pojmenovat nějak jinak? uvažoval major. Třeba Tygři? Nebo Orli?

Nebo Sindhijovi bojovníci? Ne že by nyní zrovna na tomhle záleželo. Teď bylo nejdůležitější uchránit těch devět set dobře vycvičených vojáků a jejich naleštěná děla od porážky a přivést je bezpečně zpět k maráthské armádě, která se shromažďovala na severu. Pod vlajkami se Dodd otočil. „Jmenuji se Dodd," zvolal a odmlčel se, aby to mohl jeden z jeho indických důstojníků přeložit do maráthštiny, jazyka, který on neovládal. Maráthštinou mluvila jen menší část vojáků, neboť to většinou byli žoldnéři ze severu, ale muži v řadách si mumlali vlastní překlady, takže Doddova slova se šířila od jednoho ke druhému a nakonec mu rozuměli všichni. „Jsem voják," pokračoval major. „Nic než voják! A vždy voják!" Opět se odmlčel. Přehlídka se konala na volném prostoru před bránou uvnitř města a přihlížel jí dav občanů, mezi nimiž byli roztroušeni arabští žoldnéři, pověstní v maráthském vojsku svou nelítostností a krutostí. Byli to muži divokého vzhledu ozbrojení všemi možnými zbraněmi, ale Dodd pochyboval, že mají dostatek disciplíny, aby mohli bojovat v jeho pluku. „Spolu," pokračoval, ‚já a vy, budeme bojovat a spolu zvítězíme." Volil jasná a srozumitelná slova, neboť věděl, že tak to mají vojáci rádi. Kořist, vítězství, porážka, to byly jednoduché pojmy, které si dovedli představit, a platilo to dokonce i o smrti, navzdory tomu, že se ji ti zatracení kněží snažili spojovat se svými náboženskými bláboly plnými pověrčivých nesmyslů. „Chci z vás udělat," zvolal Dodd a opět počkal, až plukem proletí vlna mumlavých překladů, „nejlepší pluk, který bojuje v Sindhijových službách! Toho, kdo bude dobře konat svou práci, odměním. Ten, kdo ji bude konat špatně, bude potrestán a já nechám o trestu rozhodnout jeho druhy, vojáky." To se jim líbilo a Dodd věděl, že těmito slovy se jim zavděčí.

„Zítra," pokračoval, „zítra překročí Britové naši hranici! Zítra budou jejich vojska zde před Ahmednuggurem a brzy s nimi svedeme velký boj!" Rozhodl se neříct jim, že ten boj bude sveden daleko na severu a že jejich úkolem není za každou cenu město ubránit. Nechtěl vylekat přihlížející obyvatele. „Zaženeme je zpátky do Maisúru. Dáme jim poznat, že Sindhijovo vojsko je silnější než všechna jejich vojska. Zvítězíme!" Viděl, že se tváře vojáků rozzářily. „A nejen že zvítězíme, vezmeme si jejich bohatství, jejich

zbraně, jejich půdu a jejich ženy, a to vše získáte vy jako odměnu, jestliže budete bojovat dobře. Ale když budete bojovat špatně, zemřete!“ Při těch posledních slovech se tváře vojáků opět stáhly a čtyři řady bělokabátníků se zachvěly. „A jestliže se někdo z vás projeví jako zbabělec, zabiju ho vlastní rukou já,“ zakončil Dodd svou řeč.

Počkal, aby se jeho temná hrozba mohla dostat do mysli i toho posledního vojáka, a potom stroze poručil pluku, aby se vrátil ke své službě. Po rozchodu vyzval kapitána Jouberta, aby ho následoval po schodech z červeného kamene na městské hradby, kde stála za zuby cimbuří podél střeleckého ochozu arabská stráž. V dálce nad jižním obzorem bylo vidět temný mrak. Zdálo se, že je to předzvěst dalšího deště, ale Dodd předpokládal, že to je kouř z ohňů v táboře britského vojska. „Jak dlouho myslíte, že město vydrží?“ zeptal se Jouberta.

„Měsíc?“ odpověděl Francouz po chvíli přemýšlení.

„Nebuďte blázen,“ zabručel Dodd. Jedna věc byla požadovat od svých vojáků loajalitu, ale něco jiného nedbat na rozumný názor svých dvou evropských důstojníků. Oba byli Francouzi a Dodd si o žabožroutech myslel totéž co průměrný Angličan – že to jsou dobří taneční mistři a odborníci na uvazování vázanky a aranžování různých prýmků a tkanic na uniformě, ale v boji je považovali za stejně užitečné jako psíčky bohatých dam. Poručík Silliére, který vystoupil na ochoz za Joubertem, byl vysoký a vypadal jako silný muž, ale Dodd choval podvědomou nedůvěru k vojákům, kteří příliš dbají o svou uniformu, přičemž v případě Silliéra by dokonce přísahal, že k němu z pečlivě učesaných poručíkových vlasů zavanula vůně levandulové vody. „Jak dlouhé jsou městské hradby?“ zeptal se Jouberta.

Kapitán opět chvíli uvažoval. „Přes tři kilometry?“

„Přinejmenším. A kolik mužů má posádka?“

„Dva tisíce.“

„Tak si to spočítejte, monser,“ řekl Dodd. „Jeden muž skoro na dva metry. Podle mě budeme rádi, když udržíme město tři dny.“ Dodd vystoupil na jednu z bašt, z níž bylo vidět na velkou pevnost nedaleko města. Byla to stará pevnost, postavená někdy před dvěma sty lety, a zdála se odolnější než celé městské opevnění, ačkoliv

právě její velikost ji činila zranitelnou, protože také v ní, podobně jako ve městě, byla příliš malá posádka. Její vysoké valy však lemoval hluboký příkop, střílny byly obsazeny kanóny a bašty byly vysoké a pevné, třebaže samotná pevnost neměla bez města žádný význam. Pro nepřítele mělo cenu město, ne pevnost, a Dodd pochyboval, že by generál Wellesley byl ochoten obětovat byť jen jediného vojáka na její dobývání. Ten chlapeček Wellesley zaútočí na město – pomocí dělostřelectva vytvoří průlom v hradbě, ten pak vezme ztečí, a až se jeho vojáci dostanou dovnitř, budou pobíjet obránce ve spleti uliček a dvorů jako prchající krysy. A potom, až město padne, začne drancování a červenokabátníci budou shromažďovat potraviny, aby si udělali zásoby na další tažení. Teprve až bude mít město pevně ve své moci, obrátí Wellesley kanóny proti pevnosti a je možné, že se posádce podaří zdržet postup Britů o dva nebo tři týdny a Sindhija tak získá víc času na shromáždění svého vojska. Čím déle tedy bude pevnost odolávat, tím lépe, protože pak už mohou přijít opožděné deště a další tažení Britů ještě ztížit. Jedním si však byl Dodd zcela jistý: jak řekl Pohlmann, Sindhija válku s Brity vyhraje, ale ne v Ahmednugguru, a pro Williama Dodda bylo nejdůležitější, aby odsud dostal svůj pluk bez újmy a mohl se na tom vítězství podílet. „Vezměte všechna děla pluku a tři sta vojáků a obsaďte severní bránu," poručil Dodd Joubertovi.

Francouz se zatvářil nechápavě. „Vy si myslíte, pane, že Britové zaútočí ze severu?"

„Myslím, monser, že Britové zaútočí odsud, z jihu. Naším úkolem je zabít tolik jejich vojáků, kolik budeme moct, a pak ustoupit, abychom se spojili s plukovníkem Pohlmannem. Severní bránou budeme město opouštět a i hlupákovi je jasné, že stejnou cestou se bude snažit z města uniknout i polovina jeho obyvatel, takže vy se postaráte o to, aby nám ti bastardi neblokovali ústupovou cestu. Hodlám tenhle pluk zachránit, ne ho ztratit zároveň s městem. To znamená, že na civilisty, kteří se budou tlačit do severní brány a mohli by ji ucpat, spustíte palbu. Rozuměl jste?" Joubert chtěl něco namítnout, ale jediný pohled na majorovu tvář ho přiměl k rychlému

souhlasu. „Během hodiny budu u severní brány a chraň vás Bůh, jestli vás tam nenajdu s třemi sty muži," řekl Dodd.

Joubert spěšně odešel. Dodd ho chvíli sledoval a pak se obrátil k Silliérovi. „Kdy dostali vojáci naposledy žold?"

„Před čtyřmi měsíci, pane."

„Kde jste se naučil anglicky, poručíku?"

„Plukovník Mathers nás nutil, abychom mluvili anglicky, pane."

„A kde se to naučila madam Joubertová?" Silliére vrhl na Dodda nejistý pohled. „Nevím, pane." Dodd začichal. „Vy se voníte, monser?"

„Ne!" vyhrkl Silliére a zrudl.

„Radím vám, abyste to nedělal, poručíku. Ale teď vezměte svou rotu, najděte killadara a řekněte mu, aby otevřel městskou pokladnu. Jestliže s tím budou nějaké problémy, otevřete ji sám třeba za pomoci pistole. Z pokladny pak vyplaťte vojákům žold za tři měsíce a zbytek peněz naložte na soumary. Vezmeme je s sebou."

Silliére na něj hleděl, jako by uvažoval, jestli ho neklame sluch. „Ale killadar, monsieur…," začal.

„Killadar je mizerný malý človíček, který se podělá, když na něho houknete, monser. A vy jste voják. Jestliže ty peníze nevezmeme my, udělají to Britové. Odchod!" Dodd zakroutil za odcházejícím poručíkem podrážděně hlavou. Čtyři měsíce bez žoldu! To sice nebylo nic neobvyklého, ale Dodda to vždy popuzovalo. Vojáci riskují pro svou vlast životy a to nejmenší, jak se jim za tuhle službu může vlast odvděčit, je, že jim řádně zaplatí.

Vydal se po ochozu hradby směrem na východ a uvažoval, kde by mohli Britové umístit své baterie a v kterém místě se palbou děl a houfnic pokusí vytvořit průlom. Pořád zde však byla možnost, že Wellesley nechá Ahmednuggur bez povšimnutí a potáhne přímo na sever vstříc Sindhijovu vojsku. Dodd však o této variantě velmi pochyboval, protože pak by město a stará pevnost zůstaly v blízkosti zásobovacích cest a posádka by mohla napadat jejich konvoje s municí a potravinami.

Na nejjižnější části hradby se shromáždil menší dav lidí a všichni upírali pohledy k vzdálenému oblaku kouře, jenž prozrazoval ležení nepřátelského vojska. Byla mezi nimi i Simona Joubertová,

která si chránila tvář před zapadajícím sluncem odřeným parazolem. Dodd před ní smekl klobouk. Vždy se cítil před ženami podivně neohrabaný, ale jeho nové postavení mu dodávalo nezvyklou sebedůvěru. „Vidím, že jste přišla pozorovat nepřítele, madam," řekl.

„Ráda se procházím po hradbách, majore," odpověděla, „ale jak vidíte, dav mi zahradil cestu."

„Mohu vám ji snadno uvolnit, madam," nabídl se Dodd a položil ruku na zlatý jílec své nové šavle.

„To není třeba, majore," řekla rychle.

„Hovoříte dobře anglicky, madam."

„Učila jsem se angličtinu už jako dítě. Měli jsme waleskou vychovatelku."

„Ve Francii, madam?"

„Víle de France, monsieur," odpověděla. Nedívala se na něj a pořád upírala pohled k jižnímu obzoru zamlženému horkým vlhkým vzduchem.

„Mauritius," řekl Dodd. Použil pro ostrov názvu běžně užívaného Brity.

„Ile de France, monsieur, jak jsem řekla."

„Odlehlé místo, madam."

Simona Joubertová pokrčila rameny, třebaže s Doddem souhlasila. Mauritius bylo skutečně odlehlé místo – ostrov, který se nacházel čtyři sta mil na východ od břehů Afriky, a jediná slušná námořní základna Francie v Indickém oceánu. Tam vyrostla jako dcera přístavního kapitána a tam se jí také začal dvořit kapitán Joubert, když se na ostrově zastavil cestou do Indie, kde se měl stát Sindhijovým poradcem. Joubert mladou dívku okouzlil vyprávěním o bohatství, kterého lze v Indii dosáhnout, a Simona, znuděná omezenou společností na ostrově, souhlasila, aby ji vzal s sebou. Teprve později zjistila, že kapitán Joubert je v podstatě nesmělý a ustrašený muž a že to, co v Indii vydělává, jde v první řadě na podporu jeho zchudlé rodiny v Lyonu a zbytek si pilně ukládá, aby se mohl po skončení služby vrátit do Francie a pohodlně tam dožít. Simona si představovala život v Indii plný večírků, tance, skvělých šatů, šperků a hedvábí, ale místo toho si musela odtrhovat od úst, spravovala si oblečení, aby vůbec měla v čem chodit, a trpěla nouzí.

Plukovník Pohlmann jí nabídl cestu, kterou by se vymanila z chudoby, a nyní cítila, že ten vysoký hubený Angličan se neobratně pokouší o totéž. Ona se však nemínila stát něčí milenkou jen proto, aby se vymanila z chudoby. Toužila po lásce a při absenci tohoto citu v jejím životě jí pochopitelně nezbylo nic jiného, než se ucházet o pozornost poručíka Silliéra, i když věděla, že poručík je skoro stejně neschopný a pro ni k ničemu jako její manžel. Toto dilema ji přivádělo do stavu, v němž měla nejednou pocit, že se zblázní. Plakala, ale slzy jí nepřinášely úlevu, naopak v ní ještě podporovaly přesvědčení, že ze své situace nemá východisko. „Kdy přijdou Britové, majore?“ zeptala se Dodda.

„Zítra, madam. Další den zřídí baterie, pak budou dva tři dny bušit do naší hradby, až v ní udělají díru, a potom vtrhnou dovnitř.“

Pohlédla na něj zpod lemu svého parazolu. Ačkoliv to byl vysoký muž, mohla se mu dívat do očí. „To dobudou město tak rychle?“ zeptala se s lehkým znepokojením.

„Nic jim v tom nemůže zabránit, madam. Ani víc vojáků, ani vyšší hradby, ani víc děl.“

„Jak jim tedy unikneme?“

„Tak, že mi budete věřit, madam,“ odpověděl Dodd a vrhl na ni trochu potměšilý, trochu žádostivý úsměv. „Mohu vám jen doporučit, má drahá, abyste si sbalila vše, co se dá naložit na tolik soumarů, kolik jich váš manžel dokáže sehnat, a byla připravena k odjezdu. Na to vás samozřejmě předem upozorním a vy se pak odeberete k severní bráně, kde najdete svého manžela. A abych to mohl udělat, bylo by dobré, kdybych věděl, kde bydlíte.“

„Můj manžel to ví, monsieur,“ odpověděla Simona chladně. „Takže jakmile rosbifs přitáhnou, nebudu muset tři dny dělat nic jiného než balit?“

Dodd samozřejmě postřehl hanlivé slůvko, jímž jsou Francouzi zvyklí označovat Angličany, ale rozhodl se, že na to nebude reagovat. „Ano, madam.“

„Díky, majore,“ řekla, dala znamení dvěma sluhům, kterých si Dodd v tlačenici lidí kolem nevšiml, a v jejich doprovodu se vydala domů.

„Zatracená čubka!“ zamumlal si pro sebe Dodd, když byla pryč, „Ale ona změkne, ona změkne.“

Brzy padla tma. Na městských valech zaplály pochodně a v jejich záři bylo vidět arabské žoldnéře hlídkující na baštách, kteří vypadali ve svých burnusech jako duchové. Před přezdobenými bohy a bohyněmi v chrámech osvětlených svícemi bylo navršeno něco jídla a uschlých květin jako obětní dary. Obyvatelé města se modlili za svou záchranu, zatímco v dálce na jihu prozrazovala slabá zář na obloze tábor vojska červenokabátníků, které přinášelo Ahmednugguru smrt.

Velení třiatřicátého královského pluku převzal po siru Arthuru Wellesleym podplukovník Albert Gore a hned poznal, že třiatřicátý není v dobrém stavu. Nezavinil to sir Arthur, neboť ten, pověřen vyššími úkoly, už dávno u pluku nepůsobil, nýbrž neschopný opilec major John Shee, který velel pluku za jeho nepřítomnosti. Shee nakonec umřel a Gore se teď snažil pomalu napravovat škody, které jeho předchůdce způsobil. Tento proces by jistě probíhal rychleji, kdyby se Gore mohl zbavit některých důstojníků, přičemž nejvíc to bylo třeba v případě líného a nepoctivého kapitána Morrise z lehké roty. Gore by to rád udělal, ale neměl jak. Major si svou důstojnickou hodnost řádně koupil, neměl ve svém záznamu žádné prohřešky proti královským nařízením, a proto musel zůstat. A s ním zůstával u pluku zlovolný seržant Obadiah Hakeswill, který všechny popuzoval, a zdaleka nejen svou žlutavě bledou tváří, v níž mu neustále cukalo.

„Sharpe byl vždycky mizera, pane. Mizera a hanba armády, pane,“ říkal Hakeswill podplukovníkovi. „Nikdy ho neměli udělat seržantem, pane, protože k tomu nemá ty správný vlastnosti, který musí správnej seržant mít, pane. Sharpe není nic jinýho než lump, pane, lump, kterej si nezasloužil ani povýšení na desátníka, natož na seržanta. Tak se praví v Písmu, pane.“ Hakeswill stál v pozoru s pravou botou zasunutou za levou, rukama přitisknutýma k bokům a lokty přitaženými k zádům. Jeho hlas v malé místnosti duněl a přehlušoval pleskání dešťových kapek. Gore uvažoval, jestli je tohle opožděný nástup monzunu. Doufal, že ano, protože kdyby monzun opravdu nepřišel, znamenalo by to v příštím roce pro Indii hladomor.

Gore pozoroval pavouka, který si to mířil z jedné strany stolu na druhou. Dům patřil obchodníkovi s kůžemi a ten ho pronajal třiatřicátému na dobu, po niž zůstával pluk v Arrakerry. Hemžilo se to v něm hmyzem, jenž lezl, poletoval a spouštěl se ze stropu, a Gore, distingovaný a elegantní muž, který si potrpěl na čistotu, by stokrát radši bydlel ve stanu. „Povězte mi ještě jednou, co se stalo, jestli můžete být tak laskav," obrátil se Gore k Morrisovi.

Ten seděl sklesle na židli před podplukovníkovým stolem, ale nyní, jako by ho Gorova žádost překvapila, se rychle narovnal a chabě pokrčil rameny. „Vlastně si na to pořádně nevzpomínám, pane," řekl. „Stalo se to před dvěma dny v noci v Seringapatamu. Dostal jsem ránu," ukázal na hlavu omotanou silnou vrstvou obvazu, „a na víc si nevzpomínám, pane."

Gore smetl pavouka na zem a udělal si poznámku do bloku. „Udeřen do hlavy," mumlal si pro sebe, když psal svým krasopisným písmem. „Kde přesně?"

„Tady, do hlavy," ukázal Morris.

Gore povzdechl. „To vidím, kapitáne. Myslel jsem, kde přesně se to v Seringapatamu stalo."

„U zbrojnice, pane."

, A říkáte, že k tomu došlo pozdě večer?" Morris přikývl.

„Byla tma jako v pr… jako v pytli, pane," dodal Hakeswill ochotně.

Podplukovník se zamračil, neboť neměl rád hrubé výrazy. Už chvíli odolával nutkání sáhnout pod kabát a poškrábat se na břiše. Obával se, že někde chytil malabarský svrab, nepříjemnou nemoc, která se léčí celé týdny tak, že se člověk maže sádlem, a pokud tahle léčba selže, musí se koupat v roztoku kyseliny dusičné. „Když tedy byla taková tma, jak říkáte, tak jste zřejmě útočníka neviděl, že?"

„Neviděl, pane," odpověděl Morris podle pravdy.

‚Ale já ano, pane, já jsem ho viděl," ozval se opět Hakeswill. „Byl to Sharpie. Viděl jsem ho stejně jasně jako za bílýho dne, pane."

„V noci?" zeptal se Gore pochybovačně.

„Jo. Pracoval pozdě do noci, pane, protože svou práci nestih v denní době, jak by řádnej křesťan měl, pane. Otevřel dveře – lampa byla rozsvícená , vyšel ven a majznul tady kapitána po hlavě, pane.“

, A vy jste to viděl?“

„Stejně jasně, jako vidím teď vás, pane,“ přisvědčil horlivě Hakeswill a ve tváři mu několikrát zaškubalo.

Gorovy prsty nahmataly knoflík kabátu, ale znovu odolaly pokušení. „Jestliže jste ho tedy viděl, seržante, proč jste ho hned nedal zatknout? Přece tam někde nablízku byla stráž, ne?“

„V tu chvíli pro mě bylo důležitější zachránit kapitánovi život, pane. Na to jsem myslel, na nic jinýho. Dopravit ho sem, do péče pana Micklewhita. Jiným doktorům nevěřím, pane. A taky jsem musel kapitána Morrise očistit.“

„Myslíte od krve?“

Hakeswill zavrtěl hlavou. „Od neřádstva, pane,“ řekl a strnule přitom hleděl kamsi za podplukovníkovu hlavu. „Od jakého neřádstva?“

Svaly v Hakeswillově tváři opět zacukaly. „Prosím za prominutí, pane, že vám jako džentlmenovi musím říkat takový nechutnosti, ale Sharpe totiž praštil kapitána Morrise nočníkem, pane. Myslím plným nočníkem, pane, plným tekutýho i pevnýho svinstva, pokud se to dalo nazvat pevným.“

„Adi bože,“ povzdechl Gore. Odložil tužku a zoufale se snažil nebrat na vědomí pálivé svědění na břiše. „Přesto nechápu, proč jste něco nepodnikl už v Seringapatamu. Veliteli městské posádky jste to ale, doufám, oznámil.“

„To je to, pane,“ řekl Hakeswill, jako by na takovou otázku čekal, „tam totiž žádnej posádkovej velitel není, aspoň ne řádnej, a protože jsem věděl, že tu funkci částečně zastává major Stokes a zbytek rádžův killadar, nechtěl jsem, aby červenokabátníka zatýkal mouřenín, pane. Ani Sharpa ne. To by nebylo dobrý. A major Stokes, ten by s tím nic neudělal. Ten má Sharpa v náramně velký oblibě, víte? Dovoluje mu, aby si tam žil jako prase v žitě, myslím náramně pohodlně, pane. Najal si tam bydlení o několika pokojích, a má bibbi a taky sluhu. To není správný, pane. Žije si tam jako rádža, ten

Sharpie, jako rádža, věřte mně, zatímco my, zbývající, se potíme a nasazujem svý životy ve službě králi.“

Bylo to zvláštní vysvětlení, svým způsobem však dávalo smysl a Gore musel připustit, že tato skutečnost opravdu mohla seržanta Hakeswilla ovlivnit. Přesto se podplukovníkovi celá historka stále zdála nějak podivná. Znovu se tedy obrátil k Morrisovi. „A co jste vlastně dělal u seringapatamské zbrojnice tak pozdě v noci, kapitáne?“ zeptal se.

„Chtěl jsem se přesvědčit, že tam jsou všechny naše vozy, pane,“ odpověděl Morris. „Seržant Hakeswill mě informoval, že jeden chybí.“

„A chyběl?“

„Ne, pane.“

„Splet jsem se při počítání,“ dodal Hakeswill, „byla tma jako v pytli, pane.“ Hakeswill skutečně vylákal Morrise po setmění ke zbrojnici a tam ho praštil přes hlavu kusem dřeva, navíc na něj vyklopil obsah nočníku, který nechal major Stokes před dveřmi své kanceláře. Pršelo a stráž byla schovaná ve strážním domku, a tak Hakeswill dopravil bez potíží Morrise na ubytovnu, neboť obrázek opilého důstojníka, kterého vleče seržant nebo vojín domů, nebyl v Seringapatamu ničím neobvyklým. Nejdůležitější na celé věci bylo, že Morris útočníka nezahlédl. Nezbývalo mu tedy než věřit, že se vše odehrálo tak, jak líčil Hakeswill. Ostatně Morris se spoléhal na seržanta ve všem, takže mu to nečinilo žádný problém., Ano, teď si, pane, vyčítám, že jsem Sharpieho nepronásledoval a nepředal ho strážím, ale jak jsem řekl, myslel jsem v tu chvíli jen na to, abych se postaral o svýho kapitána, protože byl v hrozným stavu, jak si jistě dovedete představit po tom, co na něj ten parchant vylil…“

„Nerozvádějte to, seržante!“ přerušil ho Gore.

„To přece není křesťanský jednání,“ mumlal Hakeswill a kroutil přitom hlavou. „Takhle někoho praštit do hlavy a ještě k tomu nočníkem se vším tím…“

Gore si přejel rukou přes obličej. S příchodem deště sice trochu opadlo vlhké dusivé horko, ale jen trochu a Gorovi připadalo zdejší klima jako nesnesitelné. Možná to svědění je jen reakce na dusno.

Lehce se poškrábal na břiše, ale nepomohlo to. „A proč by vás měl seržant Sharpe takhle napadnout, kapitáne?“ zeptal se.

Morris pokrčil rameny. „Je to nepříjemný člověk, pane,“ odpověděl nepřesvědčivě.

„Odjakživa kapitána nesnášel, pane, to o Sharpiem vědí všichni,“ přispěchal mu znovu na pomoc Hakeswill. „Podle mě si myslel, že ho kapitán přijel odvízt zpátky k našemu pluku, kde by musel sloužit jako ostatní vojáci, a ne si žít v Seringapatamu jako paša. To se ví, že nechtěl zpátky z toho svýho pohodlí. To je právě ta věc, pane, že Sharpie nikdy nevěděl, kde je jeho místo. Povyšuje se, peněz má jako slupek, a určitě ne z poctivýho žoldu. Z nějakých švindlů, troufám si říct.“

Gore na obvinění nereagoval. „Jak to vaše poranění vypadá?“ zeptal se místo toho Morrise.

„Nic vážného, jenom boule a prasklá kůže,“ odpověděl Morris a opět se na židli narovnal. „Ale na to, aby byl pohnán před polní soud, to stačí, pane.“

„Trest smrti takovýmu parchantovi, pane! Co jinýho?“ vyštěkl Hakeswill nenávistně. „Ke zdi s ním a Bůh se smiluj nad jeho černou duší, o čemž pochybuju, protože Bůh má na starosti důležitější věci, než pečovat o takový parchanty mizerný, jako je Sharpie.“

Gore povzdechl. Začínal mít podezření, že za touhle patálií je mnohem víc, než slyšel od těchto dvou. V každém případě se však seržant Hakeswill prohlásil za očitého svědka napadení a inzultace důstojníka, a takový čin nemůže ospravedlnit žádná polehčující okolnost. To znamenalo, že seržant Sharpe bude postaven před polní soud a zřejmě zastřelen, což bylo o to politováníhodnější, že Gore slyšel o mladém seržantu Sharpovi jen samé dobré věci. „Vkládal jsem do seržanta Sharpa velké naděje,“ prohlásil smutně.

„Moc si o sobě myslí, pane,“ vyštěkl Hakeswill. „A to jen proto, že odpálil tu nálož v Seringapatamu, pane. Proto si myslí, že má křídla a umí lítat. Ale takovým je třeba zavčas přistřihnout brka, pane, tak se praví v Písmu.“

Gore vrhl na obhroublého seržanta s cukající tváří opovržlivý pohled.“A co jste dělal vy, když probíhal útok na město, seržante?“ zeptal se ho.

„Plnil jsem svý úkoly, pane,“ odpověděl Hakeswill. „To, co by měl dělat každej, kdo slouží Jeho Veličenstvu.“

Gore zakroutil hlavou. Zdálo se, že z té šlamastyky žádná rozumná cesta nevede. Jestliže Sharpe udeřil důstojníka, musí být potrestán. „Myslím, že je třeba, abychom povolali seržanta Sharpa zpátky k našemu pluku,“ připustil podplukovník. „Samozřejmě,“ souhlasil Morris.

Gore se zamračil. Taková zatracená nepříjemnost! Už nějakou dobu doufal, že třiatřicátý bude připojen k Wellesleyho armádě, která se chystala vpadnout na maráthské území, jenže místo toho dostal pluk rozkaz zůstat tam, kde je, a střežit Maisúr před bandity, kteří se stále skrývali v horách a ohrožovali cesty. A teď se zdálo, že v situaci, kdy je v pluku potřeba každého vojáka, bude muset vyčlenit oddíl a vyslat ho do Seringapatamu, aby zatkl seržanta Sharpa. „Mohl by pro něj zajet kapitán Lawford,“ navrhl.

„To nemusí zařizovat důstojník, pane,“ řekl Morris. „Takový úkol splní stejně dobře seržant.“

Gore o tom uvažoval. Morris měl pravdu. Opravdu by na to stačil seržant, důstojníka lze lépe využít u pluku. „Kolik vojáků by s sebou musel mít?“ zeptal se.

„Šest, pane,“ odpověděl rychle Hakeswill. „Já bych to klidně zvládnul se šesti muži.“

„Seržant Hakeswill se k tomu hodí ze všech nejlíp,“ přimlouval se Morris. Neměl žádný zvláštní důvod zbavovat se na několik příštích dnů Hakeswillových služeb, ale seržant mu naznačil, že v té věci hrají roli peníze. Morris nevěděl, jak velké a kolik z nich by se ocitlo v jeho kapse, ale měl dluhy a Hakeswill sliboval a naléhal. „Zdaleka nejlepší,“ dodal kapitán.

„Protože toho parchanta prohnanýho znám jako svý starý boty, pane,“ vysvětlil Hakeswill.

Gore přikývl na souhlas. Na rozdíl od Morrise netoužil po ničem víc, než se na nějakou dobu Hakeswilla zbavit, neboť už věděl, jak

neblahý vliv má tenhle seržant na lehkou rotu. Poznal, že spousta mužů Hakeswilla nenávidí, ale také se ho bojí, protože seržant o sobě prohlašoval, že nemůže být zabit. Už jednou v mládí přežil exekuci oběšením, o čemž svědčila jizva po oprátce na krku pod koženým stojatým límcem, a vojáci věřili, že Hakeswill se těší ochraně samotného ďábla. Podplukovník věděl, že je to nesmysl, ale už jen seržantova přítomnost v jeho blízkosti v něm vyvolávala velmi nepříjemné pocity. „Dám pokyn písaři, aby vám napsal rozkaz," řekl.

„Díky, pane, díky!" vyhrkl potěšeně Hakeswill. „Nebudete litovat, pane. Obadiah Hakeswill nikdy svůj úkol neodbyl, pane, nějako některý, který bych moh jmenovat."

Gore seržanta propustil a ten pak čekal na kapitána Morrise pod stříškou nad vchodem do domu a pozoroval, jak do kaluží na ulici pleskají kapky deště. Svaly ve tváři mu cukaly a oči mu svítily takovou zlovolností, že se mu strážný, jenž právě procházel kolem, raději vyhnul. Ve skutečnosti však byl Obadiah Hakeswill šťastný člověk, protože Bůh vydal Richarda Sharpa do jeho rukou, a tak mu bude moct splatit i s úroky všechny urážky, jichž se vůči němu dopustil v posledních několika letech, a zvlášť tu hrůzu, které ho vystavil, když ho předhodil tygrům sultána Típúa. Tenkrát se už Hakeswill loučil se životem, neboť se zdálo, že strašlivé smrti v zubech a drápech šelem nemůže uniknout, ale znovu se potvrdilo, že on nemůže zemřít, a tygři si ho ani nevšimli. Ve skutečnosti to bylo tak, že šelmy dostaly hodinu předtím nažrat, a proto o něj nejevily zájem. Seržant byl však přesvědčen, že ho opět zachránil jeho anděl strážný.

Teď tedy bude mít Obadiah Hakeswill příležitost k pomstě. Vybere si šest vojáků, šest tvrdých, drsných mužů, kterým může věřit, zatknou Sharpa a pak někde na cestě zpátky, kde nebudou žádní svědci, Sharpa prohledají, najdou jeho peníze a skoncují s ním. Zastřelen při pokusu o útěk, tak bude znít vysvětlení a zároveň to bude nejlepší způsob, jak se Sharpa jednou provždy zbavit. Hakeswill byl šťastný a Sharpa čekala smrt.

Plukovník McCandless vyrazil s Sharpem na sever do kraje, v němž se setkávaly hranice států Hajdarábád, Maisúr a Maráth.

„Dokud se nedozvíme něco jiného, budu předpokládat, že náš zběh a zrádce je v Ahmednugguru," řekl McCandless Sharpovi.

„Co je to, pane? Město?"

„Město a kousek od něj stará pevnost," odpověděl plukovník. Jeho mohutný valach jako by polykal míle, zato Sharpova mnohem menší klisna se jen ploužila. Ani Sharpe na tom nebyl nejlíp. Po hodině jízdy ze Seringapatamu ho bolelo celé tělo, po další hodině měl pocit, že mu zadek a stehna hoří, a pozdě odpoledne zjistil, že mu kožené třmeny odřely přes bavlněné kalhoty lýtka do krve. „Je to jedna ze Sindhijových hraničních pevností," pokračoval plukovník, „ale pochybuju, že ji bude schopen držet dlouho. Wellesley se už k ní blíží – míní na ni zaútočit od severu."

„Takže jdeme do války, pane?"

„Samozřejmě. Chcete říct, že z toho máte strach?"

„To ne, pane," odpověděl Sharpe a nelhal. Měl se v Seringapatamu dobře, možná až moc dobře, ale od dobytí Seringapatamu do masakru v Chasalgaonu, k němuž se připletl čistě náhodou, neslyšel jediný výstřel vypálený v boji a provázený bojovým řevem. Dokonce už pomalu začínal závidět svým bývalým druhům v třiatřicátém, kteří se přece jen občas dostávali do krátkých šarvátek s tlupami banditů, jež se potulovaly po západním Maisúru.

„Jdeme do války s Maráthy," řekl McCandless. „Víte vůbec, co jsou zač?"

„Prý náramní bastardi, pane."

McCandless se zamračil, protože takové výrazy neměl rád. „Je to konfederace nezávislých států, Sharpe, jež ovládá většinu západní Indie," řekl upjatě. „Jistě, Maráthové jsou bojechtiví, nedůvěryhodní a mají sklon k banditismu, ale to samozřejmě neplatí o těch, kteří jsou našimi spojenci. Ti jsou romantičtí, hrdí a stateční."

„Takže někteří jsou na naší straně, pane?"

„Jen málo z nich. Například pěšva, maráthský dědičný panovník. To je jejich formální vůdce, ale bohužel u nich nemá příliš velkou moc. Ostatní se v téhle válce drží stranou, ale dva z nejmocnějších maráthských panovníků se rozhodli, že se jí zúčastní. Jeden se jmenuje Sindhija a je to mahárádža z Gválijaru, a druhý Bhonsla, rádža z Beraru.

Sharpe se snažil v třmenech stát, aby si ulevil od bolesti v sedacích partiích, ale v téhle pozici se mu o to víc odírala lýtka.

„V čem vlastně spočívá naše pře s těma dvěma, pane?“ zeptal se.

„Měli v úmyslu vpadnout do Hajdarábádu a do Maisúru, takže teď nastala příležitost jednou provždy je usadit.“

‚A poručík Dodd se dal do jejich služeb, pane?“

„Z toho, co jsme se dozvěděli, se dá soudit, že vstoupil do Sindhijovy armády. Ale zatím toho o něm vím příliš málo.“ Plukovník cestou Sharpovi vysvětlil, že se zajímal o Dodda už od doby, kdy se zrádnému poručíkovi podařilo přesvědčit své sepoye k dezerci. Jenže pak přišla ta hrozná zpráva z Chasalgaonu. McCandless v tu chvíli cestoval na sever, aby se připojil k Wellesleyho vojsku, ale když uviděl v hlášení Sharpovo jméno, obrátil se a spěchal do Seringapatamu. Současně však vyslal jednoho ze svých maráthských agentů na sever, aby se pokusil zjistit, kde se Dodd zdržuje. „Dnes bychom se s ním měli setkat,“ řekl. „Dnes nebo nejpozději zítra.“

Déšť neustával, i když nebyl příliš hustý. Přesto měli koně boky zastříkané blátem a totéž platilo o Sharpových botách a bílých kalhotách. Zkoušel všechno možné, třeba sedět bokem, naklánět se dopředu nebo naopak dozadu, od bolesti z jízdy si však moc neulevil. Nikdy příliš nelnul ke koním, ale teď je začínal nenávidět. „Rád bych se s poručíkem Doddem ještě jednou setkal, pane,“ řekl McCandlessovi, když projížděli pod stromy, z nichž na ně kapala voda. „Mám s ním nevyřízený účty.“

„Dejte si na něj pozor, Sharpe,“ varoval ho McCandless. „Ten člověk je pověstný.“

„Čím, pane?“

„Tím, že je bojovník. Výborný voják. Já sám ho neznám, ještě jsem se s ním nesetkal, ale slyšel jsem o něm vyprávět. Působil na severu, většinou v Kalkatě, tam si udělal jméno. Byl první, kdo překročil obranný val v Panhapuru. Nebyla to žádná hradba, Sharpe, jenom spleť trnitých kaktusů, ale jeho sepoyům trvalo pěkně dlouho, než se jim podařilo prodrat se za ním. A za tu dobu stačil zabít tucet

nepřátel. Je to vysoký chlapík a umí bojovat šavlí stejně dobře jako střílet pistolí. Zkrátka je to zabiják.“

„Jestliže je tak dobrej, pane, proč je pořád jen poručík?“

McCandless povzdechl. „Obávám se, že to je důsledek poměrů v armádě Východoindické. Tam si nelze cestu vzhůru koupit, jako se to běžně dělá v královském vojsku, a dobrá služba se neoceňuje. Takže povýšení se člověk dočká jen postupem věku. Je to skoro, jako když člověk čeká na dědictví. Zkrátka v armádě Východoindické mladému důstojníkovi nezbývá, než čekat na stáří, a tohle pravidlo nelze obejít.“

„Takže Dodd čekal?“

„Ano, a dlouho. Teď je mu čtyřicet a kapitánské hodnosti by se nedočkal dřív, než by dosáhl padesátky.“ , A myslíte, že proto dezertoval?“

„Možná taky proto, ale především, aby unikl trestu za vraždu. Tvrdil o jednom zlatníkovi, že ho okradl, a poslal na něj své lidi. Jenže ti chudáka ztloukli tak, že zemřel. Za to se Dodd samozřejmě dostal před polní soud, ale ten ho odsoudil jen na šest měsíců zastavení žoldu. Představte si to, půl roku bez žoldu – to je trest za vraždu, Sharpe! Jenže když se to dozvěděl Wellesley, trval na tom, že ho musejí z armády Východoindické propustit, aby ho mohl předat civilnímu soudu. A ten by mu dal trest smrti, proto Dodd utekl.“ Plukovník se odmlčel. „Přál bych si, Sharpe,“ pokračoval po chvíli, „abych mohl říct, že ho pronásledujeme kvůli té vraždě. Ale není to pravda. Jdeme po něm hlavně kvůli tomu, že přesvědčil své vojáky k dezerci. To je nebezpečná věc. Jakmile tenhle rozpad jednou začne, může se stát, že se už nezastaví, a my musíme ostatním sepoyům ukázat, že dezerce se bude vždy trestat s nejvyšší přísností.“

Krátce před soumrakem, když přestalo pršet a Sharpe si myslel, že už to nevydrží a bude hlasitě skučet bolestí, se v dálce objevila skupina jezdců a cválala přímo k nim. Sharpovi se zdálo, že vypadají jako silladarové, ozbrojení jezdci, kteří se dávali najímat do britského vojska, a uhnul s koněm na levý okraj cesty, aby skupina mohla projet. Když se však blížili, jejich vůdce zpomalil, zvedl ruku a zavolal na pozdrav.

„To je Sevajee,“ zaradoval se McCandless, vyjel Indům naproti a pak k jejich vůdci napřáhl ruku. Ten ji stiskl.

„Tak co, máte nové zprávy?“ zeptal se Skot.

Sevajee přikývl. „Váš člověk je v Ahmednugguru, plukovníku. Svěřili mu Mathersův pluk.“ Ind se široce usmíval, jako by ho ta zpráva těšila. Byl to mladý muž a měl na sobě jakousi zelenou uniformu, kterou Sharpe neznal. Kabát měl evropské nárameníky, z nichž visely stříbrné řetízky, a přes něj měl pás na závěsem šavle a šerpu, obojí z bílého hedvábí potřísněného zaschlou krví.

„Seržant Sharpe, Syud Sevajee,“ představil je McCandless.

Sharpe kývl opatrně na pozdrav. „Sahibe,“ řekl, protože z Inda vyzařovalo cosi, z čeho soudil, že to není obyčejný námezdný voják.

„Seržant se setkal s poručíkem Doddem,“ řekl McCandless na vysvětlenou. „Pomůže nám, abychom chytili toho pravého.“

„Zabijte všechny Evropany, a budete mít jistotu,“ navrhl Sevajee a Sharpe měl pocit, že to není jen žert nebo popíchnutí.

„Chci ho dostat živého,“ odpověděl McCandless nedůtklivě. „Chci, aby bylo vidět, že je konána spravedlnost. Nebo byste radši chtěl, aby si vaši lidé mysleli, že britský důstojník může někoho utlouct k smrti, a nebýt za to potrestán?“

„To si naši lidé budou myslet stejně,“ odpověděl Sevajee. „Ale pokud chcete být tak skrupulózní, McCandlessi, potom pana Dodda zajmeme.“ Jeho muži, divoce vyhlížející bojovníci ozbrojení všemi možnými zbraněmi od luků a šípů po kopí, se seskupili za McCandlessem.

„Syud Sevajee je Maráth,“ obrátil se plukovník k Sharpovi.

„Jeden z těch romantických, pane?“

„Romantických?“ pohlédl na ně Ind nechápavě.

„Je na naší straně, pokud jste se ptal na tohle, Sharpe,“ řekl McCandless.

„Ne, ne,“ pospíšil si Sevajee, aby ho opravil. „Jsem na straně, která jde proti Benymu Singhovi, a dokud ten zloduch bude živ, budu pomáhat nepřátelům svého nepřítele.“

„A proč je ten člověk vaším nepřítelem, pane?“ zeptal se Sharpe.

Sevajee se dotkl jílce svého tulwaru, jako by to byl fetiš. „Protože zabil mého otce, seržante.“

„V tom případě doufám, že toho bastarda dostanete, pane.“

„Sharpe!“ napomenul ho McCandless.

Sevajee se zasmál. „Můj otec velel jednomu z compoos rádži z Berani,“ řekl. „Byl to velký bojovník, seržante, a Beny Singh byl jeho rival. Pozval mého otce na hostinu a předložil mu otrávené jídlo. To se stalo před třemi lety. Moje matka potom spáchala sebevraždu, ale můj mladší bratr Benymu slouží a moje sestra je jednou z jeho konkubín. Ti také zemřou.“

„A vy jste unikl, pane?“ zeptal se Sharpe.

„Já jsem sloužil v jezdectvu Východoindické společnosti, seržante,“ odpověděl Sevajee. „Můj otec si myslel, že muž má znát svého nepřítele, a tak mě poslal do Madrásu.“

„Tam jsme se poznali,“ dodal McCandless. „A teď slouží Sevajee mně.“

„Protože britské bajonety na oplátku odevzdají Benyho Singha mé pomstě. A s ním samozřejmě odměnu za Dodda. Čtyři tisíce dvě stě rupií, je to tak?“

„Pokud bude předán živý,“ odpověděl McCandless. „A ta odměna může být ještě vyšší, až se vedení Východoindické dozví, co se stalo v Chasalgaonu.“

„Když si pomyslím, že jsem ho už skoro měl,“ povzdechl Sevajee a vylíčil jim, jak s několika svými muži navštívil Ahmednuggur. Prý se vydávali se za brindarrie, kteří jsou věrní Sindhijovi.

„Kdo jsou brindarriové? zeptal se Sharpe.

„Něco jako silladarové“ odpověděl mu McCandless. „Svobodní jezdci, kteří se dávají najímat jako bojovníci. A vy jste tam viděl Dodda?“ obrátil se plukovník k Sevajeemu.

„Slyšel jsem ho, ale nedostal jsem se k němu blíž. Řečnil ke svému pluku. Říkal vojákům, že vás, Brity, vyženou z Indie.“

McCandless se ušklíbl. „Bude rád, když se mu podaří z Ahmednugguru utéct. Proč tam vlastně zůstal?“

„Možná aby připravil Pohlmannovi situaci k útoku," mínil Sevajee. „Ten byl před pár dny se svým compoo stále jen pár hodin pochodu od Ahmednugguru."

„Jenom s jedním compoo, pane?" ozval se Sharpe. „S tím by proti Wellesleymu moc nezmohl."

Sevajee na něj vrhl dlouhý hloubavý pohled. „Pohlmann, seržante," řekl pak, ,je nejlepší velitel pěchoty v indických službách. Ještě nikdy žádnou bitvu neprohrál a jeho compoo je možná nejlepší pěší armáda v celé Indii. Už teď je početnější než Wellesleyho vojsko, ale Sindhija dává dohromady další compoos a společně potom budou mít třikrát víc pěchoty než ten váš Wellesley. A jestliže Sindhija počká, až se s ním spojí vojsko rádži z Berani, bude vás převyšovat desetkrát."

„Proč teda útočíme, pane?" obrátil se Sharpe s otázkou na McCandlesse.

„Protože zvítězíme," odpověděl plukovník pevně. „To je Boží vůle."

„A protože si vy, Britové, myslíte, že jste nepřemožitelní, seržante," dodal Sevajee. „Jste přesvědčeni, že nemůžete prohrát, jenže to jste ještě nebojovali s Maráthy. Vaše malá armáda táhne na sever plná sebedůvěry, ale jste jako myš, která dráždí slona."

„Pěkně velká myš," poznamenal McCandless.

„Pěkně velkého slona," odpověděl Sevajee tiše. „Jsme Maráthové, a kdybychom nebojovali mezi sebou, vládli bychom celé Indii."

„To jste ještě nestáli proti skotské pěchotě," prohlásil McCandless hrdě. „A Wellesley má dva skotské pluky. Mimochodem zapomněl jste na Stevensona a ten není se svou armádou daleko od Wellesleyho." Hranici Maráthské konfederace překračovaly dvě armády, obě malé, ale jejich společným velitelem byl jako vyšší důstojník Wellesley. „Myslím, že ta britská myš vás ještě překvapí," zabručel McCandless.

Noc strávili v jedné vesnici. Na severu, hned nad obzorem, zářila obloha odrazem světel stovek ohňů od oblaků kouře, a to znamenalo, že tábor britské armády je nedaleko. McCandless se dohadoval se starostou vesnice o ubytování a jídlo, zatímco Sevajee

koupil k jeho nelibosti džbán silného místního araku. Sevajee však na plukovníka nedbal a vrátil se ke svým mužům, kteří seděli v místní krčmě. McCandless zakroutil hlavou. „Je s námi jen kvůli penězům, kvůli ničemu jinému, Sharpe."

„A taky kvůli té pomstě, pane."

„Ano, touží se pomstít a já mu to věřím, ale jakmile dosáhne svého, obrátí se proti nám jako had." Plukovník si promnul oči. „Přesto je nám užitečný. Jenže já mám pořád takový znepokojivý pocit v téhle záležitosti. Jakési tušení…"

„Myslíte, co se týče tyhle války, pane?"

McCandless zavrtěl hlavou. „Válku vyhrajeme, o tom není pochyb. Nezáleží na tom, o kolik je jich víc, stejně nás neporazí. Ne, Sharpe, znepokojuje mě ta věc s Doddem."

„Dostaneme ho, pane."

Plukovník chvíli mlčel. Na stole blikala olejová lampa, která přitahovala obrovské můry, a v jejím světle vypadala plukovníkova hubená tvář ještě bledší než obvykle. Nakonec McCandless dlouze povzdechl. „Nikdy jsem nevěřil v žádné nadpřirozené síly, kromě prozřetelnosti Všemohoucího. Někteří mí krajané tvrdí, že vidí nebo slyší různá znamení. Mluví o liškách, které vyjí kolem domu, když se blíží smrt, nebo o tuleních, kteří vylézají na břeh, když se má někdo ztratit na moři. Ale já jsem v takové věci nikdy nevěřil. Je to pouhá pověrčivost, Sharpe, pohanská pověrčivost. Jenže teď se nemohu zbavit jakéhosi podivného strachu, když pomyslím na Dodda." Pomalu zakroutil hlavou. „Možná je to věkem."

„Nejste žádný stařec, pane."

McCandless se usmál. „Je mi třiašedesát, Sharpe. Už před deseti lety jsem měl odejít do výslužby, ale Nejvyšší usoudil, že bych mohl být ještě užitečný. Jenomže ti nejvyšší z Východoindické si nejsou jisti, zda pro ně mám pořád ještě nějakou cenu. Rádi by mi dali penzi a já jim to nemám za zlé. Plný plat plukovníka není zanedbatelná položka v jejich rozpočtu." McCandless upřel na Sharpa žalostný pohled. „Vy bojujete za krále a vlast, Sharpe, ale já za akcionáře."

~ „Ale vždyť za vás nemají náhradu, pane," namítl Sharpe, aby ho potěšil.

„Ale mají, už mají,“ řekl tiše plukovník. „Nebo alespoň Wellesley ji má. Vytvořil si vlastní výzvědnou službu a lidé ve Východoindické to vědí, a tak mi sdělili, že jsem nadpočetný.“ Odmlčel se a pokrčil rameny. „Chtějí mě zkrátka pustit k vodě, Sharpe, ale předtím mě pověřili posledním úkolem – chytit a zatknout poručíka Williama Dodda. Jenže já mám takové tušení, že to bude poslední úkol mého života.“

„To je nesmysl, pane. Nic se vám nestane, aspoň pokud jsem s vámi. A Dodda chytíme, za to vám ručím.“

„Kvůli tomu jsem si vás vzal s sebou, Sharpe,“ řekl McCandless vážným tónem. „Dodd je mnohem mladší, fyzicky zdatnější a se zbraní lepší než já, proto jsem si vzpomněl na vás. Viděl jsem vás bojovat v Seringapatamu a pochybuji, že by proti vám měl šanci obstát.“

„Nemá ji, pane,“ odpověděl Sharpe temně. „A já nepřipustím, aby vás zabil.“

„Pokud to nepřipustí Bůh.“

Sharpe se usmál. „Neříká se, že Bůh pomáhá těm, kdo si pomáhají sami, pane? Zvládneme to, nemějte strach.“

„Modlím se za to, abyste měl pravdu, Sharpe,“ řekl McCandless. „Vroucně se za to modlím.“ A s tím se vydali do Ahmednugguru, kde čekal Dodd a kde měl začít nový Sharpův boj.

KAPITOLA 3

Druhý den pozdě odpoledne přivedl plukovník McCandless svůj malý oddíl do tábora sira Arthura Wellesleyho. Po většinu cesty je sledoval houf nepřátelských jezdců, kteří občas přicválali blíž, jako by chtěli přimět Sevajeeho bojovníky k boji, ale McCandless dokázal pokaždé svého indického spojence uklidnit a přesvědčit, aby se nenechal vyprovokovat. Nakonec je někdy kolem poledne zahnala jezdecká hlídka v modrých kabátech se žlutými nárameníky. Modrokabátnická kavalerie pocházela z devatenáctého pluku lehkých dragounů a kapitán, který je vedl, McCandlessovi jenom zamával a pak už se v čele svého oddílu pustil do pronásledování banditů, kteří se potloukali podél cesty v naději, že padnou na nějaký opožděný zásobovací vůz. O čtyři hodiny později vystoupil McCandless na nízký vrch, z něhož uviděl řady vojska roztažené po celém kraji, zatímco asi o čtyři míle dál na sever se v pozdním odpoledním slunci tyčily červené hradby Ahmednugguru. Z místa, kde plukovník stál, město i pevnost splývaly a jevily se jako jedna stavba obehnaná vysokými červenými valy s mnoha baštami.

„Dost vysoká hradba, ale není u ní příkop ani vnější ochranný val," prohlásil McCandless po chvíli. „Podle mě bude trvat tak tři dny, než do ní vystřílí průlom."

„A pak už nezbude než litovat ty, kteří do něj budou muset jít," poznamenal Sevajee.

„Za to jsou placeni," odpověděl ostře McCandless.

Kolem tábora se to jen hemžilo lidmi a zvířaty. Každý jezdecký kůň potřeboval dva indické sluhy, kteří pro něj sháněli píci, a ti se teď činili se srpy, zatímco blíže ke středu tábora se nacházel velký ohrazený prostor, v němž byli shromážděni tažní voli a soumaři.

Puckaleeové, muži, kteří nosili vodu pro lidi i zvířata, plnili vědra z vodojemu, jehož hladinu pokrýval zelený povlak. Uvnitř živého plotu z trní přešlapovalo šest slonů dělostřelců a hned vedle byl dělostřelecký park s šestadvaceti kanóny. Za ním už se táhly řady stanů sepoyů, mezi nimiž pobíhaly a křičely děti, štěkali psi a ženy snášely na hlavách koše se suchým dobytčím trusem, aby měly z čeho udělat večer oheň.

Poslední část cesty projížděl McCandless se svou skupinou mezi stany osmasedmdesátého pluku skotských horalů v kiltech. Skotové McCandlesse nadšeně zdravili, zato když viděli Sharpovy červené nárameníky, volali na něj: „Přijel ses podívat, jak bojují praví muži, seržante?“

„Copak vy jste vůbec někdy opravdu bojovali?“ odpověděl jim Sharpe.

„Co tady dělá Havercake?“

„Přijel vás něco naučit.“

‚A co? Vařit?“

„To jistě umíte, když chodíte v sukních,“ opáčil Sharpe.

„Tak dost, seržante,“ okřikl ho McCandless. Sám velmi rád chodil v kiltu a tvrdil, že v indickém podnebí je to mnohem vhodnější oblečení než kalhoty. „Musíme vykonat zdvořilostní návštěvu u generála,“ řekl pak a zamířil k největšímu stanu uprostřed tábora.

Už to bylo dva roky, co se Sharpe naposledy setkal s tehdejším plukovníkem Wellesleym, a pochyboval, že se k němu dnes bude generálmajor sir Arthur Wellesley chovat jinak než tehdy. Sir Arthur byl vždy studený čumák a suchar, jak se říkalo mezi vojáky, který šetřil pochvalami, zato děsil výtkami, a jeho přezíravý pohled vyvolával v Sharpovi pocit, že je naprostá nula. Proto, když McCandless seskakoval před generálovým stanem z koně, se stáhl záměrně dozadu. Generál, pořád ještě mladý muž, stál u šesti koní uvázaných v řadě vedle sebe a byl zjevně v podrážděné náladě. Jeho krásného šedého hřebce držel za uzdu sluha v modrožlutém kabátě devatenáctého pluku dragounů a Wellesley střídavě koně hladil a častoval úsečnými příkazy šest svých pobočníků, kteří rozpačitě přešlapovali nebo se spíš krčili opodál. Vedle generálova stanu

postávalo několik vyšších důstojníků, majorů a plukovníků – vypadalo to, že válečná rada byla přerušena kvůli neklidnému koni. Hřebci zjevně něco bylo. Chvěl se, koulel očima, u tlamy měl pěnu a ze skloněné hlavy mu kapal pot.

Wellesley se otočil a uviděl, že se k němu blíží McCandless se Sevajeem. „Umíte pustit koni žilou, McCandlessi?“ vyštěkl na plukovníka.

„Můžu k tomu použít nůž, pane, jestli mi to dovolíte,“ odpověděl Skot.

„Nedovolím, k čertu!“ zavrčel vztekle Wellesley. „Nechci ho kuchat, chci mu pustit žilou. Kde je veterinář?“

„Hned ho seženeme, pane,“ ozval se ustrašeně jeden z pobočníků.

„Tak sebou hoďte, sakra! Klid, kamaráde, klid.“ Ta poslední slova adresoval koni, který slabě zaržál. „Má horečku,“ řekl generál už klidnějším tónem McCandlessovi. „Jestli mu nepustíme žilou, zdechne.“

To už přiběhl podkoní s kopíčkem a paličkou a obojí beze slova podával Wellesleymu. „Mně to nedávejte!“ vyštěkl generál. „Já to neumím!“ Rozhlédl se po svých pobočnících a pak se obrátil k důstojníkům vedle stanu. „Proboha, přece někdo musí vědět, jak se to dělá!“ zvolal prosebným hlasem. Byli to všechno muži, kteří žili s koňmi a tvrdili, že je milují, ale nikdo z nich neuměl koni pustit žilou, protože tuhle práci nechávali podkoním a sluhům. Nakonec přece jen jakýsi skotský major našel odvahu říct, že má aspoň potuchu, jak se to dělá, a tak mu strčili kopičko a paličku do rukou. Major si svlékl kabát, zkusil prstem ostří kopička a přistoupil k chvějícímu se hřebci. Váhavě přiložil čepel ke krku koně a chtěl se palicí rozmáchnout k úderu.

„Tak ne!“ vykřikl Sharpe. „Takhle byste ho zabil!“ Všichni kolem se otočili k němu a skotský major svěsil ruce s nástroji. „Držel jste tu čepel špatně, pane,“ vysvětlil mu Sharpe. „To se musí ostřím podél žíly, ne napříč.“ Úplně z toho zrudl, že se odvážil promluvit před generálem a všemi těmi vysokými důstojníky.

Také Wellesley na Sharpa pohlédl. „A vy to umíte?“ zeptal se.

„Neumím na koni jezdit, ale vím, jak se koni pouští žilou," odpověděl Sharpe. „Pracoval jsem kdysi v hostinci na dvoře," dodal, jako by to bylo dostatečné vysvětlení.

„Takže opravdu umíte pustit koni žilou?" zeptal se znovu Wellesley. Neprojevil sebemenší překvapení, že vidí v táboře vojáka ze svého bývalého pluku, ale zřejmě byl tak rozrušen situací kolem svého hřebce, že ho ani nenapadlo dělat si starost s nějakým seržantem.

„Dělal jsem to nejmíň tucetkrát, pane," odpověděl Sharpe a byla to pravda. Jenže pravda také byla, že šlo o těžké tažné valachy, zatímco tenhle hřebec byl zjevně plnokrevník.

„Tak to udělejte i teď," vybídl ho generál. „Nekoukejte na mě, říkám, udělejte to!"

Sharpe si vzal od majora oba nástroje. Kopičko vypadalo jako zvláštní kapesní nůž, v jehož mosazném pouzdru bylo složeno tucet čepelí. Dvě z nich měly tvar háku, zatímco zbývající připomínaly tvarem lžíci. Sharpe si vybral středně velkou lžíci, zkusil prstem ostří, zbývající čepele složil do pouzdra a přistoupil ke koni. „Musíte ho pevně držet," řekl sluhovi od dragounů.

„Možná se bude vzpínat, seržante," varoval ho sluha potichu, aby to neslyšel generál a znovu nevybuchl.

„Tak ho držte o to pevněji," řekl Sharpe. Pohladil koně po krku a hledal krční žílu.

„Kolik mu hodláte upustit?" zeptal se Wellesley.

„Ne moc, pane," odpověděl Sharpe, i když neměl potuchy, kolik krve by měl nemocnému zvířeti upustit. Tolik, aby bylo vidět, že se mu ulevilo, usoudil. Kůň byl neklidný a snažil se sluhovi vytrhnout. „Pohlaďte ho, pane," požádal Sharpe generála. „Zkuste ho uklidnit, aby věděl, že jste s ním."

Wellesley si vzal od sluhy uzdu a začal hladit koně po nose.

„Klid, Dioméde, klid," mumlal k němu polohlasně, „zase to bude dobré. Tak dělejte, seržante."

Sharpe už našel krční žílu a přiložil zakřivenou čepel k ní. Držel nůž v levé ruce a v pravé dřevěnou paličku, kterou se muselo na nůž klepnout tak, aby ostří prořízlo tlustou kůži. „Klid, kamaráde,"

zamumlal ke koni, ‚jenom to trochu píchne, nic víc.“ A pak udeřil paličkou na čepel.

Ostří proseklo kůži a vniklo do žíly. Hřebec se pokusil vzepnout, ale Sharpe na to byl připraven. Teplá krev z žíly mu vytryskla na čáku. „Držte ho!“ houkl na Wellesleyho. Generálovi v tuhle chvíli zřejmě nepřipadlo divné, že mu poroučí pouhý seržant, a poslušně táhl hlavu koně dolů. „To je ono, ještě chvíli ho tak držte, pane, ještě chvíli,“ mumlal Sharpe a snažil se ranku čepelí roztáhnout, aby krev pulzovala ven. Stékala po světlešedé hřebcově hrudi, vsakovala do Sharpova červeného kabátu a začínala tvořit u jeho nohou loužičku.

Kůň se stále chvěl, ale Sharpe cítil, že se zklidňuje. Po chvíli se rozhodl povolit tlak na čepel a proud vytékající krve postupně slábl, až nakonec, když se kůň přestal chvět, Sharpe čepel vytáhl. Pravou ruku a rameno měl zbrocené krví.

Plivl si na čistou levou ruku a utřel jí ranku na hřebcově krku. „Myslím, že se z toho dostane, pane,“ řekl generálovi, „ale prospělo by mu, kdyby mu dali sežrat trochu zázvoru.“ To byla další věc kolem koní, kterou se naučil v přepřahacím hostinci.

Wellesley pohladil Dioméda po nose a kůň sklonil hlavu a uhryzl trochu zdupané trávy. Generál se usmál. „Jsem vám zavázán, Sharpe,“ řekl a předal uzdu sluhovi. „Na mou duši, velmi zavázán,“ opakoval s úlevou. „Takhle čistě jsem to ještě neviděl udělat.“ Sáhl do kapsy, vytáhl haideri a podal minci Sharpovi. „Skvělá práce, seržante.“

„Díky, pane,“ řekl Sharpe, když si od něj zlatou minci bral. Byla to štědrá odměna.

„Myslíte tedy, že se uzdraví?“ obrátil se Wellesley k hřebci a s obdivem si ho prohlížel. „Je to dar.“

„Pěkně drahý dar,“ poznamenal McCandless suše.

„Cenný,“ opravil ho generál. „Cenný dar. Chudák Ashton mi ho odkázal v poslední vůli. Znal jste Ashtona, McCandlessi?“

„Samozřejmě, pane.“ Henry Ashton byl plukovník, velitel dvanáctého suffolkského pluku, který zemřel po souboji, v němž mu kule soka prostřelila játra.

„Zatracená patálie, ale krásný dar,“ řekl Wellesley. „Čistokrevný arab, McCandlessi.“

Ne zrovna malá část té čisté krve vsákla do Sharpova kabátu, ale generál byl potěšen tím, jak se stav koně po Sharpově zákroku zlepšil, a to bylo hlavní. Sharpe si vlastně nevzpomínal, že by někdy viděl Wellesleyho tak rozzářeného. Generál se ještě chvíli s širokým úsměvem díval, jak se hřebec pase, a pak řekl sluhovi, aby ho trochu provedl. Potom, jako by si uvědomil, že muži kolem pozorují jeho radost s pobavením, znovu nasadil svou obvyklou chladnou masku. „Jsem vám vděčen, Sharpe,“ řekl ještě jednou, otočil se a zamířil ke vchodu do stanu. „McCandlessi,“ zavolal přes rameno, „pojďte mi říct, co víte nového.“

McCandless se Sevajeem a pobočníky následovali generála do stanu a Sharpe se pokoušel očistit si alespoň ruce potřísněné krví. Sluha, který držel koně, se na něj zazubil. „Víte, že jste pouštěl žilou koni za šest set guinejí, seržante?“ poznamenal.

„Cože?“ zíral na něj Sharpe, jako by se tomu zdráhal uvěřit. „Šest set guinejí?“

„Podle mýho nejmíň,“ pokývai dragoun hlavou. „Diomédes je nejlepší kůň v celé Indii.“

„A vy se o něj staráte?“ zeptal se Sharpe.

Sluha zavrtěl hlavou. „Na to má generál štolby, ti se mu staraj o koně, a taky doktora a kováře. Mým úkolem je držet se v bitvě za ním, a když se jeden jeho kůň unaví, dám mu druhýho.“

„To za ním taháte těchhle šest koní,“ žasl znovu Sharpe.

„Šest ne, jenom dva nebo tři,“ odpověděl dragoun. „Vlastně by ani všech šest neměl mít. Chce jenom pět, ale nemůže najít nikoho, kdo by toho přebytečnýho koupil. Vy o někom takovým nevíte, co?“

„Samozřejmě že vím, o stovkách takových,“ řekl Sharpe a máchl rukou kolem. „Každej pitoměj pěšák by chtěl koně.“

„Tak ho může mít, jestli vyklopí generálovi čtyři sta guinejí,“ zasmál se sluha. „Tamhle toho hnědáka, vidíte?“ ukázal na jednoho z koní. „Šestiletej valach, výbornej kůň, spolehlivej…“

„Na mě se nedívejte,“ řekl Sharpe. „Já ty potvory nesnáším.“

„Vážně?“

„Jak na nich chcete střílet z muškety? Já jdu radši do boje po svých.“

„Přece se nemusí pořád jen bojovat,“ opáčil dragoun. „Z koňskýho hřbetu vidí člověk větší svět. A taky spíš upoutá ženský oči.“

„Takže přece jen k něčemu jsou,“ poznamenal Sharpe a sluha , se zazubil. Byl to veselý mladík s kulatou tváří a rozcuchanými vlasy, kdykoliv ochotný k úsměvu. „Jak jste se dostal k tomu, že jste generálovým sluhou?“ zeptal se ho Sharpe.

Dragoun pokrčil rameny. „Požádal mýho plukovníka, aby mu někoho dal, a ten vybral mě.“

„A vám to nevadí?“

„Dá se s ním vyjít. Moc úsměvů nerozdá, zvlášť takovým, jaký jsme my dva, ale celkem je férovej.“

„Tak to máte dobrý,“ řekl Sharpe a napřáhl k němu stále ještě zakrvácenou ruku. „Já jsem Dick Sharpe.“

„Daniel Fletcher,“ odpověděl sluha, „ze Stoke Poges.“

„O tom jsem v životě neslyšel. Kde bych se tady mohl umýt?“

„V kuchyňským stanu.“

„A kde bych sehnal jezdecký boty?“

„Nejlíp od nějakýho mrtvýho v Ahmednugguru,“ zasmál se Fletcher. „To vás přijde levněji, než kdybyste je kupoval ode mě.“

„To je pravda,“ souhlasil Sharpe a odbelhal se do kuchyňského stanu. Po vzrušení s generálovým koněm si opět začal uvědomovat, jak ho bolí po dlouhé jízdě celé tělo. Už ve vesnici, v níž strávili noc, si koupil pruh plátna a omotal si ho kolem lýtek, aby si je chránil před odíráním řemeny třmenů, ale přesto ho lýtka pálila jako čert. Bože, jak ty zatracené koně nenáviděl!

Smyl si z rukou a obličeje Diomédovu krev, mokrým hadrem setřel, pokud to šlo, skvrny na uniformě a vrátil se před generálův stan, aby tam počkal na McCandlesse. Sevajeeho muži stále seděli na koních a dívali se směrem k vzdálenému městu, od něhož se táhla šmouha kouře. Sharpe slyšel z generálova stanu hlasy, ale nevěnoval jim pozornost. To se ho netýkalo. Uvažoval, jestli by někde mohl sehnat stan pro sebe, protože už jednou dnes zmokl a předpokládal, že bude pršet znovu. Plukovník McCandless si na stany moc

nepotrpěl, dokonce posměšně prohlašoval, že je to zbytečný přepych dobrý tak pro ženy. Raději si hledal útočiště na noc ve vesnicích, kterými projížděl, a pokud se mu nepodařilo najít nocleh ani ve chlévě s dobytkem, spal venku pod hvězdami, a to i na dešti. A taky by neškodila pinta rumu, pomyslel si Sharpe.

„Seržante Sharpe!“ vytrhl ho náhle z úvah Wellesleyho hlas. Sharpe se otočil a uviděl, že generál vyšel z velkého stanu.

„Ano, pane,“ odpověděl a postavil se do pozoru.

„Takže plukovník McCandless si vás vypůjčil od majora Stokese?“ zeptal se Wellesley.

„Ano, pane,“ odpověděl Sharpe. Generál byl bez klobouku a teprve teď si Sharpe všiml, že mu šedivějí skráně. Zdalo se, že jeho vděčnost za pomoc s koněm je ta tam, neboť se tvářil stejně nepřístupně jako vždy.

„A vy jste viděl Dodda v Chasalgaonu?“

„Ano, pane.“

„Odporná záležitost,“ zakroutil Wellesley hlavou. „Odporná… Zabíjel i raněné?“

„Všechny, pane. Všechny zabil, kromě mě.“

„A proč zrovna vás ušetřil?“ zeptal se Wellesley chladně.

„Kule mě zranila na hlavě. Jenom mě škrábla, ale byl jsem samá krev.“

„Zdá se, že to je u vás běžné, seržante, myslím být samá krev,“ řekl generál s náznakem úsměvu a znovu se obrátil k McCandlessovi. „Přeji vám, abyste Dodda brzy dostal, plukovníku. Vynasnažím se vám pomoct, ale mám málo lidí. Zoufale málo.“

„Díky, pane,“ odpověděl Skot. Wellesley se vrátil do stanu, kde na něj čekalo plno jeho důstojníků. „Zdá se, že nejsme pozváni na večeři, Sharpe,“ poznamenal McCandless, když generál zmizel uvnitř.

„A vy jste to čekal, pane?“

„Ne,“ řekl McCandless, „a taky už tam mezi nimi,“ kývl hlavou ke stanu, „nemám co pohledávat. Plánují útok. Chtějí s ním začít zítra za úsvitu.“

Sharpe chvíli uvažoval, jestli se nepřeslechl, a pak pohlédl na sever, kde se tyčily vysoké hradby města. „Zítra, pane? Zítra chtějí

začít útok? Ale vždyť sem teprve dnes přitáhli a ještě neudělali průlom!“

„Nebudou ho dělat. Chtějí podniknout eskaládu, a k tomu jim stačí žebře a pak zabíjet.“

Sharpe svraštil čelo. „Eskaládu?“ Už to slovo slyšel, ale nebyl si jistý, co znamená.

„Doběhnou k hradbě, postaví k ní žebře a polezou po nich nahoru,“ řekl McCandless a zakroutil hlavou. „Takže do toho půjdou bez podpory dělostřelectva a bez zákopů, kterými by se dostali bezpečně blíž. Dovedete si to představit? To nebude pěkné, Sharpe, vůbec ne… Ale možná účinné.“ Přesto se zdálo, že s tím Skot nesouhlasí. Ještě chvíli stál a uvažoval o tom, ale pak se spolu s Sharpem vydal hledat místo, kde by se uložili na noc. Sevajee, který je se svými muži následoval, slyšel, o čem spolu mluví. „Eskaláda je účinná proti špatně bráněným hradbám,“ pokračoval plukovník. „Jenže říct o Maráthech, že jsou špatní bojovníci, to bych se neodvážil. Jsou nebezpeční jako hadi, navíc v jejich řadách obvykle bojují i arabští žoldnéři.“

„Z Arábie?“

„Ano, odtud obvykle přicházejí,“ přikývl McCandless. „Jsou to pověstní válečníci, Sharpe.“

„To jsou,“ potvrdil Sevajee. „My jich každý rok najímáme stovky. Mají hlad a přicházejí z té své pouštní země s ostrými šavlemi a dlouhými mušketami.“

„Není dobré je podceňovat,“ souhlasil McCandless. „Bojují jako ďábli, ale Wellesley je netrpělivý a chce to tady rychle ukončit. Říká, že obrana města tenhle způsob útoku nečeká, a proto na něj není připravená. Modlím se, aby měl pravdu.“

„A co budeme dělat my, pane?“ zeptal se Sharpe.

„Půjdeme za ztečí a budeme se modlit, aby se těm s žebři podařilo proniknout do města. A až se dostaneme dovnitř za nimi, budeme hledat Dodda. To je náš úkol.“

Sharpe přikývl, že rozumí.

, A jakmile budeme toho zrádce mít, odvezeme ho do Madrásu, předáme polnímu soudu a ten mu dá oprátku.“ McCandless to řekl s takovým uspokojením, jako by to bylo už hotové. Zdálo se, že po

jeho chmurných předtuchách z včerejšího večera nezůstalo ani stopy. Zastavil se a obhlédl kousek volného místa, který objevil mezi stany. „Tady bychom se mohli uložit, co říkáte? Myslím, že už pršet nebude, takže bychom se tu mohli pohodlně vyspat.“

Pěkná vyhlídka, pomyslel si Sharpe. Noc na zemi, bez rumu a ráno boj, přičemž jen Bůh ví, co je čeká tam za zdí. Přesto usnul, protože mu nic jiného nezbývalo.

Probral se ještě za tmy, ale i tak viděl, že se kolem táhnou temné stíny s žebři na ramenou. Blížil se úsvit, a to byl pravý čas pro eskaládu. Čas pro žebře a zabíjení, jak řekl McCandless.

Sanjit Pandee byl killadar města, což znamenalo, že velel jménem svého pána Daulata Rája Sindhiji, maharádži z Gválijaru, posádce Ahmednugguru. V podstatě se tedy každý voják ve městě, ale ne v blízké pevnosti, měl řídit jeho rozkazy. Proč tedy major Dodd poslal pryč jeho vojáky od severní brány a nahradil je svými? uvažoval killadar. On k tomu žádný rozkaz nedal, a přesto se to stalo a nikdo mu nedokázal říct proč. A když potom Sanjit Pandee vyslal k majoru Doddovi svého posla a žádal vysvětlení, bylo poslu řečeno, aby počkal, a podle všeho tam čeká dosud.

Nakonec sebral Sanjit Pandee odvahu a rozhodl se obrátit na majora osobně. Bylo časné ráno, tedy doba, kdy obvykle ještě spal, ale už v tuto časnou hodinu našel Dodda na ochozu jižní hradby, kde major, spolu s několika svými důstojníky v bílých kabátech, pozoroval silným dalekohledem, postaveným na trojnožce, britský tábor. Sanjit Pandee nechtěl Dodda vyrušovat a pouze sledoval, jak se vytáhlý major sklání do nepohodlné pozice, protože trojnožka nebyla dost vysoká, aby si mohl k dalekohledu pouze stoupnout a mít ho ve výši očí. Killadar po chvíli zakašlal, aby na sebe upozornil, pak zašoupal nohou, a když mu ani potom major nevěnoval jediný pohled, odvážil se konečně promluvit. Žádal vysvětlení, i když velmi slušně a květnatými slovy, aby se Angličana nijak nedotkl. Sanjit Pandee už prohrál boj o městskou pokladnu, kterou nechal Dodd jednoduše a bez jakéhokoliv upozornění, a už vůbec ne svolení, zrekvírovat, a killadar byl ze zamračeného cizince velmi nervózní.

„Řekněte tomu zatracenému otravovi, že mám můj čas,“ zamumlal Dodd na svého tlumočníka, aniž odtrhl oči od dalekohledu. „A taky mu povězte, aby se šel vycpat.“

Tlumočník, mladý indický důstojník, tedy killadarovi uctivě sdělil, že veškerá pozornost majora Dodda je nyní upřena k blížícímu se nepříteli. Sanjit Pandee se podíval stejným směrem, kterým měl major zaměřený dalekohled, a uviděl nezřetelnou temnou šmouhu na zeleném pozadí. Usoudil, že to jsou Britové. Kolona nevířila prach, protože půda byla po včerejším dešti namoklá. „Takže nepřítel opravdu přichází?“ zeptal se zdvořile.

„Ne, nepřichází,“ odpověděl mu Dodd, který se právě narovnal a masíroval si strnulé svaly v kříži. „Naopak v panické hrůze prchá pryč.“

„Nepřítel opravdu přichází, sahibe,“ přeložil killadarovi tlumočník.

Sanjit Pandee se rozhlédl po opevnění a uklidnil se, když viděl většinu vojáků Doddova pluku na ochozech a vedle nich své arabské žoldnéře. „A děla vašeho pluku,“ obrátil se znovu na tlumočníka, „nikde je tu nevidím.“

„Řekněte tomu pitomci, že jsem je všechny prodal nepříteli,“ zabručel Dodd.

„Děla jsou umístěna tam, kde budou nejúčinnější, sahibe,“ ujistil tlumočník killadara a ten, protože věděl, že pět malých děl je u severní brány a míří do města, ne ven na nepřítele, si jen s pocitem marnosti povzdechl. S těmi Evropany je to opravdu velmi těžké.

„A ti vojáci u severní brány…,“ zkoušel to znovu Sanjit Pandee. „Major je tam poslal, protože z té strany očekává útok?“

„Zeptejte se toho idiota, z jakého jiného důvodu by tam byli,“ řekl Dodd tlumočníkovi, ale ten už nestačil říct killadarovi nic, neboť výkřiky hlídek oznámily, že se blíží tři nepřátelští jezdci. Emisaři jeli pod bílou vlajkou, ale někteří z Arabů na ně přesto mířili mušketami s dlouhými hlavněmi a killadar k nim okamžitě poslal svého pobočníka se vzkazem, aby nestříleli. „Přijíždějí nám nabídnout cowle“ řekl mu a sám už také spěchal k jižní bráně. Cowle byla nabídka podmínek ke kapitulaci, aby bylo město ušetřeno hrůz spojených s dobytím ztečí, a killadar doufal, že by mohl vést

vyjednávání tak dlouho, dokud nepřesvědčí majora Dodda, aby opět těch tři sta vojáků od severní brány odvolal.

Killadar viděl, že tři jezdci míří k jižní bráně se strážní věží, na níž vlál Sindhijův praporec v křiklavě zelených a tmavě červených barvách. Aby se tam dostal, musel killadar seběhnout po kamenných schodech dolů, protože úsek hradby na západ od brány neměl ochoz, pouze vysokou zeď z červeného kamene. Běžel tedy podél paty hradby a pak znovu vystoupil po schodech do strážní věže. Doběhl tam právě ve chvíli, kdy pod ní tři jezdci zastavili.

Dva z nich byli Indové, zatímco třetí byl britský důstojník, a ukázalo se, že skutečně přicházejí nabídnout městu cowle. Jestliže jim killadar město vydá, křikl jeden z Indů, bude obráncům umožněno odtáhnout z Ahmednugguru se všemi ručními zbraněmi a všemi osobními věcmi, které unesou. Generál Wellesley zaručí posádce bezpečný průchod až k řece Godavery, za kterou se stáhlo Pohlmannovo compoo. Důstojník skončil tím, že žádá okamžitou odpověď.

Sanjit Pandee váhal. Podmínky kapitulace se mu zdály velkorysé, překvapivě velkorysé, a on byl v pokušení je přijmout, neboť by tak ušetřil spoustu životů. Teď už viděl blížící se vojsko jasně a jevilo se mu jako rudá skvrna, jež se pomalu rozlévala po pláni. Nepochyboval, že Britové mají děla a bůhví kolik mušket, ale pak pohlédl doleva a doprava u viděl pevné a vysoké hradby, a také bílé burnusy svých arabských žoldnéřů, bojovníků, z nichž šel strach, a uvažoval, co by Daulat Ráo Sindhija řekl, kdyby se dozvěděl, že vydal Ahmednuggur bez boje. Určitě by zuřil a rozzuřený Sindhija byl schopen nechat každého, kdo mu hnul žlučí, rozdupat slonem. Killadarovým úkolem bylo zdržet Brity před branami Ahmednugguru co nejdéle, aby mohl Sindhija shromáždit své spojence a dát tak dohromady obrovské vojsko, které by vetřelce rozdrtilo. Sanjit Pandee povzdechl. „Žádné cowle nepřijímám," zavolal dolů na Wellesleyho emisary a ti se ani nepokusili dál naléhat. Trhli uzdami, obrátili koně a odjeli. „Chtějí bojovat," řekl killadar smutně, „a chtějí kořistit."

„Proto sem přišli," odpověděl jeho pobočník. „Jejich země je neúrodná."

„Slyšel jsem, že je celá zelená," poznamenal Sanjit Pandee. „Ne, sahibe. Je suchá jako troud a neúrodná. Proč by jinak byli tady?"

Zpráva o tom, že killadar odmítl kapitulaci, se rychle šířila podél hradeb. Nikdo taky nic jiného nečekal, ale killadarovo rozhodnutí, i když učiněné s těžkým srdcem, povzbudilo odhodlání obránců, jejichž řady na ochozech zhoustly, protože tam vystoupila spousta civilních obyvatel, aby uviděla blížící se nepřátele.

Dodd se zamračil nevolí, když viděl, že ochozy hradeb jsou plné žen a dětí. „Vyžeňte je!" přikázal svému tlumočníkovi. „Všichni, kdo tam nemají co dělat, musí pryč!" Pak sledoval, jak je jeho rozkaz plněn. „Tři dny se nebude nic dít," ujišťoval své důstojníky. „Budou proti nám posílat rojnice, aby nás znepokojovali, ale pokud nebudeme vystrkovat hlavy, nemůžou nás nijak ohrozit. A nikdo na ně nebude střílet, rozuměli jste? Nemá smysl plýtvat kulemi na rojničáře. Palbu spustíme až po třech dnech."

„Po třech dnech, sahibe?" zeptal se mladý indický důstojník, jako by tomu nechtěl věřit.

„Jeden den bude těm bastardům trvat, než zřídí dělostřelecké baterie, a další dva, než pomocí nich vystřílí průlom," předpovídal Dodd sebevědomě. „A čtvrtý den půjdou do zteče, takže teď se ničím nevzrušujte." Major se chtěl přede všemi ukázat jako muž, který zachovává tváří v tvář nepříteli chladnou hlavu a věří si. „Jdu se nasnídat," řekl svým důstojníkům. „Vrátím se, až ti bastardi začnou kopat jámy pro obléhací děla."

Dodd seběhl dolů a zmizel v uličkách města. Jeho tlumočník se znovu zadíval na blížící se vojsko a pak se sklonil k dalekohledu. Pátral po dělech, ale v první chvíli viděl jen spoustu vojáků v červených kabátech, mezi jejichž řadami jel jediný jezdec na koni. A pak si všiml něčeho podivného. Něčeho, co si nedovedl vysvětlit.

Někteří vojáci v prvních řadách nesli žebře. Zamračil se a potom uviděl za postupujícími řadami něco jiného, čemu už rozuměl lépe, a namířil dalekohled tam, aby si prohlédl nepřátelská děla. Bylo jich jen pět – jedno táhli vojáci a čtyři větší sloni. Za nimi šly další řady červenokabátníků, kteří měli na rozdíl od ostatních kostkované sukně místo kalhot a na hlavách vysoké černé čepice, a tlumočník byl náhle

rád, že je v bezpečí za hradbou, protože někteří z těch mužů v sukních vypadali děsivě.

Namířil dalekohled zpátky na vojáky s žebři a skutečně to nechápal. Žebře byly jenom čtyři, takže Britové zjevně neměli v úmyslu přistavit je k hradbě. Uvažoval, že z nich možná chtějí postavit provizorní věž, aby se mohli podívat přes hradbu, a protože se mu tohle vysvětlení zdálo rozumné, už mu ani na mysl nepřišlo, že se červenokabátníci nechystají na obléhání, ale na eskaládu. Že nebudou žádné tři dny příprav, kopání přibližovacích zákopů a usazování děl. Žádný průlom! Že místo toho všeho bude okamžitý útok, boj, výkřiky, příval palby a pak smrt pod ranním sluncem.

„Důležité je, Sharpe, abyste se nenechal zabít," řekl McCandless.

„Nemám to v úmyslu, pane."

„Takže žádné hrdinství, to není váš úkol. My jen budeme následovat hrdiny do města, poohlédneme se po Doddovi a pak se s ním vrátíme domů."

„Ano, pane."

„Proto se budete držet blízko mě a já se zase budu držet blízko jednotky plukovníka Wallaceho, takže jestli mě ztratíte, snažte se najít jeho. Tamhle je Wallace, vidíte ho?" ukázal mu McCandless vysokého prostovlasého důstojníka, který jel na koni v čele čtyřiasedmdesátého pluku.

„Vidím, pane," odpověděl Sharpe. Jel na McCandlessově náhradním koni a z jeho sedla mohl dohlédnout přes hlavy vojáků čtyřiasedmdesátého královského pluku skotských horalů až tam, kde se v ranním slunci zvedaly temně červené valy města. Na jejich vrcholu mezi kupolovitými cimbuřími občas zablýskl odlesk hlavní mušket obránců. Vždy po stech nebo sto padesáti krocích se po délce hradby tyčily velké kruhové bašty a Sharpe předpokládal, že za jejich černými střílnami se skrývají hlavně děl. Nad hradbami bylo vidět věže chrámu zářící barvami a také nad bránou se vlnila barevná záplava vlajek. Zatím se neozval jediný výstřel. Britové už se dostali na dostřel děl, ale obránci se dosud neodhodlali k palbě.

Větší část postupujícího vojska se asi půl míle od hradeb zastavila a začala tam formovat tři útočné sledy. Dva z nich měly provést zteč žebři po obou stranách brány a oba tvořili Skotové podporovaní sepoyi. Osmasedmdesátý pluk Skotů v kiltech měl útočit nalevo od brány a jejich druzi ze čtyřiasedmdesátého napravo. Třetí sled měl jít do zteče mezi nimi a vedl ho plukovník William Wallace ze čtyřiasedmdesátého pluku, který zároveň velel jedné ze dvou pěších brigád. Wallace byl zřejmě dobrým McCandlessovým přítelem, protože když ho uviděl, rozjel se k němu řadami svých vojáků, aby se s ním vřele pozdravil. Wallace měl vést čtyřiasedmdesátý proti samotné bráně a chtěl k ní co nejblíže dovléct šestiliberní kanón, bránu jím rozstřílet a otevřít si tak průchod dovnitř. „Žádný z našich dělostřelců tohle ještě nikdy nedělal," řekl Wallace McCandlessovi. „Chtěli, abych jim dovolil nabít dělovou koulí, ale moje matka mi vždycky říkala, abych na bránu nikdy nešel s koulí. Dvojitá prachová náplň, radila mi, to stačí, nic víc není třeba."

„Vážně ti to řekla tvoje matka, Wallaci?" zeptal se McCandless.

„Její otec byl dělostřelec a dal si záležet, aby ji pořádně vychoval. Ale stejně jsem ty naše kanonýry nepřesvědčil, aby se vzdali koulí. Je to tvrdohlavá cháska, všechno vědí nejlíp, ostatně jako všichni Angláni. Člověk je nic nenaučí." Wallace nabídl McCandlessovi svou polní láhev. „Je v ní jen čaj, McCandlessi, nic, co by uvrhlo tvou duši do věčného zatracení."

McCandless se napil a pak představil plukovníkovi Sharpa. „To je ten chlapík, který odpálil v Seringapatamu Típúovu nálož," dodal k tomu.

„Slyšel jsem o vás, Sharpe," řekl Wallace. „To byl tenkrát skvělý kousek." A Skot se natáhl a podal Sharpovi ruku. Byl to muž středních let, třebaže už plešatěl, ale měl příjemnou, usměvavou tvář. „Můžu vám nabídnout trochu čaje?"

„Díky, pane, nabral jsem si vodu," poklepal Sharpe na svou polní láhev, kterou mu odměnou za pomoc naplnil rumem generálův sluha Daniel Fletcher.

„A teď už mě omluv, mám tu jistou práci, tak sejí musím věnovat," řekl Wallace McCandlessovi. „Uvidíme se ve městě. Přeju

vám oběma hodně štěstí,“ rozloučil se a pobídl koně, aby se zařadil do čela svých vojáků.

„Skvělý člověk,“ prohlásil McCandless upřímně, „opravdu skvělý.“

Po Wallaceho odjezdu se k nim znovu připojil Sevajee se svým jezdeckým houfem. Všichni měli červené kabáty, které si vypůjčili od sepoyů, protože mínili vjet do města spolu s McCandlessem a nechtěli riskovat, aby si je někdo spletl s nepřítelem. Protože však byli zvyklí na volný oděv, nechali si kabáty rozepnuté, takže v nich vypadali víc pirátsky než předtím. Všichni už třímali v rukou tulwary, zakřivené šavle, které si za úsvitu nabrousili, aby byly ostré jako břitvy. Sevajee usoudil, že jakmile se ocitnou uvnitř Ahmednugguru, nebude čas na zdlouhavé nabíjení mušket a míření, a poručil svým mužům, aby se spolehli na šavle a sekali jimi na všechny strany.

Oba útočné sledy s žebři vyrazily vpřed. V každém byly dva žebře a v čele šli ti, co se dobrovolně uvolili lézt první. Slunce se už celé vyhouplo nad horizont a hradba se rýsovala zřetelněji. Sharpe odhadoval, že může být vysoká kolem šesti metrů, a odlesky hlavní v každé střílně nasvědčovaly, že je plně obsazená obránci. „Už jste někdy viděl tenhle typ zteče, Sharpe?“ zeptal se ho McCandless. „Ne, pane.“

„Je to riskantní záležitost. Žebře jsou vratké a ti, co se dostanou nahoru první…“

„Dovedu si představit, co je čeká.“

„A pokud bude útok odražen, dodá to nepříteli sebedůvěru.“

„Tak proč do toho jdou?“

„Protože když se útok podaří, naopak to ducha obránců srazí dolů. Tím bychom si výboj oválí pověst, že jsme nepřemožitelní. Veni, vidi, vid.“

„Já neumím indicky, pane, aspoň ne pořádně.“

„To je latinský výrok, Sharpe. Přišel jsem, viděl jsem, zvítězil jsem. Jak to teď vypadá s vaším čtením?“

„Dobře, pane, moc dobře,“ odpověděl Sharpe horlivě, i když za poslední čtyři roky nečetl nic jiného než seznamy zásob, rozpisy služeb a poznámky majora Stokese o opravách. McCandless se ho

ptal na čtení proto, že to byl on, spolu se svým synovcem poručíkem Lawfordem, kdo ho jako první začal učit číst, když se ocitli ve společné cele ve vězení sultána Típúa. To bylo před čtyřmi roky.

„Budu vám muset dát Bibli, Sharpe," řekl McCandless, aniž odtrhl pohled od obou útočných sledů, které stejnoměrným tempem postupovaly vpřed. „To je jediná kniha, která stojí za to, aby ji člověk přečetl."

„Už se na to těším, pane," odpověděl Sharpe s vážnou tváří a pak uviděl, že denní směna hlídek, takzvaní picquets, běží dopředu, aby seřadili rojnici, která by zasypala obránce deštěm kulí. Z hradby však stále nepadl jediný výstřel, třebaže picquets i vojáci obou útočných sledů už byli na dostřel mušket. „Přemýšlím, pane," obrátil se Sharpe na McCandlesse, „co může tomu parchant…, promiňte, pane, chtěl jsem říct, co může tomu Doddovi zabránit, aby unikl druhou stranou z města?"

„Ne co, ale kdo – tamhleti," ukázal plukovník na jezdecké oddíly, které vyrazily, aby objely z obou stran obvod městských hradeb. Britští dragouni z devatenáctého pluku cválali v těsně sevřené švadroně, ale druhý oddíl, maráthští silladarové z Hajdarábádu a Maisúru, jel v neuspořádaném houfu. „Mají za úkol pronásledovat každého, kdo by se snažil opustit město," pokračoval McCandless. „Samozřejmě ne civilní osoby, jenom vojáky."

„Ale Dodd má k dispozici celý pluk, pane."

Bylo zřejmé, že tohle McCandlesse neznepokojuje. „Pochybuju, že mu to bude co platné. Během chvíle nastane ve městě panika a jak se bude chtít dostat za téhle situace ven? Musel by se probít davem civilních obyvatel u brány. Ne, dopadneme ho ve městě, jestli z něj neuprchl už dřív."

„Pořád tam je," ozval se Sevajee, který si prohlížel hradbu malým dalekohledem. „Viděl jsem na ochozu uniformy jeho vojáků. Mají bílé kabáty," ukázal na západní část valů, na niž měl útočit osmasedmdesátý pluk.

Picquets náhle spustili palbu. Byli roztroušeni podél jižního okraje města a jejich výstřely se ozývaly sporadicky. Sharpovi připadlo, že jsou naprosto neúčinné. Jaký má smysl střílet z mušket na město? Kule se zarývaly do kamenných bloků zdi, která odrážela

zpět rány, ale obránci na palbu neodpovídali. Z jejich strany netřeskl jediný výstřel z muškety, nezadunělo jediné dělo. Na ochozech bylo ticho. Nad rojnicí se zvedaly obláčky kouře a vypálené kule dál pleskaly do zdi.

Sled plukovníka Wallaceho začal s útokem později, zatímco vojáci osmasedmdesátého pluku, kteří šli do zteče vlevo od brány, byli v tuto chvíli daleko před ostatními. Nyní už přes otevřenou pláň běželi a obránci museli jejich žebře vidět, a přesto se na hradbách stále nic nedělo. Pluk sepoyů vlevo také postoupil dopředu a chystal se přispět palebnou sílou svých mušket k řadě tvořené picquets. Skotský dudák se snažil hrát, ale musel přitom běžet, a tak se z jeho nástroje ozývalo jen jakési žalostné kvikání. Po pravdě řečeno Sharpovi se vše, co se před ním dělo, zdálo žalostné. Útok, pokud se to vůbec dalo nazvat útokem, byl veden, jako by o nic nešlo, a zdálo se, že nepřítel se jím necítí ani v nejmenším ohrožen. Výstřely z rojnice padaly nekoordinovaně a sporadicky, útočné sledy působily prořídlé a na nikom nebylo vidět, že jde do boje. Navíc tomu chyběla jakákoliv ceremonie, přitom k bitvě jistá ceremonie patří, uvažoval Sharpe. Měla by hrát hudba, všude by měly vlát vlajky a nepřítel by měl být vidět a měl by z něj jít strach.

„Tudy, Sharpe," řekl McCandless a zamířil blíž k místu, kde plukovník Wallace poháněl své vojáky a udílel rozkazy. Kolem šestiliberního kanónu, zřejmě toho, který měl rozstřílet městskou bránu, stálo deset dělostřelců v modrých kabátech a hned za nimi táhli sloni baterii čtyř dvanáctiliberních děl. A právě když McCandless a Sharpe mířili k Wallacemu, čtyři mahauti slony zastavili a dělostřelci spěchali děla odpřáhnout. Sharpe si myslel, že baterie vychrlí na hradbu kartáčovou palbu, ale ticho, jež stále panovalo na ochozech, jako by potvrzovalo, že se obránci města neznepokojují. Sir Arthur Wellesley dojel na Diomédovi k dělům a vyštěkl na velitele obsluhy pár rozkazů. Ten zvedl ruku na znamení, že rozumí. Generála doprovázeli tři pobočníci v jasně červených kabátech a dva Indové, kteří, soudě podle bohatosti jejich hábitů, museli být velitelé spojeneckého jezdectva, jež objíždělo hradby, aby zabránilo uprchlíkům opustit město severní bránou.

Útočný sled osmasedmdesátého pluku byl nyní asi sto kroků od hradby. Vojáci neměli batohy, nesli jen zbraně, a nepřítel stále mlčel, jako by na ně pohlížel s povýšenou přezíravostí. Neodpověděl jediným výstřelem, ani z děla, ani z muškety, dokonce vzduchem nezasvištěla jediná raketa.

„Zdá se, že to bude snadná záležitost, McCandlessi!“ zavolal směrem k nim Wallace.

„Modlím se za to,“ odpověděl plukovník.

„Nepřítel se taky modlí,“ řekl Sevajee, ale McCandless na jeho poznámku nereagoval.

A pak, náhle a téměř děsivě, ticho skončilo.

Nepřítel útočníky neignoroval a teď z husté řady střílen ve zdi, z vysokých střílen bašt a z mezer mezi zuby cimbuří vyšlehl oheň a zahřměla bouře výstřelů. V jednom okamžiku se zeď jevila v ranním slunci čistá, ale v dalším už ji zahalil hustý oblak kouře ze střelného prachu, který se rozestřel po celé délce hradeb jako bílý lem. Na zemi kolem útočících vojsk vybuchovaly • tisíce gejzírů hlíny a prachu po dopadu kulí. „Za deset minut sedm!“ vykřikl McCandless, jako by ten čas byl nějak důležitý. Z ochozů hradeb nyní vylétávaly rakety, jaké Sharpe viděl v Seringapatamu, a se syčením splétaly nad hlavami útočníků bizarní klubko klikatých kouřových stop, a přesto se zdálo, že navzdory hluku, ohni a kouři celá ta salva výstřelů a vypálených raket nadělala jen málo škod. Jeden červenokabátník se po zásahu potácel, ale ostatní pokračovali dál, a pak se zezadu ozvalo bolestné zavřeštění, a když se Sharpe ohlédl, uviděl, že jeden ze slonů byl zasažen kulí z děla. Mahaut se ho sice snažil ovládnout, ale zvíře, šílené bolestí, vyrazilo směrem k Wallaceho jednotce. Skotští horalé se před ním rozprchli na všechny strany. Dělostřelci se snažili odtáhnout šestiliberní dělo stranou, ale když viděli, že se splašené zvíře řítí přímo na ně, rozutekli se také. Celý levý bok slona byl zalit krví. Wallace řval, až mu přeskakoval hlas, ale pak i on dal koni ostruhy, aby unikl. Slon, se zvednutým chobotem a vytřeštěnýma bílýma očima, se přehnal pár desítek kroků od McCandlesse a Sharpa. „Ubohá holka,“ řekl McCandless. „To je samice?“ zeptal se Sharpe.

„Všechna tažná zvířata jsou samice, Sharpe, protože jsou poslušnější.“

„Ale tahle není moc poslušná,“ poznamenal Sharpe a sledoval, jak zraněná slonice vyrazila ven ze zadních řad vojska, pronásledovaná zoufalým mahautem a hordou dětí, které se táhly za útočnými sledy z tábora a teď radostně povykovaly nad nenadálým divadlem. Sharpe je pozoroval, a teprve když mu nad čákou hvízdla kule z muškety a o pár kroků dál se od země odrazila další kule z šestiliberního děla, si uvědomil, že tohle není hra, ale boj, v němž budou umírat lidé.

„Měli bychom couvnout, Sharpe. My nebojujeme,“ řekl McCandless a Sharpe ho poslušně následoval.

Plukovník Wallace svolával své vojáky, abys se znovu seřadili. „Zatracené zvíře, jaký zmatek nadělá,“ zamumlal směrem k McCandlessovi.

„Ohledně slonů ti matka žádné rady nedala, Wallaci?“

„Žádné takové, které bych mohl opakovat před zbožným mužem, McCandlessi,“ odsekl plukovník a pobídl koně k houfu rozprchlých dělostřelců. „Chopte se těch postraňků, bando líná. Hoďte sebou!“

Mezitím vojáci osmasedmdesátého dorazili k hradbě nalevo od brány, rychle vztyčili oba žebře a opřeli je o zeď. „Výborně, mládenci!“ zvolal McCandless, i když ho nemohli na tu dálku slyšet. „Výborně!“ To už první skotský horal v kiltu stoupal po příčlích nahoru, avšak daleko se nedostal. Zřejmě ho zasáhla kule z muškety vypálená z nejbližší bašty, protože se podivně nachýlil, ještě chvíli se žebře držel, ale pak se zvrátil na stranu a zřítil se dolů. To už se však kolem žebře strkali další, připraveni lézt nahoru, dychtiví jít vstříc smrti kvůli vidině povýšení. Ubožáci, pomyslel si Sharpe. Viděl, že jako první stoupají na obou žebřích důstojníci, protože měli šavle. Obyčejní vojáci šplhali s bajonety nasazenými na mušketách, které měli pověšené na zádech, ale důstojníci lezli s šavlí v ruce. Jeden z nich byl zasažen a voják pod ním ho bez jakýchkoliv ohledů shodil a hnal se po stupních nahoru. Už se mu podařilo dosáhnout parapetu, ale když vykoukl přes vrchol hradby, nevysvětlitelně se zastavil.

Jeho druzi pod ním na něj křičeli, aby parapet přelezl, jenže voják si místo toho začal sundávat z ramene mušketu, a když už ji držel v rukou, náhle se kolem něj rozstříkla krev a padal dolů. Stejný osud čekal na muže, který lezl hned za ním. Důstojník na vrcholu druhého žebře se na posledním stupni skrčil, opatrně vykukoval přes parapetovou stříšku mezi dvěma kupolovitými zuby cimbuří, ale ani on se nepokusil parapet přelézt. „Měli mít víc než dva žebře, pane," zamumlal Sharpe.

„Nebyl čas udělat jich víc," odpověděl McCandless. „Hrome, co jim brání?" zamumlal, když s napjatým výrazem sledoval, že nikdo z těch, co se hnali nahoru, najednou není schopen vrchol hradby přelézt. Arabští obránci na nejbližší baště tak měli skvělý cíl a střelba z jejich dlouhých mušket působila mezi vojáky natlačenými na žebři spoušť. Práskání výstřelů se teď ozývalo nepřetržitě, stejně jako zlověstný svistot vystřelovaných raket a dunivé exploze děl. Z žebřů neustále padali vojáci a jejich místa okamžitě zaujímali další. Stále se však nikdo z těch, kteří se dostali na vrchol, nepokusil zeď přelézt a vyrazit proti obráncům, kteří tak mohli dál klidně střílet. Hromada mrtvých a raněných u paty žebře rostla, takže je živí odtahovali stranou, aby se vůbec na žebř dostali a mohli tak nabídnout neustávající palbě obránců sebe. Konečně se však jeden voják zvedl z posledních příčlí žebře, obkročmo se posadil na stříšku parapetu a ještě si stačil sundat mušketu a vystřelit z ní, ale téměř vzápětí nato byl zasažen palbou obránců. Mušketa mu vypadla z rukou, voják se ještě pár vteřin na hradbě kýval ze strany na stranu a pak i on sletěl dolů. Také ten, který lezl za ním, se odvážil pozvednout nad parapet, ale hned se zase skrčil pod něj.

„Co jim, proboha, brání jít dál?" zvolal znovu McCandless, když viděl, že útok k ničemu nevede. „Běžte, proboha! Vpřed!"

„Vždyť, sakra, nemají kam," vyrazil ze sebe náhle Sharpe. „Žádnej střeleckej ochoz tam není."

McCandless se na něj ostře podíval. „Cože?"

„Promiňte, pane, zapomněl jsem, že nemám klít."

Ale plukovník se nepohoršoval nad jeho klením. „Co jste to řekl,člověče?"

„Že tam nejspíš žádnej střeleckej ochoz není," ukázal Sharpe na úsek zdi, kde Skotové umírali. „Neviděl jsem za tím parapetem jedinej obláček kouře."

McCandless znovu pohlédl k hradbě a k žebřům. „Panebože, máte pravdu."

Zeď měla mezi zuby cimbuří mezery a střílny, ale skutečně se z těch míst nezvedl jediný obláček kouře, což znamenalo, že předpoklad útočníků byl chybný a za parapetem není žádný střelecký ochoz plný obránců, s nimiž by se mohli utkat. Z vnějšího pohledu vypadala zeď v těchto místech stejně jako ostatní části opevnění, ale jakmile Skotové dosáhli vrcholu, uviděli, že za ní nic není, respektive že na druhé straně je zeď stejně holá jako ta, po níž právě vylezli. A u její paty nepochybně čekal dav obránců připravených dobít každého z útočníků, který by skok dolů přežil. Skotští horalé z osmasedmdesátého pluku tedy útočili do prázdna a byli triumfujícími obránci nemilosrdně a snadno pobíjeni.

Teprve teď si to však uvědomili i velitelé útočících sledů a začali na vojáky křičet, aby slezli dolů. Samozřejmě se po tom zvedla vlna řevu obránců, jásajících nad tím, že útok odrazili, avšak dál ostřelovali Skoty, kteří prchali s žebři od hradby do bezpečí.

„Panebože," kroutil hlavou McCandless, „panebože."

„Já jsem vás varoval," ozval se Sevajee se zjevnou hrdostí na to, jak dokáží bojovat maráthští obránci města.

„Vidím, že jste na jejich straně," zabručel podrážděně McCandless a Ind pouze pokrčil rameny.

„Ještě není konec," pokusil se Sharpe zvednout Skotovi náladu.

„Útok eskaládou se musí provést rychle, Sharpe," řekl McCandless. „V každém případě jsme už přišli o moment překvapení."

„Musí se provést rychle a taky pořádně," poznamenal Sevajee samolibě, „pomocí děl a průlomu."

Ale eskaláda ještě nebyla poražena. Útočný sled čtyřiasedmdesátého pluku dosáhl vpravo od brány teprve teď hradby a vojáci opřeli o zeď oba žebře, ale v tomto úseku ochoz na vrcholu byl a dychtiví obránci z něj spustili na útočníky zuřivou palbu. To už však začala střílet i britská dvanáctiliberní děla a jejich kartáčové

střely dělaly v řadách obránců spoušť. Jenže ti své mrtvé a raněné odtahovali pryč a na jejich místo nastupovali noví, kteří navíc rychle pochopili, že když nechají útočníky lézt nahoru, děla musí přestat střílet, aby kartáče nekosily vlastní vojáky. A tak nechali Skoty vylézt na žebře a potom házeli dolů kusy trámů, které dokázaly během pár vteřin smést útočníky z žebřů dolů. Pak zaduněl z jedné postranní bašty výstřel z děla a vychrlil na vojáky shluklé kolem žebřů nálož kamení a sekaného železa. „Panebože!“ vydechl znovu McCandless, jako by prosil Nejvyššího o pomoc. „Panebože!“ Na žebře začali šplhat další odvážlivci, či spíš zoufalci, zatímco ranění se dole plazili nebo belhali pryč, stále však zasypávaní palbou z mušket. Jeden ze skotských důstojníků s šavlí v ruce šplhal nahoru se stejnou zručností, s jakou se pohybuje námořník v lanoví. Nahoře odrazil šavlí bajonet, kterým proti němu kdosi z obránců zaútočil, ale vzápětí mu jiný bajonet probodl hrdlo. Muž sebou chvíli křečovitě škubal jako ryba na harpuně, pak se zvrátil dozadu a při pádu s sebou strhl dolů další dva vojáky. Do výstřelů obránců se mísily hlubší exploze malých děl, umístěných na krytých ochozech bašt. Jednomu z těchto děl se podařilo zasáhnout z boku žebř a Sharpe se zděšením sledoval, jak se poškozený žebř pod váhou sedmi mužů zlomil a zřítil k zemi. Útok osmasedmdesátého pluku byl odražen a čtyřiasedmdesátý přišel o jeden žebř. „To vypadá zle,“ mumlal si McCandless, „velmi zle.“

„Maráthové jsou jiní bojovníci než Maisúřané,“ prohlásil samolibě Sevajee.

Útočný sled plukovníka Wallaceho se stále nacházel asi sto metrů od brány, neboť ho v postupu zpomalovalo šestiliberní dělo, které nyní museli táhnout sami vojáci. Sharpovi se zdálo, že by Wallace potřeboval k obsluze tak těžké zbraně víc mužů, přitom střelba obránců z mušket už zabila nebo zranila několik z těch, kteří zabírali za kola nebo táhli místo slona za postraňky. Wellesley stál jen pár metrů za Wallacem – teď už seděl na jednom z náhradních koní, přičemž dalšího držel na oprati Daniel Fletcher. Palba z mušket vyrážela kolem generála a jeho pobočníků gejzíry suché hlíny, ale zatím jako by Wellesleyho chránilo nějaké kouzlo.

Mezitím se Skotové z osmasedmdesátého pluku zformovali k novému útoku, který vedli opět nalevo od brány, ale tentokrát přímo proti baště, z níž je při jejich první zteči obránci ostřelovali. Posádka ohrožené bašty však i teď spustila zuřivou palbu a jeden z žebřů záhy padl, protože ty, co se ho snažili vztyčit, srazil déšť kulí z mušket. Druhý žebř se však podařilo opřít o zeď bašty a okamžitě se po něm vydal vzhůru skotský důstojník v kiltu. „Ne!“ vykřikl McCandless, když se krátce nato důstojník zřítil dolů zasažen kulí. Po žebři však už lezli další Skoti, ale obránci na ně vysypali přes parapet koš kamení a opět je všechny smetli na zem. Skotové odpověděli ze země palbou z mušket a donutili obránce, aby se schovali, a jen co se kouř rozptýlil, uviděl Sharpe, že důstojník v kiltu, který předtím spadl, stoupá po žebři znovu, tentokrát už bez vysoké čepice z medvědí kožešiny. V pravé ruce třímal těžkou skotskou šavli, která mu zjevně překážela, a ani podruhé se daleko nedostal, neboť z bašty se na okamžik vyklonil jeden z arabských obránců a dalším kusem dřeva ho znovu smetl dolů. McCandless už jen zoufale povzdechl, ale po chvíli se skotský důstojník objevil na žebři potřetí, jako by se rozhodl být stůj co stůj tím, kdo konečně prolomí obranu a dostane se jako první do města. Tentokrát si uvázal červenou šerpu k zápěstí a meč si pověsil za jílec na ni, takže měl obě ruce volné, a to mu umožnilo lézt po příčlích vzhůru mnohem rychleji. Sharpe ho s napětím sledoval. Skot stoupal pořád výš a za ním se tlačili další muži ve vysokých čepicích, třebaže ze střílen bašty stále šlehaly záblesky výstřelů. Sharpe cítil srdce až v krku, když viděl, že se důstojník blíží k vrcholu žebře. Čekal, že se každým okamžikem vykloní někdo z obránců a pošle nezdolného Skota dolů potřetí, ale jeho vojáci u paty žebře teď ostřelovali baštu zuřivou palbou, a takhle krytý se důstojník dostal až k parapetu, na okamžik se zastavil, aby si uvolnil šavli, a pak už se přehoupl přes vrchol zdi. Kdosi zajásal a Sharpe jasně viděl, jak se za stříškou parapetu míhá Skotova šavle. To už ale nebyl chrabrý důstojník sám, neboť po žebři za ním stoupali další, a i když jich bylo pár sestřeleno, několika se přece jen podařilo zeď přelézt a vyrazit do ochozu za svým velitelem. To už znovu Skotové postavili i druhý žebř a hrnuli se po něm vzhůru. „Díky Bohu,“ vydechl McCandless, „díky Bohu.“

Osmasedmdesátý pluk tedy dobyl baštu a teď se je snažil napodobit čtyřiasedmdesátý, i když pouze s jedním žebřem. Jejich důstojník předtím určil dvě roty, aby ostřelovaly parapet palbou z mušket, a ty ji zastavily krátce předtím, než jejich seržant vylezl na vrchol žebře a dostal se přes zeď. V ochozu okamžitě vyrazil bajonetem proti nejbližšímu obránci, vzápětí zavrávoral, jak po něm jeden z obránců sekl tulwarem, ale to už měl za sebou poručíka a ten srazil Inda šavlí. Mezitím se přes zeď dostal třetí Skot, čtvrtý byl zabit, ale za ním se hrnuli další a s bojovým řevem skákali do ochozu a vrhali se proti obráncům. Sharpe slyšel třesk čepelí a viděl oblak kouře nad cimbuřím v místech, kde se Skotové ze čtyřiasedmdesátého pluku probíjeli podél střeleckého ochozu. Neviděl však nic kolem bašty, kde bojoval osmasedmdesátý. Předpokládal, že tam Skotové postupují dolů, bijí se o každý schod a možná se už dostali do nejnižších úrovní, kde svádějí v těsném prostoru boj muže proti muži s obránci.

Skotové se konečně probili až do přízemí bašty, a když i tam zlikvidovali poslední odpor, vyrazili ven. Zde je však přivítala palbou horda Arabů. „Na ně!“ zvolal týž mladý důstojník, jenž vedl útok na baštu, a vyrazil v čele svých druhů proti Arabům, kteří museli po úvodní salvě nabíjet. Skotští horalé na ně zaútočili bajonety a vrhali se na ně se zuřivostí živenou vědomím, že se ocitli uvnitř nepřátelského hnízda a nezbývá jim nic jiného, než nepřátele pobít, nebo oni pobijí je.

Skotové tedy pronikli do města, ale zatím jedinou cestou, kterou mohli čekat posily, byly tři žebře, přičemž jeden z nich se právě nebezpečně naklonil, když ho zasáhla kule z malého děla obránců. Proto Wellesley křičel na Wallaceho, aby už konečně prorazil bránu, a plukovník zase řval na své dělostřelce, aby, k čertu, dotáhli to zatracené dělo na místo. Obránci dělali, co mohli, aby postup děla k bráně zastavili, a tak Wallace poslal pěchotní rotu, aby dělostřelcům s kanónem pomohla, a všichni se opřeli do děla, kde se dalo, a hnali se s ním k bráně. „Palte!“ houkl Wallace na zbývající pěšáky. „Zažeňte je od střílen!“ Zazněla nepravidelná salva a vlajky nad bránou sebou zaškubaly pod deštěm kulí. Šestiliberní dělo kodrcalo přes výmoly nerovné cesty poseté kulemi z mušket a na této divoké

cestě ho doprovázelo kvílení skotských dud. „Střílejte! Pořád střílejte!“ houkl znovu Wallace na pěchotu. „Pořád do nich palte!“ A jeho muži stříleli, jak jen mohli, až z bloků kolem brány odletovaly štěpiny kamene. Celá brána byla zahalena tak hustým kouřem, že když se k ní vojáci s dělem přiblížili na poslední desítky kroků, jako by se ponořili do mlhy. A pak zaslechl Sharpe zadunění, jak hlaveň děla vrazila do brány. „Zpátky!“ ozval se z kouře povel velitele obsluhy děla a ti, co ho tlačili, se znovu vynořili z kouře.

„Připravte se!“ zvolal Wallace a pěšáci zastavili palbu, vytáhli bajonety a nasadili je na zčernalé hlavně mušket. „Dělo, pal!“ zařval Wallace, aby ho slyšeli až u brány. „Pal!“ Z kouře nad bránou vylétla raketa, za níž se táhl ohon sršících jisker, a Sharpovi se na okamžik zdálo, že ta nevyzpytatelně letící střela nemůže skončit jinde než v řadách Wallaceho pěšáků. Ta však náhle změnila směr, vznesla se obloukem k obloze a vybuchla, aniž někomu ublížila.

Arabové, kteří se do této chvíle snažili bránit baštu, nyní ustupovali, a Skotové se vyrojili ven a jako smečka zuřivých psů se s řevem hnali do uliček. Arabové byli divocí a nelítostní bojovníci, ale stejně divocí a nelítostní byli muži v kiltech. Teď už se přes hradby po žebřích hrnuli sepoyové a uvnitř města se přidávali ke skotským horalům. Někteří z nich měli snahu vrhnout se přes otevřený prostor za valy a rychle se dostat do uliček, kde by byli kryti před střelbou z těch úseků hradby, na nichž se ještě drželi obránci, ale mladý důstojník v jejich čele věděl, že boj ještě není rozhodnut a že v tuto chvíli je nejdůležitější otevřít bránu a vpustit do města posily zvenčí. „Za mnou!“ zavelel proto a vedl své muže podél vnitřní strany hradby k jižní bráně. Pod její klenbou se skrývalo několik Arabů a ti se teď otočili a spustili na blížící se Skoty palbu. Avšak mladý důstojník jako by byl nezranitelný. S výkřikem a šavlí nad hlavou se vrhl vpřed a hned za ním se řítili jeho muži s napřaženými bodáky. Už s nimi byli i dva sepoyové a všichni kolem sebe bodali a sekali a Arabové v bráně, kterých bylo méně, umírali nebo se obraceli na útěk. „Otevřete bránu!“ křikl mladý důstojník a jeden ze sepoyů přiskočil a začal zvedat těžkou závoru.

„Pal!“ houkl v tu chvíli plukovník Wallace na druhé straně brány.

Kapitán dělostřelců se dotkl zápalnicí střelného prachu v zápalném kanálku. Ozval se syčivý zvuk, zasršely jiskry, vyfoukl kouř, pak z hlavně vyšlehl oheň a dělo vrhla zpět ohlušující exploze, umocněná ozvěnou odraženou od vysokého oblouku brány. Šestiliberní dělová koule prorazila těžká vrata, smetla sepoye, který se je snažil otevřít, a vrhla do prostoru za bránou změť kusů dřev, ostrých štěpin a rozervaného lidského těla. Ostatní útočníci měli štěstí a nebyli zasaženi, jenom uskočili před oblakem kouře, jenž se proti nim vyvalil.

„Útokem vpřed!“ zavelel Wallace a jeho muži vyrazili s řevem kolem děla do průjezdu, klopýtali přes přeražené trámy a pronikali do Ahmednugguru.

„Jdeme, Sharpe!“ křikl McCandless, tasil těžkou skotskou šavli a pobídl koně do vřavy u brány. Ti, co ještě čekali pod hradbou u žebřů, se nyní připojili k proudu Wallaceho útočících pěšáků a spolu s nimi se hnali k proražené bráně.

Neboť Ahmednuggur padl a od prvního výstřelu do prorážení brány to trvalo pouhých dvacet minut. Teď tedy červenokabátníci šli za svou odměnou a utrpení dobytého města mohlo začít.

Major William Dodd se k snídani nedostal. Ještě v uličkách města zaslechl palbu z mušket a pak už se obrátil a běžel zpátky na hradby, odkud s úžasem a zcela ohromený zíral na útočné sledy s žebři, neboť ho ani ve snu nenapadlo, že by se Britové mohli pokusit o eskaládu. Ze všech taktik dobývání opevněného města byla tato nejriskantnější, ale Dodd si uvědomil, že se to svým způsobem dalo čekat. Ahmednuggur neměl ochranný příkop ani předpolí, vlastně z vnější strany nebyla před vlastní hradbou žádná překážka, a to téměř vybízelo k eskaládě, i když Dodd nevěřil, že by sejí ten chlapeček Wellesley odvážil. Vždy ho měl za příliš opatrného.

Ani jeden ze tří útočných sledů nemířil na úsek opevnění obsazený Doddovými vojáky, takže nemohli dělat nic jiného než střílet na blížící se Brity z mušket. Byla to však střelba na příliš velkou vzdálenost, aby měla nějaký účinek, navíc jim za chvíli kouř z vlastních hlavní zcela zastřel cíl, a proto dal Dodd palbu zastavit. „Vidím jenom čtyři žebře,“ řekl jeho tlumočník.

„Musejí jich mít víc," poznamenal Dodd. „S pouhými čtyřmi žebři nemají šanci."

Nějakou dobu se zdálo, že major má pravdu, neboť obránci si tropili z neúspěšných pokusů o zteč posměch, zatímco Doddovy muže ohrožovala pouze sporadická palba sepoyských rojničářů, kteří zcela neúčinně stříleli v jejich úseku hradby. Dodd sám dával najevo výsměch útočníkům tím, že stál ve výklenku cimbuří, aniž se kryl, a sledoval, jak nepřátelské jízdní oddíly objíždějí opevnění se zjevným úmyslem nedovolit nikomu, aby unikl z města severní bránou. To mu žádnou starost nedělalo. Byl si jist, že s těmi několika hordami si jeho vojáci snadno poradí. Kousek od něj pleskla do parapetové stříšky kule z muškety a štěpina kamene ho udeřila do koženého opasku, jímž měl přepásaný nový bílý kabát. Nerad chodil v bílém. Na bílém kabátě byla vidět špína, ale co horšího, sebemenší poranění se při něm obvykle zdálo mnohem horší. Na červeném kabátě nebyla krev téměř vidět, zato na bílém stačilo pár kapek, aby se slabší povahy vyděsily. Ostatně už také uvažoval, zda by Pohlmann nebo Sindhija souhlasili s náklady na nové kabáty, možná hnědé nebo tmavě modré.

Přistoupil k němu tlumočník. „Killadar žádá, abychom se zformovali k obraně u brány, pane."

„Beru na vědomí," odpověděl Dodd úsečně.

„Říká, že nepřátelé táhnou k bráně dělo, sahibe."

„To je od nich rozumné," poznamenal Dodd a tím s killadarovou žádostí skončil. Znovu pohlédl k úseku opevnění, který se Britové snažili ztéct žebři, a uviděl, že jakýsi skotský důstojník se dostal na vrchol bašty. Zabijte ho, zamumlal tiše, jako by chtěl na dálku instruovat arabské obránce. Jenže mladý důstojník už seskočil do ochozu a oháněl se šavlí a vzápětí přelézali zeď další Skotové v kiltech. „Zatracení Skoti," zasyčel Dodd. „Nenávidím tu pakáž!"

„Sahibe…," připomněl se tlumočník, který stále čekal na Doddovu odpověď.

„Bastardi nafoukaní to jsou," řekl místo toho Dodd. Teď se však zdálo, že ti bastardi nafoukaní právě dobyli město, a Dodd věděl, že by bylo šílenství, kdyby se jakkoliv zapojil do beznadějného boje o jeho záchranu. To by byl jistý způsob, jak o svůj pluk přijít.

„Sahibe…," ozval se znovu nervózní tlumočník. „Killadar naléhá, abyste mu přišel na pomoc."

„Kašlu na něj," vyštěkl Dodd a seskočil z cimbuří do ochozu. „Ať se všichni mí vojáci stáhnou z hradeb a seřadí do rot na vnitřní esplanádě," ukázal dolů na rozlehlý volný prostor hned za zdí. „Okamžitě!" dodal, pak naposledy pohlédl na útočící Brity a seběhl ze schodů. „Jemadare," křikl na Gópála, kterého odměnou za jeho loajalitu povýšil.

„Sahibe!"

„Dejte pluk nastoupit a odveďte ho k severní bráně. A jestli vám budou nějací civilové blokovat cestu, začněte střílet!"

„Do nich?" zeptal se jemadar.

„Vy jste myslel do vrabců? Samozřejmě že do nich. Každého, kdo vám bude překážet, zabijte!"

Tlumočník je poslouchal a hleděl na vysokého Angličana s narůstajícím zděšením. „Ale, pane…," začal v zoufalé snaze ještě něco zvrátit.

„Město už padlo," zavrčel Dodd, „a druhé pravidlo války zní: Nikdy nezachraňovat ztracené."

Tlumočník neměl tušení, jak zní první pravidlo války, ale věděl, že teď není čas na otázky. „Ale killadar, pane…"

„Je podělaná baba a my jsme muži. Mám rozkaz zachránit pluk, aby mohl bojovat v důležitějších bitvách. A teď běžte!"

Dodd viděl, že z vnitřního východu z bašty vyrazili první červenokabátníci, a uslyšel salvu Arabů, která srazila některé z nich do prachu a skropila ho krví, ale pak už se otočil a následoval své vojáky do ulic. Bylo mu proti mysli prchat z boje, ale věděl, co je jeho povinností. Město může padnout, s tím se počítalo, ale pluk musí zůstat zachován. Kapitán Joubert by měl držet severní bránu, kde už čekala připravená děla, osedlaní koně a naložení soumaři, a tak si Dodd nechal zavolat druhého francouzského důstojníka, mladého poručíka Silliéra, a řekl mu, aby poslal deset mužů pro Simonu Joubertovou. Bylo třeba uchránit ji před panikou, která v příštích chvílích zachvátí město jako morová nákaza. Samozřejmě by to raději udělal sám, aby se před ní mohl ukázat v roli ochránce, ale uvědomoval si, že Britové mohou vtrhnout do města každou chvíli, a

v takové situaci nebyl čas na galantnosti. „Postarejte se o její bezpečí a přiveďte ji k severní bráně, poručíku,“ řekl.

„Spolehněte se, pane,“ odpověděl Silliére celý šťastný, že byl tím úkolem pověřen, a za chvíli už vyrazil s deseti vojáky do uliček.

Dodd se ještě jednou ohlédl, jak vypadá situace u jižní brány, ale potom už zamířil pryč od bojové vřavy. V ní ho nečekalo nic než porážka. Teď byl čas jít na sever, neboť tam, jak byl Dodd přesvědčen, za širokými řekami daleko od zdrojů zásob uvíznou Britové v pasti smrti.

Ale Ahmednuggur byl odsouzen k záhubě.

KAPITOLA 4

Sharpe následoval McCandlesse do vysokého klenutého průjezdu brány, i když se musel s klisnou prodírat davem sepoyů a skotských horalů, kteří se hrnuli do města úzkým prostorem, stále ještě zpola zataraseným šestiliberním dělem. Klisna se vzpouzela, nechtělo se jí do dusivého kouře, jenž visel ve vzduchu mezi sežehnutými troskami křídel vrat, a Sharpe ji musel kopat patami do boků, aby ji přinutil překročit rozervané tělo sepoye, kterého dělová koule zasáhla přímo do břicha. Přitáhl klisně uzdu a opatrně ji vedl mezi mrtvolami Arabů, zabitých při obraně brány. Boj zde byl krátký a krutý, ale v samotném městě už k žádnému odporu nedocházelo, aspoň to nebylo nikde vidět. McCandless se znechuceně díval po vítězných červenokabátnících, kteří se rozbíhali do uliček Ahmednugguru. Věděl, co bude následovat. A už se také ozývaly první výkřiky. „Ženy a alkohol," řekl a zakroutil hlavou, „na nic jiného nemyslí."

„Ještě na kořist, pane," připomněl mu Sharpe. „Svět je zlej a oni nejsou jiný," dodal rychle a pomyslel si, že kdyby ho plukovník nehlídal, rozběhl by se do města s nimi a taky by hledal kořist. Rovněž Sevajee projel bránou a držel se se svými muži za nimi. Sharpe se ohlédl na hradby a s překvapením uviděl, že mnozí obránci jsou stále na ochozech, i když se už nesnažili bojovat a nestříleli po červenokabátnících, kteří proudili proraženou bránou dovnitř. „Co budeme teď dělat, pane?" zeptal se McCandlesse.

Zdálo se, že plukovníka, obvykle tak sebejistého, jeho otázka zaskočila, ale pak náhle uviděl zraněného Maratha, který se plazil přes otevřený prostor u hradby, sesedl a hodil uzdu Sharpovi. Pomohl zraněnému do vchodu nejbližšího domu, opřel ho o zeď a dal

mu napít ze své polní láhve. Potom chvíli se zraněným hovořil. Sevajee, který stále třímal v ruce tulwar, popojel k Sharpovi. „Nejdřív je zabíjíme a pak jim dáváme vodu," poznamenal.

„Válka je divná záležitost," odpověděl Sharpe.

„A vám se válka líbí?" zeptal se Sevajee.

„Abych řekl pravdu, nevím, pane. Moc jsem z ní neviděl." Krátká šarvátka ve Flandrech, rychlé vítězství na Malavellách, zmatek a nakonec dobytí Seringapatamu, hrůzné okamžiky v Chasalgaonu a dnešní divoká eskaláda, to byl výčet všech Sharpových zážitků z války a on si je uchovával v mysli a snažil se utvořit si z nich nějakou obecnou zkušenost, která by mu říkala, jak se zachovat, když se v takovém výbuchu násilí a smrti ocitne příště. Ano, myslel si, že se mu takový život líbí, ale zároveň nejasně cítil, že by se mu líbit neměl. „A vám, pane?" obrátil otázku k Sevajeemu.

„Já ji miluju," řekl Ind prostě.

„Asi jste nikdy neutrpěl zranění," hádal Sharpe.

„Utrpěl. Dvakrát. Ale hazardní hráč nepřestane házet kostky jen proto, že prohrává."

McCandless se vrátil od raněného Inda. „Dodd se chce dostat k severní bráně," oznámil.

„Tudy," řekl Sevajee a vedl svou hordu uličkou doprava, aby se vyhnuli tlačenici obyvatel zachvácených panikou, kteří, jak počítal, se srotí ve středu města.

„Ten zraněný byl killadar," řekl McCandless, když strkal levou nohu do třmenu, aby nasedl. „Chudák umírá. Kule ho zasáhla do břicha."

„To je velitel města, že?" řekl Sharpe a díval se přitom na strážní domek u brány, z něhož právě jakýsi skotský horal strhával Sindhijovy vlajky.

„Byl z našeho poručíka Dodda zoufalý," poznamenal McCandless a pobídl koně, aby se protlačil mezi Sevajeeho muži dopředu. Ind je vedl podél východní části hradby. Nějakou dobu byla ulička, kterou jeli, poměrně volná, ale pak se v ní objevovalo čím dál víc zmatených a vyděšených obyvatel a nastaly těžkosti a problémy. V jednom místě začal skákat po nohách plukovníkova koně pes a hřebec se ho snažil zbavit tím, že vyhazoval. Pak se jim připletla do

cesty posvátná kráva s rohy nabarvenými namodro a Sevajee trval na tom, že musejí počkat, až kráva odejde. Jenže McCandless ji vztekle přetáhl přes kostnatý bok plochou čepelí šavle a odehnal ji. Nakonec se opět začal plukovníkův kůň plašit, když se hned za rohem ozvala střelba z mušket. Naštěstí se ukázalo, že je to jen několik sepoyů, kteří se pokoušeli rozstřílet zámek zamknutých dveří jednoho domu, ale McCandless neměl čas zdržovat se a kořistnické choutky jim zarazit. „Wellesley jich bude muset pár pověsit," prohlásil. Všude pobíhali lidé, tloukli na zavřené dveře nebo lezli přes zdi z hliněných cihel, aby našli nějakou skrýš. Jeden ze sepoyů srazil na zem ženu s velkým rancem na hlavě a pak se na ranec vrhl, aby zjistil, co v něm je. O chvíli později se před nimi objevili dva Arabové s neuvěřitelně dlouhými puškami a Sharpe okamžitě strhl z ramene mušketu. Arabové však nemínili pokračovat v beznadějném boji a zmizeli v průjezdu nejbližšího domu. Ulice byla posetá zahozenými kabáty uniforem, modrými, zelenými, ale i hnědými, jichž se zbavovali prchající obránci ve snaze dostat se z Ahmednugguru jako civilisté. Čím blíž přijížděla McCandlessova skupina k severní bráně, tím byl dav lidí, kteří se snažili uniknout, hustší a zároveň také sílilo ovzduší paniky a strachu. Z jižní části města se neustále ozývala střelba z mušket a každá rána, každý výkřik poháněl zoufalé obyvatele k bráně, k cestě ven z města, které dobyl nepřítel a teď ho bude plenit.

McCandless křičel na lidi, aby mu uvolnili cestu, ale dosáhl toho, až když jim pohrozil tasenou šavlí. Sharpe si uvědomil, že v davu musí být spousta těch, kteří by je mohli ohrozit, a mnozí z nich měli stále zbraně. Naštěstí se proti nim nikdo ničeho neodvážil. Prchající obránci Ahmednugguru mysleli jen na to, jak si zachránit život, a obyvatelé města, zachváceni hrůzou, neměli na odpor ani pomyšlení. Mnozí z nich se uchýlili do hinduistického chrámu, kde ženy padaly na kolena a kvílivě naříkaly před modlami ověnčenými girlandami květů. Přes cestu přebíhaly děti, které měly v rukou klece s ptáky, a McCandless v jednom okamžiku musel strhnout koně stranou, aby nesrazil malého chlapce. A pak někde blízko před nimi třeskla salva výstřelů z mušket. Po ní nastalo ticho a Sharpe si představoval, že vojáci vytahují nové nábojnice a ládují do hlavní kule. A potom, přesně v okamžiku, v němž to čekal, se ozvala další

salva. To nebyly nepravidelné výstřely drancujících vojáků, kteří se jimi snaží otevřít zamknuté dveře, ale disciplinovaná palba pěchoty řízená rozkazem. „U severní brány se bojuje," prohlásil McCandless. „A zdá se, že těžce," dodal Sharpe.

„To musí spustit paniku," řekl plukovník. „Obrovskou paniku! Ale my musíme jít do toho. Tam je Dodd!" McCandless cítil, že jeho kořist je nablízku, a zmocnilo se ho vzrušení. Třeskla třetí salva, ale tentokrát se Sharpovi zdálo, že vystřelené kule pleskaly do hliněných zdí nebo prolétávaly doškovými střechami. Dav lidí před nimi náhle zřídl a McCandless pobídl koně, aby se dostal blíž k místu, kde se střílelo. Sevajee mu byl s tasenou šavlí po boku a jeho muži jeli hned za ním, Teď už byly vpředu a vpravo od nich za doškovými střechami vidět městské hradby a po chvíli Sharpe zahlédl modrozelené vlajky, které vlály na ochozu hranaté věže, jež se podobala baště nad jižní bránou. Tam musela být severní brána. Pobídl klisnu a natáhl kohout muškety.

Projeli kolem posledních domů a konečně se před nimi objevila brána. Byla jen asi padesát kroků od nich na druhé straně otevřeného prostranství vydlážděného kočičími hlavami. V okamžiku, kdy ji McCandless uviděl, strhl koně stranou a stejně se zachoval Sevajee, avšak ti další za ním, včetně Sharpa, zareagovali pozdě. Sharpe si myslel, že salvy z mušket vypálili červenokabátníci nebo sepoyové proti obráncům, ale teď před sebou viděl dvě roty vojáků v bílých kabátech, kteří uzavřeli cestu k bráně, a uvědomil si, že to střídali oni. A střídali proto, aby vyčistili prostor kolem brány pro další roty vojáků v bílých kabátech, kteří poklusem proudili do brány a ven z města. Střídali do všech bez rozdílu, do civilních obyvatel, červenokabátníků i prchajících obránců a jejich cílem bylo jen to, aby udrželi bránu volnou pro šiky v bílých kabátech, kterým velel vytáhlý důstojník na hubeném černém koni. A ve stejném okamžiku, kdy toho muže Sharpe uviděl a poznal, zamířili vojáci v bílých kabátech hlavně mušket proti nim a vystřelili.

Jeden z koní zaržál, po dlažbě se rozstříkla krev, zvíře padlo a uvěznilo jezdce pod sebou. Vzápětí padl další Sevajeeho muž a jeho tulwar zařinčel na kamenné dlažbě. Sharpe se vzpamatoval, teprve až uslyšel všude kolem sebe hvízdat kule. Trhl uzdou a obrátil koně

zpátky do uličky, ale klisna se jeho neurvalému zacházení vzepřela a znovu se otočila k nepříteli. „Hni sebou, mrcho jedna!“ zařval zoufale Sharpe. Slyšel, jak v hlavních štěrchají nabijáky, a věděl, že je jen otázka vteřin, kdy třeskne další salva. Ale to už byl u něj McCandless, chytil uzdu jeho koně a zatáhl ho do bezpečí postranní uličky.

„Díky, pane,“ vydechl Sharpe. Styděl se, že nedokázal koně zvládnout. Klisna se chvěla a on ji pohladil po krku. Z prostoru před bránou třeskla další salva a kulky znovu pleskaly do zdí a vyrážely z doškových střech chuchvalce suchých palmových listů. McCandless sesedl a také Sharpe seskočil z koně a spěchal za plukovníkem k ústí uličky. Vykoukl zpoza rohu, chvíli hledal v rozptylujícím se kouři Dodda, a když ho uviděl, zvedl mušketu a zamířil na něj.

Než však stačil vystřelit, strhl mu McCandless hlaveň dolů. „Co to, k čertu, děláte, Sharpe?“

„Chci toho parchanta odprásknout, pane,“ zavrčel Sharpe, jemuž v mysli vytanula vzpomínka na pach krve na nádvoří pevnosti Chasalgaon.

„Ať vás to ani nenapadne!“ vyštěkl McCandless. „Chci ho živého!“

Sharpe zaklel, ale nevystřelil. Viděl, že Dodd je naprosto klidný. Dal rozkaz k dalšímu masakru, ale tentokrát zabíjel ahmednuggurské civilní obyvatele jen proto, aby uvolnil cestu bránou pro své vojáky. A obě roty v bílých kabátech, které na jeho povel vraždily, střežily bránu ještě i ve chvíli, kdy všechny zbývající roty zmizely na pláni zalité sluncem za dlouhým temným tunelem. Sharpe uvažoval, na co ještě čekají. Proč jim Dodd nedal povel, aby opustili město hned za poslední jednotkou? Dlažba v prostoru před bránou byla pokrytá mrtvolami, přičemž hrůzu masakru umocňovalo to, že mezi nimi bylo množství žen a dětí. Do toho všeho se z města ozýval křik a nářek vyděšených lidí, kteří nevěděli, kam se uchýlit, neboť z jedné strany města slyšeli salvy výstřelů a z druhé se už do uliček rozbíhali dobyvatelé.

„Proč už neodejdou?“ ozval se McCandless. „Zřejmě na něco čekají, pane,“ odpověděl Sharpe. „Potřebujeme posilu,“ řekl plukovník. „Běžte a sežeňte někoho. Já budu hlídat Dodda.“

„Já mám sehnat posily?“

„Jste přece seržant, ne?“ vyštěkl McCandless. „Tak se tak chovejte. Přiveďte mi pěchotní rotu, nejlépe Skoty, skotské horaly. Běžte!“

Sharpe něco zamumlal, ale otočil se a rozběhl se zpátky do města. Kde má, k čertu, teď sehnat pěchotní rotu? Všude kolem viděl červenokabátníky, ale ti se potloukali městem bez jakékoliv disciplíny a mysleli jen na kořist. Bylo jasné, že kdyby od nich chtěl, aby všeho nechali a šli znovu bojovat, jenom by marnil čas, nebo by si spíš koledoval o to, aby ho zabili. Potřeboval tedy najít nějakého důstojníka, a tak si znovu razil cestu vyděšeným davem v naději, že najde rotu skotských horalů, která by byla ještě pohromadě a měla velitele.

Vtom zaslechl přímo nad sebou praskot a instinktivně skočil do nejbližšího vchodu. Chatrná veranda nevydržela váhu tří sepoyů, kteří na ni vytáhli těžkou dřevěnou bednu, a vše se zřítilo v troskách na ulici. Bedna se po dopadu na zem rozbila a vysypaly se z ní mince a nešťastné potlučené sepoye vzápětí podupal dav vojáků a civilistů, kteří se vrhli na peníze jako hladová zvěř na kořist. Jeden vysoký skotský seržant se několikrát ohnal pažbou muškety, a když si udělal kolem rozbité bedny místo, poklekl a hrstmi mince nabíral do čepice z medvědí kůže. Vtom si všiml Sharpa a vztekle se na něho podíval, protože ho považoval za dalšího soka, kterého bude muset odehnat. Sharpe ho však překročil, pak zakopl o zlomenou nohu jednoho ze sepoyů a šel dál. Zatracený zmatek!

Z jedné hrnčířské dílny vyběhla polonahá dívka, náhle se zastavila, protože se zapletla do uvolněného sárí, a vzápětí ji dva červenokabátníci chytili a vlekli zpátky dovnitř. Její otec ležel před vchodem ve střepech svého zboží a po spánku mu tekla krev. Dívka na okamžik zachytila Sharpův pohled a on zahlédl v jejích očích němou prosbu, ale pak už za ní zapadly dveře a cvakla závora. Nějací rozjařeni Skotové objevili krčmu a začali v ní popíjet, zatímco jiný skotský horal seděl na truhle s mosazným kováním, kterou vytáhl ze zlatnické dílny, a četl si v Bibli. „Pěkný den, seržante, co?“ řekl klidně, i když posunul ruku na mušketu a držel ji tam, dokud Sharpe nepřešel.

Z jedné postranní uličky se ozval ženský křik a Sharpe tam instinktivně zamířil. Horda sepoyů dorážela na skupinu vojáků v bílých kabátech, zřejmě jednu z posledních ve městě, neboť všichni ostatní se už bílých kabátů, které je prozrazovaly jako obránce Ahmednugguru, zbavili. Vedl je mladý evropský důstojník, jenž se z koně oháněl titěrnou šavlí, avšak právě ve chvíli, kdy ho Sharpe uviděl, ho kdosi bodl zezadu bajonetem. Důstojník se křečovitě prohnul, otevřel ústa v němém výkřiku, paže s šavlí mu klesla a vzápětí se po něm natáhlo několik tmavých rukou a strhlo ho z koně dolů. Sepoyům trvalo jen několik vteřin, než ho bodáky dorazili, a pak už mu rozepínali bílý kabát zbrocený krví a hledali peníze.

Mrtvý důstojník doprovázel ženu, a právě její výkřik Sharpe zaslechl. Byla evropsky oblečená a z krempy slaměného klobouku jí před obličejem visel bílý tylový závoj. Sepoyové zatlačili jejího koně do pasti ke zdi a ona se tam držela trámu, který vyčníval ze střechy domku hned nad její hlavou. Seděla na koni bokem, po dámském způsobu, obrácená do ulice a křičela, protože i po ní se teď natahovaly ruce vzrušených sepoyů, zatímco další sepoyové už strhávali zavazadla ze soumarů zapražených za jejím koněm. Žena se otočila a křičela na ně, aby toho nechali, ale pak na okamžik zmlkla v hrůze, když ucítila, že ji dva muži chytili za nohy. „Ne!“ vyrazila ze sebe zoufale, pustila se trámu a pokusila se útočníky šlehnout malým jezdeckým bičíkem. Neměla šanci se jim ubránit, navíc tím, že kladla odpor, svou situaci ještě zhoršovala.

Sharpe si několika šťouchanci pažbou proklestil cestu mezi sepoyi. Byl o dobrých patnáct centimetrů vyšší než kterýkoliv z nich a také mnohem silnější. Odkopl muže, který prohledával mrtvého důstojníka, a pažbou srazil k zemi toho, co se pokoušel stáhnout ženu z koně. Vzápětí mušketu otočil a vrazil hlaveň do břicha dalšímu sepoyovi. Muž se zlomil v pase a odvrávoral dozadu, ale právě v tu chvíli se třetí Ind zmocnil uzdy koně a škubl zvířetem tak prudce, že se žena zvrátila dozadu a spadla na zem. Jakmile ji sepoyové uviděli ležet na zádech, vrhli se k ní, ale Sharpe máchl mušketou jako kyjem a zahnal je. Jeden z nich na něj namířil mušketu a Sharpe mu pohlédl do očí. „Tak vystřel, ty bastarde!“ zavrčel a stále na něj upíral pohled. „Odvaž se toho.“

Nakonec sepoyové usoudil, že by se jim vražda britského seržanta nemusela vyplatit, navíc ve městě byly jiné ženy, spousta žen, a tak začali couvat. Pár se jich ještě zastavilo u těla mrtvého důstojníka a rychle ho prohledali, zatímco jiní dokončili rabování ženiných zavazadel a se smíchem z nich vytahovali šaty, punčochy a další ženské oblečení. Žena klečela vedle Sharpa, třásla se a vzlykala, a tak se k ní sklonil a vzal ji za loket. „Ale no tak, drahoušku," řekl jí konejšivě, „už vám neublížej, už jste v bezpečí."

Žena vstala. Při pádu z koně jí spadl klobouk, takže byla prostovlasá a bledý obličej jí rámovaly pouze rozcuchané zlaté vlasy. Teprve teď Sharpe viděl, jak je vysoká a také hezká, třebaže její modré oči byly plné prožité hrůzy a stále se chvěla. Sklonil se a sebral ze země její klobouk. „Vypadáte, jako byste se prodírala živým plotem," řekl, oklepal z klobouku prach a podal jí ho. Její kůň stál uprostřed ulice. Sharpe ho vzal za uzdu a oba, ženu i koně, zavedl průchodem mezi domy do jakéhosi dvora. „O svýho koně se musíte starat," řekl. „Kůň je tady náramně cenný zvíře. Víte, kdy dostane voják od kavalerie náhradního koně?" Nevěděl, proč tak moc mluví, a dokonce netušil, jestli mu žena vůbec rozumí, ale měl pocit, že kdyby zmlkl, znovu by se rozplakala, a tak řečnil dál. „Když takovej voják od kavalerie přijde o koně, musí dokázat, že je mrtvěj, víte? Musí dokázat, že ho neprodal, a tak mu usekne kopyto. Některý dokonce kvůli tomu nosej takový malý sekyrky. Koně se třema nohama totiž neprodáte. A tak ukáže svýmu důstojníkovi kopyto a oni mu daj novýho koně."

Ve dvoře uviděl lavici a dovedl ji k ní. Žena se posadila a otřela si tvář rukávem. „Řekli mi, že se tři dny nebude nic dít," postěžovala si anglicky se silným francouzským přízvukem.

„Máme naspěch, drahoušku," odpověděl Sharpe. Stále ještě si od něj nevzala klobouk, a tak se k ní sklonil a znovu jí ho podával. „Jste Francouzka?" zeptal se.

Přikývla a opět se rozplakala, až se jí po tvářích koulely slzy. „Ale, no tak," konejšil ji rozpačitě. „Říkám vám, že už jste v bezpečí." Vtom si všiml, že má snubní prsten, a napadla ho hrozná myšlenka. „Ten důstojník," řekl a ukázal hlavou směrem do uličky,

kde sepoyové kopali do dveří a tloukli pažbami mušket na zavřené okenice, „to byl váš manžel?“

„Ne,“ zavrtěla hlavou. „To byl poručík. Můj manžel je kapitán.“ Konečně si vzala klobouk a několikrát potáhla nosem. „Promiňte.“

„Mně se nemusíte omlouvat. A taky se už přestaňte bát. Už je to pryč.“

Zhluboka se nadechla a utřela si oči. „Mám dojem, že nic jiného nedělám, než pláču,“ řekla a pohlédla na Sharpa. „Život, to jsou jen samé slzy, nemyslíte?“

„Pro mě ne, to v žádným případě. Já jsem naposledy plakal jako kluk, vlastně už ani nevím kdy.“

Pokrčila rameny. „Děkuji vám,“ řekla po chvíli a ukázala směrem k uličce, v níž byla přepadena. „Velmi vám děkuji.“

Sharpe se usmál. „Moc jsem toho pro vás neudělal, jen jsem zahnal ty mizery. To by dokázal i pes. Nezranila jste se při tom pádu?“

„Ne.“

Pohladil ji po ruce. „Váš manžel utekl a nechal vás tady, že?“

„Poslal pro mě poručíka Silliéra. Vlastně ne, poslal ho major Dodd.“

„Dodd?“

Žena okamžitě poznala, že ho to zaujalo. „Vy ho znáte?“ zeptala se.

„Jo, znám,“ odpověděl opatrně. „Ale nesetkal jsem se s ním, aspoň ne za běžných okolností.“

Opět mu pohlédla do očí. „Vy ho nemáte rád, že?“

„Nenávidím ho, madam.“

„Já taky,“ řekla. „Jmenuju se Simona. Simona Joubertová.“

„Simona? Pěkný jméno, madam, moc pěkný.“

Musela se jeho nemotorné galantnosti usmát. „A vy se taky nějak jmenujete?“

„Richard Sharpe, madam. Seržant Richard Sharpe z třiatřicátýho královskýho pluku.“

„Richard,“ opakovala, „to se k vám hodí. Richard Lví srdce.“

„To byl velkej válečník, madam.“

„Velký válečník, který bojoval proti Francouzům,“ poznamenala vyčítavým tónem.

„Někdo s nima musel bojovat,“ řekl a zazubil se, a když se tomu Simona Joubertová zasmála, náhle se mu zdálo, že je to nejkrásnější mladá žena, jakou kdy viděl. Možná ne skutečně krásná, ale v každém případě veselá a modrooká a zlatovlasá a usměvavá. Jenže žena důstojníka, připomněl si, oficírská panička.

„Ale vy nesmíte bojovat proti Francouzům, seržante,“ řekla. „Nedovolila bych vám to.“

„Kdyby se k tomu schylovalo, madam, dal bych vám vědět, abyste mě mohla přijít držet.“

Znovu se zasmála, ale pak povzdechla. Někde nedaleko vzplál oheň a po chvíli začaly v horkém vzduchu létat chuchvalce hořících došků. Jeden chomáček sazí přistál na jejích bílých šatech, a když si ho smetla, udělala si na látce černou šmouhu. „Všechno mi vzali,“ řekla smutně. „Měla jsem toho tak jako tak málo, ale teď jsem přišla i o to. O oblečení… O všechno!“

„Tak si pořídíte jiný,“ řekl Sharpe.

„Za co? Za tohle?“ ukázala na malou taštičku pověšenou u pasu. „Co se mnou teď bude, seržante?“

„Nic vám nehrozí, madam. Jste přece žena důstojníka, ne? Naši důstojníci se už postaraj o vaše bezpečí. Nejspíš vás potom pošlou za vaším manželem.“

Chabě se na něj usmála a Sharpe uvažoval, proč v ní jeho ujištění, že se opět shledá se svým manželem, nevyvolalo žádnou velkou radost. Hned to však pustil z hlavy, protože v ulici zazněly výstřely a vzápětí se do dvora vpotácel Arab s burnusem rudým krví a padl na zem. O chvíli později se objevilo šest skotských horalů, skočili na škubající se tělo a začali z něj strhávat oděv. Jeden z nich mu rozpáral burnus bajonetem a Sharpe uviděl, že umírající má na nohou krásné jezdecké boty.

„Ženská!“ vykřikl kdosi ze Skotů, když spatřil Simonu Joubertovou, ale pak uviděl Sharpa s namířenou mušketou a zvedl omluvně ruku. „Taje vaše, seržante, co? Dobrá, nic se neděje,“ řekl, obrátil se ke svým druhům a všech šest zmizelo. O chvíli později se objevil u vchodu do dvora oddíl sepoyů pod velením kapitána na

koni. Byla to první organizovaná jednotka, kterou Sharpe ve městě uviděl, a zjevně měla za úkol obnovovat pořádek. Důstojník nakoukl do dvora, a když neviděl nic nepatřičného, poručil svým mužům, aby šli dál. Za sepoyi následovala půlrota červenokabátníků. Wellesley tedy poslal do města picquets, které musel postavit každý batalion.

Ve dvoře byla studna a Sharpe vytáhl kožený džber, aby se napili. Potom džber spustil znovu, a právě když dával napít Simoninu koni, zaslechl McCandlessův hlas. Plukovník volal jeho jméno. „Tady, pane!“ odpověděl Sharpe. „Tady jsem!“

Po chvíli se Skot objevil ve vchodu do dvora a jeho výraz nenaznačoval, že by chtěl Sharpa pochválit. „Kde jste celou dobu byl, člověče?“ obořil se na něj. „Je pryč! Odpochodoval z města jako cínový vojáček!“ Plukovník už opět seděl na koni a shlížel na Sharpa z výšky. „Unikl nám pod rukama!“

„Nemohl jsem nikoho najít, pane,“ hájil se Sharpe. „Viděl jsem jen bandy drancířů.“

„Jen jednu rotu jsme potřebovali, jenom jednu rotu,“ láteřil McCandless. Teprve pak si ve svém zklamání všiml Simony Joubertové a smekl klobouk. „Madam,“ řekl a lehce se uklonil.

„To je plukovník McCandless, madam,“ představil ho Sharpe. „A tohle je Simona, pane.“ Zůstal u křestního jména, protože na její příjmení si nemohl vzpomenout.

„Simona Joubertová,“ představila se sama.

McCandless se na ni zamračil. Vždy se cítil ve společnosti žen nejistý a také teď nevěděl, co té mladé ženě říct, a tak se opět obrátil nasupeně k Sharpovi. „Jedna rota, Sharpe – stačila mi jedna rota, nic víc jsem nepotřeboval.“

„Zachránil mě, plukovníku,“ ozvala se Simona.

„To jsem si myslel, madam,“ řekl McCandless, jako by chtěl naznačit, že tím Sharpe marnil čas, a proto nesplnil důležitější úkol. Ve vzduchu vířily další chuchvalce sazí z hořících střech a z ulice doléhaly do dvora výkřiky, jak vojenské hlídky tahaly z domů drancíře. McCandless se na Simonu pořád podrážděně mračil, ale ta mu čelila klidným pohledem. Skot byl džentlmen a věděl, že se o ni musí postarat, avšak dával najevo, že ho ta povinnost nijak netěší. Odkašlal si, ale zjistil, že stále neví, co by jí řekl.

„Manžel madam Joubertové slouží v Doddově pluku, pane,“ řekl Sharpe.

„Opravdu?“ V plukovníkově hlase zazněl zájem.

„Můj manžel doufal, že po odchodu plukovníka Matherse převezme velení pluku on,“ odpověděla Simona. „Jenže pak přišel major Dodd,“ dodala a pokrčila rameny.

„Ale proč jste neodešla se svým manželem?“ zeptal se McCandless, jako by ji z něčeho podezíral.

„Snažila jsem se o to, plukovníku.“

, A chytili vás, že?“ McCandless poplácal po krku koně, který se lekal hořících chuchvalců poletujících ve vzduchu. „Povězte mi, madam, máte ve městě nějaký byt?“

„Měla jsem, plukovníku, ale jestli v něm ještě něco zbylo…“ Opět jen pokrčila rameny, aby si domyslel sám, co v něm mohlo zůstat po rabování vítězného vojska.

„A máte nějaké sluhy?“

„Náš domácí měl sluhy a ti se starali i o nás. Manžel měl samozřejmě vojenského sluhu ke koni.“

„Ale máte snad kam se uchýlit, madam, ne?“ vyslýchal ji dál McCandless.

„Možná, ano,“ připustila váhavě a odmlčela se. „Ale jsem sama, plukovníku.“

„Seržant Sharpe se o vás postará, madam,“ řekl McCandless a náhle ho napadla skvělá myšlenka. „Nemáte snad nic proti tomu, seržante?“ zeptal se.

„Nějak to udělám, pane,“ odpověděl Sharpe.

„A to zůstanu tady?“ ozvala se Simona Joubertová. „To je všechno, co mi nabízíte, plukovníku?“

„Nabízím vám, že se budete moct připojit ke svému manželovi, madam,“ řekl McCandless. „Ale to není možné zařídit hned. Bude to nějakou dobu, možná den dva… Musíte být trpělivá.“

„Promiňte, plukovníku,“ omluvila se za popuzený tón, kterým na něj předtím vyštěkla.

„Je mi líto, že vás musím pověřit tak nešťastným úkolem,“ obrátil se McCandless na Sharpa, „ale musíte zajistit bezpečí té

dámy, dokud nezařídím, co je třeba. Dejte mi vědět, kde se budete zdržovat, a já vás najdu, až bude všechno zařízené.“

„Ano, pane.“

Plukovník otočil koně a vyjel ze dvora. Roztrpčení z toho, že mu Dodd unikl, bylo pryč a v duchu už si dával dohromady nový plán, který byl založen na Simoně Joubertové a Bohem seslané příležitosti dostat se jejím prostřednictvím do samého středu nepřátelského vojska. Samozřejmě s tím nespojoval žádný zásah proti Doddovi, ale doufal, že mu to nabídne jedinečnou příležitostí obhlédnout si Sindhijovu armádu, a tak zatímco Simona Joubertová vedla Sharpa vyprázdněnými ulicemi k domu, v němž dosud bydlela, spěchal McCandless za Wellesleym, aby si od něj vyžádal schválení svého nového plánu. Sharpe se Simonou minuli cestou dvoukolový vůz převrácený dozadu váhou naložených kamenů, takže jeho oj trčela vzhůru k nebi a na jejím konci visel na oprátce sepoy. Ještě nebyl zcela mrtvý a jeho tělo se občas křečovitě zachvělo a důstojníci, skotští i indičtí, nutili své zaražené a zpola opilé vojáky, aby se na umírajícího dívali a zapamatovali si, jaký osud čeká drancíře. Simona si dala ruku na ústa a zděšeně na tu scénu zírala a Sharpe, který vedl jejího koně za uzdu, zrychlil krok, aby už byli pryč.

„Tudy, seržante,“ ukázala mu po chvíli uličku, v níž se povalovala změť věcí vyhozených oknem rabovači. Nad nimi stoupaly k obloze sloupy kouře z hořících domů města, v němž se ozýval pláč žen a na jehož hradbách hlídkovali červenokabátníci. Ahmednuggur padl.

Dodd tedy odhadl Wellesleyho špatně a to ho znejistělo. Muž, o němž se vyjadřoval posměšně jako o chlapečkovi Wellesleym, provedl dobytí města překvapivým a odvážným způsobem. Bylo to něco, co Dodd od Wellesleyho nečekal a co si od něj nepřál. Přál si opatrného Wellesleyho, protože opatrného nepřítele lze snadněji porazit. Jenže generál místo opatrnosti projevil vůči obráncům Ahmednugguru hluboké pohrdání a odvážil se útoku, který bylo možné lehce odrazit. O tom Dodd nepochyboval, neboť zteč byla vedena pouze čtyřmi žebři, a právě tato okolnost, spolu s rychlostí, s jakou bylo město dobyto, a minimem ztrát, činila vítězství Britů ještě

trpčím a víc ponižujícím. Naznačovalo to, že generál sir Arthur Wellesley má mnohem víc sebedůvěry, než by odpovídalo jeho věku a zkušenostem, a že ho Dodd zřejmě podcenil. A to Dodda znepokojilo. Jeho rozhodnutí dezertovat k Pohlmannovu vojsku bylo vynucené okolnostmi, ale on toho nelitoval, neboť bylo dobře známo, že evropští důstojníci, kteří slouží maráthským knížatům, jsou královsky placeni, nehledě na to, že maráthská vojska jsou počtem mnohem silnější než vojska britská, a lze tedy očekávat, že v této válce zvítězí. Jenže teď, když Britové opět prokázali svou nezdolnost, se Doddovi královská odměna za vítězství nezdála tak jistá. Dokonce si připustil, že by se v maráthském vojsku mohl dočkat porážky a potupného útěku.

A tak, když ujížděl z dobytého města a přemýšlel o tom, co se stalo, tíhl Dodd k tomu, aby připsal Wellesleyho náhlý úspěch štěstí začátečníka. Sám sebe přesvědčoval, že takto provedená eskaláda bylo bláznivé riziko, za něž sklidil Wellesley nespravedlivou odměnu v podobě vítězství, a utěšoval se, že úspěch této zbrklé strategie by mohl Wellesleyho svádět k dalším zbrklým kouskům, za které už bude nepochybně potrestán. Tímto způsobem se Dodd snažil objevit ve špatném to dobré.

Kapitán Joubert však na dobytí Ahmednugguru Brity nemohl najít nic dobrého. Jel hned za Doddem, neustále se v sedle otáčel a hledal pohledem mezi davem běženců Simoniny bílé šaty. Avšak po jeho ženě nebylo ani stopy, stejně jako po poručíku Silliérovi, a zklamání, které Pierre Joubert pokaždé pocítil, bylo čím dál nesnesitelnější. V koutku oka ho svědila slza a pak, když si náhle představil, že jeho Simona mohla být znásilněna hordou zdivočelých vojáků, mu slza sklouzla po tváři dolů.

„Proč, k čertu, bulíte?“ zeptal se ho hrubě Dodd.

„Něco mi spadlo do oka,“ odpověděl Joubert. Přál si být pevnější, ale věděl, že jím Angličan pohrdá a záměrně ho ponižuje, a nenacházel v sobě sílu jeho šikanování snášet. Po pravdě řečeno Pierre Joubert se cítil ponižován po většinu svého života. Jeho malá postava a ustrašená povaha k tomu téměř vybízely, a když jeho pluk ve Francii dostal za úkol najít někoho, kdo by mohl být vyslán do Indie jako poradce mahárádži Gválijaru Sindhiji, padla volba na něj.

Vybrali jeho, Jouberta, jediného důstojníka, který nebude nikomu chybět. Ale toto nepopulární přidělení mu přineslo jedno velké štěstí, když se jeho loď na cestě do Indie zastavila na íle de France. Tam se setkal se Simonou, dvořil se jí, získal ji a byl hrdý, velmi hrdý, na to, že ji má, neboť viděl, že ji i ostatní muži shledávají přitažlivou, a určitě by si tuto pomyslnou lichotku náležitě vychutnával, kdyby nevěděl, jak je jeho žena nešťastná. Říkal si, že to jsou jen takové Simoniny rozmary vyvolané novým prostředím a horkým indickým podnebím. Utěšoval se, že za rok za dva ho povolají zpět do Francie a tam se bude Simona cítit uprostřed jeho velké rodiny spokojená. Stane se matkou, naučí se pečovat o dům a smíří se s klidným a spokojeným životem bez vzruchu. To všechno by stále ještě mohlo být…, pokud přežila dobytí Ahmednugguru. Pobídl koně a dostal se na úroveň svého velitele. „Měl jste pravdu, plukovníku," řekl váhavě. „Bojem bychom nic nezískali." Nešlo mu o nic jiného, než aby rozhovorem s Doddem zaplašil svíravý strach o Simonu.

Dodd jeho kompliment přijal se samolibým zamručením a přiměl se k několika účastným slovům. „Je mi líto, že nevíte, co se stalo s madam Joubertovou."

„Jsem si jist, že nás o ní budou Britové informovat," řekl Joubert. Chytil se naděje, že se Simony ujal nějaký galantní důstojník.

„Na druhou stranu nejlepší voják je voják bez ženy," dodal Dodd a otočil se v sedle, aby přehlédl zadní voj. „Sikalova rota se opožďuje," prohlásil. „Řekněte těm loudalům, ať přidají do kroku." Chvíli sledoval, jak Joubert odjíždí, pak pobídl koně a dojel čelo kolony, kde pochodovali jeho vojáci s nasazenými bajonety a nabitými mušketami.

Pluk sice unikl z Ahmednugguru, ale ještě nebyl mimo nebezpečí. Mohly ho ohrozit britské a maráthské jízdní oddíly, které před pádem města objely hradby, aby pronásledovaly každého z posádky, komu by se podařilo Ahmednuggur opustit. Tito jezdci nyní mohli napadat oba boky jeho kolony, i když to zase žádná velká hrozba nebyla. Kromě jeho pluku uteklo z města spousta dalších vojáků, a protože ti netáhli v uspořádaných útvarech, byli mnohem snadnějším terčem pro jezdce, kteří kolem uprchlíků kroužili a vrhali

se na ně jako hejno supů. Dodd viděl, jak do roztroušených hloučků sekají šavlemi a bodají kopími, ale kdyby se přiblížili k řadám jeho bílokabátníků, byl připraven vydat povel k obraně. Věděl, že v takových situacích obvykle stačí pouhá hrozba hromadné salvy, aby se jezdci obrátili a hledali si snadnější objekty k útoku. Zatím toho však nebylo třeba, neboť se žádný z jezdců ani nepřiblížil na dostřel pistole. V jednom okamžiku, kdy se pluk nacházel asi dvě míle na sever od města, se ho jedna odvážnější švadrona britských dragounů pokusila zastavit, ale Dodd poručil obsluze dvou malých děl, aby vypřáhla a připravila se k palbě, a i jejich maličké, uboze malé koule, které poskakovaly po tvrdé vyprahlé zemi, stačily jezdce v modrých kabátech postrašit tak, že obrátili a hledali jiný směr, z něhož by mohli pochodující vojsko napadnout. Dodd ještě zesílil hrozbu tím, že poručil rotě, jež pochodovala v čele kolony, aby vypálila salvu z mušket, a i když to bylo na velkou vzdálenost, přesto jeden z jezdců sletěl ze sedla. Dodd pak sledoval jezdce ujíždějící pryč a pocítil nával hrdosti na svůj nový pluk. To bylo poprvé, kdy viděl své vojáky v akci, a třebaže je roztroušené jízdní oddíly mohly stěží vážně ohrozit, ocenil klid, rozhodnost a profesionalitu, s níž nepřítele odrazili. Nikdo nespěchal, nikdo ve zmatku nevystřelil s nabijákem v hlavni a při odchodu z města se nikdo nezdráhal vystřelit do davu obyvatel, který jim mohl znemožnit přístup k severní bráně. Napadlo ho, že když je třeba, postaví se jeho vojáci nepřáteli jako bránící se kobra, a to mu vnuklo myšlenku. Kobry! Tak svůj pluk pojmenuje. Uvažoval, jestli by tohle jméno jeho vojáky inspirovalo, a naopak nepřítele děsilo. Doddovy kobry! Líbilo se mu to čím dál víc.

Brzy nechali všechny pronásledovatele daleko za sebou, navíc se k pluku připojily aspoň čtyři stovky bojovníků z killadarovy posádky, většinou Arabové, a on je přivítal, neboť věděl, že čím víc mužů z Ahmednugguru odvede, tím víc se zavděčí plukovníku Pohlmannovi. Krátce po poledni došla kolona na návrší, z kterého se otevíral výhled na rozlehlou lávovou plošinu Deccan, v níž se v zamlžené dálce klikatil vyprahlou krajinou hnědavý tok řeky Godavery. Na jejím druhém břehu už budou v bezpečí. Dodd se ohlédl. Žádné pronásledovatele neviděl, ale věděl, že nebude dlouho trvat a opět se nějaká švadrona objeví. Přesto se rozhodl zastavit, aby

si jeho lidé mohli chvíli odpočinout. Někteří z Arabů byli na koních a Dodd je poslal napřed, aby našli vesnici, v níž by mohl pro pluk získat jídlo. Počítal, že se bude muset ještě před Godavery utábořit na noc, ale ráno snad najdou brod, přes který by se dostali na druhý břeh, a pak už by zbýval den nebo nanejvýš dva dny pochodu a vstoupí s vlajícími zástavami do Pohlmannova tábora. Ahmednuggur sice padl jako ztrouchnivělý kmen, ale on dokázal odvést pluk se ztrátou pouhých dvanácti mužů. I těch byla samozřejmě škoda, třebaže ztráty poručíka Silliéra mu zase tak moc líto nebylo. Zato velmi litoval, že v dobytém městě zůstala Simona Joubertová. Cítil sice, že ho ta žena nemá ráda, ale přesto si vychutnával představu, že by mohl navzdory tomu nasadit jejímu politováníhodnému manželovi parohy. Teď však musel na něco takového zapomenout nebo to aspoň odložit. Ale na tom nezáleželo. Důležité bylo, že zachránil svůj pluk, včetně děl, a budoucnost slibovala výnosnou službu pro něj i pro vojáky.

William Dodd tedy táhl na sever a byl spokojený.

Simona Joubertová zavedla Sharpa do bytu o třech malých místnostech v horním podlaží domu, v němž to páchlo, jako by patřil koželuhovi. V jedné místnosti byl stůl a čtyři židle, každá jiná, z nichž dvě drancíři rozbili, v druhé stála velká sedací vana a ve třetí ležely na zemi dva slamníky, nyní ovšem rozpárané, takže všude kolem se válely chuchvalce slámy. „Myslel jsem, že důstojník v Sindhijových službách má peněz, že neví co s nima," poznamenal udiveně Sharpe, když malý, nuzně zařízený byt uviděl.

Simona se posadila na jednu z nepoškozených židlí a zdálo se, že opět nemá daleko k slzám. „Pierre není námezdný voják, jenom Sindhijův poradce," řekla. „Proto je placený z Francie, navíc všechno, co takhle vydělá, šetří."

„Nezdá se, že by byl ochoten vydávat peníze za pohodlí," pokýval hlavou Sharpe. „Kde máte sluhy?"

„Dole. Slouží i domácímu."

Ve stáji, kam zavedl Simonina koně, viděl Sharpe koště, a tak pro něj došel. Nabral také u studny do džberu vodu, a když se vrátil s obojím nahoru, našel Simonu s tváří v dlaních. Pustil se tedy do

uklízení sám. Ti, co tu hledali lup, použili vanu jako latrínu, takže začal tím, že vylil a vymetl její obsah z okna do uličky. Pak ještě vanu vymyl vodou a vytřel špinavým ručníkem, aby se opět dala použít k účelu, k němuž byla určena.

„Domácí si té vany náramně cení," řekla Simona, když se objevila ve dveřích a chvíli ho pozorovala. „Museli jsme mu za ni zvlášť připlácet."

„Já jsem se nikdy v ničem takovým nekoupal," prohlásil Sharpe a plácl do okraje plechové pozinkované nádoby dlaní. Zřejmě ji musel někdo přivézt z Evropy, protože byla z vnější strany pomalovaná loděmi s ráhnovými plachtami. „Jak ji plníte?" zeptal se.

„To dělají sluhové. Ale trvá to dlouho a voda je pak obvykle studená."

„Řeknu jim, aby vám připravili lázeň, jestli chcete."

Pokrčila rameny, jako by jí to bylo jedno. „Ale nejdřív bychom se měli najíst."

„A kdo vám vaří? Taky ti sluhové dole?"

‚Ano. Ale jídlo si musíme kupovat sami," řekla a dotkla se taštičky, kterou měla pověšenou u pasu.

„S penězi si nedělejte starost, drahoušku," prohlásil Sharpe. „Umíte šít?"

„Šití jsem měla v zavazadlech."

„Já nějaký šití mám," zasmál se. Zametl v ložnici, nacpal roztroušenou slámu do slamníků a pak dal své pouzdro s jehlami a nitěmi Simoně, aby je sešila. Ve městě byl nyní klid. Ti, co přežili, se před dobyvateli schovávali, ale přesto se Sharpovi podařilo vyměnit hrst nábojů za chleba, trochu čočky a pár plodů manga. Dvakrát ho při tom zastavila hlídka červenokabátníků a sepoyů, ale seržantské proužky a jméno plukovníka McCandlesse je pokaždé přesvědčilo, že není zloděj. Našel také tělo Araba, kterého zastřelili u vchodu do dvora, do něhož se uchýlil se Simonou, a stáhl mu jezdecké boty. Byly to krásné boty z červené kůže s ostruhami ve tvaru jestřábích spárů a Sharpe jen doufal, že mu budou dobře. O pár metrů dál našel hedvábné sárí, které tam zřejmě pohodili zloději, když zjistili, že jim k ničemu není. Sebral balík látky a vrátil se do Simonina bytu.

Otevřel dveře nohou, neboť měl ruce plné. „Sehnal jsem vám dokonce i prostěradlo," zahlaholil, ale pak rychle balík látky pustil, protože z ložnice zaslechl Simonin křik. Vrazil tam a uviděl tři Indy, kteří se právě otočili. Jeden byl starší muž v tmavé tunice bohatě vyšívané květinovými vzory, zatímco mladší dva měli prosté bílé tuniky. „Co je?" zeptal se Sharpe Simony. „Ohrožují vás?"

Starší muž šlehl po Sharpovi zlým pohledem a vychrlil na něj proud slov v maráthštině.

„Zavři zobák!" okřikl ho Sharpe. „Já mluvím s dámou."

„To je domácí," řekla Simona a ukázala na muže ve vyšívané tunice.

„Chce vás vyhodit?" zeptal se Sharpe a Simona přikývla. „Zřejmě si myslí, že by mu britští důstojníci dali za tenhle kutloch víc, co?" řekl Sharpe. Položil jídlo na zem a pomalu přistoupil k majiteli domu. „Chtěl bys z toho vyrazit větší peníze, je to tak?"

Ind o krok ustoupil a řekl něco svým dvěma sluhům. Ti se rozestoupili, aby mohli napadnout červenokabátníka každý z jedné strany, ale Sharpe nečekal a začal sám. Vrazil jednomu loket do břicha, druhému dupl na nohu, pak chytil oba za tuniky a srazil jim hlavy dohromady, až to zadunělo. Potom je pustil, a když oba odvrávorali, vytáhl bajonet a usmál se na domácího. „Dáma se chce vykoupat, rozumíš? Vykoupat," kývl hlavou směrem k místnosti, kde byla vana. „A chce tam mít teplou vodu, ty zatracenej mamonáři. Teplou, až se z ní bude kouřit. A taky chce jídlo," ukázal na ubohou hromádku potravin, které přinesl. „Uvař to, a až se najíme, můžeme si promluvit. Ale jestli budeš mít nějaký požadavky k dámě, řekneš je nejdřív mně. Rozumíš?"

Jeden ze sluhů se už vzpamatoval a chtěl zasáhnout, ale nenapadlo ho nic rozumnějšího, než že se pokusil Sharpa od svého pána odstrčit. Byl to vysoký a silný mladík, ale neměl Sharpovy bojové zkušenosti ani jeho zuřivost. Sharpe ho udeřil pěstí do obličeje, druhou ránu mu zasadil do břicha, pak mu vrazil koleno mezi nohy, a když sluha v předklonu odvrávoral, šel za ním, a narovnal ho hákem zespodu do brady, přičemž poslední ránou ho zahnal až na malý balkónek na vrcholu venkovních schodů. „ Zpřerážej si hnáty, mizero!" zařval a svrhl sluhu přes zábradlí. Ještě

zaslechl temné žuchnutí a výkřik, ale to už se vracel do ložnice. „Ještě je tu ňákej problém, kterej jsme nevyřešili?“ zeptal se klidně domácího.

Muž zjevně nerozuměl ani slovo anglicky, ale teď rozuměl Sharpovi dobře. Žádný nevyřešený problém nebyl. Vycouval z místnosti a jeho druhý sluha ho následoval. Sharpe vyšel za nimi na schody. „Tady je to jídlo,“ řekl a vrazil zastrašenému domácímu do rukou chleba, čočku a ovoce. „A taky je třeba vyhřebelcovat a napojit koně madam Joubertové. A dát mu nažrat. Koně, tam…,“ ukázal na dvůr. Sluha, kterého shodil dolů, se doplazil k protější zdi uličky, opřel se o ni a utíral si krev z nosu. Sharpe na něj ještě plivl, aby si nestěžoval, že dostal málo, a vrátil se dovnitř. „Nikdy jsem neměl rád domácí,“ prohlásil klidně.

Simona se zasmála, ale hned zase zvážněla, jako by dostala strach, že se jim domácí může krutě pomstít. „Pierre se ho bál,“ řekla. „Ten člověk ví, že jsme chudí.“

„Nejste chudá, drahoušku, aspoň ne, když jste se mnou,“ řekl Sharpe.

„Chcete říct, že jste bohatý?“ Zkoumavě na něho pohlédla. „Rich Richard?“ zažertovala.

„Bohatší, než si dovedete představit, drahoušku,“ odpověděl. „Kolik těch nití zbylo?“

„Nití? Aha, z vašeho šití. Ještě hodně. Proč?“

„Protože mi budete muset udělat jistou laskavost,“ řekl. Sundal batoh, rozepnul si opasek a svlékl kabát. „Já sice mám šití, ale tak dobře jako vy to s jehlou neumím,“ vysvětlil. „Nějakou tu záplatu si přišít dovedu, ale teď potřebuju udělat trochu jemnější krejčovskou práci. A dobře, aby to nebylo poznat.“ Posadil se a Simona, zvědavá, co se bude dít, si sedla proti němu a se zaujetím sledovala, jak vysypává na zem obsah batohu. Měl v něm dvě košile na převlečení, dvoje čisté ponožky, černidlo na boty, kartáč a plechovku s moukou na vlasy, třebaže si je od chvíle, kdy odjel s McCandlessem ze Seringapatamu, ani jednou nepoprášil. Pak vytáhl svůj stojací límec, stejně nevyužitý jako mouka, a dále svazek Gulliverových cest, který mu dal poručík Lawford, aby se mohl cvičit ve čtení. Ani na to mu

nezbýval čas a kniha byla provlhlá a už v ní chybělo pár listů. „Vy umíte číst?“ zeptala se Simona a dotkla se knihy.

„Jo,“ přikývl. „Ale ne moc dobře.“

„Já ráda čtu.“

„Tak mně můžete pomoct, abych se ve čtení zlepšil, hm?“ řekl. Ještě vytáhl složený kousek kůže, kterou měl na opravu bot, a vrstvu pytloviny a potom vyklopil zbývající obsah batohu na stůl. Simona vydechla úžasem. Po stole se rozkutálely rubíny, smaragdy a perly, pak vypadly kousky zlata a další smaragdy a safíry a diamanty a nakonec rubín, velký jako polovina slepičího vejce. „Tohle je zase můj problém,“ začal jí vysvětlovat. „Musíme dát Sindhijovi lekci, na jakou nezapomene, a když půjdeme do bitvy, nebudeme s sebou žádný batohy tahat, protože by nám v boji překážely, chápete? No a proto v něm nechci tyhle kamínky nechat, protože by mně je ňákej bastard, co nám bude batohy hlídat, ukradl.“

Simona se chvíli váhavě dotýkala prstem kamenů, jako by se chtěla ujistit, že se jí to nezdá, a pak na něj pohlédla s naprostým úžasem v očích. Sharpe si nebyl jistý, zda dělá dobře, když jí své bohatství ukazuje, protože takové věci je lépe držet v naprosté tajnosti, ale vyhrála v něm ješitnost, která ho nutila, aby se pokusil udělat na ni dojem. A z jejího výrazu bylo zřejmé, že se mu to dokonale podařilo. „To je všechno vaše?“ zeptala se.

„Všechno moje,“ přikývl.

Zakroutila blonďatou hlavou, jako by tomu nemohla uvěřit, a začala kameny sestavovat do šiků jako generál vojsko před bitvou. Za chvíli měla před sebou malé oddíly smaragdů, rubínů a perel, potom rotu safírů a rojnici diamantů a všem velel veliký rubín. „Tenhle patřil sultánu Típúovi,“ řekl Sharpe. „Měl ho v klobouku.“

„Típúovi? Ale ten už je mrtvý, ne?“ zeptala se Simona.

„Je. A zabil jsem ho já,“ prohlásil Sharpe hrdě. „Vlastně to nebyl klobouk, ale takovej ten jejich…, jak se tomu říká? Turban! V turbanu ho měl. Přesně uprostřed. Počítal, že nemůže zemřít, protože se vykoupal ve fontáně Zum-Zum.“

„Zum-Zum?“ zasmála se Simona.

„To je v Mekce, i když nevím, kde ta Mekka je. Ale na tom nezáleží. Vpálil jsem mu kuli do hlavy, zrovna přes ten jeho klobouk.

To se moh vykoupat třeba v Temži a bylo by mu to platný úplně stejně.“

„Takže vy jste boháč!“ řekla Simona.

Ano, Sharpe byl boháč, ale potíž spočívala v tom, jak zajistit, aby jím zůstal. Neměl čas udělat si falešné dno v novém batohu, který vyfasoval po návratu z Chasalgaonu za ten, co shořel v ohni, a tak v něm měl kameny uložené jen tak volně pod pytlovinou. Vrstvu smaragdů měl také na dně sumky na náboje, kde byly poměrně v bezpečí, ale potřeboval dobrou skrýš i pro ostatní drahokamy. Rozhodl se, že dá několik diamantů Simoně, a ona se nejdřív statečně pokoušela je odmítnout, ale pak je přece jen ostýchavě přijala a jeden z nich si hned přiložila z boku k nosu, kde nosívají šperky bohaté indické ženy. „Jak to vypadá?“ zeptala se.

„Jako zatraceně drahá nudle u nosu,“ odpověděl.

Vyplázla na něho jazyk. „Je to krása,“ povzdechla. Prohlížela si diamant, který byl upevněn na destičce z černého sametu, aby víc vyniklo, jak jiskří, a potom otevřela svou taštičku. „Opravdu mi to dáváte?“

„Vemte si je, děvče, neváhejte.“

„Ale jak to vysvětlím Pierrovi?“

„Řeknete mu, že jste je našla u jednoho mrtvého po boji. Uvidíte, že vám uvěří.“ Pozoroval ji, jak drahokamy schovává. „A ty zbývající potřebuju dobře ukrýt,“ řekl pak. Uvažoval, že by některé drahokamy mohl dát do polní láhve, přestože by v ní štěrchaly, kdyby ji měl prázdnou, a při pití by musel dávat pozor, aby některý nespolkl, ale stále mu zůstávalo dost těch, pro něž zatím žádný úkryt neměl. Ale teď už věděl, kam je schová. Vypáral nožem díru do spodního lemu kabátu a začal do něj jeden po druhém soukat malé rubíny. Takhle by se však kameny sesypávaly najedno místo a bylo by poznat, že v lemuje něco schované, proto si Sharpe vymyslel vylepšení. „Víte, co od vás budu chtít, ne?“ řekl a ukázal na vyboulené místo v lemu.

Pochopila to, vzala jehlu a nit a začala každý kámen obšívat, aby byl uzavřen v malé kapsičce a nemohl se pohybovat. Trvalo jí to celé odpoledne, a když skončila, byl Sharpův kabát málem dvakrát tak těžký. Nejobtížnější však bylo ukrýt obrovský rubín, ale Sharpe to

vyřešil tak, že si odvinul vlasy, vyňal z nich kožený váček, v němž měl jako zátěž několik kulí, a místo nich do něj vložil rubín spolu s dalšími kameny, které ještě zbyly. Simona mu pak opět vlasy kolem váčku ovinula a upevnila. Než se začalo stmívat, bylo všechno Sharpovo bohatství ukryté.

Jedli při světle olejové lampy. Naplnění vany teplou vodou se nedočkali, ale Simona řekla, že se koupala před týdnem, takže se bez toho obejde. Sharpe vyšel na krátkou obchůzku po městě a vrátil se z ní se dvěma hliněnými láhvemi araku, který pak popíjeli. Hovořili spolu, smáli se, až nakonec došel olej v lampě a plamének zablikal a zhasl. Pak už místnost osvětlovaly pouze pruhy světla měsíce, které pronikalo mezi lamelami okenic. Simona zmlkla a Sharpe poznal, že pomýšlí na spaní. „Přinesl jsem vám prostěradlo," řekl a ukázal na sárí.

Pohlédla na něj zpod své blonďaté ofiny. „A kde budete spát vy, seržante Sharpe?" zeptala se.

„Někde hlavu složím, drahoušku," odpověděl.

Bylo to poprvé, co spal v hedvábí, i když si toho ani nevšiml. V každém případě se ukázalo, že nápad dát jí těch pár kamenů nebyl špatný.

Probudilo ho kokrhání kohoutů a krátce nato mu zadunění dvanáctiliberního děla připomnělo, že svět se nezměnil v ráj na zemi a válka pokračuje.

Major Stokes nakonec usoudil, že problém rádžových hodin spočívá v jejich dřevěných dílech, neboť za vlhkého počasí dřevo bobtná a mění rozměry. Právě začal spokojeně uvažovat o tom, že vyrobí nové díly z mosazi, když se ve dveřích jeho kanceláře opět objevil seržant, jemuž cukalo ve tváři. „Vy už jste tu zas?" přivítal ho major. „Zapomněl jsem vaše jméno."

„Hakeswill, pane. Seržant Obadiah Hakeswill."

„Ach… Zkáza Edómu, co?" řekl major a přemýšlel, jestli mosaz odlít, nebo vyvrtat.

„Jakýho Edómu, pane?"

„Obadiah byl prorok, který předpovídal potrestání Edómu, seržante,“ odpověděl major. „Pokud si vzpomínám, hrozil Edómským ohněm a zotročením.“

„Nejspíš k tomu měl svý důvody, pane,“ řekl Hakeswill a tvář mu rozechvělo několikeré škubnutí za sebou. „Stejně jako je mám já. Přijel jsem kvůli seržantu Sharpovi, pane.“

„Bohužel tu není, seržante.“

„Jako že je pryč, pane?“

„Vzali mi ho, seržante. Odvedl si ho jeden plukovník. Kdyby bylo po mém, nechal bych si tu Sharpa navždycky, ale vyžádal si ho plukovník McCandless, a když si plukovník něco zamane, musí se major podřídit. Takže pokud vím, a nevím toho moc, odjeli spolu k vojsku generála Wellesleyho.“ Major mluvil a hrabal se přitom v dřevěné truhle. „Někde tu musí být vrtáky. Vím to jistě, protože se používají na ucpané otvory zápalnic. Ale my jsme to ještě nedělali, ještě jsme je nemuseli převrtávat,“ mumlal si Stokes.

„Říkáte McCandless, pane?“

„Plukovník z Východoindické, ale pořád plukovník. A taky, počítám, budu potřebovat kulatý pilník.“

„Já znám plukovníka McCandlesse, pane,“ řekl Hakeswill a zamračil se. Znal McCandlesse moc dobře, protože se s ním ocitl v podzemních vězeňských kobkách sultána Típúa, a věděl, že ho plukovník nemá zrovna v oblibě. To samo o sobě nic neznamenalo, neboť ani Hakeswill McCandlesse nemiloval, jenže McCandless byl plukovník a major Stokes už řekl, že když si plukovník něco zamane, musejí nižší šarže poslechnout. Takže Sharpie je s McCandlessem, uvažoval Hakeswill o nové situaci. To mohl být problém, i když v tuto chvíli bylo nejdůležitější Sharpa dohonit. Pak se uvidí. „Nevypravujete ňákej konvoj na sever, pane? Myslím k vojsku?“

„Jeden odjíždí zítra,“ řekl Stokes, aby seržantovi aspoň v něčem vyhověl. „Poveze munici. Ale máte nějaké pověření, abyste s nimi mohl jet?“

„Mám, pane, to víte, že mám pověření,“ odpověděl sebejistě Hakeswill a dotkl se koženého pouzdra, v němž uchovával drahocenný rozkaz k zatčení seržanta Sharpa. Měl vztek, že Sharpe není v Seringapatamu, ale poznal, že nemá smysl dávat najevo

rozmrzelost. Hlavní bylo dostihnout kořist, po níž šel, a pak se Bůh opět na Obadiaha Hakeswilla usměje a dopřeje mu to štěstí, aby s Sharpem skoncoval.

Už také vysvětlil podstatu celé věci svým šesti mužům, když spolu popíjeli v jedné seringapatamské krčmě. Do té doby věděli jen to, že mají rozkaz Sharpa zatknout, ale Hakeswill si uvědomil, že je musí informovat podrobněji, pokud od nich chce, aby stáli za ním, zvlášť když s ním teď měli jít na sever, kde Wellesley bojoval s maráthskými vojsky. Hakeswill je všechny považoval za dobré vojáky, což u něj znamenalo, že jsou poslušní svého nadřízeného, dostatečně mazaní a vůbec schopni všeho, ale přesto si musel jejich loajalitu pojistit. „Sharpie je pracháč," řekl jim. „Pije, kdy se mu zachce, a v bordelu je pečenej vařenej. Musí bejt pracháč, jinak to není možný."

„To se nedivte, seržante, když dělá v muničáku," prohlásil vojín Kendrick. „Tam se odjakživa kšeftuje."

„Možná kšeftoval, možná ne, ale nikdy ho nechytili, takže zas tak moc to rozjet nemoh," řekl Hakeswill a ve tváři mu zacukalo. „Chcete vědět pravdu o Dicku Sharpovi? Tak já vám ji povím. On je ten šťastnej parchant, co dostal v Seringapatamu Típúa."

„Blbost, ten to nemoh bejt!" prohlásil Flaherty.

„Tak kdo teda?" vyštěkl Hakeswill. „A proč by Sharpieho udělali hned po bitvě seržantem, takovou nicku, která nemá žádný zkušenosti?"

„Protože dobře bojoval. Tak nám to řekl poručík Lawford."

„Ten zatracenej poručík Lawford," zavrčel Hakeswill nenávistně. „Nebuďte naivní, mládenci. Za dobrý bojování Sharpieho nepovýšili, to bych už musel bejt já generálmajor. Podle mě si ten parchant seržantský frčky koupil."

„Koupil?" nechápal Flaherty a všichni na Hakeswilla zírali.

„Jo, koupil! To dá rozum, že si je nevysloužil žádnejma zásluhama. Peníze zmůžou všechno, mládenci, to si pamatujte. A já vím, jak k nim přišel. Vím to, protože jsem ho jednou sledoval. Zrovna tady v Seringapatamu to bylo. Šel do zlatnický uličky, tam západ do jedny dílny, a když pak zase výpad ven, šel jsem toho zlatníka navštívit. Nechtěl mně říct, o co šlo, tak jsem mu jednu

vrazil – ne moc, jen jsem ho tak přátelsky šťouchnul – a on mně pak ukázal rubín. Takovej," naznačil Hakeswill dvěma prsty velikost třešně. „Prodal mu ho Sharpie. A jak se moh Sharpie k takovýmu kousku dostat, co myslíte?"

„Ukrad ho Típúovi?" řekl Kendrick užasle.

„A víte, kolik jich Típú u sebe měl? Tolik, že je málem nemoh unýst. Byl těma kamenama ověšenej jako vánoční stromeček. A víte, kde teď všechny jsou?"

„Máje Sharpe," vydechl Flaherty.

„Přesně tak, vojíne Flaherty," přikývl Hakeswill. „Má je zašitý v lemu uniformy, nastrkaný v botách, v sumce na náboje, v klobouku a já nevím kde ještě. Nosí to s sebou, mládenci, celý obrovský bohatství, a proto po něm jdem, ne abysme ho dostali zpátky k batalionu. Je vám to jasný?"

Všech šest mužů zíralo na Hakeswilla jako u vytržení. Věděli, že si je vybral, protože jsou jeho oblíbenci, a všichni mu byli za něco zavázáni, ale teď jim jejich seržant poskytoval další důvod k vděčnosti. „Takže se šábnem rovným dílem, seržante?" zeptal se vojín Lowry.

„Cože? Rovným dílem? Vy jste, člověče, upad na hlavu, nebo co? Nebejt mě a mý laskavosti, neměli byste šanci na žádnej díl, vůbec na žádnej! Kdo vás na tenhle výlet vybral, co?"

„Vy, seržante."

„Samozřejmě že já, kdo jinej? Z čirý laskavosti svýho srdce. A vy se mně za to odvděčujete tím, že chcete rovnej díl." Hakeswillova tvář se rozechvěla sérií záškubů. „Mám sto chutí vás poslat zpátky, Lowry. Taková nevděčnost!" dodal téměř hořce, jako by se to hluboce dotklo jeho citů, a zakroutil hlavou. „Rovnej díl! Něco takovýho jsem ještě neslyšel. Svůj díl dostanete, to jo, ale spravedlivej." Vytáhl papír s písemným rozkazem k Sharpovu zatčení a uhladil ho na stole. „Tak se podívejte, mládenci," řekl, „polovina půjde mně a tu druhou si můžete rozdělit. Rovným dílem." Odmlčel se a šťouchl Lowryho do hrudi. „Takže jo, rovným dílem. Ale já si vemu polovinu – tak to má bejt, tak se praví v Písmu." Složil papír a opatrně ho uložil zpátky do sumky. „Zastřelenej na útěku," řekl a zazubil se. „Čtyři roky jsem na tuhle příležitost čekal,

mládenci, čtyři zatraceně dlouhý roky.“ Odmlčel se a chvíli o něčem dumal „Předhodil mě tygrům, parchant jeden!“ Tvář se mu při té vzpomínce zkřivila a svaly v ní sebou znovu křečovitě zacukaly. „Ale přepočítal se. Nerozsápaly mě, ty bestie. Nesežraly mě. A víte proč? Protože já nemůžu umřít. Jsem poznamenanej Bohem, tak se praví v Písmu.“

Šest vojínů sedělo a mlčelo. Je to cvok, myslel si každý z nich, to se pozná už podle toho cukání. A když ho ještě člověk poslouchá… Prostě totální cvok.

Cvoky ani verbíři neberou, ale Hakeswilla vzali a udělali z něj seržanta – zlovolného, mocného a nezničitelného. Sharpe ho předhodil Típúovým tygrům, ale ti jsou dávno mrtví a Hakeswill stále žije. Bylo zlé mít v něm nepřítele a ten papír, který si tak pečlivě schoval do sumky, vydával Sharpa do jeho moci. Do moci hnané nenávistí a teď navíc touhou po penězích. Stačilo mu jet na sever, najít Wellesleyho vojsko, vytáhnout rozkaz k zatčení a pak Sharpa ve vhodnou chvíli okrást a zbavit se ho. Obadiah Hakeswill se zatetelil štěstím, když si to představil. Sharpovo bohatství bylo tak blízko, že už ho skoro mohl začít utrácet. „Dostanu ho,“ zamumlal si pro sebe. „Dostanu ho a pak se vychčiju na jeho mrtvolu. To ho naučí, parchanta!“

Ráno opustilo sedm mužů Seringapatam a zamířilo na sever.

KAPITOLA 5

Sharpovi se kupodivu ulevilo, když ho plukovník McCandless druhý den ráno našel, neboť v malém bytě v prvním poschodí panovala rozpačitá nálada. Simona se zřejmě cítila zahanbená, a když se na ni Sharpe pokusil promluvit, zakroutila hlavou a uhnula před jeho pohledem. Pak se přece jen rozmluvila a snažila se mu vysvětlit, jak se cítí, přitom blábolila cosi o araku a drahokamech a taky o svém zklamání z manželství. Těžko hledala v angličtině vhodná slova, i když nebylo třeba vůbec žádných slov, aby Sharpe pochopil, že lituje toho, co se v noci stalo. Proto byl rád, když zaslechl v uličce pod okny McCandlessův hlas. „Mám dojem, že jsem vám řekl, abyste mi dal vědět, kde jste," spustil na něj plukovník, když se Sharpe objevil na vrcholu schodů.

„Taky jsem to udělal, pane," lhal Sharpe. „Řekl jsem podporučíkovi z osmasedmdesátýho, aby vás našel, pane."

„Žádný podporučík za mnou nebyl," brumlal McCandless, když vystupoval po schodech nahoru. „Chcete mi říct, že jste strávil noc sám s tou ženou, seržante?"

„Řekl jste mně, abych ji chránil, pane."

„Ale neřekl jsem vám, abyste dával v sázku její pověst. Měl jste mě vyhledat."

„Nechtěl jsem vás obtěžovat, pane."

„Služba není nikdy obtěžování, Sharpe, to si pamatujte," hudral McCandless, když vystoupil na malý balkónek na vrcholu schodiště. „Generál projevil přání povečeřet s madam Joubertovou a já jsem mu musel namluvit, že je indisponovaná. Musel jsem lhát, Sharpe!" Plukovník byl tím tak rozhořčený, že bodl Sharpa ukazovákem do

hrudi. „Ale co jsem měl dělat? Přece jsem mu nemohl říct, že jsem ji nechal samotnou s nějakým seržantem!“

„Omlouvám se, pane.“

„Doufám, že aspoň nedošlo k ničemu, co by… zkrátka co by poškodilo její pověst,“ dodal McCandless zdráhavě, smekl klobouk a následoval Sharpa do obývacího pokoje. Simona seděla u stolu. „Dobré ráno, madam,“ zahlaholil plukovník. „Doufám, že jste se dobře vyspala.“

„Ano, plukovníku,“ hlesla a zarděla se. Naštěstí si McCandless jejího ruměnce buď nevšiml, nebo byl v těchto otázkách natolik naivní, že si ho nedokázal správně vyložit.

„Mám pro vás dobré zprávy, madam,“ pokračoval. „Generál Wellesley souhlasí s tím, abyste se opět připojila ke svému manželovi. Je tu ovšem jeden problém.“ Nyní to byl zase plukovník, kdo zrudl. „Nemohu vám poskytnout žádnou gardedámu, madam, a vy nemáte služebnou. Ujišťuji vás, že se můžete naprosto spolehnout na mou čest, ale váš manžel by mohl mít námitky, pokud byste cestovala bez ženské společnice.“

„Ne,“ zavrtěla Simona hlavou. „Pierre žádné námitky mít nebude, plukovníku.“

„Ručím vám za to, že se k vám bude seržant Sharpe chovat jako džentlmen,“ řekl McCandless.

„O tom nepochybuji, plukovníku,“ odpověděla Simona a vrhla na Sharpa plachý pohled.

„Výborně!“ zahlaholil McCandless se zjevnou úlevou, že už je ta ožehavá otázka vyřešená, a plácl si rohovým kloboukem po noze. „Opět nepršelo,“ prohlásil po chvíli. „Dokonce si troufám říct, že nás čeká horký den. Bude vám stačit hodina, abyste se připravila na cestu, madam?“

„Stihnu to i dřív, plukovníku.“

„Tak moc zase nespěcháme. Hodina stačí. Prokázala byste mi tedy tu čest a setkala se se mnou za hodinu u severní brány? Pro vás, Sharpe, budu mít vašeho koně.“

Za hodinu vyjeli z města a kolem baterie děl v palebných postech, připravených ke střelbě proti valům nedaleké pevnosti, zamířili na sever. Baterie sestávala pouze ze čtyř dvanáctiliberních

děl, která mohla stěží zeď pevnosti poškodit, natož v ní vytvořit průlom, ale generál Wellesley počítal s tím, že rychlý pád Ahmednugguru nepřidal obráncům na odhodlání a několik výstřelů, i když jen dvanáctiliberních, by je mohlo přesvědčit, aby se vzdali. Děla zahájila palbu už za úsvitu, ale výstřely byly sporadické a teprve chvíli po tom, co McCandless se Simonou Joubertovou a doprovodem vyjeli z města, vypálila všechna najednou a Simonin kůň polekaně uskočil stranou. Simona, která měla dámské sedlo a seděla na koni bokem, jela hned za plukovníkem, zatímco Sevajee se svými lidmi skupinu uzavíral. Sharpe měl konečně jezdecké boty – vysoké, z červené kůže, s kovovými ostruhami , které stáhl mrtvému Arabovi.

Občas se ohlédl k městu a v jednu chvíli uviděl, že z ústí jednoho děla vyfoukl oblak kouře, o vteřinu později se ozvala dunivá rána a za další okamžik bouchla jinak znějící rána, jak koule narazila do zdi pevnosti. Pak vystřelila zbývající tři děla a Sharpe si představil syčení páry po tom, co dělostřelci vylili na rozpálenou hlaveň vědro vody. Také na červených hradbách pevnosti se objevovaly obláčky kouře z děl obránců, ale Wellesleyho ženisté britská děla hluboko zakopali, navíc před ně navršili hliněný val, a tak neměla palba z pevnosti pražádný účinek. Potom už McCandlessova skupina zatočila kolem menšího háje a pohled na město jim zakryly stromy. Výstřely děl však bylo slyšet dál, i když postupně slábly, jak se skupina vzdalovala od města, až k nim nakonec doléhalo jen nezřetelné dunění připomínající vzdálenou bouři. A když potom sestoupili po svahu do doliny, utichlo zcela.

Jeli většinou mlčky. Plukovník McCandless nebyl zběhlý v rozhovorech se ženami a nevěděl, co manželce kapitána Jouberta říct, a ta zase byla stále uzavřená do sebe. Sharpe seji sice občas snažil rozveselit, ale pak poznal, že ji jeho neobratné pokusy o žerty ještě víc skličují, a zmlkl i on. Ženy jsou záhadná stvoření, kterým není lehké rozumět, pomyslel si. Během noci se k němu Simona tiskla jako topící se ke svému zachránci, ale s příchodem prvního světla se zřejmě rozhodla, že se raději utopí.

„Jezdci po pravé straně, seržante,“ ozval se náhle McCandless, jako by Sharpovi vyčítal, že je nespatřil dřív on. „Zřejmě to jsou naši, ale mohou to být i nepřátelé.“

Sharpe se zahleděl k východu. „Ano, jsou to naši, pane,“ zvolal a pobídl koně, aby dojel na plukovníkovu úroveň. Jeden ze vzdálené skupiny jezdců nesl vlajku a Sharpovy mladé oči ji rozeznaly. Ostatně nebylo těžké poznat na dálku novou britskou vlajku, protože od nedávného začlenění Irska do Velké Británie k ní byl přidán velký červený úhlopříčný kříž, a třebaže její nové provedení vypadalo podivně cize, dodávalo jí na výraznosti.

Jízdní oddíl, za nímž se táhl chvost zvířeného prachu, mířil k nim. Sevajee jim vyjel se svými muži vstříc a Sharpe viděl, že se obě skupiny velmi přátelsky pozdravily. Ukázalo se, že cizí jezdci jsou brindarriové z maráthských států, kteří se, podobně jako Sevajee, dali na stranu Britů proti Sindhijovi. Žoldnéřům, kterých bylo asi šedesát, velel britský důstojník a stejně jako Sevajeeho muži byli ozbrojeni kopími, tulwary, puškami s křesacím nebo doutnákovým zámkem, pistolemi a luky a šípy. Neměli uniformy, ale pár jezdců mělo náprsní krunýř a většina kovové helmy ověnčené peřím nebo chocholy z koňských žíní. Důstojník v hodnosti kapitána dragounů pak přijel k McCandlessovi a hlásil mu, že viděl na vzdálené straně řeky Godavery batalion bílokabátníků. „Nesnažili jsme se k nim přiblížit, pane, protože nevypadali moc přátelsky,“ řekl.

„Ale jste si jistý, že měli bílé kabáty?“

„Naprosto jistý, pane,“ odpověděl kapitán a potvrdil tak, že Dodd už zřejmě se svým plukem překročil řeku. Kapitán ještě dodal, že mluvil s obchodníky s obilím, kteří přešli přes Godavery ze severu, a ti mu řekli, že Pohlmannovo compoo má tábor v blízkosti Aurungabadu. Toto město patřilo Hajdarábádu, ale obchodníci neviděli žádné náznaky toho, že by se Maráthští připravovali město obléhat a dobýt. Kapitán pak obrátil koně, aby se svým jízdním oddílem pokračoval na jih a předal zprávu generálu Wellesleymu. „Přeji vám pěkný den, plukovníku. K vašim službám, madam,“ rozloučil se s nimi, dotkl se prsty klobouku a v čele svých mužů odjel.

McCandless rozhodl, že noc stráví ještě na jižním břehu Godavery, a Sharpe připravil pro Simonu ze dvou koňských pokrývek provizorní stan. Sevajee a jeho lidé se utábořili na strmém srázu nad řekou asi dvě stě metrů od stanu a Sharpe s McCandlessem se uložili vedle něj. V řece bylo dost vody, stále však nedosahovala k vrcholu přilehlých břehů koryta, které vyhloubily v ploché krajině každoročně se opakující záplavy. Sharpe usoudil, že řeka je asi v polovici svého běžného monzunového stavu. Kdyby přece jen nastal letošní opožděný monzun, rozvodnila by se Godavery ve vířící vodní živel, který se valí krajem v šíři čtyř set metrů. Ale i v dnešním stavu představovala řeka obtížnou překážku. „Je moc hluboká na to, abychom ji přebrodili," řekl McCandless, když zapadlo slunce.

„Navíc se zdá, že v ní je pěkně silnej proud, pane."

„Taky jsem si všiml. Kdyby někoho z nás strhl, už z něj živý nevyvázne."

„Jak se teda dostala na druhou stranu celá armáda, pane?"

„S obtížemi, Sharpe, nepochybně s obtížemi. Ale s disciplínou se vždycky všechny obtíže překonají. Když se dostal na druhou stranu Dodd, dokážeme to i my." McCandless se snažil číst v Bibli, ale pokračující soumrak mu to dál nedovolil, a tak knihu zavřel. Simona s nimi snědla skrovnou večeři, ale stále byla uzavřená a McCandless byl rád, že po chvíli odešla do stanu a uložila se k spánku. „Ženy do všeho vnášejí zmatek a zmar," povzdechl smutně.

„Myslíte, pane?"

„Zmatek a zmar," opakoval McCandless záhadně. V záři ohně připomínala jeho vyhublá asketická tvář umrlčí masku. Chvíli mlčel a potom zakroutil hlavou. „Je to horkem, Sharpe, o tom jsem přesvědčen. Čím člověk cestuje dál na jih, tím vidí víc hříchu vyvolávaného ženským pohlavím. Ostatně dává to smysl. V pekle je horko a peklo je místo, kam hřích směřuje."

„Myslíte tedy, že na nebesích je chladno, pane?"

„Chladno snad ne, ale svěže," odpověděl plukovník vážným tónem. „Asi jako ve Skotsku, tak si to představuju. V každém případě ne horko jako v Indii. Mám dojem, že zdejší podnebí má na některé ženy silný vliv. Něco v nich uvolňuje." Odmlčel se a zřejmě zvažoval, jestli už neřekl příliš moc. „Myslím, že Indie není vhodné

místo pro evropské ženy," pokračoval po chvíli, „a budu rád, až se madam Joubertové zbavíme. Přesto nemohu popřít, že se nám její situace, pro ni jistě nepříjemná, hodí, protože nám umožní podívat se na poručíka Dodda."

Sharpe posunul zpola ohořelý kus dřeva doprostřed ohně a ze žhavého popela vyprskly jiskry. „Takhle se chcete Dodda zmocnit?" zeptal se. „Proto vezeme madam Joubertovou k jejímu manželovi?"

McCandless zavrtěl hlavou. „Pochybuju, že by to takhle šlo, Sharpe. Spíš téhle Bohem seslané příležitosti využijeme k tomu, abychom si obhlédli nepřítele. Naše vojsko vstoupí na nebezpečné teritorium. V žádné indické zemi nejsou schopni shromáždit tak velké vojsko jako v Maráthu, přičemž nás je tak strašlivě málo. Proto potřebujeme vědět o nepříteli co nejvíc, Sharpe. Takže až tam budeme, mějte oči otevřené. Snažte se zjistit, kolik mají batalionu, kolik děl a jakých, kolik kolesen… A taky si všímejte pěchoty – jestli mají muškety s křesacím nebo doutnákovým zámkem. Za měsíc s nimi budeme bojovat a čím víc o nich budeme vědět, tím se na ně můžeme lépe připravit." Oheň dohoříval a plukovník nahrnul na žhavý popel hlínu, aby udusil poslední malé plaménky, které před chvíli Sharpe rozdmýchal. „A teď půjdeme spát. Zítra nás čeká náročný den."

Příští den ráno se rozjeli po břehu směrem po proudu řeky, až našli v blízkosti ohromného, ale opuštěného hinduistického chrámu vesnici, jejíž obyvatelé měli malé pletené loďky, které připomínaly waleské korakly, proutěné čluny s koženou obšívkou. McCandless jich několik najal, aby se na nich přepravili na druhý břeh. Odsedlané koně vedli za sebou. Byl to riskantní přechod, neboť kalný proud měl neustále snahu lehké loďky strhávat s sebou, takže koně museli spíš plavat, než se brodit. Sharpe si také všiml, že loďky nejsou nijak utěsněné, ale řekl si, že když se na nich plaví místní lidé, snad budou sloužit i jim. Nepočítali však, že tah koní, které vedli za uzdy, bude proutěné lodě mírně deformovat, a to způsobilo, že do nich opravdu zatékalo. Sharpe si rychle strhl z hlavy čáku a začal hromadící se vodu vylévat, ale muži, kteří je převáželi, se jeho strachu smáli a jen se usilovněji opřeli do vesel. V jednom okamžiku hnal proud k jejich lodi kmen padlého stromu a Sharpovi bylo v tu chvíli jasné, že pokud

do nich narazí, zcela určitě jejich loď převrátí. Veslaři však umně loďku pozdrželi, nechali kmen proplout a teprve pak opět veslovali dál.

Trvalo půl hodiny, než se dostali na druhý břeh a osedlali koně. Simona byla v loďce s McCandlessem, a když dobrodružná plavba skončila, měla sukni tenkých šatů tak zmáčenou, že se jí lepila na nohy. McCandless nevěděl rozpaky kam s očima a nabídl jí pokrývku na koně, aby se zakryla. Simona však zavrtěla hlavou. „Kam teď pojedeme, plukovníku?“ zeptala se.

„Směrem k Aurungabadu, madam,“ odpověděl McCandless, stále s odvráceným pohledem od její svůdné postavy. „Ale počítám, že než se tam dostaneme, určitě nás nějaká vojenská hlídka nebo oddíl zastaví. V každém případě si myslím, že dnes večer už budete u svého manžela.“

Sevajeeho muži teď jeli daleko před nimi, roztaženi tak, aby je mohli v případě nebezpečí varovat. Nacházeli se v zemi, které vládl spojenec Britů hajdarábádský rádža, ale bylo to hraniční území a jediná spřátelená vojska severně od Godavery byly posádky v hajdarábádských izolovaných pevnostech. Zbytek byli všechno Maráthové, třebaže Sharpe ten den žádné nepřátele nezahlédl. Viděl jen vesničany, kteří čistili zavodňovací kanály ke svým políčkům nebo se starali o velké cihlářské pece, z nichž se neustále kouřilo. Pracovaly v nich pouze ženy a děti, všichni mastní a zalití potem, přičemž McCandlessově skupině nevěnovali téměř žádnou pozornost. „To je těžký život,“ prohodila Simona k Sharpovi, když projížděli kolem jedné takové pece a viděli, jak dohlížitel, rozvalený pod plátěným baldachýnem, křičí na děti, aby pracovaly rychleji.

„Všude je těžký život, pokud člověk nemá peníze,“ odpověděl Sharpe, vděčný za to, že Simona konečně začala mluvit. Jeli několik kroků za McCandlessem a hovořili spolu polohlasně, aby je neslyšel.

„Peníze a hodnost,“ dodala Simona.

„Hodnost?“ pohlédl na ni Sharpe.

„To spolu souvisí,“ řekla. „Plukovníci jsou bohatší než kapitáni, ne?“ A kapitáni jsou obvykle bohatší než seržanti, pomyslel si Sharpe, ale neřekl nic. Simona na něj nejistě pohlédla a pak se dotkla taštičky u pasu. „Měla bych vám vrátit ty diamanty,“ řekla.

„Proč?“

„Protože…,“ začala, ale zarazila se. „Nechci, abyste si myslel…,“ zkusila to znovu, ale opět nevěděla, jak dál.

Sharpe se na ni usmál. „Nic se nestalo, drahoušku,“ prohlásil. „A přesně tohle řekněte manželovi. Nic se nestalo a ty diamanty jste našla u mrtvého vojáka.“

„Bude chtít, abych je dala jemu. Pro jeho rodinu.“

„Tak mu o nich neříkejte.“

„Pořád všechny peníze, které vydělá, spoří, takže jeho rodina si může žít bez práce,“ stěžovala si.

„To bysme chtěli všichni,“ zasmál se Sharpe. „Všichni sníme o životě bez práce, proto to chceme dotáhnout na důstojníky.“

‚A když přemýšlím o sobě,“ pokračovala Simona po chvíli, jako by ho neposlouchala, „co bude se mnou? Nemůžu zůstat v Indii. Musím se vrátit do Francie. Jsme jako lodě, které hledají bezpečný přístav, seržante.“

‚A Pierre je bezpečný přístav?“

„Ano, je,“ řekla hluše a Sharpe pochopil, o čem po celou cestu přemýšlela. O tom, že on jí nemůže nabídnout bezpečí, zatímco její manžel ano, a třebaže považuje Pierrův svět za ubohý a nudný, děsí se toho, co by bylo jeho opakem. Odvážila se zkusit si tu alternativu na jednu noc, ale teď se od ní polekaně odvracela. „Takže si o mně nemyslíte nic špatného?“ zeptala se úzkostně.

„Jak bych mohl?“ zasmál se znovu. „Vždyť jsem do vás napolo zamilovanej.“

Zdálo se, že se jí ulevilo, a po zbytek dne vesele brebentila, kdykoliv k tomu měla příležitost. McCandless sejí podrobně vyptával na Doddův pluk – na to, jak je vycvičený a jaké má vybavení , a i když měla o tyhle věci pramalý zájem, její odpovědi plukovníka uspokojily a pilně si je zapisoval do malého bločku.

Tu noc spali ve vesnici a příští den jeli dál ještě obezřetněji. „Jestliže narazíme na nepřítele, seržante,“ obrátil se McCandless na Sharpa, „ať vás ani nenapadne sahat po zbrani.“

, Ano, pane.“

„Dejte Maráthovi jedinou záminku myslet si, že jste proti němu nepřátelsky naladěn, a udělá si z vás lukostřelecký terč,“ řekl

plukovník. „Koně nemají kdovíjaké, ale jako jezdci jsou nepřekonatelní. Útočí v houfech, Sharpe. Hordy divokých jezdců. Je to jako dívat se na blížící bouři – mrak prachu a blýskání šavlí. Skvělé!“

„Vyje máte rád, pane?“ zeptal se Sharpe.

„Líbí se mi jejich primitivnost,“ odpověděl McCandless a v očích mu zaplál oheň. „U nás doma jsme se už zcivilizovali, ale tady stále platí právo silnějšího. Na to jsme zapomněli, když jsme jim tady začali zavádět náš řád.“

„Takže proč je teda civilizujeme, pane?“

„Protože je to naše povinnost, Sharpe. Křesťanská povinnost. Práce, obchod, pořádek a křesťanská slušnost, to je náš svět.“ McCandless přitom upíral pohled k místu, kde nad severním obzorem visel jakýsi mlhavý bílý obláček. Věděl, že je to zvířený prach. Možná pocházel jen od stáda dobytka nebo ovcí, ale oblak se zvětšoval a náhle se Sevajeeho jezdci prudce obrátili k západu a zmizeli z dohledu.

„Opouštějí nás, pane?“ zeptal se Sharpe.

„K vám a ke mně se zřejmě budou nepřátelé chovat s respektem, ale Sevajee žádné ohledy čekat nemůže, Sharpe,“ odpověděl McCandless. „Považují ho za zrádce a na místě by ho zabili. Spojí se s námi, až předáme madam Joubertovou jejímu manželovi. Jsem se Sevajeem domluvený, kdy a kde.“

Oblak prachu se blížil a za další chvíli v něm Sharpe uviděl záblesky a věděl, že se k nim ženou ti skvělí divocí jezdci, o nichž mluvil McCandless. Bouře se blížila.

Maráthští jezdci jeli roztaženi do dlouhé řady. Sharpe rychle odhadl, že jich může být na dvě stě, možná víc, a jak se blížili, ti na kraji začali zrychlovat, aby vytvořili jakési rohy, jimiž by obklíčili nepřátelský houf a sevřeli ho jako do kleští. McCandless se tvářil, že hrozbu nevidí, a pokračoval v poklidné jízdě až do chvíle, kdy se divoké rohy řítily v prachu a dusotu kopyt přímo na ně.

Sharpe si stačil všimnout, že v porovnání s britskou kavalerií jsou to všechno malí muži na malých koních, i když to zřejmě nijak nesnižovalo jejich bojové schopnosti. Naopak z nich šel čím dál větší strach, když v plném cvalu mávali nad hlavou zakřivenými tulwary,

jež se v slunci zlověstně blýskaly, stejně jako zašpičatělé helmy zakončené nahoře chocholem. Někteří měli chocholy z koňských žíní, jiní ze supích per a pár jezdců mělo na vrcholu helmy pouze barevné stuhy. Další stuhy měli vpletené do hřív koní nebo jim vlály ze zvířecích rohů, nasazených na konce luků. Jezdci se přeřítili kolem nich, pak se v oblaku prachu prudce otočili a za utichajícího dusotu kopyt zastrčili šavle do pochev.

Jejich vůdce přijel k McCandlessovi, který se tvářil překvapeně, jako by netušil, proč ho zastavuje. Přesto ho obřadně, ale sebejistě pozdravil. Vůdce jezdců byl divoce vyhlížející muž s rozsochatým vousem, zjizvenou tváří, skleněným okem a dlouhými zplihlými vlasy, které mu splývaly zpod helmy. On svůj tulwar neschoval, naopak ho třímal ve zdvižené ruce, ale McCandless se tvářil klidně a nebral tu hrozbu na vědomí. Dokonce snad ani neposlouchal, co Ind říká, a přerušil ho vlastním slovním výpadem, jemuž Sharpe nerozuměl. Slyšel však, že v plukovníkově hlase nezazněl ani náznak nervozity. Skot se nad malými indickými jezdci tyčil jako socha, a protože působil zcela suverénním dojmem, vyslechli ho a zřejmě přijali jeho vysvětlení, kdo je a kam se svým doprovodem jede. „Žádal jsem, aby nás odvedli k Pohlmannovi," dodal potom plukovník k Sharpovi.

„To zřejmě chtěli tak jako tak udělat, pane."

„Samozřejmě, ale je mnohem lepší, když to od nich žádám, než když o tom rozhodnou oni," řekl McCandless. Pak dal pánovitým gestem vůdci Maráthů na vědomí, že svoluje, aby je vedli, a Indové se poslušně seřadili po obou stranách kolem nás jako naše eskorta. „Tak co na ně říkáte, seržante?" obrátil se McCandless k Sharpovi. „Vypadají skvěle, ne?"

„Spíš z nich jde strach, pane."

„Ale jsou jako z minulého století."

„Ne všichni, pane," řekl Sharpe, neboť i když mnozí z maráthských jezdců třímali v rukou zbraně, které by se lépe uplatnily v bitvách u Agincourtu nebo u Kresčaku než v dnešní Indii, všichni měli v pouzdrech u sedel muškety a ještě před chvílí mávali zlověstně zakřivenými tulwary.

McCandless zakroutil hlavou. „Mohli by vytvořit nejlepší lehkou jízdu na světě, ale nemají disciplínu a nejsou schopni snést střelbu salvou. Proti takové hordě, jako je tahle, je málokdy nutné zformovat se do útvaru. Jsou skvělí jako picquets a nikdo se jim nevyrovná v pronásledování, ale nechce se jim umírat pod palbou.“

„A to jim chcete vyčítat?“ ozvala se Simona.

„Nic jim nevyčítám, madam,“ odpověděl McCandless, „ale jestliže kůň nesnese střelbu, není v boji k ničemu. Tím, že rajtujete po kraji jako houf lovců, nelze vítězit. Pro vítězství je třeba vydržet palbu nepřítele a překonat ji. Tak si dnešní voják vydělává svůj žold, před ústím hlavní nepřátelských zbraní.“

Sharpe si uvědomil, že právě tohle on ještě nikdy nepodstoupil. Před lety stál ve Flandrech proti Francouzům, ale tehdy to byla jen krátká přestřelka za hustého deště, během níž se do přímého kontaktu s nepřítelem vlastně nedostali. Neviděl svým protivníkům do tváří, neviděl jejich vytřeštěné oči, slyšel pouze střelbu a opětoval ji. Bojoval také na Malavellách, avšak tehdy vystřelili jen jednu salvu a vyrazili k útoku, ale nepřítel další boj vzdal a obrátil se na útěk. A potřetí, v Seringapatamu, byl ušetřen hrůz, jež museli podstoupit ti, kteří útočili do průlomu v hradbě. Ale jednou bude muset stát v bitevní linii a přečkat palbu nepřátelských salv a nyní uvažoval, jestli v té situaci obstojí, nebo ho zlomí strach. Anebo jestli se takové bitvy vůbec dočká, neboť navzdory McCandlessovu bezstarostnému sebevědomí neměli žádnou jistotu, že tuhle návštěvu v nepřátelském táboře přežijí.

K večeru dorazili do tábora Pohlmannova vojska. Nacházel se jen kousek od Aurungabadu a vidět ho bylo už zdálky, neboť se od něj táhla vzhůru k obloze široká šmouha kouře. Ve většině táborových ohňů se spalovaly vysušené koblihy volského trusu a Sharpe cítil, jak mu ten štiplavý pach svírá hrdlo. Tábor se příliš nelišil od běžných britských táborů, rozdíl spočíval jen v tom, že zde byly stany z rákosových rohoží, a ne z plachtoviny. Minuli několik evropských důstojníků, kteří cvičili své koně, a jeden z nich, jakmile je uviděl, zamířil k nim. Ponechal však bez povšimnutí McCandlesse i Sharpa a smekl klobouk s chocholem před Simonou. „Bonsoir, madame, „ pozdravil ji.

Simona na něj ani nepohlédla a jen pobídla bičíkem koně. „To je Francouz, pane," prohodil Sharpe k McCandlessovi.

„Já umím francouzsky, seržante," řekl plukovník.

„Ale co tu dělá žabožrout, pane?"

„Totéž co poručík Dodd. Učí Sindhijovu pěchotu, jak správně bojovat."

„Copak oni to neumí sami?" podivil se Sharpe, jako by si myslel, že bojovat je stejně přirozené jako chodit.

„Oni nebojují jako my," odpověděl McCandless s pohledem upřeným za odjíždějícím francouzským důstojníkem, kterého Simona Joubertová tak odbyla.

‚A jak teda?"

„Evropané se naučili, že je důležité dostat se co nejrychleji k nepříteli. Čím jste mu blíž, tím je pravděpodobnější, že ho zabijete, i když totéž platí i z jeho pohledu. Ale to si člověk v boji nesmí připouštět. Takže dostat se co nejdřív k nepříteli, zachovat řady a začít zabíjet, to je všechno. Jenže Indové se drží zpátky a snaží se zabíjet na delší vzdálenost, a tak je evropští důstojníci, jako třeba Dodd, učí našemu efektivnímu způsobu boje. K tomu jsou však třeba disciplína, sevřené řady a dobří seržanti. A samozřejmě také učí Indy, jak používat v boji děla." Plukovník to řekl se zjevnou trpkostí, neboť právě projížděli kolem prostoru, v němž stály řady těžkých děl. Sharpovi připadala jejich děla podivná, protože měla na hlavních odlité ozdobné vzory, a některá byla dokonce natřená křiklavými barvami, ale jinak byla postavena do řad a všechna měla kolesny a plné vybavení, tedy nabijáky, tučka na přivážení koulí a vědra na vodu potřebnou k chlazení hlavní. Nápravy se jen leskly, jak byly namazané, a na dlouhých hlavních nebylo vidět jedinou skvrnku rzi. Zřejmě jejich obsluhy věděly, jak děla udržovat, a nejspíš také, jak jimi střílet. „Spočítal jste je, Sharpe?" zeptal se náhle McCandless. „Ne, pane."

„V tomhle parku jich bylo sedmnáct, většinou devítiliberních, ale tam vzadu jsou i mnohem těžší kusy. Mějte oči otevřené, člověče. Kvůli tomu tady jsme."

„Ano, pane. Samozřejmě, pane."

Projeli kolem řady uvázaných velbloudů a dál pak kolem ohrady, do níž právě opatrovníci přinášeli tuctu slonů večeři z palmových listů a rozmáčené rýže. Sledoval je houf dětí, a když z vědra vyšplíchl cákanec rýže, hned se na něj vrhly a ze země ho snědly. Několik maráthských jezdců jejich eskorty se rozjelo napřed, aby ohlásili velitelům, koho přivádějí, ale zpráva o příjezdu cizinců se už stačila rozletět táborem a kolem uličky, kterou projížděli, se shlukoval dav zvědavců. A ten se zvětšoval, čím víc se blížili ke středu tábora, tvořeného několika velkými stany. Jeden z nich byl ze žlutomodře pruhované plachtoviny a před jeho vchodem stály dva vlajkové stožáry. Protože však bylo téměř bezvětří, pestré barevné vlajky visely zplihle dolů. „Nechte mluvit mě, Sharpe," řekl McCandless. „Do ničeho nezasahujte."

„Samozřejmě, pane."

Vtom Sharpe zaslechl, že se Simona prudce nadechla. Otočil se a uviděl, že se dívá přes hlavy zvědavců směrem ke skupince evropských důstojníků. Potom se ale náhle obrátila k němu a on zahlédl v jejích očích smutek. Pokusila se o úsměv. „Pierre," řekla, pokrčila rameny a rozjela se k manželovi. Kapitán Joubert, nejmenší z důstojníků v bílých kabátech, na ni chvíli nevěřícně zíral a pak se jí s radostným výrazem rozběhl naproti. Sharpe cítil, že se v něm vzedmula vlna žárlivosti.

„Tím jsme splnili svou hlavní povinnost," řekl McCandless spokojeně. „Nevlídná žena, nemyslíte?"

„Nešťastná, pane."

„Nešťastná, protože nemá co na práci. Ďábel má rád nečinné lidi, Sharpe, mezi nimi nejsnáze loví."

„To by pak musel mě nenávidět, alespoň většinu času." Sharpe hleděl za Simonou a sledoval, jak sklouzla dolů ze sedla a ocitla se v objetí svého manžela, který byl menší než ona. Potom mu výhled na ně zakryl dav. Kdosi vykřikl na adresu Britů nadávku a ostatní kolem něj se zasmáli, ale Sharpa uklidňovalo McCandlessovo sebevědomí. Dokonce se zdálo, že plukovník má lepší náladu, než jakou projevoval v posledních dnech, a zjevně si vychutnával skutečnost, že se mu podařilo proniknout do nepřátelského tábora.

Z velkého pruhovaného stanu vyšla skupina mužů. Skoro všichni byli Evropané a v jejich čele stál vysoký svalnatý člověk v košili obklopený indickými osobními strážci v tmavě červených kabátech. „To je plukovník Pohlmann," řekl McCandless a ukázal na muže bez kabátu.

„Ten bývalý seržant, pane?"

„Ano, ten."

„Vy ho znáte, pane?"

„Setkal jsem se s ním před pár lety. Je to příjemný chlapík, Sharpe, ale pochybuji, že mu lze věřit."

Pokud Pohlmanna nemile překvapilo, že se v táboře jeho vojska ocitl britský důstojník, nedal to na sobě nijak znát. Naopak roztáhl paže, jako by vítal staré přátele. „Vy jste naše nové posily?" zahlaholil.

McCandless se na jeho absurdní otázku neobtěžoval odpovědět, pouze seskočil z koně. „Nevzpomínáte si na mě, plukovníku?" zeptal se.

„Samozřejmě že vzpomínám," odpověděl Pohlmann s úsměvem. „Plukovník Hektor McCandless, kdysi příslušník skotské gardy Jeho Veličenstva, nyní ve službách Východoindické společnosti. Jak bych mohl na vás zapomenout, plukovníku? Snažil jste se mě přimět, abych četl Bibli." Pohlmann se usmál a odhalil přitom zuby zažloutlé od tabáku. „Ale neodpověděl jste na mou otázku, plukovníku. Přijel jste, abyste vstoupil do našeho vojska?"

„Jsem tady jako pouhý doprovod, plukovníku," řekl McCandless a oprášil si kilt, který si na počest setkání s nepřítelem oblékl. U mužů kolem Pohlmanna vyvolával jeho oděv pobavení, třebaže si dávali pozor, aby jejich úsměvy nebyly nápadné, když na ně McCandless pohlédne. „Přivezl jsem vám jednu ženu," dodal McCandless na vysvětlenou.

Pohlmann svraštil čelo. „Jak se tomu říká u vás v Anglii? Vozit uhlí do Newcastlu, ne?"

„Nabídl jsem bezpečný doprovod madam Joubertové," odpověděl Skot upjatě.

„Takže to byla Simona, koho jsem s vámi viděl přijíždět," poznamenal Pohlmann. „Říkal jsem si, kdo to asi je. Ale je u nás

vítána, aspoň si myslím. Máme zde všechno, co potřebujeme – děla, muškety, koně, munici, muže , ale u vojska nikdy není dost žen, nemyslíte?“ Zasmál se, pak kývl na dva ze svých osobních strážců a poslal je, aby se postarali o koně. „Máte za sebou dlouhou cestu, plukovníku,“ obrátil se znovu k McCandlessovi, „takže mi dovolte, abych vám nabídl menší občerstvení. To platí i pro vás, seržante,“ dodal směrem k Sharpovi. „Musíte být unaveni.“

„Jsem celý rozbolavělý z jízdy, pane,“ řekl Sharpe a spíš se sesul než seskočil z koně.

„Nejste zvyklý jezdit na koni, co?“ poznamenal Pohlmann, přistoupil k Sharpovi a položil mu ruku kolem ramen jako starému kamarádovi. „Jste pěšák, takže máte ztvrdlé paty a změklý zadek. Já na tom nejsem jinak, nikdy jsem se necítil na koni dobře. Víte, na čem jedu do boje? Na slonu. Tak se člověk může koni vyhnout, seržante. Jak se jmenujete?“

„Sharpe, pane.“

„Pak buďte vítán v mém stanu, seržante Sharpe. Právě je čas na večeři.“ Uvedl je do stanu a chvíli nechal hosty obdivovat jeho interiér. A bylo co. Na zemi ležely měkké koberečky, po stranách visely hedvábné draperie, osvětlen byl zdobenými mosaznými lustry a zařízen bohatě stolky a pohovkami se složitými řezbami. McCandless svraštil čelo nevolí nad takovým přepychem, ale Sharpe nad ním žasl. „Není to špatné, co?“ řekl Pohlmann a znovu sevřel Sharpa kolem ramen. „Na bývalého seržanta.“

„To jako vy, pane?“ předstíral Sharpe, že nic neví o jeho minulosti.

„Ano, já. Byl jsem seržant u hannoverského pluku Východoindické společnosti a bydlel jsem v jednom špinavém brlohu v Madrásu,“ řekl Pohlmann se zjevnou hrdostí na to, kam to od té doby dotáhl. „A teď velím královské armádě a všichni tihle napudrovaní hejskové mi slouží,“ ukázal na své pobočníky, kteří, zřejmě zvyklí na podobné urážky, se jen shovívavě usmáli. „Nepotřebujete si ulevit, seržante?“ zeptal se Pohlmann a konečně sundal těžkou paži z Sharpova ramene. „Nebo se opláchnout?“

„Nemám nic ani proti jednomu z toho, pane.“

„Tak prosím, tady dozadu," ukázal mu cestu ven. „A pak se vraťte a připijeme si."

McCandless sledoval jeho žoviálnost s podezíravým výrazem. Už stačil zachytit pach silného alkoholu v Pohlmannově dechu a začínal se obávat, že je odsouzen k tomu, aby strávil zbytek večera ve společností pijáků. A i když se sám alkoholu ani nedotkne, bude muset poslouchat opilecké řeči druhých. Byla to chmurná vyhlídka a on ji nemínil protrpět sám. „Vy ne, seržante," zasyčel po straně na Sharpa, když se vrátil do stanu.

„Co, pane?"

„Vy zůstanete střízlivý, rozumíte? Nemíním se cestou zpátky dívat, jak se kymácíte v sedle a skuhráte, že vás bolí hlava po opici."

„Samozřejmě, pane," odpověděl Sharpe a nějakou dobu se snažil McCandlessovým příkazem řídit. Jenže Pohlmann trval na tom, že si s ním musí připít před večeří na zdraví.

„Snad nejste abstinent, seržante," řekl v předstírané hrůze z něčeho takového, když se Sharpe chabě snažil odmítat nabízenou sklenku. „Abstinent, který si před spaním čte v Bibli. Neříkejte mi, že se z britské armády stal mravoučný spolek."

„To jistě ne, pane. Aspoň pokud jde o mě."

„Tak si se mnou připijte na krále Jiřího hannoverského i anglického!"

Sharpe se poslušně napil na zdraví jejich společného panovníka, pak ještě na královnu Charlottu, a protože těmito dvěma zdvořilostními přípitky sklenku brandy vyprázdnil, kývl Pohlmann na obsluhující dívku a ta mu ji znovu naplnila, aby si mohl připít ještě na zdraví Jeho královské Výsosti Jiřího, prince Waleského.

„Líbí se vám ženy?" zeptal se ho v jednom okamžiku Pohlmann a ukázal na obsluhující dívku, jež se právě svižně vymanila francouzskému majorovi, který se snažil přitáhnout si ji za sárí.

„Je pěkná," odpověděl Sharpe.

„Všechny jsou pěkné, seržante. Já jich mám tucet jako manželky a tucet jako služky a bůhví, kolik dalších se snaží mezi tyhle dostat. Vidím, že vás to děsí, plukovníku McCandlessi."

„Muž, jenž prodlévá mezi stany bezbožníků, sobě brzy zvolí bezbožné cesty," odpověděl McCandless.

„Díky Bohu za to,“ odpověděl Pohlmann, pak zatleskal a dal znamení sluhům, aby přinesli večeři.

Ve stanu s nimi jedlo na dvacet důstojníků – šest z nich bylo maráthského původu a zbývající byli Evropané. Krátce po tom, co služebný personál přinesl mísy s jídlem a talíře, vstoupil do stanu major Dodd. V tu dobu se už venku setmělo a stan osvětlovaly svíce, přesto Sharpe Dodda okamžitě poznal. Jeho dlouhá brada, bledá, téměř sinalá pleť a tvrdý pohled v něm vyvolaly vzpomínky na Chasalgaon, na mouchy, které mu lezly do úst a do očí, a na práskání výstřelů, když vojáci v bílých kabátech procházeli mezi mrtvými a dobíjeli raněné. Dodd kývl Pohlmannovi na pozdrav. „Omlouvám se za zpoždění, plukovníku,“ řekl s odměřenou formálností.

„Čekal jsem to spíš u kapitána Jouberta,“ odpověděl Pohlmann. „Chápu, že důstojník, který se opět shledá se svou ženou, má myšlenky na jiné věci, než aby přišel včas na večeři…, pokud na ni vůbec přijde. Také jste vítal Simonu Joubertovou?“

„Ne, pane. Byl jsem zkontrolovat picquets“

„Váš smysl pro povinnost nás všechny zahanbuje,“ řekl Pohlmann a obrátil se k McCandlessovi. „Měl jste už potěšení setkat se s majorem Doddem, plukovníku?“ zeptal se.

„Vím, že Východoindická vypsala odměnu pěti set guinejí tomu, kdo dopadne a přivede zpět poručíka Dodda,“ řekl McCandless. „A odvážím se říct, že po té bestialitě v Chasalgaonu tu částku ještě zvýší.“

Dodd na to nic neřekl, ale Pohlmann se usmál. „Takže jste si pro ty peníze přijel, plukovníku?“

„Ani bych se jich nedotkl, protože bych se jimi ušpinil,“ odpověděl McCandless. „Budou to peníze poskvrněné zradou a vraždami, plukovníku.“

Mluvil k Pohlmannovi, ale svá slova zjevně adresoval Doddovi. Ten poslouchal, a pokud na ně reagoval, tak snad jen tím, že mu ještě víc vystouply ostré rysy hubené tváře. Mlčky zaujal místo na konci stolu a nabral si na talíř jídlo. Také ostatní muži kolem stolu mlčeli. Na všechny padlo napětí, které téměř hmatatelně jiskřilo mezi McCandlessem a Doddem. Pohlmann si však konfrontaci obou mužů vychutnával. „Říkáte, že major Dodd je vrah, plukovníku?“

„Vrah, zrádce a člověk bez cti.“

Pohlmann se otočil a pohlédl na konec stolu. „Majore Dodde, vý na to nemáte co říct?“

Dodd sáhl po bochníčku chleba a rozlomil ho napůl. „Když jsem měl tu smůlu sloužit ve vojsku Východoindické společnosti, plukovníku Pohlmanne, bylo o vašem dnešním hostu všeobecně známo, že je hlavou výzvědné služby. Dělal nečestnou práci vyzvědače, vyzvídal u nepřátel Východoindické a ani v nejmenším nepochybuji, že za tímto účelem je i tady. Může na mě plivat a dštít nadávky, ale faktem je, že sem přijel jako špion, plukovníku.“

Pohlmann se usmál. „Je to pravda, McCandlessi?“

„Přijel jsem, abych vrátil madam Joubertovou jejímu manželovi, Pohlmanne,“ odpověděl pevně Skot. „To je jediný účel mé cesty.“

„Samozřejmě že není jediný,“ řekl Pohlmann. „Major Dodd má pravdu. Jste hlavou výzvědné služby Východoindické, to nemůžete popřít. A to znamená, že jste využil nepříjemné situace, do níž se dostala naše drahá Simona, abyste si obhlédl naše vojsko.“

„Máte moc bujnou fantazii,“ řekl McCandless.

„Nesmysl, plukovníku. Zkuste to jehněčí, je uvařené v tvarohu. Tak co byste tedy chtěl vidět?“

„Místo, kde bych mohl složit hlavu,“ odpověděl McCandless stroze a odstrčil mísu s jehněčím. Nikdy nejedl maso. „Jen to, nic víc,“ dodal.

„Ale měl byste chtít vidět víc, plukovníku,“ řekl Pohlmann s úsměvem. Odmlčel se a čekal, jestli ještě jednou vzplane nenávist mezi McCandlessem a Doddem natolik, aby přešla do slov, ale pak usoudil, že ti dva se už vzájemně urazili dost. „Zítra pro vás zařídím obhlídku svého vojska, McCandlessi. Ukážu vám, cokoliv budete chtít. Umožním vám sledovat naše dělostřelce v akci, budete si moct prohlédnout naši pěchotu, zavedu vás, kam si jen vzpomenete, a dovolím vám mluvit, s kým se vám zachce. Nemáme co skrývat.“ Na chvíli se odmlčel a s úsměvem si vychutnával užaslého Skota. „Jste můj host, plukovníku, tak se musím snažit být k vám pohostinný.“

Všechno, co řekl, splnil a druhý den ráno vyzval McCandlesse k inspekční cestě po svém compoo. „Přál bych si mít tady víc vojáků,“ řekl, „ale o pár mil dál na sever je Sindhija se Saleurovým a

Dupontovým compoo. Pochopitelně si myslím, že ani jedno z nich není tak skvělé jako moje, ale v každém případě to jsou znamenité jednotky. V obou samozřejmě působí evropští důstojníci a obě jsou jaksepatří vycvičené. To už bohužel nemohu říct o pěchotě berarského rádži, ale jeho dělostřelci se vyrovnají našim.“

McCandless toho za celou dobu moc neřekl a Sharpe, který se už dříve naučil rozpoznávat jeho nálady, viděl, že Skot je zcela vyvedený z míry. A ani se mu nedivil, protože Pohlmannovo compoo se zdálo stejně skvělé jako kterékoliv z vojsk ve službách Východoindické společnosti. Hannoveřan měl pod svým velením šest a půl tisíce mužů pěchoty, pětisetčlennou jízdu a stejně početnou pomocnou jednotku, jejíž příslušníci sloužili jako ženisté, a k tomu všemu ještě třicet osm děl s plnou obsluhou. Takže samotné Pohlmannovo compoo převyšovalo počtem mužů pěchotu Wellesleyho vojska, navíc mělo mnohem silnější dělostřelectvo, nemluvě o jízdě. Nebylo tedy divu, že McCandless klesal na duchu, a klesl ještě víc, když pro něj Pohlmann zorganizoval předvedení svého dělostřelectva. Skot, který předstíral vděčnost hostiteli, si byl nucen přiznat, že obsluhy děl provádějí veškeré činnosti stejně rychle a zdatně jako dělostřelci britské armády.

„A tahle jsou také dobře odlité kusy,“ chlubil se Pohlmann, když potom vedl McCandlesse k horkým dělům, jež stála za pásem trávy sežehnuté od plamenů. „Možná trochu křiklavé na evropský vkus, ale o nic horší.“ Všechna děla byla pomalovaná jasnými barvami a některá měla na závěrech napsaná indickým vlnitým písmem jména. „Megawati,“ četl Pohlmann nahlas, „bohyně mraků. Prohlédněte si je, plukovníku. Jsou opravdu dobře vyrobená. Jejich nápravy se nelámou, za to vám ručím.“

Pohlmann byl ochotný ukázat McCandlessovi ještě víc, ale po obědě se Skot rozhodl, že stráví odpoledne ve stanu, který mu vyhradili. Tvrdil, že je unavený a chce si před zpáteční cestou odpočinout, ale Sharpe byl přesvědčen, že Skot si už vybral celou dávku ponížení, již byl schopen snést, a potřeboval klid, aby si udělal poznámky o všem, co viděl. „Dnes večer odjedeme, Sharpe,“ řekl. „Máte do té doby něco v plánu?“

„Plukovník Pohlmann chce, abych se s ním projel na slonu, pane.“

Skot se zamračil. „Rád se předvádí,“ zabručel. Chvíli se zdálo, že Sharpovi poručí, aby pozvání na projížďku odmítl, ale pak pouze pokrčil rameny. „Jen abyste z toho nedostal mořskou nemoc.“

Sedět v palankýnu, baldachýnových nosítkách na hřbetu slona, se skutečně podobalo plavbě na lodi, neboť palankýn se houpal ze strany na stranu a zpočátku se Sharpe musel držet okraje koše. Po určité době si však na houpavý krok zvířete zvykl, uvolnil se a pohodlně se opřel do polštářů. Nosítka měla dvě sedadla za sebou a Sharpe seděl v tom zadním. Chvíli po tom, co vyjeli, se však Pohlmann otočil a ukázal mu, že opěradlo předního sedadla se dá sklopit dozadu, takže se z palankýnu stane jakási pohovka, kterou lze zahalit posuvnými závěsy na proutěné kostře nosítek. „Je to skvělé místo k laškování se ženou, seržante,“ řekl Pohlmann, když vrátil opěradlo do původní polohy. „Ale už se mi taky stalo, že se podbřišní popruhy utrhly a celá tahle paráda se zřítila dolů. Naštěstí se sesouvala pomalu, a taky jsem měl ještě na sobě kalhoty, takže nedošlo ani ke zranění, ani ke ztrátě důstojnosti, jak se říká.“

„Nevypadáte jako někdo, komu nějak moc záleží na důstojnosti, pane,“ poznamenal Sharpe.

„Na důstojnosti ne, ale na pověsti ano, na té mi záleží,“ řekl Pohlmann. „Udržuju si ji tím, že vítězím a rozdávám zlato. Tito muži,“ máchl rukou ke svým strážcům v purpurových kabátech, kteří je po obou stranách provázeli, „dostávají stejný plat, jaký má poručík v britských službách. A pokud jde o mé evropské důstojníky…,“ pohlédl na Sharpa a zasmál se, „ti si u mě přicházejí na takové peníze, o jakých se jim dříve ani nesnilo. Podívejte se na ně,“ řekl a ukázal hlavou směrem ke skupině evropských důstojníků, kteří jeli za nimi na koních. Byl mezi nimi i Dodd, ale držel se stranou od ostatních a nevrlý výraz na jeho hubené tváři jako by říkal, že je mu proti mysli dělat stafáž svému veliteli. Jel na tvrdohubé klisně s prověšeným hřbetem, stejně nehezké, a jak se zdálo, stejně špatně naložené jako její pán. „Touha po penězích, Sharpe, to je nejsilnější motiv pro každého vojáka,“ pokračoval Pohlmann. „Chtivost

zbohatnout bude nutit mé muže, aby bojovali jako ďábli, pokud nám náš pán a vládce dovolí bojovat.“

„Myslíte, že by vám to nemusel dovolit, pane?“

„Sindhija naslouchá pozorněji svým astrologům než evropským velitelům, ale až nadejde vhodná doba, dám těm šarlatánům trochu zlata, aby mu řekli, že mu jsou hvězdy příznivě nakloněny, a on mi svěří celou svou armádu a dá mi volnou ruku.“

„A jak je velká celá jeho armáda, pane?“

Pohlmann se opět usmál. Poznal, že na něm seržant vyzvídá, aby to pak mohl říct plukovníku McCandlessovi. „V době, kdy proti nám budete stát, seržante, by to mělo být přes sto tisíc mužů, z toho patnáct tisíc pěšáků nejvyšší třídy a třicet tisíc spolehlivých. Zbytek jsou jezdci, kteří se hodí tak akorát pro dobíjení raněných a olupování mrtvých. Budeme mít také stovku děl, přičemž všechna jsou stejně dobrá jako kterákoliv evropská. A jak velké vojsko máte vy?“

„Nevím, pane,“ odpověděl Sharpe nepříliš obratně.

Pohlmann se znovu usmál. „Počítám, že Wellesley může mít kolem sedmi a půl tisíce mužů, pěchoty i jízdy, a plukovník Stevenson možná dalších sedm tisíc, takže si spočítejte, kolik to je celkem. Čtrnáct a půl tisíce? A k tomu čtyřicet děl? Myslíte, že čtrnáctitisícové vojsko může porazit stotisícové? A co se stane, seržante Sharpe, když se mi podaří zastihnout některou z těch dvou armád ještě před tím, než se s ní stačí spojit ta druhá?“ Sharpe mlčel a Pohlmann se jen usmíval. „Měl byste uvažovat o tom, že mi prodáte své schopnosti, seržante,“ řekl náhle.

„Já, pane?“ odpověděl Sharpe, jako by to považoval za žert.

„Ano, vy, seržante Sharpe,“ řekl Pohlmann s důrazem a otočil se, aby na Sharpa pohlédl. „Proto jsem vás na tuhle projížďku pozval. Potřebuju evropské důstojníky a každý, kdo to v tak mladém věku dotáhl na seržanta, musí mít nějaké výjimečné schopnosti. Nabízím vám důstojnickou hodnost a bohatství. Podívejte se na mě. Před deseti lety jsem byl pouhý seržant jako vy, a teď jezdím do boje na slonu a mám tři tucty žen, které mezi sebou soupeří o to, aby mi mohly naostřit meč. Slyšel jste někdy o Georgi Thomasovi?“

„Ne, pane.“

„Je to Ir, seržante, a ani ne voják! George byl negramotný námořník, který se potloukal v ulicích Dublinu, ale naštěstí dřív, než se stačil upít k smrti, se stal generálem vojska Begum Somru. Myslím, že byl taky jejím milencem, i když to není v případě této dámy žádná pocta, ale než George zemřel, potřeboval celé stádo slonů, aby všechno své zlato odvezl. Ptáte se, jak je to možné? Jednoduše – indičtí vladaři potřebují naše schopnosti, Sharpe. Naše vojenské umění. Opatři si dobrého Evropana, a on ti vyhraje válku. Já jsem v bitvě u Malpury ukořistil dvaasedmdesát děl a jako odměnu za to jsem požadoval tolik zlata, kolik jedno z těch děl vážilo. A taky jsem ho dostal. Za deset let můžete tak zbohatnout, že si to ani nedovedete představit – můžete být bohatý jako Benoit de Boigne. O něm jste přece musel slyšet.“

„Ne, pane.“

„To byl Savojan, seržante. Za čtyři roky si tady v Indii vydělal sto tisíc liber, pak odjel domů a oženil se se sedmnáctiletou dívkou, která právě vyšla ze zámku svého otce. Za pouhé čtyři roky! Z kapitána savojské armády to dotáhl na správce poloviny Sindhijova území. V Indii je netušené bohatství, které čeká na toho, kdo je schopný. Nezáleží na šarži ani na původu, pouze na schopnostech. Na ničem jiném než na schopnostech!“ Pohlmann se odmlčel a upřeně se na Sharpa díval. „Zítra vás udělám poručíkem a budete bojovat v mém compoo. A jestli se osvědčíte, než skončí měsíc, bude z vás kapitán.“ Sharpe na Hannoveřana civěl, ale nic neřekl. Pohlmann se usmál. „Jakou máte naději získat v britské armádě důstojnickou hodnost?“

„Žádnou, pane,“ zazubil se Sharpe.

„Takže co mi odpovíte? Nabízím vám hodnost, peníze a tolik bibbis, kolik budete schopen zvládnout.“

„Kvůli tomu dezertoval major Dodd, pane?“

Pohlmann se usmál. „Major Dodd dezertoval, protože ho čekala poprava za vraždu a protože je to rozumný muž a protože se chce dostat na mé místo. To poslední samozřejmě nepřizná.“ Otočil se a vyklonil se z palankýnu. „Majore Dodde!“ zavolal.

Major pobídl svou nevzhlednou klisnu, přijel blíž a pohlédl nahoru. „Prosím, pane.“

„Seržant Sharpe chce vědět, proč jste se dal k nám.“

Dodd vrhl na Sharpa podezíravý pohled a pokrčil rameny. „Utekl jsem z Východoindické, protože tam není žádná budoucnost,“ odpověděl. „Byl jsem dvaadvacet let poručíkem, seržante. Dvaadvacet let! Ve Východoindické nezáleží na tom, jestli jste dobrý voják. Musíte čekat, až na vás přijde řada, přitom po celou tu dobu jsem se musel dívat, jak si mladí bohatí hlupáci kupují hodnosti majorů, aniž kdy vystřelili na nepřítele. A já jsem se pak musel před těmi pitomci sklánět a poklonkovat před nimi. Ano, pane. Ne, pane. Můžu vám vzít zavazadla, pane? Polibte si prdel, pane!“ Dodd se při řeči rozohňoval a skoro se přestal ovládat. „A do královského vojska jsem vstoupit nemohl, protože můj otec měl v Suffolku mlýn a touhle poctivou živností si nevydělal dost peněz, aby mi mohl koupit důstojnickou hodnost. Takže co mi zbývalo? Držet hubu, čekat, až na mě přijde řada, a pak, až správní rada rozhodne, položit život za zájmy akcionářů. Proto jsem tady!“ zakončil vztekle.

„A co vy, seržante?“ zeptal se Pohlmann. „Jakou možnost nabídne vaše armáda vám?“

„Nevím, pane.“

„Ale víte, seržante, víte,“ usmál se Pohlmann. Slon se náhle zastavil a Hannoveřan ukázal dopředu. Sharpe uviděl, že přijeli na kraj lesa a půl míle před nimi se objevilo město s podobnými hradbami, na jaké útočili Skotové v Ahmednugguru. Byly ověšené vlajkami pestrých barev a ve výklencích cimbuří se v slunci blýskaly hlavně děl. „To je Aurungabad,“ řekl Pohlmann, „a všichni uvnitř se pochcávají strachem, že sem přitáhnu a oblehnu je.“

„A vy to neuděláte?“

„Já čekám na Wellesleyho,“ odpověděl. „A víte proč? Protože jsem nikdy neprohrál žádnou bitvu a teď chci přidat ke sbírce svých trofejí šavli vašeho generálmajora. Pak si postavím palác, obrovský mramorový palác, a nádvoří v něm budou lemována britskými děly, britské vlajky si rozvěsím, aby mi nešlo slunce do ložnice, a své bibbis budu obskakovat na matracích, vycpaných žíněmi britských koní.“ Ještě chvíli se kochal svými představami, pak naposledy pohlédl na město a poručil mahautovi, aby otočil na zpáteční cestu. „Kdy hodlá McCandless odjet?“ zeptal se Sharpa.

„Dnes večer, pane.“

„Po setmění?“

„Myslím, že kolem půlnoci, pane.“

„Takže budete mít dost času přemýšlet, seržante. Přemýšlet o své budoucnosti. Uvažovat o tom, co vám nabízí červený kabát a co vám nabízím já. A až si to ujasníte, přijďte za mnou.“

„Už o tom přemýšlím, pane,“ odpověděl Sharpe. A také přemýšlel.

KAPITOLA 6

Plukovník McCandless s omluvou odmítl Pohlmannovo pozvání na večeři, ale Sharpovi na ni nezakázal jít. „Jenom se, proboha, neopijte," varoval ho, „a před půlnocí vás čekám ve svém stanu. Chci být za úsvitu zpátky u Godavery."

„Ano, pane," přikývl Sharpe poslušně a odešel do Pohlmannova stanu, kde už se shromáždila většina důstojníků, včetně Dodda. Bylo tam rovněž šest žen Pohlmannových evropských oficírů, mezi nimi Simona Joubertová, i když jejího manžela nebylo nikde vidět. „Má dnes v noci službu upicquets" odpověděla Simona, když se u ní Sharpe zastavil a zeptal se na něj. „A plukovník Pohlmann mě pozval na večeři," dodala.

„Mě zase pozval, abych vstoupil do jeho vojska," prozradil jí Sharpe.

„Opravdu?" vydechla a hleděla na něj očima rozšířenýma údivem. „A uděláte to?"

„Kdybych to udělal, mohl bych vám být nablízku, madam," řekl Sharpe, „a to je svůdný, náramně svůdný."

Simona se jeho pokusu o kompliment usmála. „Myslím, že nebudete dobrý voják, když jste ochotný změnit barvu kabátu kvůli ženě, seržante," řekla.

„Slíbil mně, že mě povýší na důstojníka," pochlubil se Sharpe.

„A o to vám jde?"

Sharpe si dřepl, aby jí byl blíž. Ostatní evropské ženy už chvíli sledovaly, jak se nad ní sklání, a špulily nesouhlasně ústa, i když ne pohoršením, ale ze závisti. Sharpe si jich však nevšímal. „Musím se

přiznat, že bych se rád stal důstojníkem," odpověděl. „Navíc mám jeden dobrej důvod chtít se stát důstojníkem v jeho armádě."

Simona se zarděla. „Nezapomínejte, seržante, že jsem vdaná žena."

„I vdaná žena potřebuje přítele," odpověděl Sharpe, ale vzápětí ho čísi ruka chytila za vlasy stočené do uzlu a hrubě ho přinutila vstát.

Sharpe se prudce otočil a uviděl usmívajícího se majora Dodda. „Nemohu vás nechat takhle se hrbit před ženami, Sharpe," řekl Dodd a toporně se Simoně uklonil. „Dobrý večer, madam."

„Majore," odpověděla chladně na jeho pozdrav.

„Prominete mi, madam, že vám seržanta Sharpa odvedu?" zeptal se Dodd. „Potřebuju si s ním promluvit. Pojďte, seržante." Sevřel Sharpovi paži a vedl ho za sebou na druhou stranu stanu. Major už byl trochu opilý, ale zřejmě mu to ještě nestačilo, protože vytrhl jednomu ze sluhů celý džbánek araku a ze stolu sebral dvě vysoké sklenky. „Takže madam Joubertová… Zvláštní dáma, nemyslíte?" poznamenal.

„Mně se docela líbí, pane."

„Ale už je zadaná, seržante, pamatujte na to, jestliže se dáte k nám. Ta už je zadaná."

„Myslíte jako vdaná, pane?"

„Vdaná?" Dodd se zasmál, pak nalil do obou sklenic arak a jednu podal Sharpovi. „Kolik evropských oficírů tady vidíte? A kolik evropských žen? A kolik z nich je tak mladých a pěkných jako madam Joubertová? Udělejte si závěr sám, seržante. A nepředbíhejte ve frontě." Usmíval se a zjevně se snažil, aby jeho řeči vyzněly zpola žertovně. „Ale přejdete k nám, ne?"

„Přemýšlím o tom, pane."

„Budete v mém pluku, Sharpe. Potřebuju evropské důstojníky. Mám teď jen Jouberta, ale ten mi není k ničemu, takže jsem už mluvil s Pohlmannem a on mi slíbil, že byste mohl jít ke Kobrám. Dám vám na starost tři roty a Bůh vám pomáhej, jestli je neudržíte na prvotřídní úrovni. Rád se starám o vojáky, protože když dojde k bitvě, starají se oni o mě, ale běda důstojníkovi, který mě zklame." Odmlčel se, obrátil do sebe půl sklenky a znovu si ji dolil. „Budu vás

nutit k tvrdé práci, Sharpe, zatraceně tvrdé práci, ale až uštědříme výprask tomu chlapečkovi Wellesleymu, budeme se koupat ve zlatě. Peníze, mladý muži, to bude vaše odměna za tvrdou práci.“

„A kvůli tomu tady jste, pane? Kvůli penězům?“

„Kvůli nim jsme tady všichni. Všichni kromě Jouberta, kterého sem poslala vláda jeho země, a Joubert je navíc příliš ustrašený, aby si pomohl k Sindhijovu zlatu sám. Takže se u mě ráno ohlaste. Zítra večer vytáhneme na sever, máte tedy den na to, abyste poznal, jak to v mém pluku chodí. A pak budete pan Sharpe, džentlmen. Přijďte za mnou zítra ráno, seržante, hned po rozednění, a zbavte se toho zatraceného červeného kabátu,“ řekl a rýpl Sharpa tvrdě do hrudi. „Jak vidím červený kabát, mám chuť zabíjet,“ dodal a v úsměvu ukázal zažloutlé zuby.

„A k tomu došlo v Chasalgaonu, pane?“ zeptal se Sharpe.

Doddův úsměv zmizel. „Proč se na to, k čertu, ptáte?“ zavrčel.

Sharpe se na to ptal, protože si při Doddových slovech o zabíjení připomněl tehdejší masakr a zároveň si položil otázku, zda by mohl sloužit pod mužem, který k němu dal rozkaz. Nic z toho však neřekl, pouze pokrčil rameny. „Slyšel jsem o tom jakýsi řeči, pane, ale nic konkrétního. Vím jen, že jste ty bastardy pozabíjeli do posledního muže.“

A do posledního chlapce, pomyslel si Sharpe, když si připomněl Daviho Lala. I to si však nechal pro sebe a nedal na sobě znát ani náznak nenávisti, kterou v něm všechny ty vzpomínky vyvolaly. „Proč jste je neodvedl jako zajatce, pane?“

„Protože je válka!“ řekl Dodd tvrdě. „Chci, aby se mě nepřátelé báli, seržante, protože když se mě bojí, mám bitvu zpola vyhranou ještě předtím, než začala. Jistě, zabíjení není nic dobrého, ale kdo může říct, že válka je dobrá věc? A v téhle válce, jak vidíte,“ mávl rukou směrem ke skupině důstojníků kolem plukovníka Pohlmanna, „neplatí, že vrána vráně oči nevyklová. Jdeme si vzájemně po krku jako diví psi a vítězem bude ten divější a nelítostnější. To byl důvod k tomu, co jsem udělal v Chasalgaonu. Zajistil jsem si tím pověst. Udělal jsem si jméno. To je první pravidlo války, seržante, vyvolat v nepříteli strach. A víte, jaké je druhé?“

„Neklást hloupé otázky, pane?“

„Ne, mládenče," zazubil se Dodd. „Druhé pravidlo zní, nikdy nezachraňovat ztracené. A třetí, starat se o své vojáky. Víte, proč jsem toho zlatníka zabil? Slyšel jste přece o tom, ne? Povím vám to. Ne protože mě podvedl, což udělal, ale protože podvedl některé z mých mužů. A já jsem se o ně postaral tak, že jsem jim dovolil, aby tomu bastardovi dali nakládačku. A dali mu ji tak důkladnou, že vypustil duši, a řeknu vám, že si to zasloužil, parchant zlodějská." Major se otočil a zamračil se na sluhy, kteří přinášeli z Pohlmannova kuchyňského stanu mísy s jídlem. „A tady je to stejné, Sharpe. Podívejte se, co je tu jídla. To by stačilo nakrmit dva pluky, přitom vojáci mají hlad. Není zde pořádný zásobovací systém, protože to stojí peníze. Tady platí zásada: nechceš-li hladovět, běž a někde si jídlo ukradni." Zavrtěl nesouhlasně hlavou. „Už jsem řekl Pohlmannovi, aby zavedl zásobovacího důstojníka, ale jemu se nechce, protože to stojí peníze. Sindhija shromažďuje zásoby ve svých pevnostech, ale nevydává je, aspoň ne, dokud za ně nedostane peníze. A Pohlmann není ochoten vynaložit jedinou penny, která by mu nepřinesla zisk, a tak tu žádné jídlo není. Ve skladech je ho dost a kazí se tam, zatímco my musíme odtáhnout dál, protože stačil týden, abychom tenhle kraj vydrancovali. Takhle se, k čertu, armáda vést nedá!"

„Možná tenhle systém jednou změníte, pane," řekl Sharpe.

„Na to vemte jed, že změním," prohlásil Dodd. „Na to vemte jed! A jestli to máte v hlavě srovnané, tak mi s tím pomůžete. Jsem syn mlynáře a kromě toho, jak se mele obilí, jsem se od otce naučil ještě to, že u hlupáka se peníze neohřejí. A Sindhija je hlupák, ale osud tomu chce, že z něj udělám vládce celé Indie."

Večeře probíhala v podivně zaražené atmosféře, třebaže se Pohlmann ze všech sil snažil svou společnost bavit. Sharpe se pokusil sednout si vedle Simony Joubertové, ale stejný úmysl měli Dodd a jakýsi švédský kapitán a předešli ho, a tak si Sharpe našel židli vedle švýcarského doktora, který ho pak během celé večeře otravoval otázkami, jakým způsobem jsou u britských jednotek organizovány bohoslužby. „Vaši kaplani jsou zřejmě bohabojní muži, že?"

„Opilci a náramný bastardi to jsou, pane, aspoň většina z nich."

„To jistě ne!“

„Není to ani měsíc, co jsem vyhodil dva z bordelu, pane. Nechtěli zaplatit, víte?“

„Vy žertujete. To nemůže být pravda!“

„Je to pravda, jako že je Bůh nade mnou, pane. Jedním z těch dvou byl reverend Cooper – toho jsem ještě neviděl v neděli střízlivýho. Jednou měl na Velikonoce kázání k Vánocům, jak byl z toho pití zhlouplej.“

Většina účastníků večeře, mezi nimi Dodd, brzy odešla, ale pár mužů zůstalo, aby si zahrálo s plukovníkem karty. Pohlmann se na Sharpa usmál. „Nevsadíte si, seržante?“ zeptal se.

„Na to nemám dost peněz, pane.“

Pohlmann zakroutil hlavou, jako by ho taková odpověď popudila. „U mě byste je měl. Věříte mi?“

„Věřím, pane.“

„Jak jste se tedy rozhodl? Dáte se ke mně?“

„Ještě si to chci rozmyslet, pane.“

Pohlmann pokrčil rameny. „Na tom není co k rozmýšlení. Volba je jasná – buďto se stát boháčem, nebo zemřít za krále Jiřího.“

Sharpe opustil zbylé důstojníky s jejich kartami a zamířil ven. Opravdu chtěl přemýšlet, nebo se o to aspoň snažit, a tak hledal nějaké místo, kde by k tomu měl klid. Jenže kdesi v táboře pořádali vojáci zápasy psů a křik a hlahol sázejících, který se mísil s divokým vrčením a štěkotem psů, se nesl tmou až k němu. Nakonec si našel klidnější místo nedaleko uvázaných velbloudů, které měl Pohlmann na tahání zásob raket, lehl si na zem a hleděl přes mlžnou clonu kouře z ohňů na hvězdy. Na jasné obloze jich byly miliony. Vždycky si myslel, že v nich jsou obsaženy odpovědi na všechny záhady života, ale kdykoliv se do nich zadíval v naději, že nějakou odpověď získá, nikdy se mu žádná nevyjevila. Když byl malý, trestali ho v nalezinci za to, že se díval na noční oblohu světlíkem v dílně. „Nejsi tu na to, abys civěl do tmy, chlapče,“ houkl na něj vždycky dozorce. „Hleď si práce a nezevluj!“ Pak mu ještě přežehnal záda bičem a malý Richard se poslušně sklonil nad obrovskou hromadou dehtovaného konopného provazu, který bylo třeba rozcupovat. Staré provazy se zkrucovaly, svazovaly a dehtovaly do velkých uzlů,

větších, než byl chlapec sám, a ty se pak používaly jako odrazníky lodí v londýnských docích. Když je však nárazy a neustálé odírání trupy velkých lodí téměř prodřelo, posílali je do nalezince, aby je chovanci rozcupovali a mohly se prodat jako výplň na čalounění nábytku nebo se přidávat do malty na omítky. „Musíš Se vyučit řemeslu, chlapče," říkával mu učitel, a tak se mladý Sharpe vyučil řemeslu. Ne však cupování konopných provazů, ale zabíjení. Naučil se vložit do muškety náboj, zatlouct ho a vystřelit. Zatím si tohoto řemesla moc neužil, ale líbilo se mu provozovat ho. Vzpomínal na Malavelly, na to, jak vystřelili salvu na blížícího se nepřítele, a také jakou úžasnou radost pocítil, když se všechno jeho neštěstí a nashromážděný hněv soustředily do hlavně muškety a on je pak jedinou explozí ohně, kouře a olova vyrazil ven.

Necítil se nešťastný. Teď už ne. V posledních letech zažíval v armádě docela dobré časy, ale přesto mu stále zůstávalo v duši cosi špatného. Nevěděl, co to je, protože se nepovažoval za velkého myslitele. Když šlo o boj, o nějaký čin, tak ano, v tom byl dobrý, ale jakmile potřeboval přemýšlet a něco si rozvážit, nevěděl, jak na to. Teď však musel přemýšlet a zvažovat, co dál, a proto hleděl na hvězdy zamlžené kouřem v naději, že mu pomohou. Jenže hvězdy svítily a to také bylo vše, čeho se od nich dočkal. Poručík Sharpe, říkal si v duchu, a s překvapením si uvědomil, že na tom nevidí nic nenormálního. Samozřejmě to bylo absurdní. Richard Sharpe, a důstojník… Přesto se té myšlenky nemohl zbavit. Je to směšné, přesvědčoval sám sebe, aspoň v britské armádě to opravdu směšné bylo. Ale tady ne. V tomhle vojsku, kde sám jeho velitel plukovník Pohlmann býval kdysi seržantem, to směšné není. „K čertu!" zaklel hlasitě a jeden z velbloudů mu odpověděl říhnutím.

Jásot a řev ohlásily smrt poraženého psa a výhru těch, kteří vsadili na jeho soupeře. Někde poblíž zase kdosi hrál na jeden z těch zvláštních indických nástrojů a vyluzoval na jeho dlouhých strunách tklivé zvuky plné smutku. Sharpe si pomyslel, že v britském táboře by se zpívalo, ale tady nikdo nezpíval. Pohlmannovi vojáci byli na zpěv příliš hladoví, na druhou stranu jim hlad nezabrání, aby šli do boje. Aspoň Sharpa hlad nikdy nezastavil. Takže i hladoví vojáci mohou bojovat a potřebují důstojníky, kteří by je vedli. A k tomu,

aby se takovým důstojníkem stal, stačilo Sharpovi vstát, oprášit si kalhoty a zajít do Pohlmannova stanu. Jen tohle, nic víc. Byl by poručík Sharpe. Pan Sharpe. A vedl by si dobře, o tom nepochyboval. Lip než Morris a většina nižších důstojníků. Byl dobrý seržant, sakramentsky dobrý, a líbilo se mu velet vojákům. Získal si u nich respekt, a to nejen díky proužkům na rukávě nebo tím, že odpálil nálož v Seringapatamu, ale protože byl dobrý voják a tvrdý muž. Nebál se udělat rozhodnutí, v tom spočívala jeho síla. Byl muž činu a těšil se z respektu, který mu jeho rozhodnost přinášela, navíc si uvědomil, že vlastně celý život usiluje o to, aby si získal respekt. Panebože, to by bylo, kdyby přišel do nalezince s prýmkem na kabátě! Ti by koukali. To byl respekt, po němž toužil – respekt, s nímž by na něj musel pohlížet i ten mizera z Brewhouse Lane, který prohlásil, že z něj nikdy nic pořádného nebude, a zbičoval ho do krve, protože je bastard z ulice. Panebože, to by bylo, vrátit se tam! Přijít do Brewhouse Lane v důstojnickém kabátě a se Simonou, ověšenou šperky mrtvého monarchy, po pravici a dívat se, jak se všichni dotýkají klobouků a kývají hlavami jako kachny na rybníce. To by byl život! A jak si to všechno představoval a oddával se tomu snu, náhle zazněl odněkud z blízkosti Pohlmannova velkého stanu hněvivý výkřik a chvíli nato třeskla rána.

Na okamžik nastalo ticho, jako by tím výstřelem vyvrcholila opilecká rvačka a hlavy náhle vychladly, ale pak Sharpe zaslechl smích a dusot kopyt. To už stál a hleděl směrem k velkému stanu. Dusot kopyt se přehnal kolem a začal se vzdalovat. „Vrať se, mizero!“ vykřikl jakýsi muž anglicky a Sharpe poznal hlas plukovníka McCandlesse. Rozběhl se za ním.

„Vrať se!“ zvolal znovu McCandless, ale pak třeskl další výstřel a plukovník vyjekl jako pes po ráně bičem. Teď už se ze tmy ozývalo víc vzrušených hlasů. Důstojníci, kteří hráli karty, běželi k McCandlessovu stanu a Pohlmannovi osobní strážci za nimi. Sharpe se vyhnul ohni, přeskočil spícího muže a náhle uviděl, že z místa, kde zřejmě k něčemu došlo, prchá tmavá postava. Muž měl v ruce mušketu a běžel přikrčeně a Sharpe neváhal a vyrazil za ním.

Prchající zaslechl, že ho někdo pronásleduje, a zrychlil, ale když viděl, že neunikne, obrátil se, vytáhl bajonet a nasadil ho na hlaveň.

Sharpe postřehl v měsíčním světle lesklou čepel a uviděl ve tmě mužovy bílé zuby, ale to už se vrhl dolů, aby unikl výpadu bodákem, a jak sklouzl po zemi těsně pod jeho hrotem, dostal se až k neznámému útočníkovi. Ještě v pohybu ho chytil za levou nohu, škubl jí a muž se zvrátil dozadu. Sharpe levou rukou odhodil mušketu a pravou zasadil muži ránu pěstí do obličeje. Neznámý útočník se pokusil kopnout ho mezi nohy a pak mu zarýt prsty do očí, ale Sharpe mu chytil prst do zubů a vší silou skousl. Muž zařval bolestí, Sharpe ho však tloukl jako zběsilý, potom mu vyplivl ukousnutou špičku prstu do tváře a dal mu poslední ránu pěstí. „Bastarde!“ zavrčel téměř bez dechu a s námahou se vztyčil na kolena. To už k němu přiběhli dva Pohlmannovi důstojníci, stále s kartami v rukou. „Vemte tu mušketu!“ vyštěkl na ně Sharpe, jako by to byli obyčejní vojáci, pak vstal a prudkým škubnutím zvedl na nohy i neznámého. Ten se s ním sice stále snažil zápasit, ale Sharpe byl mnohem vyšší a silnější a kopancem mezi nohy přiměl muže k povolnosti. „Jdeme, parchantě!“ houkl na něj.

Jeden z důstojníků sebral mušketu a Sharpe se natáhl a sáhl na její hlaveň. Byla horká, což znamenalo, že z ní nedávno vyšel výstřel. „Jestlis zabil mýho plukovníka, tak ti těmahle rukama utrhnu hlavu, bastarde zatraceněji“ zařval Sharpe a vlekl muže k hloučku důstojníků, kteří stáli kolem vchodu do McCandlessova stanu.

Naštěstí McCandless nebyl mrtvý, ale oba jejich koně byli pryč. Teprve teď si Sharpe uvědomil, že ten dusot ve tmě byli zřejmě oni. Někdo je přišel ukrást, plukovník zaslechl hluk, vyšel ze stanu a po zlodějích vystřelil. Jeden z nich pak vystřelil po něm a zasáhl ho kulí do levého stehna. McCandless ležel na zemi bledý jako smrt a Pohlmann křičel, aby někdo okamžitě přivedl doktora. „Kdo je to?“ zeptal se a ukázal na muže, kterého držel Sharpe.

„Bastard, kterej vystřelil na plukovníka, pane. Hlaveň jeho muškety je ještě horká.“

Ukázalo se, že je to sepoy z pluku majora Dodda, jeden z těch, kteří s ním dezertovali z armády Východoindické společnosti, a nyní byl pověřen velením Pohlmannově osobní stráži. Konečně přiběhl lékař – onen Švýcar, jenž seděl při večeři vedle Sharpa – a začal prohlížet McCandlessovo poranění. Plukovník skučel bolestí, ale

vnímal, že vedle něj klečí i Sharpe. „Už jsem spal," vysvětloval mu se zaťatými zuby. „Pak jsem zaslechl hluk a… Byli to zloději, Sharpe, zloději!"

„Vaše koně najdeme a zloděje potrestáme," ujišťoval ho Pohlmann.

„Slíbil jste, že mi zajistíte bezpečí," ozval se vyčítavě McCandless.

„Všichni, kdo se na tom podíleli, budou potrestáni," opakoval Pohlmann a pomohl Sharpovi a dalším dvěma mužům zraněného plukovníka zvednout a odnést do stanu, kde ho položili na visuté lůžko. Doktor konstatoval, že nebyla zasažena kost ani žádná důležitá tepna, ale přesto poslal pro svou brašnu s nástroji, aby se pokusil kuli vyjmout. „Nechcete trochu brandy, McCandlessi?" zeptal se Pohlmann.

„To víte, že nechci," zavrčel plukovník. „Řekněte mu, ať si s tím pospíší."

Doktor požádal o vodu a o více světla a pak musel plukovník přečkat několik mučivých minut, během nichž se mu Švýcar šťoural v ráně a snažil se najít a vytáhnout kuli uvízlou hluboko v stehenním svalu. Skot přitom nevydal jedinou hlásku, dokonce ani když mu doktor vstrčil do rány dlouhé lékařské kleště, aby jimi projektil uchopil. Švýcarovi stékal po tváři pot, ale McCandless ležel se zavřenýma očima a křečovitě zaťatými zuby. „Už to bude," sykl doktor, ale tkáň se kolem kleští sevřela a musel vynaložit téměř všechnu sílu, aby kuli z rány vytáhl. Konečně však byla venku a z díry ve stehně se vyvalila krev. Teprve teď plukovník zasténal.

„Už to je, pane," řekl Sharpe.

„Díkybohu," zašeptal McCandless a otevřel oči, „díkybohu." Doktor mu začal ránu obvazovat. Plukovník pohlédl přes něj na Pohlmanna. „To je porušení slova, které jste mi dal, plukovníku," řekl. „Jsem váš host!"

„Slibuju vám, že vaše koně najdeme," opakoval znovu Pohlmann, ale přestože jeho lidé prohledali celý tábor a hledali až do rána, nic nenašli. Teď, když se McCandless nemohl postavit na nohy, byl Sharpe jediný, kdo mohl oba koně poznat. Avšak žádné, kteří by jim byli podobní, neviděl. Ostatně ani nečekal, že se najdou, protože

mu bylo jasné, že každý trochu zkušený zloděj koní zná tucet triků, jak svůj lup ukrýt nebo zamaskovat, i když oba McCandlessovi koně pocházeli z evropského chovu a byli větší a už na pohled lepší kvality než většina těch, které měl v táboře Pohlmann. Přesto po nich nebylo ani stopy.

Nakonec musel plukovník Pohlmann zajít za McCandlessem a přiznat mu, že koně zmizeli. „Samozřejmě vám za ně vyplatím náhradu," dodal.

„Nic takového nepřijmu!" odsekl McCandless. Plukovník byl stále bledý jako smrt a navzdory horečce se zimomřivě chvěl. Ránu měl obvázanou a doktor prohlásil, že by se měla rychle hojit, hrozilo však nebezpečí, že se mu vrátí zimničné stavy, které ho často trápily. „Nemohu si vzít zlato od svého nepřítele," dodal McCandless a Sharpe měl podezření, že to plukovník říká pod vlivem bolesti. Vždyť ho ztráta těch dvou koní musela přijít pěkně draho.

„Dám vám za ně peníze," trval na svém Pohlmann, „a dnes odpoledne zloděje popravíme."

„Pro mě za mě si dělejte, co chcete," zabručel McCandless.

„V tom případě vás vezmeme na sever," prohlásil Hannoveřan. „Musíte zůstat v péči doktora Viedlera."

McCandless se vztyčil na lokti a namáhavě se posadil. „Nikam mě brát nebudete!" ohradil se prudce. „Necháte mě tady, Pohlmanne. Nejsem závislý na vaší péči, ale na Božím milosrdenství." Znovu klesl na lůžko a sykl přitom bolestí. „A ošetřovat mě může seržant Sharpe."

Pohlmann na Sharpa krátce pohlédl. Zřejmě se už už chystal říct, že seržant Sharpe možná nebude chtít s ním zůstat, ale pak jen pokrčil rameny na známem, že McCandlessovo rozhodnutí přijímá. „Dobrá, jestli si přejete, abychom vás tady nechali, ať je po vašem."

„Mám větší důvěru v Boha než v prodejné žoldáky, jako jste vy, Pohlmanne."

„Jak myslíte, plukovníku," řekl Pohlmann klidně. Zamířil k východu ze stanu a odtud kývl na Sharpa, aby vyšel za ním. „Hrozně tvrdohlavý chlap," řekl, když se obrátil. „Tak co, seržante? Dáte se k nám?"

„Ne, pane," odpověděl Sharpe. Včera večer už byl téměř rozhodnut Pohlmannovu nabídku přijmout, ale to, co se pak stalo, vše změnilo. Nemohl zraněného plukovníka opustit a ke svému překvapení ani nebyl zklamán. Povinnost mu velela zůstat a totéž mu říkal cit, proto nelitoval, že se to takhle zvrtlo. „Někdo se musí o plukovníka McCandlesse postarat, pane," dodal na vysvětlenou. „V minulosti se on postaral o mě, a teď mám příležitost mu to oplatit."

„Škoda," řekl Pohlmann, „opravdu škoda. Za hodinu se bude konat poprava. Myslím, že byste u toho měl být, abyste ujistil plukovníka, že spravedlnosti bylo učiněno zadost."

„Spravedlnosti, pane?" řekl pohrdlivě Sharpe. „Co je to za spravedlnost, když toho mizeru zastřelíte? Udělal jen to, co mu nařídil major Dodd." Samozřejmě pro to neměl žádný důkaz, pouze silné podezření, že to tak bylo. Předpokládal, že se Dodda hluboce dotkly McCandlessovy urážky, a major se rozhodl přidat na seznam svých zločinů ještě zlodějství koní. „Přece jste toho Inda vyslýchali, ne?" zeptal se. „Musel vám říct, že ho poslal Dodd."

Pohlmann se unaveně usmál. „Jistěže jsme ho vyslýchali, seržante. A řekl nám všechno, nebo si to aspoň myslím. Ale k čemu je to dobré? Major Dodd jakoukoliv účast na tom incidentu popírá a má spoustu sepoyů, kteří jsou ochotni odpřisáhnout, že v době, kdy se to stalo, nebyl nikde v blízkosti McCandlessova stanu. Ostatně jak by to dopadlo v britské armádě? Věřilo by se zločinci, kterého chytili při útěku z místa činu, nebo důstojníkovi? Musíte se spokojit s tím, že toho muže popravíme, seržante. Víc pro vás udělat nemůžu."

Sharpe předpokládal, že chyceného sepoye zastřelí, ale když nadešel čas exekuce, nikde žádnou popravčí četu s mušketami neviděl. Poprava se konala na prázdném místě před Pohlmannovým stanem. Z každého z osmi Pohlmannových batalionu byly vybrány dvě roty a těchto šestnáct rot obklopilo popraviště ze tří stran, přičemž čtvrtou tvořil pruhovaný Pohlmannův stan. Většina ostatních stanů už byla v rámci příprav na pochod na sever stržena, ale tenhle velký pořád ještě stál a jedna z jeho plátěných stěn byla vykasána nahoru, aby z něj mohli shromážděni důstojníci přihlížet popravě z židlí rozestavených ve stínu. Dodd mezi nimi nebyl, ani žádná z žen,

ale důstojníků přišlo dost a Pohlmannovi sluhové jim servírovali cukrovinky a nápoje.

Muže, který měl být popraven, přivedli čtyři Pohlmannovi tělesní strážci. Žádný z nich neměl mušketu, zato si přinesli stanové kolíky, palice a krátké provazy. Odsouzenec, pouze s pruhem plátna kolem beder, se těkavě rozhlížel ze strany na stranu, jako by se snažil najít nějakou možnost k útěku, ale na Pohlmannův pokyn mu strážci podrazili nohy, položili ho na záda a pak mu začali poutat roztažené nohy a ruce k osmi kolíkům, které zarazili kolem něj do země. Odsouzenec ležel s tváří obrácenou k pálícímu slunci a bezmocně poslouchal, jak palice buší do kolíků.

Sharpe stál stranou od všech. Nikdo s ním nemluvil a nikdo na něj ani nepohlédl, ale on se tomu nedivil, protože to, co se tu dělo, byla smutná fraška. Všichni důstojníci museli vědět, že skutečným viníkem je Dodd, a přesto poslali na smrt tohoto sepoye. A zdálo se, že nastoupení vojáci si myslí totéž, aspoň tak si Sharpe vysvětloval jejich zamračené výrazy a tíživé, téměř vzpurné ticho, které se nad jejich řadami vznášelo. Pohlmannovo compoo bylo možná dobře vyzbrojené a skvěle vycvičené, ale zjevně v něm nepanoval nejlepší duch.

Čtyři Pohlmannovi strážci dokončili poutání odsouzence k zemi, odstoupili od něj a nechali ho uprostřed popravčího místa samotného. Pak vystoupil ze stanu indický důstojník v hedvábné tunice, jemuž se u pasu houpal nezvykle silně zakřivený tulwar, a začal mluvit. Sharpe samozřejmě nerozuměl ani slovu, ale domníval se, že Ind přihlížejícím vojákům oznamuje, jaký osud čeká toho, kdo se dopustí krádeže. Důstojník domluvil, vrhl krátký pohled na odsouzence a vrátil se do stanu. Sotva zmizel v jeho stínu, vyšel zpoza stanu pomalým houpavým krokem Pohlmannův obrovský slon s hroty klů pokrytými stříbrem a splývavým přehozem pošitým stříbrnými plíšky. Mahaut řídil zvíře tak, že ho potahoval za ucho, ale jakmile uviděl slon odsouzence, žádné řízení nepotřeboval a zamířil k němu. Muž na zemi začal křičet a prosit o milost, ale Pohlmann na to nijak nereagoval.

Místo toho se otočil a našel pohledem Sharpa. „Díváte se, seržante?“ zeptal se.

„Popravujete nesprávného muže, pane. Na té zemi by měl ležet Dodd.“

„Spravedlnost musí být vykonána,“ prohlásil plukovník a obrátil se zpátky ke slonu, který stál klidně vedle odsouzence. Ten se v poutech zmítal a škubal jimi v zoufalé snaze uniknout strašlivé smrti, a dokonce se mu podařilo uvolnit si jednu ruku, ale místo aby se pokusil osvobodit si i druhou, zcela nesmyslně jí mával proti slonímu chobotu. V řadách nastoupených rot se zvedl neklid, ale domorodí seržanti a poručíci vojáky okřikli a nesouhlasné reptání ztichlo. Pohlmann chvíli pozoroval odsouzencův zápas o poslední vteřiny života a pak se zhluboka nadechl. „Haddah!“ zvolal. „Haddah!“

Muž na zemi zavřeštěl hrůzou a slon pomalu zvedl těžkou přední nohu, lehce se nachýlil dopředu a pak… nechal nohu klesnout na odsouzencovu hruď. Nedupl na nešťastníka, jenom se ho obrovskou tlapou dotkl. Odsouzenec se zoufale snažil volnou rukou nohu odtlačit, ale to by mohl se stejným úspěchem odtlačovat horu. Pohlmann se předklonil a s pootevřenými ústy sledoval, jak slon pomalu, velmi pomalu přenáší svou obrovskou váhu na mužovu hruď. Nešťastník znovu vykřikl, ale k dalšímu výkřiku už nemohl nabrat dech. Přesto sebou dál zmítal a škubal, zatímco ho sloní tlapa stále silněji tiskla k zemi, a Sharpe viděl, jak muž křečovitě škube nohama, napíná pouta a vzpíná se hlavou vzhůru. Potom se ozvaly děsivé zvuky praskajících žeber a z odsouzencových úst se vyvalila krev. Sharpe se prudce zachvěl, když si na okamžik představil, jakou bolest teď musí muž na zemi zakoušet pod tíží, která mu drtí kosti, plíce a páteř. Nešťastník se naposledy vzepjal, ale potom už zcela bez vlády klesl a ze zejících úst mu vytryskl ještě silnější proud krve a kolem hlavy se začala tvořit temná louže.

Naposledy zapraskaly kosti, pak slon ustoupil a z řad konsternovaných vojáků se ozval sborový povzdech. Pohlmann zatleskal a důstojníci se k němu přidali. Sharpe se otočil. Bastard, pomyslel si. Zatracenej bastard!

Ještě ten večer odtáhl Pohlmann na sever.

Seržant Obadiah Hakeswill nebyl vzdělaný a nebyl ani nijak zvlášť chytrý, pokud se za chytrost nepovažuje vychytralost, kterou

byl naopak obdařen v hojné míře. V jednom však vynikal – uměl působit na druhé. A působil na ně tak, že se ho báli, přitom nezáleželo na tom, jestli šlo o řadového vojáčka nebo o generála, jemuž se kabát leskne zlatými prýmky. Báli se ho všichni bez rozdílu, s výjimkou dvou mužů, a těch se zase bál Obadiah Hakeswill. Prvním z nich byl seržant Richard Sharpe, v němž Hakeswill cítil sílu, která se vyrovnala intenzitou jeho zlovolnosti, a druhým generálmajor sir Arthur Wellesley, jenž ještě jako velitel třiatřicátého pluku byl vůči Hakeswillovým intrikám vždy zcela imunní.

To byl důvod, proč se seržant Hakeswill generálu Wellesleymu vyhýbal, jak jen mohl, ale když v čele svých šesti vojáků dorazil do Ahmednugguru a tam se dozvěděl, že plukovník McCandless odjel s Sharpem na sever, uvědomil si, že bez Wellesleyho svolení nemůže dál nic podniknout. A tak se vypravil ke generálovu stanu, kde se ohlásil sluhovi, který o něm informoval generálova pobočníka. Ten po chvíli vyšel a řekl Hakeswillovi, aby si šel sednout do stínu banánovníku a počkal tam.

Seržant čekal skoro celé dopoledne, zatímco kolem něj se vojsko připravovalo k odchodu z Ahmednugguru. Děla se připojovala ke kolesnám, tažné voly zapřahali do vozů a indičtí sluhové strhávali a balili stany. Posádka blízké pevnosti ve strachu, aby ji nestihl stejný osud jako obránce Ahmednugguru, po několika výstřelech z děl pokorně kapitulovala a s městem a jeho pevností bezpečně ve své moci mohl Wellesley plánovat další pochod na sever, aby překročil Godavery, našel nepřátelskou armádu a utkal se s ní. Seržant Hakeswill nijak netoužil zúčastnit se tohoto dobrodružství, ale jinou možnost, jak dostihnout Sharpa, neviděl, a tak se odevzdal do vůle osudu.

„Seržante Hakeswille!“ ozval se konečně generálův pobočník.

„Ano, pane!“ Hakeswill se namáhavě zvedl a postavil do pozoru.

„Sir Arthur je ochoten vás přijmout, seržante.“

Hakeswill napochodoval do velkého stanu, smekl čáku, udělal obrat doleva a po dalších třech krocích srazil paty před lehkým táborovým stolem, za nímž generál vyřizoval administrativu. Zůstal

stát v pozoru, i když se chvěl a svaly ve tváři mu cukaly jako o závod.

„Pohov, seržante," řekl po chvíli Wellesley. Byl bez klobouku a od seržantova vstupu do stanu nezvedl hlavu od papírů.

„Pane!" Hakeswill dovolil svému tělu, aby se trochu uvolnilo, ale ne moc. „Tady je rozkaz k úkolu, který mám provést," řekl a podal generálovi příkaz k Sharpovu zatčení.

Wellesley se ani nepohnul, aby si papír vzal, místo toho se opřel v křesle dozadu a prohlížel si Hakeswilla, jako by poprvé v životě viděl seržanta armády Jeho Veličenstva. Hakeswill stál strnule jako socha s očima upřenýma na hnědou plachtu stanu nad generálovou hlavou. Nakonec Wellesley povzdechl a nahnul se dopředu, i když Hakeswillovu nataženou ruku s dokumentem i nadále ignoroval. „Povězte mi, co chcete, seržante," řekl a znovu obrátil pozornost k papírům. Ke stolu přistoupil pobočník, vzal jednotlivé podepsané dokumenty, přičemž vždy poprášil podpis pískem, a položil před generála nové.

„Poslal mě podplukovník Gore, pane. Pověřil mě úkolem zadržet a vzít do vazby seržanta Sharpa, pane."

Wellesley znovu zvedl hlavu a Hakeswill před jeho chladnýma očima málem couvl. Měl pocit, jako by jím generálův pohled pronikal skrz naskrz, a to způsobilo, že mu tvář rozechvěla série křečovitých záškubů. Wellesley si toho všiml a čekal, až se mu tvář uklidní. „Jste tu sám, seržante?" zeptal se lhostejně.

„S doprovodem šesti mužů, pane."

„Takže vás je sedm! Sedm k zatčení jednoho muže?"

„Je to nebezpečnej člověk, pane. Dostal jsem rozkaz dopravit ho zpátky do Hurryhuru, pane, aby mohl být…"

„Ušetřete mě podrobností," zarazil ho Wellesley, znovu sklonil hlavu k papírům, které měl podepsat, a zvedl jeden, na němž byl sloupec čísel. „Odkdy je čtyřikrát dvanáct plus osmnáct šedesát osm?" řekl, aniž tu otázku někomu adresoval. Pak součet opravil a dokument podepsal. „A odkdy kapitán Lampert organizuje dělostřeleckou kolonu?"

Pobočník, který posypával jeho podpisy pískem, mírně zrudl. „Plukovník Eldredge je indisponovaný, pane," odpověděl. Možná by

v jiné situaci řekl podle pravdy, že plukovník je opilý, ale vyjadřovat se takhle o vysokém důstojníkovi před seržantem nebylo vhodné.

„V tom případě pozvěte kapitána Lamperta na večeři. Řekněte mu, že hlavním chodem bude lekce matematiky a k tomu jako zákusek trocha zdravého rozumu," řekl sir Arthur. Podepsal další papír, pak odložil pero na malý stříbrný stojánek, opřel se dozadu a znovu se zadíval na Hakeswilla. Popuzovalo ho, že tu před ním stojí. Averzi v něm však nebudila ani tak vlastní osoba Hakeswilla, i když tenhle typ vysloveně nesnášel, ale spíš skutečnost, že mu seržant připomněl jeho velení třiatřicátému pluku, a generál si tu dobu nechtěl připomínat. A také nechtěl schvalovat ani odmítat rozkazy svého nástupce, neboť to nepovažoval za vhodné. „Seržant Sharpe tady není," řekl chladně.

„Ano, slyšel jsem to, pane. Ale byl tady?"

„A já nejsem ten, koho byste měl obtěžovat takovými záležitostmi," pokračoval Wellesley, aniž odpověděl na Hakeswillovu otázku. Znovu vzal do ruky pero, namočil ho do inkoustu, pak přeškrtl jakési jméno na papíru před sebou a dokument podepsal. „Za několik dní," řekl, aniž na Hakeswilla pohlédl, „se plukovník McCandless vrátí ke svému vojsku a s tím svým rozkazem se můžete obrátit na něho. Nepochybuji, že on se té věci bude věnovat s patřičnou pozorností. Do té doby vás mohu zaměstnat něčím užitečným. Nechci, aby tu sedm mužů lelkovalo, zatímco zbytek armády pracuje." Wellesley se obrátil k pobočníkovi. „Kde nám nejvíc chybí lidé, Barclayi?"

Pobočník chvíli uvažoval. „Kapitán Mackay by určitě ocenil pár pomocných rukou, pane."

„Výborně," řekl Wellesley a namířil ocelovým hrotem pera na Hakeswilla. „Budete se hlásit u kapitána Mackaye. Kapitán Mackay velí koloně se zásobami a vy budete dělat, co vám přikáže, dokud se nevrátí kapitán McCandless. Můžete jít."

„Pane!" srazil Hakeswill poslušně paty, ale uvnitř zuřil – zuřil proto, že generál nesdílel jeho nenávist vůči Sharpovi, ale hlavně kvůli tomu, že mu přidělil jakousi potupnou službu. Neměl však jinou možnost, než udělat čelem vzad, vypochodovat ze stanu a‘

vrátit se ke svým lidem. „Je to v prdeli!“ prohlásil hořce, když je našel.

„Co jako?“ zeptal se Flaherty.

„Všechno!“ odsekl vztekle Hakeswill. „V tyhle armádě byly doby, kdy i generál měl k seržantům úctu. Ale teď budeme hlídat volský potahy. Vemte si svý bouchačky a jdeme!“

„Sharpe tu není, seržante?“

„To dá rozum, že tu není. Kdyby tu byl, neposílali by nás vytírat volům prdele. Ale vrátí se, určitě se vrátí. Mám na to generálovo slovo. Bude to jen pár dní… Pár dní to musíme vydržet a pak ho tu budem mít se všema jeho ukrytejma blejskavejma kamenama.“ Hakeswillův vztek pomalu opadával. Pořád bylo lepší, když je Wellesley přidělil k zásobovacím vozům, než kdyby je zařadil do bojové jednotky. Navíc si začal uvědomovat, že služba u kolony se zásobami může být výhodná, a nejen tím, že si člověk může přilepšit, co se týče potravin, ale zásobovací vozy jedou vždy na konci celého konvoje a tam jsou ženy. Mohlo to dopadnout hůř, uvažoval Hakeswill, pokud ten kapitán Mackay není nějaký zatracený pedant, který je bude buzerovat. „Víte, jakej je největší problém v tyhle armádě?“ obrátil se ke svým mužům.

„Jakej?“ zeptal se Lowry.

„Že je plná těch zatracenejch Skotů,“ zavrčel Hakeswill. „Nenávidím tu pakáž. To nejsou žádný Angličani, ale pitomý balíci skotský. Kdybych moh, všechny bych je postřílel, všechny do jednoho! Jenže my se s nima ještě bratříčkujem a to je chyba. Hřejem si hady na prsou, jak se praví v Písmu. A teď se, sakra, zvedněte a jdem!“

Bude to jen pár dní, utěšoval se seržant, jen pár dní. A pak s Sharpem jednou provždy skončí!

Tělesní strážci plukovníka Pohlmanna odnesli McCandlesse do malého domku na okraji tábora, v němž žila vdova se třemi dětmi. Žena se vyděsila, když viděla maráthské vojáky, protože ji znásilnili, okradli ji o všechno jídlo a celý její domek pokáleli, ale švýcarský doktor jí řekl, že se musí o plukovníka postarat, a odešel se striktním příkazem, že musí obvaz na jeho noze občas namáčet, aby byl pořád

vlhký. „Dal bych vám nějaké léky proti zimnici, kterou plukovník trpí, ale žádné nemám," řekl, „takže kdyby dostal horečky, držte ho v teple a nechte ho vypotit. Možná to pomůže," dodal s pokrčením ramen.

Pohlmann jim nechal nějaké jídlo a kožený váček se stříbrnými mincemi. „Vyřiďte McCandlessovi, že to je za jeho koně," řekl Sharpovi.

„Ano, pane."

„Ta vdova se o vás postará," pokračoval Pohlmann, „a až na tom bude plukovník lip, můžete ho dopravit do Ahmednugguru. A kdybyste si to s mou nabídkou rozmyslel, víte, že u mě budete vítán." Potřásl Sharpovi rukou a vystoupil po stříbrných schůdcích do palankýnu na hřbetu slona. Jezdci potom rozvinuli praporec s bílým hannoverským koněm. „Dal jsem rozhlásit, že vás nesmí nikdo obtěžovat," zavolal ještě plukovník z nosítek, a pak už mahaut plácl slona po hlavě a obrovské zvíře vykročilo k severu.

Jako poslední se s Sharpem rozloučila Simona Joubertová. „Přála jsem si, abyste zůstal u nás, seržante," řekla smutně. „Nejde to."

„Já vím a možná je to tak lepší." Rozhlédla se kolem, jestli se někdo nedívá, pak se k němu rychle sklonila a políbila ho na tvář. „Au revoir, Richarde."

Díval se za ní, jak odjíždí, a potom se vrátil do chatrče, která nebyla nic víc než došková střecha z palmových listů posazená na zdech z tlejících rákosových rohoží vyztužených několika kůly. Místnost uvnitř byla zčernalá kouřem od ohně a jediným zařízením v ní bylo ubohé lůžko, na němž ležel McCandless. „Je to vyvrženec," řekl plukovník Sharpovi a kývl hlavou směrem k ženě. „Odmítla skočit do pohřební hranice svého manžela a její rodina ji za to vyhnala." Plukovník zkřivil tvář, jak mu ze zraněného stehna vystřelila bolest. „Dejte jí jídlo a nějaké peníze. Kolik nám vlastně Pohlmann nechal?"

V měšci od Pohlmanna byly stříbrné a měděné mince. Sharpe je roztřídil, a když řekl McCandlessovi, kolik kterých je, prohlásil plukovník s hořkostí, že je to zhruba šedesát liber, za což se dá koupit tak jedna tažná herka.

„Kolik stál váš valach, pane?“ zeptal se Sharpe.

„Pět set dvacet guinejí,“ odpověděl McCandless smutně. „Objevil jsem ho před čtyřmi roky krátce po dobytí Seringapatamu a přál jsem si, aby to byl poslední kůň, kterého jsem kdy koupil…, samozřejmě kromě té vaší klisny. Jenže tu jsem měl jen na vystřídání, a přesto mě stála sto čtyřicet guinejí. I to byla dobrá koupě. Mám ji z Madrásu. Když ji vyvedli z lodi, byla kost a kůže, ale dva měsíce dobré pastvy z ní udělaly výborného koně.“

Částky, které uváděl plukovník, byly pro Sharpa téměř nepředstavitelné. Pět set dvacet guinejí za koně? Za to by mohl člověk žít celý život, a dobře. „A nedá vám za ně náhradu Východoindická, pane?“ zeptal se Sharpe.

McCandless se smutně usmál. „Mohla by dát, Sharpe, mohla,“ řekl, „ale velmi pochybuji, že to udělá.“

„Proč myslíte?“

„Jsem pro ně starý a zdá se, že můj plat považují za velkou zátěž. Už jsem vám řekl, že by byli nejradši, abych odešel do výslužby. A kdybych teď od nich chtěl náhradu za ty dva koně, tlačili by mě do penze ještě silněji.“ Odmlčel se a povzdechl. „Věděl jsem od počátku, že tahle honba za Doddem skončí špatně. Cítil jsem to v kostech.“

„Ještě neskončila, pane,“ řekl Sharpe. „Pořídíme si jiný koně.“

„Jak? Že si je vymodlíme?“

„Nemůžu vás nechat chodit pěšky, pane. Jste plukovník. A kromě toho se to vlastně stalo mou vinou.“

„Vaší vinou? Nebuďte směšný, Sharpe.“

„Měl jsem zůstat s vámi, pane. Seděl jsem ve tmě a přemýšlel jsem.“

Plukovník na něj hodnou chvíli upřeně hleděl. „Dovedu si představit, že jste měl o čem přemýšlet,“ řekl potom. „Jaká byla projížďka na slonu s plukovníkem Pohlmannem?“

„Ukázal mně Aurungabad, pane.“

„Spíš vás vzal na vrchol hory a ukázal vám království tohoto světa,“ řekl plukovník. „Co vám nabídl? Hodnost poručíka?“

„Ano, pane.“ Sharpe zrudl hanbou, že to musel přiznat, ale naštěstí bylo v místnosti šero a plukovník to nepoznal.

„A řekl vám o Benoitu de Boigne a o tom lotru Georgi Thomasovi?“ zeptal se McCandless. „A taky vám sliboval, že během dvou tří let z vás bude boháč, že?“

„Ano, nějaký takový řeči vedl, pane.“

McCandless pokrčil rameny. „Nechci vás zklamat, Sharpe, ale nelhal vám. Všechno, co říkal, je pravda. Tam venku,“ mávl rukou k západu, odkud prosvítaly škvírami ve stěně chatrče paprsky zapadajícího slunce, ,je společnost bez zákonů, která už celé roky odměňuje své vojáky zlatem. Říkám vojáky, ne poctivé rolníky nebo obchodníky, kteří si v potu tváře vydělávají na nuzné živobytí. Říše zdejších panovníků tloustnou a lidé v nich hubnou. Ale nic vám nestojí v cestě, abyste těm panovníkům sloužil i vy – nic, kromě přísahy, kterou jste složil svému králi.“

„Proč mi to říkáte, pane?“ ozval se Sharpe podrážděně. „Přece jsem pořád s vámi, ne?“

„Ano, Sharpe, jste,“ přikývl McCandless, pak zavřel oči a zasténal. „Bojím se, že už na mě zase jde ta horečka. Ale snad ne.“

„A co teda budeme dělat?“

„Dělat? Proti tomu se nedá dělat nic, jen týden ležet a třást se zimou v horku.“

„Myslel jsem, jak se vrátíme k našemu vojsku. Mohl bych jít do Aurungabadu a zkusit najít někoho, po kom bysme mohli poslat zprávu.“

„Jak to chcete provést, když neznáte jejich jazyk?“ McCandless se odmlčel a chvíli ležel tiše. „Sevajee nás najde,“ řekl potom. „V téhle zemi se zprávy šíří rychle a daleko. Určitě se o nás nějak dozví.“ Znovu se odmlčel a Sharpe si už myslel, že usnul, ale pak si v šeru všiml, že plukovník zakroutil hlavou. „To je můj osud,“ řekl McCandless tiše. „Ten Dodd bude můj konec.“

„Dopadnem ho, pane. To vám slibuju.“

„Modlím se za to,“ povzdechl plukovník. Pak ukázal na sedlové brašny, které ležely v rohu místnosti. „Mohl byste mi najít Bibli, Sharpe? A možná byste mi z ní mohl něco přečíst, dokud je ještě trochu světlo. Něco z Knihy Jobovy.“

McCandless skutečně upadl do horečnatého stavu a ležel v něm celé dny a Sharpe zase upadl do odloučenosti od světa. Nikoho

neviděl, s nikým nemluvil a žádné zprávy do jejich chatrče nedorazily, takže jestli Britové válku vyhráli, nebo prohráli, nebo se vedla dál, o tom neměl ani tušení. Aby se nějak zaměstnal, pustil se do čištění staré zavodňovací strouhy, která se táhla přes vdovin pozemek na sever. Odhazoval hlínu, prosekával křoví a zabíjel hady, až byl nakonec odměněn praménkem vody, který se po dně rozběhl. Když byl s tímhle hotov, dal se do opravy střechy – nahrazoval staré zteřelé palmové listy novými a upevňoval je zkroucenými kapradinami. Trápil ho však hlad, neboť kromě obilí od Pohlmanna a trochy sušených fazolí vdova žádné jiné jídlo neměla. Sharpe pracoval svlečený do půl těla a na indickém slunci se opálil tak, že byl hnědý jako pažba jeho muškety. Večer si hrál s ženinými dětmi, stavěl jim z hlíny pevnosti, které pak bombardoval oblázky jako koulemi z děl, a jednou, když hradba z hlíny kamínkům odolala, pod ni dokonce položil prachovou nálož ze tří nábojů do muškety, odpálil ji a udělal v hradbě průlom.

Hlavně se však snažil starat o plukovníka. Utíral mu vlhkým hadrem zpocený obličej, četl mu z Bible a podával mu lžíce střelného prachu zředěného vodou. Neměl jistotu, že to pomůže, ale všichni vojáci tvrdili, že to je na zimnici ta nejlepší medicína, a tak plukovníka nutil, aby slanou kaši polykal. Měl o ránu v plukovníkově stehně starost, protože když zase jednou namáčel obvaz, odtáhla ho vdova nesměle stranou a naléhala na něj, že obvaz odvine a přiloží McCandlessovi hojivý obklad s pavučinami a mechem. Sharpe s tím váhavě souhlasil, ale pak si neustále lámal hlavu, jestli udělal dobře. Zdálo se však, že ani po týdnu se rána nezhoršila, a ve chvílích, kdy plukovník neblouznil v horečce, dokonce říkal, že bolest ustupuje.

Když Sharpe skončil s čištěním zavodňovací strouhy, ještě vdově opravil studnu. Udělal z prasklého dřevěného vědra jakési rypadlo a tím pak vybíral ze dna studny hrsti páchnoucího bláta, a po celou dobu při všech těch pracích přemýšlel o své budoucnosti. Věděl, že ho major Stokes přijme s otevřenou náručí zpátky do seringapatamské zbrojnice, ale tak jako tak musel počítat s tím, že po čase si na něj jeho pluk vzpomene a bude chtít, aby se vrátil. Jenže to by znamenalo návrat do lehké roty, které velel kapitán Morris a vládl

v ní seržant Hakeswill, a Sharpe se při tom pomyšlení zachvěl. Ale možná by ho podplukovník Gore převelel jinam. Doslechl se, že Gore je slušný chlap, ne tak studený a povznesený nad obyčejné vojáky jako Wellesley, a to byla dobrá zpráva, neboť ještě i teď Sharpe uvažoval, zda by neměl přijmout Pohlmannovu nabídku. Poručík Sharpe, zamumlal si občas. Proč ne? A v těch chvílích opět začal snít o tom, jak by se vrátil do nalezince v Brewhouse. Měl by šavli a rohový klobouk, na kabátu důstojnické prýmky a na patách bot ostruhy a za každé Slehnutí, které ti bastardi uštědřili malému Richardu Sharpovi, by jim zaplatil desateronásobně. Ještě dnes se v něm zvedla vlna hněvu, když si vzpomněl na ta bití, a pokaždé zabral za rypadlo z prasklého džberu, jako by se ten hněv snažil zahnat těžkou prací.

Avšak ve všech těch snech se ani jednou nevrátil do Brewhouse Lane v bílém ani purpurovém ani jakémkoliv jiném kabátě, jen v tom červeném. A věděl proč. O žádném Anthonym Pohlmannovi nikdo v celé Británii nikdy neslyšel, a proč by se měli lidé zajímat, že to nějaké dítě dotáhlo z ulic Wappingu na důstojníka v armádě nějakého mahárádži? To by už mohl tvrdit, že je plukovníkem třeba na měsíci, a vyšlo by to nastejno. Pokud voják neměl červený kabát, považovali ho v Anglii přinejlepším za podvodníka a tím s ním skončili, kdežto když se vrátil v britském šarlatu, brali ho vážně, a to pro Sharpa znamenalo, že se musí stát důstojníkem ve vlastní, britské armádě.

Proto se na to zeptal. Bylo to jednou večer, když do opravené střechy vdoviny chýše bubnoval déšť a McCandless se na lůžku posadil a řekl, že mu horečka polevuje. V tu chvíli se ho Sharpe zeptal, jak se vlastně může obyčejný voják stát v britské armádě důstojníkem. „Vím, že to jde, pane," řekl, „protože u nás v Anglii jsem jednoho takového znal, pana Devlina, a ten vyšel z mužstva. Říkali, že než odešel k vojsku, byl jen pasák ovcí, ale já už jsem ho znal jako poručíka Devlina."

A zřejmě umřel jako starý zatrpklý poručík Devlin, pomyslel si McCandless, ale to si raději nechal pro sebe. Také měl chuť předstírat, že se mu náhle přitížilo, a Sharpově otázce se vyhnout, neboť věděl, co za ní vězí. Většina důstojníků by se seržantovým

ambicím vysmála, ale Hektor McCandless nebyl posměváček. Na druhou stranu věděl, že tomu, kdo se chce pozvednout z řad obyčejných vojáků do důstojnického stavu, hrozí dvě zklamání – deziluze z neúspěchu i úspěchu. Pravděpodobnější je samozřejmě to první, neboť takové povýšení je stejně vzácné jako slepice se zuby, třebaže vždy lze nalézt několik příkladů mužů, kterým se to podařilo. McCandless však věděl, že tyto šťastlivce jejich úspěch vždy nevyhnutelně dovedl k následnému neúspěchu. Záhy poznali, že jim chybí vzdělání, způsoby a náležitá sebedůvěra, byli ostatními důstojníky přehlíženi a skončili v ubytovací a zásobovací službě, neboť nikdo nevěřil, že by mohli vést vojáky do boje. A něco na té nedůvěře bylo, protože sami vojáci neradi sloužili pod důstojníky, kteří vyšli z jejich řad. McCandless však usoudil, že tohle všechno zná Sharpe sám, a není třeba mu to připomínat. „Existují dva způsoby, jak toho dosáhnout," odpověděl tedy. „Ten první je, že si důstojnickou šarži koupíte. Hodnost podporučíka by vás stála čtyři sta liber, ale potřeboval byste dalších sto padesát liber na vybavení, a to uvažuji, že byste si pořídil toho nejlevnějšího koně, šavli za čtyři guineje a aspoň trochu slušnou uniformu. A ještě pořád byste musel mít soukromý příjem, abyste uhradil náklady za důstojnickou jídelnu. Podporučík vydělá přibližně devadesát pět liber za rok, ale armáda si něco z toho strhne na své výlohy a ještě víc si vezme stát na daních. Už jste slyšel o té nové dani, Sharpe?"

„Ne, pane."

„To je skandální věc! Kdo to kdy viděl, brát člověku, co si poctivě vydělá? To je zlodějna, Sharpe! Zlodějna, která se snaží skrývat pod pláštíkem státu. Ale abych se vrátil k tomu, o čem jsem mluvil – podporučík je rád, když uvidí ze svého platu zhruba sedmdesát liber, a i když žije skromně, nezaplatí tím stravu v důstojnické jídelně. Většina pluků počítá důstojníkům dva šilinky za oběd a šilink za víno, i když se klidně bez vína obejdete a voda je zadarmo. Dále tu je šest pencí denně za obsluhu, šest pencí za snídani a dalších šest za praní a správku oblečení. Zkrátka nemůžete žít jako důstojník, aniž byste měl kromě služného příjem ještě aspoň dalších sta liber. Máte takové peníze?"

„Ne, pane," lhal Sharpe. Ve skutečnosti měl v kabátě zašitých dost drahokamů na to, aby si za ně mohl koupit hodnost majora, ale nechtěl, aby to plukovník věděl.

„To je dobře," pokračoval McCandless, „protože tohle není nejlepší způsob, jak se stát důstojníkem. Většina pluků nestojí o oficíra, který se vykoupí z mužstva. A proč by o ně měly stát? Mají spoustu mladých adeptů, již přicházejí z hrabství s kapsami nacpanými penězi rodičů, takže nějací polovzdělaní důstojníci z řad mužstva, kteří nemají ani na jídlo, jsou to poslední, co potřebují. Neříkám, že to není možné. V každém pluku umístěném v západní Indii si můžete koupit hodnost podporučíka levněji, ale jen proto, že tam kvůli žluté zimnici nikoho jiného nedostanou. Být převelen do západní Indie se prakticky rovná rozsudku smrti. Ale jestliže se chce člověk dostat někam jinam než do pluku v západní Indii, musí doufat, že se mu podaří ten druhý způsob. Musí být seržantem a musí umět číst a psát, ale pak je tu ještě třetí požadavek: musí se prokázat nějakým vrcholně hrdinským činem – například vést do zteče oddíl zoufalců –, a navíc ho musí vykonat před zraky generality, jinak pouze marní čas.

Sharpe seděl nějakou dobu mlčky, sklíčen a zastrašen množstvím překážek, které leží na cestě ke splnění jeho snu. „A oni je zkouší, pane?" zeptal se. „Myslím ze čtení?" Tohle pomyšlení ho trápilo nejvíc, protože i když se teď, kdy byl nucen McCandlessovi každý večer číst, den ode dne zlepšoval, stále se ještě zadrhával na docela jednoduchých slovech. Omlouval to špatným světlem a tím, že písmo v Bibli je příliš malé, a plukovník byl tak ohleduplný, že jeho výmluvám věřil.

„Jestli je zkoušejí ze čtení? Proboha, ne! Samozřejmě mu věří, je to přece důstojník!" Unaveně se usmál. ‚Ale víte, Sharpe," dodal po chvíli, „často si říkám, proč se voják z mužstva vlastně chce stát důstojníkem."

Aby se mohl vrátit do Brewhouse Lane a kopnout pár lidí do zubů, pomyslel si Sharpe. Ale to si nechal pro sebe. „Jen jsem o tom tak přemejšlel, pane," řekl. „Jenom přemejšlel."

„Protože v mnoha ohledech má seržant na mužstvo větší vliv," pokračoval McCandless. „Možná má menší formální prestiž, ale

určitě větší vliv a silnější postavení než kterýkoliv důstojník nižší hodnosti. Podporučíci a poručíci jsou v armádě bezvýznamní a také jsou pro ni většinou jen málo užiteční. Teprve od kapitánské hodnosti začínají k něčemu být.“

„Určitě máte pravdu, pane,“ hlesl Sharpe chabě. „Jen jsem o tom přemejšlel.“

Tu noc se plukovníkovi opět přitížilo a Sharpe seděl ve dveřích chýše a poslouchal, jak zem zkrápí déšť. Nemohl se svého snu zbavit. Nemohl zapudit slastnou představu o tom, jak vchází bránou z Brewhouse Lane do nalezince a jak na něj všechny ty nenáviděné tváře civí. Chtěl, aby se ten sen uskutečnil, zoufale po tom toužil, a tak o tom snil dál. Snil o nemožném, a i když nevěděl jak, stále věřil, že to dokáže. Anebo při pokusu o to zemře.

KAPITOLA 7

Dodd dal svému novému valachovi jméno Peter. „To proto, že nemá koule, monser," řekl Pierru Joubertovi a v následujících dvou dnech ten špatný žertík opakoval nejméně tucetkrát, aby měl jistotu, že kapitán urážku pochopil. Joubert se vždy usmál, ale nic na to neřekl a major pak začal vychvalovat Peterovy vlastnosti. Jeho starý kůň měl hvízdavé plíce, zatímco na tomhle mohl jet celý den a valach měl pořád hlavu nahoře a držel dlouhý krok. „Málo platné, kapitáne, je to plnokrevník," říkal Joubertovi. „Anglický plnokrevník, žádná stará francouzská herka s prověšeným hřbetem."

Vojáci jeho pluku byli náležitě hrdí, když viděli svého majora na krásném koni. Kvůli tomu, aby ho získal, sice musel jeden muž zemřít, ale samotná loupež se povedla dokonale a ti, co věděli, jak se věci mají, se po straně smáli, když anglický seržant prohledával tábor, zatímco jemadar majora Dodda Gópál ukryl oba koně daleko odtud na severu.

Plukovník Pohlmann tím už tak pobavený nebyl. „Slíbil jsem McCandlessovi, že mu v našem táboře zajistím bezpečí, majore," zavrčel na Dodda, když ho uviděl poprvé na novém koni.

„To jste udělal správně, pane."

„Zato vy jste rozšířil seznam svých zločinů o zlodějství koní."

„Nechápu, jak to myslíte, pane," ohradil se Dodd s předstíranou nevinností. „Toho koně jsem včera koupil od jednoho handlíře, pane. Takový tmavý chlapík z Korpalgaonu to byl, vypadal jako cikán. Připravil mě o poslední úspory."

„A co ten nový kůň vašeho jemadara?“ zeptal se Pohlmann a ukázal na klisnu plukovníka McCandlesse, na níž se nyní projížděl Gópál.

„Koupil ji od stejného handlíře,“ odpověděl Dodd.

„Samozřejmě, jak jinak,“ zabručel Pohlmann otráveně. Věděl, že nemá smysl peskovat Dodda za zlodějnu v armádě, která takové jednání podporovala už samou svou existencí, ale přesto se cítil dotčen tím, že Dodd zneužil pohostinnosti, kterou on nabídl McCandlessovi. Ten Skot měl pravdu, když říkal, že Dodd je člověk bez cti, pomyslel si Pohlmann. Na druhou stranu si uvědomil, že kdyby Sindhija zaměstnával pouze svaté, nebyl by v jeho armádě jediný evropský důstojník.

Krádež McCandlessových koní poskytla Pohlmannovi další důvod k tomu, aby neměl Williama Dodda rád. Shledával Angličana příliš zarputilým, ješitným a bez špetky humoru, přesto však, navzdory antipiatiím, které k němu cítil, poznal, že major je výborný voják. To, jak vyvedl pluk z Ahmednugguru, byla nevděčná operace, za niž se nesklízí sláva, ale operace potřebná a Dodd ji provedl znamenitě, takže Pohlmann nakonec její úspěch pochopil, stejně jako ocenil skutečnost, že vojáci si svého nového velitele oblíbili. Hannoveřan si však nebyl jistý, čím si Dodd svou oblibu vysloužil, neboť se o něm v žádném případě nedalo říct, že je to laskavý a ohleduplný velitel. S nikým nepromluvil, málokdy se usmál, byl pedantský na drobnosti, které jiní velitelé přehlíželi, a přesto si své vojáky získal. Možná vycítili, že je na jejich straně, neboť ví, že bez vojáků velitel ve válce ničeho nedosáhne, a kvůli tomu, když ne kvůli ničemu jinému, byli rádi, že jim velí on. A vojáci, kteří mají rádi svého velitele, obvykle bojují lépe, a tak byl i Pohlmann nakonec rád, že Dodd velí jednomu z jeho pluků, třebaže se na něj díval jen o něco méně opovržlivě než na obyčejného zloděje.

Pohlmannovo compoo se nyní spojilo se zbytkem Sindhijovy armády, která se už rozrostla o vojsko rádži z Berani, takže nyní měla přes sto tisíc mužů, a ti, spolu se zvířaty a všemi, kteří se za armádou táhnou, nyní bloudili po Deccanské plošině a hledali pastvu, píci a obilí. Tato obrovská armáda mnohonásobně převyšovala počtem vojáků armádu nepřítele, přesto se Sindhija nijak nesnažil

přinutit Wellesleyho ke střetu, a místo toho vedl své vojsko zdánlivě bezcílným způsobem. Nejdřív postupoval na západ vstříc nepříteli, pak se odchýlil na sever, odtud udělal těžko pochopitelný výpad na východ, aby se znovu dal po vlastních stopách směrem na západ, a kudy táhl, tam drancoval vesnice a usedlosti, kosil obilí, plenil obilnice, vybíjel domácí zvířectvo a prohledával každou chýši, aby nuzným vesničanům sebral všechnu rýži, obilí nebo čočku. Každý den také vyrážely četné jízdní hlídky na jih, aby zjišťovaly pohyb nepřátelského vojska. Maráthští jezdci se však málokdy odvážili blíž, neboť proti nim zase vyjížděly britské jízdní hlídky a každý den zanechávaly na pláni mrtvé koně, zatímco Sindhijovo obrovské vojsko pokračovalo v bloudem, které se skutečně muselo jevit jako bezcílné.

„Když tedy máte tak krásného koně," řekl Pohlmann Doddovi asi týden po incidentu s McCandlesem, „mohl byste vést jízdní hlídku."

„S radostí, pane."

„Někdo musí konečně zjistit, co ti Britové dělají."

Dodd tedy vyrazil na jih v čele jízdního oddílu, který se skládal částečně z Pohlmannových a částečně z jeho'vlastních jezdců, a tam, kde mnohé jiné hlídky zklamaly, jeho uspěla, i když jen proto, že si major oblékl svůj starý červený kabát, aby to vypadalo, že houfu jezdců velí britský důstojník. Tato lest se osvědčila i v případě, kdy Dodd narazil na houf maisúrských jezdců, kteří vjeli, nic netušíce, do jeho pasti. Šesti z nich se podařilo uniknout, ale osm zůstalo ležet na zemi mrtvých, přičemž předtím, než Dodd vpálil kuli do hlavy jejich veliteli, z něj vytáhl spoustu užitečných informací.

„Měl jste ho přivézt až sem," vytkl mu jemně Pohlmann, když se Dodd vrátil. „Tak bych si s ním mohl promluvit i já," dodal z vypolštářovaného palankýnu. Slon se pomalu vlekl za jezdci v purpurových kabátech, kteří nesli Pohlmannův červený prapor s bílým hannoverským koněm. S plukovníkem byla v palankýnu dívka, ale Dodd z ní viděl jen tmavou ruku, která visela přes okraj nosítek a na níž se blýskal náramek z drahých kamenů. „Tak mi povězte, co jste se dozvěděl, majore," poručil mu Pohlmann.

„Britové jsou znovu v blízkosti Godavery, pane, ale zůstávají rozděleni na dvě vojska, přičemž žádné nemá víc než šest tisíc mužů pěchoty. To Wellesleyho je nám blíž, zatímco Stevensonovo se přesunuje k západu. Nakreslil jsem mapku s jejich rozmístěním.“ Dodd natáhl ke kývajícímu se palankýnu ruku s papírem.

„Chtějí na nás udělat obchvat, co?“ řekl Pohlmann a vzal si mapku. „Teď ne, Liebchen“ dodal, ale to už nebylo určeno Doddovi.

„Podle mě zůstávají rozdělení kvůli cestám, pane,“ odpověděl Dodd.

„Samozřejmě,“ zamumlal Pohlmann podrážděný tím, že ho major poučuje. I on věděl, že Britové potřebují dobré cesty mnohem víc než maráthská vojska, protože vezou všechny své zásoby materiálu a potravin na vozech tažených voly a tyto těžkopádné dopravní prostředky jsou schopny jet mimo cesty pouze po rovných travnatých pláních. To znamenalo, že obě vojska mohla postupovat jen tím směrem, kterým jim to cesty a terén dovolily. Proto se pohybovala těžkopádně, a o to obtížnější pro ně byl jakýkoliv pokus o obchvat Sindhijovy armády, i když teď, uvažoval Pohlmann, musejí být Britové Sindhijovými manévry zcela zmateni a nemohou ani tušit, co má v úmyslu. Po pravdě řečeno o nic chytřejší z nich nebyl ani samotný Sindhija, neboť dal mnohem víc na taktické rady svých astrologů než evropských důstojníků, a to znamenalo, že celé obrovské vojsko vedly na jeho bludném tažení stříbřitý svit hvězd, výklady snů a kozí vnitřnosti.

„Kdybychom teď táhli na jih, mohli bychom uzavřít Wellesleyho v pasti jižně od Aurungabadu,“ řekl Dodd naléhavým tónem. „Stevenson je příliš daleko, aby mu mohl přijít na pomoc.“

„To není špatná myšlenka,“ souhlasil Pohlmann žoviálně a schoval si papír s mapkou do kapsy.

„Přece musíme mít nějaký plán,“ reagoval Dodd podrážděně.

„Musíme?“ opakoval Pohlmann, jako by jakákoliv strategie bylo to poslední, co mu leží na mysli. „Výš, Liebchen, ano tam. To je ono!“ Ruka s blýskavým náramkem zmizela uvnitř nosítek. Pohlmann na chvíli zavřel oči, pak je zase otevřel a usmál se na Dodda. „Naším plánem teď je čekat, zda se k nám připojí Hólkar,“ řekl Hannoveřan vznešeně ze své výšky. „Pak se uvidí…“ Hólkar byl

nejmocnější ze všech maráthských vůdců, ale ten zatím čekal, protože se nemohl rozhodnout, zda se má připojit k Sindhijovi a rádžovi z Beraru, nebo zůstat v téhle válce mimo a zachovat si svou obrovskou armádu netknutou. „A další část toho plánuje uspořádat durbar. Byl jste někdy přítomen durbaru, Dodde?“

„Ne, pane.“

„Je to poradní sbor, rada starých a moudrých, ale podle mě spíš senilních a žvanivých. Bude se tam mluvit o téhle válce, o postavení hvězd, o náladě božstev a o tom, proč nepřišel monzun, a jakmile durbar skončí – pokud vůbec někdy skončí , znovu se vydáme na pochod. Tohle vím jistě, ale zda bude rozhodnuto ustoupit do Nagpooru, nebo naopak vstoupit do Hajdarábádu, nebo si vybrat bojiště a dovolit Britům, aby na nás zaútočili, anebo prostě od této chvíle do soudného dne pochodovat, to vám nejsem schopen říct. Mohl bych samozřejmě nabídnout Sindhijovi radu, ale jestliže se mu bude v noci před durbarem zdát o opicích, pak by ho ani Alexandr Veliký nepřesvědčil, aby šel do boje.“

„Ale Sindhijovi přece musí být jasné, že nesmí připustit, aby se ty dvě britské armády spojily, pane,“ namítl Dodd.

„To ano, to mu nepochybně jasné je,“ pokýval hlavou Pohlmann. „Náš pán a vládce není žádný hlupák, ale na druhou stranu je nevyzpytatelný. Zkrátka čekáme, až nám budou příznivě nakloněna osudová znamení.“

„Ale ta nám přece jsou příznivě nakloněna právě teď,“ naléhal Dodd.

„Jenže o tom nerozhodujete ani vy, ani já. My Evropané jsme určeni k tomu, abychom bojovali, a ne četli, co je psáno ve hvězdách, nebo vykládali smysl snů. Ale až dojde na boj, buďte ujištěn, majore, že hvězdy a sny budou zapomenuty a Sindhija nechá veškeré rozhodování na mně.“ Pohlmann se na Dodda vlídně usmál a potom přehlédl obrovské jezdectvo, roztažené po pláni. Mohlo v něm být na padesát tisíc jezdců, ale Pohlmann by raději táhl s pouhou tisícovkou. Většina maráthských jezdců tu byla jen kvůli kořisti, které, jak doufali, se zmocní po vítězství, a třebaže byli všichni skvělí jezdci a stateční bojovníci, neměli nejmenší představu o činnosti picquets a nikdo z nich nebyl ochoten útočit proti zformované jednotce pěchoty.

Svou úlohu v boji si představovali tak, že až Sindhijova obrovská děla a jeho žoldnéřská pěchota obrátí nepřátele na útěk, vyrazí a budou pronásledovat prchající nepřátele jako hejno sršňů. A byla to pravda, neboť na víc neměli, proto je Pohlmann považoval jen za neužitečné krky, které je třeba krmit. Kdyby zítra všichni odtáhli, na síle vojska by to podle něj nic nezměnilo, neboť vítězství tak jako tak musí vybojovat dělostřelectvo a pěchota. Tohle Pohlmann věděl a představoval si, že seřadí děla kolo na kolo do baterií s pěchotou zformovanou hned za nimi a pak už bude jen sledovat, jak jdou červenokabátníci do pekla ohně a smrti, v němž budou svištícím železem rozsekáni na krvavé kusy.

„To bolí," ozvala se dívka uvnitř palankýnu.

„Promiň, Liebchen" zamumlal Pohlmann a uvolnil sevření, kterým ji drtil. „Zamyslel jsem se."

„Prosím?" zeptal se Dodd, neboť měl za to, že to bylo určeno jemu.

„Uvažoval jsem, že možná není na škodu, když takhle bezcílně bloudíme, majore."

„Cože?" hleděl na něho užasle Dodd.

„Protože když nevíme my, kam vlastně jdeme, nevědí to ani Britové, takže jednoho dojdou o pár mil dál, než by měli, a pak na ně udeříme. Někdo udělá chybu, Dodde, protože tak to ve válce chodí. Vždycky někdo udělá chybu, to je neměnné pravidlo války. A my musíme prokázat trpělivost." Ve skutečnosti byl Pohlmann stejně netrpělivý jako Dodd, ale plukovník věděl, že není k ničemu dobré dávat to najevo a svou netrpělivost prozrazovat. Už dávno poznal, že v Indii jdou věci svým tempem, nezměnitelným a nezastavitelným, jako je krok slona. Ale brzy dojde jedna z britských armád dál a ocitne se tak blízko obrovskému maráthskému vojsku, že ani Sindhija neodmítne bitvu. A i kdyby se obě britské armády spojily, co by se změnilo? I tak by byly v porovnání s obrovskou silou Maráthu malé a výsledek jejich střetu by se dal předvídat s jistotou, s jakou se dá ve válce předvídat máloco. Pohlmann byl přesvědčen, že nakonec mu Sindhija svěří velem své armády a on se pak přes nepřítele přežene jako hindský bůh Krišna. A s touto vizí byl spokojen.

Dodd k němu zvedl pohled, aby něco řekl, ale zelené závěsy palankýnu už byly zatažené. Dívka uvnitř se chichotala, zatímco mahaut, který seděl vpředu před nosítky, se díval apaticky před sebe. Maráthská vojska byla na pochodu, jejich zástupy pokrývaly zemi jako mrak kobylek a plukovník Pohlmann čekal, až nepřítel udělá chybu.

Sharpa už unavovalo být pořád hladový, a tak vzal jednoho dne mušketu a vyšel se podívat, zda by se nedalo něco ulovit. Počítal, že může narazit na cokoliv, možná i na tygra, ale doufal, že spíš objeví nějaké hovězí dobytče. Někdy se zdálo, že je jich Indie plná, ale ten den nespatřil ani jediné. Zato objevil po čtyřech mílích bloudění stádo koz, které se páslo v malém hájku. Nasadil na hlaveň bajonet, neboť usoudil, že bude lepší, když se pokusí některé zvíře bodnout a tak ho zabít, aby na sebe výstřelem neupozornil majitele stáda, ale když se k lesíku přiblížil, vyrazil proti němu pes.

Srazil ho pažbou a pak ho dobil, ale i tahle krátká potyčka způsobila, že se stádo leklo a úprkem se hnalo pryč. Trvalo mu dobrou hodinu, než kozy znovu našel, a teď už mu bylo jedno, jestli vzbouří půl Indie, namířil a vystřelil. Opravdu jednu z koz zasáhl, ale jen ji zranil, takže sebou začala na zemi házet a žalostně bečet. Doběhl k ní, proťal jí bajonetem hrdlo, i když to bylo těžší, než předpokládal, pak si přehodil mrtvolu přes rameno a vydal se zpátky.

Vdova šlachovité maso uvařila, a přestože páchlo kozinou a chutnalo mizerně, pořád to bylo maso a Sharpe svou porci zhltl, jako by celé měsíce hladověl. Pach vařeného masa také probral plukovníka. Zvedl se na loktech, podíval se na kotlík a zamračil se. „Skoro na to mám chuť," řekl. „Chcete kousek?" zeptal se Sharpe.

„Ne, seržante. Osmnáct let jsem nevzal do úst maso a ani teď s tím nechci začínat," řekl a prohrábl si rukou dlouhé bílé vlasy. „Ale to, že mám na ně chuť, znamená, že mi je lépe. Díky Bohu."

Posadil se na lůžku, pak se zkusil postavit, ale klesl zpátky. „Pořád jsem slabý jako kotě," povzdechl.

„Kus vařeného masa by vám dodal síly, pane."

„Odstup, Satane,“ zacitoval plukovník z Bible. Opřel se o jeden ze sloupů, na nichž spočívala střecha chýše, a s námahou se postavil. „Zítra už bych mohl pomalu chodit.“

„Co vaše noha, pane?“

„Hojí se, Sharpe, hojí.“ Plukovník zkusil opatrně přenést váhu na zraněnou nohu a zdál se příjemně překvapen, že se pod ním nepodlomila. „Bůh mě zase jednou ochránil,“ řekl.

„Děkujte mu za to, pane.“

„To dělám každý den, Sharpe.“

Druhý den ráno se plukovník cítil opět o něco lépe, dokonce vyšel z chýše a mžoural před jasným slunečním světlem. „Viděl jste v posledních čtrnácti dnech nějaké vojáky?“ zeptal se.

„Ani jednoho, pane. Nikoho, kromě místních lidí.“

Plukovník si přejel dlaní po bílém strništi na bradě. „Myslím, že bych se měl oholit. Byl byste tak hodný, Sharpe, a přinesl mí pouzdro s břitvou? A mohl byste mi také ohřát trochu vody?“

Sharpe poslušně zavěsil kotlík s vodou nad oheň a obtáhl plukovníkovu břitvu na sedlovém podbřišním řemenu. Právě zkoušel její ostří, když McCandless venku zavolal. „Sharpe!“

Cosi v plukovníkově hlase Sharpa přimělo, že sáhl po mušketě, a když ještě vzápětí zaslechl dusot kopyt, natáhl kohout. Sotva se však vynořil ze dveří, ukázal mu McCandless, že může být klidný. „Řekl jsem Sevajeemu, aby nás našel,“ usmál se plukovník potěšeně. „V téhle zemi se nic neutají.“

A pak Sharpe uviděl, že se k chýši blíží houf jezdců vedených Sevajeem. Mladý Ind se zazubil, když přijel blíž a uviděl, v jakém stavu je plukovník. „Doslechl jsem se, že je tu někde bílý ďábel, a hned jsem si pomyslel, že to nemůže být nikdo jiný než vy.“

„Taky jste se mohli objevit dřív,“ brumlal McCandless.

„Proč? Byl jste nemocný. Lidé, s kterými jsem mluvil, dokonce říkali, že umíráte.“ Sevajee seskočil z koně a vedl ho ke studni. „A kromě toho jsme měli něco na práci.“

„Předpokládám, že jste sledovali Sindhiju,“ řekl plukovník.

„To taky,“ prohlásil neurčitě Sevajee. Vytáhl ze studny měch a podržel ho koni před nosem. „Táhl na jih, pak na východ a potom obrátil zpátky na sever… Ale teď budou mít durbar, plukovníku.“

„Durbar!“ McCandless se rozzářil a Sharpe uvažoval, co asi ten durbar může být.

„Táhnou do Borkardanu,“ oznámil Sevajee spokojeně. „Všichni! Sindhija, rádža z Beraru, celá jejich armáda. Moře nepřátel.“

„Do Borkardanu…,“ opakoval McCandless a svraštil čelo. „Kde to je? Asi dva dny pochodu na sever?“

„Jeden pro jezdce, dva pro pěší,“ upřesnil Sevajee.

McCandless zapomněl na holení a upřeně hleděl na sever. „A jak dlouho tam budou?“

„Myslím, že dost dlouho,“ řekl Sevajee vesele. „Nejdřív musejí najít vhodné místo a postavit velký stan, a to jim bude trvat dva až tři dny. Potom budou další dva až tři dny mluvit a mluvit. A taky musejí dopřát odpočinek zvířatům, k čemuž se Borkadan moc dobře hodí, protože tam najdou spoustu píce.“

„Jak to víte?“ zeptal se McCandless.

„Setkali jsme se s několika brindarrii,“ odpověděl Sevajee s úsměvem a hned se otočil a ukázal na malého hubeného koně bez jezdce, který jim zřejmě zůstal z tohoto setkání jako trofej. „Mluvili jsme s nimi,“ řekl Sevajee ledabyle. Sharpe si dovedl představit, jak ten rozhovor asi vypadal. „Mají čtyřicet tisíc mužů pěchoty, šedesát tisíc jezdců a víc než stovku děl.“

McCandless se dobelhal dovnitř, aby si vzal ze sedlové brašny papír, pero a inkoust. Pak napsal krátkou zprávu o tom, co se právě dozvěděl, a Sevajee vybral šest svých mužů a dal jim za úkol doručit ji generálu Wellesleymu. Řekl jim, aby hnali koně, co budou moct, protože kdyby se Britové dali na pochod dostatečně rychle, byla by naděje, že zastihnou vojska Maráthu utábořená v místě konání durbaru, a pak by na ně mohli zaútočit dřív, než by se stačila seřadit do bojových formací. „Překvapivý útok!“ mumlal si McCandless spokojeně. „Tím by se síly vyrovnaly.“

„Nejsou to žádní hlupáci,“ varoval ho Sevajee. „Musíte počítat s tím, že budou mít spoustu picquets“

„Ale zorganizovat sto tisíc mužů, to nějakou dobu trvá, Sevajee. To trvá dlouho. Budou se tam motat jako ovce, když půjdeme do útoku.“

Šest jezdců s důležitou zprávou odjelo a McCandless, už opět unavený, nechal Sharpa, aby ho oholil. „Teď nemůžeme dělat nic jiného, než čekat," řekl.

„Čekat?" ozval se Sharpe rozhorleně, neboť měl za to, že budou sedět s rukama v klíně a čekat, jak boj dopadne.

„Jestliže bude Sindhija u Borkardanu, musí naše vojsko táhnout tím směrem, aby ho tam zastihlo. Takže na ně můžeme čekat, až přitáhnou k nám. Pak se k nim připojíme."

Byl čas skončit se sněním a začít bojovat.

Wellesleyho armáda překročila Godavery a směřovala k Aurungabadu, ale pak k ní dorazila zpráva, že Sindhijovo vojsko, které předtím táhlo na východ, se náhle obrátilo k jihu a postupovalo pro změnu do středu Hajdarábádu. Ta zpráva měla smysl, neboť právě zemřel starý nizám hajdarábádský, a protože na trůn nastoupil jeho mladý syn, panovník bez zkušeností, mohl si Sindhija slibovat, že se tam lehce dostane k bohaté kořisti. A tak i Wellesley svou malou armádu obrátil, spěchal zpátky ke Godavery a znovu pracně překročil řeku. Překonávali ji tak, že koně, voly a slony na druhou stranu přeplavili, děla, kolesny a vozy naložili na vory a lidi převezli na loďkách zhotovených z nafouknutých měchýřů. Trvalo dva dny, než se celá armáda dostala na jižní břeh, a pak, po dalším dni pochodu na jih směrem k ohroženému Hajdarábádu, přišla další zpráva, která říkala, že nepřítel se opět otočil a táhne zpátky k severu.

„Tohle je ňáký velení?" brblal Hakeswill. „Vždyť nevěděj, co dělaj."

„Kapitán Mackay říká, že hledáme nepřítele," ozval se vojín Lowry.

„Spíš se točí dokola jako pes za ocasem, ten zatracenej Wellesley." Hakeswill seděl na břehu a pozoroval, jak poháněči ženou voly do řeky, aby se vojsko znovu dostalo na severní břeh. „Do vody, z vody, jednou cestou tam, druhou zpátky, pak trochu motání v kruhu a znovu do řeky," stěžoval si seržant a ve tváři mu cukalo ostošest, jak byl rozhořčený. „Pořád to říkám, že Arthura Wellesleyho neměli nikdy udělat generálem."

„Proč, seržante?“ zeptal se vojín Kendrick, neboť věděl, že Hakeswill čeká na příležitost, aby jim vysvětlil, co si myslí.

„To je jasný proč, to dá rozum.“ Hakeswill se odmlčel, aby si zapálil hliněnou dýmku. „Nemá zkušenosti, proto! Vzpomínáte na to fiasko v lesíku před Seringapatamem? Na ten totální zmatek? A kdo ho zavinil? On, slavnej Wellesley, kdo jinej?“ ukázal na generála, který právě přijížděl na velkém světlešedém koni na strmý sráz nad řekou. „Je generálem, protože jeho táta je hrabě a protože jeho starší bratříček je generální guvernér. Kdyby byl můj táta hrabě, byl bych generál já. Lord Obadiah Hakeswill, přesně to bych byl. Jenže já bych se tady nehonil dokola jako pes za ocasem. Takhle velet jako Wellesley by dokázal každej. Sakra, jede sem… Vztyk, mládenci, a do pozoru!“

Generál, který neměl nic jiného na práci, než čekat, až se jeho vojsko dostane přes řeku, se projížděl po břehu a cesta ho přivedla k místu, kde seděl a rozumoval Hakeswill. Wellesley se směrem k němu podíval, a když seržanta poznal, měl v první chvíli chuť otočit se a jet pryč. Ale pak ho přirozený smysl pro zdvořilost přiměl překonat nechuť k hovorům s obyčejnými vojáky a zamířil k Hakeswillovi. „Vy jste pořád s námi, seržante?“ zeptal se rozpačitě.

„Pořád, pane, pořád,“ odpověděl Hakeswill. Stál vypnutý v pozoru, až se chvěl, mušketu přitisknutou k boku. Z kapsy mu vyčnívala dýmka, kterou tam ve spěchu vrazil. „Konám svou službu, pane, jako správnej voják.“

„Svou službu? Přijel jste přece zatknout seržanta Sharpa, ne?“

„Ano, pane!“ přikývl Hakeswill.

„Dejte mi vědět, kdybyste ho našel. Je s plukovníkem McCandlessem a nikdo neví, co s nimi je. Možná jsou mrtví,“ řekl generál téměř vesele, trhl uzdou a odjel.

Hakeswill ho chvíli sledoval, pak vrátil dýmku do úst a několikerým mocným potáhnutím ji znovu rozdýmal. „Sharpie není mrtvěj,“ řekl nenávistně a odplivl si. „Nemůže být mrtvěj, protože ho zabiju já.“

Po chvíli přijel kapitán Mackay a poručil Hakeswillovi, aby se svými šesti muži zorganizoval přechod tažných volů přes řeku. Zvířata nesla vaky s municí pro dělostřelectvo a kapitán zajistil pro

přepravu drahocenného nákladu dva vory. „Přeložte munici na vory a zvířata přeplavte, rozuměl jste?“ řekl Mackay. „A žádné zmatky, seržante. Ty voly veďte pěkně v řadě za sebou. A ne aby vaši lidé svrhli munici do řeky, aby ji nemuseli vykládat. To by jim přišlo zatraceně draho!“

„Vykládat, nakládat… To není práce pro vojáka!“ brblal Hakeswill, když kapitán odešel. „Tahat náklad sem a tam jako ty voli. Nejsem žádnej pitoměj Skot! Ty to dělaj odjakživa, tahaj po cestách do Londýna náklady, ale to není práce pro slušnýho Angličana.“ Ale nakonec tu práci stejně dělal a pomocí bajonetu seřadil lidi i zvířata do zástupu, který pak vstoupil do vody a pomalu se sunul napříč tokem. Než se začalo stmívat, byla celá armáda na druhém břehu, a druhý den ráno, ještě před úsvitem, znovu vyrazila k severu. Před polednem se zastavili a rozbili provizorní tábor, aby unikli nejhorší sluneční výhni, a někdy v půli odpoledne se v dálce objevila nepřátelská jízdní hlídka. Okamžitě proti ní vyjel britský oddíl jezdců, aby ji zahnal.

Jenže v následujících dvou dnech se nepohnuli ani o míli. Průzkumné jízdní hlídky se snažily zjistit, jaké má nepřítel záměry, zatímco zvědové Východoindické rozdávali po celé zemi zlato, aby získali informace. Vydávali ho však nadarmo, neboť zprávy se navzájem popíraly a nebylo možné utvořit si z nich ucelený obraz. Jedna říkala, že Hólkar se už spojil se Sindhijou, druhá zase tvrdila, že naopak vyhlásil Sindhijovi válku. Potom se objevily hlasy, že Maráthové táhnou na západ, pak zase na východ nebo možná i na sever, až začal mít Wellesley pocit, že s ním někdo hraje hru na slepou bábu.

Až konečně přišla zpráva, které byl ochoten věřit. Do tábora přijelo šest maráthských jezdců ve službách Syuda Sevajeeho a přivezlo krátký vzkaz psaný na kusu papíru od plukovníka McCandlesse. Plukovník sděloval, že utrpěl zranění, které se pomalu hojí, ale ujišťoval sira Arthura, že mu to nebrání vykonávat dál službu, a může tak hlásit, že vojska Daulata Rája Sindhiji a rádži z Beraru se konečně na svém bloudění zastavila a rozbila tábor u Borkardanu. Tam se chtějí Sindhija a Bhonsla nějakou dobu zdržet, psal McCandless, aby uspořádali durbar a nechali odpočinout zvířata.

Podle jeho odhadu by měli zůstat u Borkardanu pět až šest dní. Dále plukovník psal, že nepřátelské vojsko čítá nejméně osmdesát tisíc mužů a má k dispozici kolem stovky polních děl, většinou lehčího kalibru, ale také dost těžších kusů. Na základě svých dřívějších pozorování v Pohlmannově táboře také soudil, že jen asi patnáct tisíc mužů nepřátelské pěchoty má výcvik na úrovni standardů Východoindické, zatímco zbývající jsou jen do počtu. Zároveň však varoval, že obsluhy děl jsou zkušené a dobře vycvičené. McCandlessova zpráva byla zjevně psána ve spěchu a roztřesenou rukou, ale byla přesná, vyčerpávající a přesvědčivá.

Po jejím přečtení se generál ponořil do map a pak vydal rozkazy. Vojsko se připravilo na noční pochod a k plukovníku Stevensonovi, který se v tu chvíli nacházel západně od nich, byl okamžitě vyslán spěšný posel s rozkazem vytáhnout souběžně s nimi na sever tak, aby se obě armády mohly během čtyř dnů před Borkardanem spojit. „To znamená, že budeme mít…“ Wellesley se na chvíli odmlčel a v duchu počítal, „…jedenáct tisíc mužů pěchoty prvotřídní úrovně a čtyřicet osm kusů děl.“ Poznamenal si ty počty na okraj mapy a začal roztržitě ťukat perem do stolu. „Jedenáct tisíc proti osmdesáti tisícům,“ řekl, chvíli váhal a pak se usmál. „To je dobré,“ rozhodl. „To klidně půjde.“

„Jedenáct tisíc proti osmdesáti tisícům, to že je dobré?“ ozval se užasle kapitán Campbell. Byl to mladý skotský důstojník, který třikrát stoupal po žebři, aby byl první, komu se podaří proniknout na ochoz ahmednuggurských hradeb, za což ho generál Wellesley odměnil povýšením a jmenoval ho svým pobočníkem. Teď však hleděl na generála, kterého považoval za nejrozumnějšího a nejchytřejšího muže, s jakým se kdy setkal, a uvažoval, jestli mu v hlavě nepřeskočilo.

„Samozřejmě že bych byl radši, kdybychom měli víc vojáků,“ připustil Wellesley, „ale na druhou stranu si myslím, že to můžeme zvládnout i s těmi jedenácti tisíci. Nezapomeňte, Campbelle, že Sindhijovo jezdectvo nepředstavuje na bojišti skoro žádnou sílu a pěchota rádži z Beraru by se jim tam jen pletla, takže ji postaví někam, kde nenadělá žádnou škodu. To znamená, že budeme mít proti sobě pouze patnáct tisíc mužů pěchoty na úrovni. Bohužel však

příliš mnoho dobře obsluhovaných děl," dodal. „Ti další nejsou důležití. Jestliže se vypořádáme s těmi patnácti tisíci a dělostřelectvem, zbytek se dá na útěk."

„Předpokládejme, že zaujmou obranné postavení, pane," ozval se Campbell s varováním. „Nebo se stáhnou za řeku nebo. za nějaké valy."

„Můžeme předpokládat, co chceme, Campbelle, ale budou to jen prázdné kalkulace, a kdybychom dostali strach už z nich, mohli bychom to rovnou zabalit. Rozhodneme se až tam. To, s jakou taktikou půjdeme do útoku, uvidíme, až je budeme mít před sebou. Teď je nejdůležitější je najít." Wellesley sroloval mapu. „Nemůžete zabít lišku, dokud ji neuštvete. Tak se pusťme do štvanice."

Celou noc pochodovali. Vpředu jelo šest tisíc jezdců, z nichž téměř všichni byli Indové, za nimi pak dvaadvacet kusů děl, čtyři tisíce sepoyů Východoindické společnosti a dva bataliony Skotů a na konci obrovský neuspořádaný chvost volských potahů, obchodníků, řemeslníků, žen a dětí. Pochodovali usilovně, a jestliže měl někdo z vojáků strach z velikosti nepřátelské armády, nedával to najevo. Byli stejně dobře vycvičeni jako všichni vojáci, kteří kdy v Indii oblékli červené kabáty, jejich dlouhonosý generál jim slíbil vítězství a oni šli, aby ho vybojovali. A ať bylo vojsko nepřítele sebevětší, věřili, že se jim to podaří.

Borkardan byla pouhá vesnice, v níž se samozřejmě nenacházela žádná budova vhodná pro sněm, a tak se velký durbar maráthských vůdců konal v obrovském stanu, který byl narychlo vyroben sešitím mnoha menších stanů a olemováním takto vzniklé plachty pruhy barevného hedvábí. Celá stavba však vypadala velkolepě a jistě by vzbuzovala úžas a obdiv, kdyby se právě v době zahájení durbaru neotevřela nebesa a hlasy těch, kteří hovořili, by nepřehlušovalo bubnování deště do napjaté plachty, a kdyby navíc švy sešitých dílů nepovolily a voda se přes ně nelila v proudech dovnitř.

„Všechno to je jen zatracená ztráta času, ale musíme to přetrpět," stěžoval si Pohlmann Doddovi. Plukovník měl stojací límec sepnutý knoflíkem s diamantovou hlavou. „A jediný Evropan, který tady může vyjádřit své mínění, jsem já. Rozuměl jste?"

„Jenom vy?“ zeptal se nakvašeně Dodd, který doufal, že bude moct vystoupit se svým názorem.

„Ano, já,“ odpověděl Pohlmann s důrazem. „Chci jim zakroutit ocasem a potřebuju, aby mi všichni Evropané kývali na souhlas jako opice.“

Pod kopulí stanu, z níž crčela voda, se shromáždila stovka mužů. Sindhija, maharádža z Gválijaru, a Bhonsla, rádža z Berani, seděli na musnudech, působivých trůnech umístěných na vyvýšených stupíncích, jež byly ozdobeny brokátovými závěsy a chráněny před deštěm velkými hedvábnými deštníky. Za oběma veličenstvy stál muž, který je ovíval vějířem s dlouhou rukojetí a alespoň trochu je ochlazoval, zatímco zbývající přítomní museli snášet vlhké dusivé horko. Nejblíž oběma trůnům seděli nejvyšší bráhmani, všichni v pytlovitých kalhotách ze zlatého brokátu, bílých tunikách a vysokých bílých turbanech, a za nimi stáli indičtí i evropští armádní důstojníci a potili se ve slavnostních uniformách. Mezi nimi se nenápadně proplétali sluhové se stříbrnými miskami a nabízeli mandle, cukrovinky nebo rozinky napuštěné arakem. Všichni tři nejvyšší evropští důstojníci stáli vedle sebe. Pohlmann byl v purpurovém kabátě ověšeném zlatými pletenými šňůrami a zlatými řetězy a tyčil se jako hora nad plukovníkem Dupontem, šlachovitým Holanďanem, který velel druhému Sindhijovu compoo, a stejně tak nad plukovníkem Saleurem, Francouzem, jenž velel pěchotě Begum Somru. Dodd přešlapoval hned za touto trojicí a naslouchal jejich soukromému durbaru. Všichni tři se shodli na tom, že právě jejich vojska ponesou hlavní tíži britského útoku a že jeden z nich by se měl stát vrchním velitelem. Nemohl to však být Saleur, protože Begum Somru byla vládkyně závislá na Sindhijovi, tedy něco jako jeho podřízená, takže její velitel mohl těžko dostat přednost před maharádžovými důstojníky. To znamenalo, že vrchním velitelem bude muset být buď Dupont, nebo Pohlmann. Holanďan však tuto poctu velkoryse přepustil Hannoveřanovi. „Sindhija by si tak jako tak vybral vás,“ prohlásil.

„A zachoval by se moudře,“ řekl Pohlmann potěšeně, „velmi moudře. Takže s tím souhlasíte, Saleure?“

„Samozřejmě,“ odpověděl Francouz. Byl to vysoký zarputilý muž se silně zjizvenou tváří, pověstný tím, že ve svém vojsku zavedl tvrdou disciplínu. Rovněž se o něm říkalo, že je milencem Begum Somru, což zřejmě automaticky patřilo k postu velitele pěchoty této krásné dámy. „O čem teď ti rozumbradové mluví?“ zeptal se Saleur anglicky.

Pohlmann chvíli poslouchal. „Diskutují, zda ustoupit do Gawilghuru,“ řekl potom. Gawilghur byl horská pevnost severovýchodně od Borkardanu a skupina bráhmanů naléhala, aby se vojsko uchýlilo tam a nechalo Brity rozbít si lebky o skalní útesy a vysoké hradby pevnosti. „Zatracení pitomci,“ dodal Pohlmann znechuceně. „Co ti vědí o válce? Umějí jen žvanit, ale o tom, jak vést boj, nemají ponětí.“

Jenže pak vstal jeden starý bráhman, jemuž sahal bílý vous až do pasu, a prohlásil, že znamení jsou příznivá a vybízejí je ke svedení bitvy. „Shromáždil jsi velké vojsko, obávaný pane,“ řekl Sindhijovi, „a chceš je uzavřít v pevnosti?“

„Kde toho kmeta našli?“ zamumlal Pohlmann. „Konečně někdo, kdo mluví rozumně.“

Sindhija, který seděl na trůnu nevyzpytatelný a buclatý jako paša, mluvil málo a přenechával právo vstupovat do diskuse svému vrchnímu ministrovi Surjeemu Ráovi. Měl na sobě bohaté roucho ze žlutého hedvábí pošité smaragdy a perlami tak, že drahokamy tvořily květinové vzory, a na jeho světle modrém turbanu zářil velký žlutý diamant.

Další bráhman naléhal, aby vojsko táhlo na jih k Seringapatamu, ale nikdo na jeho návrh nereagoval. Rádža z Beraru, muž s tmavší pletí, než jakou měl bledý a těstovitý Sindhija, vraštil čelo, snad aby vypadal jako zachmuřený válečník, ale také mluvil málo. „Ten se dá na útěk, jakmile padne první výstřel z děla,“ řekl polohlasně Saleur. „Udělal to vždycky.“

Rádžův vojevůdce Beny Singh podpořil názor, že je třeba svést bitvu. „Mám pět set velbloudů naložených raketami, mám nová děla z Ágry, mám pěchotu, která dychtí po krvi nepřátel. Dejte jim svobodu, a uvidíte, co dokáží!“

„Pomoz nám Bůh, kdybychom to udělali,“ zabručel Dupont. „Vždyť nemají žádnou disciplínu.“

„Takhle to probíhá pokaždé?“ zeptal se Dodd Pohlmanna.

„Proboha ne!“ ozval se Hannoveřan. „Tenhle durbar je skvělý – vidíte, že ze všech čiší rozhodnost. Obvykle se tři dny mluví a nakonec se jakékoliv rozhodnutí odloží na příště.“

„Chcete říct, že dnes to bude jinak, že dnes o něčem rozhodnou?“ zeptal se cynicky Saleur.

„Budou muset,“ odpověděl Pohlmann. „Tuhle armádu nemůžou udržet dlouho. Za pár dní nebude čím krmit zvířata. Vydrancujeme kraj, a co potom?“ Pro vojáky bylo pořád dost jídla a jezdectvo stále dokázalo zajistit píci pro své koně, ale všichni další, kteří vojsko doprovázeli, už začínali hladovět a Pohlmann se bál, že utrpení žen a dětí by mohlo podlomit morálku celé armády. Zrovna dnes ráno viděl jednu ženu, jak řeže nožem cosi, co považoval za bochník chleba, ale pak si uvědomil, že Indové žádné evropské bochníky nepečou a že ten kus čehosi je sloní trus, v němž zoufalá žena hledala nestrávená zrnka obilí. Musejí bojovat, nic odkládat nemohou!

„A když půjdeme do boje, jak dosáhneme vítězství?“ zeptal se Saleur.

Pohlmann se usmál. „Snad tomu mladíčkovi Wellesleymu dokážeme připravit horkou chvilku,“ řekl žertovným tónem. „Umístíme rádžovo vojsko za nějaký pevný val, kde nenadělá žádnou škodu, a my tři pak seřadíme všechna naše děla kolo na kolo, počkáme, až proti nám vyjdou, a několika salvami jejich řadu rozbijeme. A na to, co z ní zbude, potom můžeme pustit jezdectvo.“

„Ale kdy?“ zeptal se Dupont. „Kdy k tomu dojde?“

„Brzy,“ odpověděl Pohlmann. „Musí to být brzy. Lidé už dnes jedí sloní hovna.“ Náhle nastalo ve stanu ticho a Pohlmann si uvědomil, že zřejmě padla otázka, která byla určená jemu. Surjee Ráo, muž pověstný svou krutostí, na něj hleděl se zvednutým obočím. „Ten déšť…,“ ukázal Pohlmann na plachtovou střechu nad sebou. „Omlouvám se, že jsem přeslechl, na co jste se mě ptal, Vaše Excelence.“

„Můj pán chce vědět, jestli jsme schopni Brity porazit.“

„Samozřejmě, o tom není pochyb," odpověděl Pohlmann, jako by nechápal, jak může někoho taková otázka vůbec napadnout.

„Ale Britové jsou tvrdí bojovníci," poznamenal varovně Beny Singh.

„Tvrdí, ale smrtelní jako všichni ostatní, když proti nim stojí vojsko, které bojuje stejně tvrdě," řekl Pohlmann, jako by si byl svou věcí naprosto jist.

Sindhija se naklonil dopředu a něco zašeptal Surjeemu Ráovi do ucha. „Pán naší země a dobyvatel zemí našich nepřátel si přeje vědět, jak chceš Brity porazit," řekl potom ministr.

„Tak, jak mi Jeho královská Výsost navrhla, když mi včera poskytla svou moudrou radu," odpověděl Pohlmann. Byla to pravda, že měl to potěšení mluvit den předtím soukromě se Sindhijou, i když veškeré návrhy, které při jejich rozhovoru padly, vyšly z Pohlmannových úst. Ale jestliže měl získat durbar na svou stranu, musel přítomné přesvědčit, že jen opakuje Sindhijovy myšlenky.

„Tak nám to povězte," žádal zdvořile Surjee Ráo, který dobře věděl, že jeho pán nemyslí na nic jiného než na to, jak vytáhnout ze svých poddaných ještě větší daně.

„Jak všichni víme," začal Pohlmann, „Britové rozdělili své vojsko na dvě armády. Jejich velitelé vědí, že jsme tady, u Borkardanu, a protože to jsou hlupáci dychtiví nechat se od nás zabít, táhnou k nám. Postupují sem z jihu, ale obě armády jsou stále rozdělené a vzdálené od sebe několik mil. Samozřejmě předpokládají, že se spojí a pak na nás zaútočí, ale Jeho královská Výsost mi ve své nepřekonatelné moudrosti navrhla, abychom se přesunuli na východ, přilákali tímto manévrem k sobě jejich východnější voj a tak ho ještě víc oddálili od jeho spojence. Pak bychom mohli bojovat s každou jejich armádou zvlášť, jednu po druhé porazit a potom nechat naše psy, aby se nasytili na jejich mrtvolách. A až bude poslední nepřítel mrtvý, Excelence, přivedu jejich generála do stanu vašeho pána v řetězech a jejich ženy se stanou jeho otrokyněmi." Navíc se zmocníme Wellesleyho zásob potravin, myslel si Pohlmann, ale neodvážil se to říct, aby to Sindhija nechápal jako kritiku vůči sobě. V každém případě byla jeho sebevědomá slova přijata řídkým potleskem, jenž však náhle přešel

ve výkřiky zděšení, když se na jednom místě plachta zcela protrhla a na ty, kteří seděli pod ním, chrstl vodopád dešťové vody.

„Ale proč proti nám Britové postupují, když je tak jasné, že budou poraženi?“ zeptal se Surjee Ráo, jakmile se vzrušení uklidnilo.

To byla dobrá otázka, která Pohlmanna přece jen trochu trápila, i když věřil, že na ni našel odpověď. „Protože jsou v zajetí bezbřehé sebedůvěry hlupáků, Excelence,“ řekl. „A protože jsou přesvědčení, že když se obě jejich armády spojí, bude to na nás stačit. A také protože pořád ještě nepochopili, že naše vojsko je stejně dobře vycvičené jako jejich, a v neposlední řadě protože jejich velitel je mladý a nezkušený a příliš dychtivý, aby si vydobyl pověst neporazitelného.“

„A vy jste přesvědčen, plukovníku, že můžeme udržet jejich armády oddělené?“

„Jestliže vyrazíme zítra na pochod, ano.“

„Jak velká je armáda britského generála?“

Pohlmann se usmál. „Wellesley má pět tisíc mužů pěchoty a šest tisíc jezdců, Excelence. Tolik mužů si my můžeme dovolit ztratit, aniž bychom pocítili, že nám chybí. Wellesley má dohromady jedenáct tisíc mužů, ale těch, na které se může spolehnout, je jen pět tisíc – těch pět tisíc mužů pěchoty. Pouhých pět tisíc!“ Odmlčel se, aby si ten počet mohli všichni přítomní představit. „A my máme osmdesát tisíc mužů. Pět proti osmdesáti!“

„Má také děla,“ připomněl Surjee Ráo.

Sindhija svému ministrovi opět něco pošeptal a ten se pak obrátil na ostatní evropské důstojníky, aby vyjádřili své mínění. Jenže všichni byli předem upozornění Pohlmannem, aby zpívali stejnou písničku jako on, takže se neozval jediný hlas proti jeho názoru. Vytáhnout na východ, říkali všichni, zlákat jednu z britských armád k boji a pak se obrátit proti druhé. Ministr jim poděkoval a okázale se obrátil k bráhmanům, aby dal nyní slovo jim. Kdosi radil vyslat posly k Hólkarovi s prosbou o pomoc, ale Pohlmannovo sebevědomí zapůsobilo, a tak se okamžitě ozval jiný muž, který rozhorleně namítl, proč by měl být Hólkarovi nabízen podíl na slávě z jistého vítězství. Převažující mínění durbaru se obrátilo ve

prospěch Pohlmanna a ten už k tomu nic nedodal, protože to nebylo třeba.

Rozmluva však pokračovala ještě po zbytek dne a žádné rozhodnutí nebylo formálně přijato, ale když se chýlilo k večeru, sešli se Sindhija a rádža z Berani na krátkou poradu, po níž Sindhija durbar opustil. Odcházel mezi řadami bráhmanů, kteří se mu klaněli, když je míjel, ale u východu ze stanu se zastavil a chvíli čekal, až sluhové přinesou palankýn, jenž by ho chránil před deštěm. Teprve pak, když byl palankýn připraven, se Sindhija obrátil a promluvil tak hlasitě, aby ho slyšel celý durbar. „Zítra vytáhneme na východ," řekl, „a pak zvážíme další rozhodnutí. Přípravy na pochod bude řídit plukovník Pohlmann." Ještě chvíli stál a hleděl do deště a pak sklonil hlavu a nastoupil do nosítek.

„Díky bohu," zamumlal Pohlmann, neboť počítal, že rozhodnutí vytáhnout na východ je dostačující, aby vedlo k bitvě. Nepřítel se každou hodinou blížil, a pokud před ním Maráthové neuprchnou na sever, musí jednou dojít ke střetu. A jestliže se Sindhijovo vojsko vydá na východ, dojde k tomu střetu za Pohlmannových podmínek. Nasadil si rohový klobouk a následován evropskými důstojníky vyšel ze stanu. „Potáhneme na východ podél Kaitny," řekl vzrušeně. „A břeh řeky bude bojištěm, kde Brity zničíme!" dodal a zavýskl jako malý kluk. „Jeden krátký pochod, pánové, a budeme od Wellesleyho jen pár mil. A za další dva nebo tři dny s ním vybojujeme bitvu, ať se do toho našim pánům bude nebo nebude chtít."

Vyrazili brzy ráno. Vojsko pokrylo zem jako temný mrak, který pluje pod jasnící se oblohou, a postupovalo podél kalné a bahnité řeky Kaitny, jejíž tok se čím dál na východ rozšiřoval a stával hlubším. Nebyl to dlouhý pochod a asi po šesti mílích, kdy jízdní oddíly v čele kolony dosáhly místa, jež Pohlmann vybral pro tábor, se čelo zastavilo, takže s příchodem večera i ty nejpomalejší jednotky maráthské pěchoty dorazily do malé vesničky, která ležela jen asi dvě míle severně od Kaitny. Sindhija a rádža z Berani si nechali postavit své bohaté stany hned za vesnicí, zatímco rádžova pěchota dostala rozkaz zatarasit uličky mezi domy a prorazit v silných hliněných zdech domů na vnějším obvodu osady střílny.

Vesnice se nacházela na jižním břehu říčky Juah, přítoku Kaitny, a na jih od ní se táhla otevřená pláň s políčky, která končila strmým břehem Kaitny. Pohlmann umístil své nejlepší pěchotní jednotky, svá tři compoos skvěle vycvičených bojovníků, jižně od vesnice na vysoký sráz severního břehu Kaitny a před nimi seřadil osmdesát nejlepších děl. Pokud Wellesley směřuje k Borkardanu, musí dojít ke Kaitně, a tam najde cestu zahrazenou řekou, děsivou řadou těžkých děl, pěchotními šiky v bitevním postavení a za tím vším jako pevnost vesnici přeplněnou vojáky rádži z Berani. Past byla položena.

Na polích u vesnice zvané Assaye.

Obě britské armády byly blízko sebe, natolik blízko, že se generál Wellesley mohl rozjet napříč krajem, kterým postupovali, a navštívit velitele druhé armády plukovníka Stevensona. Generál jel se svým pobočníkem a s doprovodem indických jezdců, ale cestou na západ přes rozlehlou pláň se s žádnými nepřáteli nesetkali. Plukovník Stevenson, muž dost starý na to, aby byl Wellesleyho otcem, byl generálovým optimismem znepokojen. Podobnou euforii už u mladých důstojníků viděl mnohokrát a také mnohokrát byl svědkem toho, že skončila ponižující porážkou způsobenou příliš velkou sebedůvěrou. „Jste si jistý, pane, že se do toho neženete příliš rychle?“ zeptal se generála.

„Musíme spěchat, Stevensone, musíme.“ Wellesley rozvinul na plukovníkově stole mapu a ukázal na ní Borkardan. „Mám zprávy, že se v tomto místě zastavili a rozbili tábor, ale nebudou tam věčně. Pokud se k nim teď nepřiblížíme dost rychle, znovu nám uniknou.“

„Jestliže jsou tak blízko, možná bychom se měli spojit, ne?“ zeptal se plukovník, aniž odtrhl pohled od mapy.

„Pak by nám trvalo dvakrát tak dlouho, než bychom k Borkardanu dorazili,“ odpověděl generál. Cesty, po nichž obě armády táhly, byly úzké a několik mil jižně od řeky Kaitny procházely soutěskami mezi strmými horami. Každý vůz a každé dělo muselo těmito průsmyky projet, a kdyby se obě armády spojily, trval by těžkopádný proces překonávání hor celý den – den, během něhož by mohli Maráthové uniknout na sever.

Proto se generál rozhodl, aby každá armáda táhla zvlášť a spojily se až před Borkardanem. „Zítra večer budete vy tábořit tady," udělal na mapě křížek u vesnice jménem Hussainabad, „a my tady," označil dalším křížkem místo u vesnice Naulniah, asi čtyři míle jižně od řeky Kaitny. Obě vesnice byly od sebe vzdálené deset mil a ležely zhruba stejně daleko od Borkardanu. „Čtyřiadvacátého se dáme znovu na pochod a spojíme se tady," udělal kruh kolem Borkardanu. „Zde!" Zabodl do toho místa tužku tak prudce, že jí ulomil hrot.

Stevenson váhal. Byl dobrý voják s dlouholetými zkušenostmi v Indii, ale založením opatrný a Wellesley se mu zdál unáhlený a někdy až pošetilý. Maráthské vojsko bylo obrovské a obě britské armády malé, a přesto se Wellesley hnal do střetu, jako by ani v nejmenším nepochyboval o vítězství. Stevenson se bál, že z nějakého důvodu generála ovládlo nebezpečné vzrušení, které mu brání uvažovat s chladnou hlavou, a snažil se ho krotit. „Můžeme se setkat u Naulniahu," navrhl, neboť se mu zdálo, že by bylo lepší, kdyby se obě armády spojily už den před bitvou, a ne až těsně před ní, nebo dokonce pod palbou.

„Na to nemáme čas," odpověděl Wellesley. Odsunul zátěže v rozích a mapa se svinula. „Prozřetelnost nám dovedla nepřítele na dosah, tak toho využijme a udeřme na něj!" Podal mapu Campbellovi a vyšel ze stanu do jasu pozdně odpoledního slunce, jako by tušil, že se tam málem srazí s plukovníkem McCandlessem, který právě přijel na malém hubeném koni. „Vy?" zvolal Wellesley překvapeně. „Myslel jsem, že jste zraněn, McCandlessi."

„Jsem, pane, ale hojí se to," řekl Skot a opatrně si poklepal po levém stehnu.

„A co děláte tady?"

„Hledám vás," odpověděl Skot, i když ve skutečnosti přijel k Stevensonově armádě omylem. Jeden ze Sevajeeho jezdců uviděl na průzkumu červenokabátníky a McCandless usoudil, že to musejí být Wellesleyho vojáci.

„A na čem to, proboha, sedíte?" zeptal se generál, když nasedal na Dioméda. „Vždyť to zvíře vypadá jako cikánská kobyla. Už jsem viděl poníky, kteří byli větší."

McCandless poplácal ukořistěného maráthského koně po šíji. „Je to nejlepší kůň, jakého jsem sehnal. O svého valacha jsem přišel.“ , „Za čtyři sta guinejí můžete mít mého náhradního koně. Dejte mi směnku, a je váš. Jmenuje se Aeolus a je to šestiletý irský valach z hrabství Meath. Má dobré plíce, uvažujte o tom. Za dva dny se uvidíme, plukovníku,“ řekl už opět směrem k Stevensonovi. „Za dva dny! Pak vyzkoušíme, jestli ta jejich vychvalovaná pěchota obstojí v naší palbě. Sbohem, Stevensone! Jedete se mnou, McCandlessi?“

„Jedu, pane, jedu.“

Sharpe se zařadil vedle Daniela Fletchera, Wellesleyho vojenského sluhy. „Ještě jsem neviděl generála v tak dobrý náladě,“ řekl mu.

„Splašil se,“ pokrčil Fletcher rameny. „Myslí si, že nepřítele překvapíme.“

„A nemá strach? Vždyť přece ví, kolik jich je.“

„I kdyby měl nevímjakej strach, nedá na sobě nic znát,“ řekl Fletcher. „Hurá na ně, nic jinýho teď nezná.“

„Pak ať nám pomáhá pánbůh,“ poznamenal Sharpe.

Cestou zpátky generál hovořil s McCandlessem, ale nic z toho, co Skot řekl, neutlumilo jeho dychtivost k boji, dokonce ani když ho plukovník varoval před silou maráthského dělostřelectva a zdatností nepřátelské pěchoty. „To všechno jsme věděli už v době, kdy jsme jim vyhlásili válku,“ odsekl Wellesley nedůtklivě, „a když nás to neodradilo tehdy, proč by se nám z toho měla rozklepat kolena teď?“

„Nepodceňujte je, pane,“ řekl McCandless.

„Spíš doufám, že oni podceňují mě!“ prohlásil Wellesley. „Tak chcete toho mého valacha?“

„Nemám tolik peněz, pane.“

„Ale jděte, McCandlessi! Vy, s vaším plukovnickým platem, který berete u Východoindické! Vždyť musíte mít někde ulité celé jmění.“

„Mám nějaké úspory, pane, ale ty si šetřím na důchod. A ten se už blíží.“

„Že jste to vy, slevím vám na tři sta osmdesát guinejí. Za dva roky ho můžete prodat za čtyři sta. S tímhle ubohým zvířetem," ukázal na maráthského koně, „přece nemůžete do bitvy."

„Budu o tom uvažovat, pane," řekl McCandless sklesle. Modlil se, aby mu Bůh vrátil jeho původního koně, a nejlépe zároveň s poručíkem Doddem, ale uvědomoval si, že pokud k tomu nedojde dost brzy, bude si chtě nechtě muset pořídit slušného koně, i když ho představa, jakou sumu by za něj musel dát, rozesmutnila.

„Dáte si se mnou večeři, McCandlessi?" zeptal se Wellesley. „Bude skopové."

„Nejím ani skopové, ani žádné jiné maso, pane."

„Vý nejíte maso? Takže se živíte zeleninou? Jako slon?" Generálovi to připadlo jako skvělý žert a rozesmál se tak, že polekal koně. „Jako slon – to je skvělé! No nic, McCandlessi, nějakou mrkev na chroustání pro vás seženeme."

Po generálově zelenině se McCandless omluvil a vrátil se do stanu, který pro něj Wellesley vyhradil. Byl unavený, v poraněné noze mu tepala bolest, ale za celý den se neprojevily žádné známky, že by se mu vracela zimničná horečka, a za to byl velmi vděčný. Přečetl si něco z Bible, pak poklekl vedle lůžka k modlitbě a hned potom sfoukl lampu. Asi o hodinu později ho probudil dusot kopyt, tlumené hlasy a smích, dokonce se někdo otřel o stan, jako by vrávoral. „Kdo je to?" zvolal McCandless vztekle.

„Já, pane, seržant Sharpe. Promiňte, zakopl jsem."

„Už jsem spal, člověče!"

„Nechtěl jsem vás budit, pane. Promiňte, promiňte… Stůj klidně, potvoro! To nebylo na vás, pane. Promiňte, pane."

McCandless, v košili a ve spodkách, podrážděně odhrnul plachtu nad vchodem. „Jste snad opilý nebo co?" zavrčel, ale hned zmlkl a zíral na koně, kterého Sharpe držel za uzdu. Byl to valach, nádherný hnědák se vztyčenýma ušima, plný neklidné energie.

„Šestiletej valach, pane," řekl Sharpe. Daniel Fletcher se pokoušel zatlouct do země kolík, ale vůbec se mu to nedařilo, protože byl zjevně opilý. „Pochází z Irska, pane. Ty jejich zelený pastviny…, na těch rostou dobrý koně. Jmenuje se Aeolus."

„Aeolus je bůh větru," řekl McCandless.

„Myslíte některej z těch indickejch bohů, pane, co maj spoustu ruk a všude samý hadí hlavy?“

„Ne, Sharpe. Aeolus je řecký bůh.“ McCandless si vzal od Sharpa uzdu a pohladil valacha po nose. „To vás poslal Wellesley? Půjčuje mi ho?“

„Ne, pane, nepůjčuje.“ Sharpe vzal přiopilému Fletcherovi palici a zatloukl kolík pevně do země. „Je váš. Celej, jak tu stojí, je váš.“

„Ale to přece…,“ chtěl něco namítnout McCandless, avšak zcela zmatený se zarazil.

„Už je zaplacenej, pane,“ řekl Sharpe.

„Kým? Kdo ho zaplatil?“ zeptal se McCandless přísně.

„Prostě je zaplacenej, pane.“

„Plácáte nesmysly, Sharpe!“

„Omlouvám se, pane.“

„Tak co to má znamenat?“

Úplně stejně reagoval i Wellesley, když mu sotva před půl hodinou jeho pobočník ohlásil, že ho seržant Sharpe prosí, aby ho přijal. Generál, který se právě loučil s posledními hosty z večeře, nepříliš ochotně svolil. „Buďte stručný, seržante,“ řekl se svým obvyklým chladem, když Sharpe vstoupil.

„Jsem tu kvůli plukovníku McCandlessovi, pane,“ začal Sharpe rozpačitě. „Rozhodl se, že koupí toho vašeho koně, a poslal mě za váma s penězma.“ Postoupil dopředu a položil na generálův mapový stůl váček se zlatými mincemi. Byly to indické peníze ze všech států a knížectví, ale byly z opravdového zlata a zářily ve světle svící žlutě jako máslo.

Wellesley na to bohatství chvíli jen v úžasu hleděl. „Ale vždyť mi řekl, že žádné peníze nemá.“

„Je to Skot, pane…, myslím plukovník,“ odpověděl Sharpe, jako by chtěl říct, že to vysvětluje vše. „A omlouvá se, že to nejsou pořádný peníze, pane, jako guineje. Ale hodnota je správná, čtyři sta.“

„Tři sta osmdesát,“ opravil ho Wellesley. „Povězte plukovníkovi, že mu dvacet guinejí vracím zpátky. Ale mohl to zaplatit i bankovkami. To mám teď s sebou vozit zlato?“

„Promiňte, pane,“ řekl Sharpe nepříliš chytře. Kde by on vzal bankovky? Byl rád, že našel jednoho z bhinjarriů, kteří provázejí vojsko, a obchodník mu vyměnil smaragdy za zlato. Sharpe samozřejmě předpokládal, že ho při té výměně ošidil, ale neměl na výběr, když chtěl udělat plukovníkovi radost a opatřit mu pořádného koně, a tak nabídnutou cenu přijal. „Ale je to v pořádku, je ten kůň zaplacenej, ne?“ zeptal se úzkostně Wellesleyho.

„Trochu neobvyklý způsob vypořádání koupě,“ řekl generál, ale přikývl na souhlas. „Ano, je to v pořádku, seržante,“ řekl. Málem napřáhl k Sharpovi ruku, aby si s ním potřásl, jak se to dělá vždy po uzavření koupě koně, ale pak si uvědomil, že Sharpe je jen seržant, a rychle změnil pohyb na neurčité gesto. Teprve až Sharpe odešel a on si přepočítal peníze, vzpomněl si na seržanta Hakeswilla. Rozhodl se však, že ho na Sharpa upozorňovat nebude, protože to není jeho povinností.

„Tak kdo ho zaplatil?“ zeptal se znovu McCandless, ale přitom si obdivně valacha prohlížel.

„Pěknej kůň, pane, že?“ odpověděl Sharpe vyhýbavě. „Řekl bych, že stejně dobrej jako ten, kterýho vám ukradli.“

„Sharpe! Zase žvaníte a neodpovídáte na to, co jsem se vás ptal. Kdo toho koně zaplatil?“

Sharpe chvíli váhal, ale bylo mu jasné, že mu plukovník nedá pokoj, dokud se nedozví pravdu. „Když se to veme kolem a kolem… Típú. Típú ho zaplatil.“

„Sultán Típú? Zbláznil jste se.“

„Víte, pane, ten chlápek, co Típúa zabil…, mu vzal pár drahokamů,“ vysoukal ze sebe Sharpe.

„To si dovedu představit,“ odfrkl McCandless.

„Tak jsem toho chlápka přesvědčil, aby toho koně koupil, pane. Jako dar pro vás, pane.“

McCandless na něj chvíli mlčky zíral. „To jste byl vy?“

„Co jako, jestli jsem byl, pane?“

„Takže vy jste zabil Típúa?“ McCandless to vyhrkl skoro jako obvinění.

„Já, pane?“ pohlédl na něj Sharpe nevinně. „Ne, pane.“

McCandless se zadíval na valacha. „To nemohu přijmout, seržante. V žádném případě!“

„Ale mně k ničemu nebude, pane. Kdy kdo viděl, aby měl seržant koně? A ještě pořádnýho koně z Irska. A taky, kdybych tenkrát v Pohlmannově táboře neležel a nesnil o tom, jak ze mě bude důstojník, moh jsem ty zloděje chytit, takže je jen správný, abyste mně dovolil pořídit vám náhradu.“

„Ale to nejde, Sharpe!“ snažil se McCandless protestovat v rozpacích ze seržantovy štědrosti. „Ostatně pořád doufám, že během několika dnů získám svého koně zpátky i s panem Doddem.“

Na to Sharpe nepomyslel. Chvíli se proklínal, že vyhodil takové peníze, ale pak jen pokrčil rameny. „Už se stalo, pane. Generál ty peníze přijal a vy máte koně. Kromě toho jste byl ke mně vždycky slušnej a poctívej, tak jsem pro vás za to chtěl něco udělat.“

„To je neslýchané,“ zakroutil znovu McCandless hlavou. „Ne, jako dar to nemohu přijmout. Budu vám to muset splatit.“

„Čtyři sta guinejí?“ zeptal se Sharpe. „To je roční plat podporučíka, pane.“

„Tak jak tedy…?“ McCandless upíral na Sharpa divoký pohled.

„Nijak, pane. Zkrátka půjdeme do boje – vy na tomhle koni a já na maráthským poníkovi. Bude to pro mě příležitost, pane, jenom příležitost, ale jestli si povedu dobře, myslím opravdu dobře, možná bych rád, abyste pak promluvil s generálem.“ Sharpe přitom zrudl, ohromený svou troufalostí. „Tak mně to nejlíp splatíte, pane, ale proto jsem to nedělal. Chtěl jsem jen, abyste měl pořádnýho koně, pane. Plukovník jako vy by neměl sedět na nějakým mizerným místním poníkovi, pane.“

McCandless, pro změnu vyvedený z míry Sharpovou ctižádostí, nevěděl, co na to říct, a jenom hladil koně po krku. Cítil, že se mu tlačí do očí slzy, ale nebyl si jistý, zda z lítosti nad Sharpovým neuskutečnitelným snem, nebo je vyvolalo dojetí ze seržantova daru. „Jestli si povedete dobře, Sharpe, promluvím s plukovníkem Wallacem,“ slíbil. „Je to můj dobrý přítel. Možná by našel volné místo pro podporučíka, ale nedělejte si velké naděje.“ Odmlčel se a uvažoval, zda pod vlivem pohnutí nenasliboval příliš moc. „Jak vlastně Típú zemřel?“ zeptal se po chvíli, aby zavedl řeč jinam. „A

nelžete mi, Sharpe. Je mi jasné, že jste to musel být vy, kdo ho zabil.“

„Zemřel jako muž, pane. Statečně, čelem k nepříteli. Do posledního okamžiku bojoval.“

„Byl to dobrý voják,“ souhlasil McCandless. „Předpokládám, že některé jeho šperky ještě máte.“

„Jaký šperky?“ podivil se Sharpe. „O žádných nevím.“

„Samozřejmě že nevíte, jak jinak?“ pokýval hlavou McCandless. Kdyby se někdy páni z Východoindické doslechli, že nějaký voják u sebe přechovává Típúovy drahé kameny, jejich agenti by se na něj vrhli jako kobylky. „Díky, Sharpe,“ řekl, „opravdu vám moc děkuji. Samozřejmě vám to splatím, ale přesto na mě velmi zapůsobilo, co jste pro mě udělal.“ Podal mu ruku, a když Sharpe ostýchavě váhal, trval na tom, že si s ním musí potřást. Pak se za ním díval, jak odchází s generálovým sluhou. Tolik hříchu a tolik dobroty v jednom člověku, pomyslel si. Skvělý mladík, tenhle Sharpe. Věčná škoda, že mu ten zatracený Pohlmann nasadil do hlavy tu nešťastnou myšlenku, že se může stát důstojníkem. Takhle je odsouzený ke zklamání, protože to není možné.

Ale ještě někdo se za odcházejícím Sharpem díval. Byl to vojín Lowry z třiatřicátého královského pluku a ihned se rozběhl za Hakeswillem. „Byl to on, seržante,“ hlásil.

„Víte to jistě?“

„Tak jistě, jako že se jmenuju Lowry.“

„Výborně, Lowry. Bůh vám za to žehnej.“ A Bůh požehnal i jemu, Obadiahu Hakeswillovi. Už se bál, že bude muset s touhle armádou do bitvy, ale teď, když se konečně objevil Sharpie, může konečně vytáhnout drahocenný rozkaz k zatčení, sbalit toho parchanta a vydat se na jih. Ať si tihle tady klidně bojují, ať vyhrají nebo prohrají, to je mu úplně jedno, protože seržant Hakeswill má, co chtěl, a bude bohatý.

KAPITOLA 8

Generál Wellesley byl jako hazardní hráč, který vsadil do hry všechno, co má, a teď musí čekat, jaké karty padnou. Stále ještě měl čas shrábnout peníze a ze hry odejít, ale pokud kdy cítil pokušení to udělat, nikdy to svým pobočníkům ani žádnému z vyšších důstojníků neprozradil. Plukovníci v jeho armádě byli všichni starší než on, někteří mnohem starší, a on je s ohledem na jejich věk a i z pouhé zdvořilosti žádal o rady, i když na ně většinou nedbal. Podplukovník Orrock z Východoindické, velitel osmého pluku madráské pěchoty, doporučoval nereálný obchvat směrem na východ, ale Wellesley viděl v tomto manévru jediný cíl – dostat armádu co nejdál od nepřátelských vojsk. Víc pozornosti byl nucen věnovat svým dvěma Williamům, Wallacemu a Harnessovi, velitelům dvou skotských pluků, kteří byli zároveň veliteli brigád. „Kdybychom se spojili se Stevensonem, pane, mohli bychom to dokázat," mínil Wallace, ale řekl to tak, aby bylo jasné, že i po spojení obou armád bude mít nepřítel značnou početní převahu. „Nepochybuji, že se mnou bude Harness souhlasit," dodal Wallace, i když William Harness, velitel osmasedmdesátého pluku, se zdál překvapen, že je žádán o vyjádření. „To je vaše věc, jakou strategii na ně vymyslíte, Wellesley," zabručel. „Pošlete mý muže do boje a já vám zaručuju, že budou bojovat. Aspoň bych jim radil, aby bojovali, protože jinak bych ty bastardy sešlehal bičem, až by z nich visely cáry kůže."

Wellesley si odpustil poznámku, že kdyby osmasedmdesátý odmítl bojovat, neměl by koho šlehat bičem, protože by žádná armáda nebyla. Ostatně stejně nemělo smysl na to reagovat, neboť Harness pouze využil příležitosti, aby opět generála upozornil na kladné účinky bičování. „Můj první plukovník říkal, že není nad to,

když vojáci viděj aspoň jednou týdně pořádně zmrskaný záda,“ vedl Harness svou. „To podle něj nejlíp posílí jejich morálku. Vzpomínám si, že jednou dal zbičovat seržantovu ženu. Chtěl zjistit, jestli ženská snese bolest. Nesnesla. Svíjela se přitom jako napíchnutá ještěrka.“ Harness si při vzpomínce na šťastnější dny své služby povzdechl. „Sníte, Wellesley?“

Jestli sním?“

„Myslím ve spaní.“

„Občas.“

„Bičování vás toho zbaví. Nic tak nenavodí dobrý spaní jako dobře zbičovaný záda.“ Harness, vysoký muž s černým huňatým obočím, jehož vytřeštěné oči jako by vyjadřovaly neustálý nesouhlas se vším, smutně zavrtěl hlavou. „Bezesný spaní, o tom sním já! A taky to vyprazdňuje střeva, víte?“

„Spánek?“

„Bičování!“ vyštěkl Harness podrážděně. „Povzbuzuje to krevní oběh, víte?“

Wellesley neměl ve zvyku získávat po straně informace o svých vyšších důstojnících, ale teď si vzal během jízdy stranou svého nového pobočníka Colina Campbella. „Jak to v tom osmasedmdesátém vlastně je? Nekoná se tam příliš často bičování?“ zeptal se ho, protože Campbell až do obléhání Ahmednugguru sloužil právě pod Harnessem.

„V poslední době se o tom hodně mluví, pane, ale jenom mluví. O žádném bičování nevím.“

„Zdá se, že váš plukovník je tím doslova posedlý.“

„To je jen taková chvilková záležitost, pane,“ odpověděl pobočník. „Ještě před pár týdny se nemohl nadchnout pro nic a teď se zase nadchne pro kdeco. Někdy v červenci nás přemlouval, abychom jedli hady – naštěstí jen přemlouval, nenutil nás k tomu. Zkusil kobru uvařenou v mléce, ale myslím, že mu to moc neprospělo.“

„Aha,“ řekl generál, když pochopil opatrně formulované sdělení. Takže Harnessovi to už zřejmě jde na mozek. Wellesley si v duchu vyčítal, že to nepoznal už z plukovníkových vytřeštěných očí. „Je u batalionu lékař?“

„Jsou věci, které se nedají vynutit, pane," řekl Campbell opatrně.

„Ano, jistě," zamumlal Wellesley zamyšleně. V tuto chvíli také nic vynucovat nemínil. Teď měl důležitější věci na práci, než řešit plukovníkovo počínající šílenství, a ani ho nechtěl propouštět ze služby. Ať byl Harness blázen nebo ne, velel skvělému pluku a Wellesley si moc dobře uvědomoval, že až dorazí k Borkardanu, bude Skoty potřebovat.

Na Borkardan myslel neustále, třebaže o něm nevěděl víc, než že je to bod na mapě. V jeho představách to však byla vesnice zahlcená prachem a bojovou vřavou, kterou zní mezi dunivými salvami děl dusot koňských kopyt a svistot šrapnelů. Měla to být jeho první velká bitva. Menších šarvátek už vybojoval dost a vedl útoky jízdních oddílů, které zahnaly na útěk bezpočet nepřátelských band, ale nikdy nevelel dělům, koním a pěšákům dohromady a nikdy se také nesnažil vnutit svou vůli nepřátelskému generálovi. Nepochyboval o svých schopnostech, stejně jako si byl jist, že zůstane klidný uprostřed prachu, kouře, ohně a krve, ale bál se, že ho zabije nebo zmrzačí nějaký náhodný výstřel z muškety nebo odražená dělová koule a jeho armáda zůstane v rukou velitele, který nemá vizi vítězství. Stevenson či Wallace jsou jistě dost schopní, i když jim Wellesley v duchu zazlíval přílišnou opatrnost, ale bůh chraň, aby se vojsko červenokabátníků ocitlo ve zmatku Harnessovy „posedlosti".

Ostatní plukovníci, všichni z Východoindické, jen papouškovali Wallaceho radu, že by se měli spojit se Stevensonem ještě před bitvou, a Wellesley si uvědomil, že je to rozumný názor, i když odmítl odchýlit se kvůli tomu od dosavadního směru pochodu. Na takové věci, ať jakkoli rozumné, teď nebyl čas, takže ta z obou armád, která se dostane do kontaktu s nepřítelem první, musí okamžitě přejít do útoku a druhá se k ní bude muset připojit. Wellesley předpokládal, že boj zahájí on, a proto už teď počítal, že nechá levé křídlo otevřené pro Stevensona. Rozhodl se umístit tam podstatnou část jezdectva a k nim jako podporu jeden ze svých dvou skotských pluků. To byla jeho úvodní strategie, ale o tom, co bude dál, měl zatím jedinou představu – útok, útok a znovu útok.

Uvažoval, že když jde malá armáda do bitvy proti velkému vojsku, musí se snažit využít své větší pohyblivosti a ničit nepřítele část po části, protože kdyby stála na místě, riskovala by, že bude přemožena a rozdrcena na padrť.

Borkardan dvacátého čtvrtého září – to byl Wellesleyho cíl a k němu hnal své vojsko jako umanutý. Jízdní hlídky a oddíly pěších picquets vstávaly každý den v půli noci a o hodinu později, kdy se zbytek armády začínal pomalu probouzet do nevlídného šera počínajícího úsvitu, vyrážely na sever. Kolem třetí ráno však už bylo celé vojsko na pochodu. Ve vesnicích se vždy rozštěkali psi, když se přes ně přehnala jízdní hlídka, a po jezdcích následovala děla tažená volskými potahy, pochodující skotští horalé a za nimi dlouhé řady sepoyů. O deset mil dál na západ táhla souběžně s nimi Stevensonova armáda, ale deset mil znamenalo půl dne pochodu, a kdyby některou z obou armád napadl nepřítel, těžko by jí ta druhá byla schopna pomoct. Všechno záviselo na tom, zda se jim v pravou chvíli podaří spojit se u Borkardanu.

Většina vojáků neměla tušení, co je čeká. Samozřejmě poznali, že se stalo něco, co přimělo velem k takovému spěchu, a tušili, že je to předzvěst blížící se bitvy, ale přestože se vojskem nesly pověsti o velké početní síle nepřítele, šli mu vstříc s neochvějnou sebedůvěrou. Jistě, také občas reptali, ale to dělají vojáci vždy. Stěžovali si, že mají hlad, nadávali, že musí šlapat po koňských koblihách, které zůstávaly na cestě za jízdou, a proklínali věčné horko, jež skoro neustávalo ani za nočních pochodů. Každý přesun končil kolem poledne, kdy si mohli postavit stany a lehnout si v jejich stínu, zatímco picquets rozestavovali stráže, jezdci napájeli koně a vojáci proviantní služby zabíjeli voly, aby nakrmili zbytek vojska.

Nejzaměstnanější však byly jízdní oddíly. Jejich úkolem bylo jet vpředu a po stranách pochodové kolony a zahánět nepřátelské průzkumné houfy, aby se Sindhija nedozvěděl, že dvě armády červenokabátníků táhnou, aby ho zavřely v pasti. Avšak každé ráno, kdy noční obloha začínala na východním obzoru šednout, aby se postupně zbarvovala růžovými odstíny, pak zlatými a rudými, až nakonec vybuchla zářivým jasem vycházejícího slunce, všechny hlídky pátraly po nepříteli marně. Zdálo se, jako by žádní maráthští

jezdci neexistovali, a někteří z důstojníků britské kavalerie se začínali obávat, že se nepříteli opět podařilo uniknout.

Když se blížili k Naulniahu, kde Wellesley plánoval poslední odpočinek před závěrečným nočním pochodem do Borkardanu, poručil generál jízdním hlídkám, aby se držely blíž hlavnímu vojsku a nepouštěli se vpředu dál než na míli či dvě míle před jeho čelo. Vysvětlil svým pobočníkům, že pokud nepřítel spí, je třeba se vyvarovat všeho, co by ho mohlo vzbudit. Byla neděle, a jestliže se Sindhija stále radí v durbaru, dočká se následujícího dne boje. Takže ještě jeden den, kdy se v nich bude mísit nedočkavost s obavami z nadcházející bitvy, třebaže se Wellesleyho pobočníci v posledních několika mílích pochodu před Naulniahem zdáli celkem bezstarostní. Major John Blackiston, ženijní důstojník Wellesleyho armády, popichoval kapitána Campbella řečmi o tom, že Skotové nikdy nedokázali vypěstovat žádnou úrodu, o níž by se dalo mluvit. „Jen samý oves, že, kapitáne?“

„Dokud nepřijedete do Skotska, nemůžete říct, že jste někdy viděl ječmen, majore,“ odpověděl Campbell. „Ve skotském ječmenu byste schoval celý pluk.“

„Schovávat pluk v ječmenu? Proč bych to měl dělat? Ale vy k tomu jistě máte dobrý důvod. A taky, jak jsem pochopil, Campbelle, vy, bezbožní Skotové, neznáte žádnou jinou bohoslužbu než tu, ve které děkujete Bohu za úrodu.“

„A vy jste nikdy neslyšel, co je to kirn, majore? Slavnost hojnosti?“

„Kirn?“

„Vy tomu říkáte dožínky – myslím tomu, když u vás v Anglii sklidíte bylí prorostlé místy obilím a pak žadoníte na nás, štědrých Skotech, abychom vás nenechali umřít hlady. Což my jako křesťanský národ z prosté útrpnosti k těm méně šťastným, než jsme my, vyslyšíme. A když mluvím o méně šťastných, majore, tak tady je stav nemocných,“ dodal Campbell a podal Blackistonovi kus papíru se seznamem mužů z každého pluku, kteří byli příliš nemocní, aby mohli jít. Proto se vezli na nákladních vozech, a pokud bylo málo pravděpodobné, že se brzy zotaví, posílali se v menších konvojích

zpátky na jih. Blackiston však věděl, že generál nebude před bitvou ochoten vyčlenit na jejich ochranu žádné jezdce.

„Řekněte Searsovi, že všichni nemocní můžou počkat v Naulniahu," prohlásil Blackiston, „a upozorněte kapitána Mackaye, aby měl připravených aspoň dvacet prázdných vozů." Neupřesnil, k čemu by měly sloužit, ale také to nebylo třeba. Mluvil o vozech pro raněné z nadcházející bitvy a Blackiston si z celého srdce přál, aby jich nebylo potřeba víc.

Kapitán Mackay samozřejmě předvídal, že bude potřebovat prázdné vozy, a už nyní ty, jejichž náklad byl lehčí a mohl se přeložit, označil křídou. Chtěl je přeložit na jiné vozy hned, jak přijedou do Naulniahu, a proto vyhledal seržanta Hakeswilla a pověřil ho, aby to zorganizoval. Jenže Obadiah Hakeswil měl jiné plány. „Zločinec, kterýho mám zatknout, se už vrátil, pane," odpověděl.

„A vy jste ho ještě nezatkl?" zeptal se překvapeně Mackay.

„Nemůžu pochodovat s vojákem v poutech, pane, aspoň ne tímhle tempem. Ale až rozbijem tábor, myslím v Naulniahu, můžu ho sbalit a postavit k němu stráž, jak mně přikazuje povinnost."

„Takže přijdu o vaše služby, seržante?"

„Je mně líto, pane, ale mám svý úkoly a ty hodlám splnit," řečnil Hakeswill. „A pokud necháme náklad v Naulniahu, budu tam muset se svým vězněm zůstat. Jak říkám, mám rozkazy od podplukovníka Gora a těma se musím řídit. To už je Naulniah tamhle před náma, pane?"

„Zdá se, že ano," odpověděl Mackay, neboť viděl, že vesnice je plná vojáků, kteří už připravovali stavbu stanů.

„Takže když se nebudete zlobit, pane, budu si hledět svých povinností," řekl Hakeswill.

Schválně čekal na tuto chvíli, protože počítal, že by bylo příliš obtížné pokračovat v pochodu na sever s Sharpem v poutech. Lepší bylo počkat, až armáda založí tábor pro vozy s nákladem, kde by mohl Sharpa držet, a pak… Kdo by se staral, jestli v den bitvy zemřelo o jednoho červenokabátníka víc? Takže teď, když se osvobodil od povinnosti doprovázet Mackayovy vozy, vyrazil se

svými šesti muži do pochodové kolony, aby našel plukovníka McCandlesse.

McCandlessova noha stále pobolívala, navíc se cítil po horečkách zesláblý, ale nálada se mu vrátila, neboť při jízdě na Aeolovi měl pocit, že je to nejlepší kůň, jaký kdy chodil a běhal po světě. „Tenhle valach je neúnavný," říkal každému, „a taky jsem nikdy nejel na lépe vycvičeném koni." Sevajee se plukovníkovu nadšení smál. „Vypadáte jako muž, který si pořídil novou ženu, McCandlessi."

„No dobrá, Sevajee, no dobrá," odpověděl plukovník na Indovo popíchnutí. „Ale stejně, není to krásné zvíře?"

„Nádherné."

„Z hrabství Meath," pokračoval plukovník. „Tam chovají skvělé koně pro lov. Mají tam vysoké živé ploty – to je jako skákat přes stoh sena."

„Hrabství Meath je v Irsku?" zeptal se Sevajee.

„Ano, tam."

„V další zemi, která úpí pod britskou botou?"

„Na někoho, kdo úpí pod mou botou, se zdáte být ve skvělém rozpoložení," odsekl McCandless. „Co tak, kdybychom si promluvili o zítřejšku? Sharpe! Chci, abyste to taky slyšel."

Sharpe pobídl svého malého maráthského koně a zařadil se vedle velkého plukovníkova valacha. Stejně jako Wellesley i McCandless rozmýšlel, co bude u Borkardanu dělat, třebaže jeho úkol byl mnohem méně důležitý než generálův, i když pro něj osobně neméně závažný. „Předpokládejme, pánové, že zítra v bitvě u Borkardanu zvítězíme," řekl a chvíli čekal na obvyklý Sevajeeho pohrdlivý komentář. Vysoký Ind však mlčel. „Naším úkolem pak bude najít Dodda mezi prchajícími. Najít ho a zmocnit se ho."

„Pokud bude ještě naživu," poznamenal Sevajee.

„Doufám, že bude, pevně v to doufám, protože musí stanout před britským soudem, než se ocitne před soudem Božím. Takže až začne boj, pánové, my se do něj nezapojíme, na to tady nejsme. My budeme hledat Doddův pluk. To nebude těžké – pokud vím, pouze jeho vojáci mají bílé kabáty. Až je v bojové vřavě najdeme, budeme

se držet v jejich blízkosti. A budeme je sledovat tak dlouho, až budou poraženi a obrátí se útěk. Pak se pustíme za nimi.“

„A co když nebudou poraženi?“ zeptal se Sevajee.

„Potom za nimi potáhneme dál a budeme bojovat znovu,“ odpověděl plukovník temně. „Ale v každém případě toho netvora jednou s pomocí Boží dostaneme, i kdybychom ho měli honit třeba po perských pouštích. Britové mají nejen těžkou botu, ale i dlouhé ruce, Sevajee.“

„Dlouhé ruce se dají snadno utnout,“ poznamenal Ind.

Sharpe je už neposlouchal. Před chvílí za sebou zaslechl ruch a hněvivé výkřiky žen, které nějací vojáci hrubě vytlačili z cesty, a když se ohlédl, uviděl v prvním okamžiku jenom skupinu červenokabátníků. Pak poznal červené nárameníky na jejich kabátech a řekl si, co tady, k čertu, dělají vojáci z třiatřicátého. Teprve potom poznal seržanta Hakeswilla.

Obadiah Hakeswill! Zrovna ten! Sharpe zíral na svého dlouholetého úhlavního nepřítele jako uhranutý. Hakeswill si všiml, že ho zpozoroval, a zašklebil se na něj a Sharpe věděl, že seržantova přítomnost zde nevěstí nic dobrého. Hakeswill se dal do nemotorného běhu k nim, až na něm torna, sumky, bajonet a mušketa poskakovaly a otloukaly ho. „Pane!“ zavolal, plukovníku McCandlessi!“

Plukovník se otočil, podrážděný tím, že ho někdo ruší v hovoru, a pak, podobně jako Sharpe, vytřeštil na Hakeswilla oči. I on ho znal, znal seržanta Hakeswilla, neboť s ním strávil nějakou dobu v podzemních vězeňských kobkách sultána Típúa, a neměl jediný důvod mít ho v oblibě. „Seržant Hakeswill?“ zamračil se. „Tady jste nějak daleko od domova.“

Hakeswill přešel do chůze. „Jako my všichni, pane, který sloužíme králi a vlasti v tyhle zemi barbaru,“ odpověděl zadýchaně a snažil se udržet krok s plukovníkovým koněm. „Mám rozkaz od samotnýho generála, abych se na vás obrátil, pane. Od sira Arthura Wellesleyho, Bůh mu žehnej!“

„Já vím, jak se generál jmenuje, seržante,“ odpověděl McCandless chladně.

„To rád slyším, pane. Mám pro vás papír, pane. Papír s urgentním obsahem, pane, kterej si žádá vaši neodkladnou pozornost, pane.“ Hakeswill vrhl na Sharpa nenávistný pohled a pak podal McCandlessovi příkaz k Sharpovu zatčení. „Tady to je, pane. Nosím to v sumce a přivez jsem to až sem na příkaz podplukovníka Gora, pane.“

McCandless papír rozložil. Sevajee odjel dopředu, aby se ve vesnici poohlédl, kde by ubytoval své muže, a zatímco plukovník četl Gorův rozkaz, Hakeswill počkal, až k němu dojde Sharpe. „Za chvíli vás z toho koně sundáme, Sharpie,“ řekl mu potměšile.

„Polibte si prdel, Obadiahu.“

„Vy jste se vždycky vyvyšoval, Sharpie, vždycky jste myslel vejš, než kam patříte. Ale my nejsme žabožrouti, my nenosíme pěkný dlouhý červený boty, jaký vidím na vás. My ne, protože my nemáme takový nóbl způsoby…, aspoň ne v tyhle armádě. Tak se praví v Písmu.“

Sharpe trhl uzdou a natlačil se se svým malým koněm na Hakeswilla. Ten uskočil. „Jste zatčenej, Sharpie!“ zavrčel vztekle seržant. „Zatčenej, slyšíte? Půjdete před polní soud a typuju si, že vás čeká popravčí četa. Takhle skončíte, Sharpie!“ Radostně se zašklebil a vycenil na Sharpa žluté zuby. „Prásk, prásk, a bude to! Trvalo mně to dlouho, Sharpie, ale konečně si vyrovnáme účty. Konečně budete vyřízenej, tak se to praví v Písmu!“

„Nic takového se tam nepraví, seržante,“ vyštěkl náhle McCandless. Otočil se v sedle a hleděl na Hakeswilla, jako by ho chtěl šlehnout bičíkem. „Už jsem s vámi o tom mluvil, co se v Písmu praví a co ne, a jestliže to ještě jednou řeknete, přetrhnu vás vejpůl, rozuměl jste?“

„Ano, pane,“ přikývl Hakeswill, i když pochyboval, že by důstojník Východoindické, jakkoliv vysoký, mohl kohokoliv z královského vojska přetrhnout vejpůl. Nic však proti tomu neřekl, neboť byl přesvědčen, že s důstojníky člověk nejlépe pořídí, když jim všechno servilně odkývá. To byla jeho zásada. „Nechtěl jsem vás rozzlobit, pane, to v žádným případě. Omlouvám se, pane.“

McCandless četl příkaz k zatčení potřetí. Cítil, že v něm je něco, co není v pořádku, ale nemohl přijít na to, co. „Tady se píše, Sharpe, že jste 5. srpna tohoto roku udeřil důstojníka," řekl.

„Cože jsem udělal?" zeptal se zděšeně Sharpe.

„Napadl jste kapitána Morrise. Tady je to černé na bílém," podal papír Sharpovi. „Přečtěte si to sám."

Sharpe si vzal papír, a zatímco četl, co v něm je, seržant Hakeswill ochotně sděloval plukovníku McCandlessovi podrobnosti. „Je to pravda, pane. Napadl ho a praštil ho nočníkem. A plným, pane! Plným tekutýho i tuhýho, jestli se dá o tom druhým říct, že to bylo tuhý. Přímo do hlavy ho tím praštil, pane."

„A vy jste jediný svědek, který to viděl?" zeptal se McCandless.

„Já a kapitán Morris, pane."

„Nevěřím z toho ani slovu," zabručel McCandless.

„To je na soudu, pane, jestli prominete. Vaší povinností je předat seržanta Sharpa do mých rukou."

„Vy mě nemáte co poučovat o mých povinnostech, seržante!" ohradil se vztekle McCandless.

„Ano, pane. Jenom jsem chtěl říct, pane, že určitě splníte svou povinnost, jako ji plníme všichni…, tedy kromě některých, jak jsem se zmínil," dodal Hakeswill a usmál se na Sharpa. „Máme s těma dlouhejma slovama problémy, co Sharpie?"

V tom měl Hakeswill plnou pravdu. McCandless se natáhl a opět si papír s rozkazem k zatčení vzal. Řekl sice, že z toho nevěří ani slovu, ale bylo to spíš z loajality k Sharpovi než z přesvědčení. Stále mu však připadalo, že s tím rozkazem není všechno v pořádku. „Je to pravda, Sharpe?" zeptal se.

„Není, pane!" odpověděl Sharpe rozhořčeně.

„Lhaní mu vždycky šlo, pane," ozval se rychle Hakeswill. „Je tím známej. Všichni věděj, jakej je lhář, pane." Seržant sotva popadal dech, jak se snažil udržet krok s McCandlessovým koněm.

„A co tedy hodláte se seržantem Sharpem dělat?" zeptal se ho McCandless.

„Co s ním hodlám dělat? To, co je mou povinností, pane. Eskortovat zatčenýho zpátky k batalionu – k tomu jsem dostal rozkaz," řekl Hakeswill a ukázal na svých šest mužů, kteří šli pár

kroků za ním. „Budem ho střežit jak oko v hlavě, pane, celou cestu, a za ten ohavnej zločin, kterej spáchal, ho předáme polnímu soudu.“

McCandless si okusoval nehet na palci pravé ruky a kroutil hlavou. Chvíli jel mlčky, a když Sharpe protestoval, nijak na jeho rozhořčení nereagoval. Pak znovu zvedl papír s rozkazem k Sharpovu zatčení a díval se na něj, jako by ho četl ještě jednou. Vtom se asi míli před nimi na východě objevil oblak prachu a v něm se v slunci zablýskly čepele šavlí. V blízkém lesíku se skrýval houf nepřátelských jezdců a pozoroval britskou armádu na pochodu, ale teď je odtud vyhnal oddíl maisúrské jízdy a pronásledoval je na sever. McCandless se tím směrem zahleděl. „To je nepříjemné,“ poznamenal, „teď budou vědět, že jsme tady.“ Náhle se obrátil k Sharpovi. „Jak se vlastně správně píše vaše jméno, seržante?“ zeptal se. „S ‚e‘ na konci, nebo bez něj?“

„S ‚ec, pane.“

„Opravte mě, jestli se mýlím,“ řekl McCandless, „ale zdá se mi, že tohle není vaše jméno.“ Znovu podal rozkaz k zatčení Sharpovi a ten viděl, že skutečně ‚e‘ na konci jeho jména chybí – nebo lépe řečeno, místo něj tam byla rozmazaná šmouha černého inkoustu a pod ní pouze náznak písmene ‚eť, jak ho do papíru vtiskl kovový hrot pera.

Sharpe nedal ani mrknutím oka najevo úžas nad tím, že se takový horlivec čestného jednání, jako je McCandless, uchýlil k nízké lsti. „Máte pravdu, pane, není to mé jméno,“ odpověděl Sharpe.

Hakeswill zíral zmateně na Sharpa, pak na McCandlesse a znovu na Sharpa. „Ale to přece…!“ vyrazil ze sebe.

„Koukám, že jste udýchaný, seržante,“ řekl McCandless a vzal si od Sharpa papír, „ale podívejte se sám. Na vašem rozkazu je jasně napsáno, že máte zatknout muže, jehož jméno zní Richard Sharp. Ne Sharpe, seržante. A tenhle muž,“ ukázal na Sharpa, „se jmenuje Sharpe, takže on není tím, koho hledáte. Což samozřejmě znamená, že na základě tohoto dokumentu vám ho nemohu předat k zatčení. Vezměte si to,“ podal zkoprnělému seržantovi rozkaz a pustil ho o chviličku dřív, než ho stačil Hakeswill uchopit, takže papír se pomalu snesl do prachu cesty.

Hakeswill ho vztekle sebral a zadíval se do něj. „Ale to se jen rozmazal inkoust, pane. Pane…!“ zvolal zoufale a rozběhl se za McCandlessovým koněm. „Podívejte se! To se jen rozmazal inkoust!“

McCandless se už žádným zkoumáním rozkazu neobtěžoval. „Je nad slunce jasné, seržante Hakeswille, že se někdo pokusil to jméno opravit. Takovým rozkazem k zatčení se v žádném případě nemohu řídit. Řekl bych, že vám nezbývá nic jiného, než poslat zprávu podplukovníku Gorovi a požádat ho, aby tu věc vyjasnil. Nejlepší by zřejmě bylo, kdyby vydal nový rozkaz, ale do doby, než mi předložíte čitelně psaný dokument, nemohu seržanta Sharpa uvolnit ze služby, kterou teď právě vykonává. Sbohem, seržante Hakeswille.“

„Ale to nemůžete, pane! To nemůžete…,“ protestoval zoufale Hakeswill.

McCandless se na něj ze sedla usmál. „Zdá se, že jste vůbec nepochopil hierarchii velení, na níž je založena naše armáda, seržante. Ne vy mně, ale já vám, jako plukovník, budu říkat, co máte dělat. ‚Řeknu-li některému jdi, pak jde, a jinému pojď sem, pak přijde…‘, tohle se praví v Písmu. Ještě jednou sbohem, seržante.“ Plukovník pobídl koně a odjel dopředu.

Hakeswill se otočil k Sharpovi. Svaly ve tváři mu vztekem cukaly.“Dostanu vás, Sharpie, jednou vás dostanu. Nic jsem nezapomněl.“

„Ale taky jste se nic nenaučil,“ odpověděl klidně Sharpe a také on pobídl koně. Když míjel Hakeswilla, ukázal mu dva vztyčené prsty, ale pak už ho nechal stát v oblaku prachu.

Byl z toho venku. Alespoň pro tuto chvíli.

Simona Joubertová položila osm diamantů na okenní římsu malého domku, v němž byly ubytovány ženy Sindhijových evropských důstojníků. Právě teď byla sama, neboť ostatní ženy odešly na návštěvu tří cornpoos, která rozbila tábor na severním břehu Kaitny. Simona netoužila po jejich společnosti, a tak se vymluvila na žaludeční potíže, i když to měla být poslední návštěva

Pierra před bitvou…, pokud opravdu dojde k boji. Ale to bylo Simoně jedno. Ať si bojují, když chtějí, říkala si, jí to tak jako tak k ničemu dobré nebude. I kdyby vojsko jejího manžela zvítězilo a řeka ztemněla britskou krví, její život to nezlepší. Znovu se zadívala na diamanty a přemýšlela o muži, který jí je daroval. Pierre by zuřil, kdyby se dozvěděl, že před ním skrývá takové bohatství, ale jakmile by jeho hněv opadl, drahokamy by prodal a utržené peníze poslal své nenasytné rodině ve Francii.

„Madam Joubertová," ozvalo se náhle zvenku pod oknem. Simona rychle shrábla diamanty do taštičky, i když je muž, který stál dole, nemohl vidět, protože okno podkrovní místnosti bylo vysoko. Teprve pak se vyklonila ven a spatřila pod sebou vesele se tvářícího plukovníka Pohlmanna. Stál bez kabátu, pouze v košili a kalhotách, ve slámě na dvoře sousedního domu.

„Plukovníku," kývla mu na pozdrav.

„Schovávám tady své slony," řekl Pohlmann a ukázal ke vchodu do dvora, jímž právě přiváděli zvířata dovnitř. Nejvyšší slon měl na hřbetě palankýn, zatímco zbývající dva nesli dřevěné truhlice, v nichž, jak se říkalo, Pohlmann přechovával své zlato. „Můžete mi můj zvěřinec pohlídat?" zeptal se plukovník.

„Před kým?"

„Před zloději," odpověděl plukovník s úsměvem. „Takže ne před Brity?"

„Ti se až sem nikdy nedostanou, madam," řekl Pohlmann, „leda jako zajatci." Simoně se po jeho slovech znovu vrátily myšlenky k seržantu Richardu Sharpovi. Od útlého mládí jí říkali, že Britové jsou pirátský národ, který neví, co je svědomí, a nesmyslně brání šíření francouzského osvícenství. Takže možná našla zalíbení v pirátovi, pomyslela si.

„Buďte klidný, pohlídám vám vaše slony, plukovníku," zavolala dolů.

„A nedáte si se mnou večeři?" zeptal se Pohlmann. „Mohl bych vám nabídnout studené kuře a teplé víno."

„Slíbila jsem Pierrovi, že za ním zajedu," odpověděla, i když se hrozila těch dvou mil jízdy přes holá pole k místu, kde se na břehu Kaitny připravovaly k boji Doddovy Kobry.

„V tom případě vás tam doprovodím, madam,“ nabídl se Pohlmann galantně. Uvažoval, že až bude po bitvě, mohl by podniknout útok na počestnost madam Joubertové. Byla by to zábavná kratochvíle a jistě ne příliš obtížné tažení. Stačí trochu trpělivosti a soucitu a žena, která se cítí ve svém životě nešťastná, nemůže odolat. A na tu trpělivost a soucit bude mít času dost, až budou Wellesley a Stevenson poraženi, pomyslel si Pohlmann. A k tomu ještě přibude potěšení z toho, že v boji o Simoninu ctnost porazí Dodda.

Pohlmann vyčlenil ze své osobní stráže dvacet mužů a nechal je ve dvoře, aby hlídali slony. Nikdy nejel do bitvy na slonu, protože obrovské zvíře by se okamžitě stalo terčem všech nepřátelských dělostřelců, ale už se těšil, až vstoupí do palankýnu při velkolepé přehlídce na oslavu vítězství. A vítězství mu vynese bohatství – tak velké, že bude moct začít se stavbou obrovského mramorového paláce, v němž chtěl vyvěsit všechny ukořistěné prapory svých poražených nepřátel. Za deset let od seržanta k titulu knížete a klíčem ke knížectví bude zlato, které si schovával na dvoře venkovského domu v Assaye. Poručil svým strážcům, aby nikomu nedovolili do dvora vstoupit – nikomu, ani rádžovi z Berani, jehož vojsko zaujalo bojové postavení právě ve vesnici. Pak poručil svým sluhům, aby sňali z palankýnu zlaté destičky a uložili je ke zlatu v truhlicích. „Kdyby mělo dojít k nejhoršímu, připojím se k vám,“ řekl subadarovi, kterého určil jako velitele strážců pokladu. „Ale to se samozřejmě nestane,“ dodal s úsměvem.

Venku před bránou do dvora zazněl dusot kopyt – jezdecká hlídka se vracela z výpadu na jih od Kaitny. Tři dny je držel Pohlmann na uzdě a nepustil je, aby vyjížděli směrem k britským vojskům, která postupovala na sever, protože nechtěl Wellesleymu prozradit, že o jeho pohybu ví. Ale dnes ráno už několik jízdních hlídek na jih pustil a jedna z nich se právě vrátila s vítanou zprávou, že nepřítel je pouhé čtyři míle od Kaitny. Pohlmann už věděl, že druhá, Stevensonova, armáda je od ní stále vzdálená deset mil na západ, a to znamenalo, že se Britové opravdu dopustili hrubé chyby, na niž čekal. Wellesley ve své dychtivosti došel až k Borkardanu a

přivedl svou malou armádu do čekající náruče obrovského maráthského vojska, která se teď kolem ní sevře a rozdrtí ji.

Plukovník uvažoval, že by počkal na madam Joubertovou, ale pak usoudil, že si takové zdržení nemůže dovolit, a tak vsedl na koně, na němž jezdil do boje, a se zbývajícími osobními strážci a suitou pobočníků vyrazil z Assaye na jih ke Kaitně, kde byla nastražena past na Brity. Sdělil novou zprávu Dupontovi a Saleurovi, potom odjel ke svému vojsku a postupně promluvil se všemi důstojníky. Naposledy si nechal majora Williama Dodda. „Dozvěděl jsem se, že Britové rozbíjejí tábor u Naulniahu," řekl mu. „Proto si myslím, že bychom měli vytáhnout na jih a udeřit na ně. Zatím se nám podařilo přilákat Wellesleyho na dosah, ale to ještě neznamená, že ho přinutíme k boji."

„Tak proč už proti nim netáhneme?"

„Protože Sindhija nechce. Trvá na tom, že budeme bojovat v obranném postavení. Nemá odvahu jít do útoku." Dodd si odplivl, ale to bylo všechno, čím dal najevo, co si myslí o bojácnosti svého zaměstnavatele. „Existuje tedy nebezpečí," pokračoval plukovník, „že na nás Wellesley vůbec nezaútočí, a místo toho se vydá naproti Stevensonovi."

„Tak je porazíme oba najednou," prohlásil Dodd sebevědomě.

„Ano, pokud k tomu budeme nuceni," souhlasil Pohlmann, „ale raději bych se s nimi utkal s každým zvlášť." Věřil ve vítězství, žádný voják v ně nevěřil víc než on, ale nebyl hlupák, a když si mohl vybrat mezi dvěma bitvami s malými vojsky a jednou bitvou se středně velkou armádou, dával samozřejmě přednost první možnosti. „Jestli věříte v Boha, majore," řekl, „modlete se, aby Wellesley překypoval sebevědomím a zaútočil na nás."

Bylo to vroucné přání, neboť pokud by se Wellesley opravdu rozhodl pro útok, musel by nějak dostat své vojsko na druhý břeh Kaitny, která byla v těch místech šedesát až sedmdesát kroků široká a její kalný tok se valil mezi strmými břehy vzdálenými od sebe víc než sto kroků. Kdyby přišel monzun, řeka by vyplnila celé koryto a tok by byl čtyři až čtyři a půl metru hluboký, zatímco nyní to bylo jen asi dva až dva a půl metru. I tak to ale byla dostatečná hloubka, aby armádu zastavila, ale přímo před postavením Pohlmannových

pluků se nacházelo několik brodů za sebou, a Pohlmann si nepřál nic víc, než aby se Britové pokusili přejít řeku jedním z nich a zaútočit cestou, která se od něj táhla do Assaye. Wellesley nebude mít jinou možnost, pokud chce vyvolat bitvu, proto Pohlmann shromáždil vesničany z celého okolí, tedy z osad Assaye, Warooru, Kodully, Taunklee a Peepulgaonu, a zeptal se jich, kde je možné přehnat přes řeku stádo dobytka. Použil tohoto příkladu, neboť věděl, že tam, kde přebrodí stádo, mohou volské potahy přetáhnout i děla, a všichni místní lidé se shodli, že v tomto období to je možné pouze přes brody mezi vesnicemi Kodully a Taunklee. Stádo by se taky dalo hnát proti proudu k Borkardanu a přejít tam, řekli Pohlmannovu tlumočníkovi, ale to bylo půl dne cesty, a proč by měl být někdo tak hloupý a táhnout se takovou dálku, když je několik vhodných brodů mnohem blíž?

„A jsou nějaké vhodné brody dál po proudu?“ zeptal se Pohlmann.

Všechny tmavé hlavy jako na povel odmítavě zakroutily. „Ne, sahibe. V tomhle deštivém období ne.“

„Ale tohle není to pravé deštivé období,“ namítl.

„Ale stejně tam nejsou žádné brody, sahibe,“ řekli. Byli si tím jisti a u těchto lidí to znamenalo hodně, neboť řeka, půda a dobytek byly to hlavní, čím žili a co znali.

Avšak Pohlmann stále nebyl spokojen. „Ale jestliže někdo nemíní hnát přes řeku dobytek a chce ji přejít pouze sám, kde by to mohl udělat?“

Vesničané mu odpověděli stejně jako předtím. „Mezi Kodully a Taunklee, sahibe.“

„Nikde jinde?“

Nikde jinde, ujistili ho, a to znamenalo, že Wellesley bude muset přejít řeku přímo před čekající Pohlmannovou armádou. Britská pěchota a dělostřelectvo budou nuceny sestoupit po strmém břehu Kaitny, překonat široký bahnitý pás, přebrodit tok řeky a zase vystoupit na strmý severní břeh, a to všechno pod palbou maráthských děl, která neustane ani ve chvíli, kdy se budou na pevné půdě druhého břehu formovat, aby se vrhli do útoku, nyní už však navíc proti salvám z mušket. A i kdyby se jim podařilo přejít Kaitnu

jinde než mezi vesnicemi Kodully a Taunklee, čekalo by je stejně vražedné přivítání, neboť tři Pohlmannova compoos byla rozestavena podél břehu v jediné dlouhé řadě posílené navíc osmdesáti děly, a třebaže některá byla pouze pěti nebo šestiliberní, nejméně polovinu artilerie tvořila těžká děla a všechna obsluhovali goanští dělostřelci, dokonale znalí svého řemesla. Děla byla seskupena do baterií po osmi kusech, vždy jedna baterie u každého brodu, a mezi nimi by se nenašel jediný kousek půdy, který nemohl být zasažen šrapnely kartáčových střel nebo koulí. Také Pohlmannova skvěle vycvičená pěchota byla připravena spustit proti červenokabátníkům zničující palbu salv z mušket a Pohlmann ani na okamžik nepochyboval, že tohle dohromady musí zcela rozvrátit řady nepřátel a červenokabátníky, kteří se budou škrábat na strmý břeh, roztrhat na kusy. A dál, západně odtud, byli připraveni maráthští jezdci, rozestavení podél břehu až k Borkardanu, jejichž chvíle přijde, až budou Britové poraženi. Pak jim Pohlmann dovolí, aby je pronásledovali z pouhé radosti ze zabíjení.

Hannoveřan počítal, že bitevní linie, připravená u brodů, nepřítele zcela zdecimuje a jezdci změní porážku Britů v krvavý debakl. Přesto připouštěl možnost, že červenokabátníci mohou takový přechod přes řeku přečkat, dostanou se na severní břeh a zorganizují se tam k boji. Velmi pochyboval, že by dokázali přinutit jeho tři compoos k ústupu, avšak kdyby se jim to přece jen podařilo, měl v plánu stáhnout se do Assaye, vzdáleného dvě míle, a tím vylákat Brity k útoku na miniaturní pevnost, v němž by byla jejich porážka stejně neodvratná a ztráty ještě větší. Assayeští, stejně jako obyvatelé dalších vesnic na této pláni, žili v neustálém strachu před nájezdy banditů, a proto domy na samém okraji osady měly vysoké a silné zdi bez oken, zbudované z bloků vysušeného bláta, a byly seskupené tak, že tvořily souvislý val vysoký téměř jako hradba kolem Ahmednugguru. Pohlmann nechal zatarasit uličky osady vozy a poručil vysekat ve vnější zdi střílny, za něž umístil všechna menší děla, a tyto domy dal obsadit dvěma tisíci pěšáků rádži z Berani. Pochyboval, že bude třeba, aby někdo z těchto dvou tisíc mužů bojoval, ale aspoň měl jistotu, že kdyby u Kaitny došlo k něčemu

nečekanému a situace se nevyvíjela dobře, má ve vesnici zálohu, kterou může dodatečně použít.

Zbýval mu jediný problém, ale ten se teď chystal vyřešit. Požádal Dodda, aby ho doprovodil podél řeky směrem na východ. „Kdybyste byl na místě Wellesleyho, jak byste útočil?“ zeptal se majora.

Dodd chvíli přemýšlel a pak pokrčil rameny, jako by považoval odpověď za samozřejmou. „Soustředil bych všechny své nejlepší oddíly na jeden konec naší linie a tam bych se snažil prorazit.“

„Na který konec?“

Dodd opět chvíli uvažoval. Byl v pokušení říct, že Wellesley zaútočí na západě u brodů v blízkosti Kodully, neboť tam by byl blíž Stevensonově armádě, ale Stevenson byl ještě daleko a Pohlmann teď jel na východ a zdálo se, že ví proč. „Na východním?“ navrhl tedy nejistě.

Pohlmann přikývl., Ano, protože kdyby se mu podařilo zatlačit naše levé křídlo k ústupu, mohl by se vklínit mezi nás a Assaye. Prostě by nás rozdělil.“

‚Ale to by nám nabízelo možnost ho obklíčit,“ poznamenal major.

‚Ano, ale radši bych byl, kdyby k tomu rozdělení nedošlo,“ řekl Pohlmann. A věděl proč. Kdyby se Wellesleymu skutečně podařilo přinutit jejich levé křídlo k ústupu, stejně dobře by se mu mohlo podařit dobýt Assaye, a v tom případě by jeho compoo zůstalo na bitevním poli odříznuté a on by přišel o své zlato. Proto potřeboval na východním konci linie zvlášť pevnou pozici, kterou by Britové v žádném případě neobrátili na ústup, a když uvažoval, který pluk sem postavit, dospěl k závěru, že nejlepší by byly Doddovy Kobry. Levé křídlo nyní obsazoval jeden z Dupontových pluků, jistě dobrý, ale ten Doddův byl lepší.

Pohlmann ukázal na Holanďanovy muže v hnědých kabátech, kteří se dívali přes řeku směrem k vesničce Taunklee. „Dobří vojáci,“ prohlásil, „ale ne tak jako vaši.“

„Někteří se těm mým vyrovnají.“

„Jistě, ale jejich postavení je velmi exponované,“ řekl Pohlmann. „Kdybych byl na Wellesleyho místě, vedl bych v tomto

úseku nejprudší útok a pokusil se zatlačit naše křídlo zpátky a odříznout nás od Assaye. To mi dělá starosti.“

Doddovi se nezdálo, že by tohle byl nějaký velký důvod ke starostem, neboť pochyboval, že by i ta nejlepší armáda na světě mohla překročit řeku pod masivní palbou Pohlmannových baterií, ale uznával, že udržet levé křídlo je důležité. „Tak Duponta posilme,“ navrhl téměř bezstarostně.

Pohlmann se zatvářil překvapeně, jako by ho něco takového dosud nenapadlo. „Říkáte posílit ho? Hm, proč ne? Měl byste chuť to udělat, majore? Posílit levé křídlo?“

„Levé křídlo?“ opakoval Dodd váhavě. Tradičně byla považována za důležitější a čestnější pozice na pravé straně bojové linie, a třebaže většina Pohlmannových vojáků takové věci neznala a ani jim na tom nezáleželo, William Dodd je samozřejmě znal a záleželo mu na nich. Pohlmann už stačil poznat, jak je major nedůtklivý, a proto mu nepřikázal přesunout své drahocenné Kobry sem, ale pouze mu navrhl, že by Duponta posílil.

„Samozřejmě byste nebyl pod Dupontovým velením, tak jsem to nemyslel,“ ujistil ho rychle. „Rozhodoval byste se sám a byl byste zodpovědný jenom mně.“ Pohlmann se odmlčel. „Samozřejmě pokud byste post na levém křídle nechtěl vzít, naprosto bych to chápal a posílením levého křídla bych pověřil někoho jiného.“

„Moji lidé to zajistí,“ prohlásil Dodd stroze. „Je to velmi zodpovědný post,“ řekl Pohlmann. „Zajistíme to, pane.“

Pohlmann mu úsměvem vyjádřil vděčnost. „Doufal jsem, že se tak rozhodnete. Ostatním plukům velí žabožrouti a Holanďané, ale já se v téhle bitvě potřebuju spolehnout na Angličana.“

„Našel jste ho, pane.“

Našel jsem hlupáka, pomyslel si Pohlmann, když se vracel do středu obranné linie, ale Dodd byl spolehlivý hlupák a tvrdý bojovník. Plukovník pak sledoval, jak Doddovy Kobry opouštějí svou dosavadní pozici a přesouvají se na levé křídlo, zatímco ostatní vyplňovali mezeru po nich. Byl spokojen. Obrana teď byla kompletní, pevně zajištěná a připravená. Teď už jen zbývalo, aby nepřítel završil řetězec svých chyb a pokusil se o útok. A pak naopak on završí svou kariéru tím, že naplní Kaitnu britskou krví. Jen ať

přijdou, jen ať zaútočí, modlil se Anthony Pohlmann, a bitva bude moje se vší slávou, která náleží vítězi.

Britové rozložili tábor u Naulniahu. Za osadou vyrostly řady Stanů, ženy z vesnice byly požádány, aby výměnou za rupie napekly chleba, a jezdci odvedli koně k řece Purně, která plynula jen kousek severně od vsi, aby je napojili. Jedna škadrona devatenáctého pluku dragounů dostala rozkaz překročit řeku, vyjet několik mil na sever a pátrat po nepřátelských jízdních hlídkách. Určení jezdci napojili koně, smyli si prach z tváří, znovu nasedli a zmizeli za řekou.

Plukovník McCandless si za svůj stan vybral širokou korunu stromu. Neměl sluhy, ostatně ani žádné nepotřeboval, a tak sám vytřel Aeola hrstí slámy, zatímco Sharpe přinesl od řeky vědro vody. „Jste si vědom seržante, že jsem se v té záležitosti s vaším zatčením dopustil jisté… nepoctivosti?“

„Chci vám za to poděkovat, pane.“

„Pochybuji, že si za něco takového zasloužím dík. Utěšuje mě jen, že jsem tím snad zažehnal ještě větší zlo.“ Plukovník vzal sedlovou brašnu, vytáhl z ní Bibli a podal ji Sharpovi. „Položte na tu knihu pravou ruku, seržante, a přísahejte, že jste v tom obvinění nevinný.“

Sharpe položil pravou dlaň na odřené desky Bible. Bylo mu to trochu směšné, ale McCandless se tvářil smrtelně vážně, a tak i on nasadil slavnostní výraz. „Přísahám, pane. Přísahám, že jsem se toho člověka ani nedotkl a ten večer jsem ho ani neviděl.“ Vložil do těch slov všechno své rozhořčení a všechnu nevinnost v té věci, ale to byla chabá útěcha. Pro tuto chvíli se z Hakeswillových zlovolných osidel dostal, avšak dobře věděl, že tím to nekončí. „Co se bude dít teď, pane?“

„Musíme zajistit, aby byla odhalena pravda,“ odpověděl neurčitě McCandless. Stále ještě přemýšlel, co se mu na tom rozkazu k zatčení nezdálo, ale ať se snažil jak snažil, nemohl na to přijít. Vzal Bibli a opět ji schoval, pak si založil ruce dozadu a protáhl si strnulá záda. „Kolik mil jsme dnes urazili?“ zeptal se. „Čtrnáct nebo patnáct?“

„Asi tak nějak, pane.“

„Už cítím roky, Sharpe. Cítím je v celém těle. Noha se hojí dobře, ale teď mě pro změnu bolí záda. To není dobré. Naštěstí zítra už zbývá jen kratší pochod, ne víc než deset mil, a pak už boj.“ Vytáhl z kapsičky u kalhot hodinky a odklopil víčko. „Máme patnáct minut, seržante, takže by bylo dobré připravit si zbraně.“

„Na co patnáct minut, pane?“

„Je neděle, Sharpe, den Páně. Kaplan plukovníka Wallace bude sloužit bohoslužbu a já předpokládám, že na ni půjdete se mnou. Mívá pěkná kázání. A pořád máte dost času, abyste si vyčistil mušketu.“

Mušketa se čistila vřelou vodou, kterou Sharpe nalil do hlavně a pak jí řádně zatřepal, aby se vymyly všechny zbytky střelného prachu. Nebyl přesvědčený, že je třeba ji teď čistit, ale poslušně to udělal, pak namazal olejem zámek a vložil nový křesací kámen do úderníku. Také si vypůjčil od jednoho ze Sevajeeho mužů brousek, naostřil hrot bajonetu, až se zlověstně leskl, a než čepel zastrčil do pochvy, lehce ji přejel naolejovaným hadrem.

Teď už neměl nic jiného na práci jen vyslechnout slovo Boží, spát a dělat běžné pozemské věci. Bylo třeba uvařit něco k jídlu a znovu napojit koně, ale nad všemi těmito činnostmi visel stín vědomí, že jen pár mil pochodu odtud na ně čeká u Borkardanu nepřítel. Už nyní cítil chvění nervů. Jak bude bitva probíhat? Obstojí v ní? Nebo dopadne jako ten kaprál v Boxtelu, který začal blábolit cosi o andělech a pádil flanderským deštěm pryč jako zajíc březňák?

Asi půl míle za Sharpem se ztěžka plahočila kolona vozů na široké pole, kde už zatloukali do země kůly, k nimž se budou přivazovat voli a velbloudi. Do okolí se také rozběhli sekáči trávy, aby opatřili pro zvířata čerstvou píci. Sloni si pochutnávali na listech palem a na rýži namočené v másle a mezi tím vším zmatkem projížděl kapitán Mackay na malém hnědáku, aby se přesvědčil, že je munice správně uložena a o zvířata náležitě postaráno. Náhle kapitán zahlédl sklíčeného seržanta Hakeswilla a jeho šest mužů. „Vy jste pořád tady, seržante?“ křikl na něj. „Myslel jsem, že už jste zatkl toho svého zločince a vracíte se domů.“

Hakeswill se postavil strnule do pozoru. „Naskytnul se problém, pane,“ odpověděl.

„Pohov, seržante, dejte si pohov. Chcete říct, že ho pořád nemáte?“

„Ještě ne, pane.“

„Takže jste zpátky pod mým velením, ne? To je výborné!“ Mackay byl mladý horlivý důstojník, který viděl na každém jen to dobré, a i když našel Hakeswilla sklíčeného, snažil se na něj přenést svůj optimismus. puckaleeové, seržante,“ řekl vesele. „Puckaleeové.“

Hakeswillovu tvář zkřivila série křečovitých tiků. „Jaký puckaleeové, pane?“

„Nosiči vody, seržante.“

„Já vím, co jsou puckaleeové, pane, protože v tyhle pohanský zemi žiju tolik let, že už bych je ani nespočítal, ale prosím za prominutí, pane, že mě nenapadá, co maj puckaleeové společnýho se mnou.“

„Musíme pro ně zřídit místo, kde budou nabírat vodu,“ řekl Mackay. Nosiči vody byli v početních stavech každého pluku a během bitvy měli za úkol nosit bojujícím vojákům vodu. „Potřebuju někoho, kdo by na ně dohlížel,“ řekl Mackay. „Jsou to dobří hoši, všichni, ale hrozně se bojí, že je trefí nějaká kule. Zkrátka musejí mít nad sebou někoho, kdo by je honil tam, kam je třeba. Já budu mít zítra dost práce kolem vozů s municí, takže potřebuju někoho, kdo by na ně dohlédl. To je skvělé, že jste pořád tady. Skvělé!“ pochvaloval si mladý kapitán. „Problém je vyřešen. Teď byste si měl odpočinout, seržante, protože zítra musíme být jako rybky. A kdybyste potřeboval trochu duchovního osvěžení, tak každou chvíli začíná u čtyřiasedmdesátého bohoslužba.“ Mackay se na Hakeswilla usmál a rozjel se k jedné bloudící skupině vozů tažených voly. „Haló, vy tam, vy s těmi stany! Tam nejeďte sem!“

„Puckaleeové,“ zamumlal Hakeswill a odplivl si. „Puckaleeové!“ Nikdo z jeho mužů na to nic neřekl, neboť moc dobře věděli, že když je seržant v horší než ve své běžné, špatné náladě, je lepší ho nechat být. „I když to mohlo dopadnout hůř,“ dodal po chvíli seržant.

„Jak to?“ odvážil se hlesnout vojín Flaherty.

V Hakeswillově tváři to zacukalo. „Máme problém, mládenci,“ řekl kysele, „a tím problémem je jeden skotskej plukovník, kterej se

snaží narušit pořádek v našem pluku. A to nemůžu strpět! A nestrpím to, protože je v sázce čest třiatřicátýho. Podved mě, ten parchant, a myslí si, že nás bude tahat za nos. Jenže to se mu nepodaří. Já jsem ho totiž prokouk. Prokouk jsem tu jeho zatracenou skotskou duši, a taje zkažená a smradlavá jako zkažený vejce. Sharpie ho uplatil, to je jasný jako facka. Korupce, chlapci, nic jinýho to není než korupce.“ Hakeswill zamrkal a horečně přemýšlel. „Až zítra poženem bičem puckaleey přes půl tyhle pitomý Indie, mládenci, pak přijde naše chvíle a zájmy třiatřicátýho od nás žádaj, abysme ji využili.“

„Jak?“ zeptal se Lowry.

„Tak, že toho parchanta zabijem, vy hlavo skopová.“

„Jako Sharpieho?“

„Panebože, zač mě trestáš, že musím velet takovým troubům?“ zakroutil hlavou Hakeswill. „Sharpieho ne! Toho odvedem v poutech a pak to s ním skoncujem někde v tichosti bez svědků. Toho Skota, toho zabijete! Protože až bude ten zatracenej McCandless vyřízenej, je Sharpie náš.“

„To přece nejde, zabít plukovníka,“ namítl zděšeně Kendrick.

„Jak to, že nejde? Takhle namíříte mušketu, vojíne Kendricku,“ řekl Hakeswill a vrazil hlaveň své muškety do Kendrickova břicha, „takhle natáhnete kohout, vojíne Kendricku…,“ odklopil úderník a těžký zámek zacvakl, „a pak stisknete spoušť a takhle toho parchanta odprásknete jako psa.“ Hakeswill stiskl spoušť. Prach na pánvičce prskl, vyfoukl ze zámku a Kendrick zděšeně uskočil. Víc se nestalo, protože zbraň nebyla nabitá. Hakeswill se rozchechtal. „Vylekal jsem vás, co? Myslel jste si, že vám napálím goolii do břicha, co? Ale to uděláte vy! Vy ji napálíte do McCandlesse. Pošlete mu goolii do břicha nebo do hlavy nebo kam vám libo, abyste ho sprovodili ze světa. A uděláte to zítra!“ Všech šest mužů na něj civělo, jako by nevěřili, že to myslí vážně. Ale Hakeswill se jen zubil. „Dostanete extra podíl, chlapci, extra podíl. Až se vrátíme k nám, budete si moct dovolit důstojnický děvky, a všechno za jednu dobře mířenou goolii“ Znovu se na ně usmál. „Tak zítra, chlapci, zítra.“

Avšak za řekou, kde hlídka jezdců v modrých kabátech pátrala v krajině na jih od Kaitny, se všechno měnilo.

Wellesley sesedl z koně, svlékl kabát a opláchl si obličej v umývadle s vodou, postaveném na trojnožce. Podplukovník Orrock, důstojník Východoindické společnosti, který velel denní směně picquets, si stěžoval na dvě lehká polní děla, která byla přidělena pod jeho velení. „Nestačí nám, pane. Opožďují se, pane. V jednu chvíli jsem zjistil, že jsou čtyři sta metrů za mnou! Čtyři sta metrů!“

„Protože jsem chtěl, abyste zrychlili, Orrocku,“ odpověděl generál a přál si, aby ten hlupák zmizel. Vzal si ručník a dlouho si utíral obličej.

„Ale co kdybychom byli napadeni?“ namítal Orrock.

„Lehká děla jsou schopna se pohybovat rychle, když je to nutné,“ řekl generál, povzdechl a pak si uvědomil, že ten otravný Orrock potřebuje uklidnit. „Kdo těm dělům velí?“

„Barlow, pane.“

„Promluvím s ním,“ slíbil generál a otočil se, protože hlídka devatenáctého pluku dragounů, která překročila řeku Purnu, aby prozkoumala kraj za ní, se vrátila a mezi stany mířila k němu. Zarazilo ho, že jsou zpátky tak brzy, ale pak uviděl, že s sebou přivádějí skupinu bhinjarriů, kupců v černých kabátech, kteří projíždějí napříč Indií a kupují a prodávají potraviny. „Omluvte mě, Orrocku,“ řekl generál a vzal si kabát.

„A promluvíte s Barlowem, pane?“ zeptal se podplukovník.

„Vždyť jsem vám to řekl, ne?“ odpověděl Wellesley přes rameno cestou naproti jezdcům.

Velitel hlídky, kapitán, sklouzl z koně a ukázal na vůdce bhinjarriů. „Objevili jsme je asi půl míle na sever od řeky, pane,“ řekl. „Mají osmnáct volů s nákladem pytlů obilí a tvrdí, že v Borkardanu žádné vojsko není. Proto chtěli prodat své zboží v Assaye.“

„V Assaye?“ Generál svraštil čelo. To jméno mu nic neříkalo.

„Je to vesnice čtyři nebo pět mil odtud na sever, pane. Jejich vůdce říká, že je plná vojska.“

„Čtyři nebo pět mil?“ opakoval užasle Wellesley. „Opravdu čtyři nebo pět mil?“

Kapitán kavalerie pokrčil rameny. „Aspoň oni to říkají, pane,“ ukázal na obchodníky, kteří stáli netečně mezi jezdci na koních.

Proboha, pomyslel si Wellesley, čtyři nebo pět mil? Takže se nechal oklamat! Nepřítel ho vylákal pod záminkou, že drží sněm, a místo aby se tam nechal překvapit, naopak nyní překvapil on jeho. Každou chvíli se tedy může objevit a od severu vtrhnout do jejich tábora, přitom v tuto chvíli není sebemenší naděje, že by jim mohl Stevenson přijít na pomoc. Čtyřiasedmdesátý pluk zpívá chvalozpěvy – a nepřítel je pět mil odsud, možná ani ne! Generál se otočil. „Barclayi! Campbelle! Koně! Rychle!“

Ruch aktivity v generálově stanu samozřejmě nezůstal bez povšimnutí. Táborem se rychle rozšířila zvěst, že se něco děje, a když celý devatenáctý pluk dragounů spolu se čtvrtým plukem domorodé jízdy přebrodil řeku a hnal se za generálem a jeho pobočníky k severu, změnila se zvěst v poplach. McCandless s Sharpem právě mířili ke stanům čtyřiasedmdesátého pluku, ale když plukovník viděl to nenadálé vzrušení, otočil se a ve spěchu, pokud mu to zraněná noha dovolila, se vracel ke svému koni. „Rychle, Sharpe! Jedeme!“

„Kam, pane?“

„To se teprve uvidí. Sevajee!“

„Jsme připraveni.“

McCandlessova skupina vyjela z tábora pět minut po generálovi. Viděli oblak prachu, který se za jízdními oddíly táhl, a McCandless hnal koně, aby je dostihli. Jeli krajinou s malými políčky, protkanou hlubokými vyschlými stržemi a pásy trnitých kaktusů. Wellesley se dal po hliněné cestě, jež se táhla k severu, ale po nějaké době z ní sjel a pokračoval po sklizeném poli na západ. McCandless ho však nenásledoval a pokračoval po cestě. „Nemá smysl zbytečně vyčerpávat koně,“ křikl na Sharpa, i když ten měl podezření, že plukovník je pouze nedočkavý a chce se dostat co nejdřív na sever k tomu, kvůli čemu tak vzrušeně vyrazil z tábora. Na východě se objevily dva pluky britské jízdy, ale žádný nepřítel nebyl vidět.

Sevajee a jeho muži jeli před nimi, jakmile však dorazili na vrchol kopce asi dvě stě metrů před McCandlessem, náhle zastavili a obrátili se zpátky. Sharpe čekal, že se zpoza kopce vynoří horda maráthských jezdců, ale nic se nedělo a Sevajee se svými muži zastavil jen pár metrů před hřebenem a všichni sesedli.

„Myslím, že vás pohled na ně nepotěší, plukovníku,“ prohlásil Sevajee, když k němu McCandless dojel.

„Na ně?“

Sevajee ukázal k vrcholu kopce. „Podívejte se sami. Ale měli byste sesednout.“

McCandless a Sharpe sklouzli ze sedel a pěšky došli na hřeben, kde se skryli za hradbou kaktusů. Odtud se rozhlédli po krajině směrem na sever. Sharpe jen v úžasu zíral, protože takový pohled ještě neviděl.

To nebyla armáda. To byly snad zástupy národů. Tisíce a tisí^ ce nepřátel v linii, která se táhla na míle daleko. A za nimi další množství lidí, včetně žen a dětí, a také děla, velbloudi, volské potahy, baterie raket, koně a stany a znovu oddíly vojska, až se zdálo, že to nemá konce. „Panebože!“ vydechl konečně Sharpe, aniž si uvědomil, že to plukovník nemá rád.

„Sharpe!“

„Promiňte, pane.“ Jenže nebylo divu, že Sharpe vzal jméno Boží nadarmo. Vyhrkl to v naprostém úžasu, neboť si ani v nejhorším snu nepředstavoval, že nějaká armáda může být takhle obrovská. Její nejbližší řady stály ne dál než půl míle od nich za řekou, která plynula mezi strmými bahnitými břehy, a na severní straně, hned za vyvýšeným srázem, bylo vidět řadu děl. Těžkých velkých děl, stejně barevně natřených, jaké Sharpe viděl v Pohlmannově táboře. A za děly stály řady pěchoty a za nimi se daleko na východ táhly tisíce a tisíce jezdců na koních a ještě dál bylo vidět všechno to obrovské množství lidí, kteří doprovázejí vojsko a přiživují se na něm. Další řady pěchoty byly rozestavené kolem vzdálené vesnice, kde Sharpe viděl jen shluk barevných vlajek. „Kolik jich asi je?“ zeptal se.

„Řekl bych, že nejméně sto tisíc,“ odpověděl McCandless.

„Nejméně,“ souhlasil Sevajee, „ale většina z nich jsou dobrodruzi, kterým jde jen o kořist.“ Ind si prohlížel nepřátelské vojsko dlouhým dalekohledem zdobeným slonovinou. „A jezdci nebudou hrát v bitvě žádnou roli,“ dodal.

„Ano, hlavní jejich síla je v tamhle těch,“ řekl McCandless a ukázal na pěchotu za linií děl. „Patnáct tisíc?“

„Čtrnáct až patnáct,“ přikývl Sevajee. „To je hodně.“

„I děl je hodně,“ povzdechl McCandless. „To vypadá na ústup.“

„Myslel jsem, že jsme sem přišli bojovat,“ řekl Sharpe. „Přišli jsme sem, abychom si odpočinuli a zítra táhli k Borkardanu,“ odsekl McCandless nedůtklivě. „Těžko můžeme jít s pěti tisíci pěšáků proti tak obrovské armádě, která o nás ví a je na nás připravená. Vidíte, že jen čekají, až přijdeme na dostřel. Wellesley není hlupák, Sharpe. Ustoupí, spojí se se Stevensonem a pak to možná zkusí znovu.“

Sharpovi se ulevilo, že bude ušetřen děsivé zkušenosti zabíjení, ale k pocitu úlevy se přidružil nádech zklamání. To druhé ho překvapilo, zatímco pocit úlevy v něm vyvolal strach, že jde o projev zbabělosti.

„Jestliže se dáme na ústup, začne nás jejich jízda pronásledovat,“ varoval Sevajee.

„Tak ji zaženeme,“ odpověděl McCandless. Náhle zpozorněl a chvíli se upřeně díval na nepřátelské řady. „Už ho vidím!“ prohlásil se zjevným uspokojením. „Tam, na levém křídle,“ ukázal. Sharpe spatřil na samém konci linie nepřátelských děl vojáky v bílých kabátech. „To nám sice moc nepomůže, ale aspoň víme, že jsme mu na stopě,“ dodal McCandless.

„Nebo že je on na stopě nám,“ poznamenal Sevajee a podal dalekohled Sharpovi. „Podívejte se sám, seržante.“

Sharpe si opřel dlouhý tubus dalekohledu o tlustý list kaktusu a pomalu přejížděl zorným polem podél linie nepřátelské pěchoty. Někteří vojáci odpočívali ve stínu stromů, jim v malých stanech, další seděli ve skupinkách a Sharpe by přísahal, že hrají v kostky. Důstojníci, evropští i indičtí, procházeli za vojáky, zatímco před nimi bylo vidět řadu těžkých děl s muničními kolesnami. Potom Sharpe posunul zorné pole dalekohledu na samý okraj levého křídla a uviděl bílé kabáty Doddových vojáků. A ještě něco jiného – dvě obrovská děla, mnohem větší, než s kterými se kdy setkal. „Mají tam i obléhací děla, pane,“ řekl McCandlessovi, který pozoroval nepřítele svým dalekohledem.

„Osmnáctiliberní,“ řekl McCandless, „možná ještě těžší.“ Plukovník sklonil dalekohled a složil ho. „Proč nehlídkují na téhle straně řeky?“ zeptal se.

„Protože nás nechtějí odradit,“ mínil Sevajee. „Chtějí, abychom přitáhli před jejich děla a zemřeli v řece. Ale i tak mají na tomhle břehu ukryté jezdectvo, které jim dá zprávu, jestli jsme se dali na ústup.“

Sharpe zaslechl dusot kopyt. Otočil se a čekal, že se na ně vyřítí oddíl nepřátelských jezdců, ale byl to pouze generál Wellesley se svými dvěma pobočníky, kteří projížděli napříč pod hřebenem kopce. „Jsou tam všichni, McCandlessi,“ zvolal vesele Wellesley.

„Vypadá to tak, pane.“

Generál zadržel koně a čekal, až k němu plukovník sjede dolů. „Zřejmě čekají, že proti nim podnikneme čelní útok,“ řekl ironickým tónem, jako by mu to připadalo náramně zábavné.

„Ano, pane,“ odpověděl McCandless. „Jejich postavení tomu odpovídá.“

„V tom případě nás mají za pitomce. Kolik je hodin?“

Jeden z jeho pobočníků vytáhl hodinky. „Za deset minut dvanáct. Poledne, pane.“

„Spousta času,“ zamumlal generál. „Jedeme, pánové. Ale držte se pod úrovní obzoru, nerad bych je vyplašil.“

„Vyplašil?“ zeptal se Sevajee s úsměvem. Wellesley nechal jeho poznámku bez odpovědi a rozjel se souběžně s řekou na východ. Přes pole se blížila skupina jezdců v uniformách Východoindické společnosti a Sharpe si v první chvíli myslel, že hledají ukryté nepřátelské hlídky. Pak ale uviděl, že s sebou mají několik místních lidí a jedou s nimi, neboje spíš ženou, za generálem.

Wellesley mezitím odjel o dvě míle dál na východ a řada jezdců se táhla za ním. Dva vesničané sotva popadali dech, když dorazili k místu těsně pod nízkým vrchem, kde stál generálův kůň uvázaný ke kolíku. Wellesley klečel na vrcholu kopce a díval se dalekohledem k východu. „Zeptejte se těch lidí, jestli jsou tam na východě nějaké brody,“ křikl dolů na své pobočníky.

Indové se chvíli radili, ale pak se shodli, že tam žádný brod není. Trvali na tom, že řeku je možné přejít jen tam, kde je připravená Sindhijova armáda. „Vyberte jednoho chytřejšího a přiveďte ho sem nahoru,“ křikl Wellesley. „Nemohl byste tlumočit, plukovníku?“

obrátil se na McCandlesse, který za ním s Sharpem a Sevajeem právě dorazil.

McCandless vybral jednoho z vesničanů a dovedl ho na kopec. Sharpe šel za ním, i když ho k tomu nikdo nevyzval, ale Wellesley ho neposlal zpátky, jenom zamumlal, že nesmějí příliš vystrkovat hlavu. „Tam," ukázal na východ, kde byly na jižním břehu Kaitny vidět domky. „Jak se ta vesnice jmenuje?"

„Peepulgaon," odpověděl Ind a dodal, že v ní žijí jeho matka a dvě sestry.

Peepulgaon ležel jen asi půl míle od nich, ale dobré dvě míle na východ od Taunklee, vesnice, která se nacházela na úrovni východního konce maráthské obranné linie. Obě vesnice ležely na jižním břehu Kaitny, zatímco nepřítel čekal na severním břehu. Sharpe přemýšlel, o co Wellesleymu jde, ale nic ho nenapadalo. „Zeptejte se ho, jestli má nějaké příbuzné na severním břehu," poručil generál McCandlessovi.

„Má tam bratra a několik bratranců," tlumočil McCandless.

„A jak tedy jeho matka navštěvuje syna?"zeptal se Wellesley.

Ind se pustil do dlouhého vysvětlování. Řekl, že když je sucho, přechází na druhou stranu přes vyschlé koryto řeky, ale v období dešťů musí jít proti proudu až k Taunklee a tam přejít. Wellesley poslouchal a pak odfrkl, jako by tomu nevěřil. Potom si opět přiložil k očím dalekohled a zaujatě cosi pozoroval. „Campbelle!" zavolal po chvíli na svého pobočníka, ale ten mezitím vystoupil na nízký pahorek asi o sto metrů dál na západ, odkud byl zřejmě lepší výhled na postavení nepřátelského vojska. „Campbelle!" zavolal znovu Wellesley a otočil se, když se pobočník neozval. „Sharpe, pojďte sem."

„Prosím, pane."

„Vý máte mladé oči. Pojďte sem, ale skrčte se."

Sharpe se v podřepu připlížil ke generálovi a ten mu k jeho překvapení podal dalekohled. „Podívejte se tam na tu vesnici," ukázal mu Wellesley. „A pak se podívejte na protější břeh a povězte mi, co vidíte."

Sharpovi chvíli trvalo, než našel Peepulgaon, a potom pomalu přejel zorným polem přes hnědý tok Kaitny na protější břeh. Tam

uviděl blátivý sráz porostlý stromy a hned za nimi jakousi kotlinu, z níž vykukovaly střechy. Slaměné střechy. „Jako by tam byla další vesnice, pane," řekl Sharpe.

„Jste si tím jistý?" zeptal se Wellesley naléhavě.

„Ano, pane. Ale můžou to být jen přístřešky pro dobytek nebo něco takovýho."

„A vy byste stavěl přístřešky pro dobytek odděleně od vesnice kdesi na druhém břehu řeky?" zeptal se Wellesley. „V kraji, který je doslova zamořen bandity?" Generál se otočil na druhou stranu. „McCandlessi, zeptejte se toho člověka, jestli je na naproti Peepulgaonu přes řeku nějaká vesnice."

Ind vyslechl otázku a přikývl. „Jmenuje se Waroor," řekl a pak ochotně generála informoval, že tam je starostou, naique, jeho bratranec.

„Jak jsou ty dvě vesnice od sebe daleko, seržante?" zeptal se Wellesley.

Sharpe chvíli odhadoval vzdálenost. „Řekl bych, že asi tři sta metrů, pane."

Wellesley si od něj vzal dalekohled a stáhl se z hřebene níž. „V životě jsem neviděl, že by proti sobě na obou březích řeky ležely vesnice, a nebyl mezi nimi brod," prohlásil.

„Ten člověk tvrdí, že není," odpověděl McCandless.

„Pak je to lump nebo lhář nebo naprostý pitomec," řekl Wellesley. „Zřejmě to poslední." Svraštil čelo a chvíli přemýšlel, přitom bubnoval prsty pravé ruky do tubusu dalekohledu. „Dám hlavu za to, že tam brod je," zamumlal si pro sebe.

„Pane generále!" zavolal na Wellesleyho kapitán Campbell a rozběhl se ze svého pahorku k nim. „Nepřítel bourá tábor."

Wellesley se vrátil na vrchol a znovu se zadíval dalekohledem na sever. „Opravdu," zvolal. „Na mou duši!" Pěchota na severním břehu Kaitny se ještě nepohnula ze svých pozic, ale dál za ní, blíž k opevněné vesnici, už strhávali stany. „Nejspíš se chystají na ústup," poznamenal.

„Nebo se připravují na to, aby překročili řeku a zaútočili na nás," řekl McCandless.

„A poslali přes řeku jízdu,“ dodal Campbell.. „To nás nemůže znepokojit,“ prohlásil Wellesley a znovu se zadíval k oběma vesnicím, které od sebe dělila řeka. „Musí tam být brod, to je jasné,“ zamumlal si pro sebe tak tiše, že to zaslechl jen Sharpe. Pak dlouho mlčel a s pohledem upřeným na řeku přemýšlel.

„Pane, ta nepřátelská jízda…,“ ozval se opět Campbell.

„Cože?“ Zdálo se, že teprve teď si Wellesley uvědomil nebezpečí.

„Tam, pane,“ ukázal Campbell na západ, kde se za skupinou stromů objevil velký oddíl nepřátelské jízdy. Jezdci byli asi půl míle od nich a zatím se zdálo, že se spokojují pozorováním Wellesleyho skupiny.

„Je čas, abychom zmizeli,“ řekl generál. „Dejte tomu lháři nebo pitomci, nebo co vlastně je, rupii, Campbelle, a nechte hojit.“

„Rozhodl jste se ustoupit, pane?“ zeptal se McCandless.

Wellesley už spěchal z návrší dolů, ale teď se zastavil a překvapeně se na Skota podíval. „Ustoupit?“

„Snad s nimi za této situace nemíníte bojovat?“ ozval se McCandless neméně překvapeně.

„Jak jinak bychom prosadili zájmy Jeho Veličenstva? Samozřejmě že budeme bojovat! Tam je brod,“ řekl Wellesley a napřáhl paži směrem k Peepulgaonu. „Ten mizerný venkovan to může popírat, jak chce, ale já mu nevěřím. Musí tam být brod. V tom místě přejdeme řeku, provedeme obchvat na jejich levém křídle a rozprášíme je jako bandu zločinců! Ale musíme sebou hodit. Už je poledne. Tři hodiny, pánové… Máme tři hodiny na přípravu k bitvě – tři hodiny na to, abychom obchvátili jejich levé křídlo.“ Dál se už nezdržoval a rozběhl se z kopce k místu, kde čekal Diomédes, jeho světlešedý arabský kůň.

„Panebože,“ zakroutil McCandless hlavou. „Panebože.“ Neboť v příštích hodinách mělo pět tisíc pěšáků překročit řeku Kaitnu v místě, kde je nepřekročitelná, a pak bojovat s armádou, která je nejméně desetkrát početnější. „Panebože…,“ zašeptal McCandless ještě jednou, ale pak už spěchal za Wellesleym. Nepřítel je předešel a získal výhodu, červenokabátníci pochodovali celou noc a byli unavení, ale Wellesley konečně dospěl ke své bitvě.

KAPITOLA 9

„Tam," řekl Dodd a napřáhl ruku.

„Nic nevidím," zavrtěla hlavou Simona Joubertová. „Odložte dalekohled a podívejte se pouhým okem, madam. Tamhle! Vidíte ty záblesky?"

„Kde?"

„Tam přece," ukázal znovu Dodd. „Za řekou, jak jsou ty tři stromy a nízký pahorek."

„Aha." Simona konečně zahlédla záblesk odrazu slunce od objektivu dalekohledu, kterým se tam někdo díval. Bylo to na druhém břehu řeky hodný kus po proudu od místa, kde Doddovy Kobry držely levé křídlo Pohlmannovy obranné linie.

Simona a její manžel obědvali s majorem a Dodd se při jídle netajil radostným očekáváním, že Britové zaútočí a že největší síla útoku bude směřovat proti jeho Kobrám. „Bude to masakr, madam," řekl se zlověstným úsměvem, „naprostý masakr!" S kapitánem Joubertem a jeho ženou pak došel až na okraj srázu nad Kaitnou, ukázal Simoně brody a vysvětlil jí, jak se všichni, kteří v těch místech překonají řeku, ocitnou ve smrtonosné křížové palbě maráthských děl. Tvrdil přitom, že Britové nemají jinou možnost, než jít vstříc těžké kartáčové palbě. „Jestli tu budete chtít zůstat a sledovat to, najdu vám bezpečné místo, madam," nabídl Joubertové ženě a ukázal na nízké návrší, které se zvedalo hned za postavením jeho pluku. „Tam odsud byste měla všechno jako na dlani a mohu vám zaručit, že by se k vám žádný britský voják ani nepřiblížil."

„Ne, majore," zavrtěla Simona hlavou. „Nesnesla bych pohled na takové krveprolití."

„Jistě, jste žena a útlocitnost vám dělá čest," řekl Dodd. „Válka a boj jsou mužské záležitosti." Právě v tu chvíli uviděl na druhém břehu britské vojáky a zaměřil na ně dalekohled. Teď už Simona věděla, kam se dívat, a tak si opřela dalekohled o manželovo rameno a zaostřila objektiv na vzdálený pahorek. Uviděla tam dva muže – jeden měl na hlavě rohový klobouk a druhý čáku. Oba se krčili k zemi, aby je nebylo vidět. „Proč jsou tak daleko po proudu?" zeptala se.

„Protože hledají cestu, kterou by obešli naše křídlo," odpověděl Dodd.

„A je taková?"

„Ne. Musejí přejít přes řeku tady, madam, jinde to není možné," řekl major a ukázal na brod přímo před jeho compoo, jehož mělčinou právě cválal směrem k jižnímu břehu Kaitny oddíl kavalerie. „A ti jezdci jedou zjistit, zda se k tomu přechodu odhodlají."

Simona složila dalekohled a vrátila ho majorovi. „Takže by mohli od útoku upustit?" zeptala se.

„Nepůjdou do toho," odpověděl místo Dodda její manžel anglicky. „Tolik rozumu mají, aby do toho nešli."

„Ten chlapeček Wellesley nemá vůbec žádný rozum," prohlásil Dodd pohrdlivě. „Vezměte si, jak útočil na Ahmednuggur. Přímo proti hradbě! Vsadím sto rupií, že zaútočí i tady."

Kapitán Joubert zavrtěl hlavou. „Nemám ve zvyku se sázet, majore."

„Voják by si měl umět vychutnat riziko," řekl Dodd. „A když řeku nepřejdou, žádná bitva nebude?" zeptala se Simona.

„Ta bude v každém případě, madam," odpověděl Dodd temně. „Pohlmann dostal od Sindhiji svolení k útoku. Jestliže nepřejdou řeku oni, přejdeme ji my!"

Pohlmann skutečně odjel za Sindhijou. Byl oblečený do boje, měl svůj nejlepší kabát z modrého hedvábí lemovaný šarlatem a ozdobený zlatými šňůrami. Křížem přes hruď se mu táhla bílá hedvábná šerpa, na níž se mu houpala šavle se zlatým jílcem, ale Dupont, který Pohlmanna na setkání se Sindhijou doprovázel, si všiml, že plukovníkovy kalhoty a vysoké boty jsou staré a odřené. „Vzal jsem si je pro štěstí," řekl Pohlmann, když si všiml Dupontova

pohledu. „Kalhoty a boty jsou z mé staré uniformy seržanta Východoindické," řekl. Byl ve výborné náladě. Krátkým pochodem na východ, k němuž Sindhiju přiměl, dosáhl všeho, co měl v úmyslu – zaskočil jednu ze dvou malých britských armád v době, kdy se nachází daleko od druhé. Teď už zbývalo pouze přinutit ji k boji, na hlavu ji porazit a pak vytáhnout proti Stevensonovi. Sindhija však trval na tom, že žádný oddíl pěchoty nesmí přebrodit Kaitnu na jižní břeh bez jeho svolení, a právě to svolení nyní Pohlmann potřeboval. Hannoveřan neměl v plánu překročit řeku okamžitě, neboť se chtěl nejdřív ujistit, že Britové opravdu ustupují, ale také nechtěl čekat na Sindhijův souhlas až do chvíle, kdy bude ústup Britů potvrzen.

„Náš pán a velitel by se vyděsil, kdybychom mu řekli, že chceme zaútočit," poznamenal Pohlmann k Dupontovi. „Proto musíme zalichotit jeho ješitnosti. Povíme mu, že ho uděláme pánem celé Indie, když nám dá volnou ruku."

„Stačí mu říct, že ve Wellesleyho táboře je stovka bílých žen, a povede ten útok sám,Hodpověděl suše Dupont.

„Výborně," zasmál se Pohlmann. „A slíbíme mu, že všechny dojedná může udělat svými konkubínami."

Jenže když Pohlmann s Dupontem přijeli na místo u řeky Juah, kde měl maharádža z Gválijaru čekat ve stínu stromů na zprávu o vítězství svého vojska, nebylo tam po jeho opulentních stanech ani památky. Všechny byly pryč, stejně jako stany rádži z Berani, a četné služebnictvo právě strhávalo a ukládalo do vozů kuchyňské stany. Také všichni sloni zmizeli, stejně jako koně Sindhijových osobních strážců a vůbec celý jeho doprovod, včetně konkubín.

Jediný slon, který tam zůstal, patřil Surjeemu Ráovi a ministr, uvelebený v palankýnu a ovívaný sluhou, se na zpocené a rudolící Evropany blahosklonně usmíval. „Jeho Veličenstvo usoudilo, že bude bezpečnější, když se přesune dál na západ," vysvětlil povzneseně, „a rádža z Berani s ním souhlasil."

„Proč?" zeptal se Pohlmann vztekle. „Co je k tomu vedlo?"

„Nepříznivá znamení," řekl Surjee Ráo neurčitě a mávl rukou obtíženou šperky, jako by chtěl naznačit, že delikátnost těchto nadpřirozených ukazuje nad Pohlmannovo přízemní chápání.

„Ale vždyť ta vaše zatracená znamení jsou příznivá!“ namítl Pohlmann. „Vyzráli jsme nad těmi parchanty, dostali jsme je do úzkých. Jaká znamení byste ještě chtěli?“

Surjee Ráo se usmál. „Jeho Veličenstvo má naprostou důvěru ve vaše schopnosti, plukovníku.“

„Ve schopnosti dosáhnout čeho?“ naléhal Hannoveřan.

„Toho, čeho je třeba,“ odpověděl opět s úsměvem Surjee Ráo. „Budeme očekávat v Borkardanu zprávu o vašem triumfu, plukovníku, a dychtivě se těšíme na to, až před trůnem Jeho Veličenstva navršíte na hromadu prapory našich nepřátel.“ Tím s Pohlmannem skončil a dal pokyn mahautovi. Ten pobídl slona a zvíře se vydalo nemotornou chůzí na západ.

„Bastard!“ zavrčel Pohlmann směrem k Dupontovi tak hlasitě, že to musel odjíždějící ministr slyšet. „Zbabělej bastard podělanej strachem!“ Ne že by mu nějak záleželo, aby byli Sindhija a rádža z Beraru nablízku, až vypukne.boj vlastně by mnohem raději bojoval bez jejich dohledu , ale to neplatilo o jeho mužích, kteří, jako všichni vojáci, bojovali lépe, když věděli, že se na ně jejich pán a vládce dívá. Proto se v Pohlmannovi vzedmul hněv. Ale už na cestě zpět k vojsku se uklidnil a řekl si, že i tak budou jeho vojáci bojovat dobře. Požene je hrdost a sebedůvěra, ale hlavně vidina kořisti a zbohatnutí.

Navíc si Pohlmann vysvětlil závěrečná slova Surjeeho Ráa tak, že mu Sindhija dal souhlas, aby vedl pěchotu přes řeku k útoku na nepřítele. Ministr mu přece řekl, aby udělal, co je třeba, takže mu poskytl veškerou volnost, a Pohlmann byl rozhodnut dobýt pro Sindhiju vítězství, i když si to ten žlutý mizera nezasloužil.

Spolu s Dupontem zamířil k levému křídlu, kde právě major Dodd svolával vojáky, kteří odpočívali ve stínu, a stavěl je do bojové linie. To naznačovalo, že se zřejmě nepřítel blíží ke Kaitně, a Pohlmann pobídl koně do cvalu a volnou rukou si přidržoval klobouk s mohutným chocholem, aby ho neztratil. Zastavil až pár kroků od Doddových vojáků a přes jejich hlavy hleděl na řeku.

Nepřítel se skutečně blížil, ale zatím to byla jen dlouhá řada jezdců s dvěma malými polními děly taženými koňmi. Šlo samozřejmě o krycí manévr, kterým britští a indičtí jezdci chtěli zabránit jeho jízdním hlídkám, aby objevili, co se děje za návrším,

kam nebylo ze severního břehu vidět. „A co pěchota?“ zavolal Pohlmann na Dodda. „Zaznamenali jste nějaké známky jejich pohybu?“

„Ne, pane. Žádné.“

„Takže obrátili na ústup, jebáci jedni!“ zajásal Pohlmann. „Proto tahle krycí promenáda.“ Teprve pak si všiml, že je tam i Simona Joubertová, a rychle smekl opeřený klobouk. „Promiňte mi, madam, tu hrubost.“ Opět si narazil klobouk na hlavu a otočil koně. napřáhněte děla!“ zavelel.

„Co se děje?“ zeptala se Simona úzkostně.

„Půjdeme přes řeku na druhou stranu,“ řekl jí manžel tiše, „a ty se musíš vrátit do Assaye.“

Simona si uvědomila, že by mu měla říct něco láskyplného, protože to se od ženy vojáka před bitvou čeká. „Budu se za tebe modlit,“ hlesla plaše.

„Vrať se do Assaye,“ odpověděl jí manžel, neboť dobře poznal, že mu žádnou lásku nevyjádřila, „a zůstaň tam, dokud nebude po všem.“

To nebude dlouho trvat, pomyslel si Dodd. Ještě se musela připřáhnout děla ke kolesnám, ale pěchota už byla připravená k pochodu a jezdci dychtili vyrazit k pronásledování nepřítele. Krycí manévr britské jízdy opravdu naznačoval, že se Wellesley rozhodl k ústupu, takže Pohlmannovi stačilo překročit řeku, udeřit na něj a zničit ho. Dodd vytáhl šavli se sloním jílcem, zkusil prstem nově nabroušené ostří a pak už jen čekal, až dostane rozkaz začít s vražděním.

Maráthští jezdci uviděli, že skupina kolem generála Wellesleyho se obrací a chystá se opustit místo, z něhož pozorovali vojsko za řekou, a okamžitě se pustili do jejich pronásledování. „Pánové, musíme pryč!“ zvolal Wellesley a kopl koně do slabin, až Diomédes poskočil dopředu. Ostatní udělali totéž a hnali se za generálem – všichni, až na Sharpa, který jim na svém malém maráthském koni nemohl stačit. Navíc jak na něj nasedal, nepodařilo se mu ve spěchu vstrčit pravou nohu do třmenu a za jízdy to bylo ještě těžší. Přesto se

neodvážil zastavit, protože za sebou slyšel výkřiky pronásledovatelů a dusot kopyt jejich koní. Chvíli se ho dokonce zmocňovala panika a uvažoval, co bude dělat, až ho dostihnou. Dusot kopyt za ním zněl stále hlasitěji, zatímco jeho druzi se mu každým okamžikem vzdalovali. Naštěstí si jeho potíží všiml Sevajee, když se v jednom okamžiku ohlédl, zvolnil a počkal na něj. „Vidím, že nejste žádný extra jezdec, seržante," křikl.

„Nikdy jsem nebyl, pane. Nenávidím ty koňský potvory!"

„Bojovník a jeho kůň, to je, seržante, jako muž a žena," řekl Sevajee, když se dostal až k němu, pak se za jízdy vyklonil a zastrčil Sharpovi nohu do třmenu. Udělal to, aniž zpomalil, potom plácl Sharpovu malou klisnu po zadku a ta vyrazila vpřed, že málem shodila svého jezdce dozadu.

Sharpe se zoufale držel hrušky sedla. Ke všemu mu ještě řemen muškety sklouzl z ramene na předloktí a pažba těžké zbraně ho tloukla do stehna. Čáku už dávno během té divoké jízdy ztratil, ale pak zaslechl trubku a uviděl, že vpravo od něj vyráží proti pronásledovatelům britský jízdní oddíl. A od Naulniahu cválaly k severu další oddíly jezdců.

„Díky, pane," řekl Sharpe Sevajeemu, jakmile se dostali do bezpečí.

„Měl byste se naučit pořádně jezdit, seržante."

„Asi zůstanu pěšák, pane, je to bezpečnější. Nerad sedím na něčem, co má kopyta a zuby."

Sevajee se zasmál. Wellesley už zvolnil a poplácal Dioméda po krku, ale krátké pronásledování mu ještě zlepšilo náladu. Nakonec zastavil, otočil koně a pozoroval, jak maráthští jezdci ujíždějí pryč. „To je dobré znamení," poznamenal spokojeně. „Čeho, pane?" zeptal se Sevajee.

Wellesley si všiml Indova skeptického tónu. „Vy si zřejmě nemyslíte, že bychom měli jít do bitvy, že?"

Sevajee pokrčil rameny a pokusil se o taktnější způsob, jak vyjádřit nesouhlas s generálovým rozhodnutím. „Ne vždy vítězí v bitvě větší vojsko, pane."

„Vždy ne," souhlasil Wellesley, „ale obvykle ano – to jste chtěl říct? Myslíte si, že jednám neuváženě?" Sevajee se nemínil pouštět

do sporu, a tak jen znovu pokrčil rameny. „Uvidíme," řekl generál. „Jejich vojsko vypadá skvěle, to uznávám, ale jakmile se nám podaří rozvrátit jejich vycvičená compoos, dají se všichni ostatní na útěk."

„Doufám, že to tak bude, pane."

„Na to se můžete spolehnout," odsekl Wellesley, pobídl koně a odjel.

Sharpe pohlédl na Sevajeeho. „Copak se zbláznil?"

„Nejspíš," odpověděl Ind. „Ale možná nemá jinou možnost."

„Jak to?"

„Udělali jsme chybu, seržante. Táhli jsme příliš daleko a dostali se příliš blízko k nepříteli, takže teď na něj musíme buď zaútočit, nebo se dát na ústup. Ale v žádném případě se boji nevyhneme, protože by nás na ústupu pronásledovali. Možná je tedy lepší, když zaútočíme my. Tak bude boj kratší." Otočil se v sedle a ukázal směrem ke Kaitně, kterou teď nebylo vidět. „Víte, co je za tou řekou?"

„Ne, pane."

„Ještě jedna řeka, která se o pár mil dál vlévá do Kaitny," ukázal na východ. „Takže když ten brod přejdeme, ocitneme se na jakémsi poloostrově ohraničeném řekami, u něhož vede jediná cesta vpřed proti stovce tisíc Maráthů. Na jedné straně voda, na druhé smrt." Sevajee se odmlčel a pak povzdychl."Dostali jsme se do pasti, Sharpe."

Avšak pokud Wellesley zavedl své vojsko do pasti, nijak ho to neznepokojovalo, naopak jeho nálada byla stále skvělá. Po návratu do Naulniahu dal nejdřív odsedlat a vytřít Dioméda a pak začal udělovat rozkazy. Rozhodl, že zásobovací vozy zůstanou v Naulniahu, ale poručil, aby se s nimi zajelo do uliček a ty byly zabarikádovány, aby je žádný maráthský jízdní oddíl nemohl vyplenit. A taky u nich nechal na stráži nejmenší batalion sepoyů. McCandless sice uznal nezbytnost toho opatření, ale když si uvědomil, že tím ubude z celkového počtu pěšáků použitelných pro útok téměř pět set mužů, hlasitě zaúpěl.

Kavalerie, která zůstala v Naulniahu, dostala rozkaz nasednout na koně, odjet ke Kaitně a tam, na jižním břehu, na sebe upoutat pozornost nepřítele a krýt tím přesuny pěších jednotek. Pěšáci,

unavení po nočním pochodu, byli vytaženi ze stanů a jejich velitelé je začali šikovat k boji. „Žádný batohy!“ volali seržanti. „Jenom muškety a sumky. Žádný batohy! Vstávat, chlapi je sice neděle, ale my jdem bojovat, takže si nechte modlitby na potom a hoďte sebou! Pro tebe to taky platí, Johnny! Máme před sebou hordu barbarů a je třeba je pozabíjet. Tak se probuďte a jdeme na to! Hoďte sebou!“

Denní směna picquets, složená z půlrot z každého ze sedmi batalionu armády, vyrazila na pochod jako první; Nejdřív přebrodili malou říčku severně od Naulniahu a na druhém břehu je čekali generálovi pobočníci, kteří je vedli dál po cestě směrem na Peepulgaon. Picquets následoval čtyřiasedmdesátý královský pluk doprovázený svým dělostřelectvem. Za nimi šly druhý batalion dvanáctého madráského pluku, první batalion čtvrtého madráského pluku, první batalion osmého madráského pluku a kolonu uzavíral osmasedmdesátý pluk skotských horalů v kiltech. Těchto šest batalionu tedy přebrodilo řeku a vydalo se po cestě mezi prosnými poli výhní indického slunce. Zatím žádného nepřítele neviděli, i když se od jednoho vojáka ke druhému nesly zvěsti, že maráthské vojsko je už blízko.

Kolem jedné hodiny po poledni vypálila dvě děla. Dunění jejich výstřelů znělo podivně hluše a neslo se ozvěnou chvějícím se horkým vzduchem, ale pěšáci stále nic a nikoho neviděli. Zvuk výstřelů přišel zleva a důstojníci batalionu řekli, že kdesi tam je kavalerie, takže podle všeho lehká polní děla jízdy už vystřelila proti nepříteli, anebo nepřítel přitáhl svá děla, aby čelila britské jízdě. V každém případě nešlo o nic vážného, protože po těch dvou výstřelech nastalo opět ticho. McCandless, jehož nervy byly napjaté obavou, že Brity nečeká nic jiného než drtivá porážka, vyjel o pár desítek kroků na západ, jako by čekal, že tam najde vysvětlení těch dvou výstřelů. Pak si to ale rozmyslel a vrátil se na cestu.

O chvíli později se ozvaly další dělové rány, avšak pořád to bylo jako vzdálené hřmění na klidné obloze. Každý z vojáků věděl, že kdyby se už rozpoutal opravdový boj, následovaly by výstřely rychle za sebou, ale takhle zněly téměř nudně, jako by se dělostřelci pouze cvičili v ospalém letním dni na střelnici v Aldershot Heath. „To jsou naše děla, nebo jejich, pane?“ zeptal se Sharpe McCandlesse.

„Předpokládám, že naše," odpověděl plukovník. „Polní děla kavalerie, která se snaží držet nepřátelské jízdní hordy v odstupu." Trhl uzdou a uhnul z cesty šedesáti sepoyským sapérům, kteří pomalu klusali po levém okraji cesty s krumpáči a lopatami na ramenou. Jejich úkolem bylo dojít ke Kaitně a upravit břeh tak, aby po něm mohla děla sjet do brodu. Za sepoyi se objevil Wellesley a se suitou pobočníků cválal směrem k čelu kolony. McCandless se k jejich skupině připojil a také Sharpe pobídl koně a zařadil se po bok Daniela Fletchera, který jel na velké grošované klisně a vedl na dlouhé otěži neosedlaného Dioméda. „Generál ho chce mít po ruce, kdyby byl hnědák moc unavenej," řekl Fletcher a ukázal na Wellesleyho, který teď jel na vysokém hnědém hřebci. „A tuhle klisnu má pro případ, že by oba, hnědák i sedák, padli," dodal a pleskl po zadku koně, na němž seděl.

„A co vlastně budeš dělat během boje ty?" zeptal se Sharpe dragouna, s nímž se za těch pár dní spřátelil.

„Musím se držet poblíž, abych mohl dát generálovi napít a vyměnit mu koně, kdyby bylo třeba," odpověděl Fletcher. Měl u pasu zavěšených nejméně pět polních láhví s vodou, pod nimiž se mu houpala těžká šavle v kovové pochvě. Bylo to poprvé, co Sharpe viděl nějakého sluhu se zbraní. „Pěkná, že?" řekl Fletcher, když si všiml Sharpova pohledu. „Má širokou čepel, takže se skvěle hodí na sekání."

„Už jsi ji někdy použil?" zeptal se Sharpe.

„Jo," přikývl Fletcher. „Proti Dhoondiovi." Dhoondia byl náčelník tlupy banditů, jejíž řádění v Maisúru nakonec přinutilo Wellesleyho, že ji dal pronásledovat oddílem jezdců. Ti bandity dostihli a po krátké šarvátce pobili. „A taky jsem jí před týdnem zabil kozu, aby měl generál večeři," pokračoval Fletcher a vytáhl silně zakřivenou zbraň z pochvy. „Myslím, že byla mrtvá strachem, už když tu šavličku uviděla. Ale uťal jsem jí hlavu pěkně čistě. Podívej se tady na to," řekl a podal šavli Sharpovi, ‚na ten nápis hned nad jílcem."

Sharpe naklonil čepel šavle k slunci. „Zaručeno, že nikdy nezklame," přečetl nahlas a zasmál se. Připadlo mu zvláštní tvrdit něco takového o věci, která je určena k zabíjení nebo mrzačení.

„Udělali ji v Sheffieldu," dodal Fletcher, když si bral zbraň zpátky, „a zaručujou, že nikdy nezklame. Můžeš jí jedinou ranou přeseknout člověka napůl, když se ti rána podaří."

„Mně stačí bodat bajonetem," zazubil se Sharpe.

„Ale z koně to nejde," namítl Fletcher. „Na koni ti není mušketa k ničemu. Potřebuješ šavli."

„Nikdy jsem se s ní neučil bojovat."

„Na tom nic není," řekl Fletcher ledabyle jako ten, kdo zvládl nějaké obtížné řemeslo. „Jenom je třeba držet ruku nataženou a bodat hrotem, když bojuješ z koně, protože kdybys ruku ohnul v lokti, nepřítel by ti sekl po zápěstí, na to vem jed. A taky je třeba sekat kolem sebe, jako když se kosí tráva, aby se k tobě nikdo nedostal zezadu. Ale bojovat na tomhle koni bych ti nedoporučoval," ukázal na Sharpova malého indického koně. „Vždyť vypadá jako trochu větší pes. Neumí náhodou aportovat?"

Dojeli na nejvýše položené místo na cestě mezi oběma řekami a Fletcher, který seděl na vysokém generálově koni, poprvé zahlédl na vzdáleném břehu Kaitny nepřátelské vojsko. Mladík tiše hvízdl. „Panebože, těch je jako much!"

„Uděláme obchvat kolem jejich křídla," řekl Sharpe, jak to zaslechl od generála. Pokud tomu rozuměl dobře, měli překročit řeku brodem, o jehož existenci byl přesvědčen jen Wellesley, a pak zaútočit na levé křídlo nepřátelského postavení. Až na nejistotu brodu se mu ta myšlenka zdála dobrá, neboť bojová linie maráthského vojska byla obrácená na jih, a kdyby na ni zaútočili od východu, mohli by ji uvést do zmatku.

„Jako much," opakoval Fletcher užasle, ale pak cesta opět klesla dolů a výhled na nepřítele se ztratil. Fletcher zastrčil šavli do pochvy. „Ale on si věří," řekl a ukázal dopředu na Wellesleyho, který měl na sobě kabát staré uniformy z třiatřicátého pluku. U pasu se mu houpala dlouhá rovná šavle, ale žádnou jinou zbraň neměl, dokonce ani pistoli.

„Ten si vždycky věřil," poznamenal Sharpe.

„Je to dobrej chlap," řekl Fletcher. „Opravdovej důstojník. Možná trochu odměřenej, ale vždycky fér." Pobídl koně, protože Wellesley se spolu s pobočníky rozjel napřed směrem k

Peepulgaonu, jehož obyvatelé zírali na cizí důstojníky v červených kabátech a černých rohových kloboucích s otevřenými ústy. Generál, který jel v čele, rozehnal hejno drůbeže a pokračoval vesnicí k místu, kde prašná cesta klesala ze strmého srázu do zpola vyschlého řečiště Kaitny. Po chvíli tam dorazili i sepoyové s lopatami a krumpáči a podle generálových pokynů začali sjezd k řece horečně upravovat. Sharpe viděl, že cesta na druhém břehu pokračuje a vine se nahoru mezi stromy, které částečně zakrývaly výhled na vesnici Waroor. Takže generál měl zřejmě pravdu a musí tady být brod, protože k čemu by ta cesta na protějším břehu byla? Ale zdaje brod natolik mělký, aby jím mohla projít celá armáda, to ještě jisté nebylo.

Wellesley zastavil koně na vrcholu srázu a bubnoval si prsty pravé ruky do stehna. To byl jediný projev nervozity, který na sobě dal znát, jinak seděl na koni jako socha, hleděl přes řeku a přemýšlel. Nepřátelské vojsko teď nebylo vidět a ani nemohlo být, vždyť maráthská linie byla vzdálená dvě míle na západ, což znamenalo, že Sindhijova armáda nyní stála mezi nimi a Stevensonem. Wellesley zkřivil tvář, neboť si uvědomil, že se zřekl hlavní zásady, s níž mínil do této bitvy vstoupit, a to zajistit své levé křídlo, aby se k němu mohl Stevenson připojit. Nepochyboval, že až se spustí palba děl, přiměje jejich kanonáda Stevensona, aby vyrazil nejrychlejším tempem napříč krajinou sem. Jenže teď se bude moct zapojit do boje pouze tak, jak mu to situace umožní. Ale Wellesley nelitoval, že to Stevensonovi takhle ztížil, neboť šanci obejít nepřítele přes jeho levé křídlo považoval téměř za seslanou z nebes…, pokud se ovšem potvrdí, že brod přes řeku je schůdný.

Kapitán sepoyů sjel s deseti muži až k řece. „Chci se jen podívat, jak to vypadá na druhém břehu, pane," zavolal a vytrhl Wellesleyho z úvah.

„Zpátky!" houkl na něho vztekle generál. „Zpátky!"

Kapitán už téměř vstoupil do vody, ale teď koně zarazil a zmateně na Wellesleyho pohlédl. „Musíme ten sráz srovnat, pane," zavolal a ukázal na severní břeh Kaitny, kde cesta strmě stoupala k hradbě stromů. „Zdá se, že je to tam na děla moc strmé."

„Zpátky!" křikl na něj znovu Wellesley a čekal, až se sepoyové vrátí. „Mohli by nás uvidět," dodal na vysvětlenou. „Nemám zájem,

aby poznali, co máme v úmyslu. Musíte počkat, až přejdou první oddíly pěchoty. Pak to tam teprve budete upravovat.“

Jenže to, co si generál nepřál, se už stalo – nepřítel skupinu sapérů uviděl. Těch deset mužů bylo na kraji vody jen chvilku, ale přesto si jich někdo z obsluh maráthských děl stačil všimnout, neboť náhle z řečiště vytryskl gejzír vody a skoro současně dolehlo k Wellesleymu hromové zadunění těžkého děla.

„Dobrá rána,“ řekl generál klidně, když gejzír opadl a na hnědé hladině po něm zbyl jen kalný vír. Baterie musela být vzdálená téměř dvě míle, přesto obsluha dělo otočila, namířila a vystřelila, a to vše během několika vteřin, přitom výstřel byl téměř přesný. Po chvíli vystřelilo druhé dělo a jeho těžká koule vyryla brázdu v rozpraskaném dně vyschlé části řečiště a skákala dál, až zmizela kdesi v zeleni. „Osmnáctiliberní kusy,“ zavolal na generála McCandless a vzpomněl si na dvě těžká obléhací děla, která viděl před linií Doddových vojáků.

„K čertu!“ zaklel tiše Wellesley. „Doufám, že nám nenadělají moc škody.“ První šiky pěchoty už pochodovaly svažující se cestou středem Peepulgaonu. Denní směnu picquets vedl podplukovník Orrock a za ním viděl Sharpe rotu granátníků čtyřiasedmdesátého pluku. Rytmus pochodu udávaly skotské bubny a Sharpe cítil, že se mu při jejich víření zrychlil tep. To byla první skutečná předzvěst boje. Zdálo se to téměř neskutečné, ale bylo to tak – dnes, v neděli odpoledne, dojde k bitvě. Ke krvavé bitvě, v níž budou umírat lidé!

Wellesley pobídl koně a dojel k čelu předvoje pěchoty. „Buďte zdráv, Orrocku,“ kývl na pozdrav podplukovníkovi. „Tak teď na druhou stranu.“

„Dá se tím brodem přejít?“ zeptal se nervózně Orrock a pohlédl na generála se svým obvyklým, ztrápeným výrazem.

„Musí to jít,“ odpověděl Wellesley téměř vesele. „Pánové?“ obrátil se ke svým pobočníkům a sluhovi. „Zahájíme představení?“

„Pojďte, Sharpe,“ řekl McCandless.

„Můžete přejít po nás, kapitáne,“ řekl generál nedočkavému veliteli sapérů. Potom pobídl koně dolů ze svahu a dojel k řece. Daniel Fletcher s Diomédem na otěži jel těsně za ním, následovali je pobočníci a nakonec McCandless, Sevajee a Sharpe. Jako první mělo

překročit řeku Kaitnu čtyřicet jezdců a generál se postavil do jejich čela. Sharpe pozoroval Wellesleyho hřebce, jak vjíždí do řeky. Chtěl ho sledovat po celou dobu přechodu, aby viděl, jak moc vody je uprostřed, ale vtom zaduněl výstřel osmnáctiliberního děla a Sharpe pohlédl proti proudu, kde v dálce vyfoukl obláček kouře. A pak zaslechl divoké zařičení. Otočil se k brodu a uviděl, že kůň Daniela Fletchera na kraji řeky se vzepjal na zadní. Fletcher byl dosud v sedle, ale už bez hlavy a z rozervaného krku mu tryskala krev. Bezhlavé tělo stále z nějakého důvodu nepadalo, dokonce drželo v ruce Diomédovu otěž, pouze se nachýlilo k šíji koně, na jehož hlavu stříkal proud krve.

Než si kdo stačil uvědomit, co se stalo, zaduněla další rána, ale koule tohoto výstřelu letěla vysoko a skončila kdesi ve stromech na jižním břehu. Třetí koule padla do řeky a McCandlesse zasáhl pouze gejzír vody. Fletcherova klisna vyrazila proti proudu, ale zastavil ji padlý kmen stromu, a tak zůstala stát a chvěla se děsem, neboť bezhlavé tělo se nějakým zázrakem pořád drželo v sedle a mrtvá ruka stále svírala Diomédovu otěž. Levý bok šedáka byl zbrocen Fletcherovou krví. Teď už se tělo zhroutilo na levou stranu, ale pořád viselo s nohama v třmenech na hřbetě zvířete a z krku crčel do vody rudý proud.

Sharpovi se zdálo, že se zastavil čas. Slyšel, že někdo křičí, a viděl krev, která se valila z límce dragounova kabátu, ale hrůza té náhlé smrti ho ochromila. Vystřelilo další dělo, tentokrát menšího kalibru, avšak koule dopadla do vody asi sto metrů proti proudu od nich.

Náhle Sharpe zaslechl, že někdo křičí jeho jméno. „Sharpe!“ Několik jezdců se vrhlo ke koni s mrtvým sluhou. „Sharpe!“ Teprve teď si Sharpe uvědomil, že na něj volá Wellesley. Generál byl uprostřed řeky a voda mu nesahala ani ke třmenům, takže tam skutečně byl brod a řeka se dala překonat, i když teď už se těžko mohli spoléhat na to, že se jim podaří nepřítele překvapit. „Převezměte to po Fletcherovi, Sharpe!“ křičel Wellesley. „Rychle!“ Bylo to okamžité rozhodnutí, ale logické, neboť nikdo jiný, kdo by mohl převzít roli generálova sluhy se všemi jeho povinnostmi, nablízku nebyl.

„Běžte, Sharpe!“ zvolal McCanndless. „Hoďte sebou!“

Kapitán Campbell už držel Fletcherova koně. „Přesedněte na něj, Sharpe!“ křikl kapitán. „Na tom vašem poníkovi byste nám nestačil. Nechte ho běžet.“

Sharpe seskočil ze sedla a vběhl do vody. Campbell se mezitím snažil shodit zkrvavené Fletcherovo tělo ze hřbetu grošované klisny, ale nedařilo se mu to, protože nohy nešťastného mladíka stále vězely v třmenech. Sharpe mu uvolnil levou nohu, škubl za ni a mrtvola se sesula na jeho stranu. Sharpe uskočil, ale přesto se mu zkrvavený krk s rozervanou tkání, šlachami a trčící páteří otřel o obličej. Konečně padlo tělo do vody a Sharpe pokročil ke klisně, aby na ni nasedl. „Ještě láhve s vodou pro generála,“ upozornil ho Campbell. Vzápětí přeletěla nízko nad nimi další dělová koule a Sharpe se zarazil. „Ty láhve, seržante!“ houkl na něj kapitán. Nebylo snadné odepnout svazek polních láhví od Fletcherova opasku, a tak po chvíli hmoždění Sharpe rozepnul přezku a strhl z mrtvého těla opasek celý i s šavlí, v rychlosti si ho připnul k pasu, nasedl na generálovu grošovanou klisnu a hledal pravou nohou třmen. Campbell už čekal, až mu bude moct předat Dioméda.

Sharpe konečně uchopil šedákovu otěž. „Promiňte, pane,“ omlouval se, že na něj musel pobočník čekat.

„Držte se hned za generálem,“ poručil mu Campbell, pak se naklonil a poklepal Sharpa po rameni. „Buďte pořád u něj a dávejte na něj pozor. Přeju vám příjemnou zábavu,“ řekl a zazubil se. „Vypadá to, že se dnešní odpoledne vydaří.“

„Díky, pane,“ odpověděl Sharpe. Do řeky už vstoupila také první jednotka pěchoty a Sharpe kopl patami svou novou klisnu do slabin a s Diomédem na uzdě vyjel do vody. Campbell už také vyrazil dopředu, aby dostihl generála, a Sharpe pobídl klisnu do klusu a málem vyletěl ze sedla, když na nerovném dně klopýtla. Naštěstí se v sedle udržel. Vlevo od něj dopadla do řeky dělová koule a voda, která se rozstříkla na všechny strany, ho zmáčela od hlavy až k patě. Mušketa mu opět sklouzla z ramene a zůstala mu viset na předloktí, ale protože držel Dioméda a nemohl s ní nic udělat, nechal ji spadnout do vody, pouze si otočil opasek s šavlí a svazkem láhví,

aby mu nepřekážely při ovládání koně. Pěkně to začíná, pomyslel si. Ani ne za hodinu stačil přijít o klobouk, koně a mušketu!

Na protějším břehu již sapéři horečně upravovali výjezd na strmý břeh, protože první polní děla, která doprovázela denní směnu picquets, už byla uprostřed řeky. Táhli je koně a dělostřelci křičeli na muže s lopatami a krumpáči na protějším břehu, aby si pospíšili. Ti pracovali jako zběsilí, ale pak už museli uskočit, neboť koně s děly, poháněni ranami bičů, se s námahou drali na břeh. Z kol crčela voda, muži křičeli, koně ržáli a kolesny nemotorně kodrcaly. Sharpe znovu kopl klisnu do slabin, aby se vyškrábala do strmého srázu nad břehem, a konečně se ocitl na rovné půdě chráněn před kanonádou pahorkem po levé straně.

Jenže kde je, k čertu, Wellesley? Na pahorku vlevo, z něhož muselo být vidět na pozice nepřítele, nikdo nebyl a na cestě, která se táhla od řeky dál na sever, viděl pouze vedoucí jednotky picquets. Náhle zaslechl jakési plácnutí, otočil se a uviděl, že jedna z dělových koulí zasáhla řady pěchoty uprostřed řeky. Zpěněná voda kolem místa dopadu se zbarvila rudě a v jejím víru plavala roztrhaná těla, ale to už seržanti křičeli, aby se vojáci srazili k sobě a jednotky postupovaly dál. Sharpe si znovu uvědomil, že neví, kam se dát. Po pravé straně bylo vidět střechy chýší vesnice Waroor zpola skryté za stromy a Sharpe chvíli uvažoval, že generál musí být někde tam. Pak ale zahlédl podplukovníka Orrocka, jak jede do vrchu po levé straně, a usoudil, že velitel denní směny picquets zřejmě následuje Wellesleyho, a tak se obrátil tím směrem.

Začal tedy stoupat do mírného svahu, na němž mezi políčky rostlo sem tam pár stromů. Kromě podplukovníka Orrocka nikoho jiného neviděl, ale protože podplukovník stále pobízel koně do svahu k vrcholu kopce, jel Sharpe za ním. Pořád k němu doléhalo dunění nepřátelských děl a bylo mu jasné, že vystřelené koule zřejmě dopadají do brodu, ale pak náhle palba ustala a rozhostilo se zvláštní ticho, v němž slyšel pouze dusot kopyt svých dvou koní, bouchání kovové pochvy šavle o boty a za sebou skotské bubny.

Náhle Orrock odbočil a pokračoval po vrcholu svahu na sever. Sharpe se stále řídil podle něho a po chvíli konečně uviděl Wellesleyho. Stál se svými pobočníky pod shlukem stromů a odtud,

ze stínu, se dívali dalekohledy na západ. Sharpe k nim dojel a pocítil hrdost, že se dostal do takové společnosti bez McCandlesse. Campbell se otočil a usmál se na něj. „Výborně, seržante, tak jste nás našel.“

„Podařilo se mně to, pane,“ odpověděl Sharpe a upravil si polní láhve, které se mu při jízdě shrnuly k sobě.

„Panebože!“ povzdechl po chvíli podplukovník Orrock, sklonil dalekohled a zakroutil hlavou. Pak si opět přiložil dalekohled k oku. „Proboha,“ zamumlal znovu. Sharpe se postavil v třmenech a pátral po tom, co podplukovníka Východoindické společnosti tak rozrušilo.

Nepřítel přeskupoval své pozice. Wellesley převedl svou malou armádu přes brod na levé křídlo protivníka, ale velitel maráthských vojsk jeho úmysl pochopil a reagoval na něj. Nepřátelská pěchota se dala do pohybu směrem k peepulgaonskému brodu, pak se otočila doleva a začala utvářet novou obrannou linii, jež se táhla napříč úzkým jazykem země mezi oběma řekami, takže opět stála proti britskému vojsku čelem. Místo obchvatu a napadení zranitelného křídla nepřítele byl tedy nyní Wellesley nucen odhodlat se k frontálnímu útoku. Navíc maráthské vojsko neprovádělo tento manévr v panice, ale zcela klidně a organizovaně a samozřejmě s sebou převáželo také děla tažená voly a slony. Nepřítel se nyní nacházel sotva míli od brodu a právě jeho přeskupení britští důstojníci pozorovali.

„Pochopili, co máme v úmyslu, pane,“ informoval Orrock Wellesleyho, jako by si myslel, že naopak generál nepochopil účel protivníkova manévru.

„Ano,“ souhlasil Wellesley a složil dalekohled. „A přeskupují se skvěle,“ dodal, jako by sledoval pouhé armádní cvičení někde v Hyde Parku. „Vaši lidé už všichni přešli přes řeku?“ zeptal se Orrocka.

„Všichni, pane,“ přikývl podplukovník. Když byl nervózní, vysunoval neustále bradu dopředu, jako by ho škrtil tuhý límec. „Ale pořád se mohou obrátit zpátky,“ dodal.

Wellesley věděl, co tou poznámkou naznačuje, a nereagoval na ni. „Převeďte je po cestě o půl míle dál a rozviňte bojovou řadu na

vyvýšeninì na této straně cesty," řekl místo toho. „Ještě za vámi zajedu, než vyrazíme do útoku."

Orrock na něj vyjeveně zíral. „Rozvinout bojovou řadu?" opakoval, jako by nevěřil, že to generál myslí vážně.

„Ano. A jak jsem řekl, na téhle straně cesty, podplukovníku. Budete tvořit pravé křídlo naší linie. Nalevo od vás bude Wallace. A teď to běžte provést, podplukovníku, jestli dovolíte."

„Já jen…" Orrock vystrčil hlavu dopředu jako želva. „Ano, provedu," řekl místo dalších námitek, otočil koně a odcválal směrem k cestě.

„Barclayi," obrátil se generál na jednoho z pobočníků, „Vyřiďte plukovníku Maxwellovi můj uctivý pozdrav a řekněte mu, aby přivedl celé naše jezdectvo, královské i východoindické, do pozic za Orrockem na pravém křídle. Indická jízda zůstane na jižním břehu." Jižně od Kaitny se stále pohybovaly nepřátelské jízdní oddíly a jezdci indických spojenců Britů měli zůstat na jižní straně řeky, aby je drželi v šachu. „Potom zůstaňte u brodu," dodal Wellesley k Barclayovi, „a řekněte zbytku pěchoty, ať se seřadí podle Orrockových picquets. Dvě řady, Barclayi, dvě řady… A osmasedmdesátý ať vytvoří levé křídlo tady." Generál stále ještě sledoval přesun nepřítele, a teprve teď se otočil a pohlédl na Barclaye, který si psal jeho rozkazy na kus papíru. „První řada zleva: osmasedmdesátý pluk, Dallasův desátý, Corbenův osmý a Orrockovi picquets. Druhá řada zleva: Hillův čtvrtý, Macleodův dvanáctý a čtyřiasedmdesátý. Všichni zaujmou bojové postavení a budou čekat na další rozkazy. Rozuměl jste? Budou čekat!" Barclay přikývl, pak obrátil koně a odcválal směrem k brodu, zatímco generál se znovu otočil a dál sledoval přesun nepřátelského vojska. „Perfektní práce," řekl uznale. „Pochybuju, že bychom to provedli lip. Myslíte, že byli připraveni přejít řeku a zaútočit na nás?"

Major Blackiston, jeho ženijní pobočník, přikývl. „To vysvětluje, proč se dokázali tak rychle přesunout do nových pozic."

„Teď už si musíme počkat, abychom viděli, zda umějí stejně dobře bojovat jako manévrovat," poznamenal Wellesley, pak složil dalekohled a poslal Blackistona na sever, aby prozkoumal terén směrem k řece Juah. „Jedeme, Campbelle," kývl na kapitána, když

Blackiston odjel, a k Sharpovu překvapení neobrátil zpátky k brodu, kde jeho armáda stále ještě přecházela přes řeku, ale rozjel se dál na západ směrem k nepříteli. Campbell ho následoval a Sharpe si uvědomil, že musí jet s nimi.

Všichni tři sjeli do hluboké úžlabiny hustě zarostlé stromy a keři a na druhé straně opět vystoupili na otevřenou pláň. Projeli polem nesklizeného prosa a pokračovali přes pastvinu víc k severu, kde se zvedalo další nízké návrší. „Dal byste mi, prosím, trochu vody, Sharpe?“ zavolal Wellesley, když se blížili k vrcholu kopce, a Sharpe pobídl koně. Jenže aby mohl odepnout láhev od pasu, musel pustit uzdu, kterou držel levou rukou, protože pravou vedl Dioméda, a jakmile klisna ucítila, že ji jezdec neřídí, uhnula stranou a začala se od generála vzdalovat. Wellesley se tedy musel přiblížit k Sharpovi a sám si láhev vzít. „Můžete si na chvíli přivázat Diomédovu uzdu k pasu, seržante, tak si uvolníte pravou ruku,“ řekl.

Sharpe si pomyslel, že nejlépe by bylo, kdyby měl tři ruce, ale když přijeli na vrchol kopce, generál znovu zastavil a Sharpe měl čas, aby si připoutal Diomédovu uzdu k Fletcherovu opasku. Generál znovu pozoroval nepřítele, který stál teď jen asi čtvrt míle od nich, takže se nacházeli hluboko v dostřelu děl. Ta však zatím ještě asi nebyla po přesunu připravena k palbě nebo jejich obsluhy dostaly příkaz neplýtvat municí na pouhou trojici jezdců. Sharpe využil chvíle klidu, aby se podíval, co je ve Fletcherově mošně připoutané k opasku. Našel v ní kus starého chleba rozmočeného vodou, když tělo mrtvého sluhy spadlo do řeky, dále kus nasoleného masa a brousek. To poslední ho přimělo povytáhnout šavli a zkusit palcem její ostří. Byla jako břitva.

„Taková malá, ubohá vesnička!“ poznamenal Wellesley.

„Ano, pane,“ souhlasil živě Campbell, „malá a ubohá.“

„To musí být Assaye,“ pokračoval Wellesley. „Myslíte, že ji proslavíme?“

„Věřím v to, pane,“ odpověděl Campbell.

„Doufám, že ne v tom neslavném smyslu,“ poznamenal Wellesley a zasmál se svým vysokým smíchem.

Sharpe viděl, že se oba dívají na vesnici položenou severně od nové obranné linie nepřítele. Podobně jako všechny jiné osady v této

části Indie měla na obvodu vybudovanou jakousi hradbu ze silných hliněných zdí domů postavených těsně vedle sebe. Zdi byly jeden a půl, někdy až dva metry silné, a třebaže by si s nimi dělostřelecká palba lehce poradila, pro pěchotu byly těžkou překážkou. A viděl také, že nepřátelští vojáci stojí na každé střeše, zatímco před hradbou se to jen ježilo hlavněmi děl nejrůznějších ráží. „Malá, ubohá, ale proměněná v pevnost," poznamenal opět Wellesley. „Musíme sejí vyhnout. A před ní vidím vaše přátele, seržante."

„Moje přátele, pane?" nechápal Sharpe.

„Myslím bílé kabáty."

Takže Doddův pluk zaujal postavení jen kousek na jih od Assaye. Stále byl na levém křídle Pohlmannovy obranné linie, ale ta se teď táhla od dělostřeleckých baterií v okolí vesnice ke břehu Kaitny. Pěší jednotky již byly na místě a teď se už jen před obrannou linií instalovala děla. Sharpe si vzpomněl na zlověstná slova Syuda Sevajeeho o tom, že se řeky Juah a Kaitna o kus dál na východ stékají, takže ze zužujícího se pruhu země mezi nimi se lze dostat jen přes brod nebo přes území, na němž teď stálo nepřátelské vojsko. „Myslím, že si dnes budeme muset zasloužit svůj plat," řekl generál zamyšleně. „Jak daleko mají podle vás děla před linií pěchoty, Campbelle?"

„Sto metrů, pane?" odpověděl mladý Skot, když si znovu prohlédl situaci dalekohledem.

„Já myslím, že víc," řekl Wellesley. „Spíš sto padesát."

Sharpe si prohlížel vesnici. Od její východní zdi vedla cesta, po níž nyní vyjel šik jezdců a mířil k lesíku.

„Zřejmě nám chtějí dovolit, abychom se k těm dělům dostali," uvažoval Wellesley. „Počítají, že si nás připraví kartáčovou palbou tak, že nám pak pěchota zasadí už jen ránu z milosti. Chtějí nám zkrátka dopřát dvojitou dávku palby – dělostřeleckou i salvu z mušket."

Les, v němž nyní zmizel oddíl jezdců, přecházel do hluboké rokliny vymleté zřejmě vodou, která se táhla klikatě směrem k návrší, na němž nyní stáli a z něhož pozorovali nepřítele. Sharpe viděl, jak nad stromy vzlétají ptáci, které oddíl vojska na koních vyplašil. „Blíží se k nám jezdci, pane," varoval generála.

„Kde, prosím vás?“ zeptal se Wellesley pochybovačným tónem.

Sharpe ukázal směrem k roklině. „Tou zarostlou strží, před chvílí vyjeli z vesnice. Teď je nevidíte, pane, ale je jich hodně, aspoň stovka.“

Teď už mu generál věřil. „Zřejmě nás chtějí zajmout,“ řekl s předstíraným pobavením. „Hlídejte je, Sharpe. Nerad bych sledoval bitvu ze Sindhijova stanu.“ Znovu pohlédl k nepřátelské obranné linii, kde právě maráthská obsluha usazovala do palebného postu druhé z obou těžkých děl. Byla to osmnáctiliberní děla, která způsobila Britům tolik škody při přechodu brodu, a teď stála před Doddovým plukem připravená rozsévat smrt. „Spočítal jste, kolik těch děl mají, Campbelle?“ zeptal se generál.

„Osmdesát dva, pane. Ale nepočítám ty, co jsou u Assaye.“

„Tam je jich, myslím, kolem dvaceti. Opravdu si budeme muset svůj plat zasloužit. Navíc jejich linie je delší, než jsem předpokládal. Musíme se roztáhnout.“ Mluvil spíš sám k sobě než ke Campbellovi, ale teď už zvedl ke Skotovi oči. „A odhadl jste, kolik mají pěchoty?“

„V obranné linii patnáct tisíc, pane,“ odpověděl Campbell.

„A nejméně jednou tolik ve vesnici,“ dodal Wellesley, „nemluvě o všech těch jezdcích za nimi. Ale ti přijdou do hry jen v případě naší porážky. Teď nás zajímá jen těch patnáct tisíc, které máme před sebou. Jestliže porazíme je, porazili jsme všechny.“ Udělal si tužkou poznámku do malého černého zápisníku a znovu pohlédl směrem k nepřátelské linii, nad níž vlály vlajky jasných barev. „Ten manévr provedli dobře, velmi dobře. Perfektní představení. Ale teď záleží, jestli umějí bojovat. To je hlavní – to, jestli umějí bojovat!“

„Pane!“ zvolal Sharpe a ukázal k roklině. Ani ne dvě stě kroků od nich se ze skrytu stromů vynořili první nepřátelští jezdci a rozjížděli se směrem k nim. „Zpátky k našim,“ křikl generál. ‚A rychle.“

Bylo to dnes už podruhé, co Sharpa pronásledovali maráthští jezdci. Jenže v prvním případě seděl na malém indickém koni, kdežto teď měl pod sebou generálovu klisnu a to byl rozdíl jako noc a den. Maráthové jeli plným cvalem, ale Wellesley, Campbell a Sharpe ani nemuseli své koně příliš štvát, aby se jim vzdálili. Sharpe se po chvíli odvážil ohlédnout a uviděl, že jejich pronásledovatelé to

už vzdali a obracejí. Takže proto jsou důstojníci ochotni dát celé jmění za britské a irské koně, pomyslel si.

Sjeli do údolí, a když vystoupili po protější stráni nahoru, uviděl Sharpe, že britská pěchota se už vysunula z cesty směrem na západ a seřadila se do útočné linie na hřebenu nízkého vrchu, který se táhl podél cesty. Řada červenokabátníků vypadala žalostně malá ve srovnání s obrovskou armádou nepřítele, jež zaujala postavení ani ne míli od nich. Proti třem Pohlmannovým compoos o síle patnácti tisíc mužů stálo sotva pět tisíc červenokabátníků, navíc místo baterie těžkých děl měli k dispozici jen pár šestiliberních polních kanónů a jedinou baterii čtrnácti větších děl. Přesto se zdálo, že Wellesleyho nechává tento nepoměr klidným. Sharpe si nedovedl představit, jak by mohli Britové za těchto okolností bitvu vyhrát, a nechápal, proč do ní vůbec jdou, ale kdykoliv ho tyto pochybnosti přemohly natolik, že pocítil nával strachu, stačilo, aby pohlédl na Wellesleyho, a generálova neotřesitelná sebedůvěra ho opět na chvíli uklidnila.

Wellesley zajel nejdřív na levé křídlo linie, kde stáli připraveni v kiltech skotští horalé z osmasedmdesátého pluku. „Nebude trvat dlouho a půjdete do toho, Harnessi," obrátil se na jejich plukovníka. „Přímo vpřed! Doufám, že vaše bajonety nebudou zahálet. Řekněte svým rojničářům, ať si dají pozor na jezdectvo, i když pochybuju, že s ním na tomhle konci řady přijdou do styku."

Harness se tvářil, jako by generála neslyšel. Seděl na velkém koni, černém jako jeho vysoká čepice z medvědí kožešiny, a v ruce třímal mohutný šaršoun, který vypadal, jako by jím pobíjel nepřátele Skotska už celá staletí. „Dnes je neděle, den Páně, Wellesley," promluvil konečně, i když se stále neobtěžoval ke generálovi obrátit. „Den, který se má světit. Šest dní pracovati budeš a dělati všeliké dílo své, ale dne sedmého odpočinutí jest Hospodina Boha tvého. V ten den nebudeš dělati žádného díla." Teprve teď vrhl plukovník na generála nasupený pohled. „Jste přesvědčen, pane, že dnes je nejvhodnější den pro boj?"

„Naprosto přesvědčen, plukovníku," odpověděl Wellesley s dokonalým klidem.

Harness se ušklíbl. „Nebudu první velitel, který Boží přikázání poruší, takže k čertu s ním," prohlásil a máchl těžkou šavlí. „O mé

muže nemusíte mít strach, Wellesley. Budou bojovat jako všichni ostatní, i když je neděle.“

„A tom nepochybuji.“

„Takže přímo vpřed? Dobrá. Každého, kdo zaváhá, přetáhnu bičem jako psa. Slyšeli jste to, vy bastardi? Kdo se obrátí, potká se s mým bičem!“

„Přeji vám příjemné odpoledne, plukovníku,“ řekl Wellesley, jako by šlo o zahradní slavnost, a odjel směrem ke středu linie, aby promluvil s veliteli zbývajících pěti batalionu. Dal jim v podstatě stejné instrukce, jaké sdělil plukovníku Harnessovi, ale protože madrášští sepoyové nestavěli žádné rojničáře, řekl jim, že mají jedinou šanci, jak dosáhnout vítězství, a to, že půjdou přímo proti nepřátelské palbě, přečkají ji a rozvrátí bajonety maráthské řady. Řekl také velícím důstojníkům obou sepoyských batalionu v druhé řadě, že je nutné, aby se spojili s první řadou. „Přesunete se vpravo,“ ukázal jim, „a zařadíte se mezi Corbenův osmý pluk a Orrockovypicquets“ Zpočátku si myslel, že povedou útok ve dvou řadách, aby vojáci v druhé řadě mohli posílit ty v první, ale když viděl, jak je nepřátelská linie široká, usoudil, že musí poslat všechny pěší síly vpřed v první řadě. Rozhodl se vést útok bez zálohy. Pak se rozjel za plukovníkem Wallacem, který ten den velel brigádě složené z jeho čtyřiasedmdesátého pluku skotských horalů a dvou batalionu sepoyů, jež měly, spolu s Orrockovými picquets, tvořit pravé křídlo útočného sledu. Wellesley Wallace upozornil na šířku nepřátelské linie. „Přikážu Orrockovi, aby se posunul doprava a udělal vašim sepoyům místo,“ slíbil Wallacemu, „a váš vlastní pluk umístím na Orrockovo pravé křídlo.“ Protože Wallace velel brigádě, velení jeho skotského pluku převzal jeho zástupce major Swinton. Plukovník McCandless se připojil ke svému příteli Wallacemu a Wellesley se s ním nyní pozdravil. „Viděl jsem, že váš muž stojí na jejich levém křídle, McCandlessi,“ řekl mu.

„Už jsem to také zjistil, pane.“

„Ale s ním se nechci utkat příliš brzy, protože drží pevné postavení v blízkosti vesnice, z níž si udělali pevnost. Takže my zaútočíme na jejich pravé křídlo, pak se otočíme na sever a zatlačíme

jejich zbytek k Juahu. Nemějte strach, McCandlessi, o svou šanci nepřijdete.“

„Spoléhám na to, pane,“ odpověděl plukovník. Také pozdravil kývnutím Sharpa, který následoval Wellesleyho k sedmačtyřicátému pluku. „Vy, Swintone, se posunete doprava a zaujmete pozici vedle picquets podplukovníka Orrocka, kde vytvoříte nové pravé křídlo,“ řekl Wellesley. „Orrockovi jsem už dal příkaz, aby se posunul ještě víc doprava, takže tam budete mít dost prostoru. Rozuměl jste?“

„Naprosto, pane,“ odpověděl Swinton. „Orrock se posune doprava, my přejdeme na jeho místo a naši pozici tady nahradí sepoyové.“

„Výborně!“ řekl Wellesley a zamířil za podplukovníkem Orrockem. Sharpa napadlo podezření, že generál přesunul čtyřiasedmdesátý pluk vedle Orrocka, neboť nevěřil, že nervózní podplukovník bude schopen držet pravé křídlo. Orrockův kontingent složený z půlrot představoval slušnou sílu, ale postrádal soudržnost stabilních batalionu, z nichž jeho dílčí jednotky vyšly. „Přesunete své lidi doprava,“ řekl Wellesley rudolícímu podplukovníkovi, „ale ne moc daleko. Rozuměl jste? Ne moc daleko doprava, protože na vašem křídle je vesnice obsazená nepřítelem. Udělali si z ní pevnost a já nechci, aby se tam kterákoliv naše jednotka dostala dřív, než zaženeme jejich pěchotu na ústup.“

„Takže já půjdu doprava?“ zeptal se Orrock.

„Přesunete se doprava a pak půjdete rovně,“ opravil ho Wellesley. „Stačí o dvě stě kroků… Dáte svým lidem odpochodovat dvě stě kroků doprava, pak uděláte vlevo v bok a půjdete rovně. Přímo proti nepříteli! Na vaše pravé křídlo se přesune Swinton. Ale nečekejte na něj, on se na vás dotáhne. A žádné váhání, až zahájíme útok. Nasadíte bajonety a půjdete přímo proti nepříteli.“

Orrock vystrčil hlavu dopředu, poškrábal se na bradě a zamrkal. „Takže půjdu doprava?“

„A potom rovnou vpřed,“ řekl Wellesley trpělivě.

„Ano, pane,“ přikývl Orrock a trhl sebou, protože vystřelilo jedno z malých šestiliberních děl, umístěných padesát metrů před jeho linií.

„Co to, k čertu…?“ vyštěkl Wellesley a otočil se k dělu, které poskočilo o dobrých pět metrů dozadu. Neviděl, na co obsluha děla vystřelila, protože mu výhled dopředu zahalil kouř, ale o vteřinu později proletěla kouřem koule z nepřátelského děla a dopadla mezi dvě Orrockovy půlroty. Wellesley popojel doleva, a když se dostal mimo kouř, uviděl, že nepřítel zahájil palbu. Zatím to bylo jen zastřelování, ale dalo se čekat, že v příštích chvílích začnou maráthská děla chrlit železo do řad červenokabátníků.

Generál odcválal zpátky na jih. Bylo po třetí hodině odpoledne a indické slunce oslepovalo spalujícím jasem. Vzduch byl vlhký, těžko se dýchalo a všichni vojáci v britské řadě byli zaliti potem. Další koule vystřelená nepřítelem dopadla před nimi, po odrazu je přeletěla a zmizela mezi sepoyi. Ozvaly se výkřiky, vzduchem létala rozervaná lidská těla a stříkala krev. Nad rozpálenou zemí se neslo dunění maráthských děl, rány následovaly jedna za druhou, až se mnohé výstřely slévaly v dunivou kanonádu, jako když se valí bouře. Teď už odpověděla i další britská děla, ale kouř palby prozrazoval jejich polohu a nepřátelští dělostřelci sklonili hlavně a zamířili na ně. A protože jich bylo mnohem víc, působily britské straně mnohem větší ztráty. Sharpe viděl, jak se země v okolí jednoho z šestiliberních děl několikrát za sebou rozstříkla po dopadech nepřátelských koulí, ale pak se už rozletělo po přímém zásahu vlastní dělo a s ním utržené údy jednoho z dělostřelců, který právě ládoval do hlavně náboj. Další muž obsluhy se odpotácel jako opilý a lapal po dechu, zatímco třetí ležel na zemi a vypadal, jako když spí.

Ve chvíli, kdy se generál blížil k osmasedmdesátému skotskému pluku, začal hrát dudák. „Myslel jsem, že jste poručil všem hudebmkům, aby nechali nástroje v táboře a vzali si jen bubny,“ řekl podrážděně Wellesley.

„Pro Skoty je těžké jít do boje bez dud,“ odpověděl Campbell, skoro jako by generála káral.

„Těžké je zachraňovat raněné bez nosičů,“ řekl Wellesley. Povinností dudáků v bitvě bylo zachraňovat raněné, ale Harness toto nařízení ignoroval a přivedl si do boje dudáky i s dudami. Teď však nebyl čas řešit tuhle malou vzpouru Skotů. V řadách sepoyů skončila další dělová koule a vzduchem létala další zkrvavená lidská těla.

Wellesley zajel do blízkosti osmasedmdesátého pluku. Krátce pohlédl doprava a pak se znovu obrátil k těm osmi nebo devíti stům metrů země, jež dělila jeho malou armádu od nepřítele. Ohlušující dunění děl už teď znělo téměř nepřetržitě a kouř z kanonády halil maráthskou pěchotu, která čekala na jeho útok. Dalo se těžko říct, co nyní generál cítil, ale žádná nervozita na něm nebyla znát. Snad jen to, jak si lehce brnkal prsty do stehna, mohlo napovídat, že cítí jisté obavy. Byla to jeho první opravdová bitva, děla proti dělům, pěchota proti pěchotě, a přesto se zdál zcela klidný.

Sharpe si olízl suché rty. Jeho klisna sebou občas trhla nebo poskočila a Diomédes zase vztyčoval uši. Další britské dělo bylo zasaženo a skončilo převrácené, na jeho místo však dělostřelci okamžitě přitáhli nové. Pěchota zatím čekala pod barevnými prapory a z jejich linie trčely jako bodliny lesklé bajonety.

„Je čas jít do toho," zamumlal Wellesley tiše. „Vpřed, pánové," řekl po krátké odmlce, ale stále ne moc nahlas. Teprve pak se nadechl. „Vpřed!" zvolal a strhl si z hlavy rohový klobouk a mávl jím směrem k nepříteli.

Do dunění kanonády zaznělo víření britských bubnů. Důstojníci tasili šavle. Vojáci vykročili vpřed.

Bitva začala.

KAPITOLA 10

Červenokabátníci šli proti nepříteli ve dvou řadách. Vojáci se při chůzi rozestupovali a důstojníci na ně křičeli, aby se drželi sevřeně. Pěchota musela nejdřív přejít přes linii britských děl, těžce poškozenou nerovným soubojem s maráthským dělostřelectvem. Nepřítel střílel šrapnely i železnými koulemi a Sharpe sebou trhl, když jeden šrapnel vybuchl mezi houfem tažných volů přivázaných ke kůlům asi sto metrů za bateriemi. Zraněná zvířata se válela po zemi, řvala bolestí a jeden z volů se utrhl a hnal se směrem k desátému pluku madráské pěchoty. Z řady však vyběhl britský důstojník a ranou z pistole zvíře skolil. Sepoyové se v chůzi rozestoupili a vola, který sebou na zemi stále škubal, obešli. Plukovník Harness si uvědomil, že jeho dvě polní děla budou nevyhnutelně zničena, pokud zůstanou na místě, proto poručil obsluhám, aby je připřáhli ke kolesnám a táhli spolu s pěchotou vpřed. „Hněte sebou, mizerové!“ pobízel je křikem. „Chci, abyste byli těsně za mnou.“

Jakmile maráthští dělostřelci viděli, že souboj mezi bateriemi vyhráli, zaměřili se na postupující pěchotu. Nyní stříleli na vzdálenost sedmi set metrů, což bylo stále příliš daleko na kartáčové střely, ale i dělové koule působily v útočícím sledu krvavou spoušť. Zdálo se, že dunění děl snad nikdy neskončí, jedna rána splývala s druhou a vše dohromady se slévalo v ohlušující vlny hluku, které se valily údolím jako předehra děsivé partie, jež právě začínala, ale ještě děsivějšími scénami měla pokračovat. Nepřátelskou linii halil závoj šedobílého kouře, z něhož neustále šlehaly záblesky palby. Občas se maráthská baterie odmlčela, aby nechala kouř pro lepší viditelnost zřídnout, a Sharpe, jenž se držel asi dvacet kroků za generálem, který

postupoval vpřed vpravo od osmasedmdesátého pluku, uviděl, jak nepřátelští dělostřelci ustupují dozadu a jejich kapitán přikládá k hlavni doutnák. Následoval záblesk, dělo opět zmizelo v oblaku kouře a za pár vteřin dopadla před britskou pěchotu další vystřelená koule. Někdy se odrazila a přeletěla přes hlavy červenokabátníků, ale až příliš často vlétla do jejich řad a vždy rozsévala krvavou spoušť a smrt. V jednu chvíli Sharpe uviděl, že nad řadou skotských horalů vylétla do vzduchu hlaveň přeražené muškety s nasazeným bodákem, několikrát se otočila a pak se zabodla do země, zatímco o kus dál skončilo zmrzačené tělo vojáka, který s ní ještě před pár vteřinami postupoval proti nepříteli. Vtom se na chvíli zvedl lehký větřík a rozehnal kouř uprostřed maráthské linie, takže bylo vidět, že nepřátelská děla jsou doslova kolo na kolo vedle sebe. Sharpe sledoval, jak jejich obsluhy pěchují nálože, pak se stahují dozadu a o pár vteřin později vyšlehl z hlavně oheň, vyfoukl kouř a vzduchem zlověstně zasvištěla koule. V některých chvílích se Sharpovi zdálo, že temně rudý oheň výstřelu vyšlehl přímo proti němu, a s hrůzou čekal, že koule vzápětí roztrhá jeho, ale pokaždé skončila někde daleko od něj. Jednou dokonce zahlédl, že k němu letí vířící kouřový chvost zápalnice granátu, ale i tenhle výstřel ho ušetřil.

„Sevřete řadu!“ křičeli seržanti. „Sevřete řadu!“

Muži šli vpřed vedeni monotónním rytmem bubnů. Terén před nimi se svažoval dolů a všichni si uvědomovali, že jakmile vstoupí do mělkého dolíku, ocitnou se mimo dohled dělostřelců. Wellesley se podíval doprava a uviděl, že se podplukovník Orrock zastavil, a totéž udělal čtyřiasedmdesátý pluk, který se měl zformovat napravo od něj. „Řekněte Orrockovi, aby šel dál! Vpřed, k čertu!“ zavolal generál na Campbella. Kapitán se okamžitě rozjel napříč před postupující řadou. Sharpe viděl, jak jeho kůň přeskočil rozlámanou kolesnu, a pak už zmizel zahalen oblakem kouře po výbuchu šrapnelu. Wellesley pobídl svého hřebce blíž k osmasedmdesátému, který nyní táhl před sepoyi. Skotští horalé byli vyšší než vojáci madráských batalionu a měli delší krok, navíc spěchali, aby se co nejdřív dostali do míst, kde budou kryti před dělostřeleckou palbou. Do blízkosti granátníků, kteří šli vpravo od osmasedmdesátého, doskákal dělostřelecký granát a se zápalnicí, z níž sršely jiskry a kouř, se točil dokola jako káča.

Vojáci v kiltech uskočili stranou, jeden z nich však vyrazil vpřed, doběhl ke granátu, stoupl na něj a patkou pažby zápalnici utrhl. „Tak co, bude mně teď prominutej ten trest, seržante?“ zvolal.

„Koukej se zařadit, Johne,“ odpověděl seržant.

Wellesley se usmál, ale vzápětí se přikrčil, protože nebezpečně nízko nad jeho kloboukem zasvištěla koule. Rozhlédl se po svých pobočnících a uviděl Barclaye. „Klid před bouří,“ poznamenal.

„Pěkný klid, pane.“

„Před pěknou bouří,“ dodal Ind vedle něj, jeden z maráthských vůdců, kteří se rozhodli pro spojenectví s Brity a jehož jezdci teď drželi v šachu nepřátelské jezdectvo na jižním břehu Kaitny. Wellesleyho provázeli tři tito Indové a jeden z nich měl zřejmě špatně vycvičeného koně, neboť zvíře při každém výbuchu šrapnelu polekaně uskakovalo.

Za postupující řadou se k nim cvalem vracel major Blackiston, ženista Wellesleyho štábu, kterého generál poslal, aby prozkoumal území na sever od nich. „Je tam těžký terén, pane,“ hlásil. „Kolem vesnice je to samá strž vymletá dešťovou vodou, tam se nedá jít.“

Wellesley jen cosi zabručel. Neměl v úmyslu posílat pěchotu k vesnici – zatím ještě ne. „Mluvil jste s Orrockem?“ zeptal se majora.

„Měl problémy s děly, pane. Jejich obsluhy byly zabity. Ale Campbell ho už vyhnal dopředu.“

Wellesley se postavil v třmenech, aby dohlédl až na severní konec řady, a uviděl, že Orrockovy oddíly se konečně daly do pohybu a snaží se dohnat zpoždění. Šly bez svých dvou malých děl a postupovaly šikmo, aby udělaly místo pro dva bataliony sepoyů. Čtyřiasedmdesátý, který šel za nimi, na chvíli zmizel za terénní vlnou. „Ne moc daleko, Orrocku, ne moc daleko,“ mumlal si Wellesley, ale pak ztratil z dohledu i podplukovníka, protože spolu s osmasedmdesátým vjel do dolíku. „Budou moct uniknout, když je zatlačíme k vodě?“ zeptal se Blackistona a ukázal k severu, aby bylo jasné, že mluví o řece Juah.

„Obávám se, že bez problémů, pane,“ odpověděl major. „Víc než pár lehčích děl tam nedostanou, ale lidé tam projdou celkem snadno.“

Wellesley kývl na znamení, že rozumí, a pobídl koně dopředu. „Ani se mě nezeptal, jestli se za mnou nehnali," řekl Blackiston s předstíraným rozhořčením.

„A hnali se za tebou, Johne?"

„To si piš, že jo. Aspoň dva tucty těch bastardů na těch svých malých hubených herkách. Vypadají jako děti na ponících při lovu na lišku."

„Ale neposlali ti žádnou kuli do kožichu, co?"

„Bohužel, ani jednu," odpověděl Blackiston, jako by toho opravdu litoval. Pak si všiml, že na něj Sharpe nechápavě hledí, a vysvětlil mu to. „Máme sázku, seržante. Ten, kdo z generálových lidí nasbírá v bojích víc průstřelů, vyhraje balík."

„A můžu se toho zúčastnit i já, pane?"

„Můžete. Jste místo Fletchera a tomu jsme prominuli vstupné, protože tvrdil, že nemá ani penci. Přijali jsem ho do klubu z čisté dobroty našich srdcí. Ale žádné podvádění! Takové triky, jako propichování kabátu bodákem, aby člověk získal body, netrpíme."

„A kolik bodů získal Fletcher za to, že přišel o hlavu, pane?" zeptal se Sharpe.

„Žádný. Byl diskvalifikován kvůli krajní lehkomyslnosti."

Sharpe vyprskl smíchem. Na tom, co řekl Blackiston, samozřejmě nebylo nic k smíchu, ale jemu to v tu chvíli směšné přišlo. Wellesley se otočil a zamračil se na něj, jako by ho káral za něco nemístného. A skutečně to bylo nemístné, nebo spíš nelogické, neboť ve skutečnosti Sharpe už hodnou chvíli bojoval s narůstajícím strachem. V tuto chvíli byl poměrně v bezpečí, protože levé křídlo útočné linie vstoupilo do prolákliny a střelba nepřátelských děl se soustřeďovala na bataliony sepoyů, které se stále ještě nedostaly do chráněného úseku. Co chvíli však zaslechl zlověstný svistot letící koule a téměř neustále k němu doléhalo dunění palby, navíc si dovedl představit, že i sem, do údolí, mohou každým okamžikem dopadnout granáty vystřelené z houfnic. Dosud houfnice mnoho škody nenadělaly, ale Sharpe viděl, jak se po jejich explozích ohýbají keře, a slyšel, jak střepiny roztržených granátů rvou listí. Na některých místech dokonce začala suchá křoviska po výbuchu hořet.

Snažil se na to nemyslet a soustředit se na maličkosti. Jedna z polních láhví, které převzal po nebohém Fletcherovi, měla přetržený řemínek, a tak ho navázal. Všiml si také, že jeho klisna při každém výbuchu šrapnelu trhne ušima, a přemýšlel, jestli koně cítí strach. Rozumí zvířata tomuto druhu nebezpečí? Sledoval Skoty, jak postupují mezi křovisky a stromy, téměř neteční k tomu, co se kolem nich děje, a obdivoval je v jejich vysokých čepicích a kiltech. Jsou tak daleko od domova, pomyslel si, a pak si s překvapením uvědomil, že tuto lítost necítí vůči sobě. Je to tím, že vlastně ani neví, kde je jeho domov? V Londýně jistě ne, i když se tam narodil. Tak tedy v Anglii? Zřejmě ano, ale co pro něj Anglie znamená? Určitě ne totéž, co pro majora Blackistona. Znovu mu přišla na mysl Pohlmannova nabídka a začal uvažovat, jak by se cítil, kdyby teď stál s šerpou a šavlí za linií maráthských děl a z naprostého bezpečí sledoval, jak se závojem kouře blíží uboze malá řada červenokabátníků a jde si pro smrt. Proč tedy tu nabídku nepřijal? Dobře věděl, že ne z lásky k vlasti, kterou si ostatně vůbec nebyl jistý, ani ze zášti vůči Doddovi. Odmítl Pohlmannovu nabídku, neboť chtěl jen takovou šerpu a šavli, s níž by se mohl vrátit do Anglie a plivnout na lidi, kteří mu tam ztrpčovali život. Jenže žádná šerpa a šavle nebude, protože ze seržantů se důstojníci nestávají, alespoň ne běžně, a náhle se Sharpe zastyděl, že se na to McCandlesse vůbec ptal. Naštěstí byl k němu plukovník ohleduplný a nevysmál se mu.

Wellesley teď hovořil s plukovníkem Harnessem. „Vystřelte jednu salvu z mušket na děla, Harnessi. Tím získáte čas, abyste mohli znovu nabít. Povel vydejte podle vlastního uvážení. Ale druhou salvu si šetřete na jejich pěchotu.“

„Na to už jsem přišel sám,“ zabručel Harness. „A nepoužiju rojnici, v neděli ne.“ Obvykle jde lehká rota do útoku před zbytkem batalionu v rozptýlené rojnici a tito vojáci zaměstnají nepřítele střelbou, aby se nemohl plně soustředit na hlavní útok, avšak Harness se rozhodl ušetřit palbu lehké roty na salvu, kterou chtěl zaměřit na nepřátelské dělostřelce.

„Však to brzy skončí,“ řekl Wellesley, aniž reagoval na plukovníkovo rozhodnutí nevyslat vpřed rojnici. Sharpe usoudil, že generál přece jen není tak klidný. Zdálo se, že si svou poznámkou

chtěl nasupeného plukovníka udobřit, a to u něj nebylo obvyklé. Wellesley si to zřejmě také uvědomil, protože se vzápětí zatvářil ještě rezervovaněji než běžně. Jako by nepřátelská kanonáda rozbila jeho optimismus na padrť.

Skotové nyní stoupali do svahu. Všichni v postupující řadě věděli, že za chvíli se dostanou na hřeben a opět se ocitnou v dohledu maráthských baterií. První, co dělostřelci uvidí, budou jejich dvě plukovní standardy, po nich důstojníci na koních a řada vysokých čepic z medvědí kožešiny a pak už budou následovat oni, červenobíločerná řada skotských horalů s napřaženými bajonety. A potom jim pomáhej Bůh, pomyslel si Sharpe, neboť v tu dobu už budou všechna nepřátelská děla opět nabitá a připravená spustit novou smrtonosnou palbu. A jejich obsluhy se zřejmě nemohly dočkat, protože už teď dopadla na vrchol svahu první koule, odrazila se a přeletěla nad hlavami Skotů, aniž někomu ublížila. „Předčasný výstřik," poznamenal Barclay a zasmál se.

Sharpe se podíval doprava. Další čtyři bataliony, všechny sepoyské, byly stále ještě ve stínu kopce, zatímco Orrockovi picquets a skotští horalé ze čtyřiasedmdesátého pluku zmizeli mezi stromy na severu údolí. Harnessovi Skotové se měli objevit v dohledu nepřítele jako první, takže za pár chvil mohli čekat, že na sebe soustředí plnou pozornost maráthských dělostřelců. Někteří proto zrychlovali, jako by to chtěli mít co nejdřív za sebou.

„Držte řadu, k čertu!" houkl na ně Harness. „Nejdeme do hospody!"

Elsie. Sharpovi náhle vytanulo na mysli jméno děvčete, které pracovalo v krčmě u Wetherby, kam se uchýlil po svém útěku z Brewhouse Lane. Uvažoval, proč si na ni teď vzpomněl, a přitom se mu vybavil výčep, v němž to za deštivých zimních večeru páchlo mokrými kabáty a kde Elsie, spolu s ostatními dívkami, roznášela plné tácy piv a v krbu praskala hořící polena a pod stoly pospávali psi a slepý pastýř ležel s hlavou na stole opilý. Chvíli si představoval, jak do toho šenku zčernalého kouřem vstupuje s oficírskou šerpou a šavlí u pasu, ale pak náhle zapomněl na celý Yorkshire, neboť právě v tu chvíli se osmasedmdesátý pluk, s Wellesleyho suitou na pravé

straně, vynořil na vrcholu svahu a před sebou měl rovnou pláň, na jejímž konci stála baterie nepřátelských děl.

V prvním okamžiku se Sharpe zděsil, jak jsou blízko, neboť pochod údolím je dovedl téměř na sto padesát kroků od nepřítele, ale vzápětí pocítil úžas nad tím, jak skvěle se celá nepřátelská linie jeví, protože baterie děl byla dokonale seřazená a maráthské bataliony stály pod svými vlajkami ve čtyřech těsně sevřených řadách, dokonale vyrovnaných jako na přehlídce. Pak ho napadlo, že takhle asi vypadá smrt, a právě ve chvíli, kdy mu ta myšlenka bleskla hlavou, zmizela celá maráthská linie za širokou hradbou kouře, která se z ní náhle zvedla, a z ní, vždy jen pár kroků od sebe, vyšlehly plameny výbuchů. A potom se řada skotských horalů rozpadla rozervaná salvou dělových koulí.

Zdálo se, že kolem není nic jiného než stříkající krev a zmrzačená těla. Kdesi se ozvalo zaúpění, ale žádný křik. Jeden z dudáků nechal být svůj nástroj a vrhl se k nejbližšímu muži, který ležel na zemi s oběma utrženýma nohama. Každých pár kroků se jedno přes druhé válela zmrzačená těla mrtvých a umírajících. Jakýsi mladý důstojník se snažil uklidnit svého koně, který s vytřeštěnýma bílýma očima uskakoval na stranu. Plukovník Harness objížděl rozervané tělo vojáka, aniž na ně pohlédl. Seržanti křičeli na ty, co mohli jít dál, aby se srazili k sobě, jako by oni mohli za to, že jejich řada prořídla. A pak náhle vše zapadlo do podivného ticha. Wellesley se otočil a cosi říkal Barclayovi, ale Sharpe nic z toho neslyšel. Vtom si uvědomil, že kolem něj není ticho, ale že mu po dělové salvě zalehly uši. Diomédes trhal otěží a podařilo se mu vzdálit na kus od něj a Sharpe se musel snažit, aby ho přitáhl zpátky. Sedák měl na boku ošklivou tmavou skvrnu zaschlé Fletcherovy krve, na níž se rojily mouchy. Jeden z ležících Skotů, na němž nebylo vidět žádné zranění, se pozvedl na rukou a kolenou, a když viděl, že jeho kamarádi jdou dál a nechávají ho bez povšimnutí na zemi, začal za nimi křičet nadávky. Pak pohlédl na Sharpa, vychrlil ze sebe poslední proud kleteb a zhroutil se. Doslova mračna much se slétala na namodralá vyhřezlá střeva jednoho mrtvého. Jiný těžce zraněný muž se kamsi plazil a táhl za sebou za řemen mušketu.

„Klidně, sakra!“ křičel Harness. „Kam, k čertu, spěcháte? Tohle nejsou závody! Myslete na svý matky!“

„Na matky?“ zeptal se nechápavě Blackiston.

„Sevřete řadu!“ houkl jeden seržant. „Sevřete řadu.“

Maráthští dělostřelci znovu horečně nabíjeli, ale tentokrát kartáčovými náboji. Lehký vánek pomalu rozptyloval kouř po předchozí salvě a Sharpe začínal rozeznávat mlhavé postavy mužů, kteří pobíhali kolem děl a ládovali do hlavní nové nálože, zatímco jim zvedali pákami choboty lafet, aby děla po odskoku opět zamířili na nepřítele. Wellesley přitáhl koni uzdu, aby se nedostal příliš daleko před Skoty. Vpravo se nikdo neobjevoval. Sepoyové se nacházeli z pohledu maráthských dělostřelců stále pod úrovní hřebenu svahu a pravé křídlo bylo pořád schované mezi roztroušenými stromy na severu, takže v tuto chvíli se zdálo, jako by Harnessovi skotští horalé zůstali v boji sami – šest set mužů proti stovce tisíc , ale přesto se nezastavili a šli dál. Své mrtvé a zraněné už nechali za sebou a teď postupovali otevřenou plání proti dělům nabíjeným jejich smrtí. Dudák začal znovu hrát a kvílivé tóny nástroje jako by vlily do kroku jeho druhů novou živost. Šli na smrt, ale postupovali vpřed v naprostém pořádku a zdánlivě dokonale klidní. Není divu, že se o Skotech zpívají písně, pomyslel si Sharpe. Pak za sebou zaslechl dusot kopyt, a když se otočil, uviděl kapitána Campbella, který se vracel ze severu. „Myslel jsem, že to nestihnu,“ zazubil se na Sharpa.

„Přijel jste právě včas, pane,“ řekl Sharpe, i když ho vzápětí napadlo, k čemu vlastně, k čemu přijel kapitán včas.

Campbell zajel k Wellesleymu, aby mu podal hlášení. Generál poslouchal a přikyvoval. Pak náhle opět zaduněla děla. Každý ohlušující výstřel působil jako prudké bouchnutí dlaní do ucha. Sharpe měl znovu pocit, že se zpomalil čas. Zdálo se mu, že nejdřív vytryskly ze země před postupující řadou tisíce gejzírů prachu, a teprve potom uviděl vojáky srážené k zemi strašlivou sprškou svištících kousků železa, kulí do mušket a kamení.

Rány duněly, jeden výstřel padal za druhým a každý rozrýval nesčetnými rýhami zem, každý zasahoval vojáky v kiltech a zabíjel je nebo mrzačil. A bubeníci stále bubnovali, třebaže jeden už kulhal a

dalšímu kapala na kůži bubnu krev. Dudák začal hrát bujařejší melodii, jako by chtěl ten děsivý pochod smrti oslavit, a někteří horalé opět zrychlili krok. „Nespěchat!“ křičel Harness. „Nespěchat!“ Šel hned za oběma řadami, jako by se jimi chtěl prodrat vpřed a pobít svou těžkou šavlí s jílcem krytým košem všechny nepřátelské dělostřelce, kteří decimovali jeho pluk.

„Vyrovnávat! Vyrovnávat!“ volal major.

„Srazit se! Srazit se!“ křičeli seržanti. Desátníci běhali za postupujícími vojáky a tahali je doleva nebo doprava, aby řady scelili. Mezery teď byly širší, protože dobře mířená kartáčová palba působila mnohem větší spoušť než jednotlivé dělové koule, které dokázaly při zásahu zabít vždy jen jednoho či dva muže.

Postupně vystřelila další čtyři děla, pak páté a po něm se několik výstřelů slilo v jedno strašlivé protáhlé zadunění a Sharpovi se zdálo, že vzduch kolem něj je naplněn burácením a hvízdáním a děsivým svištěním a že do řad Skotů udeřil nápor vichřice, aby je smetl. Ale třebaže opět zůstali ležet na zemi další mrtví a další zranění klečeli a zvraceli a dovolávali se svých matek či kamarádů, přesto ti, co přežili, opět sráželi své řady a rovnoměrným krokem šli apaticky dál. A také dál duněly rány a z kouřové clony, která už znovu zahalila nepřátelskou baterii, šlehaly ohně výstřelů. Sharpe slyšel, jak šrapnely zasahují. Po každém výstřelu se ozval zvláštní rachot, jak železo a kamení naráželo do pažeb mušket, jimiž si skotští horalé, jako všichni pěšáci při útoku, zakrývali slabiny. Řada se podstatně zúžila, ale nyní už byla jen pár kroků od okraje vířícího valu kouře chrleného hlavněmi nepřátelských děl.

„Osmasedmdesátý!“ houkl mohutným hlasem Harness. „Zastavit!“

Wellesley zarazil koně. Sharpe pohlédl doprava a uviděl, že z údolí vyšla dlouhá červená řada sepoyů, i když nesouvislá, neboť mezi bataliony se vytvořily mezery, a pokřivená tím, jak procházela křovisky. A vzápětí, když na ni spustila palbu děla ze severního křídla maráthské linie, se pokřivila a potrhala ještě víc Přesto, podobně jako ta skotská nalevo od nich, postupovala palbou vpřed, jako by ji nemohlo nic zastavit.

„Namířit!“ zvolal Harness vzrušeným hlasem.

Skotové zvedli muškety a založili je do ramen. Stáli jen padesát metrů od linie děl a na takovou vzdálenost jsou i pušky s hladkým vývrtem dostatečně přesné. „Ne abyste stříleli vysoko, vy bastardi!“ křičel Harness. „Každýho, kdo vystřelí vysoko, zbičuju jako psa. Pal!“

Salva z mušket zněla v porovnání s duněním děl slabě, ale znamenala obrat, jímž dalo útočící vojsko nepříteli najevo, že nejde jen apaticky vstříc smrti, ale hodlá útočit. Sharpe téměř vykřikl nadšením, když Skotové vystřelili. Nepřátelští dělostřelci zmizeli – některé srazily kule z mušket, jiní padli k zemi a snažili se skrýt za masivní lafetou děla.

„Znovu nabít!“ zvolal Harness. „Žádný lelkování! Nabít!“

Teď mohli Skotové ukázat, jak jsou vycvičeni, neboť znovu nabít mušketu po výstřelu není snadné a ještě nesnadněji se to provádí s bajonetem nasazeným na ústí hlavně. Téměř půl metru dlouhá trojhranná čepel střelci velmi ztěžuje náboj řádně udusat, a někteří Skotové proto raději bodák sňali a pak ho opět nasadili. Všem se ale podařilo nabít rychle, jak to dlouhé týdny předtím cvičili.

„Další salvu si schováte pro pěchotu!“ upozornil je Harness. „A teď, mládenci, vpřed a ukažte těm bastardům, že Skotové umějí zabíjet i v neděli!“

Byla to pomsta. Byl to rozpoutaný hněv. Maráthská děla stále ještě nebyla nabitá a jejich obsluhy natolik těžce zasáhla salva z mušket, že nestihly znovu nabít před tím, než k nim Skotové došli. Někteří se dokonce obrátili na útěk. Sharpe viděl, že se jeden z maráthských důstojníků na koni snaží obrátit je zpátky a tluče je plochou čepele šavle, a viděl i to, že dva dělostřelci, kteří horečně pěchovali nálož do jednoho z děl přímo před ním, vytáhli nabiják, odhodili ho a prchali pryč.

„Teď to chytneme,“ zamumlal Blackistone, který si také všiml, že se těm dvěma podařilo nabít.

Dělo vystřelilo. Kouř z exploze téměř pohltil celý generálův doprovod. V první chvíli ještě Sharpe rozeznal v bledém závoji kouře obrys Wellesleyho postavy, ale pak už viděl jen krev a to, jak se ta postava hroutí a padá k zemi. Ucítil, že kolem něj zasvištěly úlomky

železa a vzápětí na něj šlehl žár výbuchu, ale byl v tu chvíli za generálem, skrytý za ním, takže výstřel zachytilo Wellesleyho tělo.

Vlastně ne, bylo to tělo jeho koně. Hřebec byl zasažen na mnoha místech, zatím co generál zůstal jako zázrakem nezraněn. Kůň byl mrtvý ještě dřív, než padl na zem, a Sharpe stačil zahlédnout, že se generálovi podařilo vytáhnout nohu z třmenu, rukama se vzepřít v sedle a uniknout tomu, aby skončil pod těžkým tělem zvířete. Na zem dopadl nejdřív pravou nohou, a než se hřebec převalil, stačil uskočit, i když přitom zavrávoral. Hned se k němu obrátil Campbell, ale Wellesley mávl rukou na znamení, že je v pořádku, a hledal pohledem Sharpa. Ten už pobídl koně ke generálovi a odvazoval od sedla Diomédovu otěž. Přitom mu blesklo hlavou, jestli není jeho povinností také vzít sedlo z mrtvého koně. Usoudil, že ano, a seskočil na zem. Jenže co má, k čertu, dělat se svou klisnou a Diomédem, zatímco bude odepínat sedlo z hřebce na zemi? Rozhodl se, že oba připoutá k uzdě mrtvého koně.

„Čtyři sta guinejí v háji zásluhou kule za jednu penci," prohlásil Wellesley hořce, když sledoval, jak Sharpe odepíná podbřišník mrtvého koně. Nebo skoro mrtvého, protože hřebec sebou ještě škubl. „Vezmu si Dioméda," řekl Wellesley a sklonil se, aby Sharpovi pomohl uvolnit sedlo se všemi brašnami a pouzdry na pistoli. Náhle se však otočil, protože nad bojištěm se rozlehl divoký řev, a generál viděl, že Harnessovi skotští horalé pronikli do linie nepřátelských děl. Byl to vítězný řev, i když jen z radosti nad dílčím vítězstvím, ale přestojím Skotové uvolnili všechno napětí nahromaděné v hrůzných chvílích, kdy museli jen jít a čekat, zda přežijí, ale také touhu pobít nepřátele, pomstít své padlé druhy a zvítězit v téhle bitvě. Vtrhli mezi děla, nacházeli dělostřelce, kteří zůstali na svých postech zalezlí pod choboty lafet, a vytahovali je odtud a zběsilí vztekem a nenávistí do nich bodali. „Bastarde zatraceněji" řval jeden z nich a znovu a znovu vrážel bajonet do břicha mrtvého dělostřelce. Plukovník Harness máchl těžkou šavlí, rozťal jinému muži hlavu a pečlivě otřel čepel do černé hřívy svého koně. „Do řady!" houkl potem. „Znovu do řady! Hněte sebou, lumpové!"

Části dělostřelců se však podařilo uniknout a uchýlit se do bezpečí řad maráthské pěchoty, která byla v tu chvíli necelých sto metrů od linie děl. Teď zaútočí, blesklo hlavou Sharpovi. Jenže zatímco Skotové zuřivě pobíjeli dělostřelce, nepřátelská pěchota stále váhala, jako by čekala na další fázi útoku Skotů. Sharpe viděl, že maráthská děla na pravém křídle stále ještě pálí do postupující řady sepoyů, ale to byla v tuto chvíli jiná bitva, zatímco kolem něj panoval zmatek, v němž seržanti tahali zdivočelé Skoty od mrtvých a umírajících dělostřelců a snažili se obnovit útočnou linii.

„Pořád je tu ještě pár bastardů živých, pane!“ křikl jakýsi poručík na Harnesse.

„Do řady!“ houkl Harness místo odpovědi a seržanti a desátníci opakovali jeho povel. „Do řady! Do řady!“

„Pospěšte si, seržante,“ pobídl Sharpa Wellesley, ale ne netrpělivě. Sharpe už vyhodil sedlo na Diomédův hřbet a teď stál skloněn pod koněm a zapínal mu podbřišník. „Moc to neutahujte,“ řekl generál, „nemá to rád.“

Sharpe konečně zapnul přezku řemenu, Wellesley si převzal uzdu a bez jediného dalšího slova se vyhoupl do sedla. Generálův kabát byl zastříkaný krví, ale byla to krev jeho koně. „Dobrá práce, Harnessi!“ zavolal dopředu na velitele Skotů a odjel. Sharpe odmotal uzdu od sedla mrtvého koně, nasedl a rozjel se za Wellesleym.

Dudáci osmasedmdesátého už opět hráli. Byli daleko od domova pod výhní oslepujícího slunce a přinesli si do Indie svou kvílivou hudbu skotských válek, která se dokonale hodila k šílenství boje. Osmasedmdesátý utrpěl dělostřeleckou palbou těžké ztráty a země, přes niž postupoval proti nepříteli, byla poseta jeho mrtvými, umírajícími a zmrzačenými, a přesto se nyní ti, co přežili, znovu zformovali do útoku proti hlavní maráthské bojové linii. Opět byli seskupeni ve dvou řadách a se zkrvavenými bajonety napřaženými před sebou nyní šli proti Pohlmannovu compoo na pravém křídle nepřátelské obrany. Skotští horalé působili ve vysokých čepicích z medvědí kožešiny, ozdobených peřím, dojmem obrů a šel z nich strach. Byli to severští válečníci, tvrdí muži z drsné země a šli proti nepříteli bez jediného slova. Čekajícím Maráthům museli připadat jako tvorové ze zlého snu, stejně děsiví jako všichni ti indičtí bohové,

kteří se kroutí v podivných pózách na zdech jejich chrámů. Přesto nebyli vojáci maráthské pěchoty v modrých a žlutých kabátech o nic méně hrdí než Skoti. Pocházeli z válečnických kmenů severní Indie a teď zvedli muškety, založili je do ramen a připraveni čekali na povel.

Bylo jich mnohem víc než Skotů a Sharpovi se zdálo, že jim postačí jediná salva a všichni Skotové zemřou. On sám byl zpola omámen a ohlušen kanonádou a salvou z pušek, ale přesto si uvědomoval, že jeho nálada kolísá mezi euforií nad hrdinstvím Skotů a hrůzou z dalšího boje. Náhle k němu dolehl řev, a když pohlédl doprava, uviděl, že teď už vtrhli mezi děla i madráští sepoyové a vrhají se za prchajícími dělostřelci a vrážejí těm, kteří se opozdili, bodáky do zad.

„Teď poznáme, jak bojuje jejich pěchota," řekl Wellesley vzrušeně Campbellovi a Sharpe pochopil, že teprve nyní přijde rozhodující fáze útoku, protože pěchota je v bitvě všechno. S pěchotou se obvykle nespojuje onen zvláštní nimbus bojovnické slávy jako s jezdectvem a nedokáže zabíjet jako dělostřelectvo, ale přesto je to ona, kdo rozhoduje boj. Když vojsko porazí pěchotu nepřítele, má bitvu vyhranou, protože jezdci a dělostřelci se nemají kde skrýt.

A maráthská pěchota čekala s namířenými mušketami. Skotští horalé, už opět tiší, postupovali vpřed. Zbývalo jim devadesát kroků, pak osmdesát a potom máchl důstojník v maráthské řadě šavlí a vzápětí zahřměla salva. Byla nejednotná, jako by většina mužů nevystřelila na povel, ale až po tom, co zaslechla vystřelit svého souseda. Sharpe si ani neuvědomil hvízdání kulí kolem hlavy, jak s napětím sledoval Skoty a s hrůzou čekal, kolik jich zůstane ležet. V první chvíli se zdálo, že nepadl nikdo, ale to se opravdu jen zdálo. Několik vojáků muselo být zasaženo, protože se řada zavlnila nebo se někde otevřela mezera, jak ti zadní obcházeli padlého, ale osmasedmdesátý pluk, nebo to, co z něj zbylo, šel dál, jako by se mu kule vyhnuly, a Harness stále nedával povel k palbě.

„Vystřelili vysoko!" zajásal Campbell.

„vycvičení jsou dobře, ale střílejí špatně," prohlásil Barclay a radostně se zašklebil.

Sedmdesát kroků, pak šedesát… Jeden ze Skotů se náhle zapotácel a zhroutil se k zemi. Naopak zezadu přispěchali dva jiní, kteří byli zraněni kartáčovou střelbou děl, ale vzchopili se a teď se zařadili do útočného sledu. „Zastavit!“ houkl konečně Harness. „Zamířit!“

Skotové podruhé zvedli muškety, teď už se zkrvavenými bodáky, a založili pažby do ramen, takže se zdálo, jako by celá řada udělala vpravo v bok. Kouř z maráthských děl se už vyčistil a nepřátelští pěšáci viděli těžké skotské pušky a za nimi oči sršící nenávistí. Skotové čekali, jako by chtěli nepříteli dopřát, aby uviděl v jejich namířených zbraních svou smrt, jako ji viděli oni, když šli proti hlavním děl.

„Vystřelíte nízko, vy bastardi, nebo si vás podám, že na to do smrti nezapomenete,“ zavrčel Harness a nadechl se. „Pal!“ houkl a jeho skotští horalé vystřelili nízko a kule z jejich mušket se zarývaly do břich, do stehen a do slabin nepřátel.

„A teď na ně!“ zvolal Harness podruhé. „Na ně a zabíjejte ty bastardy!“ Ozval se řev, bojový řev ze skotských hrdel a skotští horalé vyrazili vpřed jako lavina, aby zabíjeli každého, kdo se jim postaví do cesty. To byl okamžik, který rozhodl, protože tohle nepřítel nečekal, a maráthští vojáci se otočili a prchali.

Ti v zadních řadách měli kam, neboť za nimi bylo dost místa, ale ti vpředu na ně v prvních okamžicích naráželi a nemohli dál, přitom v zádech už měli Skoty, muže v kiltech z osmasedmdesátého pluku skotských horalů, kteří se hnali s napřaženými bajonety, řvali jako šelmy a bodali a vraždili. Jejich důstojník vedl útok proti skupině korouhevníků, kteří se zoufale snažili zachránit své bojové zástavy, Skoty však v tuto chvíli nemohlo nic zastavit a Sharpe sledoval, jak muži v kiltech přeskakují mrtvé, aby mohli vrážet bodáky do živých. Maráthské zástavy padaly, ale vzápětí je s vítězoslavným jásotem zvedaly skotské ruce. A pak Sharpe zaslechl jiný jásot a uviděl, že na severním křídle se vrhají do útoku sepoyové a i tam se obránci obracejí na útěk. Linie vychvalované maráthské pěchoty se rozpadla při prvním přímém střetu s nepřítelem. Viděli, jaká hrstka vojska proti nim jde, a předpokládali, že na ni bude stačit pár dělových salv. Jenže ta hrstka, ta příliš krátká a postupně řídnoucí

útočná řada přečkala nejen dělostřeleckou palbu, ale i salvu z jejich mušket, a zkrvavená a těžce zkoušená šla dál a maráthským vojákům se muselo zdát, že ji nelze zastavit. Začali to obrovští Skotové ve vysokých čepicích, které je dělali ještě většími, nelítostní bojovníci v kiltech, a teď se k nim přidávali madrášti sepoyové, kteří obraceli na útěk střed a pravé křídlo nepřátelské linie. Pouze její levá strana se stále držela.

A sepoyové nejen zabíjeli, ale pouštěli se i do pronásledování nepřátel prchajících na západ. „Zadržte je!“ houkl Wellesley na velitele nejbližších batalionu. „Zadržte je!“ Ale to už nebylo možné. Sepoyové se nedali zadržet. Chtěli pronásledovat nepřátele, chtěli je zabíjet a hnali se za nimi a zabíjeli je. Wellesley prudce trhl uzdou a otočil Dioméda. „Plukovníku Harnessi!“

„Chcete, abych zformoval obranu?“ zeptal se Skot, jemuž kapala z šavle krev.

„Ano,“ odpověděl Wellesley. Nepřátelská pěchota sice prchala, ale půl míle odtud čekalo jezdectvo, a teď nadešla chvíle, aby zahájilo protiútok na chaoticky rozptýlené britské pronásledovatele. „A připravte děla.“

„Už jsem vydal povel,“ křikl Harness a ukázal na obsluhy obou polních děl, které táhly malé šestiliberky do palebných pozic. „Seskupit roty!“ houkl. „Stáhnout do čtverce!“

Skotové, ještě před chvíli jako smečka zdivočelých psů, se vraceli a za křiku seržantů se znovu řadili do bojové formace. Zatím proti batalionu nestál žádný bezprostřední nepřítel, protože nablízku nebyla ani linie pěchoty, ani baterie děl, ale nebezpečí teď představovalo vzdálené jezdectvo, a tak Harness znovu seřadil svých deset rot a sešikoval je těsně k sobě do čtvercového tvaru. Takto sevřená formace se mohla bránit útoku jezdců, ale zároveň, pokud by to bylo třeba, se rozvinout do řady nebo jiného útočného sledu. Obsluhy obou Harnessových šestiliberek už sundaly děla z kolesen á začaly střílet na jezdce, kteří však pod dojmem katastrofy pěchoty váhali a zjevně neměli chuť pouštět se do útoku. Britští a indičtí důstojníci projížděli mezi sepoyi, kteří se dali ve vítězné euforii strhnout k pronásledování nepřátel, a vraceli je zpátky. To už však stál Harnessův osmasedmdesátý pluk jako pevnost a do něj se zařadit

nemohli. „Takže příčetnost zřejmě není nutnou podmínkou k tomu, aby byl člověk dobrý voják," zamumlal Wellesley.

„Prosím, pane?" zeptal se Sharpe. Byl v tu chvíli jediný, kdo se nacházel ve Wellesleyho blízkosti, a myslel si, že generálova poznámka je určená jemu.

„Nic, seržante, toho si nevšímejte," odbyl ho generál, zřejmě překvapen tím, že uvažuje nahlas. „Dejte mi, prosím, napít."

Začátek byl dobrý, usoudil Wellesley, neboť rozprášit celé pravé křídlo Pohlmannovy obranné linie trvalo jen pár minut. Sledoval, jak se sepoyové vracejí do řad. Od nedalekého břehu Kaitny přibíhali první puckaleeové s vodou v kožených měších i svazcích polních láhví. Generál chtěl nechat vojáky napít a pak je obrátit na sever a dokončit začaté dílo dobytím Assaye. Pobídl Dioméda, aby si prohlédl terén, jímž bude muset pěchota projít, ale právě v okamžiku, kdy otočil koně, se kdesi na severu rozpoutala palba.

Wellesley tam pohlédl a zamračil se. V blízkosti vzdálené hradby zdí hliněných domů se náhle objevil mrak kouře. Generál slyšel střelbu a viděl, že to nestřílejí jeho červenokabátníci, ale zbytky maráthské pěchoty na levém křídle nepřítele, které přečkaly útok. Ale co horšího, maráthské jízdě se podařilo na severu prorazit a dostat se do volného prostoru za armádou Britů.

Někdo udělal chybu.

Levé křídlo pluku Williama Dodda se nyní nacházelo pouhých sto kroků od zdí Assaye, takže ho jistilo i dvacet děl, která bránila vesnici. Navíc před Kobrami stálo dalších šest děl, z nichž dvě, osmnáctiliberní s dlouhou hlavní, ostřelovala na začátku bitvy brod, zatímco Doddova malá baterie čtyřliberních kusů byla vtěsnána do mezery mezi pravým křídlem jeho pluku a levým křídlem pluku sousedního. Pohlmann postavil svá děla před pěchotu, ale Dodd očekával, že Britové budou útočit v řadě, a protože palba děl čelně do blížící se řady bývá méně účinná než palba šikmo podél řady, umístil svá děla na křídlo.

To není špatné postavení, pochvaloval si v duchu. Před jeho řadou se rozkládala rovná planina dlouhá aspoň dvě stě metrů, za níž terén klesal do hluboké rokle, jež ubíhala k východu. Tou se sice

mohl nepřítel nepozorovaně přiblížit, ale pokud chtěl zaútočit na jeho pluk, musel vystoupit na pláň, kde by ho děla rozstřílela. Přes tuto smrtící zónu se táhl napříč pás kaktusových keřů, který také mohl nepříteli poskytnout úkryt, ale v této trnité hradbě byly široké mezery. Dodd uvažoval, že kdyby měl dost času, poslal by vojáky, aby kaktusy vysekali, ale teď neměli čím, protože sekery byly v zásobovacích vozech míli odtud. Přirozeně z toho vinil kapitána Jouberta. „Proč nemáme sekery tady, monser?“ chtěl vědět.

„Nevím. Je mi líto…“

„Líto! Mně je líto, že nevítězíme v bitvě, monser.“

„Pošlu pro ně.“

„Teď už ne,“ odsekl Dodd. Nechtěl posílat žádné vojáky k vozům se zásobami, protože by tím oslabil pluk, a on čekal, že na ně mohou Britové každou chvíli podniknout útok. Těšil se na tu chvíli, neboť tím by se nepřítel nutně vystavil zničující palbě, a Dodd se vztyčil v třmenech a pátral po jakékoliv známce toho, že už se Britové blíží. Na východě sice viděl britskou jízdu, nebo spíš jízdu Východoindické společnosti, ale ta stála daleko mimo dostřel maráthských děl. Zbývající nepřátelské síly zřejmě byly v dostřelu Pohlmannových děl, protože Dodd slyšel palbu a viděl bílošedý kouř, který po každém výstřelu vyfoukl z hlavně, ale kanonáda se odbývala kdesi daleko na jihu a nešířila se k jeho pozici. V Doddovi proto sílilo podezření, že Wellesley se záměrně Assaye vyhýbá. „Aby ho čert vzal!“ zaklel nahlas.

„Prosím, monsieur?“ ozval se vylekaně kapitán Joubert, neboť očekával další výtky.

„Vypadá to, že zůstaneme mimo,“ postěžoval si Dodd.^ Kapitán Joubert si nedovedl představit nic lepšího. Šetřil si peníze ze svého bídného platu, aby měl na slušné živobytí v Lyonu, až odejde do výslužby, a kdyby se generál Wellesley rozhodl kapitána Jouberta zcela ignorovat, byl by kapitán Joubert šťastný člověk. Čím déle pobýval v Indii, tím mu připadala představa života v Lyonu lákavější. Také Simona se bude ve Francii cítit lépe, uvažoval. Tohle indické horko není nic pro ni. Pozoroval, jak je neklidná, a to, že neměla jak se zaměstnat, jí poskytovalo čas k přemýšlení, a když začne žena hloubat o svém životě, nikdy z toho nevzejde nic

dobrého. Ve Francii by měla pořád co dělat. Starala by se o vaření, praní a zašívání prádla, pečovala by o zahradu, a možná dokonce vychovávala děti. Tohle byly podle Joubertová mínění ženské práce, a čím dříve Simoně pomůže, aby se vymanila z nebezpečných svodů indické melancholie, tím lépe.

Dodd se znovu postavil v třmenech a díval se svým levným dalekohledem k jihu. „Osmasedmdesátý," zamumlal.

„Prosím, monsieur?" vytrhl se Joubert ze svých šťastných představ o domu na kraji Lyonu, kde by jeho matka pomáhala Siomoně vychovávat houf dětí.

„Osmasedmdesátý," opakoval Dodd a Joubert se také vztyčil a hleděl tam, kde se v dálce vynořil z údolí pluk skotských horalů a postupoval proti maráthské linii. „A samotný, bez podpory?" dodal major překvapeně a už si začal myslet, že se chlapeček Wellesley dopustil fatální chyby, když uviděl, že se vedle Skotů objevují sepoyové. Útočná řada se zdála krátká a chatrná a Dodd s rozpornými pocity sledoval, jak v ní padají vojáci pod dělostřeleckou palbou. „Proč, k čertu, nejdou sem?" zeptal se.

„Jdou, monsieur," řekl Joubert a ukázal na východ.

Dodd se otočil. „Chvála Bohu, od něhož veškeré dary plynou," řekl tiše. „Hlupáci," dodal už nahlas, neboť nepřítel nejenže postupoval směrem k postavení jeho pluku, ale blížil se seřazen v zástupech půlrot. Nepřátelská pěchota se najednou objevila na horním okraji strže a bylo zřejmé, že se červenokabátníci museli dostat jinam, než měli, protože se nyní nacházeli daleko od zbývajících jednotek útočící britské pěchoty. Ještě lepší pro Dodda však bylo, že se nerozvinuli do řady. Jejich velitel se zřejmě rozhodl, že budou postupovat rychleji v sevřených útvarech, a s rozvinutím do útočné řady patrně počítal až těsně před zahájením útoku. Zatím však nic nenasvědčovalo tomu, že se ktomu chystají.

Dodd zaostřil dalekohled a na chvíli zůstal zmaten. Vedoucí půlrotu tvořili královští vojáci v červených kabátech, černých čákách a bílých kalhotách, zatímco čtyřicet nebo padesát mužů půlroty za nimi bylo v kiltech, přičemž zbývajících pět půlrot byli všechno sepoyové z Východoindické společnosti. „Aha, to jsou picquets" řekl náhle, když tu podivnou formaci pochopil. Pak zaslechl povely

kapitána dělostřelců, který velel otočit děla a zamířit je na blížící se útočný sled, a rychle křikl na dělostřelce, aby nestříleli. „Dokud nedám povel, nikdo nevypálí ani ránu," vyštěkl a rozjel se na sever k vesnici.

Pěšáci a dělostřelci, kteří měli bránit Assaye, nebyli po Doddovým velením, ale on jim stejně své rozkazy dal. „Nestřílet, zatím nestřílet! Čekejte!" houkl na ně. Někteří z goanských dělostřelců mluvili trochu anglicky, takže mu rozuměli a předali jeho rozkaz dalším. K rádžově pěchotě, která obsadila zdi domů nad děly, se to však nedostalo dost rychle a pár vojáků přece jen na blížící se Brity vystřelilo. Těch si však Dodd nevšímal, protože červenokabátníci byli stále daleko mimo dostřel mušket. „Začnete střílet, až zahájíme palbu my!" houkl znovu na dělostřelce. Někteří dokonce pochopili, o co mu jde, a souhlasně se zazubili.

Dodd se vrátil ke svým Kobrám. Asi sto kroků za picquets se objevil druhý britský sled tvořený úplným batalionem červenokabátníků. Ti už šli roztaženi v řadě napříč plání, a protože v téhle formaci postupovali pomaleji než půlroty v zástupech, opožďovali se za picquets, kteří za naprostého nezájmu obránců Assaye pokračovali v pohybu směrem ke kaktusové bariéře. Vypadalo to jako izolovaný útok, zcela odtržený od toho, co se dělo na jihu. Ale boj na jižním křídle maráthské linie teď Dodda nezajímal. Bůh mu nabídl příležitost vyhrát bitvu a on cítil, že se ho zmocňuje vzrušení. Vzrušení a dokonalé štěstí. Tohle nemůže prohrát. Vytáhl šavli se sloním jílcem a jako projev vděčnosti políbil její ocelovou čepel.

Vedoucí půlrota picquets došla k hradbě kaktusů a tam se zastavila, jako by si její velitel teprve teď uvědomil, že postupovat takhle osamoceně dál je holá sebevražda. Ze vzdáleného úseku linie, jenž nepodléhal Doddovu velení, se ozvala střelba z děl, ale maráthští vojáci v bílých kabátech, kteří stáli přímo proti sledu půlrot, se nenechali strhnout a čekali. To zřejmě povzbudilo velitele britských picquets k tomu, že vydal povel k dalšímu postupu. „Proboha, proč se nerozvinou?" zamumlal Dodd a nechápavě zakroutil hlavou, přestože Britové dělali přesně to, co si přál. Jakmile se však půlrota skotských horalů v kiltech dostala mezerami mezi

kaktusy za trnitou překážku, začala se roztahovat do šířky a Dodd věděl, že jeho chvíle se blíží. Stále však nedával povel k palbě. Počkej, říkal si, počkej, až těch ovcí na porážku bude víc. A jako by ho britští sepoyové slyšeli a řídili se jen jeho přáním, procházeli i oni mezi kaktusy, až byly všechny jednotky picquets před trnitou hradbou, a také jejich důstojníci a seržanti je poháněli vpřed na otevřenou pláň, kde bylo dost prostoru, aby se rozvinuly do řady.

Kapitán Joubert pochopil, co má Dodd v úmyslu, ale bál se, že major vydá povel k palbě příliš pozdě. Druhý britský sled se už blížil ke kaktusům, a až se dostane za ně, vzroste vydatně palebná síla útočníků. Dodd však věděl, že bude trvat dlouho, než se trnitou hradbou prodere celý pluk, a zajímalo ho pouze těch tři nebo čtyři sta picquets, kteří se nyní nacházeli sotva osmdesát metrů od jeho baterie a ještě pořád nebyli zcela rozvinuti. Jeho pěšáci stáli sto kroků za děly, ale teď jim dal povel, aby se posunuli dopředu. „Pluku, poklusem vpřed!“ zavelel. Tlumočník houkl povel vojákům a Dodd s hrdostí sledoval, jak rychle a organizovaně ho splnili. Zastavili se těsně za linií dělostřelců.,.Díky, Pane,“ zašeptal Dodd a obrátil oči k obloze. Picquets, kteří si náhle uvědomili, jaká hrůza je čeká, zrychlili, ale Dodd stále čekal, stále nedával povel k palbě. „Střílejte nízko!“ nabádal vojáky, když projížděl na koni za jejich řadou. „Miřte na nohy!“ Většina vojáků měla tendenci mířit na hruď, a pokud zbraň při výstřelu neudrželi a poskočila jim nahoru, letěla kule pánubohu do oken, zatímco když mířili na nohy, mohli stejně tak dobře trefit hruď. Dodd se na chvíli zastavil a znovu zkontroloval britské picquets, kteří teď postupovali vpřed v dlouhé dvojité řadě. A pak se konečně nadechl. „Pal!“ zvolal.

Na nepřítele vypálilo čtyřicet děl a víc než osm set mušket a drtivá většina z nich mířila dobře. V jednu chvíli postupovala plání před hradbou kaktusů široká řada vojáků, živých mužů, a v následující chvíli se na zemi válela krvavá změť mrtvých, zmrzačených a raněných, které srazily smrtící dělové koule a smršť kulí z mušket, a třebaže Dodd nic z toho pro kouř neviděl, byl si jistý, že v tomto jediném okamžiku útočnou linii červenokabátníků doslova zlikvidoval. Byla to strašlivá salva. Dvě z děl byly osmnáctiliberní obléhací kusy a Dodd jen litoval, že nebyly nabité

kartáčovými náboji. Alespoň to však mohou udělat teď a pozdravit jimi britský batalion, který už téměř došel ke kaktusům.

„Znovu nabít!“ zvolal Dodd. Kouř se v chuchvalcích převaloval a řídl a majorovi se konečně otevřel pohled na spoušť na pláni před ním. Viděl zraněné, kteří se plazili pryč, jako by se tím mohli zachránit, zmrzačené a umírající, a také spoustu těl, která ležela nehybně, i když jejich velitel, nebo aspoň jediný důstojník na koni, zůstal jako zázrakem živ. Už však nemyslel na útok, ale hnal svého koně přes kaktusy zpátky, aby se zachránil.

„Pal!“ zvolal Dodd podruhé a údolím zaduněla a zapráskala druhá salva a horké železo a kule z mušket proletěly kaktusovou hradbou a zasáhly batalion za ní. A tentokrát byl její účinek ještě strašlivější, protože děla byla nabitá kartáčovými náboji, které chabý byt kaktusové hradby zcela rozmetaly. Malá čtyřliberní děla nyní sloužila jako brokovnice, jež zasypaly červenokabátníky Doddovými svépomocně zhotovenými kartáči. Jeho sepoyové už znovu nabíjeli muškety. V místech, kam dopadly kusy hořících ucpávek, vzplály v suché trávě stovky drobných ohníčků.

„Pal!“ houkl Dodd znovu a ještě před tím, než mu kouř zahalil výhled, stačil zahlédnout, že nepřítel ustupuje. Údolím zahřměla další salva a vzduch se naplnil pachem zkažených vajec.

„Znovu nabít!“ zavelel Dodd a pak s obdivem sledoval, jak si jeho vojáci počínají. Nikdo nepropadal panice, nikdo nevystřelil omylem nabiják. Vojáci přesní jako hodiny, jak mají vojáci být, pomyslel si, zatímco opětovaná palba nepřítele byla žalostná. Dva nebo tři Doddovi vojáci zůstali ležet mrtví a dalších pár utrpělo zranění, ale co to bylo proti tomu, že oni zničili celou jednotku, která vedla britský útok, a tu další za ní zahnali na útěk. „Pluku, vpřed!“ zavelel Dodd a poslouchal, jak tlumočník překládá jeho povel vojákům.

Šli v řadě kouřem po výstřelech vlastních děl a pak překračovali těla mrtvých a umírajících nepřátelských picquets. Sem tam se někdo sehnul, aby některému mrtvému něco vzal, ale Dodd okamžitě křikl, aby se nezdržovali a šli dál. Olupování nepřátel musí počkat. Došli ke zbytkům kaktusové bariéry a tam je Dodd zastavil. Britský batalion stále ustupoval a bylo zřejmé, že hledá bezpečí ve strži.

„Pal!“ zvolal znovu Dodd a další salva z mušket jeho vojáků jako by srazila ustupující řadu ještě dál dozadu. „Nabít!“

Nabijáky zachrastily v hlavních, úderníky zacvakly dozadu. Ustup červenokabátníků se zrychlil, ale ze severu, od řeky, se už řítila lavina maráthské jízdy, aby se přidala k vraždění. Dodd o tuhle pomoc nestál, dokonce mu vadila. Chtěl pronásledovat britský batalion až do úzkého jazyka země před soutokem řek a tam, uzavřený v pasti bahnitých mělčin Kaitny, ho zničit do posledního muže. Jenže teď se už neodvažoval dát další povel k palbě, aby nezasáhl jezdce., Ať jdou dál,“ křikl na tlumočníka. Řekl si, že dovolí jízdě, aby zaútočila, a až ji nepřítel odrazí, budou opět pokračovat sami.

Velitel britského batalionu spatřil maráthskou jízdu a uvědomil si, že musí ústup zastavit. Jeho muži byli stále ve dvou řadách, v nichž šli do útoku, a on věděl, že útočit proti pěchotě rozvinuté do řady je sen každého jezdectva. „Na střed, do čtverce!“ zavelel a obě křídla se začala stahovat do středu řady, až vytvořila řady čtyři, ty se pak zatočily, sevřely se k sobě a vyrovnaly, takže proti jízdě nyní stála pevnost sestavená z červených kabátů, mušket a bajonetů. První řada čtverce poklekla a opřela muškety o zem, zatímco vojáci ve zbývajících třech řadách stáli s mušketami namířenými proti blížícím se jezdcům a čekali.

Za normálních okolností by se zřejmě jezdci obrátili a útoku na takto zformovanou jednotku vzdali, ale tihle jezdci viděli masakr způsobený palbou Doddova pluku a mysleli si, že Britové jsou už natolik zdecimovaní, že se nezmohou na účinnou obranu.

A tak sklonili kopí s trojúhelníkovými vlajkami, zvedli zakřivené šavle a s bojovým řevem cválali přímo proti červenokabátníkům.

A ti je nechali přijet blíž. Jejich velitel stále čekal, a teprve když se dostali nebezpečně blízko, vydal povel a z jedné strany čtverce, obrácené k blížícím se jezdcům, vyšlehl oheň a kouř, zahřměla salva a zasažení koně padali a spolu s jezdci se váleli na zemi ve změti těl a kopyt bijících do vzduchu. Ti z jezdců, kteří zůstali v sedle, uhnuli v poslední chvíli stranou, ale ani tak neunikli další smrtící salvě z druhé strany čtverce, které se vystavili. A znovu padali koně, znovu

se váleli v prachu a drtili svými těly spadlé jezdce. „Nabít!“ houkl skotský hlas zevnitř čtverce a červenokabátníci znovu nabili muškety.

Jezdci odjeli mimo dostřel a tam se otočili. Někteří byli zkrvaveni, ale všichni, včetně koní bez jezdců, se znovu rozjeli k novému útoku.

„Nechte je přijet blíž!“ zvolal britský důstojník, jenž se tyčil uprostřed čtverce na koni. „Nechte je přijet. Čekejte… Pal!“ A znovu se opakovala scéna z předchozího útoku, znovu padali koně, znovu vířil prach nad chumlem válejících se těl, ale tentokrát jízdní horda neuhnula jako poprvé, aby se vystavila smrtící palbě z vedlejší strany čtverce, ale otočila se téměř na místě a ujížděla z dostřelu. Dvě lekce stačily, aby je naučily opatrnosti, ale jezdci neodjeli úplně a v bezpečí mimo dostřel mušket zůstali stát. Jejich velitelé viděli, že Doddův pluk prošel rozstřílenou kaktusovou hradbou, a předpokládali, že síle pěchoty, rozvinuté do útočné řady, nemůže ta hrstka červenokabátníků odolat. A až je pěšáci rozstřílejí, přijde jejich chvíle, aby tam vtrhli, dobili ty, kteří palbu přežili, zvedli padlé zástavy nepřátel a dovezli je jako trofeje Sindhijovi.

Dodd nemohl uvěřit, jaké štěstí mu přeje. Zpočátku měl vztek, že se do jeho boje plete kavalerie, neboť předpokládal, že ho chtějí připravit o vítězství, avšak jezdci svými dvěma chabými útoky, jimiž ze svého pohledu ničeho nedosáhli, připravili jemu situaci, o jaké se mu ani nesnilo. Přinutili Brity stáhnout se do obranného čtverce a už pouhá matematika říkala, že v této formaci mohou použít k palbě proti útoku z jedné strany pouze čtvrtinu svých mušket. A britský batalion – čtyřiasedmdesátý, jak poznal podle bílých nárameníků – byl početně mnohem menší než jeho Kobry, možná jich bylo až o polovinu méně. Navíc se nyní ke Kobrám přidávali vojáci z pluku pěchoty rádži z Berani, kteří neměli trpělivost čekat v Assaye na výsledek boje, a také jeden batalion Dupontova compoo, jenž stál bezprostředně vpravo od Doddova pluku. Všichni cítili příležitost podílet se bez velkého rizika na zabíjení. Dodd by je nejraději poslal ke všem čertům, neboť se bál, že sníží jeho podíl na vítězství a tím i slávu z něj, ale nemohl nic dělat. Nevelel jim a nemohl je poslat pryč. Teď však bylo nejdůležitější pobít skotské horaly. „Rozstřílíme

ty bastardy salvou z mušket," zvolal ke svým vojákům a potom čekal, až to tlumočník přeloží. „A pak je dorazíme bajonety. Chci, abyste mi donesli ty dvě zástavy. Chci je dnes večer vztyčit na Sindhijově stanu."

Skotové však nečekali trpně, až je vojáci v bílých kabátech rozstřílejí. Dodd viděl, že vybíhají v malých houfech ven, a uvažoval, co to znamená. V první chvíli si myslel, že jen chtějí olupovat těla mrtvých jezdců rozsetá kolem, ale pak si všiml, že místo olupování tahají Skotové těla jezdců, ale i koní ke své čtvercové formaci a snaží se tam z nich navršit nízkou barikádu. Uchýlili se k nim i ti z picquets, kteří přežili předchozí masakr, ale všichni dohromady řešili obtížné dilema, co bude v jejich situaci lepší. Jestliže zůstanou v sevřené formaci, uchrání se před dalším útokem jezdců, kteří stále čekali na svou příležitost na jih od nich, i když tak se stanou snadným terčem pro nepřátelské muškety. Na druhou stranu kdyby se rozvinuli do řady, aby mohli využít svých mušket proti nepřátelské pěchotní linii, vystavili by se pro změnu útoku jezdců. Jejich velitel se rozhodl zůstat ve čtverci. Dodd si pomyslel, že by udělal totéž, kdyby byl tak pošetilý a nechal se tak hloupě chytit do pasti. Ale pořád bylo třeba je vyřídit a Dodd tušil, že to ani teď nebude snadné, neboť skotští horalé byli známí jako tvrdí bojovníci. Přesto si věřil a věděl, že vzhledem k početní převaze a poziční výhodě musí zvítězit.

Jenže Skotové se necítili poraženi. Seskupili se za improvizovanou hradbou z mrtvol koní i lidí, skrčili se za ní a zahájili na Doddovy Kobry palbu. Uprostřed čtverce stál dudák – teď už jediný z těch, kteří neuposlechli rozkaz, aby nechali nástroj v Naulniahu – a hrál. Dodd ho slyšel, ale neviděl ho, vlastně neviděl nikoho z toho houfu Skotů, protože je halil tmavý kouř, z něhož šlehaly záblesky výstřelů. A také slyšel, jak kule ze skotských mušket zasahují jeho muže. Teď už nepostupovali vpřed, neboť čím blíž byli tomu chuchvalci kouře, tím víc jich padalo k zemi, a tak se zastavili padesát metrů před ním, aby na palbu nepřítele odpověděli. Střídali a nabíjeli stejně rychle jako Skotové, ale příliš mnoho jejich kulí končilo v hradbě mrtvol. Skotové už teď střídali ze všech stran čtverce, protože se dostali do obklíčení. Ze západní strany pálili na

útočnou řadu Doddova pluku, ze severní na rádžovu pěchotu a z východní a jižní se střelbou snažili nepustit blíž hordy jezdců. A maráthští jezdci, kteří cítili, že se Skotové nemohou udržet dlouho, se pomalu přikrádali v naději, že se jim v pravou chvíli podaří vyrazit vpřed a zmocnit se nepřátelských zástav dřív než pěchota.

Doddovy Kobry, spolu s batalionem z Dupontova compoo, se začaly přesouvat k jižnímu boku obklíčeného pluku. Dodd si myslel, že na to, aby zlomil obranu Skotů, budou stačit tři čtyři salvy z mušket a vše pak dokončí útok na bodáky. Jenže jeho muži stříleli, nabíjeli a zase stříleli tak rychle, jak jim to jejich zbraně umožňovaly, a pálili pořád dál, protože povel ke zteči nepřicházel. Dodd cítil jejich vzrušení a snažil se je uklidnit. „Neplýtvejte střelivem!“ houkl. „Miřte dolů!“ Nechtěl vést útok do oblaku kouře, aby těsně před nepřítelem zjistil, že jeho obrana je stále pevná a že na ně Skotové čekají s napřaženými bajonety. Mohl ty skotské parchanty stokrát nenávidět, ale pustit se s nimi do boje na bodáky, když jsou zformovaní, po tom netoužil. Toho se bál. Nejdřív bylo třeba je rozložit, rozstřílet, zmasakrovat, jenže jeho vojáci se nechali unést vzrušením z představy rychlého vítězství a většina jejich kulí šla buď nad hlavy nepřátel, nebo končila v barikádě z mrtvol. „Miřte nízko!“ houkl znovu. „Miřte nízko!“

„Nemůžou se udržet dlouho,“ řekl Joubert. Francouz nechápal, jak je možné, že se Skotové vůbec ještě brání.

„Pobít Skoty je zatraceně těžká věc,“ zabručel Dodd. Odepnul si od pasu polní láhev a napil se. „Nenávidím ty bastardy. Jsou to buď kazatelé, nebo zloději. Kradou Angličanům práci. Miřte nízko!“ Jen pár kroků od něj se zvrátil dozadu voják a na jeho bílém kabátě se na hrudi začala šířit rudá skvrna. „Jouberte!“ řekl Dodd a ohlédl se.

„Prosím, monsieur?“

„Nechte přitáhnout naše dvě děla. A ať je nabijí kartáči.“ Takhle s těmi bastardy skoncuje. Dvě rány kartáčů ze čtyřliberek jim ten jejich čtverec dokonale rozvrátí a pak už mezi ně bude moct své lidi pustit, aby je skrznaskrz prošpikovali. Ať ho čert veme, jestli dovolí té hordě na koních, aby mu vyfoukli jejich zástavy. Jsou jeho! On to byl, kdo zahnal Skoty do téhle pasti, a on to bude, kdo donese do

Sindhijova stanu jejich prapory a získá za to zaslouženou odměnu. „A hoďte sebou, Jouberte!“ zavolal za Francouzem.

Pak vytáhl pistoli a vystřelil z ní přes hlavy svých mužů do kouře, jenž halil nepřátelskou jednotku. „Miřte nízko!“ křikl. „Nestřílejte pánubohu do oken!“ Už to nebude dlouho trvat, říkal si v duchu. Dva výstřely kartáčovými náboji, a pak si dojde s bajonety pro vítězství.

Major Samuel Swinton se krčil hned za první řadou na západní straně čtvercové formace, proti níž stála pěchota v bílých kabátech. Slyšel, jak nějaký hlas vykřikuje v nepřátelské řadě anglicky povely, a třebaže i Swinton byl Angličan, tahle angličtina v něm vyvolávala hněv. Hněv, ale také odhodlání, že dokud nepadne, nedovolí žádnému anglickému bastardovi, aby čtyřiasedmdesátý zničil. Řekl proto svým vojákům, že jejich nepřítelem je Angličan, odrodilec a zrádce, a viděl, že také jejich výrazy ztvrdly touhou po pomstě. „Držte se při zemi,“ připomněl jim. „A střílejte, pořád střílejte!“ Jenže to, že se drželi při zemi a krčili se za hromadou mrtvol, jim velmi ztěžovalo nabíjení, a někteří proto riskovali a po každém výstřelu vstali. Jedinou ochranou jim pak byl kouř, který se válel kolem čtverce a skrýval je. Díky bohu, že si nepřítel nepřitáhl žádné dělo, pomyslel si Swinton.

Zato pokračoval v těžké palbě z mušket. Většina kulí, zvláště ty, které byly vystřeleny ze severu, jim hvízdala nad hlavou, ale vojáci v bílých kabátech byli zřejmě vycvičeni lépe a jejich palba byla účinnější, takže se Swinton rozhodl přesunout vnitřní řadu východní strany na stranu západní, aby ji posílil. Teď už byl Swinton bez koně – po tom, co jeho hřebce zasáhly a těžce zranily tři nepřátelské kule, ukončil major jeho trápení ranou z pistole. Také podplukovník Orrock, který zavedl své picquets do záhuby, už přišel o koně. „To nebyla moje chyba,“ opakoval neustále Swintonovi a pokaždé, když to řekl, měl major sto chutí dát tomu bastardovi pěstí. „Dělal jsem jen to, co mi poručil Wellesley,“ hájil se Orrock.

Swinton mu neodpovídal a nevšímal si ho. Od samého počátku měl pocit, že picquets postupují příliš doprava. Rozkaz, který Orrock dostal, byl jasný – jít doprava, aby uvolnil místo pro dva bataliony sepoyů, které se měly včlenit do řady, a potom už postupovat

souběžně s ostatními pluky. Jenže ten hlupák zavedl své vojáky příliš daleko na sever a Swinton, který se snažil picquets obejít, aby se dostal napravo od nich, tak neměl možnost zařadit se tam, kam měl. Poslal proto svého pobočníka za Orrockem s naléhavou žádostí, aby už dál na sever nepostupoval, ale podplukovník ho arogantně odbyl a dál pochodoval směrem k Assaye.

V tu chvíli měl Swinton na vybranou. Mohl nechat Orrocka, aby šel dál, a sám by se stočil doleva a vytvořil pravé křídlo útočné řady, s níž Wellesley postupoval proti nepříteli. Jenže vedoucí půlrotu Orrockových picquets tvořilo padesát mužů ze Swintonova pluku a major nebyl ochotný své vojáky obětovat kvůli nějakému hlupákovi, a tak následoval picquets jejich bludným směrem v naději, že palba jeho vojáků může Orrocka zachránit. Mýlil se. Z padesátky mužů jeho půlroty se k domovskému pluku vrátili pouze čtyři, zbývající leželi mrtvi nebo umírali. A teď zřejmě čekal stejný osud celý čtyřiasedmdesátý. Byli obklopeni rachotem střelby a kouřem, obklíčeni nepřítelem, v jejich středu sténali umírající, ale jejich dudák stále hrál, vojáci stále bojovali a pluk stále žil. A stále jim nad hlavami vlály jejich dvě zástavy, i když látka lemovaná třásněmi byla na mnoha místech roztržená kulemi.

Jednoho z praporečníků zasáhla kule do levého oka a bez jediného hlesnutí se zvrátil dozadu. Vlajky se však okamžitě chopil seržant a jednou rukou ji vztyčil, zatímco v druhé třímal halapartnu, přitom věděl, že za chvíli zřejmě bude muset halapartnou bojovat. Bylo jasné, že až z jejich čtverce zbude jen zkrvavený houf, vtrhnou maráthští mezi ně a potom nastane poslední boj muže proti muži, a seržant počítal, že pak předá vlajku některému ze zraněných, aby mohl se svou sekerou na dlouhé žerdi bojovat jako lev a pobít jí co nejvíc nepřátel. Nechtěl zemřít, ale byl voják a ještě nikdo nepřišel na způsob, jak žít věčně, dokonce ani ti chytří páni v Edinburghu. Vzpomněl si na svou ženu v Dundee i na tu druhou v táboře v Naulniahu a zalitoval všech hříchů, kterých se kdy dopustil, neboť není dobré, když člověk odchází k Bohu se špatným svědomím. Teď už však bylo na všechno pozdě, a tak ještě pevněji sevřel halapartnu, potlačil strach a rozhodl se, že zemře jako muž a vezme s sebou co možná nejvíc nepřátel.

Skotové už měli otlučená ramena od pažeb mušket a ústa plná palčivé slané chuti střelného prachu, jak ukusovali špičky nových nábojů. Nemohli si však ani odplivnout, protože v dusivém indickém horku jim vyprahlo v ústech i v hrdle, jímž už hodnou dobu vdechovali jen kouř. Žádní puckaleeové samozřejmě nablízku nebyli, aby jim dali napít. Ale Skotům nezbývalo než střílet dál. Jiskry, které prskaly z pánviček, jim spalovaly tváře, ale oni nabíjeli, pěchovali náboje, klekali a znovu pálili tam, kde podle záblesků za hradbou kouře tušili nepřítele. Kule z jeho mušket otřásaly bariérou mrtvol, ale zasahovaly i živé, a když k tomu došlo, zvrátil se nešťastník dozadu zalitý krví a jeho druzi věděli, že je jich o jednoho méně. Ranění bojovali vedle nezraněných a všichni měli zčernalé tváře od střelného prachu, vyprahlá ústa, otlučená ramena a bílé nárameníky a manžety rukávů postříkané krví mrtvých nebo umírajících.

„Sevřít!“ křičeli seržanti a čtverec se o dalších pár stop stáhl ke středu. Raněné vlekli s sebou. Vojáci, kteří toho dne začali vzdáleni o pět či šest mužů od sebe, teď stáli tělo na tělo.

„Já jsem to nezavinil,“ ozval se znovu Orrock.

Swinton opět neodpověděl. Co na to říct? A co také dělat jiného, než umřít se ctí, a tak zvedl mušketu jednoho mrtvého, vzal jeho sumku a vtlačil se do první řady na západní straně čtverce. Voják po jeho pravici byl opilý, ale Swinton na to nedbal, protože ten muž bojoval. „Chcete si zkusit trochu pořádný práce, majore?“ zahuhlal voják a usmál se na něj bezzubými ústy.

„Ne zkusit, ale udělat, Tame,“ odpověděl Swinton. Ukousl špičku náboje, nabil mušketu, natáhl úderník a vystřelil do kouřové clony. Pak znovu nabil a znovu vystřelil a modlil se přitom, aby zemřel statečně.

Padesát metrů od něj stál William Dodd a hleděl do oblaku kouře ze skotských mušket. Zmenšuje se, uvažoval. Vojáci umírali a čtverec se stahoval ke středu, ale přesto z něj stále šlehaly záblesky a létalo olovo. Pak zaslechl chrastění řetězů, a když se ohlédl, uviděl, že konečně táhnou dvě čtyřliberní děla. Teď to vezme rychlý konec, pomyslel si. Každé vystřelí po jednom kartáči, pak dá svým mužům povel nasadit bajonety a povede je přes hradbu mrtvol do středu toho kouře.

V tu chvíli zazněl zvuk trubky.

KAPITOLA 11

Plukovník McCandless zůstával v blízkosti svého přítele plukovníka Wallaceho, velitele brigády, která tvořila pravé křídlo Wellesleyho řady. Wallace viděl, že Orrockovi picquets a také vojáci jeho čtyřiasedmdesátého pluku zmizeli kdesi na severu, ale měl dost práce s tím, aby včlenil své dva bataliony sepoyů do útočné linie, takže neměl čas starat se o Orrocka a Swintona. Pověřil sice svého pobočníka, aby Orrockovy jednotky sledoval a ohlásil mu, až se opět objeví, ale pak na zbloudilé picquets zapomněl, protože ti, jimž nyní velel, právě vyšli ze skrytu dolíku do palby maráthských děl. Kartáčové střely kosily vojáky a srážely listí z roztroušených stromů, mezi nimiž madráské bataliony procházely, ale jeho sepoyové postupovali spolu s osmasedmdesátým plukem palbou dál. Šli sveřepě, jako když se muži prodírají bouří, ale pak je Wallace zastavil, aby odpověděli nepřátelským dělostřelcům svou salvou z mušket, a o chvíli později McCandless slyšel, jak kule zvoní o barevné hlavně maráthských děl. Vedle McCandlesse stál Sevajee a s úžasem sledoval, jak sepoyové nabili a vrhli se vpřed do útoku na bajonety. Následovala chaotická mela, v níž madráští sepoyové zabíjeli a pronásledovali goanské dělostřelce, ale Wallace se už díval dopředu a viděl, že proslavená nepřátelská pěchota, zděšená snadným vítězstvím osmasedmdesátého pluku, váhá s protiútokem. Plukovník tedy houkl na své sepoye, aby přestali dobíjet dělostřelce, znovu utvořili řadu a pokračovali v organizovaném útoku proti maráthské pěchotě. Chvíli trvalo, než se znovu zformovali, ale pak se odpoutali od děl a šli dál. Na nový Wallaceho povel vystřelili a vyrazili vpřed a slavná pěchota nepřítele se obrátila na útěk.

Tenhle útok ještě nepřivedl McCandlesse do Doddovy blízkosti a plukovník to ani nečekal, předpokládal však, že jakmile bude Wallace hotov zde, obrátí se na sever ke svému čtyřiasedmdesátému pluku, a to už by se ocitl na levém křídle nepřátelské linie, kde by měly stát Doddovy jednotky. Pak se ale sepoyové utrhli ze řetězu a pustili se do divokého pronásledování prchajícího nepřítele a McCandless se spolu s ostatními důstojníky snažil obrátit je zpátky a znovu dát dohromady. Sevajee a jeho jezdci se drželi stranou, neboť se mohlo stát, že by je sepoyové omylem považovali za nepřátelskou jízdu. Chvíli hrozilo vážné nebezpečí, že by mezi rozptýlené sepoye mohly vjet hordy nepřátelského jezdectva, které se shromáždily v západní části bojiště, ale překážela jim v tom vlastní prchající pěchota a na levém křídle stál jako pevnost osmasedmdesátý pluk, navíc by museli projet palbou skotských děl, a tak si maráthští jezdci po několika zkusmých výpadech útok rozmysleli. Sepoyové se znovu seskupili do řady a halekali přitom radostí nad svým vítězstvím. To už se McCandless po krátké výpomoci Wallacemu vrátil k Sevajeeho hloučku. „Takhle bojují Maráthové," neodpustil si plukovník lehké popíchnutí.

„Žoldnéři, plukovníku," odpověděl Sevajee, „ne Maráthové."

Pět vítězných britských pluků teď stálo v řadách na jižní polovině bitevního pole. Západně od nich se nacházela rozprchla nepřátelská pěchota, po chaotickém ústupu stále dezorganizovaná, i když se důstojníci snažili znovu ji seskupit do bojové linie, zatímco za Brity na východě se táhla pláň posetá zkrvavenými mrtvolami. Pět pluků prošlo přes baterii děl a obrátilo na útěk pěchotu za nimi a teď znovu formovaly své řady asi dvě stě kroků na západ od původní linie maráthské pěchoty, takže se mohly ohlédnout zpět na spoušť, kterou za sebou zanechaly. Řídnoucími chuchvalci kouře cválali koně bez jezdců a na mrtvoly se slétali ptáci s obrovskými černými křídly, aby spolu s hladovými psy zahájili hostinu. Avšak za tímto pásem smrti v místě, kde Skotové a sepoyové nastupovali k útoku, stála nyní maráthská jízda, a když se tam McCandless podíval dalekohledem, uviděl, že někteří z jezdců zapřahají koně do britských děl, jež tam zůstala opuštěná po tom, co úvodní maráthská dělová palba zabila jejich volské potahy.

„Kde je Wellesley?“ křikl plukovník Wallace na McCandlesse.

„Odjel někam k severu,“ odpověděl McCandless. Díval se nyní dalekohledem směrem k vesnici, kde zřejmě probíhal těžký boj. Moc toho neviděl, protože mu výhled clonily roztroušené stromy, ale spousta kouře, který stoupal nad jejich korunami, a téměř neustálé práskání výstřelů vypovídaly víc než výmluvně O tom, co se tam děje. McCandless věděl, že právě tam by měl být, neboť někde poblíž toho boje musí být i Dodd, pokud se ho přímo neúčastní. Těžko se tam ale mohl rozjet, protože mu v cestě stál výběžek maráthské obranné linie, té její části, která nebyla zasažena útokem Skotů a sepoyů. A ta se teď otáčela směrem k jihu. Aby se McCandless k bitvě na severu dostal, musel by se dát širokým obloukem na východ, jenže tohle území zase bylo plné houfu nepřátelské jízdy. „Měl jsem jet se Swintonem,“ postěžoval si Wallacemu.

„S tím se tak jako tak brzy spojíme,“ odpověděl plukovník, i když to neznělo moc přesvědčivě. Oběma bylo jasné, že čtyřiasedmdesátý pluk se dostal příliš daleko na sever a zabředl do osidel maráthské obrany kolem Assaye, a jeho velitel plukovník Wallace, který byl pro dnešní bitvu pověřen velením brigády, si už teď dělal o její osud vážnou starost. „Myslím, že je čas obrátit se na sever,“ řekl a zavelel svým dvěma batalionům sepoyů, aby se otočili doprava. K velení nad zbývajícími dvěma sepoyskými bataliony a osmasedmdesátým plukem neměl pravomoc, neboť tyto jednotky patřily do Harnessovy brigády, ale on sám byl odhodlán táhnout se svými dvěma bataliony na sever k vzdálené vesnici, aby zachránil vlastní pluk.

McCandless sledoval, jak Wallace organizuje přesun. Ještě před pár minutami duněly v této části bitevního pole dělové salvy, práskaly výstřely z mušket a zněl řev bojujících, ale teď tu náhle panovalo podivné ticho. Wellesleyho útok byl až neskutečně úspěšný, nepřítel se přeskupoval a vítězné útočící vojsko se nyní na severním břehu Kaitny nadechovalo a rozhlíželo po dalším cíli. McCandless už začal uvažovat, že by využil Sevajeeho jezdců jako doprovodu, pod jehož ochranou by se dostal k Assaye, ale pak uviděl, že z údolí vyrazil další oddíl maráthské jízdy. Wellesleymu a

jeho pobočníkům se zřejmě podařilo projet bez úhony nebezpečným územím, v němž je mohly ohrozit nepřátelské jízdní hordy, ale tím tam přilákali další a McCandless nechtěl riskovat, proto musel od úmyslu vyrazit na sever ustoupit. Právě v tu chvíli si všiml seržanta Hakeswilla, který se krčil vedle jednoho z mrtvých a držel za uzdu koně bez jezdce. Bylo s ním několik červenokabátníků z jeho třiatřicátého pluku. A zrovna když McCandless Hakeswilla uviděl, zvedl seržant hlavu a vrhl na něj pohled plný nenávisti. Plukovník pobídl koně a dojel k němu. „Co tady děláte, seržante?“ spustil na něj ostře.

„Konám svou službu, pane – tak, jak mně káže povinnost,“ odpověděl Hakeswill. Jako vždy, když ho oslovil důstojník, se vypjal do pozoru, s pravou botou zasunutou za levou a lokty přitaženými dozadu.

„A co je to za službu?“ zeptal se McCandless.

puckaleeové, pane. Velím puckaleeům a kontroluju, jestli ty mizerové vykonávaj řádně, co vykonávat maj, pane. To je celý. A taky to vykonávaj, pane, jak můžete vidět, i když hlavně proto, že na ně dohlížím jako jejich táta.“ Hakeswill uvolnil strnulý postoj, ale jen tak, aby mohl krátkým trhnutím hlavou ukázat k osmasedmdesátému pluku, kde skupina puckaleeu rozdělovala těžké měchy s vodou, které přinesli od řeky.

„Už jste napsal podplukovníku Gorovi, seržante?“

„Jestli jsem napsal podplukovníku Gorovi, pane?“ opakoval Hakeswill a ve tváři mu několikrát za sebou zacukalo. To, že si měl vyžádat nový rozkaz k Sharpovu zatčení, už pustil z hlavy, neboť si dělal naději, že McCandless dnešní den nepřežije, a pak bude moct Sharpa zatknout bez jakýchkoliv potíží. Samozřejmě neměl v úmyslu McCandlesse zabít, už proto ne, že všude v dohledu byla spousta svědků. „Udělal jsem všechno, co bylo mou povinností, pane, jak správnej voják má dělat,“ odpověděl tedy vyhýbavě.

„Budu muset napsat podplukovníku Gorovi sám, protože jsem o tom rozkazu k zatčení ještě přemýšlel,“ řekl McCandless. „Máte ho?“

„Samozřejmě že mám, pane.“

„Tak mi ho ještě jednou ukažte.“

Hakeswill neochotně vytáhl ze sumky ušmudlaný papír a podal ho plukovníkovi. McCandless ho rozložil, rychle přelétl řádky a náhle si jasně uvědomil, co se mu na tom rozkazu pořád nezdálo. „Tady se píše, že kapitán Morris byl napaden pozdě večer pátého srpna," řekl.

„Ano, tak to bylo, pane. A ošklivě napaden, pane."

„Ale v tom případě to nemohl udělat Sharpe, protože večer pátého srpna byl se mnou. Vím to naprosto jistě, protože v ten den jsem si seržanta Sharpa vyzvedl ze Seringapatamské zbrojnice." McCandless pohlédl na Hakeswilla s naprostým znechucením. „Říkáte, že jste byl očitým svědkem toho incidentu?" zeptal se.

Hakeswill dovedl poznat, kdy je poražen. „Byla tma, pane," odpověděl.

„Jste lhář, seržante," řekl McCandless ledově. „Vím, že jste ve svém svědectví lhal, a taky to podplukovníku Gorovi dokážu. Nemáte tady co dělat – budu o tom informovat generála Wellesleyho. Kdyby bylo po mém, dal bych vás potrestat tady na místě, ale nechám na generálovi, aby o tom rozhodl. Dejte mi toho koně."

„Toho koně, pane? Našel jsem ho. Pobíhal bez jezdce, pane."

„Říkám, dejte mi ho!" vyštěkl McCandless. Seržanti neměli právo mít koně bez svolení nadřízeného. Plukovník přistoupil k Hakeswillovi a vytrhl mu uzdu z ruky. „A jestliže máte na starost puckaleey, měl byste si hledět téhle povinnosti, a ne olupovat mrtvé! A pokud jde o ten rozkaz k zatčení…" Plukovník zvedl papír a přímo před očima zděšeného Hakeswilla ho přetrhl napůl. „A teď koukejte zmizet!" dodal, otočil koně a odjel.

Hakeswill se za ním chvíli díval, pak se sehnul, sebral ze země obě poloviny Gorova rozkazu a znovu je pečlivě schoval. „Skot, zatraceněji" zamumlal.

Vojín Lowry rozpačitě přešlápl z nohy na nohu. „Jestli má pravdu, seržante, a Sharpe tam nebyl, tak tady vážně nemáme co pohledávat."

Hakeswill se k němu vztekle otočil. „Od kdy tady poroučíte, vojíne Lowry? Vévoda z Yorku vás jmenoval oficírem, co? Že by vám pověsil na kabát zlatý šňůry, a já o tom nevěděl? Jestli Sharpie něco udělal, nebo neudělal, to není vaše starost, Lowry." Hakeswill

dostal těžkou ránu a věděl to, ale ještě nebyl poražen. Otočil se a nenávistně se díval za McCandlessem. Ten dal volného koně jednomu důstojníkovi, který o svého přišel. McCandless nyní hovořil s plukovníkem Wallacem, a protože se oba se dívali směrem k Hakeswillovi, předpokládal seržant, že mluví o něm. „Půjdem za ním, myslím za tím Skotem, a tohle dostane ten, kdo ho pošle pod drn," řekl, vytáhl z kapsy zlatou minci a ukázal ji svým šesti vojínům.

Ti na ni chvíli beze slova civěli, ale pak se rychle skrčili, protože jim nebezpečně nízko nad hlavami proletěla dělová koule. Hakeswill zaklel a hodil sebou o zem. Zaduněla další dělová rána.

Plukovník Wallace naslouchal rozhořčenému McCandlessovi, ale teď se otočil k východu. Ne všichni maráthští dělostřelci byli zabiti a ti, co přežili, se vrátili k opuštěným dělům, otočili je na západ a začali střílet na pět pluků, které stály a čekaly připraveny k dalšímu boji. Z téhle strany však nikdo útok nepředpokládal, navíc maráthští kavaleristé, kteří se chtěli nějak uplatnit, přitáhli od východu k obnovené baterii ještě ukořistěná britská děla, a pěchota v červených kabátech se znovu ocitla pod palbou. Děla střílela ze vzdálenosti tří set kroků téměř vodorovně, a než se kdo nadál, zely v řadách červenokabátníků mezery a na zemi se opět válela zkrvavená těla.

Neboť maráthské vojsko ještě nebylo poraženo.

William Dodd cítil vítězství. Už teď si vychutnával chvíli, kdy zvedne padlé nepřátelské prapory, a byl si jist, že ho o ni nemůže nic připravit. Stačilo jen vypálit dva kartáčové výstřely, pak dokončit masakr bajonety, a čtyřiasedmdesátý pluk obávaných skotských horalů bude zničen. Tak dokonale zničen, že si v Londýně budou moct ze soupisu útvarů svého vojska vyškrtnou první pluk, úplně celý, a poznamenat k tomu, že padl za oběť vojevůdcovskému nadání Williama Dodda. Úsečně rozkázal svým dělostřelcům, aby nabili kartáčovými náboji, a sledoval, jak je pěchují do hlavní. A pak se ozvala trubka.

Jízdní oddíly britské armády a Východoindické společnosti byly poslány na severní polovinu bitevního pole, aby chránily pěchotu

před maráthským jezdectvem, jehož hordy projížděly za zády útočících pluků a hledaly příležitost, jak je napadnout. A právě teď se britské jezdectvo objevilo jako seslané bohem, aby čtyřiadvacátý pluk zachránilo. Devatenáctý pluk dragounů se vynořil z rokle za zády Skotů a bez váhání se rozjel k útoku na sever. Byli to většinou rekruti z anglických hrabství, mladí muži vyrostlí při tvrdé práci na farmách a vedení k tomu, aby znali koně, a všichni měli nové lehké jezdecké šavle, které, jak jim bylo řečeno, nikdy nezklamou. A nezklamaly ani teď.

Nejdřív udeřili na maráthské jezdce. Těch bylo sice víc, ale Angličané měli větší koně a lepší šavle a sekali do nepřátel jako zběsilí. Byla to brutální řež plná řevu a krve a netrvala dlouho, neboť maráthští jezdci brzy poznali nevýhodu svých malých koní a obrátili se na útěk. To byl povel k tomu, aby Angličané vyrazili do dalšího útoku, tentokrát proti pěchotě.

První batalion, s nímž se střetli, bylo Dupontovo compoo, a protože jeho vojáci, rozvinuti do řady, nebyli připraveni na útok jezdců, šlo spíš o pobíjení než o boj. Všichni angličtí jezdci prošli tvrdým výcvikem boje s šavlí a stačilo jim divoce jezdit mezi rozvrácenými řadami pěchoty a sekat a sekat, až jim od šavlí stříkala krev na všechny strany.

Několik maráthských jízdních oddílů se statečně pokusilo řádění Angličanů zastavit, ale se svými tulwary neměli proti sheffieldské oceli naději. A Skotové z těžce zkoušeného čtyřiasedmdesátého pluku, kteří už byli smířeni se svým osudem a chtěli pouze bojovat do posledního dechu, nyní vstali a křičeli nadšením, když viděli, jak Angličané rozrážejí řady nepřátel a sekají do nich. Za anglickými jezdci se přiřítili indičtí z vojska Východoindické společnosti, mnozí z nich s kopími, roztáhli útok do šířky a pronásledovali prchající maráthské jezdce na sever.

Dodd nepropadl panice. Věděl sice, že tuhle šarvátku prohrál, ale jeho pravé křídlo stále chránila masa bezmocného Dupontova batalionu, a přestože nemohli Angličany zastavit, alespoň je zadrželi a dopřáli Doddovi právě tu trochu času, kterou potřeboval. „Zpátky!“ houkl rozkaz, který ani nebylo nutné tlumočit, a jeho Kobry se daly na ústup ke kaktusové bariéře. Vojáci v bílých kabátech neprchali,

pouze rychlým krokem ustupovali, aniž se jim rozpadla řada, jako by chtěli uvolnit nepřátelským jezdcům prostor před sebou, a když se pak před nimi přehnali, ti, co měli nabité muškety, vystřelili. Koně klopýtali a padali, jezdci se váleli na zemi a Kobry dál ustupovaly.

Stále však zachovávali řadu a Dupontovi pěšáci se v panice snažili protlačit do jejich rot na pravém křídle. Do tohoto zmatku vjel druhý sled dragounů a jejich šavle začaly sekat do vojáků v bílých kabátech. Dodd si uvědomil nebezpečí a okamžitě rozkázal utvořit čtvercovou obrannou formaci. Jeho vojáci poslechli, ale roty na pravém křídle se pod útokem jezdců rozpadly a ti, kteří přežili, se už nestihli zařadit do čtverce, jenž se zformoval tak rychle, že to byl spíš shluk než organizovaný útvar. Někteří z rozpadlých rot se stále pokoušeli dostat ke svým druhům ve čtverci, ale to už mezi ně vjeli angličtí jezdci a Dodd vykřikl rozkaz k palbě. Salva z mušket srážela útočící jízdu i vlastní pěšáky, ale splnila účel a zahnala jezdce na ústup. To umožnilo Doddovi, aby poslal své vojáky za linii kaktusů až k místu, kde předtím čekali na britský útok. Pěchota rádži z Berani, která stála nalevo od Doddova pluku, unikla s menšími ztrátami, ale jen proto, že se ani nepokusila bojovat a úprkem se stáhla k Assaye, kde se ukryla za hliněnými zdmi vesnice. Jakmile dělostřelci baterie u Assaye uviděli, že se blíží nepřátelská jízda, vystřelili proti ní kartáči, přitom však zabili víc vlastních prchajících vojáků než nepřátel. Ale tato krátká kanonáda aspoň dragounům připomněla, že ve vesnici je posádka připravená k obraně a je nebezpečné se k ní přibližovat.

Bouře jízdy se přehnala směrem na sever a nechala za sebou spoušť. Obě čtyřliberní děla, která dal Joubert odtáhnout dopředu, aby rozstřílela zbytky čtyřiasedmdesátého pluku, zůstala opuštěná, jejich obsluhy pobity a v místě, kde se Skotové tak zoufale bránili, zbyla jen prázdná čtvercová ohrada z mrtvých těl koní a mužů. Ti, co obléhání improvizované pevnosti přežili, odtáhli na východ a odnesli s sebou i zraněné, a Doddovi se náhle zdálo, že kolem jeho Kober zavládlo ticho. Nebylo to skutečné ticho, neboť na jižní polovině bojiště začala znovu střílet děla a ani na okamžik neutichal vzdálený dusot koňských kopyt a blízký nářek a sténání raněných, ale přesto se to zdálo jako ticho.

Dodd se rozjel na jih, aby se pokusil vývoj bitvy zvrátit. Dupontovo compoo vedle něho ztratilo útokem britské jízdy jeden pluk, ale zbývající tři zůstaly nedotčené a Holanďan je teď obracel, aby stály čelem k jihu. Dodd viděl, že Pohlmann projíždí podél zadních řad otáčejících se pluků, a předpokládal, že Hannoveřan obrátí k jihu celou svou linii. Britové rozbili její vzdálený konec, ale stále neporazili celou armádu.

Přesto si už Dodd začínal připouštět možnost naprostého neúspěchu. Neklidně si pohrával se sloním jílcem své šavle a uvažoval o tom, co by se mu ještě před necelou hodinou zdálo absurdní: o porážce. Čert aby vzal toho Wellesleyho, říkal si v duchu. Ale teď nebyl čas na hněv, teď bylo třeba vzít rozum do hrsti. Dodd si uvědomil, že si v žádném případě nemůže dovolit padnout do zajetí, a zemřít za Sindhiju taky nemínil. Musel si proto zajistit ústupovou cestu. Rozhodl se, že bude bojovat až do konce a potom uprchne. „Kapitáne Jouberte!“

Trpělivý Joubert pobídl koně a zastavil po jeho boku. „Prosím, monsieur.“

Dodd ho nechal čekat a pozoroval, jak se Pohlmann přibližuje. Teď už bylo zřejmé, že Hannoveřan chce vytvořit novou bojovou linii, jež by ležela západně od Assaye a za sebou by měla řeku Juah. Pluky napravo od Dodda se nyní stahovaly a braly s sebou i děla. Celá obranná linie se tedy přemísťovala a Dodd uvažoval, zda by se jeho Kobry neměly přesunout od východního konce hradby vesnických zdí k západnímu. Ale na tom vlastně nezáleželo. Pro něj bylo důležité, že nejlepší brod přes Juah se nacházel hned za vesnicí, takže k němu bude mít v každém případě blízko. „Vezměte dvě roty, Jouberte, vstupte s nimi do vesnice a střežte přístup k brodu.“

Joubert nechápavě svraštil čelo. „Ale rádžovy oddíly jistě jsou…“

„Rádžovy oddíly nejsou k ničemu,“ přerušil ho ostře Dodd. „Nedá se vyloučit, že ten brod použijeme. Proto ho musíme zajistit. A zajistíte ho vy,“ ukázal na kapitána prstem, jako by ho jím chtěl probodnout. „Vaše žena je ve vesnici?“

„ Oui, monsieur.“

„Tak teď máte příležitost, abyste se před ní ukázal, monser. Běžte a chraňte ji, ale hlavně nedopusťte, aby brod ucpali prchající.“

Joubert nebyl nešťastný z toho, že ho Dodd posílá dál od bojů, ale na druhou stranu se mu nelíbilo kapitánovo zjevné poraženectví. Ale tak jako tak vzal dvě roty, vpochodoval s nimi do vesnice a obsadil přístup k brodu, aby v případě, že bude vše ztraceno, měl pluk Williama Dodda ústupovou cestu.

Už předtím odjel generál Wellesley na sever, aby zjistil situaci v okolí Assaye, kde se rozpoutaly prudké boje. Doprovázelo ho půl tuctu pobočníků a také Sharpe na grošované klisně, posledním z generálových koní. Byla to divoká jízda, neboť prostorem východně od britské pěchoty křižovaly nepřátelské jízdní hordy, ale generál věřil, že s jejich anglickými a irskými koni by v případě nebezpečí maráthským jezdcům snadno unikli. Wellesley dojel se svou skupinou na dohled k obleženému čtyřiasedmdesátému pluku, když uviděli, že na obléhatele zaútočili dragouni. „Výborně, Maxwelle!“ zvolal generál, třebaže ho velitel kavaleristů nemohl slyšet. Pak zastavil a s napětím sledoval boj.

Viděl, že se maráthští jezdci, kteří čekali, až bude obranné seskupení čtyřiasedmdesátého rozbito, obrátili a prchali na sever a že britští dragouni vrazili jako smršť do řad nepřátelské pěchoty, spoustu jich pobili a zbytek zahnali na útěk. Jenže jezdci v modrých kabátech se pustili do pronásledování prchajících a organizovanost útoku byla ta tam. Zdivočelí dragouni hulákali, sekali do pěšáků a honili je jako při štvanici na lišku. Také maráthští jezdci prchali, dokonce se nezastavili před řekou a přebrodili Juah na severní břeh, a britští a indičtí jezdci je pronásledovali i tam, takže nakonec zmizeli Wellesleymu z dohledu kdesi na severu. Čyřiasedmdesátý pluk, jenž se tak hrdinně bránil v obležení, nyní pochodoval na jihovýchod, aby se dostal z dostřelu baterií u Assaye, a Wellesley, kterého ještě před pár minutami svírala obava z katastrofy, si zhluboka vydechl úlevou. „Říkal jsem jim, aby se od té vesnice drželi dál,“ poznamenal k pobočníkům. Než mu ale mohl někdo z nich odpovědět, ozvalo se z jihu dunění kanonády. „Co je, k čertu, zase tohle?“ Wellesley se ohlédl, aby zjistil, co nová střelba z děl znamená.

Zatímco zbytky pěchoty poražené maráthské linie se stahovaly a odvážely s sebou i děla, baterie, která stála na pravém křídle před ní a přes niž se převalila vlna útočících červenokabátníků, náhle znovu spustila palbu. A střílela opačným směrem, na britské bataliony, které přes ni přešly a jejich obsluhy pobily. To znamenalo, že se k dělům dostali jiní maráthští dělostřelci a otočili je, a Wellesley viděl, že je chrání silný oddíl maráthské jízdy. „Barclayi.“ zvolal.

„Ano, pane,“ ozval se pobočník a přijel k němu.

„Dokážete dojet k plukovníku Harnessovi?“

Pobočník se zadíval směrem k jižní části bitevního pole. Ještě před chvílí se to tam jen rojilo maráthskými jezdci, ale ti se teď stáhli za otočená děla a před touto baterií se otevřel volný prostor, velmi úzký prostor, ale jediný, jímž v tuto chvíli nekřižovala nepřátelská jízda. Jestliže se tedy měl Barclay dostat k plukovníku Harnessovi, musel se pokusit projet tudy, před hlavněmi děl, a spoléhat se na to, že když bude mít obrovské štěstí, neroztrhá ho dobře mířená kartáčová střela. Slušná naděje vyhrát sázku o největší počet děr v kabátě, pomyslel si Barclay a zhluboka se nadechl. „Ano, pane,“ odpověděl pevně.

„Vyřiďte plukovníku Harnessovi můj uctivý pozdrav a požádejte ho, aby obrátil své Skoty a znovu se zmocnil děl, která tam teď střílí. Zbytek brigády může zůstat, kde je, a držet v šachu jejich jízdu.“ Generál měl na mysli velké množství maráthských jezdců, kteří se pohybovali v západní části bojiště a představovali pro Brity stálou hrozbu, i když se zatím nikdo z nich do boje nezapojil. „A taky požádejte plukovníka Wallace,“ pokračoval generál, „aby přesunul své bataliony sepoyů na sever. Ale ať zatím neútočí a počká, dokud se k němu nedostanu. Jeďte!“ mávl rukou a otočil se v sedle. „Campbelle?“

„Ano, pane.“

„Kdo je to?“ zeptal se generál a ukázal na východ, kde zůstal jeden oddíl jezdectva, který se nezúčastnil útoku na záchranu čtyřiasedmdesátého pluku, a byl připraven zasáhnout v případě, že by se dragouni dostali do úzkých.

Campbell se zahleděl dalekohledem na vzdálenou jednotku. „Sedmá domorodá kavalerie, pane,“ odpověděl po chvíli.

„Přiveďte je. Rychle!“ Campbell odjel a generál vytáhl šavli. „A teď, pánové,“ obrátil se ke zbývajícím pobočníkům, „myslím, že nadešel čas, abychom ukázali, že si zasloužíme svůj plat. Harness může zahnat ty darebáky od nejjižnějších děl, ale my se musíme postarat o ta bližší.“ V první chvíli si Sharpe myslel, že Wellesley má v úmyslu zaútočit na baterii s hrstkou mužů, kteří s ním zůstali, ale pak si uvědomil, že generál čeká, až Campbell přivede oddíl jezdců, pro nějž ho poslal. Wellesley zprvu uvažoval, že povolá zbytek čtyřiasedmdesátého pluku, který ustupoval přes strž, ale pak si uvědomil, že tihle muži se ještě nevzpamatovali z pekla, jemuž byli vystaveni. Navíc se nyní starali o zraněné a jejich velitel měl spoustu práce, aby utvořil z deseti původních rot šest. Takže baterii děl bude muset dobýt sedmá domorodá kavalerie. Campbell už s nimi přijížděl a rychle zavedl brunátného majora s ježatým knírem, který jim velel, k Wellesleymu. „Potřebuji se dostat k naší pěchotě, majore, a vy mě tam doprovodíte,“ řekl mu generál. ‚A nejrychlejší cesta vede přes tamhleta děla.“

Major chvíli hleděl na palebnou linii maráthských děl s množstvím jezdců kolem a tvářil se, jako by uvažoval, jestli to generál myslí vážně. ‚Ano, pane,“ přikývl potom nervózně.

„Takže utvořte dvě řady,“ rozkázal Wellesley stroze. „Vy budete velet první a zaženete jezdce. Já povedu druhou a pobijeme obsluhy děl.“

„Vy budete zabíjet dělostřelce?“ zeptal se užasle major, ale pak si uvědomil, že by si to generál mohl vyložit jako urážku. „Ano, pane, samozřejmě,“ vyhrkl rychle a znovu se zadíval na řadu děl. Bude na ně útočit z boku, takže aspoň nepůjdou přímo proti namířeným hlavním, uvažoval. Větší nebezpečí však viděl v maráthských jezdcích za děly, kterých bylo mnohem víc, než kolik mužů měl on. Náhle si uvědomil, že na něj Wellesley netrpělivě hledí, otočil koně a rozjel se ke své jednotce. „Utvořit dvě řady! Seřadit napravo!“ zavelel sto osmdesáti jezdcům a Sharpe viděl, jak se na sebe vojáci zubí, když tasili šavle a rovnali se do dvou řad.

„Už jste někdy byl v útoku jízdy, seržante?“ zeptal se Campbell Sharpa.

„Ne, pane. Ještě jsem k tomu neměl příležitost.“

„Ani já ne. Ale může to být zajímavé," řekl Campbell, vytáhl z pochvy skotskou šavli s košem na jílci a máchl jí vzduchem, i když tak neopatrně, že málem usekl svému koni ucho. „Vyzkoušejte si taky svou šavli, seržante, třeba do toho dostanete větší chuť."

‚Ano, pane," řekl Sharpe. Cítil se hloupě. Představoval si, že bude ve své první bitvě v pěchotní řadě, že bude střílet a nabíjet, jak ho vycvičili, ale teď se zdálo, že půjde do boje jako kavalerista. Vytáhl těžkou Fletcherovu šavli, ale připadala mu v ruce jako něco absurdního, co k němu nepatří. Jenže celá tahle bitva mu připadala absurdní. Během několika chvil se vřava boje se všemi hrůzami měnila v náhlý klid, a pak znovu hrůza a boj. Ten se přeléval z jedné části bojiště na druhou, a stále nikdo nevítězil a nikdo nebyl definitivně poražen.

„Naším úkolem bude pobít dělostřelce, aby nás už neohrožovali," vysvětloval mu Campbell. „Naši jezdci se postarají o jejich jezdce a my jen pobijeme, co na nás zbude. Jednoduchá věc."

Jednoduchá? Sharpe viděl, jaká spousta maráthských jezdců stojí za baterií těžkých děl, a Campbellovi to připadá jako jednoduchá věc? Pak si uvědomil, že mladý skotský důstojník se ho snaží uklidnit a dodat mu sebedůvěru, a byl mu vděčný. Campbell teď sledoval Barclayovu jízdu přes nepřátelskou kanonádu. Zdálo se, že kapitán nemůže vyváznout živý, neboť jel tak blízko maráthských děl, že v jednom okamžiku zmizel v oblaku kouře, který vyfoukl z hlavně po výstřelu. Po pár vteřinách se však opět objevil doslova přilepený k šíji koně, a pak Campbell vykřikl radostí, když uviděl, že Barclay projel nejtěžším úsekem a cválá k Harnessově brigádě.

„Vodu, seržante, buďte tak hodný," požádal Wellesley a Sharpe odepínal láhev od pasu, aniž odtrhl oči od Barclayovy fantastické jízdy. Podal láhev generálovi, pak otevřel svou láhev a také se napil. Po tváři mu lil pot a zmáčel mu límec košile. Wellesley vypil půl láhve, vrátil ji Sharpovi, potom pobídl koně a rozjel se do mezery na pravé straně druhé řady jezdců. Tam tasil šavli. Také ostatní pobočníci si našli místo v řadě, zatímco Sharpe, který chvíli hledal místo pro sebe, zůstal nakonec pár krok za generálem. „Vpřed!" zvolal Wellesley na majora.

„První řada podle středu chůzí… vpřed!" zavelel major.

Sharpe čekal, že obě řady vyrazí cvalem, ale místo toho první řada vykročila chůzí a druhá zůstala dokonce stát. Chápal, že je dobré, aby mezi oběma řadami byl odstup, protože kdyby druhá řada jela příliš těsně za první, mohla by se zaplést do řeže, v níž se ocitne první řada, navíc při odstupu mezi oběma řadami má ta druhá čas objet případné překážky. Ale že jde jezdectvo do boje chůzí jako na promenádě, se mu zdálo zcela nesmyslné. Olízl si rty, otřel si zpocenou dlaň o kalhoty a znovu sevřel jílec šavle.

„Vpřed, pánové!“ zvolal Wellesley a druhá řada se pohnula vpřed stejným klidným krokem jako první. Podhradní řetízky chrastily a prázdné pochvy pleskaly koním o boky. Po několika vteřinách zvolal major v čele další povel a první řada se dala do klusu. Od kopyt se zvedal prach. Černé klobouky jezdců byly opatřeny vysokým šarlatovým chocholem, který se při klusu pěkně natřásal, a zakřivené šavle se v slunci blýskaly. Wellesley něco řekl Blackistonovi po svém boku a Sharpe viděl, že se major zasmál. Pak zvedl trubač vedle majora trubku, zatroubil signál a obě řady přešly v cval. Sharpe se snažil držet krok, ale byl špatný jezdec a jeho klisna měla neustále sklon uhýbat a pohazovala hlavou. „Běž rovně, potvoro!“ zavrčel na ni Sharpe. Maráthští už útok zpozorovali a obsluha nejsevernějšího děla se rychle snažila otočit těžký kus proti blížící se hrozbě. Také jezdci vyrazili proti nepříteli.

„Vpřed!“ zvolal major a trubač zatroubil signál k útoku. Sharpe uviděl, že jezdci v první řadě sklonili šavle, aby mířily dopředu jako kopí. Tohle už nevypadá jako na přehlídce, blesklo mu hlavou. Koně se hnali cvalem, zem duněla pod jejich kopyty a jezdci řvali, neboť v příštích vteřinách je čekal boj na život a na smrt.

První řada se srazila s protijedoucí maráthskou jízdou. Sharpe čekal, že teď dojde k boji, jezdci se budou otáčet a sekat do sebe, ale majorovi muži se skoro nezastavili, pouze blýskly šavle, několik jezdců a koní padlo, ale to už byla útočící jízda za nepřítelem a řítila se k prvnímu dělu. Druhá řada uhnula stranou, aby unikla mele padlých koní, a pak už se i ona ocitla mezi nepřáteli a blížila se k první řadě, kterou konečně zpomalil protivníkův odpor.

„Dál! Jeďte dál!“ křičel Wellesley na jezdce v čele. „Pokračujte! Doveďte mě k pěchotě!“

Jízda útočila tak, aby její pravé křídlo projelo mezi děly, zatímco zbytek mířil proti jezdcům východně od linie děl. Východní křídlo útoku se probíjelo vpřed rychle, zatímco ti na pravé straně museli kličkovat mezi děly a jejich kolesnami. Indičtí jezdci sekali do goanských dělostřelců, kteří v zoufalství zalézali pod lafety a schovávali se, kde se dalo, aby unikli smrtícím čepelím šavlí. Jeden z nich však vyskočil, máchl nabijákem a podařilo se mu srazit jezdce z koně. Bouchaly rány z mušket, koně padali a váleli se na zemi v chumlu bijících kopyt. Sharpa jen o vlásek minul vystřelený šíp. Šavle se míhaly, třeskaly o sebe a sekaly do těl. Jeden jezdec se v třmenech vztyčil, aby se mohl lépe rozmáchnout, s řevem rozpoltil svému soku hlavu, pak obrátil koně a rozhlížel se, koho zabít dál. Sharpe se zoufale chytil sedla, aby se v něm udržel, když jeho klisna uskočila před padlým koněm, ale to už se i on ocitl mezi děly. Přes baterii se přehnaly dvě řady jezdců, přesto za nimi zůstalo dost dělostřelců naživu a Sharpe proti jednomu vyrazil s napřaženou šavlí. V posledním okamžiku ho však opět vychýlil z rovnováhy nečekaný pohyb koně, takže jeho rána dělostřelce minula. Kolem něj panoval krvavý chaos. Jízda si prosekávala cestu vpřed, někteří z maráthských jezdců objížděli křídlo první řady a útočili na druhou. Obsluhy děl měly muškety a kopí, a když Sharpe pobídl koně, aby se udržel za Wellesleym, uviděl, že se jich několik vyřítilo zpoza osmnáctiliberního děla a vrhli se na generála. Pokusil se ho varovat, ale jeho výkřik zněl spíš jako volání o pomoc.

Wellesley se náhle ocitl osamocený. Major Blackiston uhnul doleva, aby srazil vysokého Araba, který se oháněl těžkou šavlí, a Campbell se pustil do pronásledování prchajícího jezdce. Indičtí jezdci byli všichni před generálem a sekali na cestě vpřed do dělostřelců a Sharpe zůstal asi o deset kroků zpět. Na generála zaútočilo šest mužů a jeden z nich vyrazil proti jeho koni dlouhým kopím. Generál se snažil Dioméda strhnout stranou, ale mohutný kůň už nestačil reagovat a doslova na namířené kopí najel.

Muž s kopím uskočil stranou, těžké tělo koně mu však vyrvalo kopí z rukou. Sharpe uviděl, že šedý hřebec padl, ale nepřevalil se, pouze se setrvačností valil dopředu, takže generál nevyletěl ze sedla, jenom byl vržen na Diomédovu šíji. Než si Sharpe stačil uvědomit,

co se stalo, zahlédl ty další ze skupiny útočníků a bylo mu jasné, že se v příštích chvílích na generála vrhnou, aby ho zabili. Náhle byla všechna hrůza toho dne pryč a Sharpe věděl, co musí udělat. A věděl to tak jasně, jako by celý život strávil čekáním na tuto chvíli.

Kopl svou grošovanou klisnu do slabin a vyrazil přímo proti těm šesti. Nemohl se dostat ke generálovi, protože Wellesley zůstal v sedle zraněného Dioméda, který stále klouzal dopředu s kopím zabodnutým v hrudi, a útočníci před ním museli uskočit, tři na jednu stranu a tři na druhou. Jeden stačil vystřelit na generála z muškety, ale minul ho, to už se však Diomédes zastavil a všech šest se vrhlo k němu. V tu chvíli na ně udeřil Sharpe. Vjel do těch tří vpravo koněm, srazil je k zemi, a jak klisna po nárazu zpomalila, vytáhl pravou nohu z třmenu, přehodil ji přes hřbet a seskočil vedle generála, který zůstal ležet bez hnutí. Sharpe se po dopadu na zem zapotácel a upadl, ale okamžitě vyskočil, připravený máchnout šavlí proti těm třem. Naštěstí je odhodil jeho kůň stranou a ještě se váleli na zemi, a tak se obrátil proti muži s mušketou, který se hnal ke generálovi s napřaženým bajonetem. Sharpe proti němu skočil jako zuřící tygr, zařval, máchl šavlí a ucítil, že se čepel zasekla hluboko do mužova břicha. Jak byl v pohybu, nalehl na jílec a srazil muže na Diomédovu zakrvácenou hruď.

Šavle zůstala vězet v těle. Těžce zraněný dělostřelec pustil mušketu a zmítal sebou, ale to už jeden z jeho druhů přelézal ležícího Dioméda s tulwarem v ruce. Sharpe se pokusil šavli vytrhnout, nepodařilo se mu to však, a musel na muže dupnout a opřít se o něj, aby zbraň vyrval. Nestačil proto dost rychle uskočit před mužem s tulwarem, jemuž se podařilo zasáhnout ho do ramene, ale to už měl volnou šavli a divočeji máchl po útočníkovi. Muž se pokusil uhnout, zakopl o Diomédovy nohy a padl na záda. Sharpe se prudce otočil a znovu máchl šavlí, neboť se bál, že ho někdo z těch dalších napadne z pravé strany, nikdo tam však nebyl. Generál se pohnul a něco zamumlal, zřejmě byl po pádu těžce otřesen a neuvědomoval si, co se děje. Sharpe věděl, že musí najít nějaký úkryt, nebo oba zemřou.

Nablízku neviděl nic jiného než těžké, barevně pomalované osmnáctiliberní dělo, a protože si nemohl dovolit váhat, sklonil se, chytil Wellesleyho za límec a bez jakýchkoliv ohledů ho táhl k dělu.

Generál se už probral, ale stále zůstával dezorientovaný a nebyl schopen mu pomoct, navíc Sharpe koutkem oka zahlédl, že už po něm zase jdou dva dělostřelci. „Bastardi!“ zařval divoce, pustil generála a vrhl se proti nim. Nedbal na Fletcherovu radu, že musí mít ruku s šavlí nataženou, tady nešlo o žádný stylový boj, ale o život, a proto se vrhl na ty, co ho ohrožovali, s vražednou zběsilostí. Jeho šavle byla neohrabaná, ovšem také těžká a ostrá a on měl dost síly, aby jí dokázal vést tvrdou ránu. Tou první téměř usekl bližšímu útočníkovi hlavu a dalším švihem obnažil druhému paži až na kost. Pak se obrátil k Wellesleymu, který se stále ještě nevzpamatoval z otřesu po pádu, a uviděl, že na generála najíždí arabský jezdec s kopím. Sharpe znovu zařval, třemi skoky se ocitl před koněm a udeřil zvíře těžkou čepelí do hlavy. Kůň prudce uhnul stranou, a jak jezdec instinktivně reagoval, aby nespadl, vyletěla mu ruku s kopím nahoru a švihla vzduchem naprázdno. Sharpe se vrátil k Wellesleymu, znovu ho chytil za kabát a teď už se mu podařilo odtáhnout generála pod hlaveň děla a opřít ho o jedno z obrovských kol. „Zůstaňte tady!“ vyštěkl na něj a vstal. Uviděl, že kůň, kterého udeřil do hlavy, mezitím shodil jezdce s kopím na zem, ale ten už stačil vstát a připojit se k dotírajícím dělostřelcům. Sharpe vyběhl proti nim. Arab znovu útočil kopím, Sharpe smetl jeho zbraň šavlí, a protože se přitom dostal až těsně k útočníkovi, vrazil mu těžký jílec do tváře, kopl ho mezi nohy, a když ho od sebe odhodil, otočil se doleva, téměř naslepo se ohnal šavlí a švihl jí jen pár centimetrů od očí jednoho z dělostřelců.

Útočníci couvli. Sharpe zůstal stát a ztěžka oddychoval. Generál se konečně natolik vzpamatoval, že se zvedl na nohy, stále se však musel opírat o kolo. „Co se děje, Sharpe?“ zeptal se zmateně.

„Zůstaňte, kde jste, pane,“ křikl na něj Sharpe, aniž se otočil. Měl před sebou čtyři muže, čtyři nepřátele s vyceněnými zuby a ostrými zbraněmi. Viděl, že jejich pohledy těkají mezi ním a Wellesleym. Nevěděli, že muž u dělaje britský generál, ale bylo jim jasné, že je to vysoký důstojník, protože měl červený kabát zdobený prýmky a šňůrami, a tak ho chtěli za každou cenu zajmout. V cestě jim však stál Sharpe, toho potřebovali odstranit. Dva muži se přiblížili k dělu z druhé straně, to už Wellesley byl schopen odvrátit

kopí šavlí, a když viděl Sharpa, odstoupil od děla a postavil se vedle něho. To okamžitě vyvolalo nový útok dělostřelců, kteří viděli příležitost zmocnit se ho. „Zpátky!“ houkl Sharpe bez respektu na generála a znovu se vrhl proti přesile.

Chytil levou rukou napřažené kopí jednoho z dělostřelců, trhl jím k sobě, a když dostal muže blíž, bodl ho hrotem šavle do hrdla. Vzápětí švihl šavlí doprava a ucítil, že čepel zasáhla hlavu. Neměl čas zkoumat, jestli muže zabil, protože měl proti sobě další protivníky. Uskočil doleva a bodl třetího. Rameno měl zkrvavené, ale žádnou bolest necítil. Necítil nic, ani strach, spíš euforii. Řval při boji jako šílený a v tu chvíli se mu zdálo, že nemůže prohrát. Připadalo mu, že útoky jeho protivníků jsou zoufale pomalé, zatímco každý jeho pohyb jako by nějaká zázračná moc zrychlovala. Byl mnohem vyšší než kterýkoliv z těch, jimž čelil, a mnohem silnější, a náhle si uvědomil, že má dokonce z boje radost. Že ho ovládlo něco jako šílenství boje, které zcela potlačuje strach a bolest a žene člověka téměř k extázi. Křičel na své protivníky a vyzýval je, aby na něj útočili, aby přišli blíž a nechali se jím zabít.

Náhle uskočil doprava a švihl šavlí tak překvapivě, že rozsekl jednomu z nepřátel tvář. Znovu se mu však snažil pomoct Wellesley, což vyvolalo nový útok dělostřelců, a Sharpe se bránil a přitom opět zatlačil generála pod dělo. „Řekl jsem, abyste tam zůstal – tam dole, pod hlavní!“ zasyčel a už se opět obrátil k dorážejícím protivníkům. „Tak pojďte, bastardi! Jen pojďte, těším se na vás.“

Odvážili se toho dva z nich. Sharpe sevřel šavli oběma rukama, pokročil jednou nohou vpřed, rozmáchl se a pak sekl s takovou silou, že rozpoltil tomu nejbližšímu lebku. Muž padl jako podťatý a Sharpe do něj musel kopnout a opřít se o něj nohou, aby šavli vytrhl. Opět se na chvíli zastavil a měřil si zbývajícího soka. Ten ustupoval a zvedl ruce, jako by chtěl naznačit, že se vzdává dalšího boje, Sharpe máchl šavlí a prosekl mu hrdlo a pak, když muž, zalitý krví, po několika potácivých krocích padl, přistoupil k němu a plivl na něj a plivl také směrem ke zbývajícím nepřátelům, kteří ho sledovali. „Tak pojďte další, vy žlutý bastardi!“ zvolal na ně. „Jen pojďte!“

Konečně se vracelo několik jezdců, aby mu pomohli, a zároveň se blížili další maráthští dělostřelci. Dva se pokoušeli dostat k

Wellesleymu přes hlaveň děla a generál bodl jednoho do tváře a druhého sekl po ruce, kterou se po něm natahoval. Sharpe dál chrlil na nepřátele nadávky a vyzýval je k boji, a i když mu zřejmě nerozuměli, našel se mezi nimi další odvážlivec a vyrazil proti němu bajonetem. Sharpe zařval, ne vztekle, spíš jako by měl radost, že boj ještě nekončí, kryl mužův výpad a vzápětí ho poslal se zkrvavenou tváří k zemi. Ale to už musel čelit novému útoku, tentokrát zprava. Nevěděl, kolik jich ještě je, a v tu chvíli mu to bylo jedno. Přišel sem, aby bojoval, a Bůh mu dopřál skvělý boj a musel nad ním držet ochrannou ruku. Další protivník kryl Sharpův švih šavlí, pak zaútočil sám, Sharpe před jeho bodákem uskočil, a když se muž zapotácel dopředu, vrazil mu kovový jílec šavle mezi oči. Muž vykřikl bolestí a na chvíli oslepený se pověsil na Sharpa. Ten se ho snažil od sebe dostat tím, že ho znovu udeřil jílcem do očí. Naštěstí ostatní už v tu chvíli prchali před blížícími se jezdci, kteří přijížděli na pomoc Wellesleymu.

Přesto jeden z maráthských vojáků zůstal. Byl to důstojník, který sledoval boj zpovzdálí, a teď, když viděl, že Sharpovi brání v pohybu zpola oslepený dělostřelec, k němu zezadu přiskočil a zasadil mu tulwarem ránu do krku.

Byl to dobře mířený úder, který zasáhl Sharpa přesně do týlu a jistě by ho zabil, nebýt koženého váčku s rubíny mrtvého sultána Típúa, kolem něhož měl Sharpe stočené vlasy. Velký rubín smrtící ostří tulwaru zastavil a zachránil Sharpovi život. Přesto ho rána srazila dopředu. Udržel se však na nohou, a když ze sebe konečně strhl svého předchozího soka, mohl se otočit k novému útočníkovi. Důstojník se už rozmáchl k další ráně, ale Sharpe ji kryl a byl to spíš protiúder vedený hněvem nad protivníkovou zákeřností než obranný zásah a sheffieldská ocel lehkou čepel důstojníkova tulwaru přerazila a další ránou Sharpe muže probodl. „Bastarde zatraceněji“ ulevil si, když vytahoval šavli z těla. Okamžitě se otočil, aby se bránil dalšímu zákeřnému útočníkovi, i když to nebylo třeba, protože se blížil kapitán Campbell s tuctem jezdců.

Teprve teď si Sharpe uvědomil, čemu musel v předchozích chvílích čelit, a nemohl uvěřit, že to vše přežil. Na druhou stranu pocítil zvláštní lítost, že už je boj u konce. Chtělo se mu pokračovat,

dál se bít a zabíjet. Stále v něm divoce kypěla krev a hněv v něm nevychládal, a protože kolem už nebyli žádní nepřátelé, obrátil se k důstojníkovi na zemi a znovu ho probodl. „Bastarde!“ ulevil si ještě jednou a dupl na ležící mrtvolu, aby z ní mohl vytrhnout šavli. Náhle se začal chvět. Otočil se, a když viděl, jak užasle na něj Wellesley hledí, zmocnil se ho pocit, že udělal něco špatného. A pak si vzpomněl co. „Odpusťte, pane,“ řekl.

„Co vám mám odpustit?“ Generál na něj zíral ještě užasleji. Byl bledý a stěží ze sebe těch pár slov vypravil.

„Že jsem s váma tak zacházel…, že jsem vás strčil tam dolů,“ ukázal Sharpe pod dělo. „Odpusťte, pane, nechtěl jsem…“

„Myslím, že jste zatraceně dobře věděl, co v tu chvíli chcete,“ řekl Wellesley a Sharpe viděl, že generál, vždy tak klidný, se také chvěje.

Sharpe cítil, že by měl říct ještě něco, ale nic ho nenapadalo. „Přišel jste o posledního koně,“ vyhrkl nakonec. „Promiňte mně to.“

Wellesley na něho jen hleděl. V životě neviděl někoho bojovat tak jako před několika okamžiky seržanta Sharpa, i když, po pravdě řečeno, si moc z toho, co se kolem něj v posledních minutách dělo, nevybavoval. Vzpomínal si, že náhle Diomédes padal a on se snažil vytáhnout nohu z třmenu, pak dopadl na zem a něco, zřejmě kopyto koně, ho udeřilo do hlavy. Potom nad sebou uviděl proti obloze bajonet a blesklo mu hlavou, že bude v příští chvíli zabit, ale pak se všechno začalo točit a rozplývat v mlze, z níž vystupovaly jen krátké útržky. Slyšel Sharpův hlas, jak chrlí strašlivé nadávky a kletby, potom jím Sharpe smýkl k dělu a vtlačil ho pod hlaveň. Teprve teď si uvědomil, jak skvělé to bylo rozhodnutí – seržant ho potřeboval schovat, aby se mohl zcela věnovat boji s dotírajícími maráthskými vojáky.

A znovu užasl, když se podíval kolem a viděl, kolik jich dokázal Sharpe pobít. Sledoval ho přitom, a třebaže všechno vnímal mlhavě, přesto si vybavoval neuvěřitelnou zuřivost, s níž se Sharpe bil s přesilou. Věděl, že mu seržant zachránil život a měl by mu za to poděkovat, ale z nějakého důvodu nemohl najít slova, jimiž by mu svůj vděk vyjádřil, a tak na něj jen hleděl. Seržant se tvářil rozpačitě, i když s obličejem zacákaným krví vypadal jako sám ďábel z pekla.

Nakonec byli oba rádi, že k nim přijel jeden z jezdců s Sharpovou klisnou, která všechno přečkala bez zranění, a podával generálovi uzdu. Wellesley se konečně odlepil od vysokého kola kanónu a stále ještě trochu nejistě překročil několik mrtvých těl. Náhle se zarazil, sehnul se a něco sebral ze země. „To je vaše, seržante," řekl a podával mu velký rubín. „Viděl jsem, že vám to spadlo."

„Díky, pane, díky," řekl Sharpe a drahokam si vzal.

Generál svraštil čelo. V prvním okamžiku ho napadlo, že ten kámen vypadá jako rubín, ale když ho Sharpe sevřel v dlani, usoudil, že to musí být pouhý kámen nasáklý krví. Pak ale znovu znejistěl. Opravdu to nebyl rubín? „Nestalo se vám nic, pane?" zeptal se ho úzkostně major Blackiston.

„Ne. Jsem v pořádku, Blackistone," odpověděl generál. Zatřepal hlavou, aby se zbavil posledních zbytků otupělosti, a přistoupil ke Campbellovi, který sesedl a skláněl se nad Diomédem. Kůň ležel na zemi, chvěl se a slabě chrčel. „Myslíte, že se dá zachránit?" zeptal se Wellesley.

„Pochybuji, pane," odpověděl kapitán. „Hrot kopí mu zřejmě pronikl až do plic. Chudák…"

„Nechte ho odtáhnout, ale opatrně. Možná to přežije." Wellesley se rozhlédl po bojišti. Uviděl, že oddíl sedmé domorodé kavalerie už pobil všechny dělostřelce a zahnal zbývající maráthské jezdce, zatímco na jihu Harnessův osmasedmdesátý pluk skotských horalů musel znovu projít palbou děl, aby obsadil baterii, kterou už jednou dobyl. Harnessův pobočník nyní cválal přes mrtvá těla rozsetá kolem děl. „Máme dost hřebů a palic, pane. Jestli chcete, můžeme ta děla zatlouct a zneškodnit je," hlásil generálovi.

„Ne, ne," zavrtěl hlavou Wellesley. „Už je k nim nepustíme a děla se nám budou hodit." Pak si uvědomil, že stále drží šavli a zasunul ji do pochvy. „Bylo by škoda zatloukat dobrá děla," dodal. Trvá dlouhé hodiny, než se znovu vyvrtá zátravka zatlučená hřebem, a jestliže se podařilo nepřátelské dělostřelce zlikvidovat, nehrozilo od jejich děl žádné nebezpečí. Generál se obrátil k indickému jezdci, který stál vedle Campbella a díval se na Dioméda. „Dokázal byste ho zachránit?" zeptal se ho úzkostně.

Ind opatrně zatahal za kopí, ale nepohnulo se ani o píď. „Silněji, zaberte za to silněji," radil mu Campbell a sám se chopil zakrvácené násady.

Teď už zatáhli za násadu oba a ležící kůň sebou škubl a zaržál bolestí. „Opatrně!" vyštěkl Wellesley.

„Chcete v něm to kopí nechat, nebo ho vytáhnout, pane?" zeptal se Campbell.

„Chci, abyste se ho pokusili zachránit," řekl generál. Campbell pokrčil rameny, znovu sevřel oběma rukama násadu, opřel se nohou o Diomédovu zkrvavenou hruď a tentokrát prudce trhl. Kůň opět zařičel, kopí vyjelo ven a z rány se vyvalila krev.

„Nic víc dělat nemůžeme, pane," řekl Campbell.

„Postarejte se o něj," přikázal Wellesley Indovi a zamračil se, když viděl, že jeho poslední kůň, grošovaná klisna, má pořád Fletcherovo sedlo, a nikoho nenapadlo předělat na něj sedlo z Dioméda. To byla práce pro sluhu. Wellesley pohlédl na Sharpa a chtěl mu to vytknout, ale pak si vzpomněl, že mu pořád ještě nepoděkoval. Ale ani teď ho nenapadlo nic vhodného, a tak místo toho požádal Campbella, aby sedlo vyměnil, a když s tím byl kapitán hotov, nasedl na klisnu. Krátce nato se vrátil kapitán Barclay z krkolomné jízdy napříč bitevním polem a zastavil po generálově boku. „Wallaceho brigáda je připravená zaútočit, pane," hlásil.

„Potřebujeme dostat do řady Harnessovy Skoty," řekl Wellesley. „Něco nového od Maxwella?"

„Zatím nic, pane," odpověděl Barclay. Plukovník Maxwell vedl jízdu, která pronásledovala nepřátelskou kavalerii přes řeku Juah.

„Majore!" zavolal Wellesley na velitele sedmé kavalerie. „Pobijte všechny dělostřelce z téhle baterie, jestli ještě někdo zbyl. Postarejte se, aby nezůstal ani jediný, a pak děla hlídejte, aby je už nemohli proti nám použít. Pánové," obrátil se k pobočníkům, Jedeme."

Sharpe se díval, jak generál se svou suitou mizí v řídnoucí mlze kouře, a pak pohlédl na rubín, který stále ještě svíral v dlani. Viděl, že je stejně rudý a lesklý jako krev na čepeli jeho šavle. Napadlo ho, jestli byl i tenhle kámen ponořen do vod posvátného pramene Zum-Zum spolu s Típúovou válečnou přilbou. Že by tohle vysvětlovalo,

proč mu zachránil život? Pro Típúa neudělal nic, zatímco pro něj… Musel v tom být nějaký zázrak, jinak už by tady ležel mrtev, a vlastně mrtev by byl i sir Arthur Wellesley.

Generál nechal Sharpa u děl o samotě, i když ne samotného, protože s ním kromě mrtvých a umírajících zůstal ještě indický kavalerista, který se snažil ucpat Diomédovu ránu kusem hadru, aby kůň nevykrvácel. Sharpe se náhle zasmál, až se Ind lekl. „Ani mně nepoděkoval," řekl Sharpe nahlas.

„Kdo, sahibe?" zeptal se kavalerista.

„Já nejsem žádnej sahib," řekl Sharpe. Jsem stejně obyčejnej voják jako ty, dobrej jen na to, abych bojoval v bitvách, který proslavěj někoho jinýho. A ten pak ani člověku nepoděkuje." Pocítil žízeň, a tak otevřel jednu z generálových láhví a dychtivě se napil. „Dostane se z toho ten kůň? Ind zřejmě uměl anglicky jen pár slov a moc mu nerozuměl, ale smysl otázky pochopil, protože ukázal na Diomédovu hubu. Hřebec měl vyhrnuté pysky a mezerami mezi vyceněnými žlutými zuby mu pronikala bledě oranžová pěna. Ind smutně zavrtěl hlavou.

„Před nedávnem jsem mu pouštěl žilou a generál řekl, že je mně velmi zavázán," poznamenal Sharpe. „Přesně takhle, velmi zavázán. A taky mně za to dal haideri. A teď jsem mu zachránil život, a za to mně ani slovem nepoděkoval. Měl jsem pustit žilou jemu, a ne jeho pitomýmu koni. Měl jsem mu jí pustit tak, že by se z toho už nevzpamatoval." Znovu se napil a jenom litoval, že v láhvi není místo vody arak. „Víš, co je na tom zajímavý?" zeptal se Inda. „Že jsem to neudělal kvůli tomu, že je generál. Udělal jsem to, protože ho mám rád. Ne že bych ho miloval, to ne, ale… prostě mám ho rád, takovým zvláštním způsobem. Pro tebe bych to neudělal. Pro Toma Garrarda jo, ale to je můj kamarád, víš? A taky bych to udělal pro plukovníka McCandlesse, protože to je opravdovej džentlmen, ale pro spoustu jiných bych to neudělal." Připadal si, že blábolí, jako by byl opilý. Byl však naprosto střízlivý, jak jen může člověk být na bitevním poli. A to náhle ztichlo. Schylovalo se k večeru, pořád ovšem zbývalo dost světla na to, aby byla bitva dokončena, i když si Sharpe nebyl jist, zda se na tom bude on nějak podílet, protože přišel o funkci generálova sluhy, o koně i o mušketu a zůstal tady trčet s

obyčejnou starou šavlí. „Vlastně to není tak úplně pravda, že ho mám rád," pokračoval v samomluvě. Říkal to sice Indovi, ale ten mu nerozuměl. „Spíš je to tak, že bych chtěl, aby měl on rád mě, a to je rozdíl, nemyslíš? A víš proč bych to chtěl? Protože si myslím, že by mě ten mizera moh udělat důstojníkem. Jsem trouba, co? Pro mě žádná šerpa připravená není, kamaráde. Já budu věčně jen ten pitoměj pěšák." Vzal zkrvavenou šavli, uřízl z kaftanu mrtvého Araba pruh plátna, složil ho a polštářek si vsunul pod kabát na ránu po tulwaru na levém rameni. Usoudil, že to není vážné zranění, protože nenahmatal žádnou zlomenou kost a levou rukou mohl pohybovat bez omezení. Zahodil šavli, sebral ze země maráthskou mušketu, odepnul od opasku jejího mrtvého majitele bajonet a sumku a vykročil jako osamocený pěšák hledat nepřítele, kterého by zabil.

Trvalo půl hodiny, než se z pěti batalionu, jež prošly palbou maráthských děl a obrátily na útěk Pohlmannovo pravé křídlo, podařilo vytvořit útočnou řadu, ale nyní se těch pět batalionu otočilo na sever proti novému postavení Pohlmannova vojska, které opíralo své levé křídlo o val hliněných zdi assayeských domů a táhlo se podél jižního břehu řeky Juah. Maráthským zbylo čtyřicet děl a Pohlmann měl stále osm tisíc pěšáků a nespočet jezdců a za zdmi provizorní assayeské pevnosti bylo stále připraveno zasáhnout do boje dvacet tisíc vojáků rádži z Berani. Wellesleyho pěchota čítala v tuto chvíli méně než čtyři tisíce mužů a měla ke své podpoře jen dvě lehká polní děla a pouhých šest set jezdců na unavených koních. „Zastavíme je!" křičel Pohlmann na své vojáky. „Zastavíme jejich útok a pak je porazíme!" Seděl na koni a pořád měl na sobě křiklavě barevný hedvábný kabát. Před bitvou snil o tom, jak pojede na slonu bojištěm posetým mrtvolami nepřátel, a teď povzbuzoval své vojáky, aby uhájili svůj poslední post před řekou, protože pak už by zbýval jen bezhlavý útěk a naprostá porážka. „Zastavíme je a do jednoho pobijeme!" křičel. Za jeho vojskem plynula řeka Juah, zatímco před ním se na assayeských políčkách, zdupaných a poničených bojem, protahovaly stíny.

A pak opět zazněly dudy. Pohlmann obrátil koně, pohlédl na pravý konec své linie a uviděl černé čepice z medvědí kůže a pestré

kilty těch prokletých Skotů, kteří znovu postupovali vpřed. V podvečerním slunci jasně zářily bílé zkřížené pásy na jejich hrudích a blýskaly se bajonety. A za Skoty, zpola skrytá za stromy, stála připravená britská kavalerie, i když se zdálo, že ji drží v šachu baterie děl na pravém křídle Pohlmannovy linie. Hannoveřan věděl, že nepřátelská jízda pro něj nepředstavuje žádné nebezpečí. Tou pravou hrozbou byla pěchota v červených kabátech, která šla vpřed, jako by ji nemohlo nic zastavit. A když uviděl, že spolu se skotskými horaly vyrážejí bataliony sepoyů, pootočil koně a uvažoval, že by se měl rozjet k té části linie, kde stálo Saleurovo compoo. Tam zřejmě udeří skotský pluk. Náhle si to však rozmyslel. Nechá Saleura, ať si bojuje svou bitvu, neboť mu začínalo být jasné, že je tak jako tak ztracená. Znovu pohlédl na osmasedmdesátý pluk a opět ho napadlo, že neexistuje síla, která by dokázala tyhle muže zastavit. „To je nejlepší pěchota na téhle zemi," poznamenal k jednomu ze svých pobočníků.

„Prosím, sahibe?"

„Dívejte se na ně, dobře se na ně dívejte. Za celý svůj život neuvidíte vojáky, kteří bojují lip," dodal Pohlmann trpce. Zastrčil šavli do pochvy a sledoval Skoty, kteří znovu zakoušeli peklo dělostřelecké palby, ale jejichž dvě řady přesto postupovaly vpřed. Pohlmann věděl, že by měl jet na západní křídlo a povzbudit Saleurovy vojáky, ale místo toho myslel na zlato, které nechal v Assaye. Bylo to skvělé dobrodružství, těch posledních deset let, ale teď viděl, že Maráthská konfederace umírá před jeho očima, a Anthony Pohlmann neměl chuť zemřít s ní. Zbytek maráthských knížectví může klidně bojovat dál, ale Pohlmann se rozhodl, že nastal čas, aby vzal své zlato a uprchl.

Saleurovo compoo už teď pomalu ustupovalo, někteří vojáci ze zadních řad dokonce nečekali, až Skotové přijdou k nim, prchali k řece a brodili se její kalnou vodou, která jim sahala téměř k bradě. Zbytek pluku začal kolísat. A Pohlmann to sledoval. Myslel si, že ta tři compoos jsou stejně dobrá jako každá jiná pěchota na světě, ale teď se ukazovala jako nepevná a nespolehlivá. Britové vystřelili salvu a Pohlmann viděl, jak kule srážejí vojáky jeho pěchoty, a slyšel jásot červenokabátníků. Ti šli s napřaženými bajonety, ale náhle proti

sobě neměli žádnou obrannou linii, ale jen obrovskou hordu mužů, kteří se obraceli a ve zmatku prchali k řece.

Pohlmann strhl z hlavy klobouk s křiklavým chocholem, protože ho označoval jako toho, koho je třeba zajmout, a také si odepnul šerpu a svlékl kabát. Všechno to zahodil do prachu a pouze v košili se rozběhl k vesnici. Věděl, že mu zbývá pár minut, a doufal, že to bude stačit, aby vzal své bohatství a uprchl s ním. Bitva byla ztracená a pro Pohlmanna i celá válka. Přišel čas vzít všechno, co mu vynesla, a zmizet.

KAPITOLA 12

Do rukou Britů padlo pouze Assaye, neboť zbytek Pohlmannovy armády se rozpadl a rozprchl. Většina maráthských jezdců sledovala po celé odpoledne bitvu jako diváci, ale teď divadlo skončilo a oni se obrátili na západ a ujížděli k Borkardanu, zatímco zbytky tří Pohlmannových compoos prchaly v panice přes Juah na sever, pronásledováni hrstkou britských a indických jezdců na unavených koních. A nad plání, kde vojáci obou armád bojovali a umírali, se vznášel příkrov kouře. Ležel tam i Diomédes, který se náhle prudce zachvěl, naposledy zvedl hlavu, zakoulel očima a znehybněl. Sepoy, jenž dostal za úkol hřebce hlídat, u něj zůstal dál a dál odháněl mouchy, aby mu nelezly do očí, třebaže už byly mrtvé.

Kouř nad bojištěm se v zapadajícím slunci zbarvil doruda. Do setmění zbývala hodina a Wellesley ji využil k tomu, aby obrátil vítěznou pěchotu proti hliněným zdem Assaye. Shromáždil dělostřelce a přikázal jim, aby přitáhli ukořistěná maráthská děla a namířili je na vesnici. „Nemají šanci vydržet," řekl svým pobočníkům. „Pošleme jim tam pár koulí, a budou kapitulovat."

Ve vesnici byla stále ještě malá armáda. Za jejími silnými zdmi se tísnilo dvacet tisíc vojáků, navíc se tam se svým plukem uchýlil i major Dodd. Viděl, jak se zbytek maráthské linie rozpadl a jak Pohlmann zahodil svůj honosný klobouk a křiklavý kabát, a protože nechtěl, aby nákaza paniky zachvátila i jeho pluk, obrátil ho na východ, poručil svým vojákům opustit děla a vjel do spleti úzkých assayeských uliček. Beny Singh, velitel vojska rádži z Berani a killadar assayeské posádky, byl rád, že vidí Evropana. „Co budeme dělat?" zeptal se Dodda.

„Dělat? To jediné, co nám zbývá – prchat pryč. Bitva je ztracená.“

Beny Singh zamrkal. „Prchat pryč?“ Dodd seskočil z koně a odvedl Singha stranou od jeho pobočníků. „Kteří z vašich jezdců jsou nejlepší?“

„Arabové.“

„Řekněte jim, aby bránili vesnici, že přivedete posily. Slibte jim, že když ji udrží do setmění, přitáhnete ráno s pomocí.“

„Jenže já žádnou posilu neseženu,“ namítl Beny Singh.

„Samozřejmě že ne. Ale tím, že budou bránit vesnici, budou krýt váš útěk, sahibe,“ řekl Dodd a podlézavě se usmál. Věděl, že lidé jako Beny Singh mohou být ještě pro jeho budoucnost důležití. „Britové budou pronásledovat všechny uprchlíky, kteří opouštějí vesnici, ale na organizovanou jednotku vedenou velitelem se neodváží. To jsem si ověřil už v Ahmednugguru. Nabízím vám, abyste táhl na sever se mnou, sahibe, s mými vojáky. Slibuju vám, že se nerozprchnou jako ti Pohlmannovi.“ Znovu nasedl na koně, vrátil se ke svým mužům a poručil jim, aby se připojili k jednotce, která stojí s kapitánem Joubertem u brodu. „Tam na mě počkáte,“ řekl jim a potom zavelel rotě svých sepoyů, aby ho následovali dál do vesnice.

Bitva byla sice ztracená, ale Dodd usoudil, že jeho vojáci ho nezklamali a zaslouží si odměnu. Proto je vedl k domu, v němž plukovník Pohlmann ukryl své bohatství. Dodd věděl, že když nedá svým lidem zlato, rozutečou se mu a najdou si jiného velitele, který je odmění. Jestliže jim však zaplatí, zůstanou s ním a s nimi si může najít jiného knížete, do jehož služeb vstoupí.

Kdesi před vesnicí zaduněl výstřel těžkého děla. Dodd věděl, co to znamená – Britové začali ostřelovat assayeské hliněné zdi. A věděl také, že ty zdi dlouho nevydrží, že každá koule, která do nich narazí, je bude drobit a za pár minut v nich bude průlom, jímž se dovnitř pohrnou britští červenokabátníci, a uličky Assaye se naplní panikou, křikem a bajonety.

Dodd dojel k vratům dvora, do něhož nechal Pohlmann dovést své slony. Jak předpokládal, byla zavřená. Nepochyboval, že Pohlmann je ve dvoře a připravuje se k útěku, a protože nechtěl

čekat, až Hannoveřan vrata otevře, poručil svým vojákům, aby vtrhli dovnitř přes dům. Nechal tucet mužů u vstupu do uličky, jednomu z nich předal svého koně a zbývající sepoye vedl dál. Pohlmannovi strážci je uviděli a začali střílet, ale spustili palbu příliš brzy a Dodd z ní vyvázl bez zranění. „Na ně! Pozabíjejte je!“ houkl na své vojáky a s tasenou šavlí nad hlavou je vedl kouřem do útoku. Vykopl dveře domu, vtrhl do kuchyně plné Pohlmannových vojáků v purpurových kabátech a během několika chvil s nimi byli hotovi. „Gópále!“ křikl potom.

„Ano, sahibe?“ ozval se jemadar, jenž právě vytahoval tulwar z těla muže, kterého zabil.

„Hledejte zlato! Přesvědčte se, jestli je naložené na slonech, a pak otevřete vrata!“ Teprve teď, když vlastní rukou zabil několik mužů, se ho naplno zmocnil hněv. Jak je možné, že tuhle bitvu prohráli? Jak mohl být velitel stotisícové armády poražen hrstkou červenokabátníků, které navíc velel chlapeček? Byla to Pohlmannova prohra, jenom jeho, a Dodd věděl, že Pohlmann musí být někde tady, v domě nebo ve dvoře, a tak ho hledal a hněv si vyléval na jeho strážcích. Pronásledoval je z jedné místnosti do druhé, nemilosrdně je zabíjel a po celou dobu k němu doléhalo dunění děl a dělové koule rozbíjely vnější zdi vesnice.

Větší část pěchoty rádži z Berani uprchla. Ti, co stáli za provizorními valy, viděli, že se za hradbou kouře po výstřelech těžkých děl rýsují řady červenokabátníků, a málokdo měl chuť čekat, až na ně tahle britská nezadržitelná pěchota zaútočí. Proto začali po skupinách utíkat ze svých postů na sever. Zůstali jen arabští žoldnéři, ale i někteří z nich usoudili, že někdy je lepší poslechnout zdravý rozum než prokazovat statečnost za každou cenu, a přidali se k těm, co se vrhali k brodu, u něhož čekal kapitán Joubert s Doddovým plukem.

Joubert byl neklidný. Viděl, že obránci Assaye prchají, o Doddovi nic nevěděl a o Simoně jen to, že je někde ve vesnici. Situace jako v Ahmednugguru, pomyslel si. Tentokrát se však rozhodl, že nenechá svou ženu napospas osudu, a tak po chvilce váhání pobídl koně a rozjel se k domu, v němž měla čekat na konec bitvy.

Byl to dům, který přiléhal ke dvoru, kde nyní Dodd hledal Pohlmanna. Zdálo se však, že Hannoveřan zmizel. Všechno jeho zlato bylo v proutěných koších a plukovníkovým strážcům se podařilo upevnit je na hřbety obou slonů ještě před Doddovým útokem, ale po samotném Pohlmannovi nebylo nikde ani vidu. Nakonec se Dodd rozhodl, že ho nechá naživu, zastrčil šavli do pochvy a zvedl závoru těžkých vrat. „Kde je můj kůň?“ houkl na muže, kteří střežili vstup do uličky.

„Mrtvý, sahibe,“ odpověděl ten, co ho měl držet.

Dodd se tam rozběhl a uviděl, že jeho drahocenný nový valach byl zasažen jednou z kulí, vypálených Pohlmannovými strážci. Ještě sice nebyl mrtvý, ale bylo zřejmé, že dodělává. Dodd zaklel. Těžká děla před vesnicí stále duněla a to znamenalo, že pěchota červenokabátníků se ještě nepohnula k útoku. Náhle však palba ustala a Dodd věděl, že teď už mu na útěk zbývají jen minuty. A právě v tu chvíli uviděl, že do uličky vjíždí nějaký jezdec. Byl to kapitán Joubert a Dodd se k němu okamžitě rozběhl. „Jouberte!“ zvolal. „Jouberte!“

Kapitán na něj nedbal. Přiložil si dlaně k ústům a volal směrem k domu, v němž měla být jeho žena. „Simono! Simono!“

„Dejte mi svého koně, kapitáne!“ poručil mu Dodd.

Joubert si ho stále nevšímal. „Simono!“ zavolal znovu a rozjel se k domu. Že by už odešla? uvažoval. Že by už byla někde za Juahem? „Simono!“

„Kapitáne!“ houkl za ním vztekle Dodd.

Joubert konečně našel odvahu, aby řekl majorovi, ať táhne ke všem čertům, ale když se otočil, viděl, že na něj Angličan míří pistolí.

„Ne!“ vykřikl Joubert.

^.Ano, monser,“ řekl Dodd a vystřelil. Kapitán zavrávoral, opřel se o zeď domu a pak se pomalu podél ní sesul k zemi. Dodd doběhl k Joubertovu koni a vyhoupl se do sedla. V okně nad ním se rozkřičela jakási žena, ale on si jí nevšímal, protože ze vrat dvora už vyváděl Gópál prvního slona. „Ke brodu, Gópále!“ ukázal mu Dodd a vjel do dvora, aby se přesvědčil, že i druhý slon je připravený.

V uličce se náhle rozhostilo ticho. Většina vojáků, která měla vesnici bránit, už uprchla a od pobořených zdí se táhl závoj prachu. V tu chvíli dostali červenokabátníci rozkaz vykročit vpřed. O osudu Assaye bylo rozhodnuto.

Plukovník McCandless viděl, že se Doddův pluk stáhl do vesnice, pochyboval však, že by to zrádný důstojník udělal proto, aby posílil její obranu. „Sevajee," zvolal, „vezměte své muže na druhou stranu!"

„Za řeku?" zeptal se Sevajee.

„Ano. Postarejte se, aby nám neunikl přes brod," křikl McCandless.

„A kde budete vy, plukovníku?"

„Ve vesnici." McCandless seskočil z Aeola a kulhavou chůzí se vydal k ukořistěným dělům, která právě spustila palbu na hliněné zdi. Stíny se už notně prodloužily, denního světla ubývalo a bitva končila. Stále však zbýval čas na to, aby dostali Dodda. Dovolte mu, aby ze sebe dělal hrdinu, modlil se McCandless. Dovolte, aby si hrál na obránce vesnice a zůstal v ní co nejdéle – tak dlouho, abychom ho chytili.

Děla stála jen tři sta kroků od zdí, do nichž pálila, a po každém výstřelu se z nich udrolilo několik bloků z vyschlého bláta a zvedl se oblak prachu, stejně hustý jako z dělové hlavně po výstřelu. Wellesley shromáždil všechny, kteří přežili ze čtyřiasedmdesátého pluku a madráských batalionu, a seřadil je za linií děl. „Nemají šanci, Wallaci," řekl veliteli čtyřiasedmdesátého. „Dáme jim pět minut kanonády a pak tam vtrhnete a obsadíte to hnízdo."

„Dovolte mi, abych vám blahopřál, pane," řekl Wallace, pustil uzdu a napřáhl k Wellesleymu ruku. „Blahopřál? K čemu?"

„K vítězství, pane."

, Ano, doufám, že už ho neztratíme. Díky, plukovníku." Generál se natáhl a stiskl Skotovu pravici.

„Je to velké vítězství," dodal Wallace, když nasedal na koně, aby vedl čtyřiasedmdesátý pluk do závěrečného útoku.

McCanddless se k němu připojil. „Nebude vám vadit, když půjdu s vámi, Wallaci?" zeptal se.

„Jsem rád, že mi chcete dělat společnost. Pěkný den jsme dnes měli, že?“

„Pán k nám byl milosrdný,“ souhlasil McCandless. „Budiž mu za to chvála.“

Střelba ustala. Podvečerní vánek unášel kouř k severu a do rozstřílených zdí se opíralo zapadající slunce. V průlomu nebylo vidět jediného obránce, jen hromady rozpadlých hliněných bloků, rozlámané trámy a nad tím vším prach.

„Vpřed, Wallaci!“ zvolal Wellesley. Osamocený dudák čtyřiasedmdesátého pluku začal hrát a červenokabátníci a sepoyové se pohnuli v před. Vojáci ostatních batalionů je sledovali. Bojovali celé odpoledne, zničili nepřátelskou armádu a teď leželi vyčerpaní na břehu Juahu a svlažovali jeho kalnou vodou hrdla vyprahlá horkem a prachem. Nikdo z nich se nebrodil na druhou stranu, pouze pár jezdců, kteří měli chuť hnát se za poraženými nepřáteli.

Major Blackiston předal Wellesleymu ukořistěnou zástavu, jednu z mnoha, jež odhodili prchající maráthští vojáci. „Nechali tam taky všechna svá děla, pane,“ poznamenal. „Všechna do posledního.“

Wellesley přijal vlajku s úsměvem. „Ale byl bych radši, kdybyste mi dal trochu vody, Blackistone. Kde jsou vlastně moje láhve.“

„Pořád je má seržant Sharpe, pane,“ odpověděl Campbell a podal generálovi vlastní láhev.

„Ach ano, Sharpe,“ řekl Wellesley a svraštil čelo, když si uvědomil, že mu zbyla ještě jedna nedokončená záležitost. „Kdybyste ho viděl, přiveďte ho ke mně.“

„Samozřejmě, pane.“

Sharpe nebyl daleko. Zamířil na sever bojiště k místu, odkud střílela děla na Assaye, a právě ve chvíli, kdy palba ustala, uviděl McCandlesse. Plukovník šel pěšky za útočnou řadou čtyřiasedmdesátého pluku, která postupovala směrem k vesnici. Sharpe si pospíšil, aby ho dohonil, a McCandless ho za to odměnil vřelým úsměvem. „Už jsem myslel, že jste se mi ztratil, Sharpe.“

„Málem, pane, málem.“

„Generál vám dal volno?“

„Ano, pane…, svým způsobem. Došli nám koně, pane. Oba mu zabili.“

„Oba? To mu dnešní bitva přijde pěkně draho. Zřejmě jste měl rušný den, že?“

„Ani ne, pane,“ odpověděl Sharpe. „Spíš trochu zmatený.“

Teprve teď si plukovník všiml zakrvácených insignií lehké pěchoty na levém Sharpově rameni. „Vy jste raněn, Sharpe.“

„To je jen škrábnutí, pane, nic vážnýho. Jeden bastard… promiňte, pane, myslím jeden voják mě chtěl polechtat tulwarem.

„Opravdu jste v pořádku?“

„V naprostým, pane,“ prohlásil Sharpe a zamával levou rukou, aby to plukovníkovi dokázal.

„Ptám se proto, že pro nás dnešní den ještě neskončil,“ řekl McCandless a ukázal na vesnici. „Dodd je tam, Sharpe, nebo tam aspoň byl. Jsem rád, že jste mě našel. Je jasné, že se pokusí uprchnout. Poslal jsem Sevajeeho na druhý břeh, aby tam hlídal, ale myslím, že pořád máme naději chytit Dodda ve vesnici.“

Sto kroků za McCandlessem šel seržant Obadiah Hakeswill. Stejně jako Sharpe i on viděl, že plukovník jde za čtyřiasedmdesátým plukem, a vydal se za ním. Musel za ním, musel něco udělat, neboť mu bylo jasné, že pokud McCandless napíše dopis podplukovníku Gorovi, může se se svou hodností seržanta rozloučit. „Dělám to nerad,“ řekl svým mužům, když se kradli za plukovníkem, „ale on mě k tomu donutil. Může si za to sám, dostal mě do situace, že nemám na vybranou.“ Teď už s ním šli jen tři jeho vojáci, zbývající tři,se vzepřeli a odmítli mu poslušnost.

Odkudsi ze střechy jednoho assayeského domu třeskl výstřel, takže všichni obránci ještě neuprchli. Kule proletěla Wallacemu nad hlavou, a protože plukovník nechtěl vystavit své vojáky další palbě, houkl na ně, aby přešli do klusu. „Jen mezi domy, mládenci,“ zavolal dozadu. „Pak už je budem vyhánět jako krysy z děr!“

Ze střech domů třeskaly další výstřely, ale vojáci čtyřiasedmdesátého pluku se hnali vpřed a teď už je žádná překážka ani žádný odpor nemohly zadržet. První z nich se dostali k rozstřílené zdi, vylézali po hromadě suti a začali odtahovat na stranu vozy, jimiž byly zataraseny uličky. A pak už nic nebránilo tomu, aby

do vesnice vtrhly dva proudy Skotů a sepoyů. Arabští obránci vypálili poslední výstřely a začali utíkat. Přesto někteří z nich neodhadli pravou chvíli k ústupu a zůstali uzavřeni v domech, kde je pak vraždily bajonety červenokabátníků a sepoyů, kteří zaplavili Assaye jako divoká voda.

„Běžte napřed, Sharpe," zvolal McCandless, aby ho bylo slyšet v chaosu výkřiků a střelby. Stále ještě neměl nohu po zranění vyléčenou tak, aby mohl útočícím skotským horalům stačit. „Třeba ho někde zahlédnete." Plukovník tomu moc nevěřil. Předpokládal, že Dodd už dávno z Assaye uprchl, ale naděje tu přece jen byla, a kdyby ho vojáci čtyřiasedmdesátého chytili, mohl by se Sharpe postarat, aby zrádce na místě nezabili.

Sharpe se poslušně rozběhl dopředu. Přelezl hromadu suti v průlomu a vskočil do místnosti pobořeného domu. Našel dveře vedoucí ven, překročil mrtvého Araba, který ležel na prahu, a přes dvůr kolem hromady hnoje vyběhl do úzké uličky. Od řeky se ozývaly výstřely, a tak zamířil tam. Cestou viděl, jak dobyvatelé plení domy a vylupují z nich vše, co ještě zbylo po maráthském vojsku. Z jedněch dveří vyběhl sepoy se starým hrncem a z jiných zase Skot s primitivní mosaznými váhami, bylo však zřejmé, že v porovnání s Ahmednuggurem bude kořist z Assaye mnohem chudší. Střelba u řeky propukla s novou silou. Sharpe se dal do běhu, zatočil kolem rohu a zastavil se v uličce, která vycházela z vesnice k brodu.

A pak uviděl na druhém břehu řeky vojáky v bílých kabátech. Doddův pluk. Uvědomil si, že se opakuje situace z Ahmednugguru, kde Dodd dokázal udržet své vojáky pohromadě, ve všeobecném chaosu si střelbou vynutil volnou cestu z města a pak se svým plukem ustupoval organizovaně, aby ho nemohly ohrozit roztroušené jízdní houfy pronásledovatelů. Nyní dělal zrádný major totéž. Byl na druhé straně řeky s Pohlmannovými slony a jeho vojáci stříleli na každého, kdo se odvážil objevit na jižním břehu brodu. Avšak teď se už obraceli a chystali se táhnout k severu.

„Podařilo se mu utéct, bastardovi jednomu!" řekl kdosi nablízku. Sharpe se ohlédl a uviděl ve dveřích nejbližšího domu seržanta v uniformě Východoindické společnosti. Kouřil viržinko a vypadal, jako by střežil zajatce uvězněné v domě.

Sharpe se znovu otočil k řece – Doddův pluk právě mizel za malým hájkem. „Parchant!“ vyrazil ze sebe Sharpe. Dokonce poznal Dodda, který jel v čele svých vojáků na koni, a byl v pokušení zvednout mušketu a zkusit na něj vystřelit. Bylo to však příliš daleko a po chvíli zmizel Dodd za stromy. Sharpe také uviděl na druhém břehu Sevajeeho. Stál se svými muži o kus dál na západ a byl bezmocný. Dodd měl pět set mužů v organizovaných jednotkách, a on jen hlouček svých jezdců. „Tak se mu to znovu povedlo,“ vyrazil ze sebe Sharpe vztekle a plivl směrem k řece.

„A ještě k tomu s mým zlatem,“ řekl seržant a Sharpe na něj znovu pohlédl.

„Ať mě čert veme…,“ vyhrkl v úžasu, když si uvědomil, že se dívá na Anthonyho Pohlmanna, který si oblékl svou starou seržantskou uniformu. A vězni, jež střežil, byli jeho osobní strážci.

„Tomu se říká smůla,“ řekl Pohlmann a vyplivl smítko tabáku. „Ještě před pár minutami jsem byl jedním z nejbohatších mužů v celé Indii a teď, předpokládám, jsem vaším zajatcem.“

„Mým zajatcem nejste, já o vás nemám žádnej zájem, pane,“ odpověděl Sharpe a přehodil si mušketu přes rameno.

„Chcete říct, že mě nehodláte odvést k Wellesleymu?“ zeptal se Hannoveřan. „Tím byste získal velké pero do svého klobouku.“

„Ten mizera žádný pera nerozdává,“ odsekl Sharpe. „Je moc povznesenej nad takový, jako jsem já.“

„Takže můžu jít, seržante?“

„Pro mě za mě si dělejte, co chcete,“ zabručel Sharpe. „Kolik mužů tam máte?“ ukázal do domu.

„Pět. To jsou všichni, kteří mi zůstali. Zbytek zabil on.“

„Dodd?“

„Zabil by i mě, ale schoval jsem se pod slámou. Ostudný konec kariéry velkého vojevůdce, co?“ řekl Pohlmann s trpkým úsměvem. „Zdá se, že jste udělal dobře, když jste odmítl mou nabídku, seržante.“

Sharpe se zasmál. „Já vím, kde je mý místo, pane. Dole ve škarpě. Takový, jako jsem já, mezi sebe oficíři neradi pouštěj. Já se můžu tak nanejvýš škrábat při nástupu na zadku nebo jim nachcat do polívky.“ Přistoupil ke dveřím a nakoukl do domu. „Řekněte svým

lidem, že by si měli svlíknout kabáty, jinak by se jim mohlo stát, že je naši odprásknou nebo zapíchnou.“ Náhle strnul. V koutě malé místnůstky se krčila žena v obnošených šatech se slaměným kloboukem na hlavě. Byla to Simona. Sharpe smekl čáku. „Madam,“ vydechl užasle.

Hleděla na něj, ale zřejmě ho nepoznala, protože viděla v oslňující záři zapadajícího slunce jen jeho siluetu.

„Simono,“ řekl.

„To jste vy, Richarde?“ vydechla.

„Samozřejmě že já, drahoušku,“ zazubil se. „Neříkejte, že vás manžel zase nechal napospas nepřátelům.“

„Zabil Pierra,“ řekla a rozplakala se. „Viděla jsem ho, jak to udělal. Zastřelil ho!“

„Kdo? Dodd?“

„Kdo jiný!“ odpověděl za ni Pohlmann.

Sharpe vkročil do místnosti a podal jí ruku, aby jí pomohl vstát. „Chcete tu zůstat, nebo jít se mnou?“ zeptal se.

Chvíli váhala, ale pak ruku přijala a vstala. „Doufal jsem, Sharpe, že budu při vší své smůle alespoň utěšovat zdrcenou vdovu,“ řekl Pohlmann.

„Prohrál jste, pane,“ odpověděl Sharpe. „Jste poraženej.“ Vyšel se Simonou ven a vydal se hledat McCandlesse, aby mu sdělil špatnou zprávu, že Dodd unikl.

Plukovník McCandless namáhavě přelezl trosky v průlomu a vstoupil do Assaye. Tušil, že Dodd je už pryč, protože ve vesnici se nebojovalo, i když od řeky ještě zaznívala sporadická střelba. I ta však ustala, když Skot překročil mrtvolu ve dveřích domu a vyšel přes dvůr do uličky.

A možná, pomyslel si, na tom ani nezáleží, že se mu podařilo uniknout. Zpráva o dnešním vítězství Britů se rozletí do celé Indie. Červenokabátníci porazili dvě armády, zlomili moc dvou velkých knížat a od této chvíle se Dodd stane psancem, který bude prchat z jednoho místa na druhé podle toho, jak se bude vliv Britů šířit dál na sever. A McCandless nepochyboval, že se šířit bude. Po každém novém postupu se sice prohlašovalo, že je poslední, ale vždy přitom

vznikaly nové hranice a noví nepřátelé, a tak se červenokabátníci znovu vydávali na pochod a možná se nezastaví dřív, dokud nedosáhnou vysokých hor na samém severu. A třeba právě tam se mu konečně podaří Dodda dopadnout a odstřelit ho jako psa, pomyslel si McCandless.

Náhle si uvědomil, že je mu jedno, jak Dodd skončí. Cítil se starý. Bolela ho noha a ještě pořád byl zesláblý po horečkách. Napadlo ho, že je čas, aby nechal Indii svému osudu a vrátil se domů do Skotska. Měl by prodat Aeola, splatit svůj dluh Sharpovi, vzít si penzi a první lodí odplout. Vrátit se domů do Lochaberu, na zelené svahy Glen Scaddle. Čeká ho tam práce, velmi užitečná práce. Už nějakou dobu si dopisoval s lidmi z Londýna a Edinburghu, kteří chtěli založit společnost pro šíření Bible ve světě bezvěrců, a McCandless se rozhodl, že si najde nějaký malý domek v Lochaberu, najme si sluhu a bude čas na odpočinku překládáním slova Božího do indických jazyků. To je práce, která stojí za to, aby její člověk zabýval, říkal si a divil se, že na to nepřišel dřív. Malý domek, velký krb, knihovna, stůl, zásoba inkoustu a papíru a odtud může s Boží pomocí udělat pro Indii mnohem víc než stíháním jednoho mizerného zrádce.

Myšlenka na tento velký úkol v něm znovu obnovila elán. Zahnul za roh a náhle uviděl Pohlmannova velkého slona, který šel, nikým neovládán, uličkou. „Vidím, že ses ztratil, chlapče," řekl a vzal slona za ucho. „Někdo nechal otevřená vrata, že?"

Obrátil slona, který ho poslouchal, jako by čekal na pána, který se ho ujme. McCandless s ním prošel kolem mrtvého koně a pak uviděl na zemi mrtvého Evropana v bílém kabátě. V prvním okamžiku ho napadlo, že je to Dodd, ale pak v něm poznal kapitána Jouberta. Ležel na zádech a v hrudi měl střelnou ránu. „Chudák," povzdechl McCandless. Chvíli nad mrtvým kapitánem postál a pak zavedl slona bránou do dvora. „Ještě ti seženu nějaké žrádlo," řekl obrovskému zvířeti a zavřel bránu na závoru.

Vyšel ze dvora přes dům, přičemž musel v kuchyni překračovat změť mrtvých těl, a když otevřel dveře, uvědomil si, že se dívá do modrých očí seržanta Hakeswilla.

„Hledám vás, pane," řekl Hakeswill.

„Nechápu proč. My dva spolu nemáme nic co do činění, seržante,“ odpověděl McCandless.

„Ale máme, pane, máme,“ prohlásil Hakeswill. Jeho tři muži stáli za ním. „Chci s váma mluvit, pane, o tom dopisu, kterej jste chtěl napsat podplukovníku Gorovi, ale nenapíšete ho.“

McCandless zavrtěl hlavou. „Vy můžete chtít, co chcete, seržante, ale já se s vámi o žádném dopise bavit nebudu.“

„Nenávidím všechny zatracený Skoty,“ řekl Hakeswill a ve tváři mu prudce zaškubalo. „Neuměj nic jinýho, než se modlit a kázat mravoučný řeči, že, plukovníku? Jenže na mě tohle neplatí, to je moje výhoda.“ Vytáhl bajonet a nasadil ho na ústí muškety. „Jednou mě chtěli pověsit, ale já jsem to přežil, protože mě Bůh miluje. Drží nade mnou ochrannou ruku a nedovolí, abych byl potrestanej. Už nikdy! Ani váma, plukovníku, žádným člověkem. Tak se praví v Písmu.“ Vykročil proti McCandlessovi s napřaženým bajonetem. Jeho muži se však drželi zpátky a plukovník si všiml, že se tváří velmi neklidně. Na Hakeswillovi však žádná nervozita patrná nebyla.

„Dejte tu zbraň pryč, seržante!“ vyštěkl McCandless.

„Pryč ne, pane, to by mně nebylo k ničemu. Dám ji do vás, nebo spíš vrazím, pokud mně neodpřisáhnete na Písmo svatý, který jistě máte u sebe, že ten dopis nenapíšete.“

„Napíšu ho ještě dnes večer,“ odpověděl McCandless a vytáhl šavli. „A teď vás znovu vyzývám, abyste tu zbraň dal pryč, seržante.“

Hakeswillovi zaškubalo ve tváři. Zastavil se tři kroky před McCandlessem. „Rád byste mě srazil, že, pane? Protože mě nemáte rád, že je to tak, pane? Ale Bůh mě má rád, pane, ten jo. A drží nade mnou ochrannou ruku.“

„Jste zatčen, seržante,“ řekl McCandless. „Zatýkám vás za to, že jste ohrožoval důstojníka zbraní.“

„Uvidíme koho má Bůh víc rád, jestli mě, nebo vás.“

„Dejte tu zbraň pryč!“ zařval McCandless.

„Ty zatracenej skotskej bastarde,“ řekl Hakeswill a stiskl spoušť. Kule prolétla McCandlessovým hrtanem a přerazila mu krční páteř. Plukovník byl mrtev dřív, než padl na zem. Slon v nedalekém dvoře, polekaný výstřelem, začal troubit, ale Hakeswill si toho

nevšímal. „Zatracenej skotskej bastard!“ zavrčel. Vkročil dveřmi dovnitř, poklekl k mrtvému a začal ho prohledávat. Pak se otočil ke svým třem vojákům. „Jestli o tom někdo z vás jen cekne,“ pohrozil jim, „pošlu ho za ním na nebesa…, pokud se tam tenhle parchant dostane, i když já o tom pochybuju, protože nevím, proč by měl Bůh chtít zaneřádit si ráj nějakýma zatracenýma Skotama. Tak se praví v Písmu.“ Našel v McCandlessově brašně pár zlatých mincí a ukázal je svým třem kumpánům. „Chcete je?“zeptal se jich. „Tak držte jazyk za zuby o tom, co se tu stalo.“

Vojáci mlčky přikývli. Chtěli zlato. Hakeswill jim hodil mince a pak je vedl do domu, aby se podíval, jestli v něm nezůstalo něco, co by stálo za to odnést. „A až tady budem hotový,“ řekl Hakeswill, „najdem generála, a on nám vydá Sharpieho. Jsme skoro na konci cesty, mládenci. Byla dlouhá a místama tvrdá, ale už jsme skoro tam.“

Sharpe hledal McCandlesse v celé vesnici, ale po plukovníkovi jako by se zem slehla. Chodil se Simonou sem a tam, prošel všechny uličky, dokonce prohledal některé větší domy, ale po McCandlessovi stále ani památky. Nakonec usoudil, že marní čas. „Asi to vzdáme, drahoušku,“ řekl Simoně. „Určitě zase on hledá někde mě a míjíme se. Nejspíš je někde u řeky.“ Vrátili se tedy k brodu. Pohlmann někam zmizel a Dodd byl daleko. Slunce se už dotýkalo obzoru a plání na severním břehu Juahu se táhly dlouhé stíny. Vojáci, kteří obsadili vesnici, si plnili polní láhve vodou z řeky a v počínajícím šeru se začaly sem tam objevovat první ohně, na nichž si muži vařili čaj. Simona se držela Sharpa, jako by se bála, že ji opustí, a neustále mluvila o svém manželovi. Cítila dvojnásobnou vinu za jeho smrt. Zemřel, protože se vrátil pro ni, a ona ho přitom nemilovala. Sharpe nevěděl, jak ji utěšit. „Byl voják, drahoušku, a padl v bitvě,“ řekl jí. „Ale zabila jsem ho já!“

„To přece není pravda,“ namítl. Vtom zaslechl dusot kopyt a ohlédl se. Doufal že uvidí McCandlesse, ale byli to generál Wellesley, plukovník Wallace a několik jejich pobočníků. Jeli k brodu. Sharpe se postavil do pozoru.

„Vida, seržant Sharpe,“ řekl Wellesley rozpačitě.

„Pane,“ odpověděl Sharpe formálně.

Generál zastavil a sesedl. Byl ve tváři rudý a Sharpe si myslel, že je to od zapadajícího slunce. „Na něco jsem zapomněl,“ řekl generál. „Myslím, že jste mi zachránil život, seržante.“

Sharpe cítil, že rudne, a byl rád, že stojí ve stínu. „Dělal jsem, co jsem moh, pane,“ zamumlal. „Tohle je madam Joubertová, pane. Jejího manžela zabili, bojoval pod plukovníkem Pohlmannem.“

Generál smekl klobouk a uklonil se Simoně. „Přijměte mou soustrast, madam,“ řekl a znovu se obrátil k Sharpovi, který stále neměl vlasy svázané a splývaly mu přes límec. „Nevíte, kde je plukovník McCandless?“ zeptal se.

„Nevím, pane. Sám ho hledám.“

Wellesley si chvíli rozpačitě pohrával s kloboukem, jako by se k něčemu chystal. „Plukovník McCandless dnes odpoledne mluvil s plukovníkem Wallacem,“ řekl potom. „Nechápu, kde na to vzali během bitvy čas.“ Generál to mínil jako žert, protože se usmál, ale Sharpe zůstal vážný a to vyvedlo Wellesleyho z míry. „Musím se vám odměnit, Sharpe,“ řekl stroze.

„Za co, pane?“

„Za svůj život,“ odpověděl generál podrážděně.

„Jsem rád, že jsem tam byl a moh vám pomoct, pane,“ řekl Sharpe. Byl stejně rozpačitý jako Wellesley.

„I já jsem rád, že jste tam byl, i já.“ Generál přistoupil k Sharpovi blíž a podal mu ruku. „Díky, pane Sharpe.“

Sharpe vteřinu váhal, zcela zkoprnělý z generálova gesta, ale pak jeho ruku přijal a potřásl si s ním. Teprve potom si uvědomil, co vlastně Wellesley řekl. „Pane Sharpe?“ vyhrkl. „Ale já přece…“

„Tak je to v téhle armádě zvykem, pane Sharpe – mimořádná statečnost se odměňuje mimořádným povýšením. Wallace mi řekl, že toužíte stát se důstojníkem, a teď má ve čtyřiasedmdesátém volná místa. A bůhví, že jich je po dnešním dni až příliš mnoho, takže pokud budete souhlasit, můžete se zařadit do Wallaceho pluku jako podporučík.“

Sharpovi chvíli trvalo, než pochopil, co generál řekl, ale pak se mu tvář roztáhla do úsměvu a v očích se mu zaleskly slzy, i když ty

jistě způsobil kouř z kanonády, který se dosud nerozptýlil. „Díky, pane," řekl rozechvělým hlasem. „Díky."

„Tak to by bylo," prohlásil Wellesley s úlevou. „Blahopřeji vám, Sharpe, a ještě jednou vyslovuji dík já vám." Všichni pobočníci se na Sharpa usmívali – už však ne na seržanta Sharpa, ale na podporučíka Sharpa ze čtyřiasedmdesátého královského pluku. Kapitán Campbell dokonce seskočil z koně, aby mu podal ruku, a Sharpe mu ji stiskl a stále se usmíval.

„Bohužel se pak ukáže, že je to pro ně cesta dolů, a ne nahoru," poznamenal Wellesley ke Campbellovi, když se vrátil ke svému doprovodu. „Vždycky je to stejné. My je povýšíme nad jejich stav, a oni pak propadnou pití. Jako by to už ani jinak nemohlo být."

„Sharpe je dobrý člověk," řekl Campbell.

„O tom taky pochybuji. Ale je to dobrý voják, to v každém případě. A teď je váš, Wallaci." Generál znovu nasedl a pak se obrátil k Simoně. „Mohu vám nabídnout jen skrovné pohoštění, ale jestli nemáte nic proti tomu, prokázala byste mi poctu, kdybyste se mnou povečeřela. Kapitán Campbell vás doprovodí."

Campbell k ní hned natáhl ruku. Simona pohlédla nejistě na Sharpa, a když přikývl, Campbellovu ruku přijala a následovala generála. Také plukovník Wallace se sklonil k Sharpovi a potřásl mu rukou. „Máte chvilku na to, abyste se dal do pořádku a odpáral si ty seržantské prýmky z rukávu. A když budete v tom, mohl byste si trochu zkrátit vlasy. A ještě něco… Stydím se, že vám to musím navrhnout, ale takový je život. Když půjdete kousek na východ od vesnice, najdete tam spoustu mrtvých s červenou šerpou. Vyberte si některou, samozřejmě s šavlí, a pak přijďte za námi, důstojníky. Od této chvíle jste jedním z nás. Obávám se, že po dnešku nás je opravdu málo, takže jste mezi námi vítán. A myslím, že stejně tak vás uvítá i mužstvo, třebaže jste Angličan," dodal Wallace s úsměvem.

„Jsem vám moc vděčnej, pane," řekl Sharpe. Stále ještě nemohl uvěřit tomu, co se stalo. Byl pan Sharpe! Pan!

„A co chcete, vy?“ zeptal se náhle Wallace chladným tónem a Sharpe uviděl, že jeho nový plukovník se dívá na Obadiaha Hakeswilla.

„Jeho, pane,“ řekl Hakeswill a ukázal na Sharpa. „Seržanta Sharpa, pane, kterýho mám tady podle toho rozkazu zatknout.“

Wallace se usmál. „Možná máte rozkaz k zatčení seržanta Sharpa, ale ne podporučíka Sharpa.“

„Podporučíka?“ opakoval Hakeswill a nechápavě na plukovníka zíral.

„Pan Sharpe byl právě povýšen do důstojnického stavu, seržante,“ řekl Wallace stroze, „a vy se k němu budete podle toho chovat.“ Obrátil se k Sharpovi, kývl mu na pozdrav a odjel za generálem.

Hakeswill civěl na Sharpa, jako by si to stále nemohl srovnat v hlavě. „Vy, Sharpie, a důstojník?“

Sharpe k němu přistoupil blíž. „Takhle se neoslovuje důstojník Jeho Veličentsva, Obadiahu. A vy dobře víte jak.“

„Vy…?“ Hakeswillova tvář se zachvívala prudkými záškuby. „Vy…?“ opakoval v naprostém úžasu.

Sharpe ho udeřil do břicha, až se seržant zlomil v pase. „Budete mě oslovovat pane, Obadiahu,“

„Vás? Pane?“ vyrážel ze sebe Hakeswill. „Nikdy, Sharpie. Ani až bude v pekle mrznout.“

Sharpe ho udeřil znovu. Tři Hakeswillovi nohsledi to pozorovali, ale nic neudělali. „Budete mě oslovovat pane,“ řekl Sharpe.

„Vy nejste žádnej důstojník, Sharpie,“ zamumlal Hakeswill, ale vzápětí vyjekl, protože ho Sharpe chytil za vlasy a táhl ho ulicí pryč. Tři Hakeswillovi vojáci vykročili za nimi, ale Sharpe na ně křikl, aby zůstali, kde jsou.

„Já vám říkám, že mě budete oslovovat pane,“ zavrčel Sharpe. „Za chvíli uvidíte, seržante.“ Táhl Hakeswilla uličkou k domu, z něhož uviděl dvůr se slonem. Vrazil do dveří a vyvlekl vzpouzejícího se seržanta po schodech nahoru. Hakeswill křičel a snažil se bránit, ale fyzickou sílou se nemohl Sharpovi rovnat. Ten mu nahoře vytrhl mušketu, odhodil ji, dovlekl seržanta k oknu nad dvorem a otevřel

ho. „Vidíte toho slona, Obadiahu?“ zavrčel a vystrčil mu hlavu ven. „Není to tak dávno, co jsem viděl, jak stoupl na muže a rozmačkal ho na kaši.“

„To se neodvážíte, Sharpie,“ křičel Hakeswill a vzápětí vyjekl hrůzou, když ucítil, že ho Sharpe chytil za kalhoty na zadku.

„Řekněte mně pane!“ houkl na něj Sharpe.

„Nikdy! Vy nejste žádnej důstojník!“

„Ale jsem, Obadiahu. Jsem pan Sharpe. Budu nosit šavli a šerpu a vy mně budete salutovat.“

„Nikdy!“

Sharpe ho zvedl na parapet. „Jestli mě poprosíte, abych vás pustil, a jestli mně řeknete pane, nechám vás jít.“

„Vy nejste žádnej důstojník. A nikdy nebudete.“

„Ale jsem, Obadiahu, jsem,“ řekl Sharpe, zvedl seržanta a svrhl ho dolů. Hakeswill vykřikl, dopadl na hromadu slámy a pak vykřikl znovu, tentokrát hrůzou, protože se k němu kolébavou chůzí blížil slon. „Sbohem, Obadiahu,“ zavolal za ním Sharpe a pak použil slovo, kterým dal Pohlmann povel slonovi k popravě odsouzeného sepoye. „Haddah!“ zvolal. „Haddah!“

„Ne! Odežeňte tu obludu!“ křičel Hakeswill, když byl slon jen pár kroků od něj.

„Takhle ne, Obadiahu. Takhle to nepůjde,“ odpověděl Sharpe.

„Pane! Prosím, pane, pošlete tu obludu pryč!“ kvílel Hakeswill.

„Co jste to řekl?“ zeptal se Sharpe a přiložil si dlaň k uchu, aby lépe slyšel.

„Pane! Prosím pane! Pane Sharpe!“

„Táhněte k čertu, Obadiahu!“ zavolal Sharpe do dvora, obrátil se a odcházel pryč. Slunce už zašlo za obzor, vesnice páchla štiplavým kouřem a na pláni před ní ležely v krvi tisíce mrtvých vojáku dvou poražených armád. Bitvu u Assaye vyhráli červenokabátníci. Bylo to velké vítězství, ale Sharpe viděl své vítězství jinde. Vlastně slyšel – v hlase, který zoufale volal ze dvora, když sestupoval po dřevěných schodech a pak odcházel uličkou. „Pane! Pane!“ křičel Hakeswill a Sharpe to poslouchal a usmíval se, neboť tohle bylo jeho opravdové vítězství. Jeho triumf. Triumf pana Sharpa!

POZNÁMKA O HISTORII

Obě hlavní historické události, které tvoří kostru Sharpova triumfu – dobytí Ahmednugguru a bitva u Assaye –, se odehrály přibližně tak, jak jsem popsal, a rovněž většina zúčastněných osob, o nichž se v tomto Sharpově příběhu zmiňuji, skutečně existovala. To platí nejen o všeobecně známé postavě generála Wellesleyho a nejvyšších velitelích jeho vojska, ale i o Colinu Campbellovi, který se dostal jako první přes ahmednuggurskou hradbu, a Anthonym Pohlmannovi, někdejším seržantovi vojska Východoindické společnosti, jenž velel u Assaye armádě Maráthské konfederace. Není zcela jasné, co se po prohrané bitvě s Pohlmannem stalo, ale jsou důkazy, že se opět vrátil do armády Východoindické společnosti, tentokrát však už jako důstojník. Podplukovník Gore, plukovník Wallace a plukovník Harness, také ti všichni existovali, přičemž Harness skutečně přišel o rozum a nedlouho po bitvě u Assaye musel být poslán do výslužby. Naproti tomu masakr v Chasalgaonu je beze zbytku produktem mé fantazie, i když jistý poručík Dodd, jenž dezertoval na maráthskou stranu, aby unikl civilnímu soudu za smrt zlatníka, kterého poručil zbít, také existoval. Dodd byl odsouzen vojenským soudem k šesti měsícům ztráty služného, ale Wellesley byl tak nízkým trestem pobouřen a naléhal na vedení Východoindické společnosti, aby proti němu vznesla nové obvinění, na základě něhož by byl propuštěn z armády a mohl tak být souzen civilním soudem za vraždu. Proto Dodd dezertoval, i když pochybuji, že s sebou odvedl nějaké sepoye. Dezerce však představovaly v té době pro Východoindickou společnost velký problém, neboť mezi sepoyi bylo známo, že v Maráthské konfederaci jsou vojáci s britským výcvikem velmi ceněni. To platilo ještě ve

větší míře pro schopné evropské (nebo americké) důstojníky, z nichž mnozí toho využívali a vstupem do maráthské armády velmi zbohatli.

Město Ahmednuggur se od doby, kdy bylo Brity v roce 1803 dobyto, rozrostlo tak, že většinu stop po jeho někdejších hradbách pohltila nová zástavba. Blízká pevnost však zůstala a stále působí dojmem impozantní nedobytné citadely. Dnes ovšem slouží jako skladiště indické armády a pro Indy je jakousi svatyní, neboť patřila k těm mnoha kamenným pevnostem, v nichž Britové za druhé světové války věznili vůdce jejich boje za nezávislost. Návštěvníci, kteří si chtějí prohlédnout její hradby s působivými baštami a krytými ochozy, jsou však vítáni. Hradby pevnosti byly o něco vyšší než ty městské a na rozdíl od města se před nimi táhl ochranný příkop, ale i tak si lze podle nich utvořit představu, jaká překážka stála před vojáky Wellesleyho armády, když časně ráno 8. srpna 1803 vyráželi k překvapivému útoku eskaládou. Bylo to velmi odvážné rozhodnutí, ale podložené racionální úvahou, neboť Wellesley věděl, že ve válce s Maráthy stojí proti mnohem většímu vojsku, a jestliže Britové prokáží až arogantní sebedůvěru a vytvoří si nimbus neporazitelnosti, nahlodá to morálku nepřítele. Měl pravdu a úspěch útoku na hradby Ahmednugguru nepochybně na některé Indy zapůsobil. Maráthský vůdce Goklah, který se v této válce rozhodl pro spojenectví s Brity, řekl o dobytí Ahmednugguru: „Angličané jsou zvláštní národ a jejich generál je skvělý muž. Přitáhli sem ráno, prohlédli si opevnění města, přešli přes ně, povraždili posádku a vrátili se do tábora ke snídani! Co jim může odolat?“ Goklahovo ocenění je výstižné, třebaže to byli Skotové, a ne Angličané, kdo „přešel přes opevnění“. V každém případě však rychlý úspěch jejich útoku přispěl k vytvoření povědomí o Wellesleyho nepřemožitelnosti. Poručík Colin Campbell z osmasedmdesátého pluku byl za svou statečnost odměněn povýšením, a navíc si ho Wellesley vzal do svého štábu. Nakonec byl povýšen do šlechtického stavu a jako sir Colin Campbell se stal guvernérem Cejlonu.

Také to, jak generál Wellesley usoudil z polohy vesnic Peepulgaon a Waroor, že mezi nimi musí být brod, je pravda, a

spolehlivě doložená. Přesto bylo rozhodnutí přejít přes řeku právě tam nesmírně odvážné, neboť až do chvíle, kdy Wellesley vjel do vody, nikdo s jistotou nevěděl, zda tam nějaký brod skutečně je. Rovněž drama se smrtí Wellesleyho vojenského sluhy z devatenáctého pluku dragounů, který byl zabit, když generál přijížděl ke Kaitně, je pravdivé, třebaže nikde není zaznamenáno, kdo nastoupil na jeho místo. Někdo to však musel být, protože Wellesley vskutku přišel během bitvy o dva koně a někoho nablízku měl, kdo mu poskytl nového. Oba koně byli zabiti tak, jak jsem popsal – první při skvělém útoku osmasedmdesátého pluku na pravé křídlo Pohlmannovy obranné linie a Diomédes, Wellesleyho nejoblíbenější válečný oř, během drobné potyčky při pokusu o znovudobytí maráthské dělostřelecké baterie. Wellesley při této šarvátce spadl na zem a ocitl se na chvíli obklopen nepřáteli. Nikdy o této příhodě nemluvil podrobně, ale má se za to, že byl nucen bránit se šavlí, a zřejmě se v té chvíli ocitl blíž smrti než kdykoliv později za své dlouhé vojenské kariéry. Zachránil mu život nějaký bezejmenný voják? Zřejmě ne, neboť to by Wellesley určitě přiznal a statečného vojáka by bezprostředně po bitvě povýšil. Wellesley byl znám svou nechutí k povyšování vojáků z mužstva do důstojnického stavu („vždycky pak začnou pít“), přesto ještě večer po bitvě u Assaye o dvou takových povýšeních rozhodl, v obou případech za bezpříkladnou statečnost v boji.

Assaye není nej slavnější bitva Arthura Wellesleyho, ale on sám si tohoto vítězství cenil nejvíc. Když se ho o mnoho let později po tom, co vyhnal Francouze z Portugalska a ze Španělska a porazil Napoleona u Waterloo, už jako vévody z Wellingtonu zeptali, kterou svou bitvu považuje za nejlepší, odpověděl bez váhání Assaye. A můžeme tomu věřit, neboť zde porazil mnohem větší vojsko a udělal to rychle, tvrdě a brilantně. Navíc dosáhl vítězství bez jakékoliv pomoci vojska plukovníka Stevensona. Stevenson se sice snažil přijít Wellesleymu na pomoc, ale když se pokusil urychleně přesunout směrem, odkud zněla kanonáda, jeho indický vůdce ho zavedl na špatnou cestu. Stevensona jeho chyba tak rozzuřila, že ho nechal pověsit.

Assaye však také byla bitva, v níž Wellesley utrpěl nejtěžší ztráty. „Nejkrvavější, u jaké jsem kdy byl," vzpomínal později. V Pohlmannově vojsku padlo tisíc dvě stě vojáků a kolem pěti tisíc jich bylo zraněno, zatímco na straně Britů bylo čtyři sta padesát šest mrtvých (z toho dvě stě Skotů) a kolem dvanácti set zraněných. Všechna nepřátelská děla, celkem sto dvacet kusů, padla do rukou vítězů a mnohá z nich shledali Britové natolik kvalitními, že je zařadili do svého arzenálu, zatímco zbývající zničili – většinou kvůli tomu, že neodpovídala ráží britským normám – přímo na bitevním poli, kde se některé jejich pozůstatky povalují dodnes.

Pokud jde o samotné bojiště, zdá se, jako by se od dob, kdy se zde odehrála bitva, téměř nezměnilo. Cesty zůstaly stejně prašné jako tehdy, brody jsou ve stejném stavu a na stejných místech a Assaye je sotva větší než bylo v roce 1803. Zdi domů na vnějším obvodu vesnice stále tvoří hradbu zbudovanou z bloků vyschlé hlíny a zemědělci při obdělávání polí dodnes nacházejí kosti, zbytky šrapnelů nebo kule z mušket („byli to moc velcí vojáci", řekl mi jeden vesničan a ukázal k místu, kde se tak zoufale bránil čtyřiasedmdesátý pluk skotských horalů). U Assaye není žádný památník na bitvu, pouze nákres rozmístění vojsk na jedné zdi vesnice a hrob britského důstojníka, z něhož někdo ukradl bronzovou desku. Obyvatelé však vědí, že se na jejich polích odehrávala historie, a jsou na to náležitě hrdí, což nám dokázali při naší návštěvě opravdu neobyčejnou pohostinností. Nějaký památník by však u Assaye měl být, neboť zde skotští a indičtí vojáci dosáhli neuvěřitelného vítězství. Všichni to byli nesmírně stateční muži, přitom jejich tažení u Assaye neskončilo, protože části maráthských vojsk se podařilo uniknout, takže válka pokračovala a Wellesley se svou malou armádou tyto zbytky pronásledoval až k velké pevnosti v horách u Gawilghuru. A to znamenalo, že pan Sharpe se musel znovu vydat na pochod.

nakladatelství OLDAG

Bernard Cornwell

SHARPŮV TRIUMF

Richard Sharpe v bitvě u Assaye, září 1803

**Z anglického originálu Sharpe's Triumph,
vydaného nakladatelstvím Harper Collins Publishers, Londýn,
přeložil Jiří Beneš.
Vydání první.
Obálku navrhl a zpracoval Marek Šebesta.
Redakce Věra Slaninová.
Vydalo nakladatelství OLDAG, Ostrava 2007,
jako svou 199. publikaci.
Vytiskla Centa, spol. s r. o., Brno**

ISBN 978-80-86508-88-7